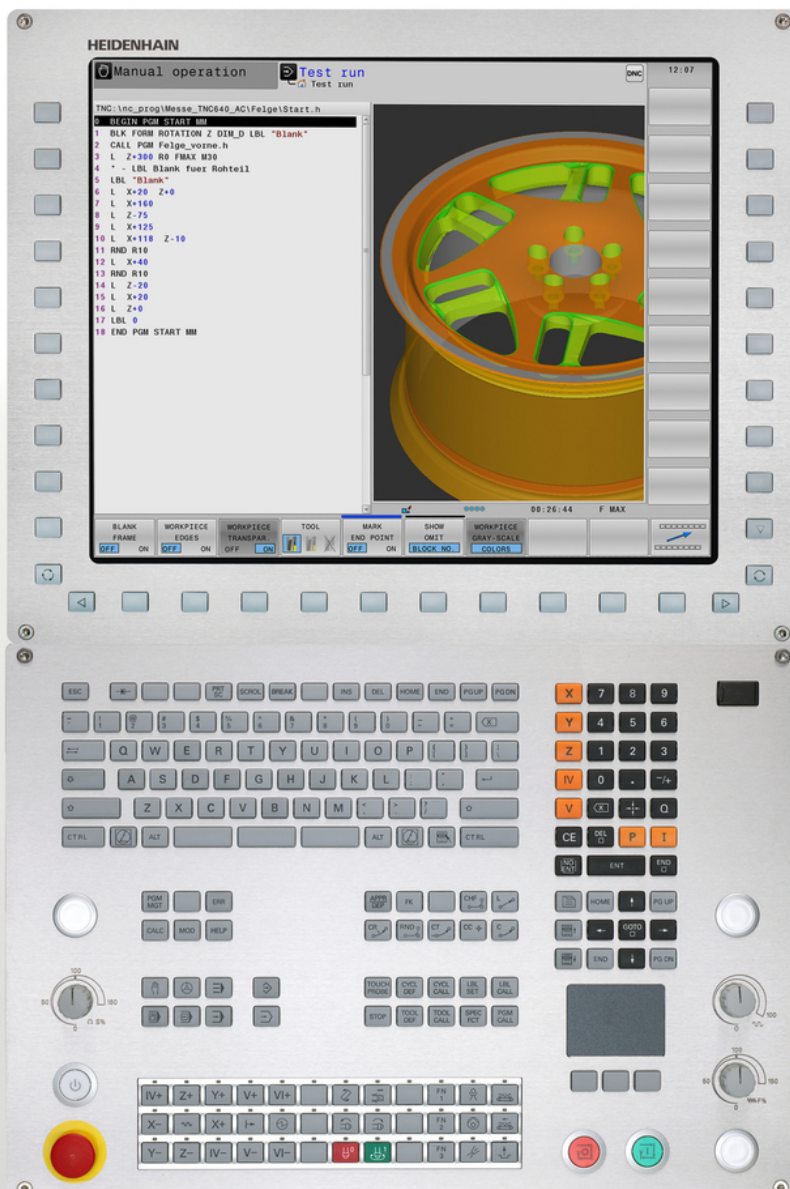

HEIDENHAIN

TNC 640

Uporabniški priročnik
za pogovorna okna
z navadnim besedilom
HEIDENHAIN

NC-programrska oprema
340590-05
340591-05
340595-05

Slovensko (si)
9/2015

Tipke in gumbi TNC-ja

Tipke ob zaslonu

Tipka	Funkcija
	Izbira postavitve zaslona
	Preklop zaslonskega prikaza med strojnim in programirnim načinom
	Gumbi: izbira funkcije na zaslonu
  	Preklop med orodnimi vrsticami

Črkovnica

Tipka	Funkcija
  	Imena datotek, opombe
  	DIN/ISO-programiranje

Strojni načini

Tipka	Funkcija
	Ročni način
	Električni krmilnik
	Pozicioniranje z ročnim vnosom
	Programski tek – Posamezni niz
	Programski tek – Zaporedje nizov

Programirni načini

Tipka	Funkcija
	Programiranje
	Programski test

Upravljanje programov/datotek, TNC-funkcije

Tipka	Funkcija
	Izbiranje in brisanje programov/datotek, zunanji prenos podatkov
	Definiranje priklica programa, izbira preglednic ničelnih točk in preglednic točk
	Izbira MOD-funkcije
	Prikaz pomoči pri sporočanju NC-napak, priklic sistema TNCguide
	Prikaz vseh trenutnih sporočil o napakah
	Prikaz kalkulatorja

Krmilne tipke

Tipka	Funkcija
 	Premikanje svetlega polja
	Neposredna izbira nizov, ciklov in parametrskih funkcij

Vrtljivi gumb za pomik in število vrtljajev vretena

Pomik	Število vrtljajev vretena
	

Cikli, podprogrami in ponovitve delov programov

Tipka	Funkcija
	Definiranje ciklov tipalnega sistema
 	Definiranje in priklic ciklov
 	Vnos in priklic podprogramov in ponovitev delov programov
	Vnos zaustavitve programa v program

Podatki o orodjih

Tipka	Funkcija
	Definiranje podatkov o orodjih v programu
	Priklic podatkov o orodju

Programiranje poti gibanja

Tipka	Funkcija
	Primik na konturo/odmik s konture
	Prosto programiranje kontur FK
	Premica
	Središče kroga/pol za polarne koordinate
	Krožnica okrog središča kroga
	Krožnica s polmerom
	Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem
 	Posneti rob/zaobljen rob

Posebne funkcije

Tipka	Funkcija
	Prikaz posebnih funkcij
	Izbira naslednjega zavijka v obrazcih
 	Pomikanje po poljih ali gumbih v pogovornem oknu naprej/nazaj

Vnos koordinatnih osi in številke, urejanje

Tipka	Funkcija
 ... 	Izbira oz. vnos koordinatnih osi v program
 ... 	Številke
 	Decimalna pika/sprememba predznaka
 	Vnos polarnih koordinat/inkrementalne vrednosti
	Programiranje Q-parametrov/stanje Q-parametrov
	Dejanski položaj, prevzem vrednosti iz kalkulatorja
	Preskok vprašanj iz pogovornega okna in izbris besed
	Konec vnosa in nadaljevanje v pogovornem oknu
	Konec stavka, konec vnosa
	Ponastavitev vnosa ali brisanje sporočila o napaki TNC-ja
	Preklic pogovornega okna, izbris dela programa

Osnove

O tem priročniku

V nadaljevanju boste našli seznam simbolov za napotke, ki se uporabljajo v tem priročniku.

Ta simbol pomeni, da je treba pri opisani funkciji upoštevati posebne napotke.

Ta simbol pomeni, da pri uporabi opisane funkcije obstaja ena ali več naslednjih nevarnosti:

- Nevarnosti za obdelovanec
- Nevarnosti za vpenjalo
- Nevarnosti za orodje
- Nevarnosti za stroj
- Nevarnosti za upravljavca

Ta simbol opozarja na situacijo, ki je lahko nevarna in zaradi katere lahko utrpite poškodbe, če je ne preprečite.

Ta simbol pomeni, da mora opisano funkcijo prilagoditi proizvajalec stroja. Opisana funkcija lahko nato deluje na različnih strojih različno.

Ta simbol pomeni, da podrobnejši opis funkcije najdete v drugem uporabniškem priročniku.

Želite sporočiti spremembe ali ste odkrili napako?

Nenehno se trudimo izboljševati dokumentacijo. Pomagajte nam pri tem in nam želene spremembe sporočite na naslednji e-naslov: tnc-userdoc@heidenhain.de.

TNC-tip, programska oprema in funkcije

Ta priročnik opisuje funkcije, ki so na TNC-jih na voljo od naslednjih števil NC-programске opreme dalje.

Vrsta TNC	Št. NC-programске opreme
TNC 640	340590-05
TNC 640 E	340591-05
TNC 640 Programirno mesto	340595-05

Oznaka E označuje izvozno različico TNC-ja. Za izvozne različice TNC-ja velja naslednja omejitev:

- Istočasni premočrtni premiki do 4 osi

Proizvajalec stroja s strojnimi parametri uporabi obseg zmogljivosti TNC-ja prilagodi posameznemu stroju. Zato so v tem priročniku opisane tudi funkcije, ki niso na voljo na vsakem TNC-ju.

TNC-funkcije, ki niso na voljo na vseh strojih, so na primer:

- Izmera orodja z namiznim tipalnim sistemom

Za dejanski obseg funkcij lastnega stroja se obrnite na proizvajalca stroja.

Mnogi proizvajalci strojev in HEIDENHAIN nudijo tečaje za programiranje TNC-jev. Udeležba na tovrstnih tečajih je priporočljiva za intenzivno seznanitev s funkcijami TNC-ja.

Uporabniški priročnik za programiranje ciklov:

Vse funkcije ciklov (cikli tipalnega sistema in obdelovalni cikli) so opisane v uporabniškem priročniku za programiranje ciklov. Če tega uporabniškega priročnika nimate, se obrnite na podjetje HEIDENHAIN. ID: 892905-xx

Programske možnosti

Pri TNC 640 so na voljo različne programske možnosti, ki jih lahko aktivira proizvajalec stroja. Vsako možnost, ki vsebuje naslednje funkcije, je treba aktivirati posebej:

Dodatna os (od možnosti št. 0 do možnosti št. 7)

Dodatna os	Dodatni regulacijski krogi od 1 do 8
-------------------	--------------------------------------

Advanced Function Set 1 (Option #8)

Sklop naprednih funkcij 1	Obdelovanje z vrtljivo mizo: ■ Konture na odvoju valja ■ Pomik v mm/min Preračunavanje koordinat: Vrtenje obdelovalne ravnine Interpolacija: Krog na 3 oseh pri zavrti obdelovalni ravnini (prostorski krog)
----------------------------------	---

Advanced Function Set 2 (Option #9)

Sklop naprednih funkcij 2	3D-obdelava: ■ Posebej stabilno krmiljenje premikov ■ 3D-popravek orodja z normalnim vektorjem na ploskev ■ Spreminjanje položaja vrtljive glave z elektronskim krmilnikom med programskim tekom; položaj konice orodja se ohrani (TCPPM = Tool Center Point Management) ■ Držanje orodja navpično na konturo ■ Popravek polmera orodja navpično na smer premikanja in smer orodja Interpolacija: Premica na 5 oseh (zahtevano dovoljenje za izvoz)
----------------------------------	--

HEIDENHAIN DNC (Option #18)

Komunikacija z zunanjimi računalniškimi aplikacijami prek komponente COM

Display Step (Option #23)

Korak prikaza	Natančnost vnosa: ■ Linearne osi do 0,01 µm ■ Kotne osi do 0,00001°
----------------------	---

Dynamic Collision Monitoring – DCM (Option #40)

Dinamičen protikolizijski nadzor	■ Proizvajalec stroja določi objekte za nadzor ■ Opozorilo v ročnem načinu ■ Prekinitev programa v samodejnem načinu ■ Nadzor tudi pri 5-osnih premikih
---	--

DXF Converter (Option #42)

DXF-pretvornik

- Podprt format DXF: AC1009 (AutoCAD R12)
- Prezem kontur in točkovnih vzorcev
- Preprosta določitev referenčnih točk
- Grafično izbiranje konturnih odrezov iz programov s pogovornimi okni z navadnim besedilom

Adaptive Feed Control – AFC (Option #45)

Prilagodljivo krmiljenje pomika

- Ugotavljanje dejanske moči vretena z učnim rezom
- Definicija mej, v katerih se izvede samodejno krmiljenje pomika
- Povsem samodejno krmiljenje pomika pri obdelavi

KinematicsOpt (Option #48)

Optimiranje kinematike stroja

- Shranjevanje/obnovitev aktivne kinematike
- Pregled aktivne kinematike
- Optimiranje aktivne kinematike

Mill-Turning (Option #50)

Rezkanje/struženje

Funkcije:

- Preklop rezkanja/struženja
- Konstantna hitrost rezanja
- Kompenzacija rezalnega polmera
- Vrt. cikli

Extended Tool Management (Option #93)

Napredno upravljanje orodij

Na osnovi programskega jezika Python

Spindle Synchronism (Option #131)

Sinhrono delovanje vreten

Sinhrono delovanje rezkalnega in delovnega vretena

Remote Desktop Manager (Option #133)

Oddaljeno upravljanje zunanjih računalniških enot

- OS Windows za ločeno enoto računalnika
- Povezan z zaslonom TNC

Synchronizing Functions (Option #135)

Funkcije sinhronizacije

Funkcija sklapljanja v realnem času (Real Time Coupling – RTC)
Sklapljanje osi

Cross Talk Compensation – CTC (Option #141)

Kompenzacija sklopov osi

- Določanje dinamično pogojenih odstopanj položajev zaradi pospeškov osi
- Kompenzacija TCP (Tool Center Point)

Position Adaptive Control – PAC (Option #142)

Prilagodljiva regulacija položaja

- Prilagajanje regularnih parametrov v odvisnosti od položaja osi v delovnem prostoru
- Prilagajanje regularnih parametrov v odvisnosti od hitrosti ali pospeška osi

TNC-tip, programska oprema in funkcije

Load Adaptive Control – LAC (Option #143)

Prilagodljiva regulacija obremenitve

- Samodejna določitev teže obdelovanca in tornih sil
- Prilagajanje regulirnih parametrov v odvisnosti od trenutne teže obdelovanca

Active Chatter Control – ACC (Option #145)

Aktivna regulacija tresenja

Popolnoma samodejna funkcija za zmanjševanje hrupa med obdelavo

Stanje razvoja (posodobitvene funkcije)

Poleg programskih možnosti je s posodobitvenimi funkcijami **Feature Content Level** (angl. izraz za stanje razvoja) mogoč še bistven razvoj TNC-programске opreme. Funkcije FCL-ja niso samodejno na voljo, če je na TNC-ju posodobitev programske opreme.

Ob nakupu novega stroja so brezplačno na voljo tudi vse posodobitvene funkcije.

Posodobitvene funkcije so v priročniku označene z **FCL n**, pri čemer **n** označuje zaporedno številko stanja razvoja.

FCL-funkcije lahko trajno aktivirate s plačljivo številko ključa. Za nakup te številke se obrnite na proizvajalca stroja ali podjetje HEIDENHAIN.

Predvidena vrsta uporabe

Glede na EN 55022 ustreza TNC razredu A in je v glavnem namenjen industrijski uporabi.

Pravni napotek

Ta izdelek uporablja odprtokodno programsko opremo. Nadaljnje informacije boste našli v krmilnem sistemu pod:

- ▶ Način Shranjevanje/urejanje
- ▶ MOD-funkcija
- ▶ Gumb **NAPOTKI ZA LICENCO**

Nove funkcije

Nove funkcije 34059x-02

DXF-datoteke je zdaj mogoče odpreti neposredno v TNC-ju, in sicer za ekstrahiranje kontur in točkovnih vzorcev ("Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek", Stran 259). "Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek", Stran 259).

Smer aktivne orodne osi je zdaj mogoče aktivirati kot navidezno orodno os v ročnem načinu in med prekrivanjem krmilnika ("Prekrivanje pozicioniranja s krmilnikom med programskim tekom: M118 ", Stran 382).

Proizvajalec stroja lahko zdaj nadzoruje poljubno določena območja stroja, da pri njih ne pride do kolizije ("Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40)", Stran 395).

Zapisovanje in branje preglednic je zdaj mogoče s poljubno določljivimi preglednicami ("Prosto določljive preglednice", Stran 429).

Dodana je bila funkcija samodejnega krmiljenja pomika AFC (Adaptive Feed Control) ("Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)", Stran 402)

Nov cikel tipalnega sistema 484 za umerjanje brezžičnega tipalnega sistema TT 449 (oglejte si uporabniški priročnik za cikle).

Podpora za nove krmilnike HR 520 in HR 550 FS ("Premikanje z elektronskimi krmilniki", Stran 522).

Nov obdelovalni cikel 225 za graviranje (oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov).

Nova programska možnost za aktivno zmanjševanje tresenja ACC ("Aktivno zmanjševanje tresenja ACC (možnost št. 145)", Stran 413).

Nov ročni cikel tipanja "Središčna os kot izhodiščna točka" ("Srednja os kot izhodiščna točka ", Stran 572).

Nova funkcija za zaokroževanje kotov ("Zaokroževanje kotov: M197", Stran 389).

Zunanji dostop do TNC-ja lahko zdaj onemogočite z MOD-funkcijo ("Zunanji dostop", Stran 623).

Spremenjene funkcije 34059x-02

V preglednici orodij je bilo najvišje število znakov v poljih NAME in DOC s 16 povečano na 32 ("Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176). "Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176).

Preglednica orodij je bila razširjena s stolpcema AFC in ACC ("Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176).

Izboljšano je bilo upravljanje in pozicioniranje z ročnimi tipalnimi cikli ("Uporaba 3D-tipalnega sistema", Stran 549).

V ciklih lahko zdaj s funkcijo PREDEF uporabljate tudi prednastavljene vrednosti za parametre ciklov (oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov).

Prikaz stanja zdaj vsebuje tudi zavihek AFC ("Dodatni prikazi stanja", Stran 79).

V funkciji struženja FUNCTION TURNDATA SPIN zdaj lahko vnesete najvišje število vrtljajev ("Programiranje števila vrtljajev", Stran 494).

Pri ciklih KinematicsOpt je na voljo nov algoritem optimiranja (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

Pri ciklu 257 Okrogli čepi je zdaj na voljo parameter, s katerim lahko določite položaj primika na čepih (oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov)

Pri ciklu 256 Pravokotni čepi je zdaj na voljo parameter, s katerim lahko določite položaj primika na čepih (oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov)

Z ročnim tipalnim ciklom »Osnovna rotacija« lahko zdaj poševni položaj obdelovanca izravnate tudi z vrtenjem mize ("Izravnavanje poševnega položaja obdelovanca z vrtenjem mize", Stran 565)

Nove funkcije 34059x-04

Nov posebni način ODMIK ("Odmik: po izpadu električnega toka", Stran 610).

Nova simulacijska grafika ("Grafike ", Stran 590).

Nova MOD-funkcija "Datoteka uporabe orodja" v skupini Nastavitve stroja ("Datoteka o uporabi orodja", Stran 626).

Nova MOD-funkcija "Nastavitev systemskega časa" v skupini Nastavitve sistema ("Nastavitev systemskega časa", Stran 628).

Nova MOD-skupina "Nastavitve grafike" ("Nastavitve grafike", Stran 622).

Z novo sintakso za prilagodljivo krmiljenje pomika AFC lahko zaženete ali zaključite učni rez ("Izvedba učnega reza", Stran 406).

Z novim računalom rezalnih podatkov lahko izračunate število vrtljajev in pomik ("Računalo podatkov o rezanju", Stran 151).

V funkciji FUNCTION TURNDATA je zdaj mogoče definirati tudi način delovanja popravka orodja ("Popravek orodja v programu", Stran 500).

Funkcijo za aktivno zmanjševanje tresenja ACC lahko zdaj vklopite in izklopite z gumbom ("Aktiviranje/deaktiviranje ACC-ja", Stran 414).

Pri ukazih "pojdi na" so bili uvedeni novi pogojni stavki (če/potem) ("Programiranje pogojskih stavkov (če/potem)", Stran 310).

Pisava obdelovalnega cikla 225 graviranje je bila razširjena s preglesi in znaki za premer (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

Nov obdelovalni cikel 275 za trohoidno rezkanje (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

Nov obdelovalni cikel 233 za plansko rezkanje (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

V cikle vrtanja 200, 203 in 205 je bil uveden parameter Q395 REFERENCA GLOBINA za oceno kota T-ANGLE (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

Uveden je bil cikel tipanja 4 3D-MERITVE (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

Spremenjene funkcije 34059x-04

V preglednico stružnih orodij je bil dodan stolpec NAMEN ("Podatki o orodju", Stran 501).

V NC bloku so zdaj dovoljene do 4 M-funkcije ("Osnove", Stran 370).

V kalkulator so dodani novi gumbi za prevzem vrednosti ("Uporaba", Stran 148).

Prikaz preostale poti lahko zdaj prikažete tudi v sistemu za vnos ("Izbira prikaza položaja", Stran 629).

Cikel 241 ENOUTORNO GLOBINSKO VRTANJE je bil razširjen z več vnosnimi parametri (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

V cikel 404 je bil dodan parameter Q305 ŠT. V PREGLEDNICI (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

V cikle za rezkanje navojev 26x je bil uveden primik (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

V ciklu 205 univerzalno globoko vrtanje se lahko zdaj s parametrom Q208 določi premik za umik (oglejte si priročnik za programiranje ciklov).

Nove funkcije 34059x-05

V upravljanje orodij je bil dodan stolpec PITCH ("Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176).

V preglednico stružnih orodij sta bila dodana stolpca YL in DYL ("Podatki o orodju", Stran 501).

V upravljanju orodij lahko zdaj na konec tabele vstavite več vrstic ("Upravljanje orodij (možnost št. 93)", Stran 194).

Za programski test lahko izberete poljubno preglednico stružnih orodij ("Programski test", Stran 602).

Programi s končnicama .HU in .HC lahko izberete in uredite v vseh načinih delovanja.

Dodane so bile funkcije **IZBIRA PROHRAMA** in **PRIKLIC IZBRANEGA PROGRAMA** ("Priklic poljubnega programa kot podprograma", Stran 288).

Nova funkcija **FEED DWELL** za programiranje ponavljajočih se časov zadrževanja ("Čas zadrževanja FUNCTION FEED DWELL", Stran 435).

Funkcije FN 18 so bile razširjene ("FN 18: SYSREAD – Branje sistemskih podatkov", Stran 322).

Funkcijo DCM lahko aktivirate in deaktivirate v NC-programu ("Aktiviranje in deaktiviranje protokolizijskega nadzora", Stran 400).

Z varnostno programsko opremo SELinux lahko blokirate nosilce podatkov USB ("Varnostna programska oprema SELinux", Stran 93).

Dodan je bil strojni parameter posAfterContPocket, ki vpliva na pozicioniranje po SL-ciklu ("Uporabniški parametri za stroj", Stran 654).

V meniju MOD lahko definirate zaščitna območja ("Vnos meja premika", Stran 625).

Za posamezne vrstice v preglednici prednastavitev lahko nastavite zaščito pred pisanjem ("Shranjevanje izhodiščnih točk v preglednico prednastavitev", Stran 540).

Nova ročna tipalna funkcija za poravnavo ravnine ("Ugotavljanje 3D-osnovne rotacije", Stran 566).

Nova funkcija za poravnavo obdelovalne ravnine brez rotacijskih osi ("Vrtenje obdelovalne ravnine brez rotacijskih osi", Stran 460).

CAD-datoteke lahko odpirate brez možnosti št. 42 ("CAD-Viewer", Stran 261).

Nova programska možnost št. 131 Spindle Synchronism ("Programske možnosti", Stran 8).

Spremenjene funkcije 34059x-05

Vnos pomika FZ in FU v nizu Tool-Call je zdaj omogočen ("Priklic podatkov o orodju", Stran 188).

Pri izbiri orodja krmilni sistem v pojavnem oknu prikaže tudi stolpca XL in ZL iz preglednice stružnih orodij ("Priklic orodja", Stran 499).

Razpon vnosa v stolpcu DOC v preglednici mest je bil povečan na 32 znakov ("Preglednica mest za zalogovnik orodij", Stran 185).

Ukazi FN 15, FN 31, FN 32, FT in FMAXT iz preteklih različic krmilnih sistemov ob uvozu ne javljajo več nizov ERROR. Pri simulaciji ali izvedbi NC-programa s takšnimi ukazi krmilni sistem NC-program prekine in javi sporočilo o napaki, ki vam pomaga poiskati nadomestno rešitev.

Dodatne funkcije M104, M105, M112, M114, M124, M134, M142, M150, M200 - M204 iz preteklih različic krmilnih sistemov ob uvozu ne javljajo več nizov ERROR. Pri simulaciji ali izvedbi NC-programa s temi dodatnimi funkcijami krmilni sistem NC-program prekine in javi sporočilo o napaki, ki vam pomaga poiskati nadomestno rešitev ("Primerjava: Dodatne funkcije", Stran 693).

Največja velikost datoteke za tiskanje datotek s funkcijo FN 16: F-PRINT je bila s 4 kB povečana na 20 kB.

Preglednica prednastavitev Preset.PR je v načinu Programiranje zaščiten pred pisanjem ("Shranjevanje izhodiščnih točk v preglednico prednastavitev", Stran 540).

Razpon vnosa na seznamu parametrov Q za definiranje zavihka QPARA prikaza stanja obsega 132 vnosnih mest ("Prikaz Q-parametrov (zavihek QPARA)", Stran 84).

Ročno umerjanje tipalnega sistema z manjšim številom predpozicioniranj ("umeritev 3D-tipalnega sistema", Stran 557).

Prikaz položaja upošteva predizmere DL, programirane v nizu Tool-Call, ki jih lahko izberete kot predizmere obdelovanca ali orodja ("Delta vrednost za dolžine in polmere", Stran 175).

Krmilni sistem v posameznem nizu pri ciklih točkovnih vzorcev CYCL CALL PAT vsako točko obdela posamezno ("Programski tek", Stran 605).

Krmilnega sistema ni mogoče več znova zagnati s tipko **END**, temveč z gumbom **PONOVNI ZAGON** ("Izklop", Stran 520).

Pri ročnem delovanju krmilni sistem prikaže pomik pri podajanju orodja ("Število vrtljajev vretena S, pomik F und dodatna funkcija M", Stran 532).

Vrtenje lahko pri ročnem delovanju deaktivirate le v meniju 3D-ROT ("Aktiviranje ročnega vrtenja", Stran 579).

Strojni parameter maxLineGeoSearch je bil povečan na največ 100000 ("Uporabniški parametri za stroj", Stran 654).

Imena programskih možnosti št. 8, 9 in 21 so bila spremenjena ("Programske možnosti", Stran 8).

Nove in spremenjene funkcije ciklov 34059x-05

Nov cikel **880 VALJC. REZK. ZOBNIKA** (Možnost št. 50)

Nov cikel **292 CONTOUR.TURNG.INTRP.** (možnost št. 96)

Nov cikel **291 COUPLG.TURNG.INTERP.** (možnost št. 96)

Nov cikel **239 ASCERTAIN THE LOAD** za LAC (Load Adapt. Control)

Prilagajanje reguliranih parametrov v odvisnosti od teže (možnost št. 143)

Dodan je bil cikel **270 VLEKA KONTURE-PODAT.**

Dodan je bil cikel **39 PLASC VALJA** Dodan je bil cikel **CILINDER-ROCNA KOR.** (možnost št. 1)

Nabor znakov obdelovalnega cikla **225 GRAVIRANJE** je bil razširjen z znaki CE, ß, @ in sistemskim časom

Cikli **252–254** so bili razširjeni z izbirnim parametrom Q439

Cikel **22 PRAZNJENJE** je bil razširjen z izbirnima parametroma Q401, Q404

Cikel **484 UMERI IR TT** je bil razširjen z izbirnim parametrom Q536

Cikli **841 ENOST. VBODNO REZK., RADIALNO, 842 RAZS. VB. REZK., RAD, 851 EN. VB. REZK., AKS., 852 RAZS. VB. REZK., AKS** so bili razširjeni s pomikom pri spuščanju Q488

Izsredinsko struženje s ciklom **800 PRILAG.SIST.VRTENJA** lahko izvajate z možnostjo št. 50

Kazalo

1	Prva uporaba TNC 640.....	51
2	Uvod.....	71
3	Programiranje: osnove, upravljanje datotek.....	97
4	Programiranje: pomoč pri programiranju.....	143
5	Programiranje: orodja.....	171
6	Programiranje: programiranje kontur.....	207
7	Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek.....	259
8	Programiranje: podprogrami in ponovitve delov programov.....	281
9	Programiranje: Q-parametri.....	299
10	Programiranje: dodatne funkcije.....	369
11	Programiranje: posebne funkcije.....	391
12	Programiranje: Večosna obdelava.....	437
13	Programiranje: upravljanje palet.....	483
14	Programiranje: Struženje.....	489
15	Ročni način in nastavitve.....	517
16	Pozicioniranje z ročnim vnosom.....	583
17	Programski test in Programski tek.....	589
18	MOD-funkcije.....	619
19	Razpredelnice in preglednice.....	653

1	Prva uporaba TNC 640.....	51
1.1	Pregled.....	52
1.2	Vklop stoja.....	52
	Preklic prekinitve napajanja in primik na referenčno točko.....	52
1.3	Programiranje prvega dela.....	53
	Izbira pravilnega načina delovanja.....	53
	Najpomembnejše tipke na TNC-ju.....	53
	Odpiranje novega programa/upravljanje datotek.....	54
	Definiranje surovca.....	55
	Zgradba programa.....	56
	Programiranje preproste konture.....	57
	Ustvarjanje programa cikla.....	60
1.4	Grafično testiranje prvega dela.....	62
	Izbira pravilnega načina delovanja.....	62
	Izbira preglednice orodij za programski test.....	62
	Izbira programa, ki ga želite testirati.....	63
	Izbira postavitve zaslona in prikaza.....	63
	Zagon programskega testa.....	64
1.5	Priprava orodja.....	65
	Izbira pravilnega načina delovanja.....	65
	Pripravljanje in merjenje orodij.....	65
	Preglednica orodij TOOL.T.....	66
	Preglednica mest TOOL_P.TCH.....	67
1.6	Priprava obdelovanca.....	68
	Izbira pravilnega načina delovanja.....	68
	Vpenjanje obdelovanca.....	68
	Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom.....	69
1.7	Izvajanje prvega programa.....	70
	Izbira pravilnega načina delovanja.....	70
	Izbira programa, ki ga želite izvesti.....	70
	Zagon programa.....	70

2	Uvod.....	71
2.1	TNC 640.....	72
	Programiranje: pogovorno okno z navadnim besedilom HEIDENHAIN in DIN/ISO.....	72
	Združljivost.....	72
2.2	Zaslon in nadzorna plošča.....	73
	Zaslon.....	73
	Določanje postavitve zaslona.....	73
	Nadzorna plošča.....	74
2.3	Načini delovanja.....	75
	Ročni način in el. krmilnik.....	75
	Pozicioniranje z ročnim vnosom.....	75
	Programiranje.....	76
	Programski test.....	76
	Programski tek – Zaporedje stavkov ali Programski tek – Posamezni stavek.....	77
2.4	Prikazi stanja.....	78
	Splošni prikaz stanja.....	78
	Dodatni prikazi stanja.....	79
2.5	Upravitelj oken.....	86
	Opravična vrstica.....	87
2.6	Remote Desktop Manager (možnost št. 133).....	88
	Uvod.....	88
	Konfiguriranje povezave – Windows Terminal Service.....	89
	Konfiguriranje povezave – VNC.....	91
	Vzpostavitev in prekinitev povezave.....	92
2.7	Varnostna programska oprema SELinux.....	93
2.8	Oprema: tipalni sistemi 3D in električna ročna kolesa HEIDENHAIN.....	94
	Tipalni sistemi 3D.....	94
	Elektronski krmilniki HR.....	95

3	Programiranje: osnove, upravljanje datotek.....	97
3.1	Osnove.....	98
	Merilniki za merjenje opravljene poti in referenčne točke.....	98
	Izhodiščni sistem.....	98
	Izhodiščni sistem na rezkalnih strojih.....	99
	Poimenovanje osi na rezkalnih strojih.....	99
	Polarne koordinate.....	100
	Absolutni in inkrementalni položaji obdelovanca.....	101
	Izbira izhodiščne točke.....	102
3.2	Odpiranje in vnos programov.....	103
	Zgradba NC-programa v obliki navadnega besedila HEIDENHAIN.....	103
	Definiranje surovca: BLK FORM.....	104
	Odpiranje novega obdelovalnega programa.....	106
	Programiranje premikov orodja v pogovornem oknu DIN/ISO.....	108
	Prevzem dejanskega položaja.....	110
	Urejanje programa.....	111
	Funkcija iskanja TNC-ja.....	114
3.3	Upravljanje datotek: osnove.....	116
	Datoteke.....	116
	Prikaz zunaj izdelanih datotek na TNC-ju.....	118
	Varnostno kopiranje podatkov.....	118

3.4 Delo z upravljanjem datotek.....	119
Imeniki.....	119
Poti.....	119
Pregled: Funkcije upravljanja datotek.....	120
Priklic upravljanja datotek.....	121
Izbiranje pogonov, imenikov in datotek.....	122
Ustvarjanje novega imenika.....	123
Ustvarjanje nove datoteke.....	123
Kopiranje posamezne datoteke.....	123
Kopiranje datotek v drug imenik.....	124
Kopiraj preglednico.....	125
Kopiranje imenika.....	126
Izbira ene od nazadnje izbranih datotek.....	126
Brisanje datotek.....	127
Brisanje imenika.....	127
Označevanje datotek.....	128
Preimenovanje datoteke.....	129
Razvrščanje datotek.....	129
Dodatne funkcije.....	130
Dodatni pripomočki za upravljanje zunanjih vrst datotek.....	131
Prenos podatkov na zunanji disk ali z njega.....	138
TNC v omrežju.....	139
USB-naprave na TNC-ju.....	140

4 Programiranje: pomoč pri programiranju.....	143
4.1 Vnos opomb.....	144
Uporaba.....	144
Opomba med vnosom programa.....	144
Naknadni vnos opombe.....	144
Opomba v posebnem stavku.....	144
Funkcije pri urejanju opombe.....	145
4.2 Prikaz NC-programov.....	146
Poudarjanje sintakse.....	146
Drsni trak.....	146
4.3 Zgradba programov.....	147
Definicija, možnost uporabe.....	147
Prikaz okna zgradbe/preklop med aktivnimi okni.....	147
Vnos niza zgradbe v programsko okno.....	147
Izbira stavkov v oknu zgradbe.....	147
4.4 Kalkulator.....	148
Uporaba.....	148
4.5 Računalo podatkov o rezanju.....	151
Uporaba.....	151
4.6 Programirna grafika.....	154
Delo s programirno grafiko/brez programirne grafike.....	154
Ustvarjanje programirne grafike za obstoječi program.....	155
Prikaz in skrivanje števil nizov.....	156
Brisanje grafike.....	156
Prikaz mrežnih črt.....	156
Povečanje ali pomanjšanje izseka.....	157

4.7 Sporočila o napaki..... 158

Prikaz napak.....	158
Odprite okno z napakami.....	158
Zapiranje okna z napakami.....	158
Izčrpna sporočila o napakah.....	159
Gumb NOTRANJE INFO.....	159
Brisanje napak.....	160
Dnevnik napak.....	160
Dnevnik tipk.....	161
Napotki.....	162
Shranjevanje servisnih datotek.....	162
Piklic sistema za pomoč TNCguide.....	162

4.8 Sistem kontekstualne pomoči za TNCguide..... 163

Uporaba.....	163
Delo s TNCguide.....	164
Prenos najnovejših datotek s pomočjo.....	168

5 Programiranje: orodja.....	171
5.1 Vnosi, povezani z orodjem.....	172
Pomik F.....	172
Število vrtljajev vretena S.....	173
5.2 Podatki o orodju.....	174
Pogoj za popravek orodja.....	174
Številka orodja, ime orodja.....	174
Dolžina orodja L.....	174
Polmer orodja R.....	174
Delta vrednost za dolžine in polmere.....	175
Vnos podatkov o orodju v program.....	175
Vnos podatkov o orodju v preglednico.....	176
Uvoz preglednic orodij.....	184
Preglednica mest za zalogovnik orodij.....	185
Priklic podatkov o orodju.....	188
Zamenjava orodja.....	190
Preverjanje uporabe orodja.....	192
Upravljanje orodij (možnost št. 93).....	194
5.3 Popravek orodja.....	202
Uvod.....	202
Popravek dolžine orodja.....	202
popravek polmera orodja.....	203

6 Programiranje: programiranje kontur.....	207
6.1 Premiki orodja.....	208
Funkcije poti.....	208
Prosto programiranje kontur FK.....	208
Dodatne funkcije M.....	208
Podprogrami in ponovitve delov programa.....	209
Programiranje s Q-parametri.....	209
6.2 Osnove k funkcijam poti.....	210
Programiranje premikov orodja za obdelavo.....	210
6.3 Premik na konturo in odmik z nje.....	214
Začetna in končna točka.....	214
Pregled: oblike poti za premik na konturo in odmik s konture.....	216
Pomembni položaji pri primiku in odmiku.....	217
Primik po premici s tangencialnim nadaljevanjem: APPR LT.....	219
Navpičen primik po premici na prvo konturno točko: APPR LN.....	219
Primik po krožnici s tangencialnim nadaljevanjem: APPR CT.....	220
Primik po krožni poti s tangencialnim nadaljevanjem na konturo in element premice: APPR LCT.....	221
Odmik po premici s tangencialnim nadaljevanjem: DEP LT.....	222
Odmik po premici navpično na zadnjo konturno točko: DEP LN.....	222
Premik na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem: DEP CT.....	223
Odmik po krožnici s tangencialnim nadaljevanjem na konturo in premico: DEP LCT.....	223
6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate.....	224
Pregled poti gibanja.....	224
Premica L.....	225
Vnos posnetega roba med dve premici.....	226
Zaobljanje vogalov RND.....	227
Središče kroga CC.....	228
Krožnica C okoli središča kroga CC.....	229
Krožnica CR z določenim polmerom.....	230
Krožnica CT s tangencialnim nadaljevanjem.....	232
Primer: premočrtni premiki in posneti robovi kartezično.....	233
Primer: kartezično krožno premikanje.....	234
Primer: kartezični polni krog.....	235

6.5 Poti gibanja – polarne koordinate..... 236

Pregled.....	236
Izvor polarnih koordinat: Pol CC.....	237
Premica LP.....	237
Krožnica CP okoli pola CC.....	238
Krožnica CTP s tangencialnim nadaljevanjem.....	238
Vijačnica.....	239
Primer: premočrtni polarni premik.....	241
Primer: vijačnica.....	242

6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK.....243

Osnove.....	243
Grafika pri FK-programiranju.....	245
Odpiranje FK-pogovornih oken.....	246
Pol za FK-programiranje.....	246
Prosto programiranje premic.....	247
Prosto programiranje krožnic.....	248
Možnosti vnosa.....	249
Pomožne točke.....	252
Relativne reference.....	253
Primer: FK-programiranje 1.....	255
Primer: FK-programiranje 2.....	256
Primer: FK-programiranje 3.....	257

7	Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek.....	259
7.1	Razdelitev zaslona prikazovalnika CAD-Viewer in DXF-pretvornika.....	260
	Razdelitev zaslona prikazovalnika CAD-Viewer oz. DXF-pretvornika.....	260
7.2	CAD-Viewer.....	261
	Uporaba.....	261
7.3	DXF-pretvornik (možnost št. 42).....	262
	Uporaba.....	262
	Delo z DXF-pretvornikom.....	263
	Odpiranje DXF-datoteke.....	264
	Osnovne nastavitve.....	265
	Nastavitev ravnine.....	267
	Določanje referenčne točke.....	268
	Izbira in shranjevanje konture.....	270
	Izbira in shranjevanje obdelovalnih položajev.....	274

8	Programiranje: podprogrami in ponovitve delov programov.....	281
8.1	Označevanje subprogramov in ponavljanj delov programa.....	282
	Oznaka.....	282
8.2	Podprogrami.....	283
	Način delovanja.....	283
	Napotki za programiranje.....	283
	Programiranje podprograma.....	284
	Priklic podprograma.....	284
8.3	Ponovitve dela programa.....	285
	Oznaka.....	285
	Način delovanja.....	285
	Napotki za programiranje.....	285
	Programiranje ponovitve dela programa.....	285
	Priklic ponovitve dela programa.....	285
8.4	Poljubnega programa kot podprograma.....	286
	Pregled gumbov.....	286
	Način delovanja.....	287
	Napotki za programiranje.....	287
	Priklic poljubnega programa kot podprograma.....	288
8.5	Programska razvejanost.....	290
	Vrste programske razvejanosti.....	290
	Stopnja programske razvejanosti.....	290
	Podprogram v podprogramu.....	291
	Ponavljanje ponovitev delov programov.....	292
	Ponavljanje podprograma.....	293
8.6	Primeri programiranja.....	294
	Primer: konturno rezkanje v več primikih.....	294
	Primer: skupine vrtanj.....	295
	Primer: skupina vrtanj z več orodji.....	297

9 Programiranje: Q-parametri.....	299
9.1 Načelo in pregled funkcij.....	300
Napotki za programiranje.....	302
Priklic funkcije Q-parametra.....	303
9.2 Družine izdelkov – Q-parametri namesto številskih vrednosti.....	304
Uporaba.....	304
9.3 Opis kontur z matematičnimi funkcijami.....	305
Uporaba.....	305
Pregled.....	305
Programiranje osnovnih matematičnih operacij.....	306
9.4 Kotne funkcije.....	307
Definicije.....	307
Programiranje kotnih funkcij.....	307
9.5 Izračun kroga.....	308
Uporaba.....	308
9.6 Pogojni stavki (če/potem) s Q-parametri.....	309
Uporaba.....	309
Brezpogojni skoki.....	309
Uporabljene okrajšave in pojmi.....	309
Programiranje pogojskih stavkov (če/potem).....	310
9.7 Preverjanje in spreminjanje Q-parametrov.....	311
Postopek.....	311
9.8 Dodatne funkcije.....	313
Pregled.....	313
FN 14: ERROR – Izpis sporočil o napakah.....	314
FN16: F-PRINT – Izpis oblikovanih vrednosti Q-parametrov in besedila.....	318
FN 18: SYSREAD – Branje sistemskih podatkov.....	322
FN 19: PLC – Prenos vrednosti v PLC.....	331
FN 20: WAIT FOR – Sinhroniziranje NC-ja in PLC-ja.....	331
FN 29: PLC – Prenos vrednosti v PLC.....	332
FN 37: IZVOZ.....	332

9.9 Dostop do preglednic z SQL-ukazi.....333

Uvod.....	333
Transakcija.....	334
Programiranje SQL-ukazov.....	336
Pregled gumbov.....	336
SQL BIND.....	337
SQL SELECT.....	338
SQL FETCH.....	340
SQL UPDATE.....	341
SQL INSERT.....	341
SQL COMMIT.....	342
SQL ROLLBACK.....	342

9.10 Neposredni vnos formule.....343

Vnos formule.....	343
Matematična pravila.....	345
Primer vnosa.....	346

9.11 Parametri nizov.....347

Funkcije obdelave nizov.....	347
Dodelitev parametra niza.....	348
Povezovanje parametrov niza.....	348
Pretvorba številske vrednosti v parameter niza.....	349
Kopiranje delnega niza iz parametra niza.....	350
Pretvorba parametra niza v številsko vrednost.....	351
Preverjanje parametra niza.....	352
Ugotavljanje dolžine parametra niza.....	353
Primerjava abecednega zaporedja.....	354
Branje strojnih parametrov.....	355

9.12 Privzeti Q-parametri.....358

Vrednosti iz PLC-ja: Q100 do Q107.....	358
Polmer aktivnega orodja: Q108.....	358
Orodna os: Q109.....	358
Stanje vretena: Q110.....	359
Dovod hladila: Q111.....	359
Faktor prekrivanja: Q112.....	359
V program vnesene mere: Q113.....	359
Dolžina orodja: Q114.....	359
Koordinate po tipanju med programskim tekom.....	360
Odstopanje med dejansko in želeno vrednostjo pri samodejnem merjenju orodja s TT 130.....	360
Vrtenje obdelovalne ravnine s koti obdelovanca: koordinate, ki jih je izračunal TNC, za rotacijske osi.....	360
Merilni rezultati ciklov tipalnega sistema (oglejte si tudi uporabniški priročnik za programiranje ciklov).....	361

9.13 Primeri programiranja.....363

Primer: elipsa.....	363
Primer: vbočen valj s krožnim rezkalom.....	365
Primer: izbočena krogla s čelnim rezkalom.....	367

10 Programiranje: dodatne funkcije.....	369
10.1 Vnos dodatnih funkcij M in STOPP.....	370
Osnove.....	370
10.2 Dodatne funkcije za nadzor programskega teka, vreteno in hladilo.....	371
Pregled.....	371
10.3 Dodatne funkcije za koordinatne vnose.....	372
Programiranje koordinat, odvisnih od stroja: M91/M92.....	372
Premik na položaje v nezavrtenih koordinatnih sistemih pri zavrteni obdelovalni ravni: M130.....	374
10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja.....	375
Obdelava majhnih konturnih stopenj: M97.....	375
Popolna obdelava odprtih konturnih robov: M98.....	376
Faktor pomika pri spuščanju: M103.....	377
Pomik v mm/vrtljaj vretena: M136.....	378
Hitrost pomika pri krožnih lokih: M109/M110/M111.....	379
Predizračun konture s popravkom polmera (NAČRTOVANJE): M120.....	380
Prekrivanje pozicioniranja s krmilnikom med programskim tekom: M118.....	382
Odmik s konture v smeri orodne osi: M140.....	384
Preklic nadzora tipalnega sistema: M141.....	386
Brisanje osnovne rotacije: M143.....	387
Samodejni dvig orodja s konture pri NC-zaustavitvi: M148.....	388
Zaokroževanje kotov: M197.....	389

11 Programiranje: posebne funkcije.....	391
11.1 Pregled posebnih funkcij.....	392
Glavni meni Posebne funkcije (SPEC FCT).....	392
Meni Programske prednastavitve.....	393
Meni Funkcije za konturne in točkovne obdelave.....	393
Meni za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom.....	394
11.2 Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40).....	395
Funkcija.....	395
Grafični prikaz definiranih kolizijskih objektov.....	396
Protikolizijski nadzor v ročnih načinih.....	398
Protikolizijski nadzor v načinih Programski tek.....	398
Aktiviranje in deaktiviranje protikolizijskega nadzora.....	400
11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45).....	402
Uporaba.....	402
Definiranje osnovnih nastavitev AFC-ja.....	404
Izvedba učnega reza.....	406
Aktiviranje/deaktiviranje AFC-ja.....	409
Protokolna datoteka.....	411
Nadzor nad zlomom/obrabo orodja.....	412
Nadzorovanje obremenitve vretena.....	412
11.4 Aktivno zmanjševanje tresenja ACC (možnost št. 145).....	413
Uporaba.....	413
Aktiviranje/deaktiviranje ACC-ja.....	414
11.5 Obdelava z vzporednimi osmi U, V in W.....	415
Pregled.....	415
FUNKCIJA PARAXCOMP DISPLAY.....	416
FUNKCIJA PARAXCOMP MOVE.....	416
Deaktiviranje funkcije FUNCTION PARAXCOMP.....	417
FUNKCIJA PARAXMODE.....	418
Deaktiviranje funkcije FUNCTION PARAXMODE.....	419
Primer vrtanja z osjo W.....	420
11.6 Datotečne funkcije.....	421
Uporaba.....	421
Definiranje operacij datoteke.....	421

11.7 Definiranje pretvorb koordinat.....422

Pregled.....	422
TRANS DATUM AXIS.....	422
TRANS DATUM TABLE.....	423
TRANS DATUM RESET.....	424

11.8 Ustvarjanje besedilnih datotek..... 425

Uporaba.....	425
Odpiranje in zapiranje besedilne datoteke.....	425
Urejanje besedil.....	426
Brisanje in ponovni vnos znakov, besed in vrstic.....	426
Izvajanje besedilnih nizov.....	427
Iskanje delov besedila.....	428

11.9 Prosto določljive preglednice..... 429

Osnove.....	429
Shranjevanje prosto določljivih preglednic.....	429
Spreminjanje oblike preglednice.....	430
Preklop med pogledom preglednice in obrazca.....	431
FN 26: TABOPEN – Odpiranje prosto definirane preglednice.....	432
FN 27: TABWRITE – Opisovanje prosto definirane preglednice.....	433
FN 28: TABREAD – Branje prosto definirane preglednice.....	434

11.10 Čas zadrževanja FUNCTION FEED DWELL..... 435

Programiranje časa zadrževanja.....	435
Ponastavitev časa zadrževanja.....	436

12 Programiranje: Večosna obdelava	437
12.1 Funkcije za večosno obdelovanje	438
12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)	439
Uvod	439
Pregled	440
Definiranje funkcije PLANE	441
Pozicijski prikaz	441
Ponastavitev funkcije PLANE	442
Definiranje obdelovalne ravnine s prostorskim kotom: PLANE SPATIAL	443
Definiranje obdelovalne ravnine s projekcijskim kotom: PLANE PROJECTED	445
Definiranje obdelovalne ravnine z Eulerjevim kotom: PLANE EULER	446
Definiranje obdelovalne ravnine z dvema vektorjema: PLANE VECTOR	448
Definiranje obdelovalne ravnine s tremi točkami: PLANE POINTS	450
Definiranje obdelovalne ravnine s posameznim inkrementalnim prostorskim kotom: PLANE RELATIVE	452
Definiranje obdelovalne površine z osnim kotom: PLANE AXIAL	453
Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE	455
Vrtenje obdelovalne ravnine brez rotacijskih osi	460
12.3 Rezkanje pod kotom v zavrti ravnini (možnost št. 9)	461
Funkcija	461
Rezkanje pod kotom z inkrementalnim premikanjem rotacijske osi	461
Rezkanje pod kotom z normalnimi vektorji	462
12.4 Dodatne funkcije za rotacijske osi	463
Pomik v mm/min pri rotacijskih oseh A, B, C: M116 (možnost št. 8)	463
Optimizirano premikanje rotacijskih osi glede na pot: M126	464
Znižanje prikazane vrednosti rotacijske osi na vrednost pod 360°: M94	465
Ohranitev položaja konice orodja pri pozicioniranju vrtljivih osi (TCPM): M128 (možnost št. 9)	466
Izbira rotacijskih osi: M138	469
Upoštevanje kinematike stroja v DEJANSKIH/ŽELENIH položajih na koncu niza: M144 (možnost št. 9)	470

12.5 FUNCTION TCPM (možnost št. 9)..... 471

Funkcija.....	471
Definiranje funkcije FUNCTION TCPM.....	471
Način delovanja programiranega pomika.....	472
Interpretacija programiranih koordinat rotacijske osi.....	473
Vrsta interpolacije med začetnim in končnim položajem.....	474
Ponastavitev funkcije FUNCTION TCPM.....	475

12.6 Tridimenzionalni popravek orodja (možnost št. 9)..... 476

Uvod.....	476
Definiranje normiranega vektorja.....	477
Dovoljene oblike orodja.....	478
Uporaba drugih orodij: delta vrednosti.....	478
3D-popravek brez TCPM.....	478
Čelno rezkanje: 3D-popravek s TCPM.....	479
Peripheral Milling: 3D-popravek polmera s TCPM in popravkom polmera (RL/RR).....	480

13 Programiranje: upravljanje palet.....	483
13.1 Upravljanje palet.....	484
Uporaba.....	484
Izbira preglednice palet.....	486
Izhod iz preglednice palet.....	486
Izvajanje paletne datoteke.....	486

14 Programiranje: Struženje.....	489
14.1 Struženje z rezkalnimi stroji (možnost št. 50).....	490
Uvod.....	490
14.2 Osnovne funkcije (možnost št. 50).....	491
Preklop rezkanja/struženja.....	491
Grafični prikaz struženja.....	493
Programiranje števila vrtljajev.....	494
Hitrost pomikanja.....	495
14.3 Funkcije neuravnoteženosti (možnost št. 50).....	496
Neuravnoteženost pri struženju.....	496
Cikel za merjenje neuravnoteženosti.....	498
14.4 Orodja pri struženju (možnost št. 50).....	499
Priklic orodja.....	499
Popravek orodja v programu.....	500
Podatki o orodju.....	501
Popravek polmera rezalnega roba SRK.....	506
14.5 Programske funkcije za struženje (možnost št. 50).....	507
Utori in spodrezi.....	507
Sledenje surovca TURNDATA BLANK.....	513
Nastavljeno struženje.....	514

15 Ročni način in nastavitve.....	517
15.1 Vklop, izklop.....	518
Vklop.....	518
Izklop.....	520
15.2 Premikanje strojnih osi.....	521
Napotek.....	521
premikavanje osi z zunanji smernimi tipkami.....	521
postopno pozicioniranje.....	521
Premikanje z elektronskimi krmilniki.....	522
15.3 Število vrtljajev vretena S, pomik F und dodatna funkcija M.....	532
Uporaba.....	532
Vnos vrednosti.....	532
Sprememba števila vrtljajev vretena in pomika.....	533
Vklop omejitve pomikov.....	533
15.4 Izbirni varnostni koncept (funkcionalna varnost FS).....	534
Splošno.....	534
Razlage pojmov.....	535
Preverjanje položaja osi.....	536
Vklop omejitve pomikov.....	537
Dodatni prikazi stanja.....	538
15.5 Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev.....	539
Napotek.....	539
Shranjevanje izhodiščnih točk v preglednico prednastavitev.....	540
Aktivirajte referenčno točko.....	546
15.6 Določitev izhodiščne točke brez 3D-tipalnega sistema.....	547
Napotek.....	547
Priprava.....	547
Določanje referenčne točke s čelnim rezkalom.....	547
Uporaba tipalnih funkcij z mehanskimi tipali ali merilnimi urami.....	548

15.7 Uporaba 3D-tipalnega sistema..... 549

Pregled.....	549
Funkcije ciklov tipalnega sistema.....	551
Izbira cikla tipalnega sistema.....	553
Beleženje izmerjenih vrednosti iz ciklov tipalnega sistema.....	554
Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk.....	555
Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev.....	556

15.8 umeritev 3D-tipalnega sistema..... 557

Uvod.....	557
Umerjanje aktivne dolžine.....	558
Umerjanje aktivnega polmera in izravnavanje sredinskega zamika tipalnega sistema.....	559
Prikaz vrednosti za umerjanje.....	563

15.9 Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom..... 564

Uvod.....	564
Določanje osnovne rotacije.....	565
Shranjevanje osnovne rotacije v preglednico prednastavitev.....	565
Izravna poševnega položaja obdelovanca z vrtenjem mize.....	565
Prikaz osnovne rotacije.....	566
Preklic osnovne rotacije.....	566
Ugotavljanje 3D-osnovne rotacije.....	566

15.10 Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom..... 568

Pregled.....	568
Nastavitev izhodiščne točke na poljubni osi.....	568
kot kot izhodiščna točka.....	569
Središče kroga kot izhodiščna točka.....	570
Srednja os kot izhodiščna točka.....	572
Merjenje obdelovancev s 3D-tipalnim sistemom.....	573

15.11 Vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)..... 576

Uporaba, način dela.....	576
Primik na referenčne točke pri zavrtjenih oseh.....	578
Prikaz položaja v zavrtjenem sistemu.....	578
Omejitve pri vrtenju obdelovalne ravnine.....	578
Aktiviranje ročnega vrtenja.....	579
Nastavljanje trenutne smeri orodne osi kot aktivne smeri obdelovanja.....	580
Določanje izhodiščne točke v zavrtjenem sistemu.....	581

16 Pozicioniranje z ročnim vnosom.....	583
16.1 Programiranje in izvajanje preprostih obdelav.....	584
Uporaba pozicioniranja z ročnim vnosom.....	584
Varnostno kopiranje ali brisanje programov iz \$MDI.....	587

17 Programski test in Programski tek.....	589
17.1 Grafike.....	590
Uporaba.....	590
Nastavitev hitrosti programskih testov.....	591
Pregled: Pogledi.....	592
3D-prikaz.....	593
Tloris.....	596
Prikaz v treh ravninah.....	596
Ponovitev grafične simulacije.....	598
Prikaz orodja.....	598
Ugotavljanje časa obdelovanja.....	599
17.2 Prikaz surovca v delovnem prostoru.....	600
Uporaba.....	600
17.3 Funkcije za prikaz programa.....	601
Pregled.....	601
17.4 Programski test.....	602
Uporaba.....	602
17.5 Programski tek.....	605
Uporaba.....	605
Izvedba obdelovalnega programa.....	606
Prekinitev obdelave.....	607
Premikanje strojnih osi med prekinitvijo.....	608
Nadaljevanje Programskega teka po prekinitvi.....	609
Odmik: po izpadu električnega toka.....	610
Poljuben vstop v program (premik na stavek).....	613
Ponovni primik na konturo.....	615
17.6 Samodejni zagon programa.....	616
Uporaba.....	616
17.7 Preskoki stavkov.....	617
Uporaba.....	617
Vstavite znak „/“.....	617
Izbrišite znak »/«.....	617

17.8 Izbirna zaustavitev programskega teka.....	618
---	-----

Uporaba.....	618
--------------	-----

18 MOD-funkcije.....	619
18.1 MOD-funkcija.....	620
Izbira MOD-funkcij.....	620
Spreminjanje nastavitev.....	620
Izhod iz MOD-funkcije.....	620
Pregled MOD-funkcij.....	621
18.2 Nastavitve grafike.....	622
18.3 Nastavitve stroja.....	623
Zunanji dostop.....	623
Vnos meja premika.....	625
Datoteka o uporabi orodja.....	626
Izbira kinematike.....	627
18.4 Sistemske nastavitve.....	628
Nastavitev sistemskega časa.....	628
18.5 Izbira prikaza položaja.....	629
Uporaba.....	629
18.6 Merilni sistem merilne enote.....	630
Uporaba.....	630
18.7 Prikaz časov delovanja.....	630
Uporaba.....	630
18.8 Številke programske opreme.....	631
Uporaba.....	631
18.9 Vnos kode.....	631
Uporaba.....	631

18.10	Namestitev podatkovnega vmesnika.....	632
	Serijski vmesniki sistema TNC 640.....	632
	Uporaba.....	632
	Namestitev vmesnika RS-232.....	632
	Nastavitev hitrosti prenosa informacij (baudRate).....	632
	Nastavitev protokola (protocol).....	633
	Nastavitev podatkovnih bitov (dataBits).....	633
	Preverjanje parnosti (parity).....	633
	Nastavitev končnih bitov (stopBits).....	633
	Nastavitev rokovanja (flowControl).....	634
	Datotečni sistem za operacije datotek (fileSystem).....	634
	Block Check Character (bccAvoidCtrlChar).....	634
	Stanje vodila RTS (rtsLow).....	634
	Definiranje delovanja po prejemu ETX-a (noEotAfterEtx).....	635
	Nastavitve za prenos podatkov s programsko opremo TNCserver.....	635
	Izbira načina delovanja zunanje naprave (fileSystem).....	636
	Programska oprema za prenos podatkov.....	637
18.11	Ethernetni vmesnik.....	639
	Uvod.....	639
	Možnosti priključitve.....	639
	Konfiguracija TNC-ja.....	639
18.12	Požarni zid.....	645
	Uporaba.....	645
18.13	Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS.....	648
	Uporaba.....	648
	Dodelitev krmilnika določenemu nosilcu.....	648
	Nastavitev radijskega kanala.....	649
	Nastavite moči oddajanja.....	649
	Statistika.....	650
18.14	Nalaganje konfiguracije stroja.....	651
	Uporaba.....	651

19 Razpredelnice in preglednice.....	653
19.1 Uporabniški parametri za stroj.....	654
Uporaba.....	654
19.2 Dodelitev vtikačev in priključni kabli za podatkovne vmesnike.....	666
Vmesnik naprav V.24/RS-232-C HEIDENHAIN.....	666
Zunanje naprave.....	668
RJ45-vtičnica Ethernet-vmesnika.....	669
19.3 Tehnične informacije.....	670
19.4 Preglednice.....	678
Obdelovalni cikli.....	678
Dodatne funkcije.....	679
19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530.....	681
Primerjava: tehnični podatki.....	681
Primerjava: podatkovni vmesniki.....	681
Primerjava: dodatna oprema.....	682
Primerjava: računalniška programska oprema.....	682
Primerjava: strojne funkcije.....	683
Primerjava: Uporabniške funkcije.....	683
Primerjava: cikli.....	690
Primerjava: Dodatne funkcije.....	693
Primerjava: cikli tipalnega sistema v načinih Ročno in El. krmilnik.....	695
Primerjava: cikli tipalnega sistema za samodejni nadzor obdelovancev.....	696
Primerjava: razlike pri programiranju.....	697
Primerjava: razlike pri programskem testu, funkcije.....	702
Primerjava: razlike pri programskem testu, upravljanje.....	702
Primerjava: razlike ročnega načina, funkcije.....	703
Primerjava: razlike ročnega načina, upravljanje.....	704
Primerjava: razlike izvajanja, upravljanje.....	704
Primerjava: razlike izvajanja, postopki.....	705
Primerjava: razlike pri MDI-delovanju.....	709
Primerjava: razlike pri programirnem mestu.....	710

1

**Prva uporaba TNC
640**

Prva uporaba TNC 640

1.1 Pregled

1.1 Pregled

To poglavje je namenjeno začetnikom, da se lahko hitro seznanijo z najpomembnejšimi funkcijami TNC-ja. Podrobnejše informacije o posamezni temi najdete v pripadajočih opisih, na katere je vsakič opozorjeno.

V tem poglavju so obravnavane naslednje teme:

- Vklop stoja
- Programiranje prvega dela
- Grafično testiranje prvega dela
- Priprava orodja
- Priprava obdelovanca
- Izvajanje prvega programa

1.2 Vklop stoja

Preklic prekinitve napajanja in primik na referenčno točko

Vklop in primik na izhodiščne točke sta funkciji, ki sta odvisni od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

- ▶ Vklop napajanja TNC-ja in stroja: TNC zažene operacijski sistem. Ta postopek lahko traja nekaj minut. Nato TNC v glavi zaslona prikaže pogovorno okno za prekinitev napajanja.

CE

- ▶ Pritisnite tipko CE in TNC prevede PLC-program.

- ▶ Vklopite napajalno napetost in TNC preveri delovanje zasilnega izklopa in preklopi v način za primik na referenčno točko.

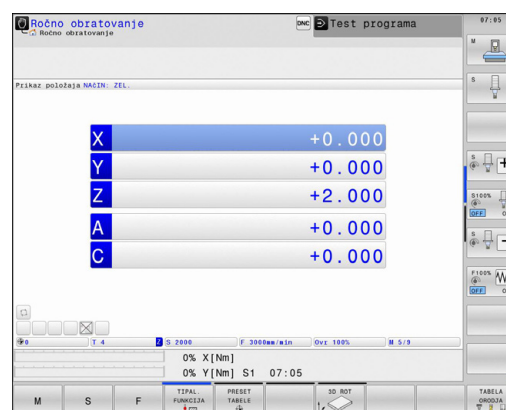

- ▶ Prehod čez izhodiščne točke v določenem zaporedju: za vsako os pritisnite zunanjo tipko **START**. Če so na stroju merilniki za absolutne dolžine in kote, se primik na referenčne točke ne izvede.

TNC je zdaj pripravljen na delovanje in je v načinu **Ročni način**.

Podrobne informacije o tej temi

- Primik na referenčne točke: glej "Vklop", Stran 518
- Načini delovanja: glej "Programiranje", Stran 76

1.3 Programiranje prvega dela

Izbira pravilnega načina delovanja

Programi lahko ustvarjate izključno samo v načinu Programiranje:

- Pritisnite tipko za načine delovanja: TNC preklopi v način **Programiranje**

Podrobne informacije o tej temi

- Načini delovanja: glej "Programiranje", Stran 76

Najpomembnejše tipke na TNC-ju

Tipka	Funkcije za izvajanje pogovornega okna
	Potrditev vnosa in aktiviranje naslednjega vprašanja v pogovornem oknu
	Preskok vprašanja v pogovornem oknu
	Predčasno dokončanje pogovornega okna
	Izhod iz pogovornega okna, preklic vnosa
	Gumbi na zaslonu, s katerimi izbirate funkcije glede na aktivno stanje delovanja

Podrobne informacije o tej temi

- Ustvarjanje in spreminjanje programov: glej "Urejanje programa", Stran 111
- Pregled tipk: glej "Tipke in gumbi TNC-ja", Stran 2

1.3 Programiranje prvega dela

Odpiranje novega programa/upravljanje datotek

PGM
MGT

- ▶ Pritisnite tipko **PGM MGT** in TNC odpre upravljanje datotek. Upravljanje datotek TNC-ja ima podobno zgradbo kot upravljanje datotek v osebnem računalniku z brskalnikom Windows Explorer. Z upravljanjem datotek upravljate podatke v internem pomnilniku TNC-ja.

- ▶ S puščičnimi tipkami izberite mapo, v kateri želite ustvariti novo datoteko.

- ▶ Vnesite poljubno ime datoteke s končnico **.H**.

- ▶ Potrdite vnos s tipko **ENT**: TNC vpraša po merski enoti novega programa

ENT

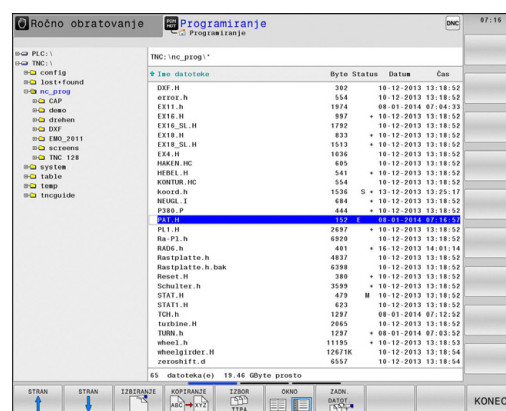
- ▶ Za izbiro merske enote pritisnite gumb **MM** ali **PALEC**.

MM

TNC samodejno ustvari prvi in zadnji stavek programa. Teh nizov nato ne morete več spreminjati.

Podrobne informacije o tej temi

- Upravljanje datotek: glej "Delo z upravljanjem datotek", Stran 119
- Ustvarjanje novega programa: glej "Odpiranje in vnos programov", Stran 103

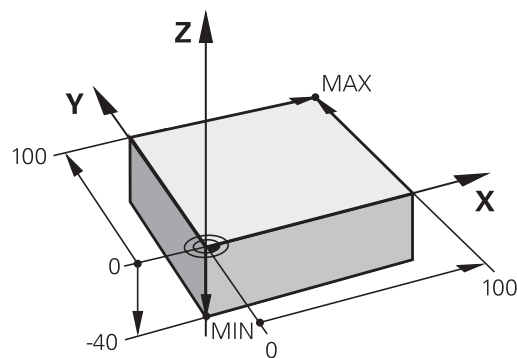
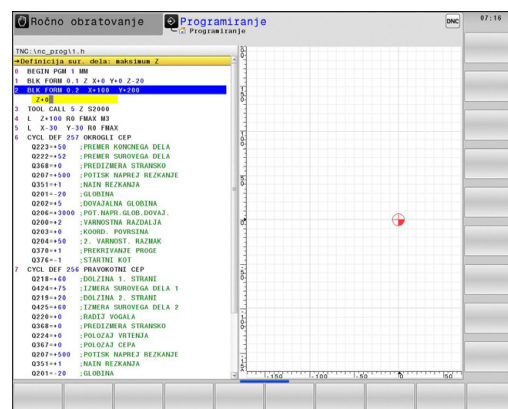

Definiranje surovca

Ko odprete novi program, lahko določite surovec. Kvader na primer definirate z vnosom točk MIN. in MAKS. glede na izbrano referenčno točko.

Ko z gumbom izberete želeno obliko surovca, TMC samodejno zažene definicijo surovca in vpraša po potrebnih podatkih surovca:

- ▶ **Obdelovalna ravnina na sliki: XY?:** vnesite aktivno os vretena. Z je shranjen kot prednastavitev in ga prevzemite s tipko ENT.
- ▶ **Definicija surovca: najmanjši X:** vnesite najmanjšo X-koordinato surovca glede na izhodiščno točko (npr. 0) in potrdite s tipko ENT.
- ▶ **Definicija surovca: najmanjši Y:** vnesite najmanjšo Y-koordinato surovca glede na izhodiščno točko (npr. 0) in potrdite s tipko ENT.
- ▶ **Definicija surovca: najmanjši Z:** vnesite najmanjšo Z-koordinato surovca glede na izhodiščno točko (npr. -40) in potrdite s tipko ENT.
- ▶ **Definicija surovca: največji X:** vnesite največjo X-koordinato surovca glede na izhodiščno točko (npr. 100) in potrdite s tipko ENT.
- ▶ **Definicija surovca: največji Y:** vnesite največjo Y-koordinato surovca glede na izhodiščno točko (npr. 100) in potrdite s tipko ENT.
- ▶ **Definicija surovca: največji Z:** vnesite največjo Z-koordinato surovca glede na izhodiščno točko (npr. 0) in potrdite s tipko ENT: TNC zapre pogovorno okno.

Primeri NC-stavkov

```
0 BEGIN PGM NOVO MM
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-40
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0
3 END PGM NOVO MM
```

Podrobne informacije o tej temi

- Definiranje surovca: Stran 106

Prva uporaba TNC 640

1.3 Programiranje prvega dela

Zgradba programa

Obdelovalni programi morajo biti po možnosti vedno podobno zgrajeni. To izboljša preglednost, pospeši programiranje in zmanjša možnost napak.

Priporočena zgradba programa pri preprostih, običajnih obdelavah kontur

- 1 Priklic orodja, definiranje orodne osi
- 2 Odmik orodja
- 3 Predpozicioniranje v obdelovani ravnini, v bližini začetne točke konture
- 4 Predpozicioniranje nad obdelovancem ali na globini, po potrebi vklop vretena/hladila
- 5 Premik na konturo
- 6 Obdelava konture
- 7 Odmik s konture
- 8 Odmik orodja, konec programa

Podrobne informacije o tej temi

- Programiranje kontur: glej "Programiranje premikov orodja za obdelavo", Stran 210

Priporočena zgradba programa pri preprostih programih ciklov

- 1 Priklic orodja, definiranje orodne osi
- 2 Odmik orodja
- 3 Definiranje obdelovalnih položajev
- 4 Definiranje obdelovalnega cikla
- 5 Priklic cikla, vklop vretena/hladila
- 6 Odmik orodja, konec programa

Podrobne informacije o tej temi

- Programiranje ciklov: oglejte si uporabniški priročnik za cikle

Zgradba programa pri programiranju kontur

```
0 BEGIN PGM BSPCONT MM
1 BLK FORM 0.1 Z X... Y... Z...
2 BLK FORM 0.2 X... Y... Z...
3 TOOL CALL 5 Z S5000
4 L Z+250 R0 FMAX
5 L X... Y... R0 FMAX
6 L Z+10 R0 F3000 M13
7 APPR ... X... Y... RL F500
...
16 DEP ... X... Y... F3000 M9
17 L Z+250 R0 FMAX M2
18 END PGM BSPCONT MM
```

Zgradba programa pri programiranju ciklov

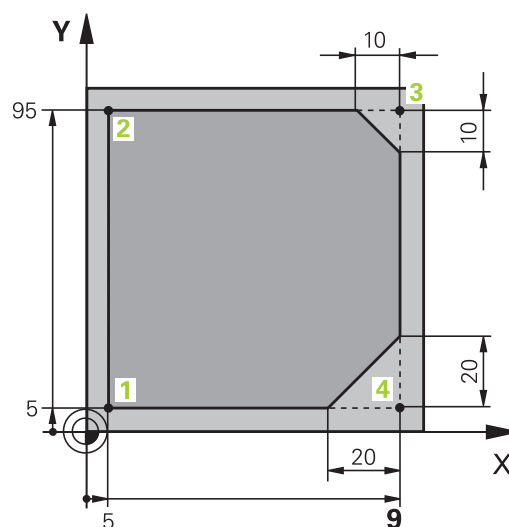
```
0 BEGIN PGM BSBCYC MM
1 BLK FORM 0.1 Z X... Y... Z...
2 BLK FORM 0.2 X... Y... Z...
3 TOOL CALL 5 Z S5000
4 L Z+250 R0 FMAX
5 PATTERN DEF POS1( X... Y...
  Z... ) ...
6 CYCL DEF...
7 CYCL CALL PAT FMAX M13
8 L Z+250 R0 FMAX M2
9 END PGM BSBCYC MM
```

Programiranje preproste konture

Konturo, ki je prikazana na sliki desno, želite rezkati do globine 5 mm. Določili ste že definicijo surovca. Ko s funkcijsko tipko odprete pogovorno okno, vnesite vse podatke, ki jih TNC zahteva v zgornji vrstici na zaslonu.

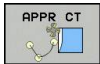

- ▶ Priklic orodja: vnesite podatke o orodju. Vsak vnos potrdite s tipko **ENT** in ne pozabite na orodno os **Z**.
- ▶ Odmik orodja: pritisnite oranžno tipko za os **Z** in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. 250. Potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popravka?** potrdite s tipko **ENT**: ne aktivirajte popravka polmera.
- ▶ **Pomik F=?** potrdite s tipko **ENT**: premikanje v hitrem teku (**FMAX**).
- ▶ Vnesite **Dodatna funkcija M?** in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.
- ▶ Predpozicioniranje orodja v obdelovalni ravnini: pritisnite oranžno tipko za os **X** in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. -20.
- ▶ Pritisnite oranžno tipko za os **Z** in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. -20. Potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popravka?** potrdite s tipko **ENT**: ne aktivirajte popravka polmera.
- ▶ **Pomik F=?** potrdite s tipko **ENT**: premikanje v hitrem teku (**FMAX**).
- ▶ **Dodatna funkcija M?** potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.
- ▶ Pomik orodja na globino: pritisnite oranžno tipko za os **Z** in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. -5. Potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popravka?** potrdite s tipko **ENT**: ne aktivirajte popravka polmera.
- ▶ **Pomik F=?** Vnesite pomik za pozicioniranje, npr. 3000 mm/min, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Dodatna funkcija M?** Vključite vreteno in hladilo, npr. **M13**, in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.
- ▶ Primik na konturo: pritisnite tipko **APPR/DEP**: TNC prikaže orodno vrstico s funkcijami primika in odmika.

Prva uporaba TNC 640

1.3 Programiranje prvega dela

- ▶ Izberite funkcijo primika **APPR CT**: vnesite koordinate začetne točke konture **1** na X in Y, npr. 5/5, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Kot središča?** Vnesite primični kot, npr. 90°, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Polmer kroga?** Vnesite primični polmer, npr.. 8 mm, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popravka?** potrdite z gumbom **RL**: aktivirajte popravek polmera levo od programirane konture.
- ▶ **Pomik F=?** Vnesite pomik pri obdelavi, npr. 700 mm/min, in vnose shranite s tipko **END**.

- ▶ Obdelovanje konture, primik na konturno točko **2**: zadostuje, če vnesete spremenljive podatke, torej samo Y-koordinato 95, in vnose potrdite s tipko **END**.

- ▶ Primik na konturno točko **3**: vnesite X-koordinato 95 in vnose potrdite s tipko **END**.

- ▶ Definiranje posnetja na konturni točki **3**: vnesite širino posnetja 10 mm in shranite s tipko **END**.

- ▶ Primik na konturno točko **4**: vnesite koordinato Y 5 in vnose potrdite s tipko **END**.

- ▶ Definiranje posnetja na konturni točki **4**: vnesite širino posnetja 20 mm in shranite s tipko **END**.

- ▶ Primik na konturno točko **1**: vnesite X-koordinato 5 in vnose potrdite s tipko **END**.

- ▶ Odmik s konture

- ▶ Izberite funkcijo odmika **DEP CT**.
- ▶ **Kot središča?** Vnesite odmični kot, npr. 90°, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Polmer kroga?** Vnesite odmični polmer, npr.. 8 mm, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Pomik F=?** Vnesite pomik za pozicioniranje, npr.. 3000 mm/min, in shranite s tipko **ENT**.
- ▶ **Dodatna funkcija M?** Izklopite hladilo, npr. **M9**, in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.

- ▶ Odmik orodja: pritisnite oranžno tipko za os **Z** in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. 250. Potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popravka?** potrdite s tipko **ENT**: ne aktivirajte popravka polmera.
- ▶ **Pomik F=?** potrdite s tipko **ENT**: premikanje v hitrem teku (**FMAX**).
- ▶ **DODATNA FUNKCIJA M?** **M2** vnesite za konec programa in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.

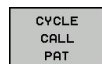
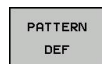
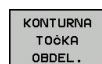
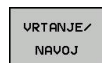
Podrobne informacije o tej temi

- **Celotni primer z NC-nizi:** glej "Primer: premočrtni premiki in posneti robovi kartezično", Stran 233
- **Ustvarjanje novega programa:** glej "Odpiranje in vnos programov", Stran 103
- **Primik na konture/odmik s kontur:** glej "Premik na konturo in odmik z nje", Stran 214
- **Programiranje kontur:** glej "Pregled poti gibanja", Stran 224
- **Programirne vrste pomikov:** glej "Možni vnosi pomika", Stran 109
- **Popravek polmera orodja:** glej "popravek polmera orodja ", Stran 203
- **Dodatne M-funkcije:** glej "Dodatne funkcije za nadzor programskega teka, vreteno in hladilo ", Stran 371

1.3 Programiranje prvega dela

Ustvarjanje programa cikla

Vrtine (globina 20 mm), ki so prikazane na sliki desno, želite izdelati s standardnim ciklom vrtanja. Določili ste že definicijo surovca.

- ▶ Priklic orodja: vnesite podatke o orodju. Vsak vnos potrdite s tipko **ENT** in ne pozabite na orodno os.
- ▶ Odmik orodja: pritisnite oranžno tipko za os **Z** in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. 250. Potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popr.?** potrdite s tipko **ENT**: ne aktivirajte popravka polmera.
- ▶ **Pomik F=?** potrdite s tipko **ENT**: premikanje v hitrem teku (**FMAX**).
- ▶ **Dodatna funkcija M?**, in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.
- ▶ Prikličite meni za cikle.

- ▶ Prikažite cikle vrtanja.

- ▶ Izberite standardnega cikla vrtanja 200: TNC odpre pogovorno okno za definicijo cikla. Zaporedoma vnesite vse parametre, ki jih zahteva TNC, in vsak vnos potrdite s tipko **ENT**. TNC dodatno prikazuje na desni polovici zaslona grafiko, na kateri so prikazani posamezni parametri cikla.

- ▶ Prikličite meni za posebne funkcije.

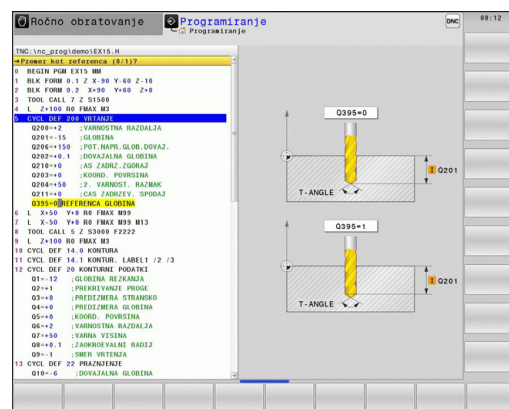
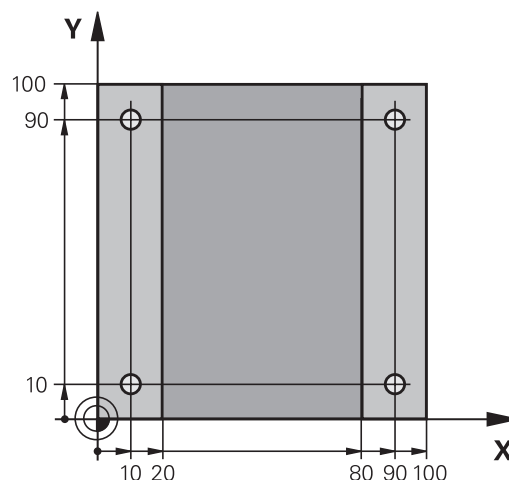
- ▶ Prikažite funkcije za obdelavo točk.

- ▶ Izberite definicijo vzorca.

- ▶ Izberite vnosov točk: vnesite koordinate štirih točk in vsak vnos potrdite s tipko **ENT**. Po vnosu četrte točke shranite stavek s tipko **END**.

- ▶ Prikažite meni za definicijo priklica cikla.

- ▶ Izvedite cikel vrtanja in definiranega vzorca:
- ▶ **Pomik F=?** potrdite s tipko **ENT**: premikanje v hitrem teku (**FMAX**).
- ▶ **Dodatna funkcija M?** Vključite vreteno in hladilo, npr. **M13**, in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.

- ▶ Vnesite Odmik orodja: pritisnite oranžno tipko za os Z in vnesite vrednost za položaj, na katerega se želite primakniti, npr. 250. Potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ **Popravek polmera: RL/RR/brez popr.?** potrdite s tipko **ENT**: ne aktivirajte popravka polmera.
- ▶ **Pomik F=?** potrdite s tipko **ENT**: premikanje v hitrem teku (**FMAX**).
- ▶ **Dodatna funkcija M? M2** vnesite za konec programa in potrdite s tipko **END**: TNC shrani vneseni niz premikanja.

Primeri NC-stavkov

0 BEGIN PGM C200 MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-40	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 5 Z S4500	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 PATTERN DEF POS1 (X+10 Y+10 Z+0) POS2 (X+10 Y+90 Z+0) POS3 (X+90 Y+90 Z+0) POS4 (X+90 Y+10 Z+0)	Definiranje obdelovalnih položajev
6 CYCL DEF 200 VRTANJE	Definiranje cikla
Q200=2 ;VARNOSTNA RAZDALJA	
Q201=-20 ;GLOBINA	
Q206=250 ;POT.NAPR.GLOB.DOVAJ.	
Q202=5 ;DOVAJALNA GLOBINA	
Q210=0 ;AS ZADRZ.ZGORAJ	
Q203=-10 ;KOORD. POVRŠINA	
Q204=20 ;2. VARNOST. RAZMAK	
Q211=0.2 ;CAS ZADRZEZ. SPODAJ	
Q395=0 ;REFERENCA GLOBINA	
7 CYCL CALL PAT FMAX M13	Vklop vretena in hladila, priklic cikla
8 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
9 END PGM C200 MM	

Podrobne informacije o tej temi

- Ustvarjanje novega programa: glej "Odpiranje in vnos programov", Stran 103
- Programiranje ciklov: oglejte si uporabniški priročnik za cikle

Prva uporaba TNC 640

1.4 Grafično testiranje prvega dela

1.4 Grafično testiranje prvega dela

Izbira pravilnega načina delovanja

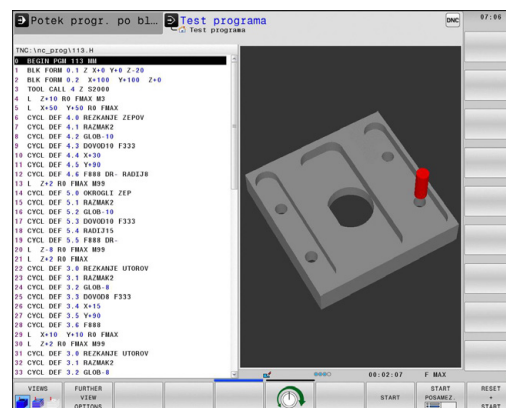
Programne lahko testirate samo v načinu **Programski test**:

- Pritisnite tipko za način in TNC preklopi v način **Programski test**.

Podrobne informacije o tej temi

- Načini delovanja TNC-ja: glej "Načini delovanja", Stran 75
- Testiranje programov: glej "Programski test", Stran 602

Izbira preglednice orodij za programski test

Ta korak morate izvesti samo, če v načinu **Programski test** še niste aktivirali nobene preglednice orodij.

- Pritisnite tipko **PGM MGT** in TNC odpre upravljanje datotek.

- Pritisnite gumb **IZBERI VRSTO** in TNC prikaže meni z gumbi za izbiro vrste datoteke za prikaz.

- Pritisnite gumb **PRIVZETO**: TNC v desnem oknu prikaže vse shranjene datoteke.

- Svetlo polje potisnite v levo na imenike.

- Svetlo polje potisnite na imenik **TNC:\table**.

- Svetlo polje potisnite v desno na datoteke.

- Svetlo polje potisnite na datoteko **TOOL.T** (aktivna preglednica orodij) in prevzemite s tipko **ENT**: datoteka **TOOL.T** prejme stanje **S** in je tako aktivna za programski test.

- Pritisnite tipko **END**, da zapustite upravljanje datotek.

Podrobne informacije o tej temi

- Upravljanje orodij: glej "Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176
- Testiranje programov: glej "Programski test", Stran 602

Izbira programa, ki ga želite testirati

- ▶ Pritisnite tipko **PGM MGT** in TNC odpre upravljanje datotek.

- ▶ Pritisnite gumb **ZADNJE DATOTEKE**. TNC odpre pojavno okno z nazadnje izbranimi datotekami.
- ▶ S puščičnimi tipkami izberite program, ki ga želite testirati, in ga sprejmite s tipko **ENT**.

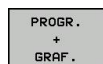
Podrobne informacije o tej temi

- Izbira programa: glej "Delo z upravljanjem datotek", Stran 119

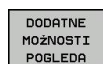
Izbira postavitve zaslona in prikaza

- ▶ Pritisnite tipko za postavitve zaslona in TNC prikaže na orodni vrstici vse razpoložljive možnosti.

- ▶ Pritisnite gumb **PROGRAM + GRAFIKA**. TNC na levem delu zaslona prikaže program, na desnem delu zaslona pa surovec.

- ▶ Izberite gumb **NADALJNJE MOŽNOSTI POGLEDA**

- ▶ Pomaknite se naprej po orodni vrstici in z gumbom izberite želeni pogled.

TNC omogoča naslednje poglede:

Gumbi	Funkcija
	Prostorninski prikaz
	Prostorninski prikaz in poti orodij
	Poti orodij

Podrobne informacije o tej temi

- Grafične funkcije: glej "Grafike ", Stran 590
- Izvedba programskega testa: glej "Programski test", Stran 602

Prva uporaba TNC 640

1.4 Grafično testiranje prvega dela

Zagon programskega testa

- ▶ Pritisnite gumb **PONASTAVITEV + ZAGON**. TNC simulira aktivi program do programirane prekinitve ali konca programa.
- ▶ Med simulacijo lahko z gumbi preklapljate med pogledi.

- ▶ Pritisnite gumb **ZAUSTAVITEV**. TNC prekine programski test.

- ▶ Pritisnite gumb **ZAGON**. TNC nadaljuje programski test po prekinitvi.

Podrobne informacije o tej temi

- Izvedba programskega testa: glej "Programski test", Stran 602
- Grafične funkcije: glej "Grafike ", Stran 590
- Nastavitev hitrosti simulacije: glej "Nastavitev hitrosti programskih testov", Stran 591

1.5 Priprava orodja

Izbira pravilnega načina delovanja

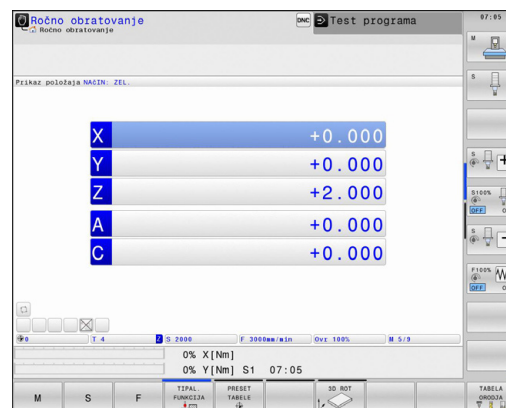
Orodja pripravite v načinu **Ročni način**:

- Pritisnite tipko za način, da TNC preklopi v **Ročni način**.

Podrobne informacije o tej temi

- Načini delovanja TNC-ja: glej "Načini delovanja", Stran 75

Pripravljanje in merjenje orodij

- Potrebna orodja vpnete v posamezna vpenjala orodij.
- Pri merjenju z zunanjim prednastavljajnikom orodja: izmerite orodje, zapišite si dolžino in polmer oz. ju neposredno prenesite na stroj s programom za prenos.
- Pri merjenju na stroju: orodja vstavite v zalogovnik orodij, glej Stran 67

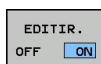
1 Prva uporaba TNC 640

1.5 Priprava orodja

Preglednica orodij TOOL.T

V preglednico orodij TOOL.T (nespremenljivo shranjeno pod TNC: \table\ se shranjujejo podatki o orodjih, kot sta dolžina in polmer, ter druge informacije o orodjih, ki jih TNC potrebuje za izvajanje različnih funkcij.

Za vnos podatkov o orodjih v preglednico orodij TOOL.T sledite naslednjemu postopku:

- Prikaz preglednice orodij: TNC prikaže preglednico orodij v obliki preglednice.
- Spreminjanje preglednice orodij: gumb **UREJANJE** nastavite na **VKLOP**.
- S puščičnimi tipkami gor ali dol izberite številko orodja, ki ga želite spremeniti.
- S puščičnimi tipkami levo ali desno izberite podatke o orodju, ki jih želite spremeniti.
- Izhod iz preglednice orodij: pritisnite tipko **END**.

T	NAME	L	R	R2	DL	DR
0	WOLFRUM/ISO	0	0	0	0	0
1.00		20	1	0	0	0
2.04		40	2	0	0	0
3.06		50	3	0	0	0
4.08		50	4	0	0	0
5.018		60	5	0	0	0
6.012		60	6	0	0	0
7.014		70	7	0	0	0
8.016		80	8	0	0	0
9.018		90	9	0	0	0
10.020		90	10	0	0	0
11.022		90	11	0	0	0
12.024		90	12	0	0	0
13.026		90	13	0	0	0
14.028		100	14	0	0	0
15.030		100	15	0	0	0
16.032		100	16	0	0	0
17.034		100	17	0	0	0
18.036		100	18	0	0	0
19.038		100	19	0	0	0
20.040		100	20	0	0	0
21.042		100	5	5	0	0
22.044		120	22	0	0	0
23.046		120	23	0	0	0
24.048		120	24	0	0	0
25.050		120	25	0	0	0
26.052		120	26	0	0	0

Podrobne informacije o tej temi

- Načini delovanja TNC-ja: glej "Načini delovanja", Stran 75
- Delo s preglednico orodij: glej "Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176

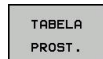
Preglednica mest TOOL_P.TCH

Način delovanja preglednice mest je odvisen od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

V preglednici mest TOOL_P.TCH (nespremenljivo shranjeno pod TNC:\table\)) določite, katera orodja so v zalogovniku orodij.

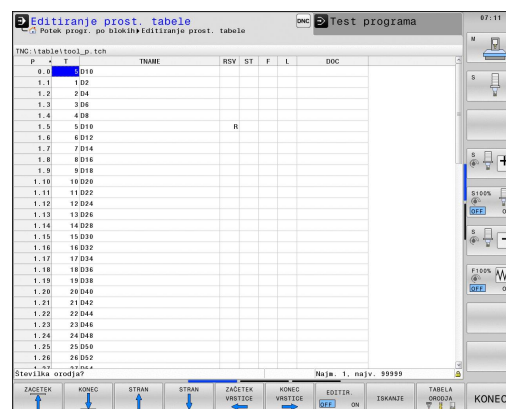
Za vnos podatkov v preglednico mest TOOL_P.TCH upoštevajte naslednji postopek:

- ▶ Prikaz preglednice orodij: TNC prikaže preglednico orodij v obliki preglednice.
- ▶ Prikaz preglednice mest: TNC prikaže preglednico mest v obliki preglednice.
- ▶ Spreminjanje preglednice mest: gumb **UREJANJE** nastavite na VKLOP.
- ▶ S puščičnimi tipkami gor ali dol izberite številko mesta, ki ga želite spremeniti.
- ▶ S puščičnimi tipkami levo ali desno izberite podatke, ki jih želite spremeniti.
- ▶ Izhod iz preglednice mest: pritisnite tipko **END**.

Podrobne informacije o tej temi

- Načini delovanja TNC-ja: glej "Načini delovanja", Stran 75
- Delo s preglednico mest: glej "Preglednica mest za zalogovnik orodij", Stran 185

Prva uporaba TNC 640

1.6 Priprava obdelovanca

1.6 Priprava obdelovanca

Izbira pravilnega načina delovanja

Obdelovance pripravite v načinu **Ročno obratovanje** ali **El. ročno kolo**.

- Pritisnite tipko za način, da TNC preklopi v **Ročni način**.

Podrobne informacije o tej temi

- Način **Ročno obratovanje**: glej "Premikanje strojnih osi", Stran 521

Vpenjanje obdelovanca

Obdelovanec vpnite z vpenjalom na mizo stroja. Če je na stroju na voljo 3D-tipalni sistem, osnovzporodno nastavljanje obdelovanca ni potrebno.

Če 3D-tipalni sistem ni na voljo, potem morate obdelovanec nastaviti tako, da je vpet vzporedno s strojnimi osmi.

Podrobne informacije o tej temi

- Določanje referenčnih točk s 3D-tipalnim sistemom: glej "Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom", Stran 568
- Določanje referenčnih točk brez 3D-tipalnega sistema: glej "Določitev izhodiščne točke brez 3D-tipalnega sistema", Stran 547

Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom

- Zamenjava 3D-tipalnega sistema: v načinu delovanja **Pozicioniranje z ročnim vnosom** izvedite stavek **TOOL CALL** z navedeno orodno osjo in nato znova izberite **Ročni način**.

- Izbira tipalnih funkcij: TNC prikazuje na orodni vrstici razpoložljive funkcije.
- Na npr. vogalu obdelovanca določite referenčno točko.
- Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke na prvem robu obdelovanca.
- Z gumbom izberite smer tipanja.
- Pritisnite NC-zagon in tipalni sistem se začne premikati v definirani smeri, dokler se ne dotakne obdelovanca, nato pa se samodejno vrne na začetno točko.
- Tipalni sistem predpozicionirajte s tipkami za smer osi v bližini druge tipalne točke prvega roba obdelovanca.
- Pritisnite NC-zagon in tipalni sistem se začne premikati v definirani smeri, dokler se ne dotakne obdelovanca, nato pa se samodejno vrne na začetno točko.
- Tipalni sistem predpozicionirajte s tipkami za smer osi v bližini prve tipalne točke drugega roba obdelovanca.
- Z gumbom izberite smer tipanja.
- Pritisnite NC-zagon in tipalni sistem se začne premikati v definirani smeri, dokler se ne dotakne obdelovanca, nato pa se samodejno vrne na začetno točko.
- Tipalni sistem predpozicionirajte s tipkami za smer osi v bližini druge tipalne točke drugega roba obdelovanca.
- Pritisnite NC-zagon in tipalni sistem se začne premikati v definirani smeri, dokler se ne dotakne obdelovanca, nato pa se samodejno vrne na začetno točko.
- Nato TNC prikaže koordinate ugotovljene točke na robu.
- Določanje 0: pritisnite gumb **DOLOČ.** Pritisnite **REF. TOČK.**
- Za izhod iz menija pritisnite gumb **KONEC.**

Podrobne informacije o tej temi

- Določanje referenčnih točk: glej "Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom", Stran 568

Prva uporaba TNC 640

1.7 Izvajanje prvega programa

1.7 Izvajanje prvega programa

Izbira pravilnega načina delovanja

Programne lahko izvajate v načinu **Programski tek - Posamezni stavek** ali v načinu **Programski tek - Zaporedje stavkov**:

- Pritisnite tipko za načine: TNC preklopi v način **Programski tek - Posamezni stavek** in izvede program stavek za stavkom. Vsak stavek morate potrditi s tipko za zagon NC-ja.

- Pritisnite tipko za načine: TNC preklopi v način **Programski tek - Zaporedje stavkov** in izvede program po zagonu NC-ja do prekinitve programa ali do konca.

Podrobne informacije o tej temi

- Načini delovanja TNC-ja: glej "Načini delovanja", Stran 75
- Izvajanje programov: glej "Programski tek", Stran 605

Izbira programa, ki ga želite izvesti

- Pritisnite tipko **PGM MGT** in TNC odpre upravljanje datotek.

- Pritisnite gumb **ZADNJE DATOTEKE** in TNC odpre pojavno okno z nazadnje izbranimi datotekami.
- Po potrebi s puščičnimi tipkami izberite program, ki ga želite izvesti, in ga sprejmite s tipko **ENT**.

Podrobne informacije o tej temi

- Upravljanje datotek: glej "Delo z upravljanjem datotek", Stran 119

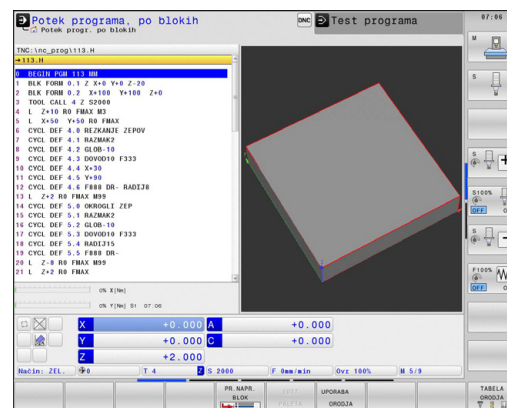
Zagon programa

- Pritisnite tipko za zagon NC-ja in TNC izvede aktivni program.

Podrobne informacije o tej temi

- Izvajanje programov: glej "Programski tek", Stran 605

2

Uvod

2.1 TNC 640

Stroji TNC HEIDENHAIN so krmilni sistemi za delavnice, s katerimi lahko običajne rezkalne in vrtalne obdelave programirate neposredno na stroju v enostavnih pogovornih oknih z navadnim besedilom. Namenjeni so uporabi na rezkalnih, vrtalnih strojih in obdelovalnih centrih z do 18 osmi. Dodatno lahko programirno nastavite tudi kotni položaj vretena.

Na vgrajeni trdi disk lahko shranite poljubno število programov, tudi če so bili ti ustvarjeni drugje. Za hitre izračune lahko kadarkoli priključite kalkulator.

Nadzorna plošča in zaslonski prikaz sta oblikovana pregledno, da lahko do vseh funkcij dostopate hitro in enostavno.

Programiranje: pogovorno okno z navadnim besedilom HEIDENHAIN in DIN/ISO

Ustvarjanje programov je še posebej preprosto v uporabniško prijaznih pogovornih oknih z navadnim besedilom HEIDENHAIN. Programirna grafika predstavlja posamezne obdelovalne korake med programskim vnosom. Dodatno je v pomoč prosto programiranje kontur FK, ko grafika za NC ni na voljo. Grafična simulacija obdelave obdelovancev je mogoča tako med programskim testom kot tudi med programskim tekom.

Dodatno lahko TNC-je programirate tudi v skladu z DIN/ISO ali v DNC-načinu.

Program lahko vnašate in testirate tudi, ko nek drug program ravno izvaja obdelovanje obdelovanca.

Združljivost

Obdelovalne programe, ki ste jih ustvarili na krmilnih sistemih HEIDENHAIN (od TNC 150 B naprej), lahko TNC 640 izvaja samo pogojno. Če NC-nizi vsebujejo neveljavne elemente, jih TNC pri odpiranju datoteke označi s sporočilom o napaki ali kot nize ERROR.

Pri tem upoštevajte tudi podroben opis razlik med iTNC 530 in TNC 640, glej "Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530", Stran 681.

2.2 Zaslon in nadzorna plošča

Zaslon

TNC prejmete skupaj z 19-palčnim ploščatim TFT-zaslonom.

1 Zgornja vrstica

Pri vklopljenem TNC-ju prikazuje zaslon v zgornji vrstici izbrani način delovanja: levo strojne načine delovanja in desno programirne načine delovanja. V večjem polju glave je prikazan način delovanja, na katerega je preklopljen zaslon: tukaj se prikažejo vprašanja in sporočila (razen, če TNC prikazuje samo grafiko).

2 Gumbi

V spodnji vrstici prikazuje TNC v orodni vrstici nadaljnje funkcije. Te funkcije izbirate s tipkami, ki so pod njimi. Za lažjo predstavbo prikazujejo ozke vrstice neposredno nad orodno vrstico število orodnih vrstic, ki jih lahko izberete z zunaj razporejenimi preklopnimi gumbi. Aktivna orodna vrstica je osvetljena.

3 Tipke za izbiro gumbov

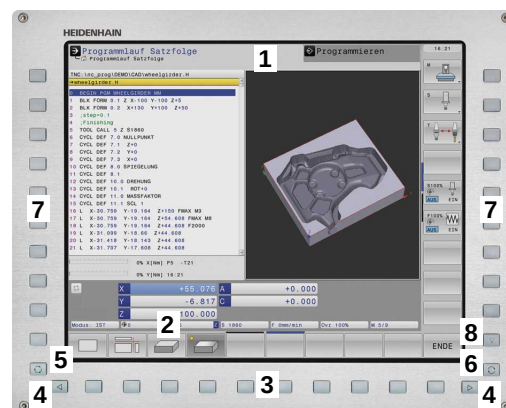
4 Preklopni gumbi

5 Tipka za določitev postavitve zaslona

6 Tipka za prekop zaslona med strojnimi in programirnimi načini delovanja

7 Tipke za izbiro gumbov, ki jih določi proizvajalec stroja

8 Preklopni gumbi za gumbe proizvajalca stroja

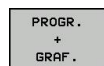
Določanje postavitve zaslona

Uporabnik izbere postavitev zaslona in tako lahko TNC, npr. v načinu delovanja **Programiranje**, v levem oknu prikaže program ter hkrati v desnem programirno grafiko. Izbirno je lahko v desnem oknu prikazana tudi zgradba programa ali izključno samo program v velikem oknu. Katera okna lahko TNC prikaže, je odvisno od izbranega načina delovanja.

Določanje postavitve zaslona:

- Pritisnite tipko za prekop zaslona in orodna vrstica prikaže možne postavitve zaslona; glejte "Načini delovanja"

- Postavitev zaslona izberite z gumbom.

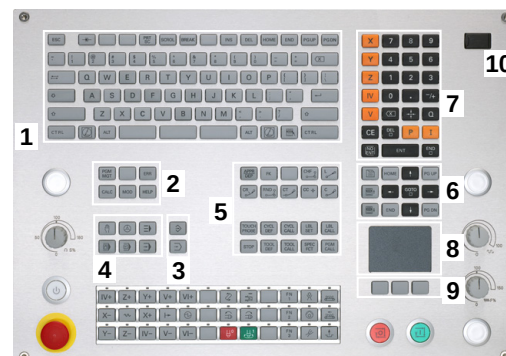
2 Uvod

2.2 Zaslon in nadzorna plošča

Nadzorna plošča

TNC 640 prejmete skupaj z vgrajeno nadzorno ploščo. Desna slika zgoraj prikazuje upravljalne tipke nadzorne plošče:

- 1 Alfaničerna tipkovnica za vnos besedil, imen datotek in za DIN/ISO-programiranje
- 2
 - Upravljanje datotek
 - Kalkulator
 - MOD-funkcija
 - HELP-funkcija
- 3 Programirni načini
- 4 Strojni načini
- 5 Odpiranje programirnih pogovornih oken
- 6 Puščične tipke in tipka **GOTO**
- 7 Vnos vrednosti in izbira osi
- 8 Tipkovnica:
- 9 Miškina tipka
- 10 Priključek USB

Funkcije posameznih tipk so povzete na hrbtni strani naslovnice.

Nekateri proizvajalci strojev ne uporabljajo standardne nadzorne plošče HEIDENHAIN. Upoštevajte priročnik za stroj!

Zunanje tipke, kot so npr. NC-START ali NC-STOP, so opisane v priročniku za stroj.

2.3 Načini delovanja

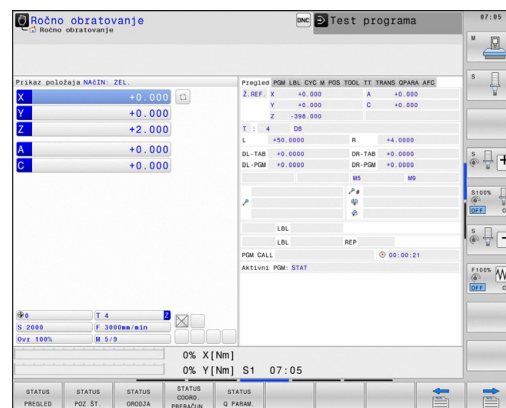
Ročni način in el. krmilnik

Nastavitev strojev opravite v **Ročnem načinu**. V tem načinu lahko ročno ali postopoma pozicionirate strojne osi, določite referenčne točke ter zasukate obdelovalno ravnilo.

Način **El. krmilnik** podpira ročno premikanje strojnih osi s pomočjo elektronskega krmilnika HR.

Gumbi za postavitve zaslona (kot je opisano zgoraj)

Gumb	Okno
	Položaji
	Levo: položaji, desno: prikaz stanja
	Levo: položaji, desno: kolizijski objekt

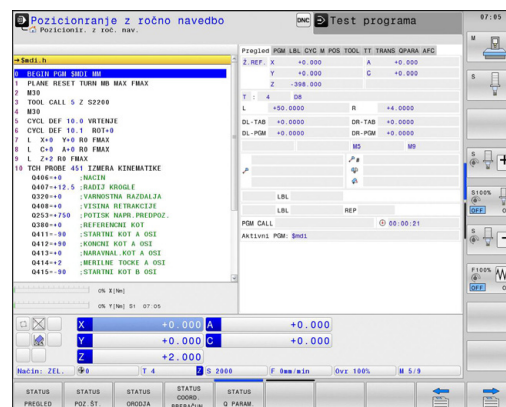

Pozicioniranje z ročnim vnosom

V tem načinu lahko programirate enostavne premike, npr. za plansko rezkanje ali predpozicioniranje.

Gumbi za postavitve zaslona

Gumb	Okno
	Razčlenitev
	Levo: program, desno: prikaz stanja
	Levo: program, desno: kolizijski objekt

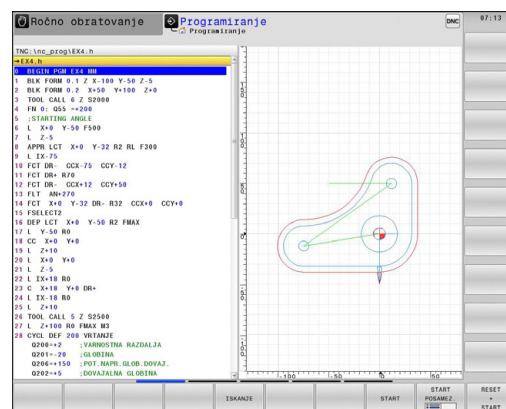
2.3 Načini delovanja

Programiranje

Obdelovalne programe ustvarite v tem načinu delovanja. Obširno podporo in dopolnitev pri programiranju nudijo prosto programiranje kontur, različni cikli in funkcije Q-parametrov. Programirna grafika lahko po želji prikazuje programirane premike.

Gumbi za postavitev zaslona

Gumb	Okno
	Program
	Levo: program, desno: zgradba programa
	Levo: program, desno: programirna grafika

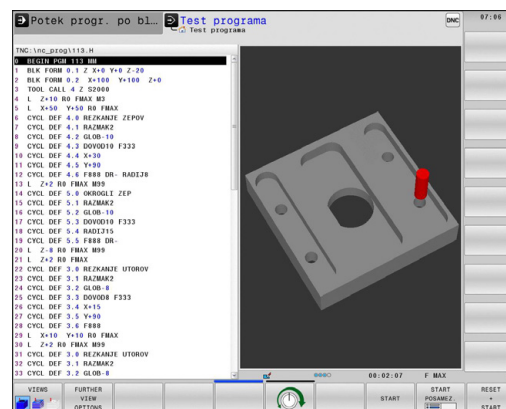

Programski test

Za ugotavljanje geometričnih nepravilnosti, manjkajočih ali napačnih programskih ukazov ter poškodb delovnega prostora TNC v načinu delovanja **programski test** simulira programe in dele programov. Simulacija je grafično podprta z različnimi pogledi.

Gumbi za postavitev zaslona

Gumb	za pomoč
	Program
	Levo: program, desno: prikaz stanja
	Levo: program, desno: grafika
	Zaženi

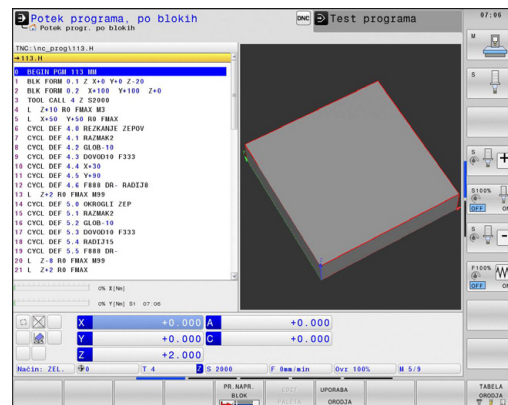
Programski tek – Zaporedje stavkov ali Programski tek – Posamezni stavek

V načinu **Potek progr. po blokih** TNC program izvede do konca ali do ročne oz. programirane prekinitve. Po prekinitvi lahko programski tek znova nadaljujete.

V načinu **Potek progr. posam. blok** zaženete vsak stavek posamezno z zunanjo tipko **START**. Pri cikličnih točkovnih vzorcih in **CYCL CALL PAT** se krmilni sistem po vsaki točki zaustavi.

Gumbi za postavitve zaslona

Gumb	Okno
PROGRAM	Program
PROGR. + STATUS	Levo: program, desno: prikaz stanja
PROGR. + GRAF.	Levo: program, desno: grafika
GRAFIKA	Zaženi
POZICIJA + KINEMATIKE	Levo: program, desno: kolizijski objekt
KINEMAT.	Kolizijski objekti
Gumb	Okno
PALETA	Preglednica palet
PROGR. + PALETA	Levo: program, desno: preglednica palet
PALETA + STATUS	Levo: preglednica palet, desno: prikaz stanja
PALETA + GRAFIKA	Levo: preglednica palet, desno: grafika

2.4 Prikazi stanja

Splošni prikaz stanja

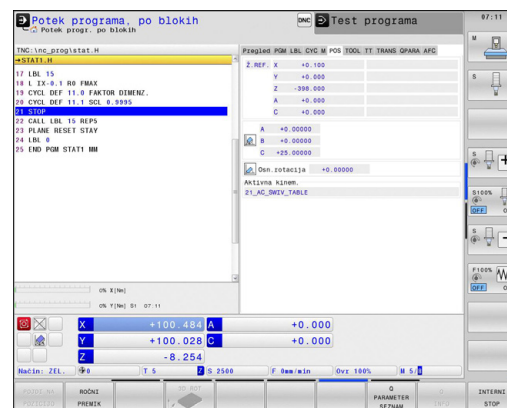
Splošni prikaz stanja v spodnjem delu zaslona prikazuje trenutno stanje stroja. Pojavi se samodejno pri načinih delovanja:

- Programski tek - Posamezni niz in Programski tek - Zaporedje nizov, če za prikaz ni izbrana izključno GRAFIKA, in pri
- pozicioniranju z ročnim vnosom.

V načinih delovanja Ročno delovanje in El. krmilnik se prikaz stanja prikaže v velikem oknu.

Informacije o prikazu stanja

Simbol	Pomen
DEJANSKO	Prikaz položaja: način dejanskih koordinat, želenih koordinat in koordinat preostale poti
XYZ	Strojne osi; pomožne osi prikazuje TNC z malimi črkami. Zaporedje in število prikazanih osi določi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj.
	Številka aktivne referenčne točke iz preglednice prednastavitev. Če ste referenčno točko določili ročno, prikazuje TNC za simbolom besedilo ROČNO .
F S M	Prikaz pomika v palcih ustreza desetini dejavne vrednosti. Število vrtljajev S, pomik F in dejavna dodatna funkcija M.
	Os se je zataknila.
	Os lahko premikate s krmilnikom.
	Osi se premikajo v skladu z osnovno rotacijo.
	Osi se premikajo v skladu z osnovno 3D-rotacijo.
	Osi se premikajo po zavrteni obdelovalni ravnini.
TC PM	Funkcija M128 ali FUNCTION TCPM je aktivna.

Simbol	Pomen
	Noben program ni aktiven.
	Programski tek se je zagnal.
	Program je zaustavljen.
	Program se prekine.
	Struženje je aktivno.
	Funkcija Dinamičen protikolizijski nadzor DCM je aktivna (možnost št. 40).
	Funkcija Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC je aktivna (možnost št. 45).
ACC	Funkcija Aktivno zmanjševanje tresenja ACC je aktivna (možnost št. 145).
CTC	Funkcija CTC je aktivna (možnost št. 141).

Dodatni prikazi stanja

Dodatni prikazi stanja prikazujejo podrobne informacije o poteku programa. Prikličete jih lahko v vseh načinih delovanja, razen v načinu **Programiranje**.

Vklop dodatnega prikaza stanja

- Prikličite orodno vrstico za postavitve zaslona.

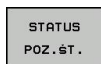

- Izbira zaslonskega prikaza z dodatnim prikazom stanja: TNC prikazuje na desnem delu zaslona obrazec stanja **PREGLED**.

Izbira dodatnih prikazov stanja

- Preklop orodne vrstice, da se ne pojavijo gumbi za STANJE.

- Z gumbom neposredno izberite dodatni prikaz stanja, npr. položaje in koordinate, ali

- S preklopnimi gumbi izberite želeni pogled.

V nadaljevanju so opisani razpoložljivi prikazi stanj, ki jih lahko izberete neposredno z gumbi ali s preklopnimi gumbi.

Nekatere informacije o stanju, ki so opisane v nadaljevanju, so na voljo samo, če je na TNC-ju aktivirana ustrezna programska možnost.

2.4 Prikazi stanja

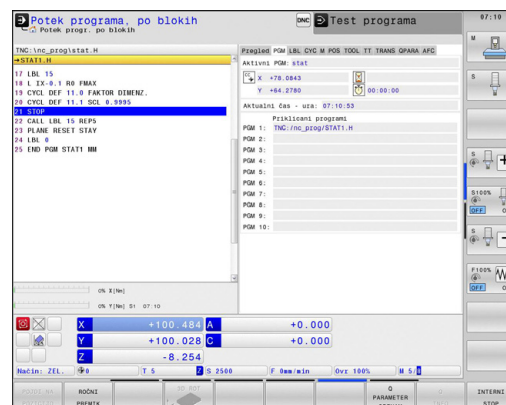
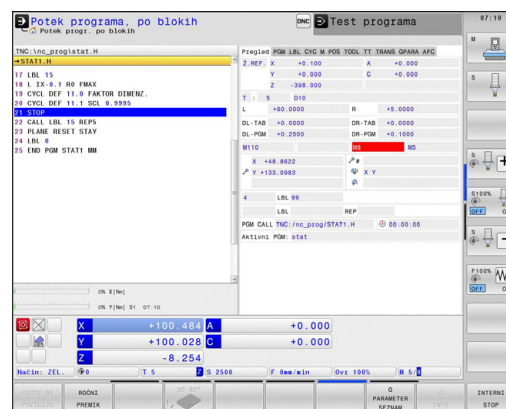
Pregled

Obrazec stanja **Pregled** prikazuje TNC po vklopu, v kolikor ste izbrali postavitev zaslona **PROGRAM + STANJE** (oz. **POLOŽAJ + STANJE**). Pregledni obrazec povzema najpomembnejše informacije o stanju, ki jih najdete tudi na posameznih zadevnih podrobnih obrazcih.

Gumb	Pomen
	Pozicijski prikaz
	Informacije o orodju
	Aktivne M-funkcije
	Aktivne koordinatne pretvorbe
	Aktiven podprogram
	Ponovitev aktivnega dela programa
	Program, priklican s PGM CALL
	Trenutni čas obdelave
	Ime aktivnega glavnega programa

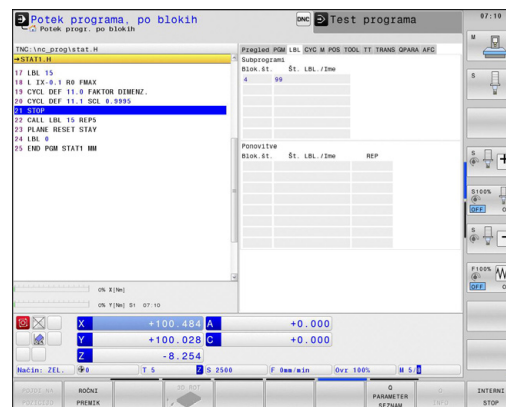
Splošne informacije o programu (zavihek PGM)

Gumb	Pomen
Neposredna izbira ni mogoča	Ime aktivnega glavnega programa
	Središče kroga CC (pol)
	Števec za čas zadrževanja
	Čas obdelave, ko je bil program v načinu Programski test popolnoma simuliran
	Trenutni čas obdelave v %
	Trenutni čas
	Priklicani programi

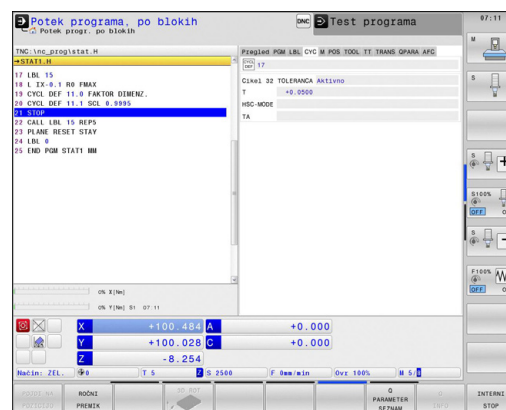
Ponovitev dela programa/podprograma (zavihek LBL)

Gumb	Pomen
Neposredna izbira ni mogoča	Aktivne ponovitve delov programa s številko niza, številko oznake in številom programiranih ponovitev ali ponovitev, ki se morajo še izvesti
	Aktivni podprogrami s številko niza, v katerem je bil podprogram priklican, in številko priklicane oznake

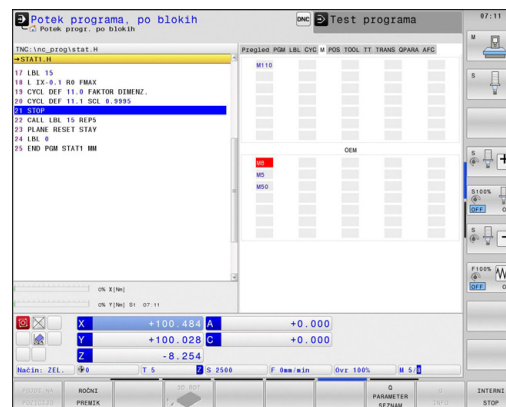
Informacije o standardnih ciklih (zavihek CYC)

Gumb	Pomen
Neposredna izbira ni mogoča	Aktivni obdelovalni cikel
	Aktivne vrednosti cikla 32 toleranca

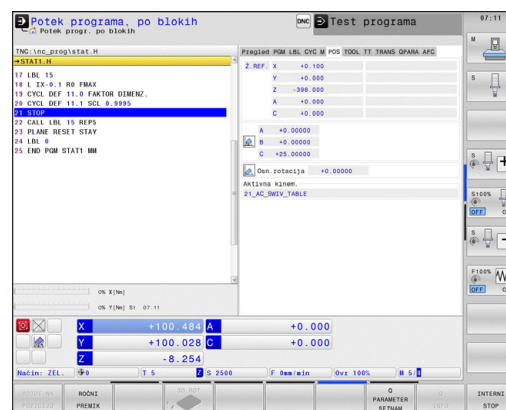
Aktivne dodatne M-funkcije (zavihek M)

Gumb	Pomen
Neposredna izbira ni mogoča	Seznam aktivnih M-funkcij z določenim pomenom
	Seznam aktivnih M-funkcij, ki jih je prilagodil proizvajalec stroja

Položaji in koordinate (zavihek POS)

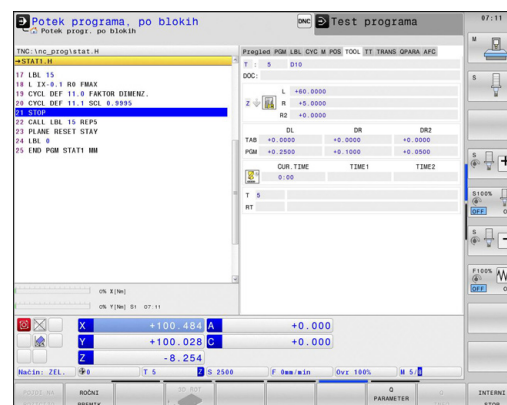
Gumb	Pomen
STATUS POZ.ŠT.	Vrsta prikaza položaja, npr. Dejanski položaj
	Kot vrtenja za obdelovalno ravnino
	Kot osnovne rotacije
	Aktivna kinem.

Prikazi stanja 2.4

Informacije o orodjih (zavihek TOOL)

Gumb	Pomen
	Številka aktivnega orodja: ■ Prikaz T: številka in ime orodja ■ Prikaz RT: številka in ime nadomestnega orodja
	Orodna os
	Dolžina in polmeri orodja
	Predizmere (delta vrednosti) iz preglednice orodij (TAB) in TOOL CALL (PGM)
	Čas mirovanja, maksimalni čas mirovanja (TIME 1) in maksimalni čas mirovanja pri TOOL CALL (TIME 2)
	Prikaz programiranega orodja in nadomestnega orodja

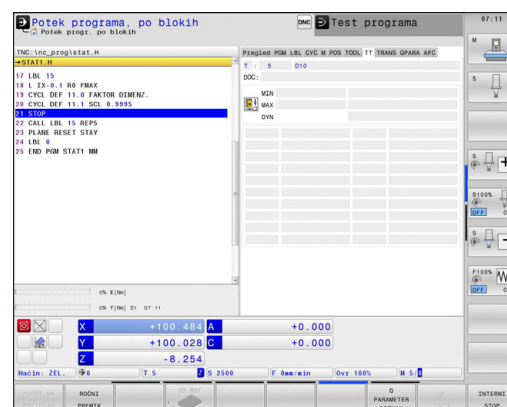

Izmere orodja (zavihek TT)

TNC prikaže zavihek TT samo, ko je ta funkcija na stroju aktivna.

Gumb	Pomen
Neposredna izbira ni mogoča	Številka orodja, ki se meri
	Prikaz, ali se meri polmer ali dolžina orodja
	NAJNIŽJA in NAJVIŠJA vrednost meritev posameznega rezila in rezultat merjenja z rotirajočim orodjem (DYN)
	Številka rezila orodja s pripadajočo izmerjeno vrednostjo. Zvezdica za izmerjeno vrednostjo označuje, da je bila prekoračena toleranca iz preglednice orodij.

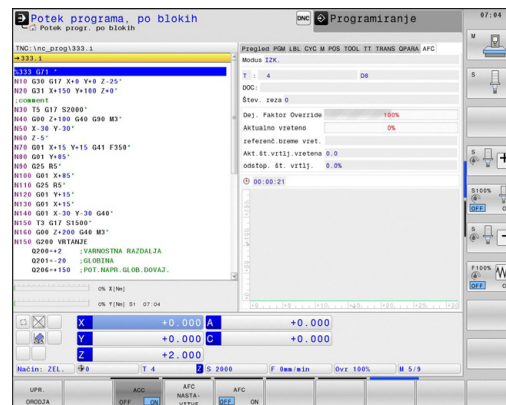

Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (zavihek AFC, možnost št. 45)

TNC prikazuje zavihek AFC le takrat, ko je ta funkcija na stroju aktivna.

Gumb	Pomen
Neposredna izbira ni mogoča	Aktivno orodje (številka in ime)
	Številka reza
	Trenutni faktor potenciometra za pomik v %
	Trenutna obremenitev vretena v %
	Referenčna obremenitev vretena
	Trenutno število vrtljajev vretena
	Trenutno odstopanje števila vrtljajev
	Trenutni čas obdelave
	Črtni diagram, na katerem sta prikazana trenutna obremenitev vretena in vrednost prednostnega pomika, ki ga določa TNC

2.5 Upravitelj oken

Obseg funkcij in delovanje upravitelja oken določi izdelovalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Na TNC-ju je na voljo upravitelj oken Xfce. Xfce je standardna aplikacija za operacijske sisteme, ki temeljijo na sistemu UNIX, in jo lahko upravljate z grafičnim uporabniškim vmesnikom. Upravitelj oken omogoča naslednje funkcije:

- Prikaz opravilne vrstice za preklapljanje med različnimi aplikacijami (uporabniškimi vmesniki).
- Dodatno upravljanje namizja, na katerem lahko delujejo posebne aplikacije izdelovalca stroja.
- Krmiljenje fokusa med aplikacijo NC-programске opreme in aplikacijo izdelovalca stroja.
- Velikost in položaj pojavnega okna lahko prilagajate. Pojavna okna lahko tudi zaprete, obnovite in pomanjšate.

TNC prikaže na zaslonu levo zgoraj zvezdico, če aplikacija upravitelja oken ali upravitelj okna povzročil napako. V tem primeru zamenjajte upravitelj oken in odpravite težavo, po potrebi si oglejte priročnik za stroj.

Opravljalna vrstica

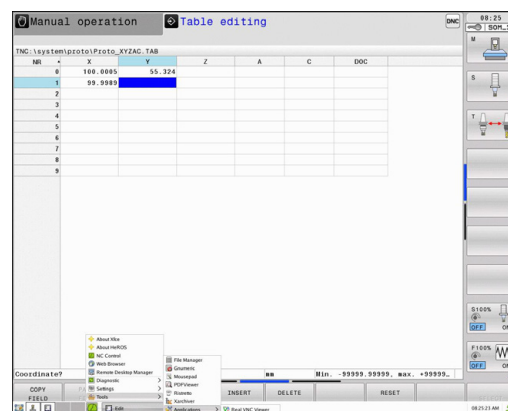
V opravljalni vrstici lahko z miško izbirate različna delovna območja. TNC omogoča naslednja delovna območja:

- 1. delovno območje: aktivni način delovanja stroja
- 2. delovno območje: aktivni način programiranja
- 3. delovno območje: aplikacije proizvajalca stroja (na voljo kot dodatna oprema)

Poleg tega so vam v opravljalni vrstici na voljo tudi druge aplikacije, ki so zagnane vzporedno s TNC-jem (npr. za preklap v **PDF-pregledovalnik** ali **TNCguide**).

S klikom zelenega simbola HEIDENHAIN odprete meni, prek katerega lahko dostopate do informacij, nastavitev ali aplikacij. Na voljo so naslednje funkcije:

- **About HeROS**: informacije o operacijskem sistemu TNC-ja
- **NC Control**: zagon in zaustavitev programske opreme TNC-ja. Dovoljeno samo v diagnostične namene
- **Web Browser**: zagon brskalnika Mozilla Firefox
- **Remote Desktop Manager** (možnost št. 133): prikaz in oddaljeno upravljanje računalniških enot
- **Diagnostics**: uporaba je dovoljena samo pooblaščenemu in usposobljenemu osebju za zagon diagnostičnih aplikacij
- **Settings**: konfiguracija različnih nastavitev
 - **Date/Time**: nastavitve datuma in časa
 - **Firewall**: nastavitve požarnega zidu glej "Požarni zid", Stran 645
 - **Language**: nastavitve jezika sistemskih pogovornih oken. TNC to nastavitev ob zagonu prepiše z jezikovno nastavitvijo strojnih parametrov CfgLanguage
 - **Network**: omrežne nastavitve krmilnega sistema
 - **Screensaver**: nastavitve ohranjevalnika zaslona
 - **SELinux**: nastavitve varnostne programske opreme za operacijske sisteme, ki temeljijo na sistemu Linux
 - **Shares**: nastavitve zunanjih omrežnih pogonov
 - **VNC**: nastavitve za zunanjo programsko opremo, ki npr. za namene vzdrževalnih del dostopa do krmilnega sistema (Virtual Network Computing)
 - **WindowManagerConfig**: uporaba je dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju za nastavitve upravitelja oken
- **Orodja**: omogočeno samo pooblaščenim uporabnikom. Aplikacije, ki so na voljo pod menijsko možnostjo Tools (Orodja), lahko zažene neposredno v TNC-ju, tako da pri upravljanju datotek izberete ustrezno vrsto datoteke (glej "Upravljanje datotek: osnove", Stran 116).

2.6 Remote Desktop Manager (možnost št. 133)

2.6 Remote Desktop Manager
(možnost št. 133)

Uvod

Z upraviteljem Remote Desktop Manager lahko zunanje računalniške enote, priključene prek omrežja Ethernet, prikazete na TNC-zaslonu in upravljate s krmilnikom TNC. Poleg tega lahko namensko zažene programe v operacijskem sistemu HeROS ali prikazete spletne strani zunanjega strežnika.

Na voljo so naslednje možnosti povezave:

- **Windows Terminal Server (RDP):** predstavlja namizje oddaljenega računalnika Windows v krmilnem sistemu
- **Windows Terminal Server (RemoteFX):** predstavlja namizje oddaljenega računalnika Windows v krmilnem sistemu
- **VNC:** povezava z oddaljenim računalnikom (npr. HEIDENHAIN-IPC). Predstavlja namizje oddaljenega računalnika Windows ali Unix v krmilnem sistemu
- **Switch-off/restart of a computer:** uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju
- **World Wide Web:** uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju
- **SSH:** uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju
- **XDMCP:** uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju
- **User-defined connection:** uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju

HEIDENHAIN jamči za delovanje povezave med operacijskim sistemom HeROS 5 in industrijskim računalnikom IPC 6341. HEIDENHAIN ne jamči za delovanje vseh drugih kombinacij oz. povez z zunanjimi napravami.

Konfiguriranje povezave – Windows Terminal Service

Konfiguriranje zunanje računalnika

Če se želite povezati s storitvijo Windows Terminal Service, za svoj zunanji računalnik ne potrebujete dodatne programske opreme.

Zunanji računalnik konfigurirajte tako, da upoštevate naslednji postopek, npr. v operacijskem sistemu Windows 7:

- ▶ Ko v sistemu Windows pritisnete gumb Start, v opravilni vrstici izberite menijski element **Nadzorna plošča**.
- ▶ Izberite menijski element **Sistem**.
- ▶ Izberite menijski element **Dodatne nastavitve sistema**.
- ▶ Izberite zavihek **Oddaljeno**.
- ▶ V območju **Oddaljena pomoč** aktivirajte funkcijo **Omogoči povezavo oddaljene pomoči s tem računalnikom**.
- ▶ V območju **Oddaljeno namizje** aktivirajte funkcijo **Dovoli povezavo z računalniki, v katerih se izvaja katera koli različica oddaljenega namizja**.
- ▶ Potrdite nastavitve z gumbom **V redu**.

Konfiguriranje TNC-ja

Glede na operacijski sistem svojega zunanje računalnika in s tem uporabljenega protokola izberite **Windows Terminal Service (RDP)** ali **Windows Terminal Service (RemoteFX)**.

TNC konfigurirajte tako, da upoštevate naslednji postopek:

- ▶ Ko pritisnete zeleni gumb HEIDENHAIN, v opravilni vrstici izberite menijski element **Remote Desktop Manager**.
- ▶ V oknu **Remote Desktop Manager** pritisnite gumb **Nova povezava**.
- ▶ Izberite menijski element **Windows Terminal Service (RDP)** ali **Windows Terminal Service (RemoteFX)**.
- ▶ V oknu **Urejanje povezave** definirajte zahtevane informacije o povezavi.

2.6 Remote Desktop Manager (možnost št. 133)

Nastavitev	Pomen	Vnos
Ime povezave	Ime povezave v upravitelju Remote Desktop Manager	Obvezno
Ponovna vzpostavitev po prekinitvi povezave	Delovanje po prekinitvi povezave: ■ Vedno znova zaženi ■ Nikoli ne zaženi znova ■ Vedno po napaki ■ Vprašaj po napaki	Obvezno
Samodejna vzpostavitev ob prijavi	Samodejna vzpostavitev povezave ob zagonu krmilnega sistema	Obvezno
Dodaj k Priljubljenim	Ikona povezave v opravilni vrstici: ■ Dvoklik z levo miškino tipko: krmilni sistem vzpostavi povezavo ■ Enkratni klik z levo miškino tipko: krmilni sistem preklopi na namizje povezave ■ Enkratni klik z desno miškino tipko: krmilni sistem prikaže meni povezave	Obvezno
Premakni na naslednje delovno mesto (Workspace)	Številka namizja za povezavo, pri čemer sta številki namizij 0 in 1 prihranjeni za NC-programsko opremo	Obvezno
Sprostite USB-pomnilnik	Omogočanje dostopa do priključenih masovnih pomnilnikov USB	Obvezno
Kalkulator	Ime gostitelja ali IP-naslova zunanjega računalnika	Obvezno
Uporabniško ime	Ime uporabnika	Obvezno
Geslo	Geslo uporabnika	Obvezno
Domena Windows	Domena zunanjega računalnika	Obvezno
Celozaslonski način ali Uporabniško določena velikost okna	Velikost okna povezave	Obvezno
Vnosi v območju Dodatne možnosti	Uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebj	Izbirno

Konfiguriranje povezave – VNC

Konfiguriranje zunanega računalnika

Če se želite povezati s sistemom VNC, za svoj zunanji računalnik potrebujete dodatni strežnik VNC. Strežnik VNC, npr. TightVNC, namestite in konfigurirajte, preden konfigurirate TNC.

Konfiguriranje TNC-ja

TNC konfigurirajte tako, da upoštevate naslednji postopek:

- ▶ V opravilni vrstici izberite menijski element **Remote Desktop Manager**.
- ▶ V oknu **Remote Desktop Manager** pritisnite gumb **Nova povezava**.
- ▶ Izberite menijski element **VNC**.
- ▶ V oknu **Urejanje povezave** definirajte zahtevane informacije o povezavi.

Nastavitev	Pomen	Vnos
Ime povezave	Ime povezave v upravitelju Remote Desktop Manager	Obvezno
Ponovna vzpostavitev po prekinitvi povezave	Delovanje po prekinitvi povezave: ■ Vedno znova zaženi ■ Nikoli ne zaženi znova ■ Vedno po napaki ■ Vprašaj po napaki	Obvezno
Samodejna vzpostavitev ob prijavi	Samodejna vzpostavitev povezave ob zagonu krmilnega sistema	Obvezno
Dodaj k Priljubljenim	Ikona povezave v opravilni vrstici: ■ Dvoklik z levo miškino tipko: krmilni sistem vzpostavi povezavo ■ Enkratni klik z levo miškino tipko: krmilni sistem preklopi na namizje povezave ■ Enkratni klik z desno miškino tipko: krmilni sistem prikaže meni povezave	Obvezno
Premakni na naslednje delovno mesto (Workspace)	Številka namizja za povezavo, pri čemer sta številki namizij 0 in 1 prihranjeni za NC-programsko opremo	Obvezno
Sprostite USB-pomnilnik	Omogočanje dostopa do priključenih masovnih pomnilnikov USB	Obvezno
Kalkulator	Ime gostitelja ali IP-naslova zunanega računalnika	Obvezno
Geslo	Geslo za vzpostavitev povezave s strežnikom VNC	Obvezno

2.6 Remote Desktop Manager (možnost št. 133)

Nastavitev	Pomen	Vnos
Celozaslonski način ali Uporabniško določena velikost okna	Velikost okna povezave	Obvezno
Dovoli druge povezave (share)	Omogočanje dostopa do strežnika VNC tudi drugim povezavam VNC	Obvezno
Samo ogled (viewonly)	V načinu ogleda zunanega računalnika ni mogoče upravljati	Obvezno
Vnosi v območju Dodatne možnosti	Uporaba dovoljena le pooblaščenemu in usposobljenemu osebju	Izbirno

Vzpostavitev in prekinitev povezave

Ko povezavo konfigurirate, je ta prikazana kot simbol v oknu upravitelja Remote Desktop Manager. Ko simbol povezave kliknete z desno miškino tipko, se odpre meni, v katerem lahko zaženete in zaustavite prikaz namizja.

Z desno tipko DIADUR na tipkovnici preklopite na Namizje 3 in nazaj v TNC-vmesnik. V ustrezno namizje lahko preklopite tudi v opravljeni vrstici.

Če je namizje zunanje povezave ali zunanega računalnika aktivno, se vanj prenesejo vsi vnosi z miško in tipkovnico.

Če operacijski sistem HeROS 5 zaustavite, se vse povezave samodejno prekinijo. Upoštevajte, da se ob tem prekine le povezava, medtem ko se zunanji računalnik ali sistem ne zaustavi samodejno.

2.7 Varnostna programska oprema SELinux

SELinux je razširitev za operacijske sisteme, ki temeljijo na sistemu Linux. SELinux je dodatna varnostna programska oprema v smislu obveznega nadzora dostopa (MAC) in ščiti sistem pred izvajanjem neodobrenih postopkov ali funkcij ter tako tudi pred virusi in drugo škodljivo programsko opremo.

MAC pomeni, da mora biti vsak dogodek izrecno dovoljen, drugače ga TNC ne izvede. Programska oprema je kot dodatna zaščita za normalno omejitev dostopa pod sistemom Linux. Izvajanje določenih postopkov in dejanj je dovoljeno le, če to dovoljujejo standardne funkcije in nadzor dostopa SELinux.

Namestitev SELinux TNC je pripravljena tako, da je dovoljeno samo izvajanje tistih programov, ki so nameščeni s HEIDENHAINOVO programsko opremo NC. Drugih programov ni mogoče izvesti s standardno namestitvijo.

Nadzor dostopa SELinux pod HEROS 5 je krmiljen, kot sledi:

- TNC izvaja le tiste aplikacije, ki so bile nameščene s HEIDENHAINOVO programsko opremo NC.
- Datoteke, ki so v povezavi z varnostjo programske opreme (sistemske datoteke sistema SELinux, datoteke za ponovni zagon HEROS 5 itd.), lahko spreminjate le z izrecno izbranimi programi.
- Datotek, ki so jih na novo ustvarili drugi programi, praviloma ni dovoljeno izvajati.
- Izberete lahko nosilce podatkov USB.
- Nove datoteke lahko izvedete le v dveh primerih:
 - Posodobitev programske opreme: posodobitev programske opreme HEIDENHAIN lahko zamenja ali spremeni sistemske datoteke.
 - Konfiguracija SELinux: konfiguracija SELinux je praviloma zaščitena z geslom proizvajalca stroja; upoštevajte priročnik za stroj.

HEIDENHAIN načeloma priporoča aktiviranje sistema SELinux, saj ta omogoča dodatno zaščito pred zunanjim vdorom.

2.8 Oprema: tipalni sistemi 3D in električna ročna kolesa HEIDENHAIN

Tipalni sistemi 3D

Z različnimi 3D-tipalnimi sistemi HEIDENHAIN lahko:

- samodejno naravnate obdelovance,
- hitro in natančno določate izhodiščne točke,
- Meritve na obdelovancu opravljajte med programskim tekom
- izmerite in preverite orodje.

Vse funkcije ciklov (cikli tipalnega sistema in obdelovalni cikli) so opisane v uporabniškem priročniku za programiranje ciklov. Če tega uporabniškega priročnika nimate, se obrnite na podjetje HEIDENHAIN. ID: 892905-xx

Stikalni tipalni sistemi TS 220, TS 440, TS 444, TS 640 in TS 740

Ti tipalni sistemi so posebej primerni za samodejno izravnavo obdelovanca, določanje referenčnih točk ter za meritve na obdelovancu. Stikalni sistem TS 220 stikalne signale prenaša pred kabla in je tako cenovno ugodna alternativa za občasno digitalizacijo.

Za stroje z zalogovnikom orodij sta posebej primerna tipalna sistema TS 640 (oglejte si sliko) in manjši TS 440, ki stikalne signale prenašata brezžično prek IR.

Princip delovanja: v stikalnih tipalnih sistemih HEIDENHAIN neobrablivo optično stikalo zazna odklon tipalne glave. Ustvarjeni signal povzroči, da se shrani dejanska vrednost trenutnega položaja tipalnega sistema.

Tipalni sistem za orodje TT 140 za merjenje orodja

TT 140 je stikalni 3D-tipalni sistem za merjenje in preverjanje orodij. TNC ima za to na voljo 3 cikle, s katerimi lahko ugotovite polmer in dolžino orodja pri mirujočem ali vrtečem se vretenu. Zaradi posebej robustne zgradbe in visoke stopnje zaščite TT 140 ni občutljiv na hladila in ostružke. Stikalni signal se tvori z neobrabljivim optičnim stikalom, ki ga odlikuje izjemna zanesljivost.

Elektronski krmilniki HR

Elektronski krmilniki poenostavijo natančno ročno premikanje osnih vodil. Za pot premika na vrtljaj krmilnika je na voljo široko območje za izbiro. Poleg vgradnih krmilnikov HR130 in HR 150 nudi podjetje HEIDENHAIN tudi prenosni krmilnik HR 410.

3

**Programiranje:
osnove,
upravljanje
datotek**

3.1 Osnove

3.1 Osnove

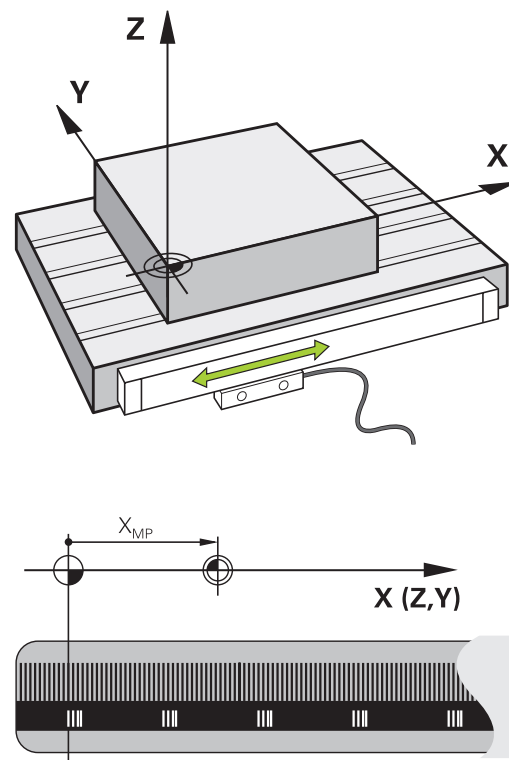
Merilniki za merjenje opravljene poti in referenčne točke

Na strojnih oseh so merilniki za merjenje poti, ki zajamejo položaje strojne mize oz. orodja. Na linearnih oseh so običajno nameščeni merilniki za merjenje dolžine, na okroglih mizah in vrtljivih oseh pa merilniki za merjenje kotov.

Če se ena od strojnih osi premakne, ustrezni merilnik sproži električni signal, iz katerega TNC izračuna natančni dejanski položaj strojne osi.

Pri prekinitvi električnega toka se dodelitev med položajem strojnih vodil in izračunanim dejanskim položajem izgubi. Če želite prvotno dodelitev znova vzpostaviti, so na inkrementalnih merilnikih referenčne točke. Pri prehodu čez izhodiščno točko sprejme TNC signal, ki označuje nespremenljivo strojno izhodiščno točko. Tako lahko TNC znova vzpostavi dodelitev dejanskega položaja trenutnemu položaju stroja. Pri merilnikih za merjenje dolžine z referenčnimi točkami za odmik je treba strojne osi premakniti za največ 20 mm, pri merilnikih za merjenje kotov pa za največ 20°.

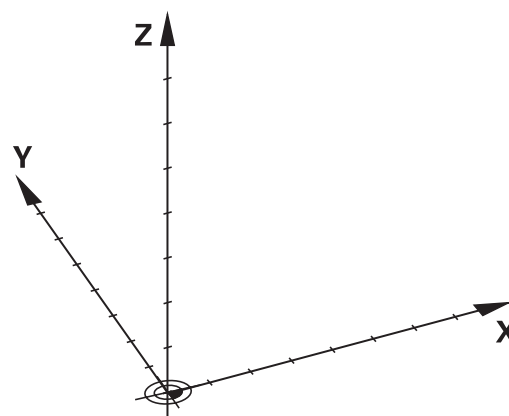
Pri absolutnih merilnikih se po vklopu absolutna pozitivna vrednost prenese v krmilni sistem. Tako je neposredno po vklopu in brez premikanja strojnih osi znova vzpostavljena dodelitev med dejanskim položajem in položajem strojnih vodil.

Izhodiščni sistem

Z izhodiščnim sistemom natančno določite položaje v ravnini ali v prostoru. Položaj se vedno nanaša na določeno točko in je opisan s koordinatami.

V pravokotnem sistemu (kartezični sistem) so tri smeri določene kot osi X, Y in Z. Osi so pravokotne ena na drugo, njihovo stičišče pa je v ničelni točki. Koordinata določa odmik od ničelne točke v eni od teh smeri. Tako je mogoče položaj v ravnini opisati z dvema koordinatama, položaj v prostoru pa s tremi koordinatami.

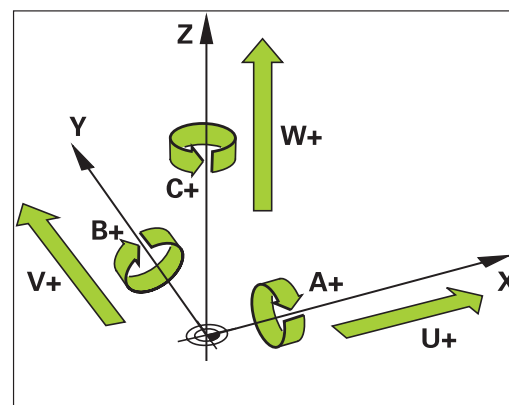
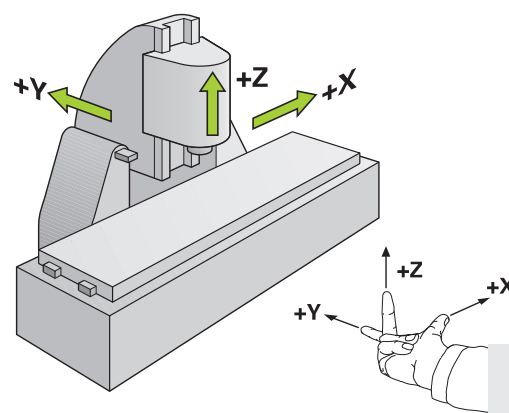
Koordinate, ki se nanašajo na ničelno točko, se imenujejo absolutne koordinate. Relativne koordinate se nanašajo na drug poljubni položaj (izhodiščno točko) v koordinatnem sistemu. Vrednosti relativnih koordinat se imenujejo tudi inkrementalne koordinatne vrednosti.

Izhodiščni sistem na rezkalnih strojih

Pri obdelavi obdelovanca na rezkalnem stroju se običajno opirate na pravokotni koordinatni sistem. Slika desno prikazuje dodelitev pravokotnega koordinatnega sistema strojnim osem. Pravilo treh prstov desne roke je namenjeno v pomoč: če sredinec kaže v smer orodne osi od orodja proti obdelovancu, kaže v smeri Z+, palec v smeri X+ in kazalec v smeri Y+.

Sistem TNC 640 lahko izbirno krmili do 18 osi. Poleg glavnih osi X, Y in Z obstajajo še vzporedne dodatne osi U, V in W. Rotacijske osi pa so označene z A, B in C. Slika desno spodaj prikazuje dodelitev dodatnih osi oz. rotacijskih osi glavnim osem.

Poimenovanje osi na rezkalnih strojih

Osi X, Y in Z na vašem rezkalnem stroju se imenujejo tudi orodna os, glavna os (1. os) in pomožna os (2. os). Razporeditev orodne osi je odločilna za dodelitev glavne in pomožne osi.

Orodna os	Glavna os	Pomožna os
X	Y	Z
Y	Z	X
Z	X	Y

3.1 Osnove

Polarne koordinate

Če je obdelovalna risba pravokotno dimenzionirana, tudi pri sestavljanju obdelovalnega programa uporabite pravokotne koordinate. Pri obdelovancih s krožnimi loki ali pri kotnih podatkih je pogosto enostavneje, če položaje določite s polarnimi koordinatami.

Za razliko od pravokotnih koordinat X, Y in Z opisujejo polarne koordinate samo položaje v eni ravnini. Polarne koordinate imajo svojo ničelno točko v polu CC (CC = circle centre; angl. središče kroga). Položaj v ravnini je jasno določen s:

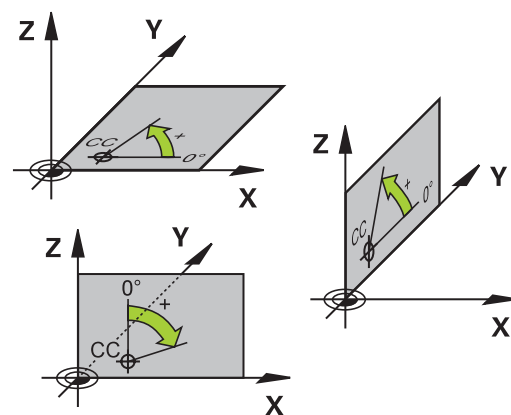
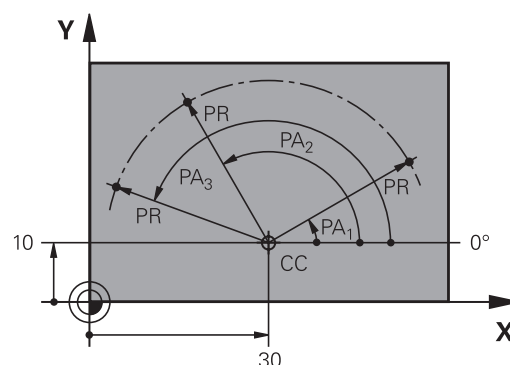
- polmerom polarnih koordinat: razmik med polom CC in položajem
- kotom polarnih koordinat: kot med referenčno osjo kota in potjo, ki pol CC povezuje s položajem

Določanje pola in referenčne osi kota

Pol določite z dvema koordinatama v pravokotnem koordinatnem sistemu v eni od treh ravnin. Tako je jasno določena tudi referenčna os kota za kot polarnih koordinat PA.

Polarne koordinate (ravnina) Referenčna os kota

Polarne koordinate (ravnina)	Referenčna os kota
X/Y	+X
Y/Z	+Y
Z/X	+Z

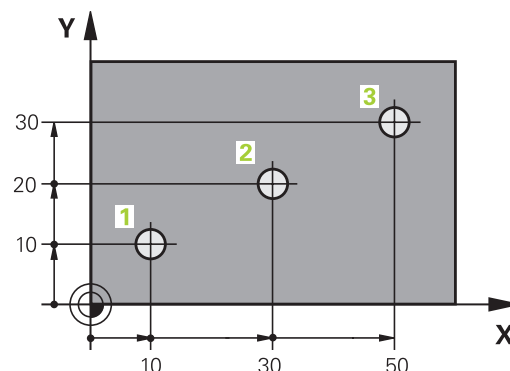
Absolutni in inkrementalni položaji obdelovanja

Absolutni položaji obdelovanja

Če se koordinate položaja nanašajo na ničelno točko koordinatnega sistema (prvotni položaj), se imenujejo absolutne koordinate. Vsak položaj na obdelovancu je jasno določen z absolutnimi koordinatami.

Primer 1: vrtine z absolutnimi koordinatami:

Vrtina 1	Vrtina 2	Vrtina 3
X = 10 mm	X = 30 mm	X = 50 mm
Y = 10 mm	Y = 20 mm	Y = 30 mm

Inkrementalni položaji obdelovanja

Inkrementalne koordinate se nanašajo na nazadnje programiran položaj orodja, ki služi kot relativna (namišljena) ničelna točka. Tako inkrementalne koordinate pri sestavljanju programa določajo razmerje med zadnjim položajem in naslednjim želenim položajem, na katerega naj se orodje premakne. Zato se to imenuje tudi verižno dimenzioniranje.

Inkrementalno mero označite z »I« pred oznako osi.

Primer 2: vrtine z inkrementalnimi koordinatami

Absolutne koordinate vrtine 4

X = 10 mm

Y = 10 mm

Vrtina 5 glede na 4

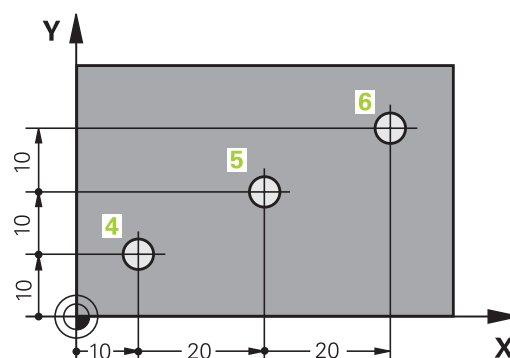
X = 20 mm

Y = 10 mm

Vrtina 6 glede na 5

X = 20 mm

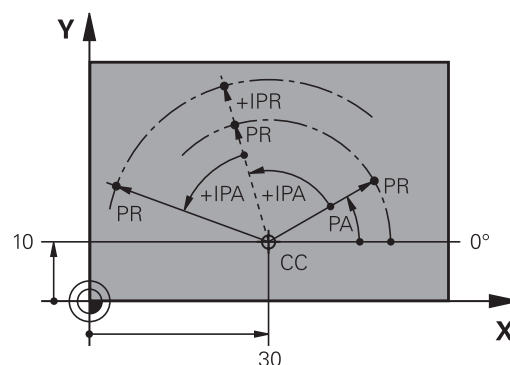
Y = 10 mm

Absolutne in inkrementalne polarne koordinate

Absolutne koordinate se vedno nanašajo na pol in referenčno os kota.

Inkrementalne koordinate se vedno nanašajo na nazadnje programiran položaj orodja.

3.1 Osnove

Izbira izhodiščne točke

Prikaz orodja prikazuje določen oblikovni element obdelovanca kot absolutno referenčno točko (ničelno točko), ki je običajno kot obdelovanca. Pri določanju referenčne točke obdelovanec najprej usmerite proti strojnim osem in orodje premaknite za vse osi v znan položaj proti obdelovancu. Za ta položaj nastavite prikaz TNC-ja na nič ali na vnaprej določeno vrednost položaja. Tako obdelovanca dodelite referenčnemu sistemu, ki velja za prikaz TNC-ja oz. uporabljen obdelovalni program.

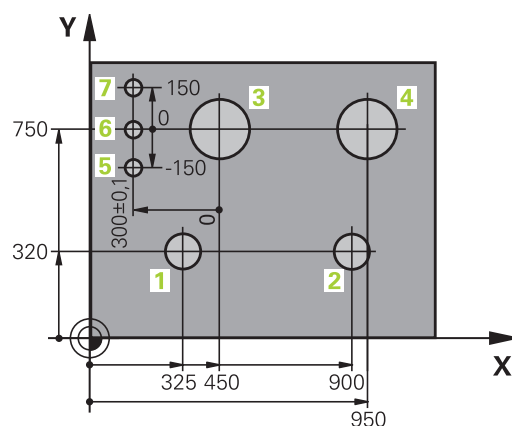
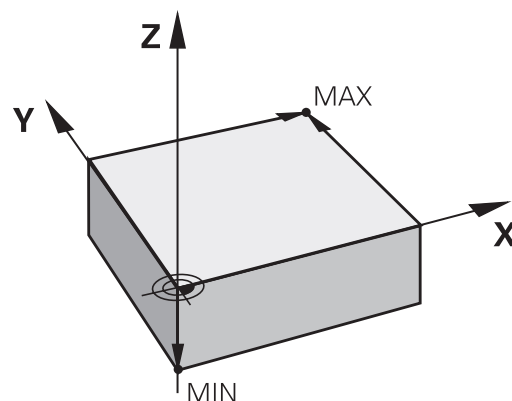
Če skica obdelovanca prikazuje relativne referenčne točke, preprosto uporabite cikle za izračun koordinat (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, cikle za preračunavanje koordinat).

Če mere na prikazu obdelovanca za NC ne ustrezajo, izberite za izhodiščno točko položaj ali kot obdelovanca, s katerega boste lahko najenostavneje ugotovili mere preostalih položajev obdelovanca.

Najenostavneje boste izhodiščne točke določili s 3D-tipalnim sistemom HEIDENHAIN. Oglejte si »Določanje izhodiščne točke s 3D-tipalnim sistemom« v uporabniškem priročniku za programiranje ciklov.

Primer

Risba obdelovanca prikazuje vrtine (od 1 do 4), katerih dimenzije se nanašajo na absolutno izhodiščno točko s koordinatama $X=0$ $Y=0$. Vrtine (5 do 7) se nanašajo na relativno izhodiščno točko z absolutnimi koordinatami $X = 450$, $Y = 750$. S ciklom **ZAMIK NIČELNE TOČKE** lahko ničelno točko začasno premaknete na položaj $X = 450$, $Y = 750$, kar omogoča programiranje vrtin (5 do 7) brez dodatnih izračunov.

3.2 Odpiranje in vnos programov

Zgradba NC-programa v obliki navadnega besedila HEIDENHAIN

Obdelovalni program je sestavljen iz vrste programskih stavkov. Slika desno prikazuje elemente niza.

TNC oštevilči nize obdelovalnega programa v naraščajočem zaporedju.

Prvi stavek programa je označen z **BEGIN PGM**, imenom programa in izbrano mersko enoto.

Naslednji nizi vsebujejo informacije o:

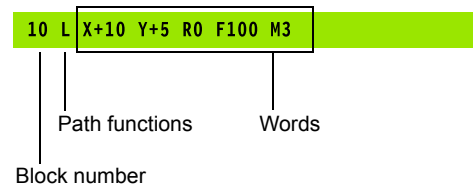
- surovcu
- priklicih orodja
- premikih na varnostni položaj
- pomikih in številih vrtljajev
- poti gibanja, cikli in dodatne funkcije

Zadnji stavek programa je označen z **END PGM**, imenom programa in izbrano mersko enoto.

HEIDENHAIN priporoča, da po priklicu orodja vedno izvedete premik na varnostni položaj, s katerega lahko TNC opravi pozicioniranje za obdelovanje brez nevarnosti trka!

Block

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.2 Odpiranje in vnos programov

Definiranje surovca: BLK FORM

Takoj po odprtju novega programa definirate neobdelan surovec. Za naknadno definiranje surovca pritisnite tipko **SPEC FCT**, gumb **PROGRAMSKA DOLOČILA** in nato gumb **BLK FORM**. To definicijo TNC potrebuje za grafične simulacije.

Definicija surovca je potrebna samo, če želite program grafično preizkusiti!

TNC lahko prikaže različne oblike surovca:

Gumb	Funkcija
	Definiranje pravokotnega surovca
	Definiranje valjastega surovca
	Definiranje rotacijsko simetričnega surovca poljubne oblike

Pravokotni surovec

Stranice kvadra ležijo vzporedno z osmi X, Y in Z. Ta surovec je določen z dvema kotnima točkama:

- Točka MIN: najmanjša X-, Y- in Z-koordinata kvadra. Vnesite absolutne vrednosti.
- Točka MAX: največja X-, Y- in Z-koordinata kvadra. Vnesite absolutne ali inkrementalne vrednosti.

Primer: prikaz BLK FORM v NC-programu

0 BEGIN PGM NEU MM	Začetek programa, ime, merska enota
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-40	Os vretena, koordinate točke MIN
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	Koordinate točke MAX
3 END PGM NEU MM	Konec programa, ime, merska enota

Valjast surovec

Valjast surovec je določen z merami valja:

- Rotacijska os X, Y ali Z
- R: polmer valja (s pozitivnim predznakom)
- L: dolžina valja (s pozitivnim predznakom)
- DIST: zamik vzdolž rotacijske osi
- RI: notranji polmer votlega valja

Parametra **DIST** in **RI** sta poljubna in ju ni treba programirati.

Primer: prikaz BLK FORM CYLINDER v NC-programu

0 BEGIN PGM NEU MM	Začetek programa, ime, merska enota
1 BLK OBLIKA VALJA Z R50 L105 DIST+5 RI10	os vretena, polmer, dolžina, razdalja, notranji polmer
2 END PGM NEU MM	Konec programa, ime, merska enota

Rotacijsko simetričen surovec poljubne oblike

Konturo rotacijsko simetričnega surovca določite v podprogramu.

Ob tem kot rotacijsko os uporabite os X, Y ali Z.

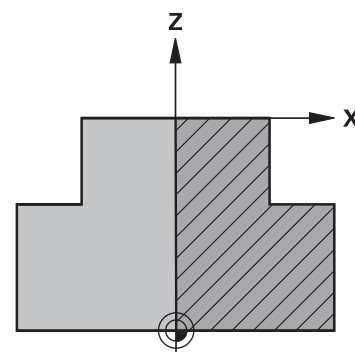
Pri definiciji surovca izberete opis konture:

- DIM_D, DIM_R: premer ali polmer rotacijsko simetričnega surovca
- LBL: podprogram z opisom konture

Opis konture lahko v rotacijski osi vsebuje negativne vrednosti, v glavni osi pa le pozitivne. Kontura mora biti zaključena, to pomeni, da je začetek konture enak koncu konture.

Navedba podprograma se lahko izvede s številko, z imenom ali s QS-parametrom.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.2 Odpiranje in vnos programov

Primer: prikaz BLK FORM ROTATION v NC-programu

0 BEGIN PGM NEU MM	Začetek programa, ime, merska enota
1 BLK FORM ROTATION Z DIM_R LBL 1	Os vretena, način interpretacije, številka podprograma
2 M30	Konec glavnega programa
3 LBL 1	Začetek podprograma
4 L X+0 Z+1	Začetek konture
5 L X+50	Programiranje v pozitivni smeri glavne osi
6 L Z-20	
7 L X+70	
8 L Z-100	
9 L X+0	
10 L Z+1	Konec konture
11 LBL 0	Konec podprograma
12 END PGM NEU MM	Konec programa, ime, merska enota

Odpiranje novega obdelovalnega programa

Obdelovalni program vedno vnesite v načinu **Programiranje**.
Primer odpiranja programa:

- Izberite način **Programiranje**.

- Za priklic upravljanja datotek pritisnite tipko **PGM MGT**.

Izberite imenik, v katerega želite shraniti nov program:

IME DATOTEKE = NOVO.H

- Vnesite novo ime programa in ga potrdite s tipko **ENT**.

- Za izbiro merske enote pritisnite gumb **MM** ali **PALEC**. TNC preklopi v okno programa in odpre pogovorno okno za definiranje **BLK-FORM** (surovec).

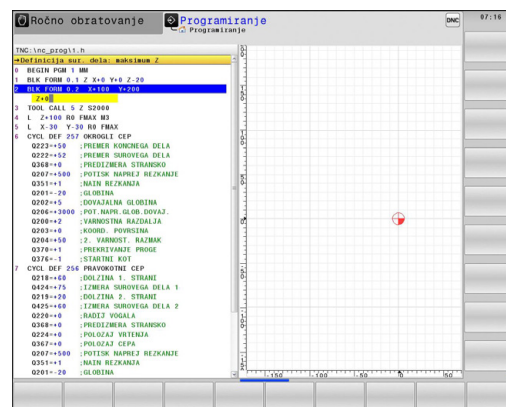

- Izbira pravokotnega surovca: pritisnite gumb za pravokotno obliko surovca

OBDELOVALNA RAVNINA NA SLIKI: XY

- Vnesite os vretena, npr. **Z**

DEFINICIJA SUROVCA: MINIMUM

- ▶ Zaporedoma vnesite koordinate X, Y in Z točke MIN in vsak vnos potrdite s tipko **ENT**.

DEFINICIJA SUROVCA: MAKSIMUM

- ▶ Zaporedoma vnesite koordinate X, Y in Z točke MAX in vsak vnos potrdite s tipko **ENT**.

Primer: prikaz BLK FORM v NC-programu

0 BEGIN PGM NOVO MM	Začetek programa, ime, merska enota
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-40	Os vretena, koordinate točke MIN
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	Koordinate točke MAX
3 END PGM NOVO MM	Konec programa, ime, merska enota

TNC samodejno ustvari številke stavkov ter stavka **BEGIN** in **END**.

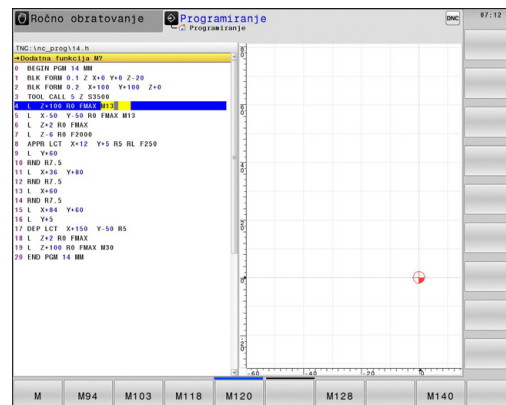
Če ne želite programirati definicije surovca, s tipko **DEL** prekinite pogovorno okno pri **Obdelovalna ravnina na sliki: XY!**

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.2 Odpiranje in vnos programov

Programiranje premikov orodja v pogovornem oknu DIN/ISO

Za programiranje niza pričnite s in tipko za pogovorno okno. V glavi zaslona TNC prikazuje vprašanje za vse potrebne podatke.

Primer pozicionirnega stavka

- Vnesite Odpiranje niza

KOORDINATE?

- Vnesite **10** (ciljne koordinate za os X)

- Vnesite **20** (ciljne koordinate za os Y)

- Pritisnite tipko **ENT**, da se pomaknete na naslednje vprašanje.

POPRAVEK POL.: RL/RR/NI POPR.?

- Vnesite **"Ni popravka polmera"** in se s tipko **ENT** pomaknite na naslednje vprašanje.

POMIK F=? / F MAX = ENT

- Vnesite **100** (pomik za to pot gibanja 100 mm/min)

- Pritisnite tipko **ENT**, da se pomaknete na naslednje vprašanje.

DODATNA FUNKCIJA M?

- Vnesite **3** (za dodatno funkcijo **M3** »Vklop vretena«).

- Ob pritisku tipke **END** TNC pogovorno okno zapre.

Programirno okno prikazuje vrstico:

3 L X+10 Y+5 R0 F100 M3

Možni vnosi pomika

Gumb	Funkcije za določanje pomika
	Premikanje v hitrem teku, delovanje po nizih. Izjema: če je definiran pred APPR -stavkom, potem FMAX deluje tudi pri primiku na pomožno točko (glej "Pomembni položaji pri primiku in odmiku", Stran 217).
	Premikanje s samodejno izračunanim pomikom iz stavka TOOL CALL
	Premikanje s programiranim pomikom (enota mm/min ali 1/10 palcev/min). Pri rotacijskih oseh izvede TNC pomik v stopinjah/min, ne glede na to, ali je program sestavljen v mm ali palcih.
	Definirajte pomik na vrtljaj (enota mm/U ali palci/vrt). V programih, ki uporabljajo palce, FU ni mogoče kombinirati z M136.
	Definirajte pomik na zob (enota mm/zob ali palci/zob). Število zob mora biti definirano v preglednici orodij v stolpcu CUT .
Tipka	Funkcije za izvajanje pogovornega okna
	Preskok vprašanja v pogovornem oknu
	Predčasno dokončanje pogovornega okna
	Preklic pogovornega okna in brisanje

Prevzem dejanskega položaja

TNC omogoča prevzem trenutnega položaja orodja v program, čenpr.

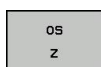
- programirate nize za premikanje
- programirate cikle

Za prevzemanje pravih vrednosti položaja sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Polje za vnos naj bo na mesto v stavku, na katerem želite prevzeti položaj.

- ▶ Izberite funkcijo za prevzem dejanskih vrednosti. TNC prikaže v orodni vrstici osi, katerih položaje je mogoče prevzeti.

- ▶ Izberite os. TNC zapiše trenutni položaj izbrane osi v aktivno polje za vnos.

TNC vedno prevzame v obdelovalni ravnini koordinate središča orodja, tudi če je aktiven popravek polmera orodja.

TNC vedno prevzame na orodni osi koordinate konice orodja, torej vedno upošteva aktivni popravek dolžine orodja.

TNC pusti orodno vrstico za izbiranje osi aktivno, dokler je z vnovičnim pritiskom tipke "Prevzemi dejanski položaj" ne izklopite. To velja tudi, če trenutni stavek shranite in s tipko za funkcijo potiodprete nov stavek. Če izberete element niza, v katerem je treba z gumbom izbrati različico vnosa (npr. popravek polmera), TNC prav tako zapre orodno vrstico za izbiro osi.

Funkcija »Prevzemi dejanski položaj« ni dovoljena, ko je aktivna funkcija Vrtenje obdelovalne ravnine.

Urejanje programa

Program lahko urejate samo, če ga TNC ne izvaja v strojnem načinu delovanja.

Medtem ko sestavljate ali spreminjate obdelovalni program, lahko s puščičnimi tipkami ali gumbi izberete vsako vrstico v programu in posamezne besede niza:

Gumbi/tipke	Funkcija
	Spremenite položaj trenutnega niza na zaslonu. Tako lahko prikažete več programskih stavkov, ki so programirani pred trenutnim stavkom.
	Spremenite položaj trenutnega niza na zaslonu. Tako lahko prikažete več programskih stavkov, ki so programirani za trenutnim stavkom.
	Skakanje med stavki.
	Izbira posameznih besed v stavku.
	Izbira določenega stavka: pritisnite tipko GOTO , vnesite želeno številko stavka in vnos potrdite s tipko ENT . Ali: pritisnite tipko GOTO , vnesite številko koraka niza in s pritiskom gumba ŠT. VRSTIC preskočite število vnesenih vrstic navzgor ali navzdol.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.2 Odpiranje in vnos programov

Gumb/tipka	Funkcija
	■ Ponastavitev vrednosti izbrane besede na nič. ■ Brisanje napačne vrednosti. ■ Brisanje sporočila o napaki, ki ga je mogoče izbrisati.
	Brisanje izbrane besede.
	■ Brisanje izbranega niza. ■ Brisanje ciklov in delov programa.
	Vnos stavka, ki ste ga nazadnje urejali ali izbrisali.

Vnos stavkov na poljubno mesto

- Izberite stavek, za katerim želite vstaviti nov stavek in odprite pogovorno okno.

Spreminjanje in vnos besed

- V stavku izberite besedo in jo prepišite z novo vrednostjo. Med izbiranjem besede je na voljo pogovorno okno z navadnim besedilom.
- Za konec spreminjanja pritisnite tipko **END**.

Če želite vnesti besedo, pritisnite puščični tipki (v desno ali levo), da se pojavi želeno pogovorno okno, v katerega vnesite želeno vrednost.

Iskanje enakih besed v različnih nizih

Za to funkcijo nastavite gumb SAMODEJNO RISANJE na IZKLOP.

- ► Izbira besede v stavku: puščično tipko pritisnite tako dolgo, da označite želeno besedo.
- ► S puščičnimi tipkami izberite stavek.

Oznaka je v stavku, ki ste ga izbrali na novo, na enakem mestu kot v nazadnje izbranem stavku.

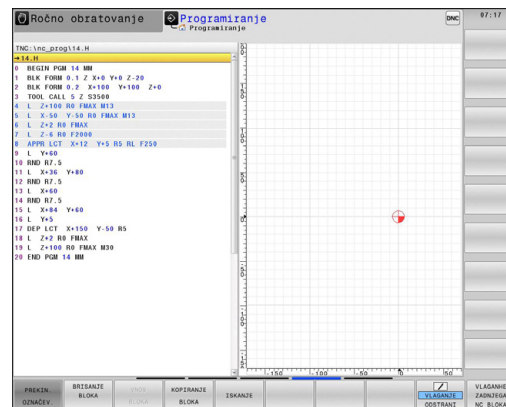

Če ste iskanje zagnali v zelo dolgih programih, TNC prikaže simbol s prikazom napredka. Pri tem lahko nato z gumbom iskanje prekinete.

Označevanje, kopiranje, izrezovanje in dodajanje delov programa

Za kopiranje delov programa znotraj nekega NC programa oziroma v nek drug NC program daje TNC na voljo naslednje funkcije:

Gumb	Funkcija
IZBIRANJE BLOKA	Vklop funkcije označevanja
PREKIN. OZNAČEV.	Izklop funkcije označevanja
BLOK: IZREZ- OVANJE	Izrezovanje označenega niza
VNOS BLOKA	Vstavljanje niza, ki je v pomnilniku
KOPIRANJE BLOKA	Kopiranje označenega niza

Za kopiranje delov programa sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Izberite orodno vrstico s funkcijami označevanja.
- ▶ Izberite prvi niz dela programa, ki ga želite kopirati.
- ▶ Za označitev prvega niza pritisnite gumb **OZNAČI NIZ**. TNC osvetli niz in prikaže gumb **PREKLIČI OZNAČEVANJE**.
- ▶ Svetlo polje premaknite na zadnji niz dela programa, ki ga želite kopirati ali izrezati. TNC prikaže vse označene nize v drugi barvi. Funkcijo označevanja lahko kadar koli prekinete tako, da pritisnete gumb **PREKLIČI OZNAČEVANJE**.
- ▶ Za kopiranje označenega dela programa pritisnite gumb **KOPIRAJ NIZ**, za izrezovanje označenega dela programa pa gumb **IZREŽI NIZ**. TNC shrani označeni niz.
- ▶ S puščičnimi tipkami izberite niz, za katerim želite vstaviti kopirani (izrezani) del programa.

Če želite kopirani del programa vstaviti v drug program, z upravljanjem datotek izberite ustrezní program in tam označite niz, za katerim želite del programa vstaviti.

- ▶ Za vstavljanje shranjenega dela programa pritisnite gumb **VSTAVI NIZ**.
- ▶ Za preklic označevanja pritisnite gumb **PREKLIČI OZNAČEVANJE**.

3.2 Odpiranje in vnos programov

Funkcija iskanja TNC-ja

S funkcijo iskanja TNC-ja lahko v programu iščete poljubna besedila in jih po potrebi tudi zamenjate z novim besedilom.

Iskanje poljubnega besedila

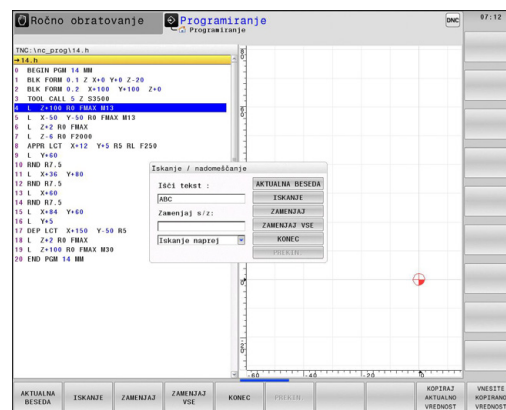
ISKANJE

- ▶ Izberite funkcijo iskanja. TNC prikaže okno za iskanje, v orodni vrstici pa funkcije, ki so na voljo za iskanje.
- ▶ Vnesite besedilo, ki ga želite poiskati, npr.: **TOOL**
- ▶ Začnite iskanje. TNC skoči v naslednji stavek, v katerem je shranjeno iskano besedilo.
- ▶ Ponovite iskanje. TNC skoči v naslednji stavek, v katerem je shranjeno iskano besedilo.
- ▶ Končajte funkcijo iskanja.

ISKANJE

ISKANJE

KONEC

Iskanje/zamenjava poljubnega besedila

Funkcija Iskanje/zamenjava ni mogoča, če:

- je program zaščiten
- TNC trenutno izvaja program

Pri funkciji **ZAMENJAJ VSE** pazite, da pomotoma ne zamenjate delov besedila, ki bi morali ostati nespremenjeni. Zamenjana besedila se za vedno izgubijo.

- Izberite niz, v katerem je shranjena beseda, ki jo iščete.

ISKANJE

- Izberite funkcijo iskanja. TNC prikaže okno za iskanje, v orodni vrstici pa funkcije, ki so na voljo za iskanje.
- Pritisnite gumb **TRENUTNA BESEDA** in TNC prevzame prvo besedo aktualnega stavka. Po potrebi znova pritisnite gumb, da prevzamete želeno besedo.

ISKANJE

- Začnite iskanje. TNC skoči na naslednje iskano besedilo.

ZAMENJAJ

- Če želite zamenjati besedilo in se nato pomakniti na naslednje najdeno mesto, pritisnite gumb **ZAMENJAJ**, če želite zamenjati vsa najdena besedilna mesta, pritisnite gumb **ZAMENJAJ VSE**, in če besedila ne želite zamenjati in se samo pomakniti na naslednje najdeno mesto, pritisnite gumb **IŠČI**.

KONEC

- Končajte funkcijo iskanja.

3.3 Upravljanje datotek: osnove

Datoteke

Datoteke v TNC-ju	Vrsta
Programi	
v obliki HEIDENHAIN	.H
v obliki DIN/ISO	.I
Združljivi programi	
Programi z obdelovalnimi nizi	.HU
HEIDENHAIN	.HC
Programi s konturami HEIDENHAIN	
Preglednice za	
orodja	.T
zalogovnike orodij	.TCH
ničelne točke	.D
točke	.PNT
referenčne točke	.PR
tipalne sisteme	.TP
varnostne kopije datotek	.BAK
odvisne podatke (npr. točke zgradbe)	.DEP
prosto določljive preglednice	.TAB
palete	.P
stružna orodja	.TRN
Besedila kot	
datoteke ASCII	.A
protokolne datoteke	.TXT
datoteke s pomočjo	.CHM
CAD-podatki kot	
ASCII-datoteke	.DXF
	.IGES
	.STEP

Če v TNC vnesete obdelovalni program, ga najprej poimenujte. TNC program shrani v interni pomnilnik kot datoteko z enakim imenom. TNC shrani tudi besedila in preglednice kot datoteke.

Če želite datoteke hitro poiskati in jih upravljati, je v TNC-ju na voljo posebno okno za upravljanje datotek. V tem oknu lahko datoteke prikličete, kopirate, preimenujete in izbrišete.

Glede na nastavitve ustvari TNC po urejanju in shranjevanju NC-programov varnostno datoteko *.bak. To pa lahko zmanjša prostor na disku, ki ga imate na voljo.

S TNC-jem lahko upravljate skoraj poljubno veliko število datotek. Za ta namen je v pomnilniku na voljo najmanj **21 GB** prostora. Posamezni NC-program je lahko velik največ **2 GB**.

Imena datotek

Pri programih, preglednicah in besedilih TNC vključi še pripono, ki je od imena datoteke ločena s piko. Ta pripona označuje vrsto datoteke.

Ime datoteke	Tip datoteke
PROG20	.H

Dolžina imen datotek ne sme biti daljša od 24 znakov, saj TNC drugače ne more več prikazati imena v celoti.

Imena datotek na TNC so v skladu z naslednjim standardom: Open Group Base Specifications Issue 6 IEEE Std 1003.1, 2004 Edition (standard Posix). V skladu z njim lahko imena datotek vsebujejo naslednje znake:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z a b c d e f
g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 . _ -

Drugih znakov ne uporabljajte za imena datotek, da ne pride do težav pri prenosu datotek.

Največja dovoljena dolžina imen datotek ne sme presegati najdaljše dovoljene dolžine poti, ki znaša 255 znakov, glej "Poti", Stran 119.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.3 Upravljanje datotek: osnove

Prikaz zunaj izdelanih datotek na TNC-ju

Na TNC so nameščeni nekatera dodatna orodja, s katerimi lahko pregledujete in deloma tudi obdelujete datoteke, navedene v naslednji preglednici.

Vrste datotek	Vrsta
Datoteke PDF	pdf
Excelove preglednice	xls csv
Internetne datoteke	html
Besedilne datoteke	txt ini
Slikovne datoteke	bmp gif jpg png

Dodatne informacije o prikazovanju in obdelavi navedenih vrst datotek: glej Stran 131

Varnostno kopiranje podatkov

HEIDENHAIN priporoča, da nove programe in datoteke, ki jih ustvarite s TNC-jem, v rednih časovnih intervalih prenesete v računalnik.

Z brezplačno programsko opremo za prenos podatkov omogoča TNCremo HEIDENHAIN enostaven način ustvarjanja varnostnih kopij podatkov, ki so shranjeni v TNC-ju.

Nadalje potrebujete disk, na katerega boste shranili varnostno kopijo strojnih podatkov (PLC-program, strojni parametri itd.). Po potrebi se glede tega obrnite na proizvajalca stroja.

Če želite ustvariti varnostne kopije vseh datotek, ki so v internem pomnilniku, lahko to traja več ur. Varnostno kopiranje podatkov po možnosti izvajajte v nočnih urah.

Občasno izbrišite datoteke, ki jih ne potrebujete več, in tako omogočite, da bo imel TNC vedno dovolj prostega pomnilnika za sistemske datoteke (npr. preglednico orodij).

Pri trdih diskih je treba glede na delovne pogoje (npr. vibracijska obremenitev) po 3 do 5 letih računati na večje število izpadov. HEIDENHAIN zato priporoča, da po 3 do 5 letih preverite delovanje trdih diskov.

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Imeniki

Ker je mogoče v internem pomnilniku shraniti veliko programov oziroma datotek, posamezne datoteke shranite v imenike (mape), da zagotovite boljšo preglednost. V teh imenikih lahko ustvarite dodatne imenike, imenovane podimeniki. S tipkami **-/+** ali **ENT** lahko podimenike prikažete ali skrijete.

Poti

Pot označuje pogon in vse imenike oz. podimenike, v katerih je shranjena datoteka. Posamezni vnosi so ločeni z »\«.

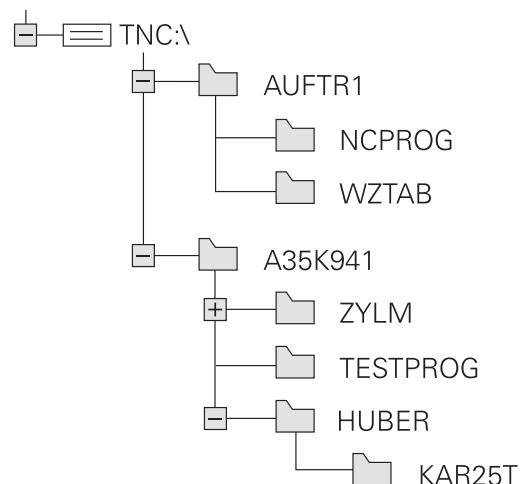
Največja dovoljena dolžina poti, torej vseh znakov za pogon, imenik in ime datoteke vključno s pripono, ne sme presegati 255 znakov.

Primer

Na pogonu TNC je shranjen imenik AUFTTR1. Nato je v imeniku AUFTTR1 shranjen še podimenik NCPRG, v katerega je bil kopiran obdelovalni program PROG1.H. Pot do obdelovalnega programa je torej:

TNC:\AUFTTR1\NCPRG\PROG1.H

Slika desno prikazuje primer za prikaz imenikov z različnimi potmi.

Pregled: Funkcije upravljanja datotek

Gumb	Funkcija	Stran
	Kopiranje posamezne datoteke	123
	Prikaz določene vrste datoteke	122
	Ustvarjanje nove datoteke	123
	Prikaz zadnjih 10-ih izbranih datotek	126
	Brisanje datoteke	127
	Označevanje datoteke	128
	Preimenovanje datoteke	129
	Zaščita datoteke pred brisanjem in spreminjanjem	130
	Preklic zaščite datoteke	130
	Uvoz preglednice orodij	194
	Upravljanje omrežnih pogonov	139
	Izbira urejevalnika	130
	Urejanje datotek po lastnostih	129
	Kopiranje imenika	126
	Brisanje imenika z vsemi podimeniki	
	Posodabljanje imenika	
	Preimenovanje imenika	
	Ustvarjanje novega imenika	

Priklic upravljanja datotek

PGM
MGT

- Pritisnite tipko **PGM MGT**: TNC prikaže okno za upravljanje datotek (na sliki je prikazana osnovna nastavitve). Če TNC prikazuje drugačno postavitev zaslona, pritisnite gumb **OKNO**.

Levo, majhno okno prikazuje razpoložljive pogone in imenike. Pogoni so naprave, s katerimi shranite ali prenesete podatke. En pogon je interni pomnilnik TNC-ja, ostali pogoni pa so vmesniki (RS232, Ethernet), na katere lahko na primer priključite osebni računalnik. Imenik je vedno označen s simbolom za mapo (levo) in imenom imenika (desno). Podimeniki so pomaknjeni v desno. Če so podimeniki omogočeni, jih lahko priključite in skrijete s tipko **-/+**.

V desnem, širokem oknu so prikazane vse datoteke, ki so shranjene v izbranem imeniku. Za vsako datoteko so prikazane različne informacije, ki so pojasnjene v spodnji preglednici.

Ime datoteke	Byte	Status	Datum	Čas
DEF.H	382		10-12-2012	13:18:52
DEF.H	544		10-12-2012	13:18:52
EX11.H	1974		08-01-2014	07:04:33
EX14.H	987		10-12-2012	13:18:52
EX14_SL.H	1792		10-12-2012	13:18:52
EX18.H	833		10-12-2012	13:18:52
EX18_SL.H	1513		10-12-2012	13:18:52
EX4.H	1036		10-12-2012	13:18:52
HABER.HC	685		10-12-2012	13:18:52
HEBEL.H	541		10-12-2012	13:18:52
KONTUR.HC	534		10-12-2012	13:18:52
Kontur.H	1536	S	13-12-2012	13:15:17
MEIGL.H	484		10-12-2012	13:18:52
PRGR.P	444		10-12-2012	13:18:52
PL.H	2697		10-12-2012	13:18:52
Ra.P1.H	6929		10-12-2012	13:18:52
RACH.N	481		10-12-2012	14:01:14
Rastplatto.h	4837		10-12-2012	13:18:52
Rastplatto.h.bak	6398		10-12-2012	13:18:52
Renet.H	389		10-12-2012	13:18:52
Schulter.H	3599		10-12-2012	13:18:52
STAT.H	479	M	10-12-2012	13:18:52
STAT.H	623		10-12-2012	13:18:52
TOH.H	1297		08-01-2014	07:12:52
Turbine.H	2065		10-12-2012	13:18:52
TURB.H	1297		08-01-2014	07:03:52
whml.H	11195		10-12-2012	13:18:52
whmlglider.H	12678		10-12-2012	13:18:54
zeroshift.d	6557		10-12-2012	13:18:54

Prikaz	Pomen
Ime datoteke	Ime (najv. 25 znakov) in vrsta datoteke
Bajt	Velikost datoteke v bajtih
Stanje	Lastnost datoteke:
E	Program je izbran v načinu za programiranje.
S	Program je izbran v obratovalnem načinu Test programov
M	Program je izbran v načinu delovanja Programski tek
+	Program vsebuje neprikazane odvisne datoteke s končnico DEP, npr. pri preverjanju uporabnosti orodja
	Datoteka je zaščitena pred brisanjem in spreminjanjem.
	Datoteka je zaščitena pred brisanjem in spreminjanjem, ker se pravkar izvaja.
Datum	Datum zadnje spremembe datoteke
Čas	Ura zadnje spremembe datoteke

Če želite prikazati odvisne datoteke, strojni parameter **CfgPgmMgt/dependentFiles** nastavite na **MANUAL**.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Izbiranje pogonov, imenikov in datotek

- Prikličite upravljanje datotek.

S puščičnimi tipkami ali gumbi premaknite svetlo polje na želeno mesto na zaslonu:

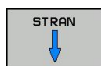
- Svetlo polje premaknite iz desnega okna v levo ter obratno.

- Svetlo polje premaknite v oknu navzgor ali navzdol.

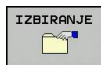

- Svetlo polje premaknite v oknu po straneh navzgor ali navzdol.

Korak 1: Izbira pogona

- Označevanje pogona v levem oknu

- Izbira pogona: pritisnite gumb **IZBIRA**. ALI

- Pritisnite tipko **ENT**.

Korak 2: Izbira imenika

- Označite imenik v levem oknu in desno okno samodejno prikaže vse datoteke v označenem imeniku (osvetljeno).

Korak 3: Izbira datoteke

- Pritisnite gumb **IZBERI VRSTO**.

- Pritisnite gumb zelene vrste datoteke. ALI

- Prikaz vseh datotek: pritisnite gumb **PRIKAŽI VSE**. ALI

- Označevanje datoteke v desnem oknu

- Pritisnite gumb **IZBIRA**. ALI

- pritisnite tipko **ENT**

TNC aktivira izbrano datoteko v načinu, v katerem ste priklicali upravljanje datotek.

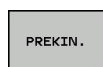
Ustvarjanje novega imenika

- ▶ V levem oknu označite imenik, v katerem želite ustvariti podimenik.

- ▶ Pritisnite gumb **NOV IMENIK**
- ▶ Vnesite ime imenika.
- ▶ Pritisnite tipko **ENT**.

IMENIK \USTVARI NOVEGA?

- ▶ Potrdite z gumbom **V REDU**. ali
- ▶ prekličite z gumbom **PREKLIČI**.

Ustvarjanje nove datoteke

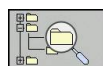
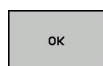
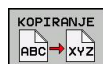
- ▶ V levem oknu izberite imenik, v katerem želite ustvariti novo datoteko.
- ▶ Kazalec postavite v desno okno.

- ▶ Pritisnite gumb Nova datoteka.
- ▶ Vnesite ime datoteke skupaj s končnico.
- ▶ Pritisnite tipko **ENT**.

Kopiranje posamezne datoteke

- ▶ Svetlo polje premaknite na datoteko, ki jo želite kopirati.

- ▶ Pritisnite gumb **KOPIRAJ**, da izberete funkcijo kopiranja. TNC odpre pojavno okno.
- ▶ Vnesite ime ciljne datoteke in vnos potrdite s tipko **ENT** ali gumbom **V REDU** in TNC kopira datoteko v trenutni imenik ali v izbrani ciljni imenik. Prvotna datoteka se ohrani. **ALI**
- ▶ Pritisnite gumb Ciljni imenik, da v pojavnem oknu izberete ciljni imenik, in izbiro potrdite s tipko **ENT** ali gumbom **V REDU** in TNC kopira datoteko pod enakim imenom v izbrani imenik. Prvotna datoteka se ohrani.

Če ste kopiranje potrdili s tipko **ENT** ali gumbom **V REDU**, TNC prikazuje napredek.

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Kopiranje datotek v drug imenik

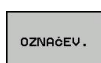
- ▶ Izberite postavitev zaslona z enako velikimi okni.
- ▶ Za prikaz imenikov v obeh oknih pritisnite gumb **POT**.

Desno okno

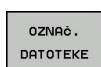
- ▶ Svetlo polje premaknite na imenik, v katerega želite kopirati datoteke, in s tipko **ENT** prikažite datoteke v tem imeniku.

Levo okno

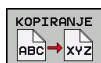
- ▶ Izberite imenik z datotekami, ki jih želite kopirati, in s ter tipko **ENT** prikažite datoteke.

- ▶ Prikažite funkcije za označevanje datotek.

- ▶ Svetlo polje premaknite na datoteko, ki jo želite kopirati, in jo tako označite. Po želji na enak način označite več datotek.

- ▶ Označene datoteke kopirajte v ciljni imenik.

Ostale funkcije označevanja: glej "Označevanje datotek", Stran 128.

Če ste označili datoteke tako v levem kot tudi v desnem oknu, jih TNC kopira iz imenika, v katerem je svetlo polje.

Prepisovanje datotek

Če datoteke kopirate v imenik, v katerem so datoteke z enakim imenom, vas TNC vpraša, ali sme datoteke v ciljnim imeniku prepisati:

- ▶ Prepis vseh datotek (izbrano polje **Obstoječe datoteke**): pritisnite gumb **V REDU** ali
- ▶ Če pa datotek ne želite prepisati, pritisnite gumb **PREKLIČI**.

Če želite prepisati zaščiteno datoteko, morate označiti polje **Zaščitene datoteke** ali postopek preklicati.

Kopiraj preglednico

Uvažanje vrstic v preglednico

Pri kopiranju ene preglednice v drugo lahko z gumbom **NADOMESTI POLJA** prepišete posamezne vrstice. Pogoji:

- Ciljna preglednica mora že obstajati.
- Datoteka, ki jo želite kopirati, sme vsebovati samo vrstice, ki jih želite nadomestiti.
- Vrsta datoteke preglednice mora biti ista.

S funkcijo **NADOMESTI POLJA** prepišete vrstice v ciljni preglednici. Ustvarite varnostno kopijo izvirne preglednice, da preprečite izgubo podatkov.

Primer

Na napravi za prednastavljanje želite izmeriti dolžino in polmer za 10 novih orodij. Nato naprava za prednastavljanje ustvari preglednico orodij TOOL_Import.T z 10 vrsticami, tj. 10 orodji.

- ▶ To preglednico kopirajte z zunanjega diska v poljubni imenik.
- ▶ Zunanje ustvarjeno preglednico z upraviteljem datotek TNC kopirajte v obstoječo preglednico TOOL.T. TNC prikaže pogovorno okno z vprašanjem, ali naj se obstoječa preglednica orodij TOOL.T prepiše.
- ▶ Če pritisnete gumb **DA**, TNC v celoti prepiše trenutno datoteko TOOL.T. Po kopiranju je tako preglednica TOOL.T sestavljena iz 10 vrstic.
- ▶ Lahko pa pritisnete gumb **NADOMESTI POLJA** in TNC v datoteki TOOL.T prepiše teh 10 vrstic. Podatkov v drugih vrsticah TNC ne bo spremenil.

Prenašanje vrstic iz preglednice

V preglednici lahko označite eno ali več vrstic, ki jih nato shranite v drugi preglednici.

- ▶ Odprite preglednico, iz katere želite kopirati vrstice.
- ▶ S puščičnimi tipkami izberite vrstico, ki jo želite kopirati kot prvo.
- ▶ Znova pritisnite gumb **DODAT. FUNKCIJE**
- ▶ Pritisnite gumb **OZNAČI**.
- ▶ Označite še druge vrstice.
- ▶ Pritisnite gumb **SHRANI KOT**.
- ▶ Vnesite ime preglednice, v kateri želite shraniti izbrane vrstice.

Kopiranje imenika

- ▶ Osvetljeno polje v desnem oknu premaknite v imenik, ki ga želite kopirati.
- ▶ Pritisnite gumb **KOPIRAJ** in TNC prikaže okno za izbiro ciljnega imenika.
- ▶ Izberite ciljni imenik in izbiro potrdite s tipko **ENT** ali gumbom **V REDU**, da TNC izbrani imenik skupaj s podimeniki kopira v izbrani ciljni imenik.

Izbira ene od nazadnje izbranih datotek

- ▶ Prikličite upravljanje datotek.

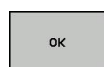

- ▶ Za prikaz zadnjih 10 izbranih datotek pritisnite gumb **ZADNJE DATOTEKE**.

S puščičnimi tipkami premaknite svetlo polje na datoteko, ki jo želite izbrati:

- ▶ Svetlo polje premaknite v okno navzgor ali navzdol.

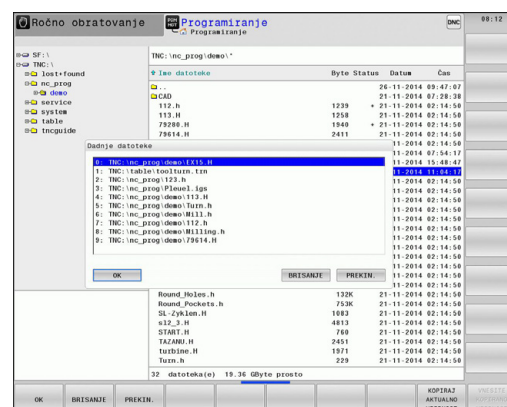
- ▶ Izbira datoteke: pritisnite gumb **V REDU** ali

- ▶ Pritisnite tipko **ENT**.

Z gumbom **KOPIRAJ AKTUALNO VREDNOST** lahko kopirate pot do označene datoteke. Kopirano pot do datoteke lahko pozneje znova uporabite, npr. ob priklicu programa s tipko **PGM CALL**.

Brisanje datotek

Opozorilo: mogoča je izguba datotek!
Izbrisanih datotek ne morete več obnoviti!

- Svetlo polje premaknite na datoteko, ki jo želite izbrisati.

- Za izbiro funkcije brisanja pritisnite gumb **IZBRIŠI**. TNC vpraša, ali naj se datoteka dejansko izbriše.
- Potrditev brisanja: Pritisnite gumb **V REDU** ali
- Prekinitev brisanja: pritisnite gumb **PREKLIČI**.

Brisanje imenika

Opozorilo: mogoča je izguba datotek!
Izbrisanih datotek ne morete več obnoviti!

- Svetlo polje premaknite na imenik, ki ga želite izbrisati.

- Za izbiro funkcije brisanja pritisnite gumb **IZBRIŠI**. TNC vpraša, ali naj dejansko izbriše imenik z vsemi podimeniki in datotekami.
- Potrditev brisanja: pritisnite gumb **V REDU** ali
- Prekinitev brisanja: pritisnite gumb **PREKLIČI**.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Označevanje datotek

Gumb	Funkcija označevanja
	Označitev posamezne datoteke
	Označitev vseh datotek v imeniku
	Preklic označitve posamezne datoteke
	Preklic označitve vseh datotek
	Kopiranje vseh označenih datotek

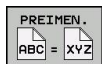
Funkcije, kot sta kopiranje ali brisanje datotek, lahko uporabljate za posamezne datoteke ali hkrati za več datotek. Več datotek označite na naslednji način:

- Svetlo polje premaknite na prvo datoteko.

	► Za prikaz funkcij označevanja pritisnite gumb OZNAČI .
	► Za označevanje datoteke pritisnite gumb OZNAČI DATOTEKO .
	► Svetlo polje premaknite na naslednjo datoteko. To je mogoče samo z gumbi, ne uporabljajte puščičnih tipk!
	
	► Označevanje drugih datotek: pritisnite gumb OZNAČI DATOTEKO itd.
	► Za kopiranje označenih datotek pritisnite gumb KOPIRAJ ali
	► Za brisanje označenih datotek: spustite aktivni gumb in pritisnite gumb BRISANJE , da označene datoteke izbrišete.
	

Preimenovanje datoteke

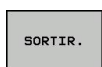
- Svetlo polje premaknite na datoteko, ki jo želite preimenovati.

- Izberite funkcijo za preimenovanje.
- Vnesite novo ime datoteke (vrste datoteke ne morete spremeniti).
- Za preimenovanje datoteke pritisnite gumb **V REDU** ali tipko **ENT**.

Razvrščanje datotek

- Izberite mapo, v kateri želite razvrstiti datoteke.

- Izberite gumb **RAZVRSTI**.
- Izberite gumb z ustreznim kriterijem prikaza.

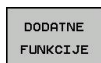
Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Dodatne funkcije

Zaščita datoteke/preklic zaščite datoteke

- ▶ Svetlo polje premaknite na datoteko, ki jo želite zaščititi.

- ▶ Za izbiro dodatnih funkcij pritisnite gumb **DODATNE FUNKCIJE**

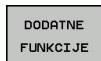
- ▶ Za vklop zaščite datotek pritisnite gumb **ZASCIT.** in na datoteki se prikaže simbol za zaščito.

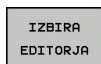
- ▶ Za preklic zaščite datoteke pritisnite gumb **NEZASCIT..**

Izbira urejevalnika

- ▶ Svetlo polje premaknite v desnem oknu na datoteko, ki jo želite odpreti.

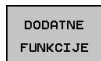
- ▶ Za izbiro dodatnih funkcij pritisnite gumb **DODATNE FUNKCIJE**

- ▶ Za izbiro urejevalnika, v katerem želite odpreti izbrano datoteko, pritisnite gumb **IZBIRA EDITORJA.**
- ▶ Označite želeni urejevalnik.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**, da datoteko odprete.

Priklop/odklop USB-naprave

- ▶ Svetlo polje premaknite v levo okno.

- ▶ Za izbiro dodatnih funkcij pritisnite gumb **DODATNE FUNKCIJE**

- ▶ Preklopite med orodnimi vrsticami.
- ▶ Poiščite USB-napravo.

- ▶ Za odstranitev USB-naprave premaknite svetlo polje v drevesu imenikov na USB-napravo.
- ▶ USB-napravo odklopite.

Dodatne informacije: glej "USB-naprave na TNC-ju", Stran 140.

Dodatni pripomočki za upravljanje zunanjih vrst datotek

Z dodatnimi pripomočki lahko s TNC-jem pregledujete ali obdelujete različne zunanje ustvarjene datoteke.

Vrste datotek	Opis
PDF-datoteke (pdf)	Stran 131
Excelove preglednice (xls, csv)	Stran 133
Internetne datoteke (htm, html)	Stran 134
Arhivske datoteke (zip)	Stran 135
Besedilne datoteke (ASCII-datoteke, npr. txt, ini)	Stran 136
Video datoteke	Stran 136
Slikovne datoteke (bmp, gif, jpg, png)	Stran 137

Ob prenašanju datotek iz računalnika v krmilni sistem s pomočjo programske opreme TNCremo morajo biti datotečne pripone (pdf, xls, zip, bmp, gif, jpg in png) vnesene v seznam vrst datotek za prenos v binarni obliki (menijski element **>Dodatki>Konfiguracija>Način** v programu TNCremo).

Prikaz PDF-datotek

Za odpiranje datotek neposredno na TNC-ju sledite spodnjim navodilom:

PGM
MGT

- ▶ Priključite upravljanje datotek.
- ▶ Izberite imenik, v katerem je shranjena PDF-datoteka
- ▶ Svetlo polje premaknite na PDF-datoteko
- ▶ Pritisnite tipko ENT: v TNC-ju se v ločeni aplikaciji odpre datoteka PDF z dodatnim orodjem **Pregledovalnik dokumentov**.

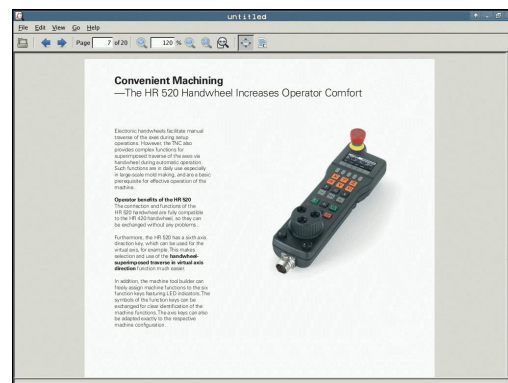
ENT

S kombinacijo tipk ALT + TAB lahko kadarkoli preklopite nazaj na okno TNC-ja, pri čemer ostane PDF-datoteka odprta. Za prekllop na zaslon TNC-ja pa lahko kliknete tudi ustrezno ikono v opravični vrstici.

Če se z miškinim kazalcem postavite na gumb, se pojavi kratek namig o funkciji določenega gumba. Dodatne informacije o upravljanju **Pregledovalnika dokumentov** najdete v **Pomoči**.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Za zapiranje **Pregledovalnika dokumentov** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško izberite menijski element **Datoteka**.
- ▶ Izberite menijski element **Zapri** in TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Če ne uporabljate miške, zaprite **Pregledovalnik dokumentov** na naslednji način:

- ▶ Pritisnite preklopni gumb, da se v **Pregledovalniku dokumentov** odpre spustni meni **Datoteka**.

- ▶ V meniju izberite element **Zapri** in potrdite ukaz s tipko **ENT**: TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Prikaz in obdelava Excelovih preglednic

Za odpiranje in obdelovanje Excelovih datotek z datotečno pripono **xls**, **xlsx** ali **csv** neposredno na TNC-ju sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Prikličite upravljanje datotek.
- ▶ Izberite imenik, v katerem je shranjena Excelova preglednica.
- ▶ Svetlo polje premaknite na Excelovo preglednico
- ▶ Pritisnite tipko ENT: V TNC-ju se odpre Excelova preglednica v ločeni aplikaciji **Gnumeric**

S kombinacijo tipk ALT + TAB lahko kadarkoli preklopite nazaj na zaslon TNC-ja, pri čemer ostane Excelova datoteka odprta. Za preklon na zaslon TNC-ja pa lahko kliknete tudi ustrezno ikono v opravilni vrstici.

Če se z miškinim kazalcem postavite na gumb, se pojavi kratek namig o funkciji določenega gumba. Dodatne informacije o upravljanju aplikacije **Gnumeric** najdete v **Pomoči**.

Za zapiranje aplikacije **Gnumeric** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško izberite menijski element **Datoteka**.
- ▶ Izberite menijski element **Zapri** in TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Če ne uporabljate miške, zaprite aplikacijo **Gnumeric** na naslednji način:

- ▶ Pritisnite preklopni gumb, da se v aplikaciji **Gnumeric** odpre spustni meni **Datoteka**.

- ▶ V meniju izberite element **Zapri** in potrdite ukaz s tipko ENT: TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Prikaz internetnih datotek

Za neposredno odpiranje datotek z datotečno pripono **htm** ali **html** na TNC-ju sledite spodnjim navodilom:

PGM
MGT

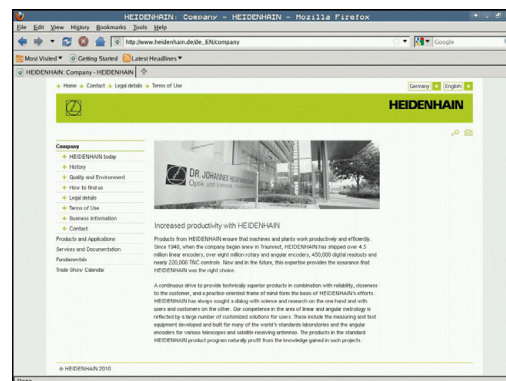
- ▶ Prikličite upravljanje datotek.
- ▶ Izberite imenik, v katerem je shranjena internetna datoteka.
- ▶ Svetlo polje premaknite na internetno datoteko
- ▶ Pritisnite tipko **ENT**: V TNC-ju se odpre internetna datoteka v ločeni aplikaciji **Mozilla Firefox**

S kombinacijo tipk **ALT + TAB** lahko kadarkoli preklopite nazaj na okno TNC-ja, pri čemer ostane PDF-datoteka odprta. Za prekop na zaslon TNC-ja pa lahko kliknete tudi ustrezno ikono v opravilni vrstici.

Če se z miškinim kazalcem postavite na gumb, se pojavi kratek namig o funkciji določenega gumba. Dodatne informacije o uporabi **Mozilla Firefox** si lahko preberete v pomoči.

Za zapiranje **Mozilla Firefox** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško izberite menijski element **File** (Datoteka).
- ▶ Izberite menijski element **Quit** (Zapri) in TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Če ne uporabljate miške, zaprite brskalnik **Mozilla Firefox** na naslednji način:

- ▶ Pritisnite prekopni gumb, da se v brskalniku **Mozilla Firefox** odpre spustni meni **Datoteka**.

- ▶ V meniju izberite element **Quit** (Zapri) in potrdite ukaz s tipko **ENT**: TNC preklopi nazaj v upravitelja datotek.

ENT

Delo z arhivskimi datotekami ZIP

Za neposredno odpiranje arhivskih datotek z datotečno pripono **zip** na TNC-ju sledite spodnjim navodilom:

PGM
MGT

- ▶ Prikličite upravljanje datotek.
- ▶ Izberite imenik, v katerem je shranjena arhivska datoteka.
- ▶ Svetlo polje premaknite na arhivsko datoteko
- ▶ Pritisnite tipko ENT: V TNC-ju se odpre arhivska datoteka v ločeni aplikaciji **Xarchiver**

ENT

S kombinacijo tipk ALT + TAB lahko kadarkoli preklopite nazaj na okno TNC-ja, pri čemer ostane arhivska datoteka odprta. Za prekllop na zaslon TNC-ja pa lahko kliknete tudi ustrezno ikono v opravilni vrstici.

Če se z miškinim kazalcem postavite na gumb, se pojavi kratek namig o funkciji določenega gumba. Dodatne informacije o uporabi aplikacije **Xarchiver** si lahko preberete v **pomoči**.

TNC pri arhiviranju in ekstrahiranju NC-programov in tabel ne pretvarja podatkov iz binarne oblike v ASCII ali obratno. Pri prenosu teh datotek v z drugimi različicami programske opreme teh datotek na TNC-ju ne bo mogoče pregledovati.

Za zapiranje aplikacije **Xarchiver** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško izberite menijski element **Arhiv**.
- ▶ Izberite menijski element **Zaključ** in TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Če ne uporabljate miške, aplikacijo **Xarchiver** zaprite na naslednji način:

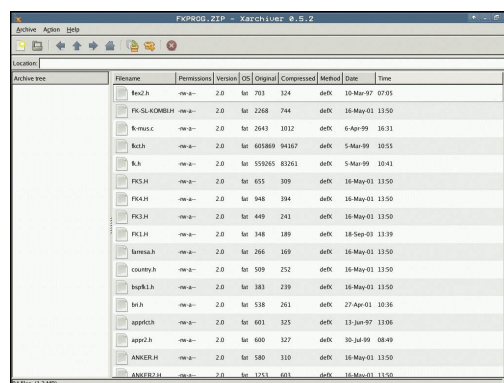

- ▶ Pritisnite preklopni gumb, da se v aplikaciji **Xarchiver** odpre spustni meni **Arhiv**.

- ▶ V meniju izberite element **Zaključ** in potrdite ukaz s tipko **ENT**: TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

ENT

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

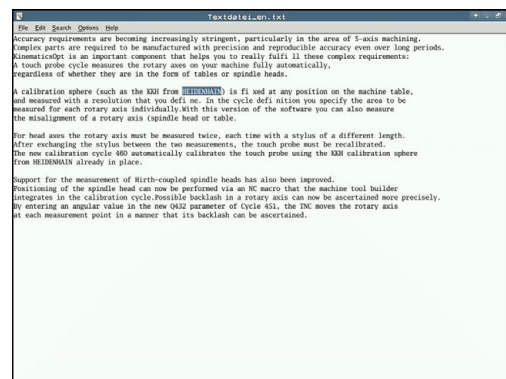
Pregledovanje in obdelava besedilnih datotek

Za odpiranje in obdelovanje besedilnih datotek (npr. datotek ASCII z datotečno pripono **txt**) uporabite vgrajeni urejevalnik besedila. Pri tem upoštevajte naslednji postopek:

PGM
MGT

- ▶ Prikličite upravljanje datotek.
- ▶ Izberite pogon in imenik, v katerem je shranjena besedilna datoteka.
- ▶ Svetlo polje premaknite na besedilno datoteko
- ▶ Pritisnite tipko ENT, da se besedilna datoteka odpre v vgrajenem urejevalniku besedil.

ENT

Druga možnost je, da datoteke ASCII odprite z ločeno aplikacijo **Leafpad**. V aplikaciji **Leafpad** lahko uporabljate bližnjice operacijskega sistema Windows, s katerimi je možno hitreje urejati besedilo (CTRL + C, CTRL + V, itd.).

S kombinacijo tipk ALT + TAB lahko kadarkoli preklopite nazaj na zaslon TNC-ja, pri čemer ostane Excelova datoteka odprta. Za preklon na zaslon TNC-ja pa lahko kliknete tudi ustrezno ikono v opravilni vrstici.

Za odpiranje aplikacije **Leafpad** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško v opravilni vrstici izberite ikono HEIDENHAIN **Meni**.
- ▶ V spustnem meniju izberite možnosti **Orodja** in **Leafpad**.

Za zapiranje aplikacije **Leafpad** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško izberite menijski element **Datoteka**.
- ▶ Izberite menijski element **Zaključ** in TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Prikaz video datotek

To funkcijo mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja.

Upoštevajte priročnik za stroj!

Za odpiranje video datotek neposredno v TNC-ju upoštevajte naslednji postopek:

PGM
MGT

- ▶ Prikličite upravljanje datotek.
- ▶ Izberite imenik, v katerem je shranjena video datoteka.
- ▶ Svetlo polje premaknite na video datoteko.
- ▶ Pritisnite tipko ENT: v TNC-ju se v ločeni aplikaciji odpre video datoteka.

ENT

Pregledovanje slikovnih datotek

Za neposredno odpiranje datotek z datotečno pripono bmp, gif, jpg ali png na TNC-ju sledite spodnjim navodilom:

- PGM
MGT
- ▶ Prikličite upravljanje datotek.
 - ▶ Izberite imenik, v katerem je shranjena slikovna datoteka
 - ▶ Svetlo polje premaknite na slikovno datoteko
 - ▶ Pritisnite tipko ENT: V TNC-ju se odpre slikovna datoteka v ločeni aplikaciji **ristretto**
- ENT

S kombinacijo tipk ALT + TAB lahko kadarkoli preklopite nazaj na okno TNC-ja, pri čemer ostane slikovna datoteka odprta. Za preklop na zaslon TNC-ja pa lahko kliknete tudi ustrezno ikono v opravilni vrstici.

Dodatne informacije o uporabi aplikacije **ristretto** si lahko preberete v **pomoči**.

Za zapiranje aplikacije **ristretto** sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Z miško izberite menijski element **Datoteka**.
- ▶ Izberite menijski element **Zaključ** in TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.

Če ne uporabljate miške, zaprite ločeno aplikacijo **ristretto** na naslednji način:

- ▶
- ▶ Pritisnite preklopni gumb, da se v aplikaciji **ristretto** odpre spustni meni **Datoteka**.
 - ▶ V meniju izberite element **Zaključ** in potrdite ukaz s tipko **ENT**: TNC preklopi nazaj v upravljanje datotek.
- ENT

Programiranje: osnove, upravljanje datotek

3.4 Delo z upravljanjem datotek

Prenos podatkov na zunanji disk ali z njega

Preden lahko podatke prenesete na zunanji nosilec podatkov je treba pripraviti podatkovni vmesnik (glej "Namestitev podatkovnega vmesnika", Stran 632).

Če podatke prenašate prek serijskega vmesnika, lahko glede na uporabljen programsko opremo za prenos podatkov nastopijo težave, ki jih je mogoče odpraviti z vnovičnim prenosom podatkov.

PGM
MGT

- Prikličite upravljanje datotek.

- Za izbiro postavitve zaslona pri prenosu podatkov pritisnite gumb **OKNO**.

S puščičnimi tipkami premaknite svetlo polje na datoteko, ki jo želite prenesti:

- Svetlo polje premaknite v okno navzgor ali navzdol.

- Svetlo polje premaknite iz desnega okna v levo ter obratno.

Če želite podatke kopirati s TNC-ja na zunanji disk, premaknite svetlo polje v levem oknu na datoteko, ki jo želite prenesti.

Če želite podatke kopirati z zunanjega diska na TNC, svetlo polje v desnem oknu premaknite na datoteko, ki jo želite prenesti.

PRIKAZ
DREVO

- Izberite drug pogon ali imenik in pritisnite gumb **PRIKAŽI DREVO**

PRIKAŽI
DATOTEKE

- S puščičnimi tipkami izberite želeni imenik.
- Izberite želene datoteke: pritisnite gumb **PRIKAŽI DATOTEKO**

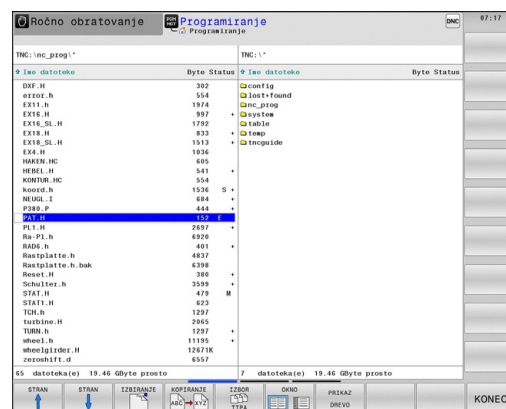
KOPIRANJE
ABC → XYZ

- S puščičnimi tipkami izberite želena datoteka.
- Za prenos posamezne datotek pritisnite gumb **KOPIRAJ**.

- Potrdite z gumbom **V REDU** ali s tipko **ENT**. TNC prikaže okno stanja z informacijami o poteku kopiranja. ALI

OKNO

- Za zaključek prenosa podatkov pritisnite gumb **OKNO**. TNC znova prikazuje običajno okno za upravljanje datotek.

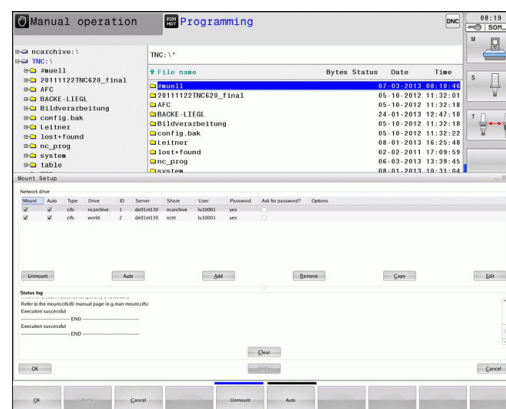
TNC v omrežju

Za priključitev kartice Ethernet v omrežje glej "Ethernetni vmesnik", Stran 639.

Sporočila o napakah med delovanjem omrežja TNC shrani v dnevnik, glej "Ethernetni vmesnik", Stran 639.

Če je TNC povezan z omrežjem, so v levem oknu z imeniki na voljo dodatni pogoni (oglejte si sliko). Vse predhodno opisane funkcije (izbira pogona, kopiranje datotek itd.) veljajo tudi za omrežne pogone, če to dovoljujejo vaše uporabniške pravice.

Priključitev in odklop omrežnega pogona

PGM MGT

- Za izbiro upravljanja datotek pritisnite tipko **PGM MGT** in po potrebi izberite z gumbom **OKNO** postavitev zaslona tako, kot je prikazano na sliki zgoraj desno.

NET

- Za izbiro omrežnih nastavitev pritisnite gumb **OMREŽJE** (druga orodna vrstica).
- Upravljanje omrežij: pritisnite gumb **DOLOČITEV OMREŽNE POVEZAVE**. TNC v oknu prikaže razpoložljive omrežne pogone, do katerih imate dostop. Z gumbi, ki so opisani v nadaljevanju, določite povezavo z vsakim posameznim pogonom.

Funkcija	Gumb
Pri vzpostavitvi omrežne povezave označi TNC stolpec Mount , kadar je povezava aktivna.	Poveži
Prekinete omrežno povezavo.	Odklop
Omrežne povezave samodejno vzpostavite ob zagonu TNC-ja. TNC označi stolpec Auto , ko se povezava samodejno vzpostavi.	Samodejno
Vzpostavljanje novih omrežnih povezav	Dodaj
Brisanje obstoječih omrežnih povezav	Odstrani
Kopiranje omrežnih povezav	Kopiraj
Urejanje omrežnih povezav	Obdelaj
Izbriši okno stanja	Počisti

USB-naprave na TNC-ju

Opozorilo: mogoča je izguba datotek!

Vmesnik USB uporabljajte le za prenos in varnostno kopiranje podatkov in ne za urejanje ter izvajanje programov.

Podatke lahko nadvse preprosto prenašate oz. jih shranjujete v TNC z USB-napravami. TNC podpira naslednje USB-naprave:

- Disketnike z datotečnim sistemom FAT/VFAT
- Pomnilniške ključe z datotečnim sistemom FAT/VFAT
- Trde diske z datotečnim sistemom FAT/VFAT
- CD-pogone z datotečnim sistemom Joliet (ISO9660)

TNC pri priklopu samodejno prepozna te USB-naprave. TNC ne podpira USB-naprav z drugimi datotečnimi sistemi (npr. NTFS). TNC ob priklopu prikaže sporočilo o napaki **USB: TNC ne podpira te naprave**.

Če se ob priključitvi nosilca podatkov USB prikaže sporočilo o napaki, preverite nastavitve v varnostni programski opremi SELinux. ("Varnostna programska oprema SELinux", Stran 93)

TNC prikaže sporočilo o napaki **USB: TNC ne podpira te naprave** tudi, ko priklopite USB-zvezdišče. V tem primeru sporočilo enostavno potrdite s tipko CE.

Na TNC lahko praviloma priklopite vse USB-naprave z zgoraj navedenimi datotečnimi sistemi. Včasih se lahko zgodi, da krmilni sistem pravilno ne zazna USB-naprave. V takem primeru izberite drugo USB-napravo.

V upravljanju datotek so USB-naprave prikazane kot posebni gonilniki v drevesu imenikov, tako da lahko uporabite funkcije za upravljanje datotek, ki so opisane v zgornjih razdelkih.

Proizvajalec stroja lahko USB-napravam dodeli imena. Upoštevajte priročnik za stroj!

USB-napravo odklopite.

Če želite USB-napravo odklopiti, je treba praviloma slediti naslednjemu postopku:

-
 - ▶ Izberite upravljanje datotek tako, da pritisnete tipko **PGM MGT**.
-
 - ▶ S puščično tipko izberite levo okno.
-
 - ▶ S puščično tipko izberite USB-napravo, ki jo želite odklopiti.
-
 - ▶ Pomaknite se po orodni vrstici naprej.
-
 - ▶ Izberite dodatne funkcije.
-
 - ▶ Pomaknite se po orodni vrstici naprej.
-
 - ▶ Izberite funkcijo za odstranjevanje USB naprav: TNC odstrani USB-naprave iz drevesa imenika in prikaže sporočilo **Napravo USB lahko sedaj odstranite**.
-
 - ▶ USB-napravo odklopite.
 - ▶ Zaprite upravljanje datotek.

Nasprotno pa lahko predhodno odklopljeno USB-napravo znova povežete tako, da pritisnete naslednji gumb:

-
 - ▶ Izberite funkcijo za vnovično povezovanje USB-naprav.

4

**Programiranje:
pomoč pri
programiranju**

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.1 Vnos opomb

4.1 Vnos opomb

Uporaba

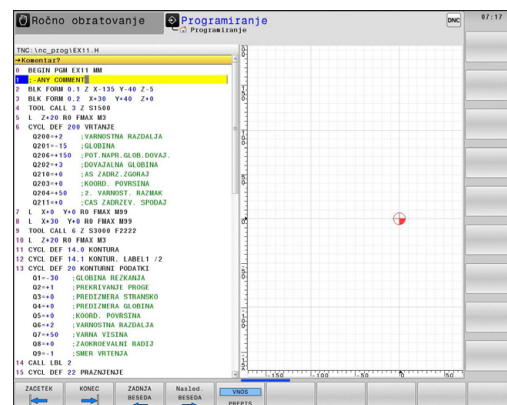
V obdelovalnem programu lahko dodajate komentarje, da pojasnite programske korake ali dajete napotke.

Glede na strojni parameter **lineBreak** TNC komentarje, ki jih v celoti ni mogoče prikazati na zaslonu, prikaže v več vrsticah ali na zaslonu prikaže znak >>.

Zadnji znak v stavku z opombo ne sme biti tilda (~).

Za vnos komentarjev so na voljo naslednje možnosti:

Opomba med vnosom programa

- ▶ Vnesite podatke za programski niz in pritisnite ; (podpičje) na alfanumerični tipkovnici. TNC prikaže vprašanje **Komentar?**
- ▶ Vnesite opombo in stavek zaključite s tipko **END**.

Naknadni vnos opombe

- ▶ Izberite stavek, v katerega želite vnesti opombo.
- ▶ S puščično tipko desno izberite zadnjo besedo v nizu in na alfanumerični tipkovnici pritisnite ; (podpičje) – TNC prikaže vprašanje **Komentar?**
- ▶ Vnesite opombo in stavek zaključite s tipko **END**.

Opomba v posebnem stavku

- ▶ Izberite stavek, za katerim želite vnesti opombo.
- ▶ Programirno pogovorno okno odprite s tipko ";" (podpičje) na alfanumerični tipkovnici.
- ▶ Vnesite opombo in stavek zaključite s tipko **END**.

Funkcije pri urejanju opombe

Gumb	Funkcija
	Skok na začetek opombe.
	Skok na konec opombe.
	Skok na začetek besede. Med besedami morajo biti presledki.
	Skok na konec besede. Med besedami morajo biti presledki.
	Preklapljanje med načinoma za vstavljanje in prepisovanje.

4.2 Prikaz NC-programov

4.2 Prikaz NC-programov

Poudarjanje sintakse

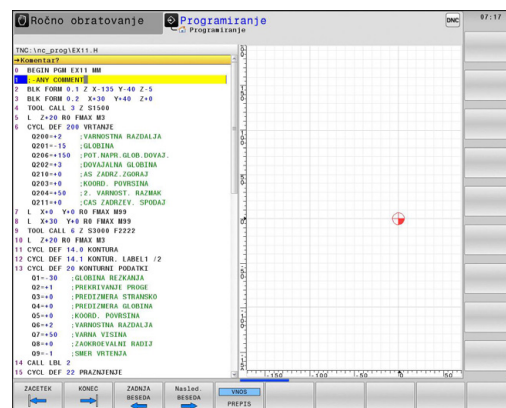
TNC prikazuje sintaktične elemente z različnimi barvami glede na njihov pomen. Zaradi barvnega poudarjanja so programi lažje berljivi in preglednejši.

Barvno poudarjanje sintaktičnih elementov

Uporaba	Barva
Standardna barva	črna
Prikaz opomb	zelena
Prikaz številskih vrednosti	modra
Številka niza	vijoličasta

Drsni trak

Z drsnim trakom na desnem robu programskega okna lahko vsebino na zaslonu premikate z miško. Prav tako lahko glede na velikost in položaj drsnika na drsnem traku sklepate, kako dolg je program in kje je kazalec.

4.3 Zgradba programov

Definicija, možnost uporabe

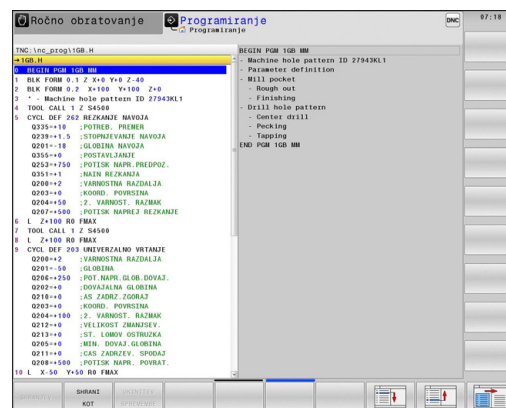
TNC omogoča komentiranje obdelovalnih programov z nizi zgradbe. Nizi zgradbe so besedila (Z največ 252 znakov), ki veljajo kot opombe ali naslovi naslednjih programskih vrstic.

Dolge in zapletene programe je mogoče s smiselnimi nizi zgradbe urediti, da so preglednejši in razumljivejši.

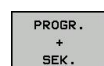
To poenostavi poznejše spremembe v programu. Nize zgradbe lahko na poljubnem mestu vnesete v obdelovalni program.

Poleg tega lahko nize zgradbe prikazate tudi v samostojnem oknu. Pri tem uporabite ustrezno postavitev zaslona.

Vnesene točke zgradbe upravlja TNC v posebni datoteki (s pripono .SEC.DEF). S tem se zviša hitrost pri krmljenju v oknu zgradbe.

Prikaz okna zgradbe/preklop med aktivnimi okni

- Za prikaz okna zgradbe izberite postavitev zaslona **PROGRAM + ZGRADBA**.

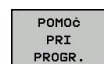
- Za preklop med aktivnimi okni pritisnite gumb **PREKLOP MED OKNI**.

Vnos niza zgradbe v programsko okno

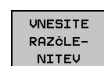
- Izberite želeni niz, za katerim želite vstaviti niz zgradbe.

- Pritisnite tipko **SPEC FCT**

- Pritisnite gumb **PROGRAMIRNE POMOČI**

- Pritisnite gumb **VNOS RAZČLENITVE** ali tipko * na zunanji tipkovnici ASCII.
- Vnos besedila zgradbe
- Po potrebi z gumbom spremenite globino zgradbe.

Izbira stavkov v oknu zgradbe

Če v oknu zgradbe skačete med stavki, jih TNC hkrati prikazuje v programskem oknu. Tako lahko hitro preskočite velike dele programa.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.4 Kalkulator

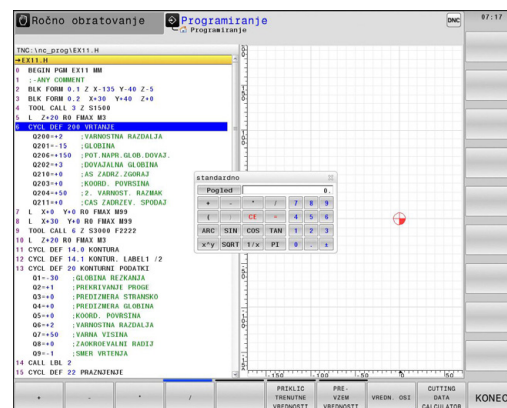
4.4 Kalkulator

Uporaba

Na TNC-ju je na voljo kalkulator z najpomembnejšimi matematičnimi funkcijami.

- ▶ S tipko **CALC** prikažete ali skrijete kalkulator.
- ▶ Računske funkcije odprete s kratkim pritiskom gumba ali z vnosom na zunanji črkovni tipkovnici.

Računska funkcija	Kratki ukaz (gumb)
Seštevanje	+
Odštevanje	-
Množenje	*
Deljenje	/
Računanje z oklepaji	()
Arkus kosinus	ARC
Sinus	SIN
Kosinus	COS
Tangens	TAN
Potenciranje vrednosti	X^Y
Izračun kvadratnega korena	SQRT
Inverzna funkcija	1/x
PI (3,14159265359)	PI
Prištevanje vrednosti k vmesnemu rezultatu	M+
Shranjevanje vmesnega rezultata	MS
Priklic vmesnega rezultata	MR
Brisanje medpomnilnika	MC
Naravni logaritem	LN
Logaritem	LOG
Eksponencialna funkcija	e^x
Preverjanje predznaka	SGN
Absolutna vrednost	ABS

Računska funkcija	Kratki ukaz (gumb)
Zaokroževanje za decimalno vejico	INT
Zaokroževanje pred decimalno vejico	FRAC
Ostanek po celoštevilčnem deljenju	MOD
Izbira prikaza	Pogled
Izbris vrednosti	CE
Merska enota	MM ali PALCI
Prikaz vrednosti kota v ločni meri (standard: vrednost kota v stopinjah)	RAD
Izbira načina prikaza številčne vrednosti	DEC (decimalno) ali HEX (heksadecimalno)

Prevzem izračunane vrednosti v program

- ▶ S puščičnimi tipkami izberite besedo, v katero naj bo privzeta izračunana vrednost.
- ▶ S tipko **CALC** odprite kalkulator in opravite želeni izračun.
- ▶ Pritisnite tipko "Prevzemi dejanski položaj" ali gumb **PREVZEM VREDNOSTI** in TNC prevzame vrednost v aktivno vnosno polje in zapre kalkulator.

V kalkulatorju lahko tudi prevzimate vrednosti iz programov. Če pritisnete gumb **PRIKLIC TRENUTNE VREDNOSTI** oz. tipko **GOTO**, TNC vrednost iz aktivnega vnosnega polja prevzame v kalkulator. Kalkulator ostane aktiven tudi po preklopu načina delovanja. Pritisnite gumb **END**, da kalkulator zaprete.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.4 Kalkulator

Funkcije kalkulatorja

Gumb	Funkcija
	Prenos vrednosti trenutnega položaja osi v kalkulator v obliki zelene ali referenčne vrednosti.
	Prenos številčne vrednosti iz aktivnega vnosnega polja v kalkulator.
	Prenos številčne vrednosti iz kalkulatorja v aktivno vnosno polje.
	Kopiranje številčne vrednosti iz kalkulatorja
	Vnos kopirane številčne vrednosti v kalkulator
	Odpiranje računalne rezalne podatke
	Osredinjanje kalkulatorja

Kalkulator lahko premikate tudi s puščičnimi tipkami na tipkovnici. Če imate vklopljeno miško, jo lahko uporabite za premikanje kalkulatorja.

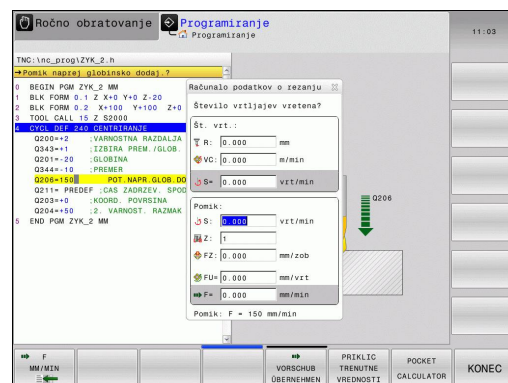
4.5 Računalo podatkov o rezanju

Uporaba

Z računalom rezalnih podatkov lahko izračunate število vrtljajev vretena ter primik za obdelovalni postopek. Dobljene vrednosti lahko nato v NC-programu prevzamete v odprto pogovorno okno za primik ali število vrtljajev.

Z računalom rezalnih podatkov ni mogoče izračunati rezalnih podatkov med struženjem, saj se podatki primika in števila vrtljajev pri struženju in rezkanju razlikujejo. Pri struženju se primiki običajno definirajo v milimetrih na obrat (**M136**), računal rezalnih podatkov pa primike vedno računa v milimetrih na minuto (mm/min). Poleg tega se polmer v računalu rezalnih podatkov nanaša na orodje, pri struženju pa je potreben premer obdelovanca.

Za odpiranje računalu rezalnih podatkov pritisnite gumb **RAČUNALO REZALNIH PODATKOV**. V TNC-ju se gumb prikaže, če:

- odprete kalkulator (tipka **CALC**);
- odprete pogovorno okno za vnos števila vrtljajev v stavka **TOOL CALL**;
- odprete pogovorno okno za vnos primikov v gibalnih stavkih ali ciklih;
- ročno vnesete primik (gumb **F**);
- ročno vnesete število vrtljajev vretena (gumb **S**).

Glede na to, ali računate število vrtljajev ali primik, se računal rezalnih podatkov prikaže z različnimi vnosnimi polji:

okno za izračun števila vrtljajev:

Oznaka	Pomen
R:	Polmer orodja (mm)
VC:	Hitrost rezanja (m/min)
S=	Rezultat za število vrtljajev vretena (vrt./min)

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.5 Računalo podatkov o rezanju

Okno za izračun primika:

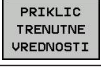
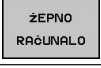
Oznaka	Pomen
S:	Število vrtljajev vretena (vrt./min)
Z:	Število zob orodja (n)
FZ:	Primik na zob (mm/zob)
FU:	Primik na vrtljaj (mm/vrt.)
F=	Rezultat za primik (mm/min)

Premik lahko izračunate tudi v nizu TOOL CALL ter ga v nadaljnjih nizih premikanja in ciklih samodejno prevzamete. Za to pri vnosu primikov v gibalne stavke ali cikle uporabite gumb F AUTO. TNC potem uporabi primik, določen v nizu TOOL CALL. Če morate naknadno spremeniti primik, morate v nizu TOOL CALL prilagoditi samo vrednost primika.

Funkcije računalna rezalnih podatkov:

Gumb	Funkcija
	Prevzem števil vrtljajev iz obrazca računalna rezalnih podatkov v odprto pogovorno polje.
	Prevzem primika iz obrazca računalna rezalnih podatkov v odprto pogovorno polje.
	Prevzem hitrosti rezanja iz obrazca računalna rezalnih podatkov v odprto pogovorno polje.
	Prevzem primika na zob iz obrazca računalna rezalnih podatkov v odprto pogovorno polje.
	Prevzem primika na vrtljaj iz obrazca računalna rezalnih podatkov v odprto pogovorno polje.
	Prevzem polmera orodja v obrazec računalna rezalnih podatkov.
	Prevzem števila vrtljajev iz odprtega pogovornega polja v obrazec računalna rezalnih podatkov.
	Prevzem primika iz odprtega pogovornega polja v obrazec računalna rezalnih podatkov.

Gumb	Funkcija
 POMIK PREVZEMI	Prevzem primika na vrtljaj iz odprtega pogovornega polja v obrazec računalna rezalnih podatkov.
 POMIK PREVZEMI	Prevzem primika na zob iz odprtega pogovornega polja v obrazec računalna rezalnih podatkov.
 PRIKLIC TRENUTNE VREDNOSTI	Prevzem vrednosti iz odprtega pogovornega polja v obrazec računalna rezalnih podatkov.
 ŽEPNO RAČUNALO	Preklop v kalkulator
	Pomik računalna rezalnih podatkov v smeri puščice
	Osredinjanje računalna rezalnih podatkov
 INCH	Uporaba vrednosti v palcih v računalu rezalnih podatkov
 KONEC	Zapiranje računalna rezalnih podatkov

Programiranje: pomoč pri programiranju

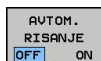
4.6 Programirna grafika

4.6 Programirna grafika

Delo s programirno grafiko/brez programirne grafike

Ko sestavljate program, lahko TNC prikaže programirano konturo v 2D-črtni grafiki.

- Za postavitev zaslona s programom na levi in grafiko na desni strani pritisnite gumb za preklop zaslona **PROGR. + GRAF.**.

- Gumb **AVTOM. RISANJE** nastavite na **VKLOP**. Ko vnašate programske vrstice, TNC prikaže vse vsako programirano pot gibanja v grafičnem oknu na desni strani.

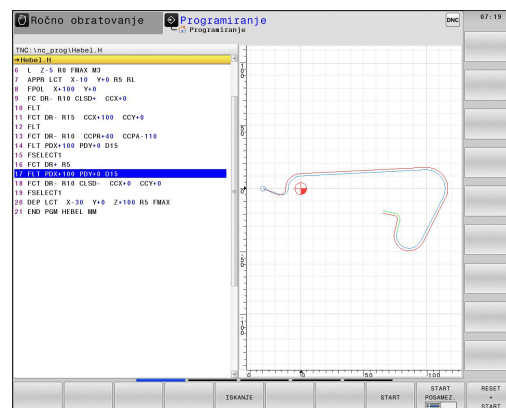
Če želite na TNC-ju delati brez programirne grafike, nastavite gumb **AVTOM. RISANJE** na **IZKLOP**.

Če je **SAMOD. RISANJE** nastavljeno na **VKLOP**, potem krmilni sistem pri ustvarjanju 2D-črtne grafike ne upošteva:

- Ponovitve delov programov
- Ukazov za skok
- M-funkcij, npr. M2 ali M30
- Priklicev ciklov

Samodejno risanje uporabljajte izključno pri programiranju kontur.

Ustvarjanje programirne grafike za obstoječi program

- S puščičnimi tipkami izberite niz, do katerega želite ustvariti grafiko, ali pritisnite tipko **GOTO** in neposredno vnesite želeno številko niza.

- Za izdelavo grafike pritisnite gumb **RESET + START**.

Ostale funkcije:

Gumb	Funkcija
	Izdelava celotne programirne grafike
	Izdelava programirne grafike po nizih
	Izdelava celotne programirne grafike ali dopolnitev po RESET + START
	Zaustavitev programirne grafike. Ta gumb se pojavi le v času, ko TNC ustvarja programirno grafiko.
	Izbira tlorisa
	Izbira narisa
	Izbira stranskega risa

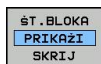
Programiranje: pomoč pri programiranju

4.6 Programirna grafika

Prikaz in skrivanje števil nizov

- Preklopite med orodnimi vrsticami.

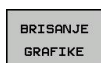

- Prikaz števil nizov: gumb **ŠT.BLOKA PRIKAŽI** **SKRIJ** nastavite na **PRIKAZ**.
- Skrivanje števil nizov: gumb **ŠT.BLOKA PRIKAŽI** **SKRIJ** nastavite na **SKRIVANJE**.

Brisanje grafike

- Preklopite med orodnimi vrsticami.

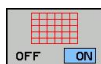

- Za brisanje grafike pritisnite gumb **BRISANJE GRAFIKE**.

Prikaz mrežnih črt

- Preklopite med orodnimi vrsticami.

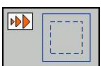
- Za prikaz mrežnih črt pritisnite gumb **PRIKAZ MREŽNIH ČRT**.

Povečanje ali pomanjšanje izseka

Pogled grafike lahko sami določite.

- Preklop orodne vrstice (druga vrstica; glejte sliko)

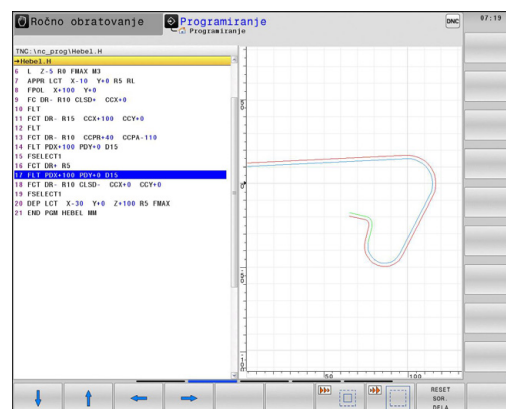
Na voljo so naslednje funkcije:

Gumb	Funkcija
 	Za premik izreza pritisnite ustrezni gumb.
 	
	Za pomanjšanje izreza pritisnite ustrezni gumb.
	Za povečanje izreza pritisnite ustrezni gumb.

Z gumbom **PONASTAVI SUROVEC** znova vzpostavite prvotno stanje izseka.

Prikazano grafiko lahko spreminjate tudi z miško. Na voljo so naslednje funkcije:

- Premikanje prikazanega modela: pritisnite in pridržite srednjo miškino tipko ali kolesce ter premikajte miško. Če obenem pritisnete tipko Shift, lahko model premikate le vodoravno ali navpično.
- Povečava določenega območja: pritisnite in pridržite levo miškino tipko ter izberite območje. Ko levo miškino tipko spustite, TNC poveča prikaz.
- Hitro povečanje oz. pomanjšanje poljubnega območja: miškino kolesce zavrtite naprej oz. nazaj.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.7 Sporočila o napaki

4.7 Sporočila o napaki

Prikaz napak

TNC prikaže napake med drugim pri:

- napačnih vnosih
- logičnih napakah v programu
- konturnih elementih, ki jih ni mogoče izvesti
- nepravilni uporabi tipalnih sistemov

Napaka se pojavi z rdečo pisavo v glavi. Pri tem so dolga in večvrstična sporočila o napakah prikazana skrajšano. Popolne informacije o vseh napakah si lahko ogledate v oknu z napakami.

Če pride izjemoma do »napake pri obdelovanju podatkov«, TNC samodejno odpre okno z napakami. Take napake ne morete odpraviti. Zaustavite sistem in znova zaženite TNC.

Sporočilo o napaki bo prikazano v glavi tako dolgo, dokler ga ne izbrišete ali ga ne zamenja hujša napaka.

Sporočilo o napaki, ki vsebuje številko programskega stavka, je posledica prejšnjega ali tega stavka.

Odprite okno z napakami.

- Pritisnite tipko **ERR**. TNC odpre okno z napakami in povsem prikaže vse napake, ki so v čakalni vrsti.

Zapiranje okna z napakami

- Pritisnite gumb **KONEC**. ALI

- Pritisnite tipko **ERR**. TNC zapre okno z napakami.

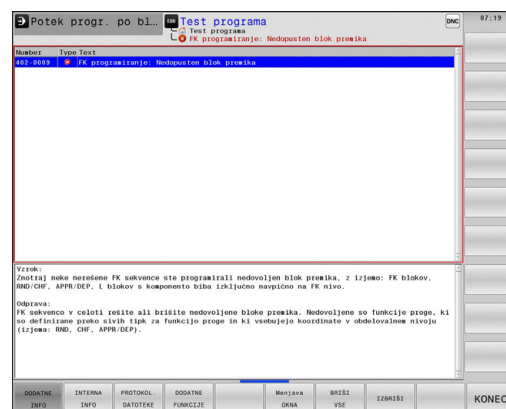
Izčrpna sporočila o napakah

TNC prikazuje možne vzroke za nastanek napake in možnosti za njeno odpravljanje:

- Odprite okno z napakami.

DODATNE
INFO

- Informacije o vzrokih napak in njihovem odpravljanju: premaknite svetlo polje na sporočilo o napaki in pritisnite gumb **DODATNE INFO**. TNC odpre okno z informacijami za ugotavljanje vzrokov napak in njihovo odpravljanje.
- Za izhod iz informacij znova pritisnite gumb **DODATNE INFO**

Gumb NOTRANJE INFO.

Ko pritisnete gumb **NOTRANJE INFORMACIJE**, se prikažejo informacije sporočila o napaki, ki so pomembne samo pri servisu.

- Odprite okno z napakami.

INTERNA
INFO

- Za podrobne informacije sporočila o napaki premaknite svetlo polje na sporočilo o napaki in pritisnite gumb **NOTRANJE INFO**. TNC odpre okno z notranjimi informacijami o napaki.
- Za izhod iz podrobnosti znova pritisnite gumb **NOTRANJE INFO**.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.7 Sporočila o napaki

Brisanje napak

Brisanje napak izven okna z napakami:

- CE** ▶ Za izbris prikazanih napak/napotkov v glavi pritisnite tipko CE.

V nekaterih načinih (npr. urejevalnik) tipke CE ne morete uporabiti za brisanje napak, ker je tipka dodeljena drugim funkcijam.

Brisanje napak

- ▶ Odprite okno z napakami.

- BRISANJE** ▶ Če želite izbrisati eno napako, premaknite svetlo polje na sporočilo o napaki in pritisnite gumb **IZBRIŠI**.

- BRISAJ VSE** ▶ Če želite izbrisati vse napake, pritisnite gumb **IZBRIŠI VSE**.

Napake pa ne morete izbrisati, dokler ne odpravite vzroka napake. V tem primeru se sporočilo o napaki ohrani.

Dnevnik napak

TNC shrani napake in pomembne dogodke (npr. zagon sistema) v dnevnik napak. Velikost dnevnika napak je omejena. Ko je dnevnik napak poln, TNC uporabi drugo datoteko. Ko je tudi ta polna, se prvi dnevnik napak izbriše in znova zapiše itd. Po potrebi s **TRENTNE DATOTEKE** preklopite na **PREJŠNJO DATOTEKO**, da si ogledate zgodovino.

- ▶ Odprite okno z napakami.

- PROTOKOL DATOTEKE** ▶ Pritisnite gumb **DATOTEKE DNEVNIKA**.

- PROTOKOL NAPAK** ▶ Za odpiranje dnevnika napak pritisnite gumb **DNEVNIK NAPAK**.

- PREJŠNJA DATOTEKA** ▶ Če želite nastaviti prejšnji dnevnik, pritisnite gumb **PREJŠNJA DATOTEKA**.

- AKTUAL. DATOTEKA** ▶ Če želite nastaviti trenutni dnevnik, pritisnite gumb **TRENTNA DATOTEKA**.

Najstarejši vnos napake v dnevniku je na začetku in zadnji vnos na koncu datoteke.

Dnevnik tipk

TNC shrani vnose tipk in pomembne dogodke (npr. zagon sistema) v dnevnik tipk. Velikost dnevnika tipk je omejena. Ko je dnevnik tipk poln, sistem preklopi na drug dnevnik tipk. Ko je tudi ta poln, se prvi dnevnik tipk izbriše in znova zapiše itd. Po potrebi s **TRENTNE DATOTEKE** preklopite na **PREJŠNJO DATOTEKO**, da si ogledate zgodovino vnosov.

	► Pritisnite gumb DATOTEKE DNEVNIKA .
	► Za odpiranje dnevnika tipk pritisnite gumb DNEVNIK TIPK .
	► Če želite nastaviti prejšnji dnevnik tipk, pritisnite gumb PREJŠNJA DATOTEKA .
	► Če želite nastaviti trenutni dnevnik tipk, pritisnite gumb TRENTNA DATOTEKA .

TNC shrani vse tipke, ki jih med upravljanjem pritisnete na nadzorni plošči, v protokol tipk. Najstarejši vnos je na začetku in najmlajši na koncu datoteke.

Pregled tipk in gumbov za prikaze dnevnika

Gumbi/tipke	Funkcija
	Skok na začetek dnevnika tipk
	Skok na konec dnevnika tipk
	Trenutni dnevnik tipk
	Prejšnji dnevnik tipk
	Vrstica naprej/nazaj
	
	Nazaj na glavni meni

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.7 Sporočila o napaki

Napotki

Pri napačnem upravljanju, ko npr. pritisnete nedovoljeno tipko ali vnesete vrednost zunaj dovoljenega obsega, vas TNC na to opozori z (zelenim) napotkom v glavi. TNC zapre okno z napotki ob naslednjem veljavnem vnosu.

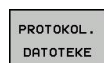
Shranjevanje servisnih datotek

Po potrebi lahko shranite »trenutno stanje TNC-ja« in ga predate serviserju, da ga lahko oceni. Pri tem se shrani skupina servisnih datotek (dnevnik napak in tipk ter druge datoteke z informacijami o trenutnem stanju stroja in obdelovanju).

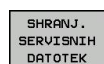
Če funkcijo "shranjevanja servisnih datotek" večkrat ponovite z enakim imenom datoteke, se bo prej shranjena skupina servisnih datotek prepisala. Zato pri ponovni izvedbi funkcije uporabite drugo ime datoteke.

Shranjevanje servisnih datotek

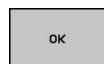
- Odprite okno z napakami.

- Pritisnite gumb **DATOTEKE DNEVNIKA**.

- Pritisnite gumb **SHRANI SERVISNE DATOTEKE**: TNC odpre pojavno okno, v katerem lahko vnesete ime za servisno datoteko.

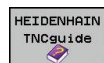
- Shranjevanje servisnih datotek: Pritisnite gumb **V REDU**.

Priklic sistema za pomoč TNCguide

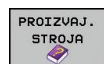
Sistem za pomoč TNC-ja lahko prikličete z gumbom. V trenutku se v sistemu pomoči prikaže enako sporočilo o napaki kot ob pritisku tipke **HELP**.

Če je proizvajalec stroja v TNC namestil sistem za pomoč, TNC prikaže dodatni gumb **PROIZVAJALEC STROJA**, s katerim lahko prikličete ta ločeni sistem za pomoč. V sistemu lahko poiščete dodatne, podrobnejše informacije o trenutnem sporočilu o napaki.

- Prikličite pomoči za HEIDENHAIN sporočila o napakah.

- Glede na razpoložljivost prikličite pomoč za sporočila o napakah stroja.

4.8 Sistem kontekstualne pomoči za TNCguide

Uporaba

Da bi lahko uporabljali TNCguide, morate z domače strani podjetja HEIDEHAIN prenesti pomožne datoteke (glej "Prenos najnovejših datotek s pomočjo". Stran 168).

Kontekstualni sistem za pomoč **TNCguide** vsebuje uporabniško dokumentacijo v HTML-obliki. TNCguide priključite s pritiskom tipke **HELP**, pri tem pa TNC delno odvisno od situacije neposredno prikaže ustrezno informacijo (kontekstualni priklic). Tudi če urejate NC-stavek in pritisnete tipko HELP, se praviloma pomaknete na točno tisto mesto v dokumentaciji, na katerem je ustrezna funkcija opisana.

TNC praviloma poskusi zagnati TNCguide v tistem jeziku, ki ste ga nastavili kot privzeti jezik za TNC. Če datoteke za ta jezik na TNC-ju še niso na voljo, odpre TNC angleško različico.

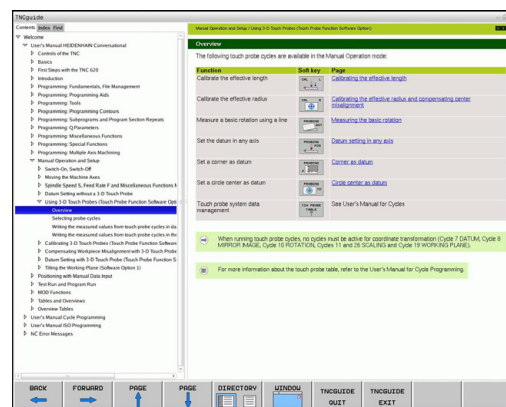
V TNCguide je na voljo naslednja uporabniška dokumentacija:

- Uporabniški priročnik za pogovorna okna z navadnim besedilom (**BHBKlartext.chm**)
- Uporabniški priročnik za DIN/ISO (**BHBIso.chm**)
- Uporabniški priročnik za programiranje ciklov (**BHBtchprobe.chm**)
- Seznam vseh NC-sporočil o napakah (**errors.chm**)

Poleg tega je na voljo še knjižna datoteka **main.chm**, v kateri so zbrane vse obstoječe datoteke CHM.

Po potrebi lahko proizvajalec stroja v **TNCguide** namesti še dokumentacijo, specifično za stroj. Ti dokumenti so v tem primeru v datoteki **main.chm** prikazani kot posebna knjižna datoteka.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.8 Sistem kontekstualne pomoči za TNCguide

Delo s TNCguide

Priklic TNCguide

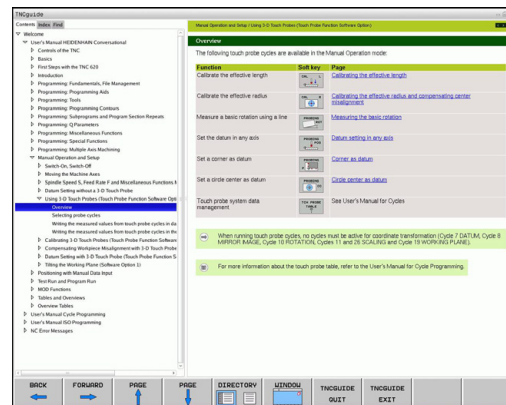
Za zagon TNCguide je na voljo več možnosti:

- ▶ Če TNC trenutno ne prikazuje sporočila o napaki, pritisnite tipko **HELP**.
- ▶ Z miško kliknite gumb, če ste prej kliknili simbol za pomoč, ki je spodaj desno na zaslonu.
- ▶ Z upravljanjem datotek odprite datoteko s pomočjo (CHM-datoteka). TNC lahko odpre vsako poljubno CHM-datoteko, tudi če ta ni shranjena na internem pomnilniku TNC-ja.

Če je v vrsti eno ali več sporočil o napaki, TNC neposredno prikaže pomoč za sporočilo o napaki. Če želite zagnati **TNCguide**, najprej potrdite vsa sporočila o napakah.

TNC ob priklicu sistema pomoči na programirnem mestu zažene sistemsko definiran standardni brskalnik.

Za mnoge gumbje je na voljo kontekstualno občutljiv priklic, kar omogoča, da se premaknete neposredno k opisu funkcije posameznih gumbov. Ta funkcija je na voljo samo pri upravljanju z miško. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Izberite orodno vrstico, v kateri je prikazan želeni gumb.
- ▶ Z miško kliknite simbol za pomoč, ki ga TNC prikaže desno nad orodno vrstico in miškin kazalec se spremeni v vprašaj.
- ▶ z vprašajem kliknite gumb, za katerega potrebujete pojasnilo o funkciji: TNC odpre TNCguide. Če mesto za preskok za gumb, ki se ga izbrali, ne obstaja, TNC odpre knjižno datoteko **main.chm**, v kateri je treba poiskati želeno pojasnilo s funkcijo iskanja po celotnem besedilu ali z ročnim upravljanjem.

Kontekstualni priklic je na voljo tudi, ko urejate NC-stavek:

- ▶ Izberite poljubni NC-stavek.
- ▶ Označevanje želene besede
- ▶ Pritisnite tipko **HELP**: TNC zažene sistem pomoči in prikaže opis aktivnih funkcij (ne velja za dodatne funkcije ali cikle, ki jih je dodal proizvajalec stroja).

Pomikanje po TNCguide

Pomikanje po TNCguide je najenostavnejše z miško. Na levi strani je prikazano kazalo. S klikom na trikotnik, ki je obrnjen v desno, lahko priključite poglavje, ki leži pod njim, ali pa s klikom neposredno na posamezni vnos odprete ustrezno stran. Upravljanje je enako kot v Windows Explorerju.

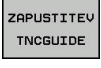
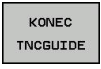
Mesta v besedilu s povezavami so podčrtana in obarvana modro. Klik na povezavo odpre ustrezno stran.

TNCguide lahko upravljate tudi s tipkami in gumbi. Naslednja preglednica vsebuje pregled ustreznih funkcij tipk.

Gumb	Funkcija
	Kazalo na levi strani je aktivno: Izberite spodnji ali zgornji vnos.
	Besedilno okno na desni strani je aktivno: Če se besedilo ali slike ne prikažejo v celoti, stran premaknite navzdol ali navzgor.
	- Kazalo vsebine na levi je aktivno: odprite kazalo. - Besedilno okno na desni strani je aktivno: Brez funkcije
	- Kazalo na levi strani je aktivno: Zaprite kazalo. - Besedilno okno na desni strani je aktivno: Brez funkcije
	- Kazalo na levi strani je aktivno: S puščično tipko prikažite izbrano stran. - Besedilno okno na desni strani je aktivno: Če je puščica na povezavi, skok na stran, do katere vodi povezava.
	- Kazalo vsebine na levi strani je aktivno: preklap med zavihki za prikaz kazala, iskanega gesla in funkcijo iskanja po celotnem besedilu ter preklap na desno stran zaslona. - Besedilno okno na desni strani je aktivno: Skok nazaj v levo okno.
	Kazalo na levi strani je aktivno: Izberite spodnji ali zgornji vnos.
	Besedilno okno na desni strani je aktivno: Skok na naslednjo povezavo.
	Izberite nazadnje prikazano stran.
	Listanje naprej, če ste večkrat uporabili funkcijo »Izbira nazadnje prikazane strani«.
	Pomik na prejšnjo stran.
	Pomik na naslednjo stran.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.8 Sistem kontekstualne pomoči za TNCguide

Gumb	Funkcija
	Prikaz/skrivanje kazala.
	Preklop med celozaslonskim prikazom in prikazom v oknu. Pri zmanjššanem prikazu je viden samo del TNC-površine.
	Prikaz se samodejno prilagaja TNC-aplikaciji, da lahko pri odprtem TNCguide uporabljate krmilni sistem. Če je izbran celozaslonski prikaz, TNC pred preklopom prikaza samodejno zmanjša velikost okna.
	Izhod iz TNCguide.

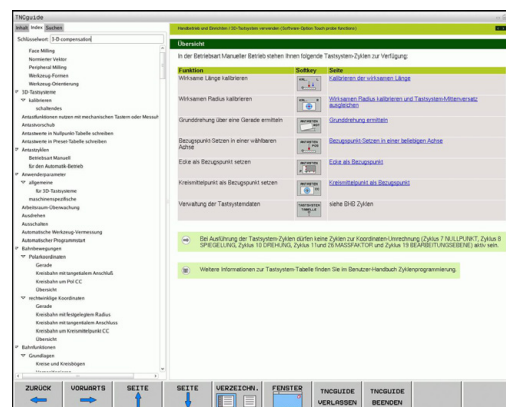
Kazalo gesel

Najpomembnejša gesla so navedena v kazalu gesel (zavihek **Kazalo**) in jih lahko neposredno izberete s klikom miške ali s puščičnimi tipkami.

Leva stran je aktivna.

- ▶ Izberite zavihek **Kazalo**.
- ▶ Aktivirajte polje za vnos **Geslo**.
- ▶ Vnesite iskano besedo. TNC nato sinhronizira kazalo gesel glede na vneseno besedilo, da lahko geslo hitreje poiščete na prikazanem seznamu. **ALI**
- ▶ S puščično tipko označite zeleno geslo.
- ▶ S tipko **ENT** prikažite informacije o izbranem geslu.

Iskanje po celotnem besedilu

Na kartici **Iskanje** je na voljo možnost, da izberete iskanje določene besede v celotnem TNCguide.

Leva stran je aktivna.

- ▶ Izberite zavihek **Iskanje**.
- ▶ Aktivirajte polje za vnos **Iskanje**:
- ▶ Vnesite besedo, ki jo želite poiskati; in vnos potrdite s tipko **ENT**. TNC našteje vsa mesta, na katerih je ta beseda.
- ▶ S puščično tipko označite želeno mesto.
- ▶ S tipko **ENT** prikažite izbrano mesto.

Iskanje po celotnem besedilu je mogoče samo za posamezno besedo.

Če aktivirate funkcijo **Iskanje samo po naslovih** (z miškino tipko ali s puščico in nato s pritiskom preslednice), TNC ne preišče celotnega besedila, temveč samo vse naslove.

Programiranje: pomoč pri programiranju

4.8 Sistem kontekstualne pomoči za TNCguide

Prenos najnovejših datotek s pomočjo

Datoteke s pomočjo, ki so prilagojene posamezni TNC-programski opremi, lahko poiščete na spletni strani podjetja HEIDENHAIN www.heidenhain.de pod:

- ▶ Dokumentacija in informacije
- ▶ Dokumentacija za uporabnika
- ▶ TNCguide
- ▶ Izbira želenega jezika
- ▶ Krmiljenja TNC
- ▶ Serija, npr. TNC 600
- ▶ Želena številka NC-programске opreme, npr. TNC 640 (34059x-04)
- ▶ Iz preglednice **Spletna pomoč (TNCguide)** izberite želeno jezikovno različico
- ▶ Prenos in odpiranje ZIP-datoteke
- ▶ Ekstrahirane CHM-datoteke prenesite na TNC v imenik **TNC:-\tncguide\de** ali v ustrezni podimenik za jezike (oglejte si tudi naslednjo preglednico).

Če CHM-datoteke prenesete na TNC s TNCremo, v menijskem elementu **Dodatki >Konfiguracija >Način >Prenos v binarni obliki** vnesite datotečno pripono **.CHM**.

Jezik	TNC-imenik
Nemščina	TNC:\tncguide\de
Angleščina	TNC:\tncguide\en
Češčina	TNC:\tncguide\cs
Francoščina	TNC:\tncguide\fr
Italijanščina	TNC:\tncguide\it
Španščina	TNC:\tncguide\es
Portugalščina	TNC:\tncguide\pt
Švedščina	TNC:\tncguide\sv
Danščina	TNC:\tncguide\da
Finščina	TNC:\tncguide\fi
Nizozemščina	TNC:\tncguide\nl
Poljščina	TNC:\tncguide\pl
Madžarščina	TNC:\tncguide\hu
Ruščina	TNC:\tncguide\ru
Kitajščina (poenostavljena)	TNC:\tncguide\zh
Kitajščina (tradicionalna)	TNC:\tncguide\zh-tw
Slovenščina	TNC:\tncguide\sl
Norveščina	TNC:\tncguide\no
Slovaščina	TNC:\tncguide\sk
Korejščina	TNC:\tncguide\kr
Turščina	TNC:\tncguide\tr
Romunščina	TNC:\tncguide\ro

5

**Programiranje:
orodja**

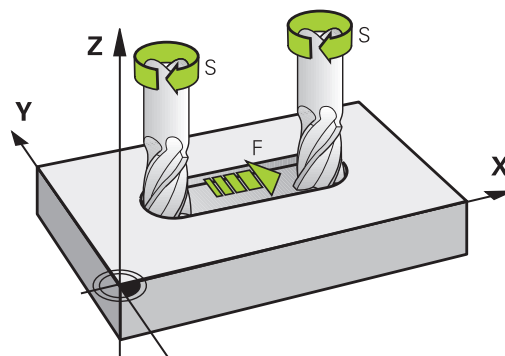
Programiranje: orodja

5.1 Vnosi, povezani z orodjem

5.1 Vnosi, povezani z orodjem

Pomik F

Pomik F je hitrost, s katero se premika središče orodja na svoji poti. Največji pomik je lahko za vsako strojno os drugačen in je določen s strojnimi parametri.

Vnos

Pomik lahko vnesete v nizu **TOOL CALL** (priklic orodja) in v vsakem pozicionirnem nizu (glej "Sestavljanje programskih nizov s tipkami za funkcije poti", Stran 212).. V programih, ki uporabljajo milimetre, pomik F vnesite v enoti mm/min, v programih, ki uporabljajo palce, pa zaradi ločljivosti v 1/10 palcev/min. Pomik lahko z ustreznimi gumbi definirate tudi v milimetrih na vrtljaj (mm/vrt) **FU** ali v milimetrih na zob (mm/zob) **FZ**.

Hitri tek

Za hitri tek vnesite **F MAX**. Za vnos **F MAX** pritisnite na vprašanje v pogovornem oknu **Pomik F = ?** tipko **ENT** ali gumb **FMAX**.

Za hitri tek stroja lahko programirate tudi ustrezno številsko vrednost, npr. **F30000**. Ta hitri tek se za razliko od **FMAX** ne izvaja samo po nizih, ampak tako dolgo, dokler ne programirate novega pomika.

Trajanje delovanja

S številsko vrednostjo programiran pomik deluje do niza, v katerem je programiran novi pomik. **F MAX** velja samo za niz, v katerem je bil programiran. Po nizu z **F MAX** znova velja zadnji pomik, programiran s številsko vrednostjo.

Sprememba med programskim tekom

Med izvajanjem programa spremenite pomik s potenciometrom za pomik F.

Število vrtljajev vretena S

Število vrtljajev vretena S vnesite v vrtljajih na minuto (vrt/min) v nizu **TOOL CALL** (priklic orodja). Namesto tega lahko definirate tudi hitrost rezanja Vc v metrih na minuto (m/min).

Programirana sprememba

V obdelovalnem programu lahko število vrtljajev vretena spremenite z nizom **TOOL CALL** tako, da vnesete samo novo število vrtljajev vretena:

- ▶ Za programiranje priklica orodja pritisnite gumb **TOOL CALL**.
- ▶ Pogovorno okno **Številka orodja?** preskočite s tipko **NO ENT**.
- ▶ Pogovorno okno **Os vretena vzporedna z X/Y/Z?** preskočite s tipko **NO ENT**.
- ▶ V pogovornem oknu **Število vrtljajev vretena S = ?** vnesite novo število vrtljajev vretena, vnos potrdite s tipko **END** ali z gumbom **VC** preklopite na vnos hitrosti rezanja.

Sprememba med programskim tekom

Med programskim tekom spremenite število vrtljajev vretena s potenciometrom za število vrtljajev vretena S.

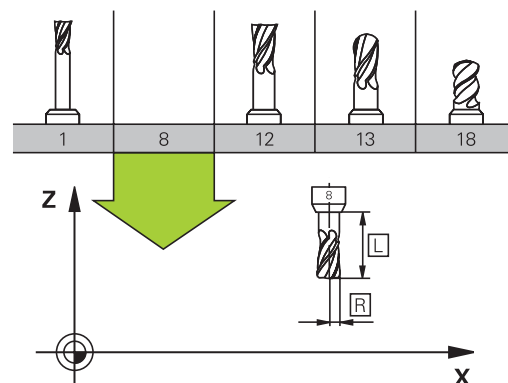
5.2 Podatki o orodju

5.2 Podatki o orodju

Pogoj za popravek orodja

Običajno koordinate poti gibanja programirate glede na dimenzije obdelovanca na risbi. Da bi TNC lahko izračunal pot središča orodja, torej izvedel popravek orodja, je treba za vsako uporabljeno orodje vnesti dolžino in polmer.

Podatke o orodju lahko vnašate s funkcijo **TOOL DEF** neposredno v program ali ločeno v preglednice orodij. Če podatke o orodju vnašate v preglednice, so vam na voljo dodatne informacije, specifične za orodje. Med izvajanjem obdelovalnega programa TNC upošteva vse vnesene informacije.

Številka orodja, ime orodja

Vsako orodje je označeno s številko med 0 in 32767. Če uporabljate preglednice orodij, lahko poleg tega vnesete še imena orodij. Imena orodij lahko vsebujejo največ 32 znakov.

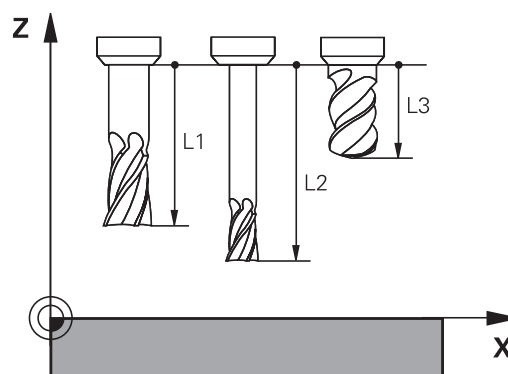
Dovoljeni znaki: # \$ % & , - . 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 @ A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Prepovedani znaki: <presledek> ! " ' () * + ; : < = > ? [/] ^ ` a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z { | } ~

Orodje s številko 0 je določeno kot ničelno orodje z dolžino $L = 0$ in polmerom $R = 0$. V preglednicah orodij je treba orodje T0 prav tako definirati z $L = 0$ in $R = 0$.

Dolžina orodja L

Dolžino orodja L je praviloma treba vnesti kot absolutno dolžino glede na referenčno točko orodja. Za številne funkcije v povezavi z večosnim obdelovanjem TNC nujno potrebuje skupno dolžino orodja.

Polmer orodja R

Polmer orodja R vnesite neposredno.

Delta vrednost za dolžine in polmere

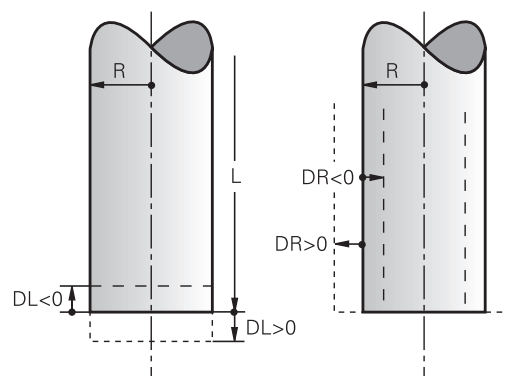
Delta vrednosti označujejo odstopanja pri dolžini in polmeru orodij.

Pozitivna delta vrednost predstavlja predizmero (**DL**, **DR**, **DR2**>0). Pri obdelavi s predizmero pri programiranju orodja s funkcijo priklica orodja **TOOL CALL** vnesite vrednost za predizmero.

Negativna delta vrednost predstavlja premajhno mero (**DL**, **DR**, **DR2**<0). Premajhno mero je treba vnesti v preglednico orodij za obrabljenost orodja.

Delta vrednosti vnesite kot številske vrednosti, v stavku **TOOL CALL** pa lahko vrednost vnesete tudi s Q-parametrom.

Območje vnosa: Delata vrednosti lahko znašajo največ $\pm 99,999$ mm.

Delta vrednosti iz preglednice orodij vplivajo na grafični prikaz simulacije odstranjevanja materiala. Delta vrednosti iz niza **TOOL CALL** vplivajo na prikaz položaj glede na strojni parameter **progToolCallDL**.

Vnos podatkov o orodju v program

Proizvajalec stroja določi obseg delovanja funkcije **TOOL DEF**. Upoštevajte priročnik za stroj!

Številko, dolžino in polmer določenega orodja enkrat določite v nizu **TOOL DEF** obdelovalnega programa:

► Za izbiro definicije orodja pritisnite tipko **TOOL DEF**.

- **Številka orodja**: jasna označitev orodja s številko orodja.
- **Dolžina orodja**: vrednost popravka dolžine.
- **Polmer orodja**: vrednost popravka polmera.

Medtem ko je pogovorno okno odprto, lahko vrednost za dolžino in polmer vnesete neposredno v pogovorno polje: pritisnite gumb zelene osi.

Primer

4 TOOL DEF 5 L+10 R+5

Programiranje: orodja

5.2 Podatki o orodju

Vnos podatkov o orodju v preglednico

V eni preglednici orodij lahko definirate do 32767 orodij in shranite njihove podatke. Oglejte si tudi funkcije za urejanje v nadaljevanju poglavja. Za vnos več popravkov za orodje (vnos številke orodja) dodajte vrstico in razširite številko orodja s piko in številko od 1 do 9 (npr. T 5.2).

Preglednice orodij morate uporabiti, če:

- želite uporabiti izbrana orodja, kot je npr. stopenjski vrtalnik z več popravki dolžine;
- je stroj opremljen s samodejnim zalogovnikom orodij;
- želite z obdelovalnim ciklom 22 predhodno posnemati (oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov, cikel POSNEMANJE);
- želite delati z obdelovalnimi cikli od 251 do 254 (oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov, cikli od 251 do 254).

Ko ustvarjate ali upravljate nove preglednice orodij, se mora ime datoteke začeti s črko.

V preglednici lahko s tipko za postavitev zaslona izbirate med pogledom seznama in pogledom obrazca.

Pogled preglednice orodij lahko tudi spremenite, če odprete preglednico orodij.

Preglednica orodij: standardni podatki o orodjih

Okrajšava	Vnosi	Pogovorno okno
T	Številka, s katero se priključijo orodje v programu (npr. 5 pomeni 5.2).	-
IME	Ime, s katerim se orodje priključijo v programu (največ 32 znakov, samo velike črke, brez presledkov).	Ime orodja?
L	Vrednost popravka za dolžino orodja L.	Dolžina orodja?
R	Vrednost popravka za polmer orodja R.	Radij orodja?
R2	Polmer orodja R2 za krožno rezkalo za kote (samo za tridimenzionalni popravek polmera ali grafični prikaz obdelave s krožnim rezkalom).	Radij orodja 2?
DL	Delta vrednost dolžine orodja L.	Predizmera dolžine orodja?
DR	Delta vrednost polmera orodja R.	Predizmera polmera orodja?
DR2	Delta vrednost polmera orodja R2.	Predizmera polmera orodja 2?
ANGLE	Največji kot spusta orodja pri nihajočem spuščanju za cikla 22 in 208.	Največji kot ugreza?
TL	Nastavitev blokade orodja (TL: za Tool Locked = angl. orodje blokirano).	Blokada orodja? Da = ENT/Ne = NO ENT
RT	Številka nadomestnega orodja – če je na voljo – kot nadomestno orodje (RT: za Replacement Tool = angl. nadomestno orodje); oglejte si tudi TIME2. Prazno polje ali vnos 0 pomeni, da nadomestno orodje ni definirano.	Nadomestno orodje?
TIME1	Najdaljša življenjska doba orodja v minutah. Ta funkcija je odvisna od stroja in je opisana v priročniku za stroj.	Maksimalni čas stanja?
TIME2	Najdaljša življenjska doba pri nizu TOOL CALL v minutah: če trenutna življenjska doba doseže ali preseže to vrednost, TNC pri naslednjem nizu TOOL CALL uporabi nadomestno orodje (oglejte si tudi CUR_TIME).	Maks. čas stanja pri TOOL CALL?
CUR_TIME	Trenutna življenjska doba v minutah: TNC samodejno meri življenjsko dobo (CUR_TIME: za CURRENT TIME = angl. trenutni čas/pretečeni čas). Za uporabljena orodja lahko vnesete določene podatke.	Trenutna življenjska doba?

5.2 Podatki o orodju

Okrajšava	Vnosi	Pogovorno okno
TIP	Vrsta orodja: pritisnite tipko ENT za urejanje polje; s tipko GOTO odprete okno, v katerem lahko izberete vrsto orodja. Vrsto orodja lahko dodelite, da nastavite filtre prikaza tako, da je v preglednici prikazana samo izbrana vrsta.	Vrsta orodja?
DOC	Opomba k orodju (največ 32 znakov).	Opomba k orodju?
PLC	Informacija o orodju, ki naj se prenese na PLC.	Stanje PLC-ja?
LCUTS	Dolžina reza orodja za cikel 22	Dolžina reza na orodni osi?
PTYP	Vrsta orodja za analizo v preglednici mest. Funkcijo določi proizvajalec orodja. Upoštevajte dokumentacijo stroja.	Tip orodja za prostor. tabelo?
NMAKS	Omejitev števila vrtljajev vretena za to orodje. Nadzoruje tako programirano vrednost (sporočilo o napaki), kot tudi zvišanje števila vrtljajev z vrtljivim gumbom. Funkcija ni aktivna: vnesite -. Razpon vnosa: od 0 do +999999, funkcija ni aktivna: vnesite -	Maksim. hitrost [1/min.]
LIFTOFF	Določanje, ali naj TNC orodje pri NC-zaustavitvi odmakne v smeri pozitivne orodne osi, da bi s tem preprečil oznake prostega rezanja na konturi. Če je definiran Y, TNC odmakne orodje od konture, če je bila ta funkcija aktivirana v NC-programu z M148, glej "Samodejni dvig orodja s konture pri NC-zaustavitvi: M148", Stran 388	Dviganje dovoljeno? Da = ENT/Ne = NOENT
TP_NO	Kazalka na številko tipalnega sistema v preglednici tipalnih sistemov.	Številka tipalnega sistema
T-ANGLE	Kot konice orodja. Uporablja ga cikel Centriranje (cikel 240) za izračun globine centriranja iz vnosa premera.	Ostri kot
PITCH	Višina navoja orodja. Uporabljajo jo cikli za vrtnje navojev (cikli 206, 207 in 209). Pozitiven predznak označuje desni navoj.	Vpenjanje navoja orodja?
AFC	Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC, ki ste ga nastavili v stolpcu NAME preglednice AFC.TAB. Prezem regulacijske strategije z gumbom DOLOČITEV NASTAVITVE REGULACIJE AFC (3. orodna vrstica). Razpon vnosa: največ 10 znakov	Regulacij. strategija
LAST_USE	Datum in čas, kdaj je TNC z vnosom TOOL CALL zadnjič uporabil določeno orodje.	Datum/čas zadnj. priklica orodja
ACC	Aktiviranje ali deaktiviranje aktivnega zmanjševanja tresenja za posamezno orodje (Stran 413). Razpon vnosa: N (neaktivno) in Y (aktivno)	ACC aktivno? Da = ENT/Ne = NOENT

Preglednica orodij: podatki o orodju za samodejno merjenje orodja

Opis ciklov za samodejno merjenje orodja: oglejte si uporabniški priročnik za programiranje ciklov.

Okrajšava	Vnosi	Pogovorno okno
CUT	Število rezil orodja (največ 99 rezil).	Število rezil?
LTOL	Dovoljeno odstopanje od dolžine orodja L za prepoznavanje obrabe. Če je navedena vrednost prekoračena, TNC blokira orodje (stanje L). Razpon vnosa: od 0 do 0,9999 mm	Toleranca obrabe: dolžina?
RTOL	Dovoljeno odstopanje od polmera orodja R za prepoznavanje obrabe. Če je navedena vrednost prekoračena, TNC blokira orodje (stanje L). Razpon vnosa: od 0 do 0,9999 mm	Toleranca obrabe: polmer?
R2TOL	Dovoljeno odstopanje od polmera orodja R2 za prepoznavanje obrabe. Če je navedena vrednost prekoračena, TNC blokira orodje (stanje L). Razpon vnosa: od 0 do 0,9999 mm	Toler. meja obrabe: polmer 2?
DIRECT	Smer rezanja orodja za merjenje z rotirajočim orodjem.	Smer rezanja? M4 = ENT/M3 = NOENT
R-OFFS	Merjenje polmera: zamik orodja od središča tipala do središča orodja. Prednastavitev: vrednost ni vnesena (zamik = polmer orodja).	Polmer zamika orodja?
L-OFFS	Merjenje dolžine: dodatni zamik orodja k offsetToolAxis med zgornjim robom tipala in spodnjim robom orodja. Prednastavitev: 0	Dolžina zamika orodja?
LBREAK	Dovoljeno odstopanje od dolžine orodja L za prepoznavanje loma. Če je navedena vrednost prekoračena, TNC blokira orodje (stanje L). Razpon vnosa: od 0 do 3,2767 mm	Toleranca loma: dolžina?
RBREAK	Dovoljeno odstopanje od polmera orodja R za prepoznavanje loma. Če je navedena vrednost prekoračena, TNC blokira orodje (stanje L). Razpon vnosa: od 0 do 0,9999 mm	Toleranca loma: polmer?

5 Programiranje: orodja

5.2 Podatki o orodju

Urejanje preglednic orodij

Ime preglednice orodij, veljavne za Programski tek, je TOOL.T in mora biti shranjena v imeniku TNC:\table.

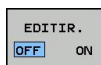
Preglednice orodij, ki jih želite arhivirati ali uporabiti za programski test, poimenujte s poljubnim drugim imenom s pripono .T. Za načina delovanja **Test programa** in **Programiranje TNC** standardno uporablja tudi preglednico orodij TOOL.T. Za urejanje v načinu **Programski test** pritisnite gumb **PREGLEDNICA ORODIJ**.

Odpiranje preglednice orodij TOOL.T:

- Izberite poljuben strojni način.

- Za izbiro preglednice orodij pritisnite gumb **PREGLEDNICA ORODIJ**.

- Gumb **UREJANJE** nastavite na **VKLOP**.

NAME	L	R	R2	DL	DR
1001	0	0	0	0	0
1002	30	1	0	0	0
2004	40	2	0	0	0
3006	50	3	0	0	0
4008	60	4	0	0	0
5010	70	5	0	0	0
6012	80	6	0	0	0
7014	90	7	0	0	0
8016	100	8	0	0	0
9018	110	9	0	0	0
10020	120	10	0	0	0
11022	130	11	0	0	0
12024	140	12	0	0	0
13026	150	13	0	0	0
14028	160	14	0	0	0
15030	170	15	0	0	0
16032	180	16	0	0	0
17034	190	17	0	0	0
18036	200	18	0	0	0
19038	210	19	0	0	0
20040	220	20	0	0	0
21042	230	21	0	0	0
22044	240	22	0	0	0
23046	250	23	0	0	0
24048	260	24	0	0	0
25050	270	25	0	0	0
26052	280	26	0	0	0

Prikaz samo določenih vrst orodij (nastavitev filtra)

- Pritisnite gumb **FILTER PREGLEDNIC** (druga orodna vrstica).
- Z gumbom izberite želeno vrsto orodja in TNC prikaže samo orodja izbrane vrste.
- Za ponovni izklop filtra pritisnite gumb **PRIKAZ VSEH**.

Proizvajalec stroja prilagodi obseg funkcije filtriranja vašemu stroju. Upoštevajte priročnik za stroj!

Skrivanje ali razvrščanje stolpcev v preglednici orodij

Prikaz preglednice orodij lahko prilagodite svojim potrebam. Stolpce, za katere ne želite, da so prikazani, lahko preprosto skrijete:

- ▶ Pritisnite gumb **RAZVRSTI/SKRIJ STOLPCE** (četrti orodni vrstica).
- ▶ S puščično tipko izberite želeno ime stolpca.
- ▶ Pritisnite gumb **SKRIJ STOLPEC**, da stolpec odstranite iz prikaza tabele.

Spremenite lahko tudi zaporedje postavitve stolpcev v preglednici:

- ▶ V pogovornem polju **Premaknite pred** lahko spremenite zaporedje postavitve stolpcev v preglednici. Vnos, označen v polju **Prikazani stolpci**, se premakne pred ta stolpec.

Po obrazcu se lahko pomikate s priključeno miško ali s TNC-tipkovnico. Navigacija s TNC-tipkovnico:

- ▶ S krmilnimi tipkami se premikajte med polji za vnos. V posameznih poljih za vnos se lahko premikate s puščičnimi tipkami. Menije lahko odpirate s tipko **GOTO**.

S funkcijo **Fiksiraj št. stolpcev** lahko določite, koliko stolpcev (0–3) naj bo fiksiranih na levem robu zaslona. Ti stolpci bodo prikazani tudi takrat, ko se v preglednici pomaknete v desno.

Programiranje: orodja

5.2 Podatki o orodju

Odpiranje druge poljubne preglednice orodij

- Izberite način **Programiranje**.

- Prikličite upravljanje datotek.
- Izberite datoteko ali vnesite novo ime datoteke. Potrdite z gumbom **ENT** ali z gumbom **IZBERI**.

Če ste preglednico orodij odprli za urejanje, lahko svetlo polje v preglednici premaknete s puščičnimi tipkami ali gumbi na katerikoli poljubni položaj. Na poljubnem položaju lahko prepisete shranjene vrednosti ali vnesete nove vrednosti. Dodatne funkcije si oglejte v naslednji preglednici.

Gumb	Funkcije urejanja v preglednici orodij
	Izbira začetka preglednice
	Izbira konca preglednice
	Izbira prejšnje strani preglednice
	Izbira naslednje strani preglednice
	Iskanje besedila ali številke
	Skok na začetek vrstice
	Skok na konec vrstice
	Kopiranje svetlega polja
	Vstavljanje kopiranega polja
	Vstavljanje dovoljenega števila vrstic (orodij) na konec preglednice
	Vstavljanje vrstice z dovoljeno številko orodja
	Brisanje trenutne vrstice (orodja)
	Razvrščanje orodij po vsebini poljubnega stolpca

Gumb	Funkcije urejanja v preglednici orodij
VRTANJE	Prikaz vseh svedrov v preglednici orodij
REZKALO	Prikaz vseh rezkal v preglednici orodij
NAVOJNI/O VRTALNIK/ REZKALO	Prikaz vseh navojnih svedrov/navojnih rezkal v preglednici orodij
TIPALNI SYSTEM	Prikaz vseh tipal v preglednici orodij

Izhod iz poljubne druge preglednice orodij

- Prikličite upravljanje datotek in zberite drugo vrsto datoteke, npr. obdelovalni program.

Preglednica za stružna orodja

Pri upravljanju stružnih orodij se upoštevajo drugačni geometrijski opisi kot pri rezkalnih in vrtalnih orodjih. Zato je na primer za izvedbo popravka polmera rezalnega roba potrebna definicija polmera rezalnega roba. TNC za to ponuja posebno upravljanje orodij za stružna orodja, glej "Podatki o orodju", Stran 501.

Uvoz preglednic orodij

Proizvajalec stroja lahko prilagodi funkcijo **UVOZI PREGLEDNICO**. Upoštevajte priročnik za stroj!

Kadar preglednico orodij izvozite iz iTNC 530 in jo uvozite v TNC 640, morate prilagoditi njeno obliko in vsebino, preden jo lahko uporabite. Na TNC 640 lahko preglednico orodij preprosto prilagodite s funkcijo **UVOZI PREGLEDNICO**. TNC pretvori vsebino uvožene preglednice orodij v obliko, primerno za TNC 640, in shrani spremembe v izbrani datoteki. Sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Shranite preglednico orodij iTNC 530 v imenik **TNC:\table**.
- ▶ Izberite način **Programiranje.Programiranje**
- ▶ Izberite upravljanje datotek tako, da pritisnete tipko **PGM MGT**.
- ▶ Premaknite svetlo polje na preglednico orodij, ki jo želite uvoziti.
- ▶ Pritisnite gumb **DODATNE FUNKCIJE**.
- ▶ Preklopite orodno vrstico
- ▶ Izberite gumb **UVOZI PREGLEDNICO**: TNC vpraša, ali naj prepíše izbrano preglednico orodij.
- ▶ Če datoteke ne želite prepisati, pritisnite gumb **PREKLIČI** ali pa
- ▶ pritisnite gumb **V REDU**, če želite datoteko prepisati.
- ▶ Odprite pretvorjeno preglednico in preverite vsebino.

V preglednici orodij so v stolpcu **Ime** dovoljeni naslednji znaki: # \$ % & , - . 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 @ A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

TNC spremeni pri uvozu vejico v imenu orodja v piko.

TNC prepíše izbrano preglednico orodij pri izvedbi funkcije **UVOZI PREGLEDNICO**. Pred uvozom naredite varnostno kopijo izvirne preglednice orodij, da preprečite izgubo podatkov!

Način kopiranja preglednic orodij z upraviteljem TNC-datotek je opisan v razdelku "Upravljanje datotek" (glej "Kopiraj preglednico", Stran 125).

Pri uvozu preglednic orodij iTNC 530 se uvozijo vse obstoječe vrste orodij z ustreznimi vrstami orodij. Vrste orodij, ki niso na voljo, se uvozijo kot tip 0 (REZKANJE). Po uvozu preglejte preglednico orodij.

Preglednica mest za zalogovnik orodij

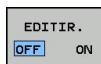

Proizvajalec stroja prilagodi obseg funkcij preglednice mest vašemu stroju. Upoštevajte priročnik za stroj!

Za samodejno zamenjavo orodja potrebujete preglednico mest. V preglednici mest upravljate menjalnik orodij. Preglednica mest se nahaja v imeniku TNC:\TABLE. Proizvajalec stroja lahko prilagodi ime, pot in vsebino preglednice mest. Po potrebi lahko prek gumbov v meniju **FILTER PREGLEDNIC** izberete različne poglede.

T	NAME	L	R	R2	DL	DR
100	0	0	0	0	0	0
102	20	1	0	0	0	0
204	40	2	0	0	0	0
306	60	3	0	0	0	0
408	80	4	0	0	0	0
510	100	5	0	0	0	0
612	120	6	0	0	0	0
714	140	7	0	0	0	0
816	160	8	0	0	0	0
918	180	9	0	0	0	0
1020	200	10	0	0	0	0
1122	220	11	0	0	0	0
1224	240	12	0	0	0	0
1326	260	13	0	0	0	0
1428	280	14	0	0	0	0
1530	300	15	0	0	0	0
1632	320	16	0	0	0	0
1734	340	17	0	0	0	0
1836	360	18	0	0	0	0
1938	380	19	0	0	0	0
2040	400	20	0	0	0	0
2142	420	21	0	0	0	0
2244	440	22	0	0	0	0
2346	460	23	0	0	0	0
2448	480	24	0	0	0	0
2550	500	25	0	0	0	0
2652	520	26	0	0	0	0

Urejanje preglednice mest v načinu Programski tek

- Za izbiro preglednice orodij pritisnite gumb **PREGLEDNICA ORODIJ**.
- Za izbiro preglednice mest pritisnite gumb **PREGLEDNICA MEST**.
- Gumb **UREJANJE** nastavite na **VKLOP**. To pri vašem stroju morda ni potrebno ali pa ni mogoče: upoštevajte priročnik za stroj.

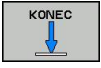
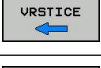
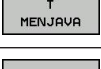
5.2 Podatki o orodju

Izbira preglednice mest v načinu Programiranje

PGM
MGT

- Prikličite upravljanje datotek.
- Za prikaz izbire vrst datotek pritisnite gumb **PRIKAŽI VSE**.
- Izberite datoteko ali vnesite novo ime datoteke. Potrdite z gumbom **ENT** ali z gumbom **IZBERI**.

Okrajšava	Vnosi	Pogovorno okno
P	Številka mesta orodja v zalogovniku orodij.	-
T	Številka orodja	Številka orodja?
RSV	Rezervacija mesta za ploščati zalogovnik.	Rezervacija mesta: Da = ENT/Ne = NO ENT
ST	Orodje je posebno (ST : za S pecial T ool = angl. posebno orodje); če posebno orodje ovira mesta pred in za seboj, v stolpcu L blokirajte ustrezno mesto (stanje L).	Posebno orodje?
F	Orodje vedno vrnite na isto mesto v zalogovniku (F : za F ixed = angl. določeno).	Fiksno mesto? Da = ENT / Ne = NO ENT
L	Blokada mesta (L : za L ocked = angl. blokirano, oglejte si tudi stolpec ST).	Blokada mesta Da = ENT/Ne = NO ENT
DOC	Prikaz opombe za orodje v TOOL.T.	-
PLC	Informacija, ki naj se prenese k temu mestu orodja na PLC-ju.	Stanje PLC-ja?
P1 ... P5	Funkcijo določi proizvajalec orodja. Upoštevajte dokumentacijo stroja.	Vrednost?
PTYP	Vrsta orodja. Funkcijo določi proizvajalec orodja. Upoštevajte dokumentacijo stroja.	Vrsta orodja za pregl. mest?
LOCKED_ABOVE	Ploščat zalogovnik orodij: blokada mesta zgoraj	Blokada mesta zgoraj?
LOCKED_BELOW	Ploščat zalogovnik orodij: blokada mesta spodaj	Blokada mesta spodaj?
LOCKED_LEFT	Ploščat zalogovnik orodij: blokada mesta levo	Blokada mesta levo?
LOCKED_RIGHT	Ploščat zalogovnik orodij: blokada mesta desno	Blokada mesta desno?

Gumb	Funkcije urejanja preglednic mest
	Izbira začetka preglednice
	Izbira konca preglednice
	Izbira prejšnje strani preglednice
	Izbira naslednje strani preglednice
	Ponastavitev preglednice mest
	Ponastavitev stolpca Številka orodja T
	Skok na začetek vrstice
	Skok na konec vrstice
	Simulacija zamenjave orodja
	Izberite orodje iz preglednice orodij in TNC prikaže vsebino preglednice orodij. S puščično tipko izberite orodje in ga z gumbom V REDU prevzemite v preglednico mest.
	Urejanje trenutnega polja
	Razvrščanje prikaza

Proizvajalec stroja določi funkcijo, lastnost in oznako različnih filtrov za prikaz. Upoštevajte priročnik za stroj!

Priklic podatkov o orodju

Priklic orodja s funkcijo **TOOL CALL** v obdelovalnem programu programirate z naslednjimi podatki:

- Priklic orodja izberite s tipko **TOOL CALL**.

- **Številka orodja:** vnesite številko ali ime orodja. Pred tem ste orodje določili v stavku **TOOL DEF** ali v preglednici orodij. Z gumbom **IME ORODJA** lahko vnesete ime, z gumbom **QS** pa parameter niza. TNC da ime orodja samodejno v narekovaje. Parametru niza morate pred tem dodeliti ime orodja. Imena se nanašajo na vnos v aktivni preglednici orodij TOOL.T. Za priklic orodja z drugačnimi vrednostmi popravka vnesite indeks, ki je določen v tabeli orodja, za decimalno vejico. Z gumbom **IZBIRA** lahko prikažete okno, v katerem lahko neposredno izberete orodje, definirano v preglednici orodij TOOL.T, ne da bi vnesli številko ali ime.
- **Os vretena vzporedna osem X/Y/Z:** vnesite orodno os.
- **Število vrtljajev vretena S:** vnesite število vrtljajev vretena S v vrtljajih na minuto (vrt./min). Namesto tega lahko definirate hitrost rezanja Vc v metrih na minuto (m/min). Za to pritisnite gumb **VC**.
- **Pomik F:** vnesite pomik F v milimetrih na minuto (mm/min). Pomik lahko z ustreznimi gumbi definirate tudi v milimetrih na vrtljaj (mm/vrt) **FU** ali v milimetrih na zob (mm/zob) **FZ**. Pomik deluje tako dolgo, dokler v pozicionirnem nizu ali v nizu **TOOL CALL** ne programirate novega pomika.
- **Predizmera dolžine orodja DL:** delta vrednost za dolžino orodja.
- **Predizmera polmera orodja DR:** delta vrednost za polmer orodja.
- **Predizmera polmera orodja DR2:** delta vrednost za polmer orodja 2.

Če za izbiro orodja odprete pojavno okno, TNC vsa razpoložljiva orodja v zalogovniku orodij obarva zeleno.

V pojavnem oknu lahko orodje tudi iščete. V ta namen pritisnite **GOTO** ali gumb **ISKANJE** in vnesite številko ali ime orodja. Z gumbom **V REDU** lahko orodje prevzamete v pogovorno okno.

Primer: Priklic orodja

Priklicano je orodje številka 5 na orodni osi Z s številom vrtljajev vretena 2500 vrt/min in pomikom 350 mm/min. Predizmera za dolžino orodja in polmer orodja 2 znaša 0,2 ali 0,05 mm, podmera za polmer orodja pa je 1 mm.

20 TOOL CALL 5.2 Z S2500 F350 DL+0,2 DR-1 DR2+0,05

D pred L, R in R2 predstavlja delta vrednost.

Predizbira orodij

Predizbira orodij s **TOOL DEF** je funkcija, ki je odvisna od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Če uporabljate preglednice orodij z nizom **TOOL DEF**, predizberite naslednje orodje, ki ga boste uporabili. V ta namen vnesite številko orodja, Q-parameter ali ime orodja v narekovajih.

Programiranje: orodja

5.2 Podatki o orodju

Zamenjava orodja

Samodejna zamenjava orodja

Funkcija zamenjave orodja je odvisna od stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

Pri samodejni zamenjavi orodja se programski tek ne prekine. Pri priklicu orodja z nizom **TOOL CALL** TNC zamenja orodje iz podajalnika orodij.

Samodejna zamenjava orodja pri prekoračitvi življenjske dobe: **M101**

Funkcija **M101** je odvisna od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

TNC lahko po preteku določene življenjske dobe samodejno zamenja orodje z nadomestnim in z njim nadaljuje obdelovanje. Pri tem aktivirajte dodatno funkcijo **M101**. Delovanje **M101** lahko znova prekličete z **M102**.

V preglednici orodij vnesite v stolpec **TIME2** življenjsko dobo orodja, po kateri naj se obdelovanje nadaljuje z nadomestnim orodjem. TNC vnese v stolpec **CUR_TIME** posamezno življenjsko dobo orodja. Če življenjska doba preseže vrednost iz stolpca **TIME2**, bo orodje najpozneje eno minuto po preteku življenjske dobe zamenjano z nadomestnim orodjem na naslednjem primernem programskem mestu. Zamenjava se izvede šele, ko se NC-stavek konča.

TNC izvede samodejno zamenjavo orodja na ustreznem programskem mestu. Samodejna zamenjava orodja se ne bo izvedla:

- med obdelovanjem obdelovalnih ciklov
- pri aktivnem popravku polmera (**RR/RL**)
- neposredno po funkciji primika **APPR**
- neposredno pred funkcijo odmika **DEP**
- neposredno pred in po **CHF** in **RND**
- med izvajanjem makrov
- med zamenjavo orodja
- neposredno po nizu **TOOL CALL** ali **TOOL DEF**
- med izvajanjem SL-ciklov

Pozor: nevarnost za orodje in obdelovanec!

Samodejno menjavo orodja lahko izklopite s parametrom **M102**, če uporabljate posebna orodja (npr. kolutni rezkar), pri čemer TNC orodje vedno najprej odmakne od obdelovanca v smeri orodne osi.

Zaradi preverjanja življenjske dobe oz. izračunavanja samodejne zamenjave orodja se lahko obdelovalni čas glede na NC-program podaljša. Na to lahko vplivate z izbirnim elementom za vnos **BT** (Block Tolerance).

Če vnesete funkcijo **M101**, nadaljuje TNC pogovorno okno s poizvedbo **BT**. Tukaj določite število NC-nizov (1–100), za kolikor se lahko podaljša samodejna zamenjava orodja. Iz tega izhajajoč čas, za kolikor se podaljša zamenjava orodja, je odvisen od vsebine NC-nizov (npr. pomik, pot). Če **BT** ne določite, uporabi TNC vrednost 1 ali standardno vrednost, ki jo je določil proizvajalec stroja.

Bolj kot povečate vrednost **BT**, krajše bo morebitno podaljšanje časa delovanja z **M101**. Upoštevajte, da se bo samodejna zamenjava orodja zato izvedla pozneje!

Za izračun ustrezne izhodne vrednosti za **BT** uporabite enačbo **BT = 10: povprečni čas obdelave NC-stavka v sekundah**. Zaokrožite lih rezultat. Če je izračunana vrednost večje od 100, uporabite največjo vrednost za vnos 100.

Če želite ponastaviti trenutno življenjsko dobo orodja (npr. po zamenjavi rezalnih plošč), vnesite v stolpec **CUR_TIME** vrednost 0.

Funkcija **M101** ni na voljo za stružna orodja in struženje.

Pogoji za NC-stavke z normalnimi vektorji ravnin in 3D-popravek

Aktivni polmer (**R + DR**) nadomestnega orodja ne sme odstopati od polmera izvirnega orodja. Delta vrednosti (**DR**) vnesite v preglednico orodij ali v stavku **TOOL CALL**. Pri odstopanjih prikaže TNC sporočilo in orodja ne zamenja. Z M-funkcijo **M107** prekličete prikaz tega sporočila, z **M108** pa ga znova aktivirate. Oglejte si tudi: "Tridimenzionalni popravek orodja (možnost št. 9)", Stran 476.

Preverjanje uporabe orodja

Funkcijo preverjanja uporabnosti orodja mora aktivirati proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Funkcija za preverjanje uporabnosti orodja ni na voljo za stružna orodja.

Da bi lahko preverili uporabnost orodja, morate ustvariti datoteke o uporabi orodja, glej Stran 626

NC-program, ki ga želite preveriti, mora biti v celoti simuliran v načinu **Programski test** ali v celoti obdelan v načinih delovanja **Programski tek - Zaporedje nizov/Programski tek - posamezni niz**.

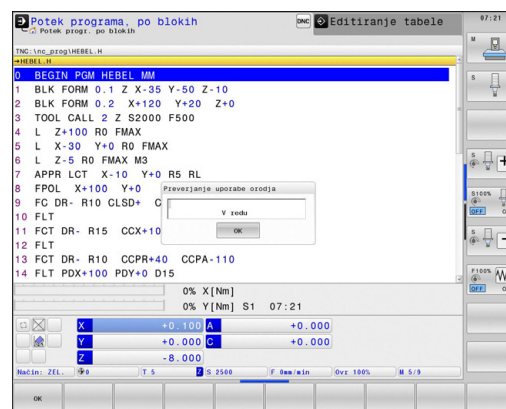
Preverjanje uporabe orodja

Z gumboma **UPORABA ORODJA** in **PREVERJANJE UPORABNOSTI ORODJA** lahko pred zagonom programa v načinu Obdelava preverite, ali so orodja, uporabljena v izbranem programu, na voljo in ali imajo še dovolj preostale življenjske dobe. TNC pri tem primerja dejanske vrednosti življenjske dobe iz preglednice orodij z želenimi vrednostmi iz datoteke uporabe orodja.

Po pritisku gumba **PREVERJANJE UPORABE ORODJA** TNC prikaže pojavno okno z rezultatom preverjanja. Pojavno okno zaprite s tipko ENT.

TNC shrani čase uporabe orodja v posebni datoteki s pripono **pgmname.H.T.DEP**. Ta datoteka je vidna le, če je strojni parameter **CfgPgmMgt/dependentFiles** nastavljen na **ROČNO**. Ustvarjena datoteka uporabe orodja vsebuje naslednje informacije:

Stolpec	Pomen
TOKEN	TOOL: čas uporabe orodja na TOOL CALL. Vnosi so navedeni v kronološkem zaporedju. TTOTAL: skupni čas uporabe orodja STOTAL: priklic podprograma. Vnosi so navedeni v kronološkem zaporedju. TIMETOTAL: skupni čas obdelave NC-programa vnesete v stolpec WTIME. V stolpec PATH TNC shrani ime poti ustreznega NC-programa. Stolpec TIME vsebuje vsoto vseh vnosov TIME (čas pomika brez hitrih premikov). Vse ostale stolpce nastavi TNC na 0. TOOLFILE: v stolpcu PATH shrani TNC ime poti preglednice orodij, s katero ste izvedli programski test. Tako lahko TNC pri preverjanju uporabnosti orodja ugotovi, ali ste programski test opravili s TOOL.T.
TNR	Številka orodja (-1: orodje še ni bilo zamenjano).

Stolpec	Pomen
IDX	Indeks orodja
NAME	Ime orodja iz preglednice orodij
TIME	Čas uporabe orodja v sekundah (čas pomika brez hitrih premikov)
WTIME	Čas uporabe orodja v sekundah (skupni čas uporabe za zamenjavo orodja).
RAD	Polmer orodja R + Predizmera polmera orodja DR iz preglednice orodij. Enota je mm.
BLOCK	Številka stavka, v katerem je bil programiran stavek TOOL CALL .
PATH	■ TOKEN = TOOL: ime poti aktivnega glavnega programa oz. podprograma. ■ TOKEN = STOTAL: ime poti podprograma.
T	Številka orodja z indeksom orodja
OVRMAX	Najvišja vrednost prednostnega pomika med obdelavo. Med preizkusom programa TNC na to mesto vnese vrednost 100 (%)
OVRMIN	Najnižja vrednost prednostnega pomika med obdelavo. Med preizkusom programa TNC na to mesto vnese vrednost -1 (%)
NAMEPROG	■ 0: Številka orodja je programirana ■ 1: Ime orodja je programirano

Pri preverjanju uporabnosti orodja datoteke palet sta na voljo dve možnosti:

- Svetlo polje je v datoteki palet na paletnem vnosu: TNC izvede preverjanje uporabnosti orodja za celotno paleto.
- Svetlo polje je v datoteki palet na programskem vnosu: TNC izvede preverjanje uporabnosti orodja samo za izbrani program.

Upravljanje orodij (možnost št. 93)

Upravljanje orodij je strojna funkcija, ki jo lahko delno ali povsem deaktivirate. Natančen obseg funkcij določi proizvajalec stroja! Upoštevajte priročnik za stroj!

Z upravljanjem orodij lahko proizvajalec stroja omogoči različne funkcije glede na upravljanje orodij. Primeri:

- Pregleden in po želji prilagodljiv prikaz podatkov o orodju v obrazcih
- Poljubna oznaka posameznih podatkov o orodju v novem pogledu preglednice
- Mešan prikaz podatkov v preglednici orodij in preglednici mest
- Možnost hitrega razvrščanja vseh podatkov o orodju s klikanjem
- Uporaba grafičnih pripomočkov, npr. barvno razlikovanje med stanjem orodja in zalogovnika
- Razpoložljivost programskih seznamov vseh orodij
- Razpoložljivost programskega zaporedja uporabe vseh orodij
- Kopiranje in vstavljanje vseh podatkov o določenem orodju
- Grafični prikaz vrste orodja v pogledu preglednice in v podrobnem pogledu za boljši pregled razpoložljivih vrst orodja

1	Typ	Name	Pos	TL	PLATZ	MASS	STANDST	RESTSTAND
1	02	MULLWERKZEUG	0	0	0	0	nicht überwacht	0
2	04	D4	0	0	0	0	nicht überwacht	0
3	06	D6	0	0	0	0	nicht überwacht	0
4	08	D8	0	0	0	0	nicht überwacht	0
5	10	D10	0	0	0	0	nicht überwacht	0
6	12	D12	0	0	0	0	nicht überwacht	0
7	14	D14	0	0	0	0	nicht überwacht	0
8	16	D16	0	0	0	0	nicht überwacht	0
9	18	D18	0	0	0	0	nicht überwacht	0
10	20	D20	0	0	0	0	nicht überwacht	0
11	22	D22	0	0	0	0	nicht überwacht	0
12	24	D24	0	0	0	0	nicht überwacht	0
13	26	D26	0	0	0	0	nicht überwacht	0
14	28	D28	0	0	0	0	nicht überwacht	0
15	30	D30	0	0	0	0	nicht überwacht	0
16	32	D32	0	0	0	0	nicht überwacht	0
17	34	D34	0	0	0	0	nicht überwacht	0
18	36	D36	0	0	0	0	nicht überwacht	0
19	38	D38	0	0	0	0	nicht überwacht	0
20	40	D40	0	0	0	0	nicht überwacht	0
21	42	D42	0	0	0	0	nicht überwacht	0
22	44	D44	0	0	0	0	nicht überwacht	0
23	46	D46	0	0	0	0	nicht überwacht	0
24	48	D48	0	0	0	0	nicht überwacht	0
25	50	D50	0	0	0	0	nicht überwacht	0
26	52	D52	0	0	0	0	nicht überwacht	0
27	54	D54	0	0	0	0	nicht überwacht	0
28	56	D56	0	0	0	0	nicht überwacht	0
29	58	D58	0	0	0	0	nicht überwacht	0
30	60	D60	0	0	0	0	nicht überwacht	0
31	62	D62	0	0	0	0	nicht überwacht	0

Razpoložljive vrste orodij

Ikona	Tip orodja
	Nedefinirano, ****
	Rezkalno orodje ,MILL
	Sveder, DRILL
	Vrtalnik navojev, TAP
	NC vrtalnik, CENT
	Rezkalno orodje, TURN
	Merilno tipalo, TCHP
	Povrtalo, REAM
	Stožčasti rezkar, CSINK
	Rezkar čepov, TSINK
	Orodje za izvrtavanje, BOR
	Vzvratno grezenje, BCKBOR

Ikona	Tip orodja
	Rezkar za navoje,GF
	Rezkar za navoje s pogloblj. rezkalom,GSF
	Rezkar za navoje z enojno ploščo,EP
	Rezkar za navoje z obrač. ploščo,WSP
	Vrtalni rezkar za navoje,BGF
	Krožni rezkar za navoje,ZBGF
	Frezalo za struženje,MILL_R
	Ravnalno rezkalo,MILL_F
	Rezkalo za struženje/ravnanje,MILL_RF
	Globinsko ravnalno rezkalo,MILL_FD
	Stransko ravnalno rezkalo,MILL_FS
	Čelno rezkalo,MILL_FACE

Priklic upravljanja orodij

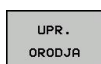
Postopek priklica upravljanja orodij je lahko drugačen, kot je opisano spodaj. Upoštevajte priročnik za stroj!

- Za izbiro preglednice orodij pritisnite gumb **PREGLEDNICA ORODIJ**.

- Pomaknite se po orodni vrstici naprej.

- Izberite gumb **UPR. ORODJA**: TNC preklopi na nov pogled preglednice (oglejte si sliko desno).

Nr.	Werkzeug-Nr.	Name	Typ	TL	PLATZ	MAGAZIN	Status	Umsatz	Reststand
1	001	HSS-Bohrer	0	100	1	1	nicht überwacht	0	0
2	002	HSS-Bohrer	0	100	2	2	nicht überwacht	0	0
3	003	HSS-Bohrer	0	100	3	3	nicht überwacht	0	0
4	004	HSS-Bohrer	0	100	4	4	nicht überwacht	0	0
5	005	HSS-Bohrer	0	100	5	5	nicht überwacht	0	0
6	006	HSS-Bohrer	0	100	6	6	nicht überwacht	0	0
7	007	HSS-Bohrer	0	100	7	7	nicht überwacht	0	0
8	008	HSS-Bohrer	0	100	8	8	nicht überwacht	0	0
9	009	HSS-Bohrer	0	100	9	9	nicht überwacht	0	0
10	010	HSS-Bohrer	0	100	10	10	nicht überwacht	0	0
11	011	HSS-Bohrer	0	100	11	11	nicht überwacht	0	0
12	012	HSS-Bohrer	0	100	12	12	nicht überwacht	0	0
13	013	HSS-Bohrer	0	100	13	13	nicht überwacht	0	0
14	014	HSS-Bohrer	0	100	14	14	nicht überwacht	0	0
15	015	HSS-Bohrer	0	100	15	15	nicht überwacht	0	0
16	016	HSS-Bohrer	0	100	16	16	nicht überwacht	0	0
17	017	HSS-Bohrer	0	100	17	17	nicht überwacht	0	0
18	018	HSS-Bohrer	0	100	18	18	nicht überwacht	0	0
19	019	HSS-Bohrer	0	100	19	19	nicht überwacht	0	0
20	020	HSS-Bohrer	0	100	20	20	nicht überwacht	0	0
21	021	HSS-Bohrer	0	100	21	21	nicht überwacht	0	0
22	022	HSS-Bohrer	0	100	22	22	nicht überwacht	0	0
23	023	HSS-Bohrer	0	100	23	23	nicht überwacht	0	0
24	024	HSS-Bohrer	0	100	24	24	nicht überwacht	0	0
25	025	HSS-Bohrer	0	100	25	25	nicht überwacht	0	0
26	026	HSS-Bohrer	0	100	26	26	nicht überwacht	0	0
27	027	HSS-Bohrer	0	100	27	27	nicht überwacht	0	0
28	028	HSS-Bohrer	0	100	28	28	nicht überwacht	0	0
29	029	HSS-Bohrer	0	100	29	29	nicht überwacht	0	0
30	030	HSS-Bohrer	0	100	30	30	nicht überwacht	0	0
31	031	HSS-Bohrer	0	100	31	31	nicht überwacht	0	0
32	032	HSS-Bohrer	0	100	32	32	nicht überwacht	0	0

V novem pogledu prikazuje TNC vse informacije o orodju na naslednjih štirih karticah:

- **Orodja**: Informacije v povezavi z orodji
- **Mesta**: Informacije v povezavi z mesti
- **Seznam položajev**: seznam vseh orodij NC-programa, ki je izbran v načinu programskega teka (samo, če ste že ustvarili datoteko o uporabi orodja, glej "Preverjanje uporabe orodja", Stran 192)
- **T-zaporedje uporabe**: seznam zaporedja vseh orodij, ki se zamenjajo v programu, izbranem v načinu programskega teka (samo, če ste že ustvarili datoteko o uporabi orodja, glej "Preverjanje uporabe orodja", Stran 192).

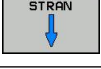
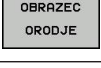
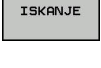
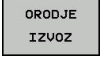
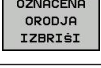
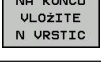
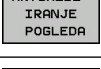
Podatke o orodju lahko urejate samo v pogledu obrazca, ki ga lahko aktivirate s pritiskom gumba **OBRAZEC ORODJA** ali tipke ENT za posamezno označeno orodje.

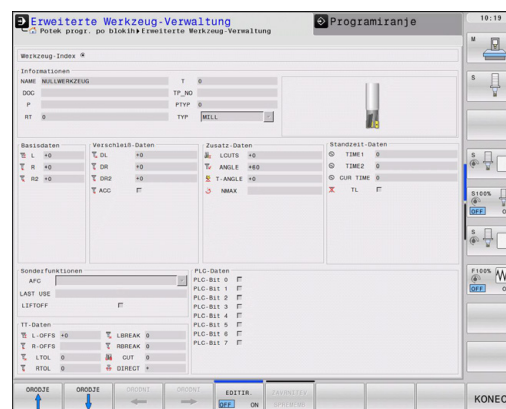
Če orodje upravljate brez miške, lahko funkcije, ki jih izbirate prek potrditvenega polja, aktivirane in deaktivirate tudi s tipko »-/+«.

V upravljanju orodij lahko s tipko **GOTO** poiščete številko orodja ali položaja.

Uporaba upravljanja orodij

Upravljanje orodja lahko upravljate tako z miško kot s tipkami ali gumbi:

Gumb	Funkcije urejanja pri upravljanju orodij
	Izbira začetka preglednice
	Izbira konca preglednice
	Izbira prejšnje strani preglednice
	Izbira naslednje strani preglednice
	Priklic pogleda obrazca označenega orodja. Nadomestna funkcija: pritisnite tipko ENT .
	Preklop na naslednji zavihek: Orodja, Mesta, Seznam položajev, Zap. uporabe T
	Funkcija iskanja: Funkcijo iskanja lahko uporabljate tako, da prek seznama vnesete stolpec in iskalni pojem ali pa vnesete samo iskalni pojem
	Uvoz orodij
	Izvoz orodij
	Brisanje označenih orodij
	Vstavljanje več vrstic na konec preglednice
	Posodobitev pogleda preglednice
	Prikaz stolpca programiranih orodij (ko je aktiven zavihek Mesta)
	Opreделите nastavitve: ■ Aktivna možnost RAZVRSTI STOLPEC: s klikom glave stolpca razvrstite vsebino stolpca ■ ZAMAKNI STOLPEC aktivno: Stolpec je mogoče premakniti s funkcijo povleci in spusti
	Ročno opravljene nastavitve (zamik stolpca) lahko povrnemo v prvotno stanje

Programiranje: orodja

5.2 Podatki o orodju

Naslednje funkcije so dodatno na voljo prek upravljanja z miško:

- Funkcija razvrščanja: ko kliknete stolpec glave preglednice, TNC razporedi podatke v naraščajočem ali padajočem zaporedju (glede na izbrano nastavitev).
- Ko kliknete v stolpec glave preglednice in jo nato premaknete ob pritisnjeni miškini tipki, lahko stolpce razporedite v poljubnem zaporedju. Ko zaprete upravljanje orodij, TNC ne shrani zaporedja stolpcev (glede na izbrano nastavitev).
- Prikaz dodatnih informacij v pogledu obrazca Če je gumb **VKLOP/IZKLOP UREJANJA** nastavljen na **VKLOPLJENO** in miškin kazalec premaknete čez aktivno polje za vnos ter se za trenutek ustavite na njem, TNC prikaže namige.

Če je vklopljen pogled obrazca:

Gumb	Funkcije urejanja pri pogledu obrazca
	Izbira podatkov o prejšnjem orodju
	Izbira podatkov o naslednjem orodju
	Izbira indeksa prejšnjega orodja (na voljo samo, če je vklopljeno označevanje)
	Izbira indeksa naslednjega orodja (na voljo samo, če je vklopljeno označevanje)
	Zavrnitev sprememb, ki ste jih opravili po priklicu obrazca (funkcija Razveljavi)
	Vnos vrstice (oznake orodja) (2. orodna vrstica)
	Brisanje vrstice (oznake orodja) (2. orodna vrstica)
	Kopiranje podatkov o izbranem orodju (2. orodna vrstica)
	Vstavljanje kopiranih podatkov o izbranem orodju (2. orodna vrstica)

Uvoz podatkov o orodju

S to funkcijo lahko na enostaven način uvozite podatke o orodju, ki ste jih npr. izmerili zunanje na napravi za prednastavljanje. Datoteke, ki jo želite uvoziti, mora ustrezati obliki zapisa CSV ((comma separated value). Oblika datoteke **CSV** opisuje zgradbo besedilne datoteke za izmenjavo preprosto strukturiranih podatkov. V skladu s tem mora biti datoteka za uvoz ustvarjena kot sledi:

- **Vrstica 1:** V prvi vrstici so določena imena posameznih stolpcev, v katerih se morajo shraniti podatki, ki so določeni v naslednjih vrsticah. Imena stolpcev morajo biti ločena z vejico.
- **Naslednje vrstice:** vse naslednje vrstice vsebujejo podatke, ki jih želite uvoziti v preglednico orodij. Vrstni red podatkov se mora ujemati z vrstnim redom imen stolpcev, ki so navedeni v vrstici 1. Podatki morajo biti ločeni z vejico in decimalne številke morajo biti določene z decimalno vejico.

Pri uvažanju sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Preglednico orodij, ki jo želite uvoziti, kopirajte na trdi disk v mapo **TNC:\systems\tooltab**
- ▶ Zaženite Napredno upravljanje orodij
- ▶ V upravljanju orodij izberite gumb **UVOZ ORODJA**: TNC prikaže pojavno okno z datotekami CSV, ki so shranjene v mapi **TNC:\systems\tooltab**
- ▶ S puščičnimi tipkami ali z miško izberite datoteko za uvoz in potrdite s tipko **ENT**: TNC prikaže v pojavnem oknu vsebino datoteke CSV
- ▶ Zaženite postopek uvoza z gumbom **START**.

- Datoteka CSV za uvoz mora biti shranjena v mapi **TNC:\system\tooltab**.
- Če uvažate podatke o orodju k orodju, katerega številka je vnesena v preglednico mest, javi TNC sporočilo o napaki. Nato se lahko odločite, ali boste preskočili ta podatkovni niz ali boste vnesli novo orodje. TNC vnese novo orodja v prvo prazno vrstico v preglednici orodij.
- Pazite, da so oznake stolpcev pravilno navedene, glej "Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176.
- Uvozite lahko poljubne podatke o orodju in ni potrebno, da posamezen podatkovni niz vsebuje vse stolpce (oz. podatke) preglednice orodij.
- Zaporedje imen stolpcev je lahko poljubno, podatki pa morajo biti v zaporedju, ki ustreza zaporedju stolpcev.

5.2 Podatki o orodju

Primer datoteke za uvoz:

T,L,R,DL,DR	1. vrstica z imenom stolpca
4,125.995,7.995,0,0	2. vrstica s podatki o orodju
9,25.06,12.01,0,0	3. vrstica s podatki o orodju
28,196.981,35,0,0	4. vrstica s podatki o orodju

Izvozite podatke o orodju

S to funkcijo lahko na enostaven način izvozite podatke o orodju, da bi jih npr. prebrali v zbirki podatkov o orodju vašega sistema CAM. TNC shrani datoteko, ki jo želite izvoziti, v obliki zapisa CSV (comma separated value). Oblika datoteke **CSV** opisuje zgradbo besedilne datoteke za izmenjavo preprosto strukturiranih podatkov. Datoteka za izvoz se ustvarjena sledeče:

- **Vrstica 1:** V prvi vrstici shrani TNC imena stolpcev vse posameznih podatkov o orodju, ki jih je potrebno določiti. Imena stolpcev so ločena z vejico.
- **Naslednje vrstice:** Vse naslednje vrstice vsebujejo podatke o orodjih, ki ste jih izvozili. Vrstni red podatkov se ujema z vrstnim redom imen stolpcev, ki so navedeni v vrstici 1. Podatki so ločeni z vejico, decimalne številke pa izda TNC z decimalno vejico.

Pri izvažanju sledite naslednjemu postopku:

- ▶ V upravljanju orodij označite podatke o orodjih, ki jih želite izvoziti, s puščično tipko ali miško
- ▶ Izberite gumb **IZVOZ ORODJA** in TNC prikaže pojavno okno: Navedite ime za datoteko CSV in ga potrdite s tipko **ENT**
- ▶ Zaženite postopek izvoza z gumbom **START**: TNC prikaže v pojavnem oknu stanje postopka izvoza
- ▶ Postopek izvoza zaključite s tipko ali gumbom **END**

TNC izvoženo datoteko CSV v osnovi shrani v mapo **TNC:\system\tooltab**.

Brisanje označenih podatkov o orodjih

S to funkcijo lahko na enostaven način izbrišete podatke o orodjih, če jih ne potrebujete več.

Pri brisanju sledite naslednjemu postopku:

- ▶ V upravljanju orodij označite podatke o orodjih, ki jih želite izbrisati, s puščično tipko ali miško
- ▶ Izberite gumb **IZBRIŠI OZNAČENA ORODJA** in TNC prikaže pojavno okno, v katerem so navedeni podatki o orodju, ki jih želite izbrisati
- ▶ Zaženite postopek brisanja z gumbom **START**: TNC prikaže v pojavnem oknu stanje postopka brisanja
- ▶ Postopek brisanja zaključite s tipko ali gumbom **END**

- TNC izbriše vse podatke vseh izbranih orodij. Prepričajte se, da podatkov o orodju ne potrebujete več, saj ni na voljo nobene možnosti za razveljavitev.
- Podatkov o orodjih, ki so še shranjeni v preglednici mest, ni mogoče izbrisati. Orodje najprej odstranite iz zalogovnika.

Programiranje: orodja

5.3 Popravek orodja

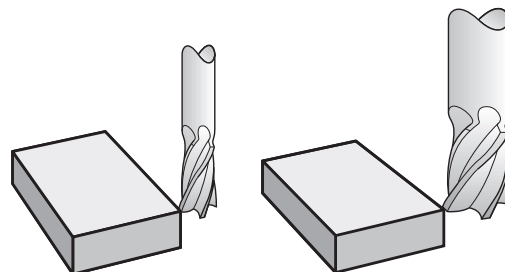
5.3 Popravek orodja

Uvod

TNC popravi pot orodja za vrednost popravka dolžine orodja na osi vretena in za polmer orodja v obdelovalni ravnini.

Če obdelovalni program ustvarite neposredno na TNC-ju, je popravek polmera orodja učinkovit samo v obdelovalni ravnini.

TNC pri tem upošteva do pet osi, vključno z rotacijskimi osmi.

Popravek dolžine orodja

Popravek dolžine orodja deluje takoj, ko prikličete orodje. Preklican je takoj, ko prikličete orodje z dolžino $L = 0$ (npr. **TOOL CALL 0**).

Pozor, nevarnost kolizije!

Če popravek dolžine prekličete s pozitivno vrednostjo s **TOOL CALL 0**, se zmanjša razdalja med orodjem in obdelovancem.

Po priklicu orodja **TOOL CALL** se spremeni programirana pot orodja na osi vretena za dolžinsko razliko med starim in novim orodjem.

Pri popravku dolžine se upoštevajo delta vrednosti tako iz stavka **TOOL CALL** kot tudi iz preglednice orodij.

Vrednost popravka = $L + DL_{\text{niz TOOL CALL}} + DL_{\text{TAB Z}}$

L: dolžino orodja **L** iz niza **TOOL DEF** ali preglednice orodij.

DL niz TOOL CALL: Predizmera **DL** za dolžino iz stavka **TOOL CALL**.

DL TAB: Predizmera **DL** za dolžino iz preglednice orodij.

popravek polmera orodja

Programski stavek za premik orodja vsebuje:

- **RL** ali **RR** za popravek polmera
- **R0**, če naj se popravek polmera ne izvede

Popravek polmera deluje takoj, ko je priklicano orodje in se z nizom za premočrtno premikanje v obdelovalni ravnini izvede premik z **RL** ali **RR**.

TNC prekliče popravek polmera, če:

- programirate stavek za premočrtno premikanje z **R0**
- zapustite konturo s funkcijo **DEP**
- programirate **PGM CALL**
- izberete nov program s **PGM MGT**

Pri popravku polmera TNC upoštevajo delta vrednosti tako iz niza **TOOL CALL** kot tudi iz preglednice orodij:

Vrednost popravka = $R + DR_{\text{niz TOOL CALL}} + DR_{\text{TAB S}}$

R: polmerom orodja **R** iz niza **TOOL DEF** ali preglednice orodij.

DR niz **TOOL** Nadmera **DR** za polmer iz stavka **TOOL CALL**

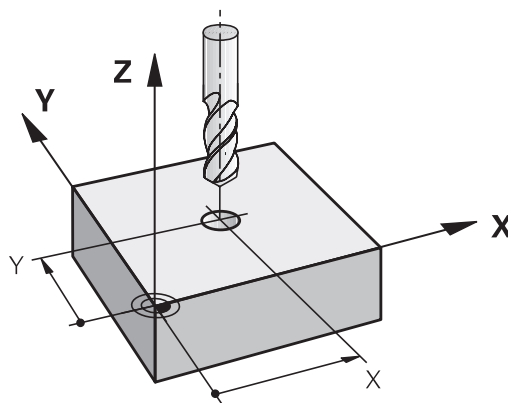
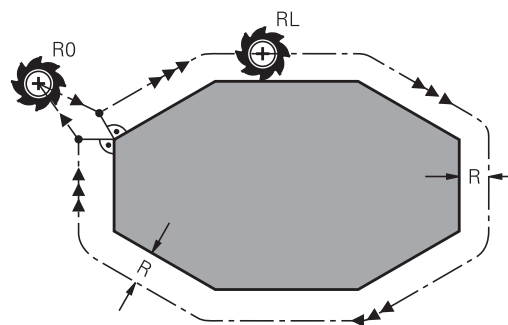
CALL:

DR_{TAB}: Predizmera **DR** za polmer iz preglednice orodij.

Poti gibanja brez popravka polmera: **R0**

Orodje se premakne v obdelovalni ravnini s svojo središčno točko na programirani poti ali na programiranih koordinatah.

Uporaba: vrtanje, predpozicioniranje.

5 Programiranje: orodja

5.3 Popravek orodja

Poti gibanja s popravkom polmera: RR in RL

RR: Orodje se premika desno od konture.

RL: Orodje se premika levo od konture.

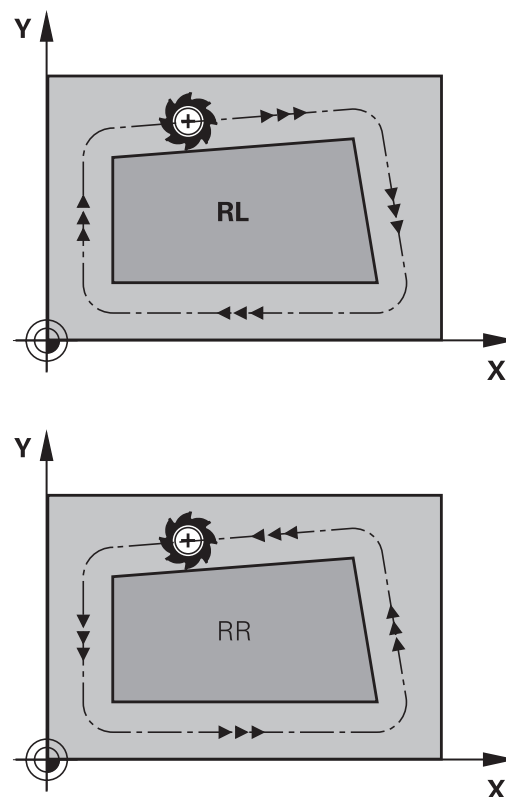
Središče orodja je pri tem od programirane konture oddaljeno za polmer orodja. "Desno" in "levo" označuje položaj orodja v smeri premika vzdolž konture obdelovanca. Oglejte si slike.

Med dvema programskima nizoma z različnima popravkoma polmera **RR** in **RL** mora biti najmanj en niz premikanja v obdelovalni ravnini brez popravka polmera (torej z **R0**).

TNC aktivira popravek polmera na koncu niza, ko ste prvič programirali popravek.

Pri prvem stavku s popravkom polmera **RR/RL** in pri priklicu z **R0** pozicionira TNC orodje vedno navpično na programirano začetno ali končno točko. Orodje pozicionirajte pred prvo konturno točko oz. za zadnjo konturno točko tako, da se kontura ne poškoduje.

Vnos popravka polmera

Popravek polmera vnesite v **L**-stavek. Vnesite koordinate ciljne točke in potrdite s tipko **ENT**.

POPRAVEK POL.: RL/RR/NI POPR.?

RL	▶ Za premik orodja v levo od programirane konture pritisnite gumb RL . ALI
RR	▶ Za premik orodja v desno od programirane konture pritisnite gumb RR . ALI
ENT	▶ Za premik orodja brez popravka polmera oz. s preklicem popravka polmera pritisnite tipko ENT .
END	▶ Če želite niz končati, pritisnite tipko END .

Popravek polmera: obdelava kotov

■ Zunanji robovi:

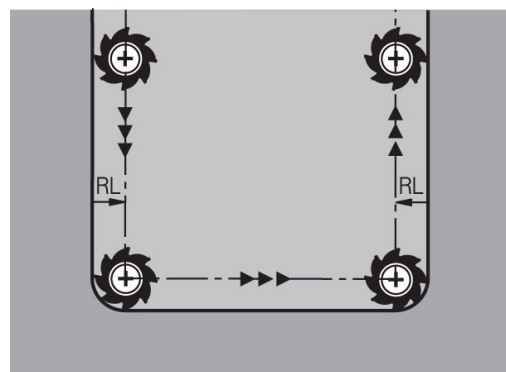
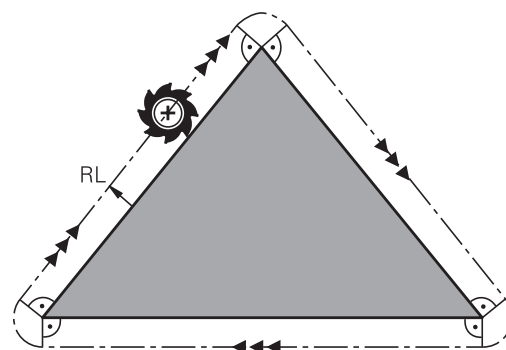
Če ste programirali popravek polmera, premika TNC orodje po zunanjih robovih na prehodnem krogu. Po potrebi TNC zmanjša pomik na zunanjih robovih, na primer pri velikih spremembah smeri.

Na notranjih robovih TNC izračuna sečišče poti, na katerih se s popravkom premika središče orodja. Od te točke dalje se orodje premika vzdolž naslednjega konturnega elementa. Tako se notranji robovi obdelovanca ne poškodujejo. Iz tega je razvidno, da za določeno konturo ni mogoče izbrati polmer orodja poljubne velikosti.

Pozor, nevarnost kolizije!

Začetne ali končne točke pri notranji obdelavi ne nastavite na točko roba konture, saj se lahko v nasprotnem primeru kontura poškoduje.

6

**Programiranje:
programiranje
kontur**

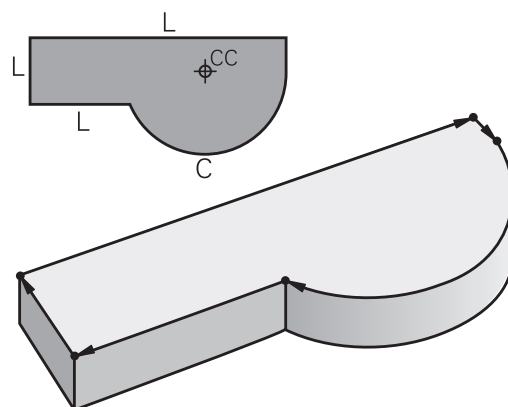
Programiranje: programiranje kontur

6.1 Premiki orodja

6.1 Premiki orodja

Funkcije poti

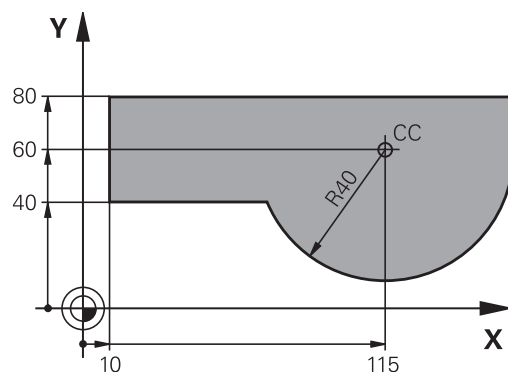
Kontura obdelovanca je običajno sestavljena iz več konturnih elementov, kot so premice in krožni loki. S funkcijami poti programirate premike orodja **premočrtno** in **krožno**.

Prosto programiranje kontur FK

Če ni na voljo primerne slike z dimenzijami, ki bi ustrezala NC-ju, in če so vnosi izmer za NC-program nepopolni, programirajte konturo obdelovanca s prostim programiranjem kontur. TNC izračuna manjkajoče podatke.

Tudi s FK-programiranjem lahko programirate **premočrtne** in **krožne** premike orodja.

Dodatne funkcije M

Z dodatnimi funkcijami TNC-ja krmilite:

- programski tek, npr. prekinitev programskega teka
- strojne funkcije, kot so vklop in izklop vrtenja vretena in hladila
- podajanje orodja

Podprogrami in ponovitve delov programa

Ponavljajoče se obdelovalne korake vnesite samo enkrat kot podprogram ali ponovitev dela programa. Če želite izvesti del programa samo pod določenimi pogoji, te programske korake prav tako določite v podprogramu. Dodatno lahko obdelovalni program prikliče in izvede nadaljnji program.

Programiranje s podprogrami in ponovitvami dela programa: glej "Programiranje: podprogrami in ponovitve delov programov", Stran 281.

Programiranje s Q-parametri

V obdelovalnem programu so Q-parametri nadomestila za številčne vrednosti: Q-parametru je na drugem mestu dodeljena številčna vrednost. S Q-parametri lahko programirate matematične funkcije, ki krmilijo programski tek ali opisujejo konturo.

Poleg tega lahko s programiranjem Q-parametrov izvajate meritve s 3D-tipalnim sistemom med programskim tekom.

Programiranje s Q-parametri: glej " Programiranje: Q-parametri", Stran 299.

Programiranje: programiranje kontur

6.2 Osnove k funkcijam poti

6.2 Osnove k funkcijam poti

Programiranje premikov orodja za obdelavo

Če sestavljate obdelovalni program, zaporedoma programirajte funkcije podajanja orodja za posamezne elemente konture obdelovanca. Poleg tega običajno navedete **koordinate končnih točk konturnih elementov** iz slike z merami. Iz teh koordinatnih podatkov, podatkov o orodju in popravka polmera TNC ugotovi dejansko pot premika orodja.

TNC hkrati premika vse strojne osi, ki ste jih programirali v programskem stavku funkcije poti.

Premiki vzporedno s strojnimi osmi

Programski stavek vsebuje koordinato: TNC premika orodje vzporedno s programirano orodno osjo.

Glede na konstrukcijo stroja se med obdelavo premika orodje ali pa miza stroja z vpetim obdelovancem. Pri programiranju poti gibanja praviloma ravnajte tako, kot da se orodje premika.

Primer:

50 L X+100

50	Številka niza
L	Funkcija podajanja orodja »Premočno«
X+100	Koordinate končne točke

Orodje ohrani Y- in Z-koordinate in se premakne na položaj X=100. Oglejte si sliko.

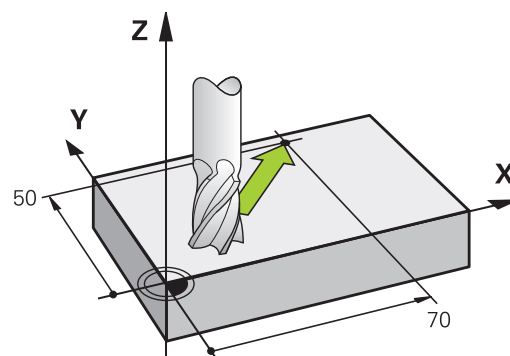
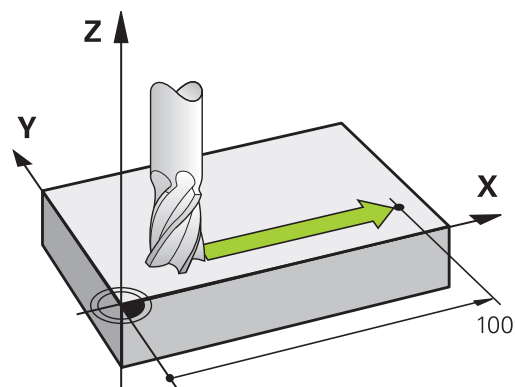
Premiki v glavnih ravninah

Programski stavek vsebuje dve koordinati: TNC premika orodje v programirani ravnini.

Primer

L X+70 Y+50

Orodje ohrani Z-koordinato in se v ravnini XY premakne na položaj X=70, Y=50. Oglejte si sliko.

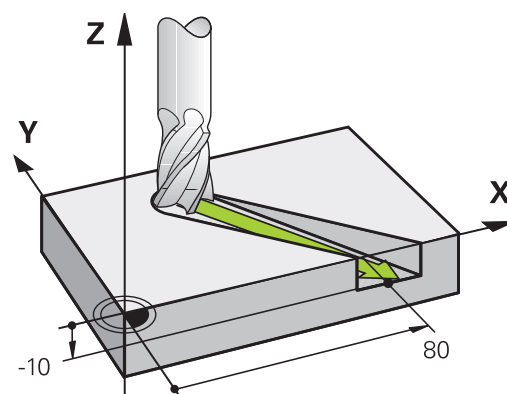

Tridimenzionalni premik

Programski stavek vsebuje tri koordinate: TNC premakne orodje na programirani položaj.

Primer

L X+80 Y+0 Z-10

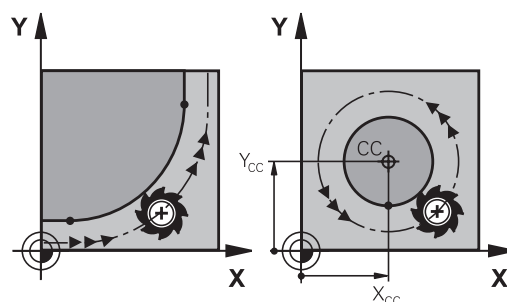

Krogi in krožni loki

Pri krožnih premikih TNC hkrati premika dve strojni osi: orodje se krožno premika v razmerju do obdelovanca. Za krožne premike lahko vnesete središče kroga **CC**.

S funkcijami podajanja orodja za krožni lok programirajte kroge v glavnih ravninah: glavno ravnino je treba pri priklicu orodja **TOOL CALL** definirati tako, da določite os vretena:

Os vretena	Glavna ravnina
Z	XY, tudi UV, XV, UY
Y	ZX, tudi WU, ZU, WX
X	YZ, tudi VW, YW, VZ

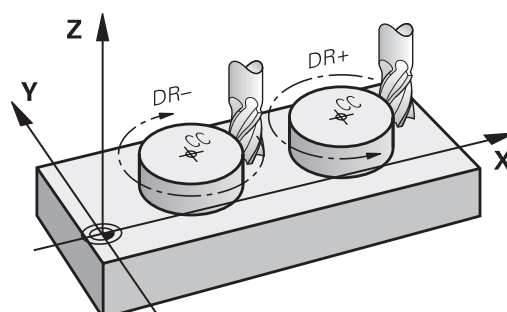
Kroge, ki niso vzporedni z glavno ravnino, lahko programirate tudi s funkcijo "Vrtenje obdelovalne ravnine" (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, cikel 19, OBDELOVALNA RAVNINA) ali s Q-parametri (glej "Načelo in pregled funkcij", Stran 300).

Smer vrtenja DR pri krožnih premikih

Za krožne premike brez tangencialnega prehoda na druge konturne elemente je treba nastaviti smer vrtenja na naslednji način:

Vrtenje v smeri urnih kazalcev: **DR-**

Vrtenje v nasprotni smeri urnih kazalcev: **DR+**

Programiranje: programiranje kontur

6.2 Osnove k funkcijam poti

Popravek polmera

Popravek polmera mora biti v nizu, s katerim se premaknete na prvi konturni element. Popravek polmera ne smete aktivirati v nizu za krožnico. To prej programirajte v stavku za premočrtni premik (glej "Poti gibanja – pravokotne koordinate", Stran 224) ali v stavku primika (APPR stavek, glej "Premik na konturo in odmik z nje", Stran 214).

Predpozicioniranje

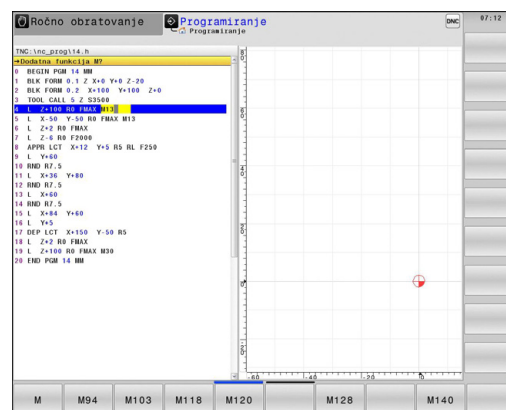

Pozor, nevarnost kolizije!

Orodje predpozicionirajte na začetku obdelovalnega programa tako, da ne more priti do poškodb orodja ali obdelovanca.

Sestavljanje programskih nizov s tipkami za funkcije poti

S sivimi tipkami za funkcije poti odprite pogovorno okno z navadnim besedilom. TNC zahteva zaporedni vnos vseh informacij in programski niz vstavi v obdelovalni program.

Primer: programiranje premočrtnega premika

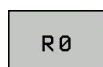
- ▶ Odprite programirno pogovorno okno: npr. Premočrtno.

KOORDINATE?

- ▶ Navedite koordinate končne točke premice, npr. -20 v smeri X

KOORDINATE?

- ▶ Vnesite koordinate končne točke premice, npr. 30 v smeri Y, in potrdite s tipko ENT.

POPRAVEK POL.: RL/RR/NI POPR.?

- ▶ Za izbiro popravka polmera pritisnite npr. gumb R0, orodje se premika brez popravkov.

POMIK F=? / F MAX = ENT

- ▶ Vnesite **100** (pomik npr. 100 mm/min; pri programiranju v palcih: če vnesete 100, to ustreza pomiku 10 palcev/min, in potrdite s tipko ENT . ALL

- ▶ za premikanje v hitrem teku pritisnite gumb FMAX ali

- ▶ Premikanje s samodejno izračunanim pomikom iz stavka **TOOL CALL**: pritisnite gumb F AUTO.

DODATNA FUNKCIJA M?

- ▶ Vnesite **3** (npr. dodatna funkcija M3) in zaprite pogovorno okno s tipko END.

Vrstica v obdelovalnem programu

L X-20 Y+30 R0 FMAX M3

Programiranje: programiranje kontur

6.3 Premik na konturo in odmik z nje

6.3 Premik na konturo in odmik z nje

Začetna in končna točka

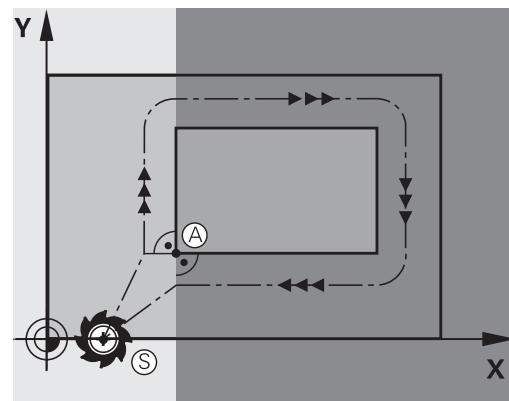
Orodje se premakne z začetne točke na prvo konturno točko.

Zahteve na začetno točko:

- Programirano brez popravka polmera
- Primik brez kolizije
- Bližina prve konturne točke

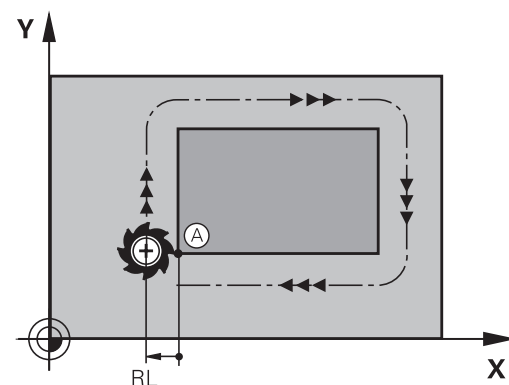
Primer na desni sliki:

Če začetno točko določite na temno sivem območju, se kontura pri primiku na prvo konturno točko poškoduje.

Prva konturna točka

Za premik orodja na prvo konturno točko programirajte popravek polmera.

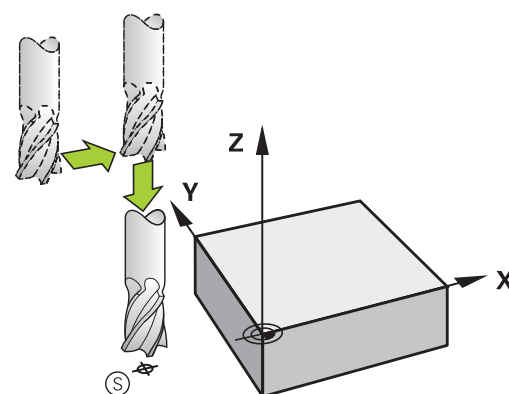
Premik na začetno točko na osi vretena

Pri primiku na začetno točko se mora orodje na osi vretena premikati na delovni globini. Pri nevarnosti kolizije izvedite primik na začetno točko na osi vretena posebej.

NC-nizi

30 L Z-10 R0 FMAX

31 L X+20 Y+30 RL F350

Končna točka

Pogoji za izbiro končne točke:

- Primik brez kolizije
- Bližina zadnje konturne točke
- Preprečevanje konturnih poškodb: Optimalna končna točka leži na podaljšku premikanja orodja za obdelavo zadnjega konturnega elementa.

Primer na desni sliki:

Če končno točko določite na temno sivem območju, se kontura pri primiku na končno točko poškoduje.

Odmik s končne točke na osi vretena:

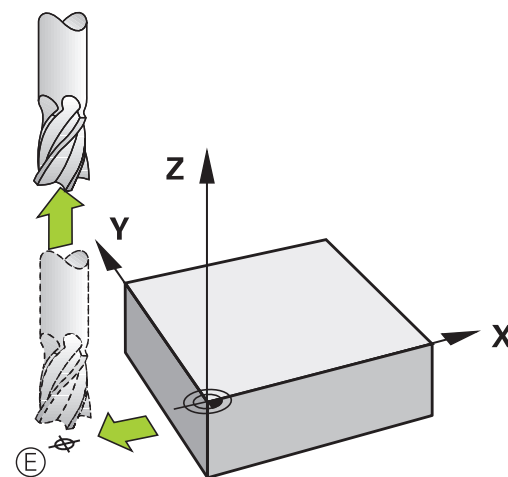
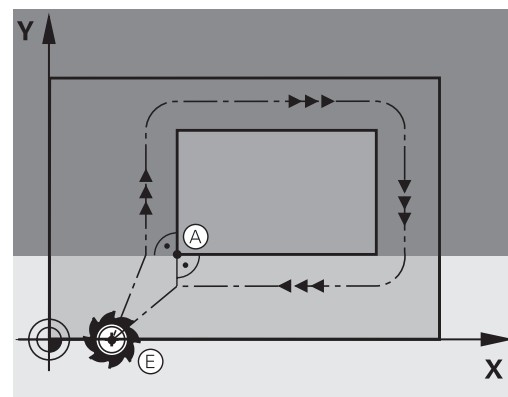
Pri odmiku s končne točke programirajte os vretena posebej.

Oglejte si sliko desno na sredini.

NC-nizi

50 L X+60 Y+70 R0 F700

51 L Z+250 R0 FMAX

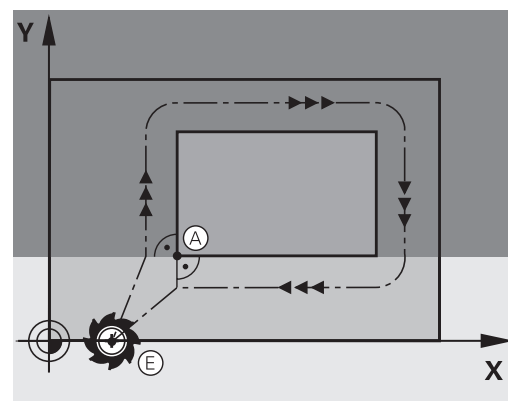
Skupna začetna in končna točka

Za skupno začetno in končno točko programirajte popravek polmera.

Preprečevanje konturnih poškodb: Optimalna začetna točka leži med podaljški premikanja orodja za obdelavo prvega in zadnjega konturnega elementa.

Primer na desni sliki:

Če končno točko določite na temnosivem območju, se kontura pri primiku nanjo oz. odmiku z nje poškoduje.

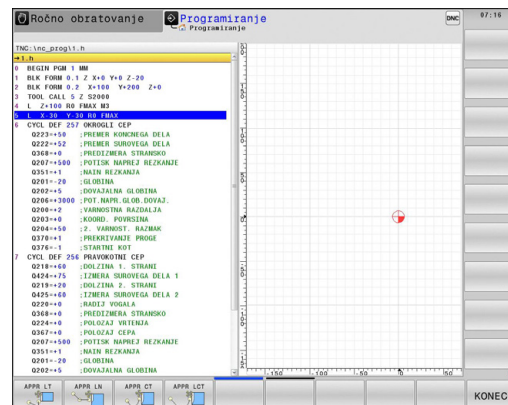
Programiranje: programiranje kontur

6.3 Premik na konturo in odmik z nje

Pregled: oblike poti za premik na konturo in odmik s konture

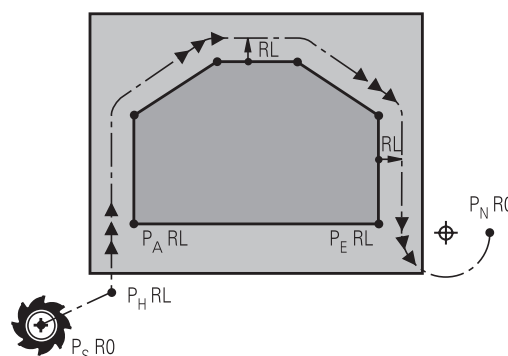
Funkciji **APPR** (angl. approach = primik) in **DEP** (angl. departure = odmik) aktivirajte s tipko **APPR/DEP**. Po aktivaciji funkcij lahko z gumbi izberete naslednje oblike poti:

Primik	Odmik	Funkcija
		Premočrtno s tangencialnim nadaljevanjem
		Premica navpična na konturno točko
		Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem
		Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem na konturo, primik na pomožno točko ali odmik z nje izven konture na tangencialno sledeči element na premici

Pomembni položaji pri primiku in odmiku

- Začetna točka P_S
Ta položaj programirajte neposredno pred stavkom APPR. P_S je izven konture, primik nanjo pa se izvede brez popravka polmera ($R0$).
- Pomožna točka P_H
Primik in odmik se pri nekaterih oblikah poti izvede s pomočjo pomožne točke P_H , ki jo TNC izračuna iz vnosov v stavkih APPR in DEP. TNC izbere premik s trenutnega položaja na pomožno točko P_H z nazadnje programiranim pomikom. Če ste v zadnjem nizu položaja pred funkcijo primika programirali **FMAX** (pozicioniranje s hitrim tekom), izvede TNC pomik tudi na pomožno točko P_H .
- Prva konturna točka P_A in zadnja konturna točka P_E
Prvo konturno točko P_A programirajte v stavku APPR, zadnjo konturno točko P_E pa s poljubno funkcijo poti. Če niz APPR vsebuje tudi Z-koordinato, premakne TNC orodje najprej v obdelovalni ravnini na P_H in tam na orodni osi na navedeno globino.
- Končna točka P_N
Položaj P_N je izven konture in je rezultat vaših vnosov v stavku DEP. Če stavek DEP vsebuje tudi Z-koordinato, premakne TNC orodje najprej v obdelovalni ravnini na P_N in tam na orodni osi na vneseno višino.

Kratka oznaka	Pomen
APPR	angl. APPRoach = primik
DEP	angl. DEParture = odmik
L	angl. Line = premica
C	angl. Circle = krog
T	Tangencialno (stalen, gladek prehod)
N	Normala (navpično)

Pri pozicioniranju z dejanskega položaja na pomožno točko P_H TNC ne preveri, ali bo programirana kontura poškodovana. To preverite s testno grafiko!

Pri funkcijah APPR LT, APPR LN in APPR CT izvede TNC premik z dejanskega položaja na pomožno točko P_H z nazadnje programiranim pomikom/hitrim tekom. Pri funkciji APPR LCT izvede TNC premik na pomožno točko P_H s pomikom, ki je bil programiran v nizu APPR. Če pred nizom za premik pomik še ni bil programiran, TNC prikaže sporočilo o napaki.

Programiranje: programiranje kontur

6.3 Premik na konturo in odmik z nje

Polarne koordinate

Konturne točke za naslednje funkcije primika/odmika lahko programirate tudi s polarnimi koordinatami:

- APPR LT postane APPR PLT
- APPR LN postane APPR PLN
- APPR CT postane APPR PCT
- APPR LCT postane APPR PLCT
- DEP LCT postane DEP PLCT

Ko ste z gumbom izbrali funkcijo primika ali odmika, pritisnite oranžno tipko P.

Popravek polmera

Popravek polmera programirajte skupaj s prvo konturno točko P_A v nizu APPR. Nizi DEP popravek polmera samodejno prekličejo!

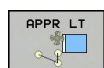
Če **APPR LN** ali **APPR CT** programirate z **R0**, krmilni sistem obdelavo/simulacijo zaustavi in javi sporočilo o napaki.

Takšno delovanje ni običajno za krmilni sistem iTNC 530!

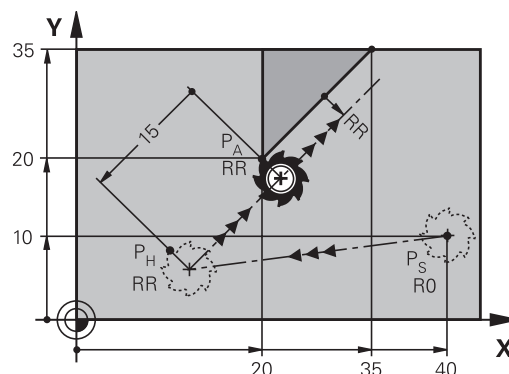
Primik po premici s tangencialnim nadaljevanjem:**APPR LT**

TNC premakne orodje premočrtno z začetne točke P_S na pomožno točko P_H . S te točke se orodje tangencialno premakne na prvo konturno točko P_A na premici. Pomožna točka P_H je od prve konturne točke P_A oddaljena za LEN .

- Poljubna funkcija poti: izvedite premik na začetno točko P_S .
- S tipko **APPR/DEP** in gumbom **APPR LT** odprite pogovorno okno:

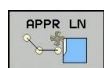
- Koordinate prve konturne točke P_A .
- **LEN**: razdalja med pomožno točko P_H in prvo konturno točko P_A
- Popravek polmera **RR/RL** za obdelavo.

Primeri NC-stavkov

7 L X+40 Y+10 R0 FMAX M3	P_S brez popravka polmera
8 APPR LT X+20 Y+20 Z-10 LEN15 RR F100	P_A s popravkom polmera RR, razdalja med P_H in P_A : LEN=15
9 L X+35 Y+35	Končna točka prvega konturnega elementa
10 L ...	Naslednji konturni element

Navpičen primik po premici na prvo konturno točko:**APPR LN**

- Poljubna funkcija poti: izvedite premik na začetno točko P_S .
- S tipko **APPR/DEP** in gumbom **APPR LN** odprite pogovorno okno:

- Koordinate prve konturne točke P_A .
- Dolžina: odklik pomožne točke P_H . **LEN** vedno vnesite pozitivno!
- Popravek polmera **RR/RL** za obdelavo.

Primeri NC-stavkov

7 L X+40 Y+10 R0 FMAX M3	Premik na P_S brez popravka polmera
8 APPR LN X+10 Y+20 Z-10 LEN15 RR F100	P_A s popravkom polmera RR
9 L X+20 Y+35	Končna točka prvega konturnega elementa
10 L ...	Naslednji konturni element

Programiranje: programiranje kontur

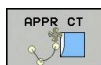
6.3 Premik na konturo in odmik z nje

Primik po krožnici s tangencialnim nadaljevanjem: APPR CT

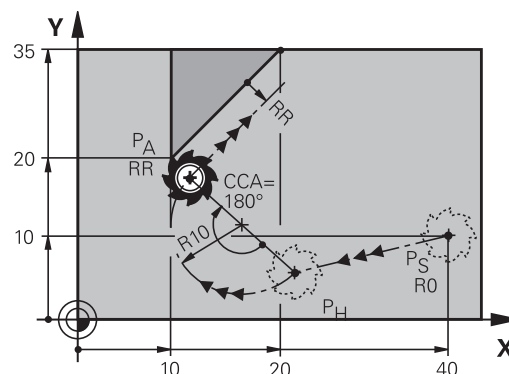
TNC premakne orodje premočrtno z začetne točke P_S na pomožno točko P_H . Od tam se orodje premakne po krožnici, ki tangencialno prehaja v prvi konturni element, na prvo konturno točko P_A .

Krožnica od P_H do P_A je določena s polmerom R in kotom središča **CCA**. Smer vrtenja krožnice je določena s potekom prvega konturnega elementa.

- ▶ Poljubna funkcija poti: izvedite premik na začetno točko P_S .
- ▶ S tipko **APPR/DEP** in gumbom **APPR CT** odprite pogovorno okno:

- ▶ Koordinate prve konturne točke P_A .
- ▶ Polmer R krožnice.
 - Premik na stran obdelovanca, ki je definirana s popravkom polmera: vnos R mora biti pozitiven.
 - Premik s strani obdelovanca: vnos R mora biti negativen.
- ▶ Kot središča **CCA** krožnice.
 - vnesite le pozitiven **CCA**.
 - Največja vrednost vnosa je 360° .
- ▶ Popravek polmera **RR/RL** za obdelavo.

Primeri NC-stavkov

7 L X+40 Y+10 R0 FMAX M3	Premik na P_S brez popravka polmera
8 APPR CT X+10 Y+20 Z-10 CCA180 R+10 RR F100	P_A s popravkom polmera RR , polmer $R=10$
9 L X+20 Y+35	Končna točka prvega konturnega elementa
10 L ...	Naslednji konturni element

Primik po krožni poti s tangencialnim nadaljevanjem na konturo in element premice: APPR LCT

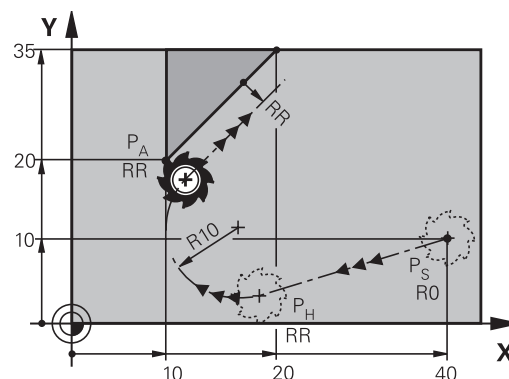
TNC premakne orodje premočrtno z začetne točke P_S na pomožno točko P_H . S tega mesta se orodje po krožnici premakne na prvo konturno točko P_A . Pomik, programiran v stavku APPR, deluje za celotno pot, na kateri TNC izvede premik (pot P_S – P_A).

Če ste v nizu za primik programirali vse tri koordinate glavne osi X, Y in Z, TNC najprej izvede premik iz začetne točke P_S samo v obdelovalni ravnini, nato pa na orodni osi na pomožno točko P_H . Krmilni sistem orodje od pomožne točke P_H do konturne točke P_A pomika samo v obdelovalni ravnini.

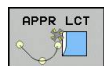
Upoštevajte to delovanje, ko boste uvažali programe iz starejših krmilnih sistemov. Programe ustrezno prilagodite.

Starejši krmilni sistemi so se pomožni točki P_H primaknili istočasno na vseh treh glavnih oseh.

Krožnica se tangencialno nadaljuje tako na premico P_S – P_H kot tudi na prvi konturni element. S tem je s polmerom R nedvoumno določena.

- Poljubna funkcija poti: izvedite premik na začetno točko P_S .
- S tipko **APPR/DEP** in gumbom **APPR LCT** odprite pogovorno okno:

- Koordinate prve konturne točke P_A .
- Polmer R krožnice. R vnesite pozitivno.
- Popravek polmera **RR/RL** za obdelavo.

Primeri NC-stavkov

7 L X+40 Y+10 R0 FMAX M3	Premik na P_S brez popravka polmera
8 APPR LCT X+10 Y+20 Z-10 R10 RR F100	P_A s popravkom polmera RR, polmer R=10
9 L X+20 Y+35	Končna točka prvega konturnega elementa
10 L ...	Naslednji konturni element

Programiranje: programiranje kontur

6.3 Premik na konturo in odmik z nje

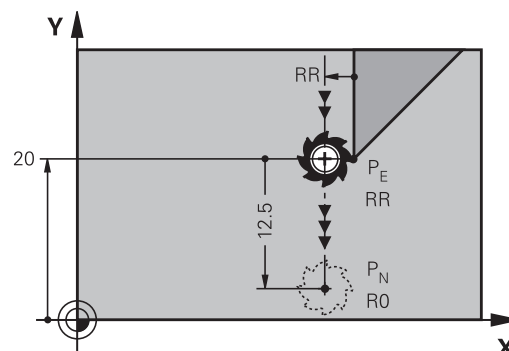
Odmik po premici s tangencialnim nadaljevanjem: DEP LT

TNC premočrtno premakne orodje z zadnje konturne točke P_E na končno točko P_N . Premica leži v podaljšku zadnjega konturnega elementa. P_N je od P_E odmaknjena za LEN .

- ▶ Programirajte zadnji konturni element s končno točko P_E in popravkom polmera.
- ▶ S tipko **APPR/DEP** in gumbom **DEP LT** odprite pogovorno okno:

- ▶ **LEN**: vnesite odmik končne točke P_N od zadnjega konturnega elementa P_E .

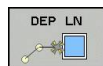
Primeri NC-stavkov

23 L Y+20 RR F100	Zadnji konturni element: P_E s popravkom polmera
24 DEP LT LEN12.5 F100	Za odmik $LEN = 12,5$ mm
25 L Z+100 FMAX M2	Odmik od Z, povratek, konec programa

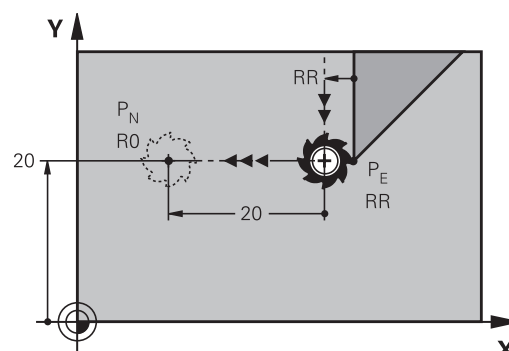
Odmik po premici navpično na zadnjo konturno točko: DEP LN

TNC premočrtno premakne orodje z zadnje konturne točke P_E na končno točko P_N . Premica poteka navpično stran od zadnje konturne točke P_E . P_N je od P_E oddaljena za $LEN +$ polmer orodja.

- ▶ Programirajte zadnji konturni element s končno točko P_E in popravkom polmera.
- ▶ S tipko **APPR/DEP** in gumbom **DEP LN** odprite pogovorno okno:

- ▶ **LEN**: vnesite razdaljo končne točke P_N
Pomembno: **VREDNOST LEN** mora biti pozitivna!

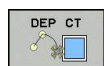
Primeri NC-stavkov

23 L Y+20 RR F100	Zadnji konturni element: P_E s popravkom polmera
24 DEP LN LEN+20 F100	Navpičen odmik od konture: $LEN = 20$ mm
25 L Z+100 FMAX M2	Odmik od Z, povratek, konec programa

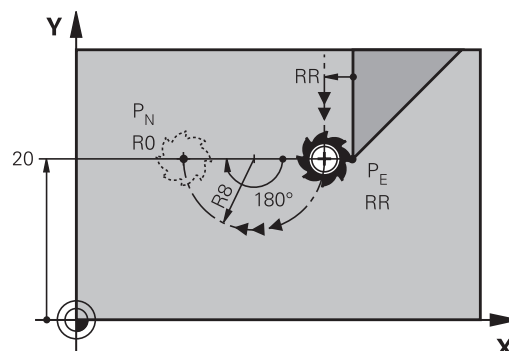
Premik na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem: DEP CT

TNC premakne orodje na krožnici z zadnje konturne točke P_E na končno točko P_N . Krožnica se nadaljuje tangencialno na zadnji konturni element.

- ▶ Programirajte zadnji konturni element s končno točko P_E in popravkom polmera.
- ▶ S tipko **APPR/DEP** in gumbom **DEP CT** odprite pogovorno okno:

- ▶ Kot središča **CCA** krožnice.
- ▶ Polmer **R** krožnice.
 - Orodje naj se od obdelovanca odklikne v tisto stran, ki je določena s popravkom polmera: **R** mora biti pozitiven.
 - Orodje naj se od obdelovanca odklikne v **nasprotno** smer, ki je določena s popravkom polmera: **R** mora biti negativen.

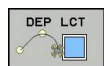
Primeri NC-stavkov

23 L Y+20 RR F100	Zadnji konturni element: P_E s popravkom polmera
24 DEP CT CCA 180 R+8 F100	Kot središča = 180° , polmer krožnice = 8 mm
25 L Z+100 FMAX M2	Odklik od Z, povratek, konec programa

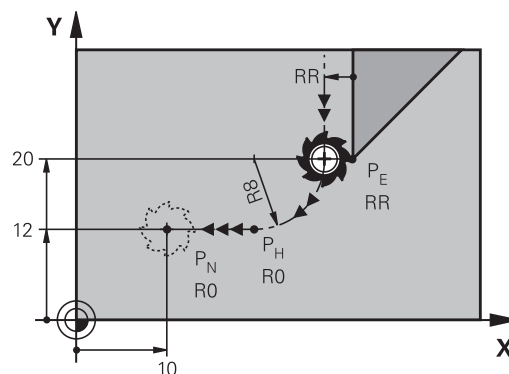
Odklik po krožnici s tangencialnim nadaljevanjem na konturo in premico: DEP LCT.

TNC premakne orodje na krožnici z zadnje konturne točke P_E na pomožno točko P_H . Od tam se premočrtno pomakne na končno točko P_N . Zadnji konturni element in premica P_H-P_N tangencialno prehajata čez krožnico. Tako je krožnica nedvoumno določena s polmerom **R**.

- ▶ Programirajte zadnji konturni element s končno točko P_E in popravkom polmera.
- ▶ S tipko **APPR/DEP** in gumbom **DEP LCT** odprite pogovorno okno:

- ▶ Vnesite koordinate končne točke P_N .
- ▶ Polmer **R** krožnice. **R** vnesite pozitivno.

Primeri NC-stavkov

23 L Y+20 RR F100	Zadnji konturni element: P_E s popravkom polmera
24 DEP LCT X+10 Y+12 R+8 F100	Koordinate P_N , polmer krožnice = 8 mm
25 L Z+100 FMAX M2	Odklik od Z, povratek, konec programa

Programiranje: programiranje kontur

6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate

6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate

Pregled poti gibanja

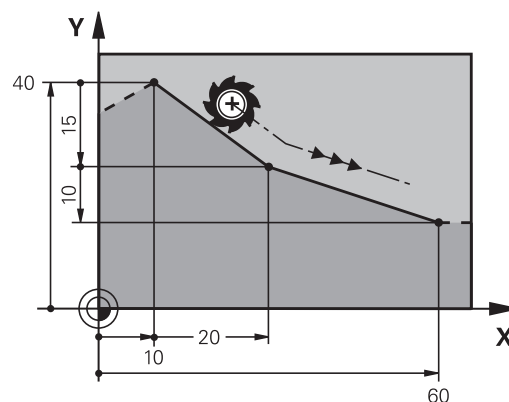
Tipka za funkcijo podajanja orodja	Funkcija	Premik orodja	Potrebni vnosi	Stran
	Premica L angl.: Line	Premočrtno	Koordinate končne točke premic	225
	Posneti rob: CHF angl.: CHamFer	Posneti rob med dvema premicama	Dolžina posnetega roba	226
	Središče kroga CC ; angl.: Circle Center	Brez	Koordinate središča kroga oz. pola	228
	Krožnica C angl.: Circle	Krožnica okoli središča kroga CC h končni točki krožnega loka	Koordinate končne točke kroga, smer vrtenja	229
	Krožni lok CR angl.: Circle by Radius	Krožnica z določenim polmerom	Koordinate končne točke kroga, polmer kroga, smer vrtenja	230
	Krožni lok CT angl.: Circle Tangential	Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem na prejšnji in naslednji konturni element	Koordinate končne točke kroga	232
	Zakroževanje robov RND angl.: RouNDing of Corner	Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem na prejšnji in naslednji konturni element	Polmer kota R	227
	Prosto programiranje kontur FK	Premica ali krožnica s poljubnim nadaljevanjem na predhodni konturni element	glej "Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK", Stran 243	246

Premica L

TNC premakne orodje s trenutnega položaja po premicah na končno točko premic. Začetna točka je končna točka predhodnega niza.

- ▶ Pritisnite tipko **L**, da odprete programski niz za premočrtni premik.
- ▶ **Koordinate** končne točke premic, če je potrebno
- ▶ **Popravek polmera RL/RR/RO**
- ▶ **Pomik F**
- ▶ **Dodatna funkcija M**

Primeri NC-stavkov

7 L X+10 Y+40 RL F200 M3

8 L IX+20 IY-15

9 L X+60 IY-10

Prevzem dejanskega položaja

Niz za premočrtni premik (niz L) lahko ustvarite tudi s tipko "PREVZEMI DEJANSKI POLOŽAJ":

- ▶ V načinu Ročno premaknite orodje na položaj za prevzem.
- ▶ Prikaz na zaslonu preklopite na Programiranje.
- ▶ Izberite programski niz, za katerim želite vstaviti niz za premočrtno premikanje.

- ▶ Pritisnite tipko **PREVZEMI DEJANSKI POLOŽAJ**: TNC ustvari niz za premočrtno premikanje s koordinatami dejanskega položaja.

Programiranje: programiranje kontur

6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate

Vnos posnetega roba med dve premici

Konturnim robom, ki nastanejo pri presečišču dveh premic, lahko dodate posnete robove.

- V stavkih premic programirajte pred stavkom **CHF** in za njim obe koordinati ravnine, v kateri naj se izvede posneti rob.
- Popravek polmera pred stavkom **CHF** in za njim mora biti enak.
- Izdelava posnetega roba mora biti mogoča s trenutnim orodjem.

► **Izsek posnetega roba:** dolžina posnetega roba (če je potrebno):

► **Pomik F** (deluje samo v stavku **CHF**)

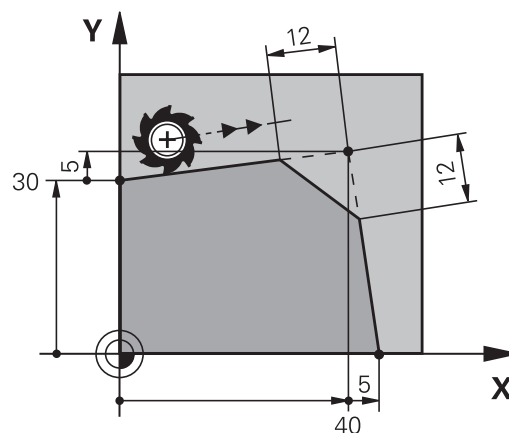
Primeri NC-stavkov

7 L X+0 Y+30 RL F300 M3

8 L X+40 IY+5

9 CHF 12 F250

10 L IX+5 Y+0

Konture ne začnite s stavkom **CHF**.

Izdelava posnetega roba se izvede samo v obdelovalni ravlini.

Primik se ne izvede na kotno točko, ki je odrezana od posnetega roba.

Pomik, ki je programiran v nizu **CHF**, deluje samo v tem nizu CHF. Nato znova velja pomik, ki je programiran pred nizom **CHF**.

Zaobljanje vogalov RND

Funkcija **RND** zaoblja konturne robove.

Orodje se premakne po krožnici, ki se tangencialno nadaljuje tako na prejšnji kot na naslednji konturni element.

Krog za zaobljanje mora biti izvedljiv s priklicanim orodjem.

- ▶ **Polmer zaobljanja:** polmer krožnega loka (če je potreben):
- ▶ **Pomik F** (deluje samo v stavku **RND**)

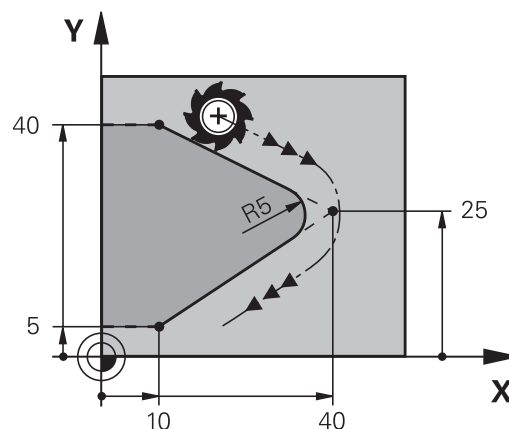
Primeri NC-stavkov

5 L X+10 Y+40 RL F300 M3

6 L X+40 Y+25

7 RND R5 F100

8 L X+10 Y+5

Prejšnji in naslednji konturni element mora vsebovati obe koordinati ravnine, v kateri naj se izvede zaobljanje robov. Če konturo obdelujete brez popravka polmera orodja, morate programirati obe koordinati obdelovalne ravnine.

Primik na robno točko se ne izvede.

Pomik, ki je bil programiran v stavku **RND**, deluje samo v stavku **RND**. Nato znova velja pomik, ki je programiran pred stavkom **RND**.

Stavek **RND** se lahko uporabi tudi za mehek primik na konturo.

Programiranje: programiranje kontur

6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate

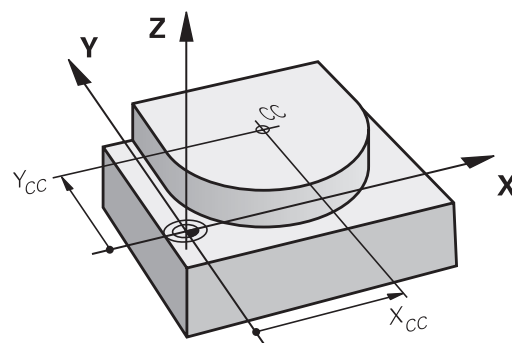
Središče kroga CC

Središče kroga določite za krožnice, ki jih programirate s tipko C (krožnica C)/. Zato

- vnesite pravokotne koordinate središča kroga v obdelovalni ravnini ali
- prevzemite nazadnje programirani položaj ali
- prevzemite koordinate s tipko »PREVZEMI DEJANSKI POLOŽAJ«.

- Vnesite koordinate za središče kroga ali za prevzem nazadnje programiranega položaja: Ne vnesite koordinat

Primeri NC-stavkov

5 CC X+25 Y+25

ali

10 L X+25 Y+25

11 CC

Programski vrstici 10 in 11 se ne nanašata na sliko.

Veljavnost

Središče kroga ostane določeno, dokler ne programirate novega središča kroga.

Inkrementalni vnos središča kroga

Inkrementalen vnos koordinate za središče kroga se vedno navezuje na nazadnje programirani položaj orodja.

S CC označite položaj kot središče kroga. Orodje se ne premakne na ta položaj.
Središče kroga je hkrati pol za polarne koordinate.

KrožnicaC okoli središča kroga CC

Preden programirate krožnico, določite središče kroga CC. Nazadnje programiran položaj orodja pred krožnico je začetna točka krožnice.

- Orodje premaknite na začetno točko krožnice.

- Vnesite **koordinate** središča kroga.

- Po potrebi vnesite **koordinate** končne točke krožnega loka:
- **Smer vrtenja DR**
- **Pomik F**
- **Dodatna funkcija M**

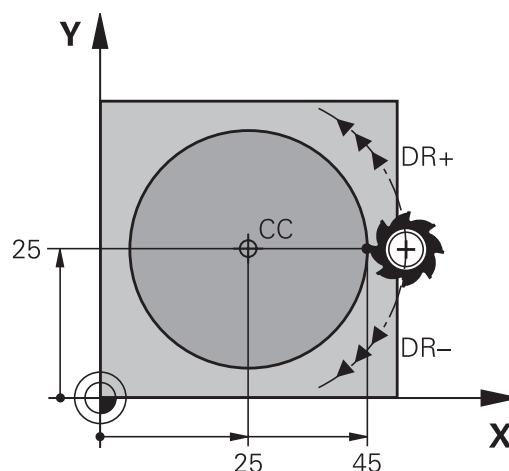
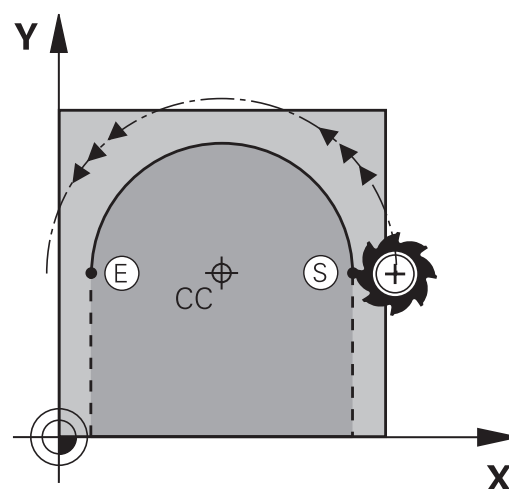
TNC običajno opravi krožne premike v aktivni obdelovalni ravnini. Če programirate kroge, ki ne ležijo v aktivni obdelovalni ravnini, npr. **C Z... X... DR+** pri orodni osi Z, in istočasno zavrtite ta premik, potem TNC izvede premik v obliki prostorskega kroga, torej krog na 3 oseh (možnost št. 8).

Primeri NC-stavkov

5 CC X+25 Y+25

6 L X+45 Y+25 RR F200 M3

7 C X+45 Y+25 DR+

Polni krog

Za končno točko programirajte enake koordinate kot za začetno točko.

Začetna in končna točka krožnega premika morata biti na krožnici.

Vnos tolerance: do 0,016 mm (izberete lahko s strojnim parametrom **circleDeviation**).

Najmanjši možni krog, ki ga lahko TNC izvede: 0,0016 µm.

Programiranje: programiranje kontur

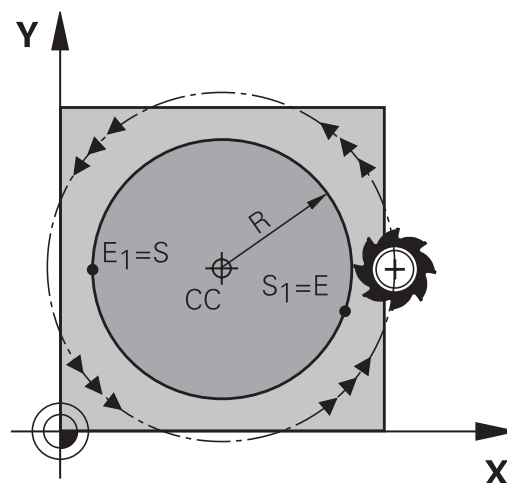
6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate

Krožnica CR z določenim polmerom

Orodje se premika po krožnici s polmerom R .

- ▶ **Koordinate** končne točke krožnega loka
- ▶ **Polmer R** Pozor: predznak določa velikost krožnega loka!
- ▶ **Smer vrtenja DR** Pozor: predznak določa konkavno ali konveksno izbočenost!
- ▶ **Dodatna funkcija M**
- ▶ **Pomik F**

Polni krog

Za polni krog programirajte dva zaporedna krožna niza:

Končna točka prvega polkroga je začetna točka drugega. Končna točka drugega polkroga je začetna točka prvega.

Centrirni kot CCA in polmer R krožnega loka

Začetno in končno točko na konturi je mogoče med seboj povezati s štirimi različnimi krožnimi loki z enakim polmerom:

Manjši krožni lok: $CCA < 180^\circ$

Polmer ima pozitiven predznak $R > 0$

Večji krožni lok: $CCA > 180^\circ$

Polmer ima negativen predznak $R < 0$

S smerjo vrtenja določite, ali naj bo krožni lok izbočen navzven (konveksno) ali navznoter (konkavno):

Izbočenost: smer vrtenja $DR-$ (s popravkom polmera RL)

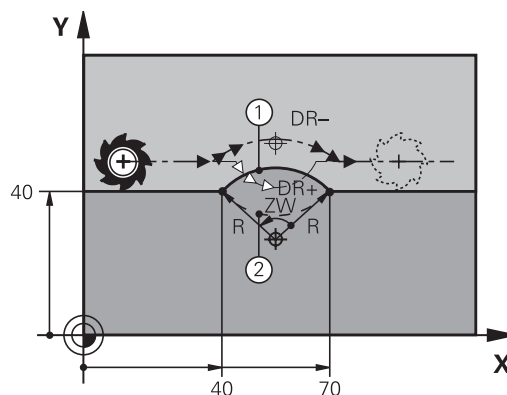
Vbočenost: smer vrtenja $DR+$ (s popravkom polmera RL)

Razdalja med začetno in končno točko premera kroga ne sme biti večja od premera kroga.

Največji polmer je 99,9999 m.

Podprte so kotne osi A, B in C.

Primeri NC-stavkov

10 L X+40 Y+40 RL F200 M3

11 CR X+70 Y+40 R+20 DR- (LOK 1)

ali

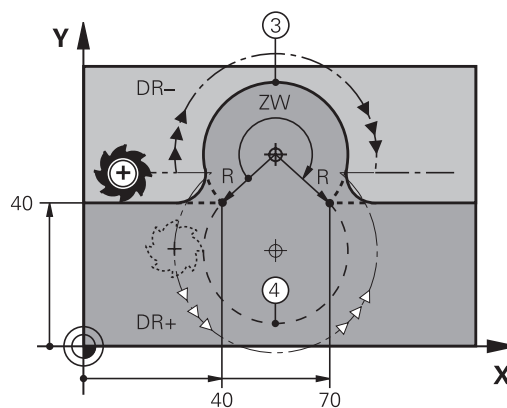
11 CR X+70 Y+40 R+20 DR+ (LOK 2)

ali

11 CR X+70 Y+40 R-20 DR- (LOK 3)

ali

11 CR X+70 Y+40 R-20 DR+ (LOK 4)

Programiranje: programiranje kontur

6.4 Poti gibanja – pravokotne koordinate

Krožnica CT s tangencialnim nadaljevanjem

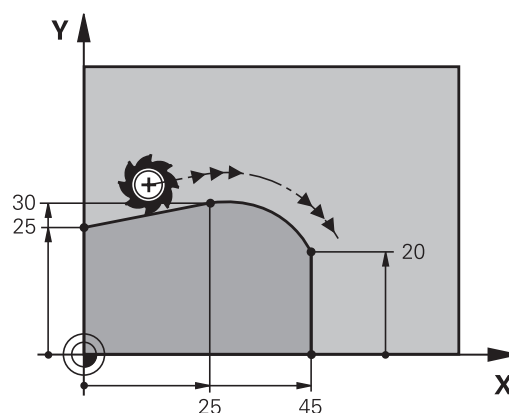
Orodje se premika po krožnici, ki se tangencialno nadaljuje na predhodno programiran konturni element.

Prehod je »tangencialen«, če na stičišču konturnih elementov ne nastane pregibna ali robna točka, če torej konturni elementi enakomerno prehajajo drug v drugega.

Konturni element, na katerega se tangencialno navezuje krožni lok, programirajte neposredno pred stavkom **CT**. Za to sta potrebna najmanj dva pozicionirna niza.

- **Koordinate** končne točke krožnega loka (če je potrebno):
- **Pomik F**
- **Dodatna funkcija M**

Primeri NC-stavkov

7 L X+0 Y+25 RL F300 M3

8 L X+25 Y+30

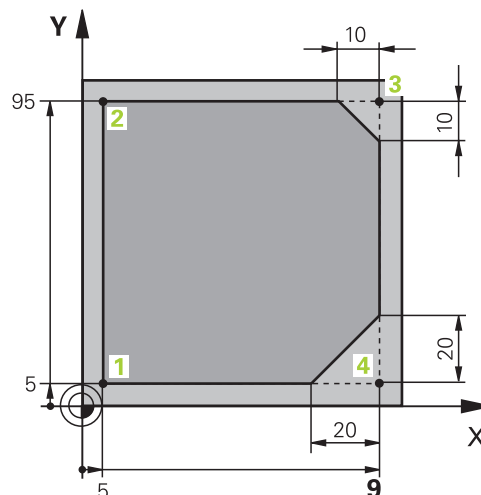
9 CT X+45 Y+20

10 L Y+0

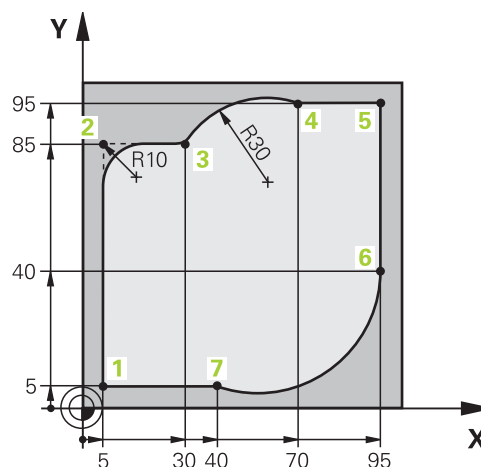
Stavek **CT** in prej programirani konturni element naj vsebujeta obe koordinati ravnine, v kateri se izvede krožni lok!

Primer: premočrtni premiki in posneti robovi kartezično

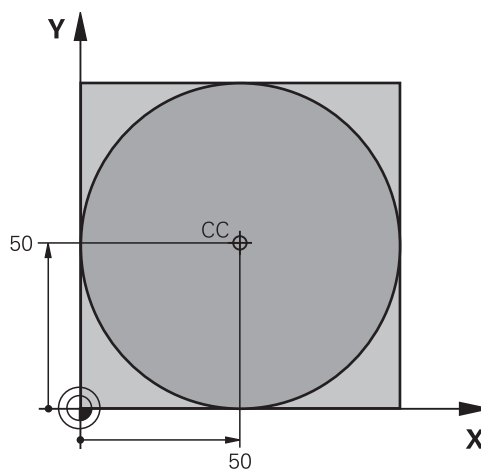
0 BEGIN PGM LINEAR MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca za grafično simulacijo obdelave
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja z osjo vretena in število vrtljajev vretena
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja na osi vretena v hitrem teku FMAX
5 L X-10 Y-10 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
6 L Z-5 R0 F1000 M3	Premik na obdelovalno globino s pomikom F = 1000 mm/min
7 APPR LT X+5 Y+5 LEN10 RL F300	Premočrtni primik na točko 1 konture s tangencialnim nadaljevanjem
8 L Y+95	Primik na točko 2
9 L X+95	Točka 3: prva premica za kot 3
10 CHF 10	Programiranje posnetega roba z dolžino 10 mm
11 L Y+5	Točka 4: druga premica za kot 3, prva premica za kot 4
12 CHF 20	Programiranje posnetega roba z dolžino 20 mm
13 L X+5	Premik na zadnjo konturno točko 1, druga premica za kot 4
14 DEP LT LEN10 F1000	Odmik od konture na premici s tangencialnim nadaljevanjem
15 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
16 END PGM LINEAR MM	

Primer: kartezično krožno premikanje

0 BEGIN PGM CIRCULAR MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca za grafično simulacijo obdelave
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja z osjo vretena in število vrtljajev vretena
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja na osi vretena v hitrem teku FMAX
5 L X-10 Y-10 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
6 L Z-5 R0 F1000 M3	Premik na obdelovalno globino s pomikom F = 1000 mm/min
7 APPR LCT X+5 Y+5 R5 RL F300	Krožni primik na točko 1 konture s tangencialnim nadaljevanjem
8 L X+5 Y+85	Točka 2: prva premica za kot 2
9 RND R10 F150	Vnos polmera z R = 10 mm, pomik: 150 mm/min
10 L X+30 Y+85	Primik na točko 3: začetna točka kroga s CR
11 CR X+70 Y+95 R+30 DR-	Primik na točko 4: končna točka kroga s CR, polmer je 30 mm
12 L X+95	Primik na točko 5
13 L X+95 Y+40	Primik na točko 6
14 CT X+40 Y+5	Primik na točko 7: končna točka krožnice; krožnica s tangencialnim nadaljevanjem na točko 6; TNC samodejno izračuna polmer.
15 L X+5	Premik na zadnjo konturno točko 1
16 DEP LCT X-20 Y-20 R5 F1000	Odmik s konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
17 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
18 END PGM CIRCULAR MM	

Primer: kartezični polni krog

0 BEGIN PGM C-CC MM		
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20		Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0		
3 TOOL CALL 1 Z S3150		Priklic orodja
4 CC X+50 Y+50		Definiranje središča kroga
5 L Z+250 R0 FMAX		Odmik orodja
6 L X-40 Y+50 R0 FMAX		Predpozicioniranje orodja
7 L Z-5 R0 F1000 M3		Premik na obdelovalno globino
8 APPR LCT X+0 Y+50 R5 RL F300		Premik na začetno točko kroga na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
9 C X+0 DR-		Premik na končno točko kroga (= začetno točko kroga)
10 DEP LCT X-40 Y+50 R5 F1000		Odmik s konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
11 L Z+250 R0 FMAX M2		Odmik orodja, konec programa
12 END PGM C-CC MM		

Programiranje: programiranje kontur

6.5 Poti gibanja – polarne koordinate

6.5 Poti gibanja – polarne koordinate

Pregled

S polarnimi koordinatami določite položaj s kotom **PA** in razdaljo **PR** od prej definiranega pola **CC**.

Uporaba polarnih koordinat nudi prednosti pri:

- položajih na krožnih lokih
- slikah obdelovanca s kotnimi podatki, npr. pri krožnih luknjah

Pregled funkcije poti s polarnimi koordinatami

Tipka za funkcijo podajanja orodja	Premik orodja	Potrebni vnosi	Stran
 + 	Premica	Polarni polmer, polarni kot končne točke premice	237
 + 	Krožnica okoli središča kroga/ pola do končne točke krožnega loka	Polarni kot končne točke kroga, smer vrtenja	238
 + 	Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem na prejšnji konturni element	Polarni polmer, polarni kot končne točke kroga	238
 + 	Prekrivanje krožnice s premico	Polarni polmer, polarni kot končne točke kroga, koordinata končne točke na orodni osi	239

Izvor polarnih koordinat: Pol CC

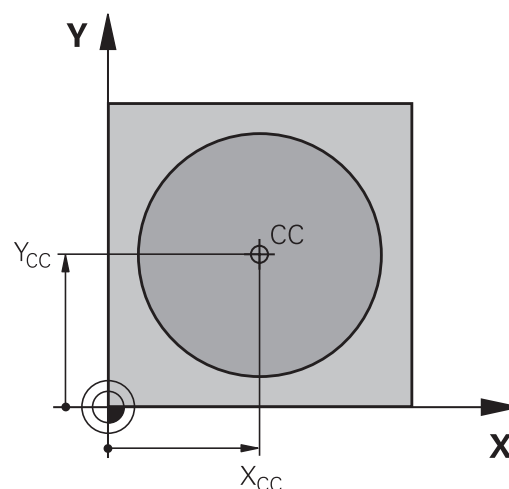
Preden s polarnimi koordinatami določite položaje, lahko pol CC določite na poljubnih mestih v obdelovalnem programu. Pri določanju pola ravnajte kot pri programiranju središča kroga.

- **Koordinate:** vnesite pravokotne koordinate za pol ali prevzemite nazadnje programirani položaj: ne vnesite nobenih koordinat. Pol določite, preden programirate polarne koordinate. Pol programirajte samo v pravokotnih koordinatah. Pol je dejaven tako dolgo, dokler ne določite novega pola.

Primeri NC-stavkov

12 CC X+45 Y+25

Premica LP

Orodje se po premicah premika od svojega trenutnega položaja na končno točko premic. Začetna točka je končna točka predhodnega niza.

- **Polmer polarnih koordinat PR:** vnesite razdaljo med končno točko premice in polom CC.

- **Kot polarnih koordinat PA:** kotni položaj končne točke premice med -360° in $+360^\circ$.

Predznak **PA** je določen z referenčno osjo kota:

- Kot referenčne osi kota do **PR** v nasprotni smeri urinih kazalcev: **PA**>0
- Kot referenčne osi kota do **PR** v smeri urinih kazalcev: **PA**<0

Primeri NC-stavkov

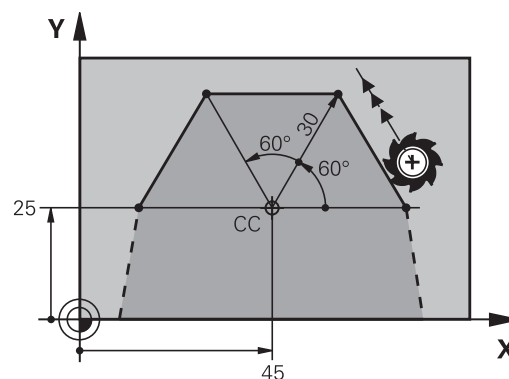
12 CC X+45 Y+25

13 LP PR+30 PA+0 RR F300 M3

14 LP PA+60

15 LP IPA+60

16 LP PA+180

Programiranje: programiranje kontur

6.5 Poti gibanja – polarne koordinate

Krožnica CP okoli pola CC

Polmer polarnih koordinat **PR** je hkrati tudi polmer krožnega loka. **PR** je določen z razdaljo med začetno točko in polom **CC**. Nazadnje programiran položaj orodja pred krožnico je začetna točka krožnice.

- **Kot polarnih koordinat PA:** kotni položaj končne točke krožnice med $-99999,9999^\circ$ in $+99999,9999^\circ$.

- **Smer vrtenja DR**

Primeri NC-stavkov

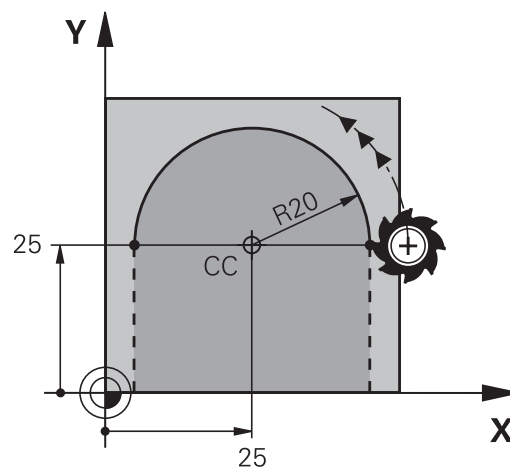
18 CC X+25 Y+25

19 LP PR+20 PA+0 RR F250 M3

20 CP PA+180 DR+

Pri inkrementalnih vnosih morate **DR** in **PA** vnesti z enakim predznakom. Upoštevajte to delovanje, ko boste uvažali programe iz starejših krmilnih sistemov. Programe ustrezno prilagodite.

Krožnica CTP s tangencialnim nadaljevanjem

Orodje se premika po krožnici, ki se tangencialno nadaljuje na predhodni konturni element.

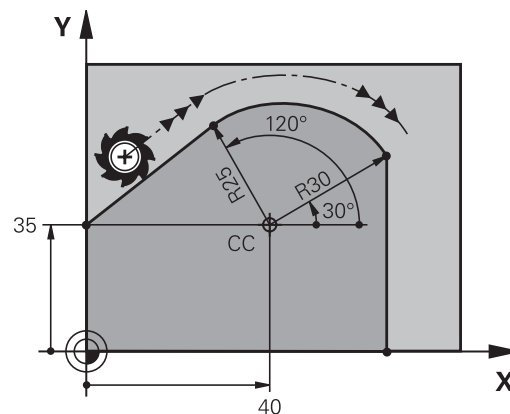
- **Polmer polarnih koordinat PR:** razdalja med končno točko krožnice in polom **CC**

- **Kot polarnih koordinat PA:** kotni položaj končne točke krožnice

Pol ni središče konturnega kroga!

Primeri NC-stavkov

12 CC X+40 Y+35

13 L X+0 Y+35 RL F250 M3

14 LP PR+25 PA+120

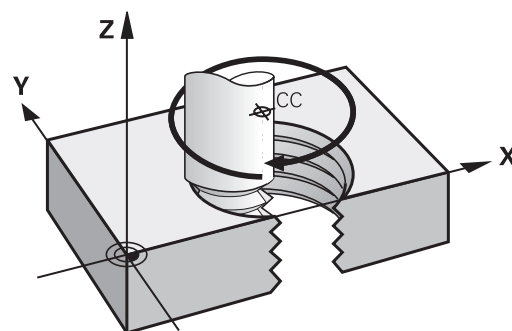
15 CTP PR+30 PA+30

16 L Y+0

Vijačnica

Vijačnica nastane pri prekrivanju navpičnega krožnega in premočrtnega premika. Krožnico programirajte v glavni ravnini.

Poti gibanja za vijačnico lahko programirate samo pri polarnih koordinatah.

Uporaba

- Notranji in zunanji navoji z večjimi premeri
- Mazalni utori

Izračun vijačnice

Za programiranje je potreben inkrementalni vnos skupnega kota, ki ga izvede orodje po vijačnici, in skupna višina vijačnice.

Število zavojev n	zavoji navoja + dodatni zavoji na začetku in koncu navoja
Skupna višina h:	Naklon P x število zavojev n
Inkrementalni skupni kot IPA:	Število zavojev x 360° + kot za začetek navoja + kot za dodatne zavoje
Začetna koordinata Z:	Naklon P x (zavoji navoja + navoj s prehodom na začetku navoja)

Oblika vijačnice

Preglednica prikazuje povezavo med smerjo dela, smerjo vrtenja in popravkom polmera za posamezne oblike podajanja orodja.

Notranji navoj	Smer obdelave	Smer vrtenja	Popravek polmera
desni	Z+	DR+	RL
levi	Z+	DR-	RR
desni	Z-	DR-	RR
levi	Z-	DR+	RL
Zunanji navoj			
desni	Z+	DR+	RR
levi	Z+	DR-	RL
desni	Z-	DR-	RL
levi	Z-	DR+	RR

Programiranje: programiranje kontur

6.5 Poti gibanja – polarne koordinate

Programiranje vijačnice

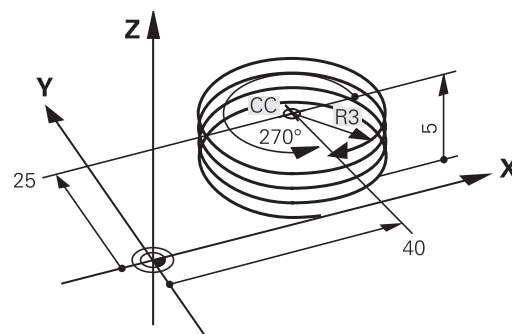

Vnesite smer vrtenja in inkrementalni skupni kot **IPA** z enakim predznakom, sicer se lahko orodje premakne na napačno pot.

Za skupni kot **IPA** lahko vnesete vrednost med $-99.999,9999^\circ$ in $+99.999,9999^\circ$.

- ▶ **Kot polarnih koordinat:** inkrementalni vnos skupnega kota, za katerega se orodje premika po vijačnici. **Po vnosu kota s tipko za izbiro osi izberite orodno os.**
- ▶ **Koordinato** za višino vijačnice vnesite inkrementalno.
- ▶ **Smer vrtenja DR**
Vijačnica v smeri urnih kazalcev: DR–
Vijačnica v nasprotni smeri urnih kazalcev: DR+
- ▶ V skladu s preglednico vnesite **popravek polmera**

Primer NC-stavkov: navoj M6 x 1 mm s petimi zavoji

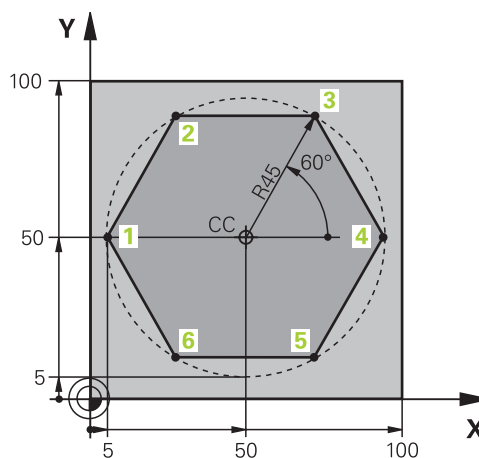
12 CC X+40 Y+25

13 L Z+0 F100 M3

14 LP PR+3 PA+270 RL F50

15 CP IPA-1800 IZ+5 DR-

Primer: premočrtni polarni premik

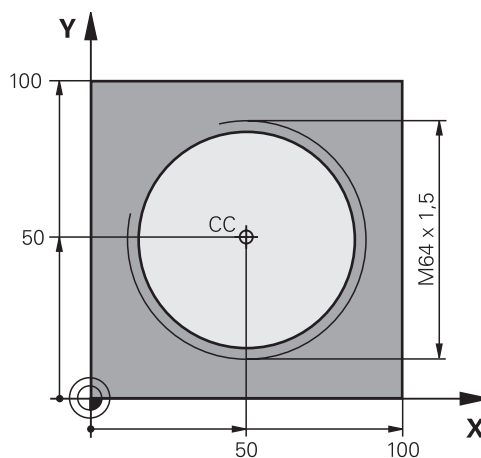

0 BEGIN PGM LINEARPO MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja
4 CC X+50 Y+50	Definiranje izhodiščne točke za polarne koordinate
5 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
6 LP PR+60 PA+180 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
7 L Z-5 R0 F1000 M3	Premik na obdelovalno globino
8 APPR PLCT PR+45 PA+180 R5 RL F250	Krožni primik na točko 1 konture s tangencialnim nadaljevanjem
9 LP PA+120	Primik na točko 2
10 LP PA+60	Primik na točko 3
11 LP PA+0	Primik na točko 4
12 LP PA-60	Primik na točko 5
13 LP PA-120	Primik na točko 6
14 LP PA+180	Primik na točko 1
15 DEP PLCT PR+60 PA+180 R5 F1000	Odmik od konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
16 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
17 END PGM LINEARPO MM	

Programiranje: programiranje kontur

6.5 Poti gibanja – polarne koordinate

Primer: vijačnica

0 BEGIN PGM HELIX MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S1400	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 L X+50 Y+50 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
6 CC	Prevzem zadnjega programiranega položaja kot pola
7 L Z-12,75 R0 F1000 M3	Premik na obdelovalno globino
8 APPR PCT PR+32 PA-182 CCA180 R+2 RL F100	Premik na konturo na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
9 CP IPA+3240 IZ+13,5 DR+ F200	Premikanje po vijačnici
10 DEP CT CCA180 R+2	Odmik od konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
11 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
12 END PGM HELIX MM	

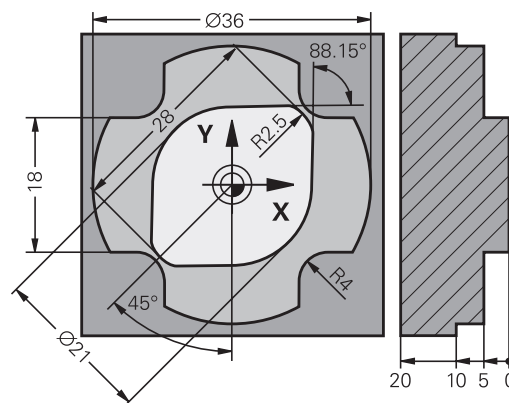
6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

Osnove

Slike orodij, ki niso dimenzionirane v skladu z NC-jem, pogosto vsebujejo koordinatne podatke, ki jih ne morete vnesti s sivimi tipkami za vnos v pogovorno okno. Tako lahko npr.

- znane koordinate so na konturnem elementu ali v njegovi bližini,
- koordinatni podatki se nanašajo na drug konturni element ali
- podatki o smereh in podatki o poteku kontur so znani.

Takšne vnose programirate neposredno s prostim programiranjem kontur FK. TNC izračuna konturo iz znanih koordinatnih podatkov in podpira programirno pogovorno okno z interaktivno FK-grafiko. Slika desno zgoraj prikazuje dimenzioniranje, ki ga najenostavneje vnesete v FK-programiranje.

Upoštevajte naslednje pogoje za FK-programiranje:

Konturne elemente lahko s prostim programiranjem konture programirate samo v obdelovalni ravnini.

Obdelovalno ravnino za FK-programiranje določite po naslednjem postopku:

- 1. S pomočjo ravnine, opisane v stavku **FPOL**.
- 2. Na ravnini Z/X, če se izvaja zaporedje FK pri struženju.
- 3. prek obdelovalne ravnine, določene v nizu **TOOL CALL** (npr. **TOOL CALL 1 TOOL CALLZ** = ravnina X/Y)
- 4. Če zgornji postopki ne ustrezajo, je standardna ravnina X/Y aktivna.

Prikaz gumbov FK je odvisen od osi vretena v definiciji surovca. Če na primer v definiciji surovca vnesete os vretena **Z**, TNC prikaže le gumbe FK za ravnino X/Y.

Za vsak konturni element vnesite vse razpoložljive podatke. V vsakem stavku programirajte tudi podatke, ki se ne spreminjajo: podatki, ki niso programirani, tudi niso znani!

Q-parametri so dovoljeni v vseh FK-elementih, razen v elementih z relativnimi referencami (npr. **RX** ali **RAN**), torej v elementih, ki se navezujejo na druge NC-nize.

Če v programu uporabljate običajno in prosto programiranje kontur, mora biti vsak FK-odsek jasno določen.

TNC potrebuje natančno točko, s katere se izvajajo izračuni. Neposredno pred FK-odsekom s sivimi tipkami za vnos v pogovorno okno programirajte položaj, ki vsebuje obe koordinati obdelovalne ravnine. V tem stavku ne programirajte Q-parametrov.

Če je prvi niz v FK-odseku niz **FCT** ali **FLT**, je treba pred tem s sivimi tipkami za vnos v pogovorno okno programirati vsaj dva NC-niza, s čimer je smer primika jasno določena.

FK-odsek se ne sme začeti neposredno za oznako **LBL**.

Grafika pri FK-programiranju

Če želite pri FK-programiranju uporabljati grafiko, izberite postavitev zaslona PROGRAM + GRAFIKA, glej "Programiranje", Stran 76

Če so koordinatni podatki nepopolni, konture obdelovanca pogosto ni mogoče jasno določiti. V tem primeru prikaže TNC na FK-grafiki različne rešitve, med katerimi izberete najprimernejšo. FK-grafika predstavlja konturo obdelovanca z različnimi barvami:

- modra:** Konturni element je jasno določen.
Zadnji FK-element se modro obarva šele po odmiku, čeprav je jasno označen, npr. s CLSD-.
- zelena:** Vneseni podatki dopuščajo več rešitev. Izberite najprimernejšo.
- rdeča:** Vneseni podatki ne določajo konturnega elementa dovolj jasno. Vnesite več podatkov.

Če podatki omogočajo več rešitev in je konturni element prikazan z zeleno barvo, pravilno konturo izberite na naslednji način:

PRIKAZI
REŠITEV

- Pritiskajte gumb **PRIKAŽI REŠITEV**, da se konturni element pravilno praže. Če v običajnem prikazu ni mogoče razločiti morebitnih rešitev, uporabite funkcijo povečave (2. orodna vrstica).

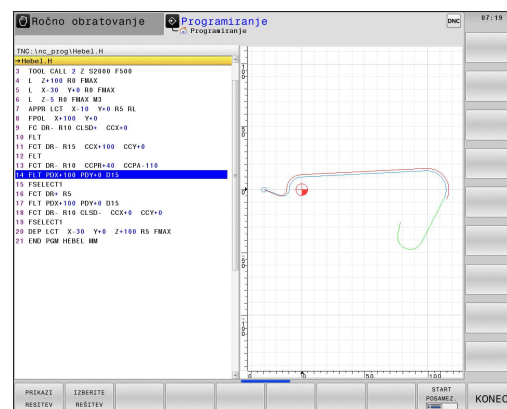
IZBERITE
REŠITEV

- Prikazan konturni element ustreza sliki: določite z gumbom **IZBERI REŠITEV**.

Če zeleno prikazane konture še ne želite določiti, pritisnite gumb **KONEC IZBIRE**, da nadaljujete delo v pogovornem oknu za FK.

Zeleno prikazane konturne elemente čim prej določite s funkcijo **IZBERI REŠITEV** in tako omejite večpomenskost za naslednje konturne elemente. Proizvajalec stroja lahko za FK-grafiko določi druge barve.

Prikaz številčnik stavkov v grafičnem oknu

Za prikaz številčnik nizov v grafičnem oknu:

ŠT. BLOKA
PRIKAŽI
SKRIJ

- gumb **PRIKAZ/SKRIVANJE ŠT NIZA** prestavite na **PRIKAZ** (3. orodna vrstica).

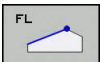
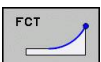
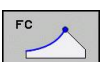
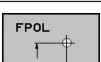
Programiranje: programiranje kontur

6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

Odpiranje FK-pogovornih oken

Če pritisnete sivo tipko za funkcijo poti za FK, prikaže TNC gumbe, s katerimi je mogoče odpreti pogovorno okno za FK: oglejte si naslednjo preglednico. Če želite opustiti izbiro gumbov, znova pritisnite tipko **FK**.

Če pogovorno okno za FK odprete z enim od teh gumbov, prikaže TNC dodatne orodne vrstice, s katerimi lahko vnesete znane koordinate, podatke o smeri in poteku konture.

Gumb	FK-element
	Premočrtno s tangencialnim nadaljevanjem
	Premica brez tangencialnega nadaljevanja
	Krožni lok s tangencialnim nadaljevanjem
	Krožni lok brez tangencialnega nadaljevanja
	Pol za FK-programiranje

Pol za FK-programiranje

-
 - ▶ Za prikaz gumbov za prosto programiranje kontur pritisnite tipko **FK**.
-
 - ▶ Odpiranje pogovornega okna za določanje pola: pritisnite gumb **FPOL**. TNC prikaže gumbe za osi aktivne obdelovalne ravnine.
 - ▶ S temi gumbi vnesite polarne koordinate.

Pol za FK-programiranje ostane aktiven, dokler s funkcijo FPOL ne vnesete novega.

Prosto programiranje premic

Premočrtno brez tangencialnega nadaljevanja

- Za prikaz gumbov za prosto programiranje kontur pritisnite tipko **FK**.

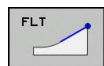
- Če želite odpreti pogovorno okno za prost premočrten premik, pritisnite gumb **FL**. TNC prikaže več gumbov.
- S temi gumbi lahko v niz vnesete vse znane podatke. Grafika za FK prikazuje programirano konturo rdeče, dokler ne vnesete dovolj podatkov. Če je rešitev več, jih grafika prikaže zeleno (glej "Grafika pri FK-programiranju", Stran 245).

Premočrtno s tangencialnim nadaljevanjem

Če se premica tangencialno nadaljuje na drug konturni element, pogovorno okno odprite z gumbom **FLT**:

- Za prikaz gumbov za prosto programiranje kontur pritisnite tipko **FK**.

- Če želite odpreti pogovorno okno, pritisnite gumb **FLT**.
- Z gumbi lahko v niz vnesete vse znane podatke.

Programiranje: programiranje kontur

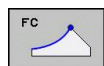
6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

Prosto programiranje krožnic

Krožnica brez tangencialnega nadaljevanja

- ▶ Za prikaz gumbov za prosto programiranje kontur pritisnite tipko **FK**.

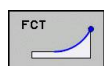
- ▶ Če želite odpreti pogovorno okno za proste krožne loke, pritisnite gumb **FC**, in TNC prikaže gumbe za neposreden vnos podatkov za krožnico ali središče kroga.
- ▶ S temi gumbi vnesite vse znane podatke. FK-grafika prikazuje programirano konturo v rdeči barvi, dokler ne vnesete vseh potrebnih podatkov. Če je rešitev več, jih grafika prikaže zeleno (glej "Grafika pri FK-programiranju", Stran 245).

Krožnica s tangencialnim nadaljevanjem

Če se krožnica tangencialno nadaljuje na nek drug konturni element, pogovorno okno odprite z gumbom **FCT**:

- ▶ Za prikaz gumbov za prosto programiranje kontur pritisnite tipko **FK**.

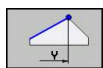
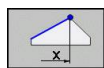
- ▶ Če želite odpreti pogovorno okno, pritisnite gumb **FCT**.
- ▶ Z gumbi lahko v niz vnesete vse znane podatke.

Možnosti vnosa

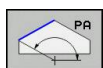
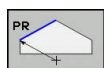
Koordinate končne točke

Gumbi

Znani podatki

Pravokotne koordinate X in Y

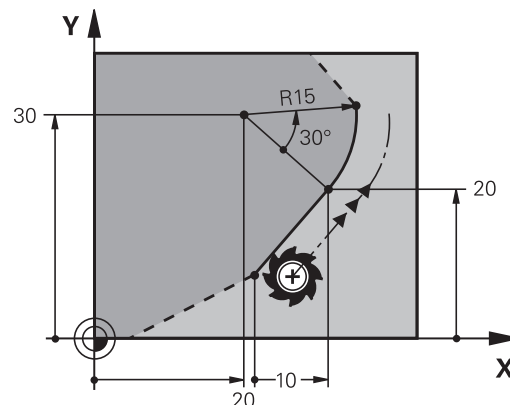
Polarne koordinate, ki se navezujejo na FPOL

Primeri NC-stavkov

7 FPOL X+20 Y+30

8 FL IX+10 Y+20 RR F100

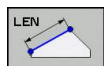
9 FCT PR+15 IPA+30 DR+ R15

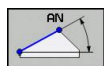
Smer in dolžina konturnih elementov

Gumbi

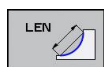
Znani podatki

Dolžina premice

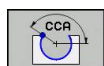
Kot vzpona premice

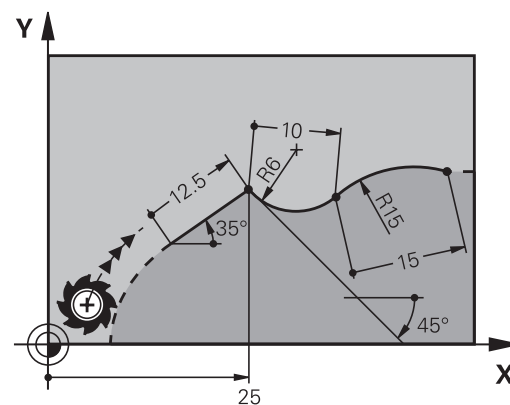
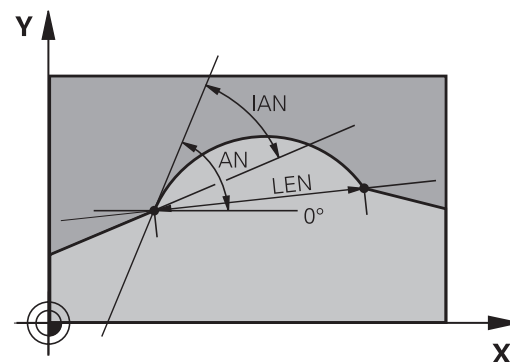
Dolžina tetiv LEN odseka krožnega loka

Kot vzpona AN vstopne tangente

Kot središča odseka krožnega loka

Pozor: nevarnost za orodje in obdelovanec!

Kot vzpona, ki ste ga inkrementalno (IAN) definirali, naveže TNC na smer zadnjega niza premikanja. Programi, ki vsebujejo inkrementalne kote vzpona in so bili ustvarjeni na iTNC 530 ali starejših TNC-jih, niso združljivi.

Primeri NC-stavkov

27 FLT X+25 LEN 12.5 AN+35 RL F200

28 FC DR+ R6 LEN 10 AN-45

29 FCT DR- R15 LEN 15

Programiranje: programiranje kontur

6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

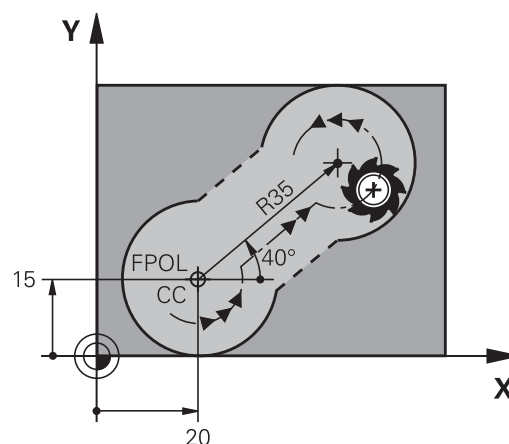
Središče kroga CC, polmer in smer vrtenja v FC-/FCT-stavku

Za prosto programirane krožnice izračuna TNC iz vaših vnosov središče kroga. Tako lahko v enem stavku programirate polni krog tudi s FK-programiranjem.

Če želite središče kroga definirati v polarnih koordinatah, morate pol namesto s CC definirati s funkcijo FPOL. FPOL ostane dejaven do naslednjega niza **FPOL** in se določi s pravokotnimi koordinatami.

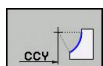
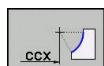

Običajno programirano ali izračunano središče kroga v novem FK-odseku ni več dejavno kot pol ali središče kroga: če se običajno programirane polarne koordinate nanašajo na pol, ki ste ga predhodno določili v CC-stavku, ta pol s CC-stavkom znova nastavite za FK-odsekom.

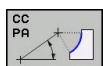
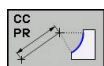

Gumbi

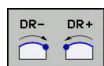
Znani podatki

Središče v pravokotnih koordinatah

Središče v polarnih koordinatah

Smer vrtenja krožnice

Polmer krožnice

Primeri NC-stavkov

10 FC CCX+20 CCY+15 DR+ R15

11 FPOL X+20 Y+15

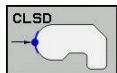
12 FL AN+40

13 FC DR+ R15 CCPR+35 CCPA+40

Zaprte konture

Z gumbom **CLSD** označite začetek in konec zaprte konture. S tem se za zadnji konturni element zmanjša število možnih rešitev.

CLSD vnesite poleg drugega konturnega vnosa v prvem in zadnjem nizu FK-odseka.

Začetek konture: CLSD+

Konec konture: CLSD-

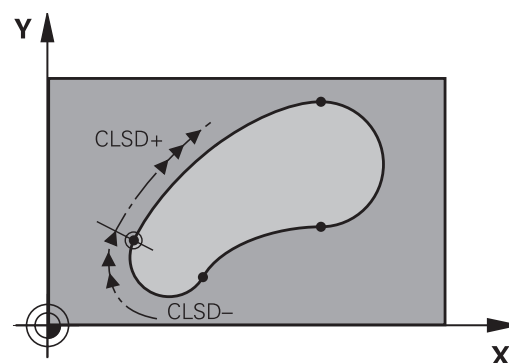
Primeri NC-stavkov

12 L X+5 Y+35 RL F500 M3

13 FC DR- R15 CLSD+ CCX+20 CCY+35

...

17 FCT DR- R+15 CLSD-

Programiranje: programiranje kontur

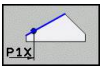
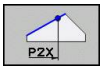
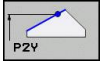
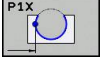
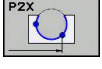
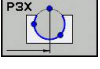
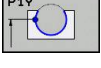
6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

Pomožne točke

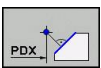
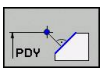
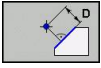
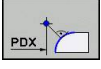
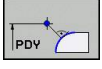
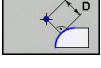
Tako za proste premice kot tudi za krožnice lahko koordinate za pomožne točke vnesete na konturah ali poleg njih.

Pomožne točke na konturi

Pomožne točke so neposredno na premicah oz. na podaljških premic ali neposredno na krožnici.

Gumbi	Znani podatki
 	X-koordinata pomožne točke P1 ali P2 premice
 	Y-koordinata pomožne točke P1 ali P2 premice
  	X-koordinata pomožne točke P1, P2 ali P3 krožnice
  	Y-koordinata pomožne točke P1, P2 ali P3 krožnice

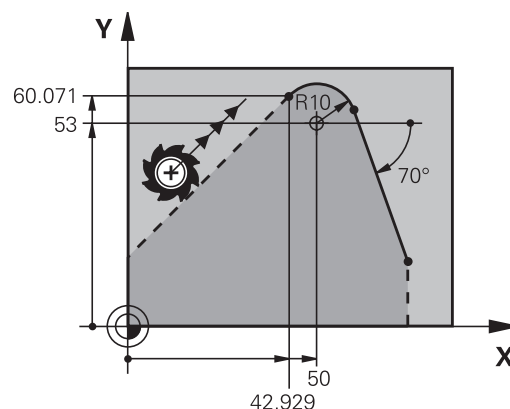
Pomožne točke poleg konture

Gumbi	Znani podatki
 	X- ali Y-koordinata pomožne točke ob premici
	Razdalja med pomožno točko in premico
 	X- in Y-koordinati pomožne točke poleg krožnice
	Razdalja med pomožno točko in krožnico

Primeri NC-stavkov

13 FC DR- R10 P1X+42.929 P1Y+60.071

14 FLT AN-70 PDX+50 PDY+53 D10

Relativne reference

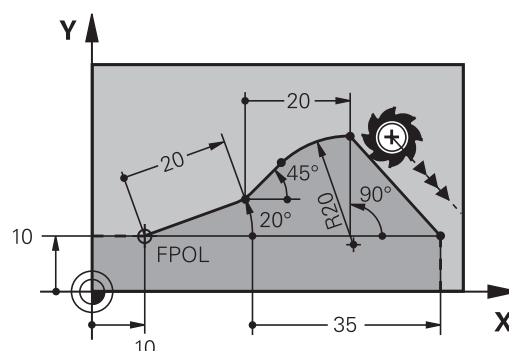
Relativne reference so podatki, ki se navezujejo na drug konturni element. Gumbi in programski izrazi za relativne reference se začenjajo s črko "R". Slika desno prikazuje dimenzije, ki jih je treba programirati kot relativne reference.

Koordinate z relativno referenco vedno vnašajte inkrementalno. Poleg tega vnesite še številko stavka konturnega elementa, na katerega se želite sklicevati.

Konturni element, katerega številko stavka vnesete, ne sme biti več kot 64 pozicionirnih stavkov pred stavkom, v katerem programirate sklic.

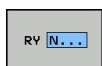
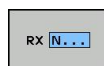
Če izbrišete stavek, v katerega ste vnesli sklic, TNC prikaže sporočilo o napaki. Preden ta stavek izbrišete, spremenite program.

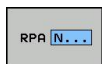
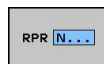
Relativna referenca na N-stavek: koordinate končne točke

Gumbi

Znani podatki

Pravokotne koordinate z referenco na N-stavek

Polarne koordinate glede na N-stavek

Primeri NC-stavkov

12 FPOL X+10 Y+10

13 FL PR+20 PA+20

14 FL AN+45

15 FCT IX+20 DR- R20 CCA+90 RX 13

16 FL IPR+35 PA+0 RPR 13

Programiranje: programiranje kontur

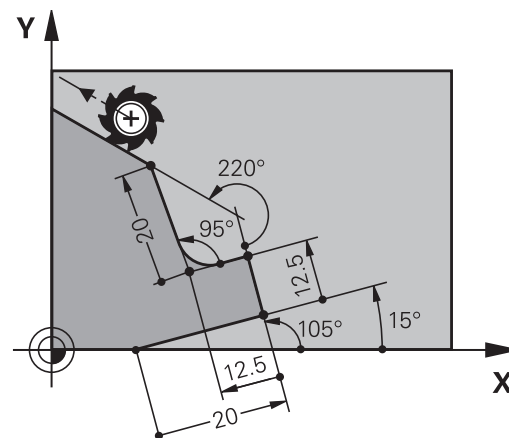
6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

Relativna referenca na N-stavek: Smer in oddaljenost konturnega elementa

Gumb	Znani podatki
	Kot med premico in drugim konturnim elementom oz. med vstopno tangento krožnega loka in drugim konturnim elementom
	Premica, vzporedna z drugim konturnim elementom
	Razdalja med premico in vzporednim konturnim elementom

Primeri NC-stavkov

```
17 FL LEN 20 AN+15
18 FL AN+105 LEN 12.5
19 FL PAR 17 DP 12.5
20 FSELECT 2
21 FL LEN 20 IAN+95
22 FL IAN+220 RAN 18
```

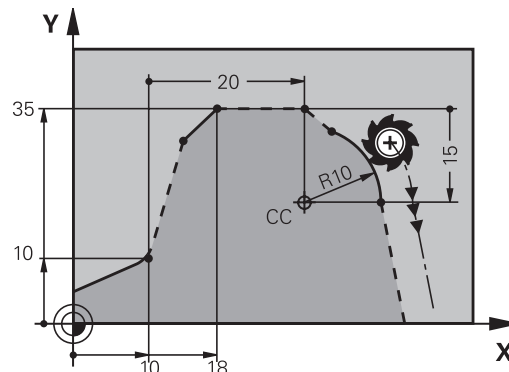

Relativna referenca na N-stavek: Središče kroga CC

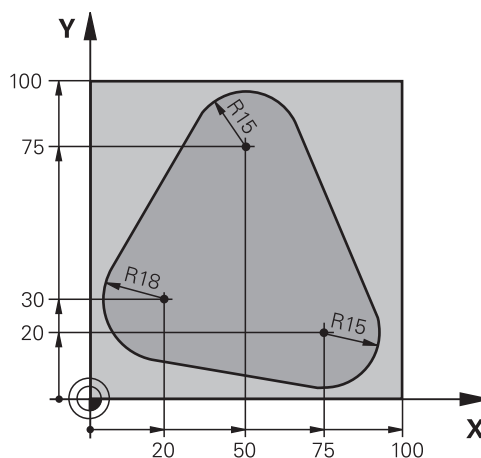
Gumb	Znani podatki	
		Pravokotne koordinate središča kroga glede na N-stavek.
		Polarne koordinate središča kroga glede na N-stavek.

Primeri NC-stavkov

```
12 FL X+10 Y+10 RL
13 FL ...
14 FL X+18 Y+35
15 FL ...
16 FL ...
17 FC DR- R10 CCA+0 ICCX+20 ICCY-15 RCCX12 RCCY14
```


Primer: FK-programiranje 1

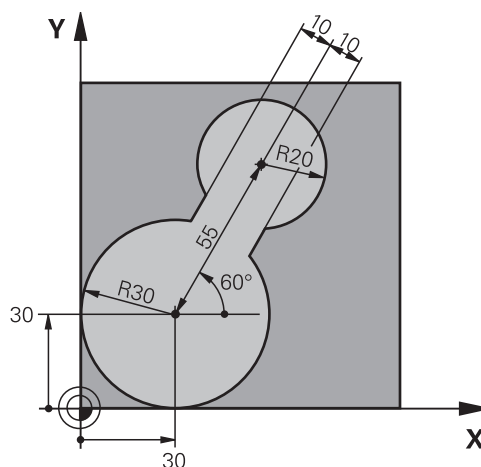

0 BEGIN PGM FK1 MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S500	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 L X-20 Y+30 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
6 L Z-10 R0 F1000 M3	Premik na obdelovalno globino
7 APPR CT X+2 Y+30 CCA90 R+5 RL F250	Premik na konturo na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
8 FC DR- R18 CLSD+ CCX+20 CCY+30	FK-odsek:
9 FLT	K vsakemu konturnemu elementu programirajte znane podatke
10 FCT DR- R15 CCX+50 CCY+75	
11 FLT	
12 FCT DR- R15 CCX+75 CCY+20	
13 FLT	
14 FCT DR- R18 CLSD- CCX+20 CCY+30	
15 DEP CT CCA90 R+5 F1000	Odmik od konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
16 L X-30 Y+0 R0 FMAX	
17 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
18 END PGM FK1 MM	

Programiranje: programiranje kontur

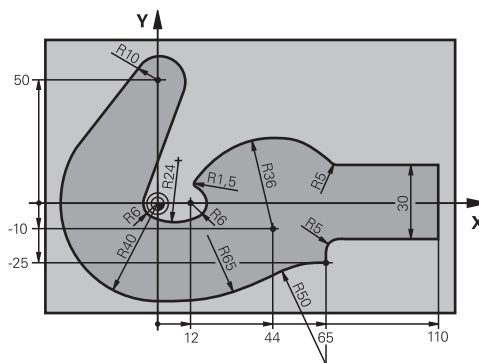
6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

Primer: FK-programiranje 2

0 BEGIN PGM FK2 MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 L X+30 Y+30 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
6 L Z+5 R0 FMAX M3	Predpozicioniranje orodne osi
7 L Z-5 R0 F100	Premik na obdelovalno globino
8 APPR LCT X+0 Y+30 R5 RR F350	Premik na konturo na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
9 FPOL X+30 Y+30	FK-odsek:
10 FC DR- R30 CCX+30 CCY+30	K vsakemu konturnemu elementu programirajte znane podatke
11 FL AN+60 PDX+30 PDY+30 D10	
12 FSELECT 3	
13 FC DR- R20 CCPR+55 CCPA+60	
14 FSELECT 2	
15 FL AN-120 PDX+30 PDY+30 D10	
16 FSELECT 3	
17 FC X+0 DR- R30 CCX+30 CCY+30	
18 FSELECT 2	
19 DEP LCT X+30 Y+30 R5	Odmik od konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
20 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
21 END PGM FK2 MM	

Primer: FK-programiranje 3

0 BEGIN PGM FK3 MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X-45 Y-45 Z-20	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+120 Y+70 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S4500	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 L X-70 Y+0 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
6 L Z-5 R0 F1000 M3	Premik na obdelovalno globino
7 APPR CT X-40 Y+0 CCA90 R+5 RL F250	Premik na konturo na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
8 FC DR- R40 CCX+0 CCY+0	FK-odsek:
9 FLT	K vsakemu konturnemu elementu programirajte znane podatke
10 FCT DR- R10 CCX+0 CCY+50	
11 FLT	
12 FCT DR+ R6 CCX+0 CCY+0	
13 FCT DR+ R24	
14 FCT DR+ R6 CCX+12 CCY+0	
15 FSELECT 2	
16 FCT DR- R1.5	
17 FCT DR- R36 CCX+44 CCY-10	
18 FSELECT 2	
19 FCT DR+ R5	
20 FLT X+110 Y+15 AN+0	
21 FL AN-90	
22 FL X+65 AN+180 PAR21 DP30	
23 RND R5	
24 FL X+65 Y-25 AN-90	
25 FC DR+ R50 CCX+65 CCY-75	
26 FCT DR- R65	
27 FSELECT 1	
28 FCT Y+0 DR- R40 CCX+0 CCY+0	
29 FSELECT 4	

Programiranje: programiranje kontur

6.6 Poti gibanja – Prosto programiranje kontur FK

30 DEP CT CCA90 R+5 F1000	Odmik od konture na krožnici s tangencialnim nadaljevanjem
31 L X-70 R0 FMAX	
32 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
33 END PGM FK3 MM	

7

**Programiranje:
prevzem podatkov
iz CAD-datotek**

Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek

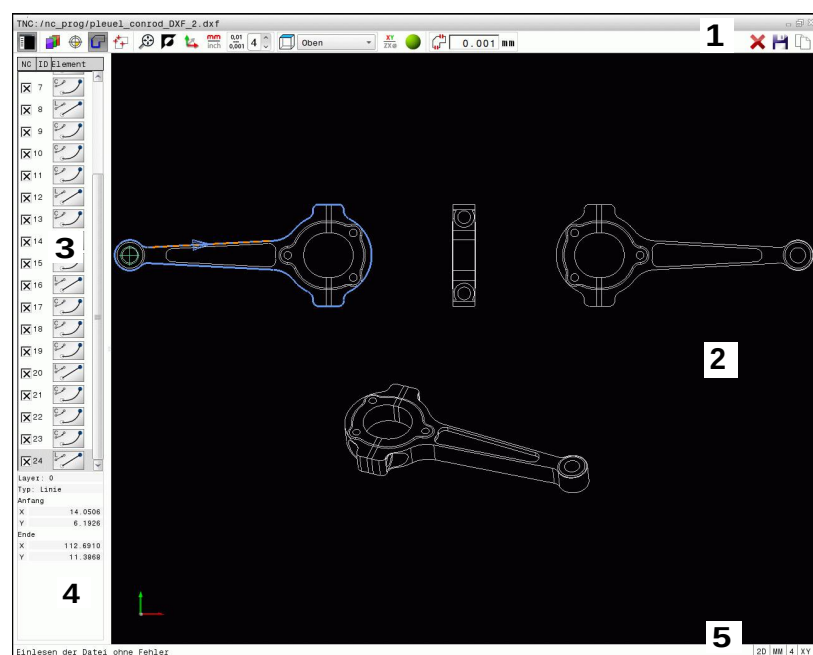
7.1 Razdelitev zaslona prikazovalnika CAD-Viewer

7.1 Razdelitev zaslona prikazovalnika CAD-Viewer in DXF-pretvornika

Razdelitev zaslona prikazovalnika CAD-Viewer oz. DXF-pretvornika

Ko odprete prikazovalnik CAD-Viewer oz. DXF-pretvornik, imate na voljo naslednjo razdelitev zaslona:

Prikaz na zaslonu

- 1 Zgornja vrstica
- 2 Grafično okno
- 3 Okno s pogledom seznama
- 4 Okno z informacijami o elementu
- 5 Noga

7.2 CAD-Viewer

Uporaba

Z novim prikazovalnikom CAD-Viewer lahko standardizirane CAD-oblike zapisa podatkov odprete neposredno v TNC-ju.

TNC prikaže naslednje oblike zapisa datotek:

datoteke	datoteke
Datoteke STEP	.STP in .STEP
Datoteke IGES	.IGS in .IGES
Datoteke DXF	.DXF

Izberete jih enostavno prek upravljanja datotek TNC, tako kot izberete tudi NC-programe. Tako lahko hitro in enostavno preverite nejasnosti neposredno na modelu.

Referenčno točko lahko postavite na poljubno mesto v modelu. S tem lahko prikažete koordinate izbranih točk.

V ta namen sta na voljo dve ikoni:

Ikona	Nastavitev
	Prikaz ali skrivanje okna s pogledom seznama, s čimer povečate grafično okno
	Prikaz različnih slojev
	Določanje referenčne točke oz. brisanje določene referenčne točke
	Izbira največje možne povečave celotne slike
	Preklop barve ozadja (črna ali bela)
	Nastavitev ločljivosti: z ločljivostjo določite, koliko decimalnih mest naj TNC upošteva pri ustvarjanju konturnega programa. Osnovna nastavitev: 4 mesta za decimalno vejico pri mm in 5 mest za decimalno vejico pri palcih
	Preklop med različnimi pogledi risbe, npr. Zgoraj
	Aktiviranje izbire žičnega prikaza oz. senčenja

Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

Uporaba

DXF-datoteke lahko odprete neposredno v TNC-ju in iz njih ekstrahirate konture ali obdelovalne položaje, ki jih nato shranite kot programe z navadnim besedilom ali točkovne datoteke. Programe z navadnim besedilom, ki jih ustvarite pri izbiri kontur, lahko izvajate tudi s starejšimi TNC-krmilnimi sistemi, saj vsebujejo konturni programi samo nize L in CC/C.

Če datoteke obdelujete v načinu **Programiranje**, TNC privzeto ustvari konturne programe s pripono **.H** in datoteke točk s pripono **.PNT**. Lahko pa v pogovornem oknu izberete vrsto datoteke. Poleg tega lahko izbrano konturo oziroma izbrane obdelovalne položaje shranite tudi v odložišče TNC-ja, da jih boste nato lahko neposredno vnesli v NC-program.

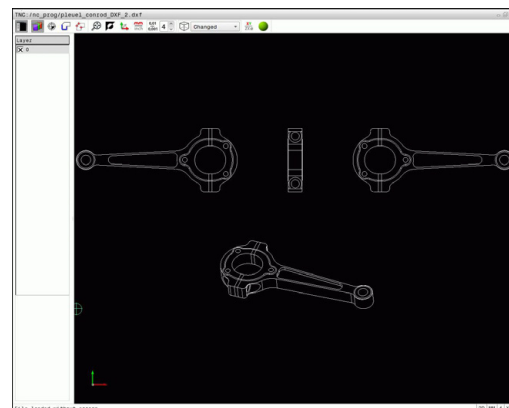

DXF-datoteka za obdelavo mora biti shranjena na trdem disku TNC-ja.

Pred vnosom v TNC pazite, da ime datoteke ne vsebuje praznih mest ali nedovoljenih posebnih znakov glej "Imena datotek", Stran 117.

TNC podpira najbolj razširjeno DXF-obliko zapisa R12 (ustreza AC1009).

TNC ne podpira binarne DXF-oblike zapisa. Pri izdelavi DXF-datoteke iz programa CAD ali risalnega programa pazite, da datoteko shranite v ASCII-obliki zapisa.

Delo z DXF-pretvornikom

Za upravljanje DXF-pretvornika obvezno potrebujete miško ali sledilno ploščico. Vsi načini delovanja in funkcije kot tudi izbira kontur in obdelovalnih položajev so možni samo z miško ali sledilno ploščico.

DXF-pretvornik deluje kot ločena aplikacija na tretjem namizju TNC-ja. S tipko za zamenjavo zaslona lahko poljubno preklapljate med načini delovanja stroja, načini programiranja in DXF-pretvornikom. To je še posebej koristno, ko želite konture ali obdelovalne položaje s kopiranjem prek odložišča vnesti v program s pogovornimi okni z navadnim besedilom.

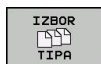
Odpiranje DXF-datoteke

- Izberite način **Programiranje**.

- Izbira upravljanja datotek

- Če želite izbrati meni gumba za izbiro vrst datotek za prikaz, pritisnite gumb **IZBIRA VRSTE**.

- Če želite prikazati vse CAD-datoteke, pritisnite gumb **PRIKAŽI CAD**.

- Izberite imenik, v katerem je shranjena CAD-datoteka.

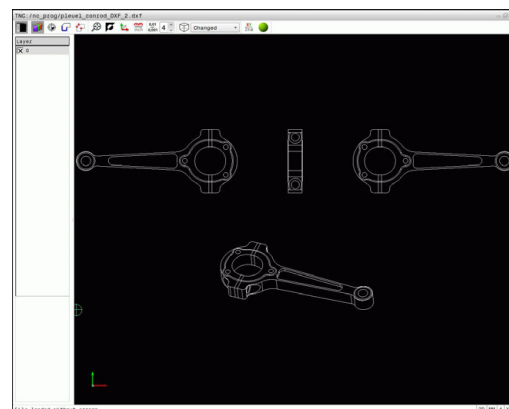

- Izberite želeno DXF-datoteko.
- Potrdite s tipko **ENT**: TNC zažene DXF-pretvornik in na zaslonu prikaže vsebino datoteke. V oknu s pogledom seznama TNC prikaže tako imenovane sloje (ravni), v grafičnem oknu pa risbo.

Osnovne nastavitve

Naslednje osnovne nastavitve izberete z ikonami glave.

Ikona	Nastavitev
	Prikaz ali skrivanje okna s pogledom seznama, s čimer povečate grafično okno
	Prikaz različnih slojev
	Izbira konture
	Izbira vrtnih položajev
	Določanje referenčne točke
	Izbira največje možne povečave celotne slike
	Preklop barve ozadja (črna ali bela)
	Preklop med načinoma 2D in 3D. Aktivni način je barvno poudarjen.
	Nastavitev merske enote mm ali palec za datoteko. V tej merski enoti prikaže TNC tudi konturni program oziroma obdelovalne položaje. Aktivna merska enota je poudarjena z rdečo barvo.
	Nastavitev ločljivosti: z ločljivostjo določite, koliko decimalnih mest naj TNC upošteva pri ustvarjanju konturnega programa. Osnovna nastavitev: 4 mesta za decimalno vejico pri merski enoti mm in 5 mest za decimalno vejico pri merski enoti palci
	Preklop med različnimi pogledi risbe, npr. Zgoraj
	Izbira konture za struženje. Aktivna obdelava je barvno poudarjena. (možnost št. 50)
	Aktiviranje žičnega prikaza 3D-risbe

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

TNC naslednje ikone prikaže samo v določenih načinih.

Ikona	Nastavitev
	Način prevzema konture: S toleranco je določena največja dovoljena razdalja med sosednjima konturnima elementoma. S toleranco lahko izravnate nenatančnosti, ki so nastale pri izdelavi risbe. Osnovna nastavitev je določena z 0,0001 mm.
	Način prevzema točk: Določite, ali naj TNC pri izbiranju obdelovalnih položajev pot premika orodja prikaže črtkano.
	Način optimiranja poti: TNC pot premika orodja optimira tako, da so premiki orodja med obdelovalnimi položaji čim krajši. Če znova pritisnete to tipko, ponastavite optimiranje.

Poskrbite, da boste nastavili pravo mersko enoto, saj v DXF-datoteki ni tovrstnih informacij.

Če želite ustvariti programe za starejše TNC-krmilne sisteme, morate ločljivost omejiti na 3 decimalna mesta. Dodatno morate odstraniti opombe, ki jih DXF-pretvornik izda skupaj s konturnim programom.

TNC prikazuje aktivne osnovne nastavitve v nogi na zaslonu.

Nastavitev ravnine

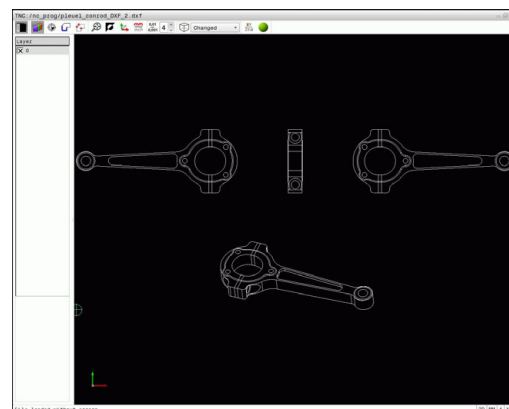
DXF-datoteke praviloma vsebujejo več slojev (ravni). S pomočjo ravninske tehnike organizirate različne elemente, npr. dejansko konturo obdelovanca, izmere, pomožne in konstrukcijske črte, šrafitiranja in besedila.

Če želite, da bo pri izbiri konture na zaslonu čim manj odvečnih informacij, lahko prikaz odvečnih informacij prekličete v ravninah DXF-datoteke.

DXF-datoteka za obdelavo mora vsebovati vsaj en sloj. Elemente, ki niso dodeljeni nobenemu sloju, TNC samodejno premakne v sloj "anonym".

Konturo lahko izberete tudi v primerih, ko so črte shranjene v različnih slojih.

- ▶ Izberite način za nastavitev sloja: TNC v oknu s pogledom seznama prikaže vse sloje, ki jih vsebuje aktivna DXF-datoteka.
- ▶ Skrivanje sloja: z levo miškino tipko izberite želeni sloj in ga skrijte tako, da kliknete potrditveno polje. Lahko uporabite tudi preslednico.
- ▶ Prikaz sloja: z levo miškino tipko izberite želeni sloj in ga prikažite tako, da kliknete potrditveno polje. Lahko uporabite tudi preslednico.

Določanje referenčne točke

Ničelna točka risbe DXF-datoteke ne leži vedno tako, da jo lahko neposredno uporabite kot referenčno točko obdelovanca. TNC zato nudi funkcijo, s katero lahko ničelno točko risbe s klikom na element premaknete na željeno mesto.

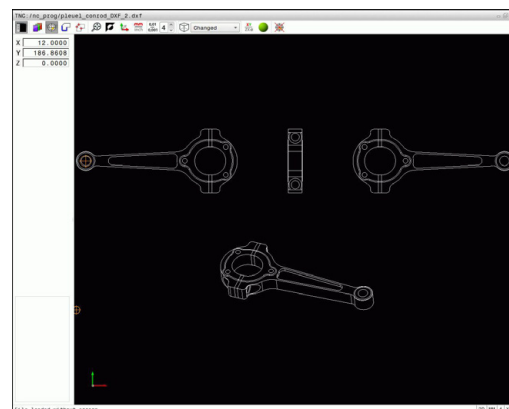
Referenčno točko lahko določite na naslednjih mestih:

- na začetni točki, na končni točki in na sredini premice
- na začetni ali končni točki ali na sredini krožnega loka
- na prehodu kvadranta ali v središču polnega kroga
- z neposrednim vnosom števil v okno s pogledom seznama
- na presečišču
 - dveh premic, tudi če je presečišče na podaljšku posamezne premice
 - premice in krožnega loka
 - premice in polnega kroga
 - dveh krogov (tako delni kot polni krog)

Za določitev referenčne točke morate uporabiti sledilno ploščico ali priključeno miško.

Referenčno točko lahko spremenite tudi po tem, ko ste že izbrali konturo. TNC izračuna dejanske konturne podatke, šele ko izbrano konturo shranite v konturni program.

Izbira referenčne točke na posameznem elementu

- ▶ Izberite način določanja referenčne točke.
- ▶ Miškin kazalec premaknite na želeni element: TNC z zvezdico prikaže referenčne točke, ki ležijo na izbranem elementu in jih je mogoče izbrati.
- ▶ Kliknite zvezdico, ki jo želite izbrati kot referenčno točko, in TNC postavi na izbrano mesto simbol za referenčno točko. Če je izbrani element premajhen, po potrebi uporabite funkcijo povečave.

Izbira referenčne točke kot presečišča dveh elementov

- ▶ Izberite način določanja referenčne točke.
- ▶ Z levo miškino tipko kliknite prvi element (premica, polni krog ali krožni lok). TNC z zvezdico prikaže referenčne točke, ki jih je mogoče izbrati z zvezdico in ki ležijo na izbranem elementu. Element je barvno poudarjen.
- ▶ Z levo miškino tipko kliknite drugi element (premica, polni krog ali krožni lok). TNC simbol za referenčno točko postavi na presečišče.

TNC izračuna presečišče dveh elementov, tudi če to leži na podaljšku enega od elementov.

Če lahko TNC izračuna več presečišč, krmilna naprava izbere presečišče, ki je najbližje kliku drugega elementa z miško.

Če TNC ne more izračunati nobenega presečišča, znova prekliče izbrani element.

Ko določite referenčno točko, se spremeni barva ikone določanje referenčne točke.

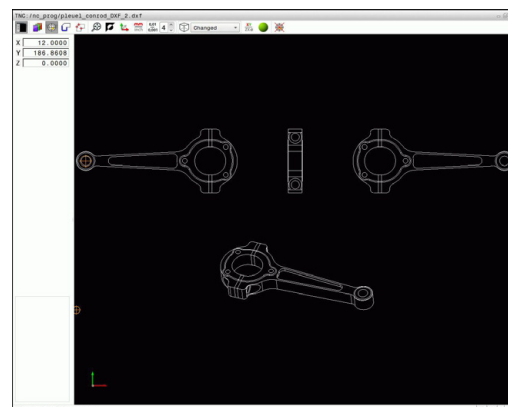
Referenčno točko lahko izbrišete tako, da pritisnete ikono .

Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

Informacije o elementu

TNC v oknu z informacijami o elementu prikaže oddaljenost izbrane referenčne točke od ničelne točke risbe.

Izbira in shranjevanje konture

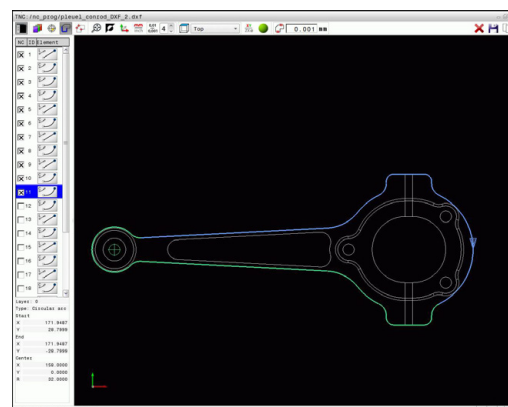

Za izbiro konture uporabite sledilno ploščico na TNC-tipkovnici ali USB-miško.

Pri izbiri konture smer poteka določite tako, da sovпада z želeno smerjo obdelave.

Prvi konturni element izberite tako, da je možen primik brez kolizije.

Če so konturni elementi zelo blizu drug drugega, uporabite funkcijo povečave.

Kot konturo lahko izberete naslednje DXF-elemente:

- LINE (premica)
- CIRCLE (polni krog)
- ARC (delni krog)
- POLYLINE (lomljenka)

Elipse in zlepke lahko uporabite za presečišča, vendar jih ne morete označiti. Če elipse ali zlepke označite, se ti obarvajo rdeče.

Informacije o elementu

TNC v oknu z informacijami o elementu prikaže različne informacije o konturnem elementu, ki ste jih z miško nazadnje izbrali v oknu s pogledom seznama ali grafičnem oknu.

- **Sloj:** prikazuje, na kateri ravni se nahajate.
- **Vrsta:** prikazuje, kateri element je izbran, npr. črta.
- **Koordinate:** prikazujejo začetno in končno točko elementa ter po potrebi središče kroga in polmer.

- ▶ Izбира načina za izbiranje konture: TNC skrije sloje, prikazane v oknu s pogledom seznama. Grafično okno za izbiro konture je aktivno.
- ▶ Za izbiro konturnega elementa miškin kazalec premaknete na želeni element. TNC smer poteka prikaže črtkano. Smer poteka lahko spremenite tako, da miškin kazalec premaknete na drugo stran središča elementa. Element izberite z levo miškino tipko. TNC prikaže izbrani konturni element z modro barvo. Če v izbrani smeri poteka lahko izberete dodatne konturne elemente, jih TNC označi z zeleno barvo.
- ▶ Če v izbrani smeri poteka lahko izberete dodatne konturne elemente, jih TNC označi z zeleno barvo. Pri razvejitvah je izbran element z najmanjšo kotno razdaljo. Če kliknete zadnji zeleni element, prevzamete v konturni program vse elemente.
- ▶ V oknu s pogledom seznama TNC prikaže vse izbrane konturne elemente. Elemente, ki so še označeni zeleno, TNC v stolpcu **NC** prikaže brez križcev. Takih elementov TNC ne shrani kot konturne programe. Označene elemente lahko prevzamete tudi s klikom v okno s pogledom seznama v konturnem programu.

- ▶ Po potrebi lahko izbor elementov znova prekličete tako, da element v grafičnem oknu znova kliknete in hkrati držite pritisnjeno tipko **CTRL**. S klikom na ikono lahko prekličete izbiro vseh izbranih elementov.

- ▶ Shranjevanje izbranih konturnih elementov v odložišče TNC-ja, da konturo nato vnesete v program z navadnim besedilom. ALI

- ▶ Shranjevanje izbranih konturnih elementov v program z navadnim besedilom: TNC prikaže pojavno okno, v katerega lahko vnesete ciljni imenik in poljubno ime za datoteko. Osnovna nastavitev: ime DXF-datoteke. Izberete lahko tudi vrsto datoteke: program z navadnim besedilom (.H) ali opis konture (.HC).

- ▶ Potrjevanje vnosa: TNC konturni program shrani v izbrani imenik.

- ▶ Če želite izbrati dodatne konture, pritisnite ikono, da prekličete izbiro vseh izbranih elementov, in naslednjo konturo izberite tako, kot je opisano prej.

TNC v konturni program vstavi dve definiciji surovca (**BLK FORM**). Prva definicija vsebuje velikost celotne DXF-datoteke, druga (tista, ki vpliva) pa vsebuje izbrane konturne elemente, s čimer TNC natančneje določi velikost surovca.

TNC shrani samo dejansko izbrane elemente (modro označeni elementi), ki imajo torej križec v oknu s pogledom seznama.

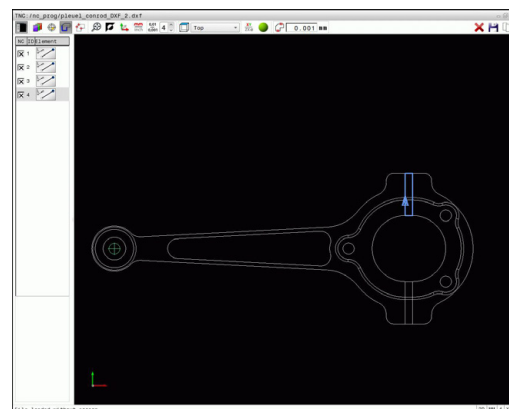
7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

Deljenje, podaljševanje, skrajševanje konturnih elementov

Če želite spremeniti konturne elemente, upoštevajte naslednji postopek:

- ▶ Grafično okno za izbiro konture je aktivno.
- ▶ Izбира začetne točke: (s tipko Shift) izberite element ali presečišče med dvema elementoma. Nato se prikaže rdeča zvezdica, ki predstavlja začetno točko.
- ▶ Izбира naslednjega konturnega elementa: miškin kazalec premaknite na želeni element. TNC smer poteka prikaže črtkano. Ko izberete element, TNC izbrani element obarva modro. Če elementov ni mogoče povezati, TNC izbrani element obarva sivo.
- ▶ Če v izbrani smeri poteka lahko izberete dodatne konturne elemente, jih TNC označi z zeleno barvo. Pri razvejitvah je izbran element z najmanjšo kotno razdaljo. Če kliknete zadnji zeleni element, prevzamete v konturni program vse elemente.

V prvem konturnem elementu izberite smer poteka konture.

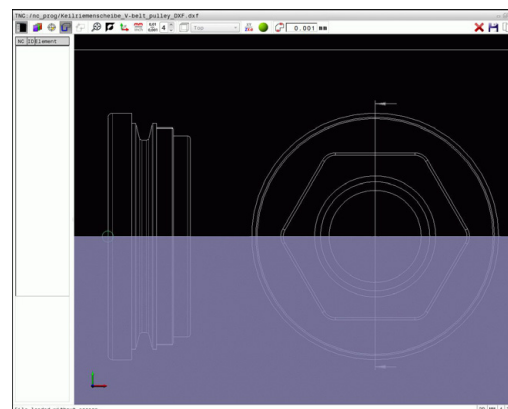
Če je konturni element, ki naj se podaljša/skrajša, premica, ga TNC podaljša/skrajša linearno. Če je konturni element, ki naj se podaljša ali skrajša, krožni lok, ga TNC podaljša ali skrajša krožno.

Izbira konture za struženje

Z DXF-pretvornikom z možnostjo št. 50 lahko izberete tudi konture za struženje. Če možnost št. 50 ni aktivirana, je ikona sivo obarvana. Pred izbiro konture za struženje morate referenčno točko postaviti na rotacijsko os. Ko izberete konturo struženja, se ta shrani s koordinatami Z in X. Poleg tega se vse koordinatne vrednosti osi X v konturah za struženje prikažejo kot vrednosti premera, kar pomeni, da se mere risbe za os X podvojijo. Konturnih elementov pod rotacijsko osjo ni mogoče izbrati, zato so vsi sivo obarvani.

- ▶ Izbira načina za označevanje konture struženja: TNC prikaže samo razpoložljive elemente nad središčem vrtenja.
- ▶ Z levo miškino tipko izberite želene konturne elemente: TNC izbrane konturne elemente obarva modro in izbrani element s simbolom (krog ali premica) prikaže v oknu s pogledom seznama.

Zgoraj opisane ikone imajo pri struženju enake funkcije kot pri rezkanju. Ikone, ki pri struženju niso na voljo, so sivo obarvane.

Predstavljeno rotacijsko grafiko lahko spreminjate tudi z miško. Na voljo so naslednje funkcije:

- ▶ Premikanje prikazanega modela: pritisnite in pridržite srednjo miškino tipko ali kolesce ter premikajte miško.
- ▶ Povečava določenega območja: pritisnite in pridržite levo miškino tipko ter izberite območje. Ko levo miškino tipko spustite, TNC poveča prikaz.
- ▶ Hitro povečanje oz. pomanjšanje poljubnega območja: miškino kolesce zavrtite naprej oz. nazaj.
- ▶ Vrnitev v standardni pogled: dvokliknite z desno miškino tipko.

Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

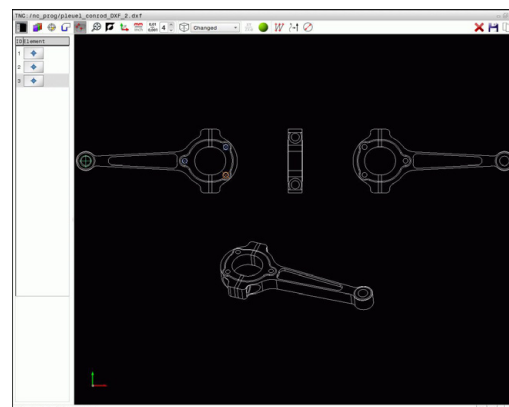
Izbira in shranjevanje obdelovalnih položajev

Za izbiro obdelovalnih položajev uporabite sledilno ploščico na TNC-tipkovnici ali USB-miško.

Če so izbirni položaji zelo blizu drug drugega, uporabite funkcijo povečave.

Po potrebi izberite osnovne nastavitve tako, da TNC prikazuje poti orodja, glej "Osnovne nastavitve", Stran 265.

Za izbiro obdelovalnih položajev so na voljo tri možnosti:

- Posamezna izbira: želeni obdelovalni položaj izberete s posameznimi kliki z miško (glej "Posamezna izbira", Stran 275).
- Hitra izbira za vrtalne položaje z označevanjem z miško: z označevanjem določenega območja z miško izberete vse vsebovane vrtalne položaje (glej "Hitra izbira vrtalnih položajev z označevanjem z miško", Stran 276).
- Hitra izbira za vrtalne položaje z ikono: pritisnite ikono in TNC prikaže vse razpoložljive premere izvrtine (glej "Hitra izbira vrtalnih položajev z ikono", Stran 277).

Izbira vrste datoteke

Izbirate lahko med naslednjimi vrstami datotek:

- Preglednica točk (.PNT)
- Program z navadnim besedilom (.H)

Ko obdelovalne položaje shranite v program z navadnim besedilom, TNC za vsak obdelovalni položaj ustvari ločeni linearni niz s priklicem cikla (L X ... Y... M99). Ta program lahko prenesete tudi v stare krmilne sisteme TNC in delo nadaljujete tam.

Preglednica točk (.PTN) krmilnega sistema TNC 640 ni združljiva s krmilnim sistemom iTNC 530. Obdelava preglednice točk povzroči težave in nepredvidljivo delovanje stroja.

Posamezna izbira

- Izbira načina za izbiro obdelovalnega položaja: položaj lahko izberete v grafičnem oknu.
- Izbira obdelovalnega položaja: miškin kazalec premaknete na želeni element: TNC element obarva oranžno. Če hkrati pritisnete tipko Shift, TNC z zvezdico prikaže položaje obdelave, ki ležijo na elementu in jih lahko izberete. Ko kliknete krog, TNC samodejno prevzame središče kroga kot obdelovalni položaj. Če hkrati pritisnete tipko Shift, TNC z zvezdico prikaže položaje obdelave, ki so na izbiro. TNC prevzame izbrano pozicijo v okno s pogledom seznama (prikaz simbola točke).

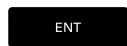
- Po potrebi lahko izbor elementov znova prekličete tako, da element v desnem oknu znova kliknete in hkrati držite pritisnjeno tipko **CTRL**. Element lahko izberete tudi v oknu s pogledom seznama in pritisnete tipko **DEL**. S klikom na ikono lahko prekličete izbiro vseh izbranih elementov.
- Če želite obdelovalni položaj določiti z rezanjem dveh elementov, z levo miškino tipko kliknete prvi element in TNC z zvezdico prikaže obdelovalne položaje, ki jih lahko izberete.
- Z levo miškino tipko kliknete drugi element (premica, polni krog ali krožni lok) in TNC prevzame presečišče elementov v okno s pogledom seznama (prikaz simbola točke). Če je na voljo več presečišč, TNC izberete tisto, ki je najbližje miškinemu kazalcu.

- Shranjevanje izbranih obdelovalnih položajev v odložišče TNC-ja, da jih boste lahko nato kot pozicionirni niz s priklicem cikla vnesli v program z navadnim besedilom. ALI

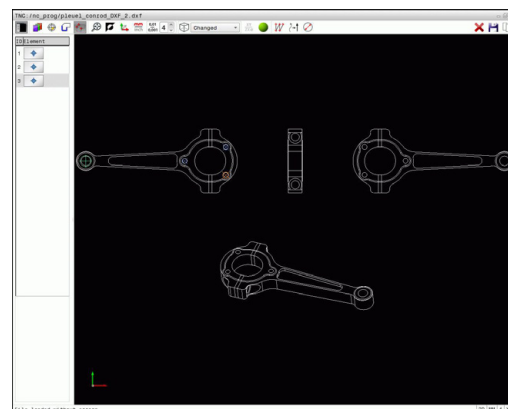
- Shranjevanje izbranih obdelovalnih položajev v točkovno datoteko: TNC prikaže pojavno okno, v katerega lahko vnesete ciljni imenik in poljubno ime za datoteko. Osnovna nastavitev: ime DXF-datoteke. Lahko pa izberete tudi vrsto datoteke:

- Potrjevanje vnosa: TNC konturni program shrani v izbrani imenik.

- Če želite izbrati dodatne obdelovalne položaje, pritisnete ikono, da prekličete izbiro vseh izbranih elementov, in naslednji položaj izberite tako, kot je opisano prej.

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

Hitra izbira vrtalnih položajev z označevanjem z miško

- ▶ Izbira načina za izbiro obdelovalnega položaja: položaj lahko izberete v grafičnem oknu.
- ▶ Izbira obdelovalnih položajev: pritisnite tipko Shift in z levo miškino tipko označite območje. TNC vse polne kroge, ki so znotraj območja, prevzame kot vrtalne položaje: TNC odpre pojavno okno, v katerem lahko vse izvrtine filtrirate po velikosti.
- ▶ Nastavite filtre (glej "Nastavitve filtrov", Stran 278) in potrdite z gumbom **V redu**: TNC izbrane položaje prevzame v okno s pogledom seznama (prikaz simbola točke).
- ▶ Po potrebi lahko izbor elementov znova prekličete tako, da element v desnem oknu znova kliknete in hkrati držite pritisnjeno tipko **CTRL**. Element lahko izberete tudi v oknu s pogledom seznama in pritisnete tipko **DEL**. Vse elemente lahko označite tako, da znova označite območje in pri tem držite pritisnjeno tipko **CTRL**.

- ▶ Shranjevanje izbranih obdelovalnih položajev v odložišče TNC-ja, da jih boste lahko nato kot pozicionirni niz s priklicem cikla vnesli v program z navadnim besedilom. ALI

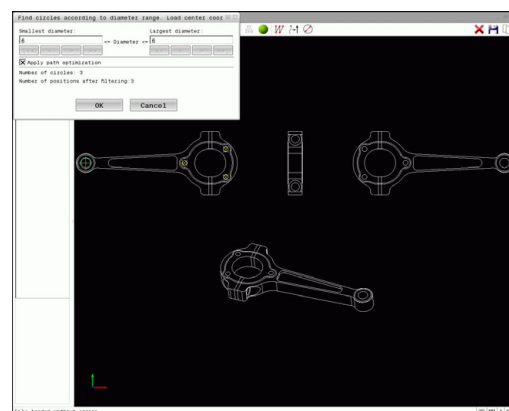
- ▶ Shranjevanje izbranih obdelovalnih položajev v točkovno datoteko: TNC prikaže pojavno okno, v katerega lahko vnesete ciljni imenik in poljubno ime za datoteko. Osnovna nastavitve: ime DXF-datoteke. Lahko pa izberete tudi vrsto datoteke:

- ▶ Potrjevanje vnosa: TNC konturni program shrani v izbrani imenik.

- ▶ Če želite izbrati dodatne obdelovalne položaje, pritisnite ikono, da prekličete izbiro vseh izbranih elementov, in naslednji položaj izberite tako, kot je opisano prej.

Hitra izbira vrtalnih položajev z ikono

- Izbira načina za izbiro obdelovalnega položaja: položaj lahko izberete v grafičnem oknu.

- Izbira ikone: TNC prikaže pojavno okno, v katerem lahko izvrtine filtrirate po velikosti.

- Po potrebi nastavite filtre (glej "Nastavitve filtrov", Stran 278) in potrdite z gumbom **OK**: TNC izbrane položaje prevzame v okno s pogledom seznama (prikaz simbola točke).

- Po potrebi lahko izbor elementov znova prekličete tako, da element v desnem oknu znova kliknete in hkrati držite pritisnjeno tipko **CTRL**. Element lahko izberete tudi v oknu s pogledom seznama in pritisnete tipko **DEL**. S klikom na ikono lahko prekličete izbiro vseh izbranih elementov.

- Shranjevanje izbranih obdelovalnih položajev v odložišče TNC-ja, da jih boste lahko nato kot pozicionirni niz s priklicem cikla vnesli v program z navadnim besedilom. ALI

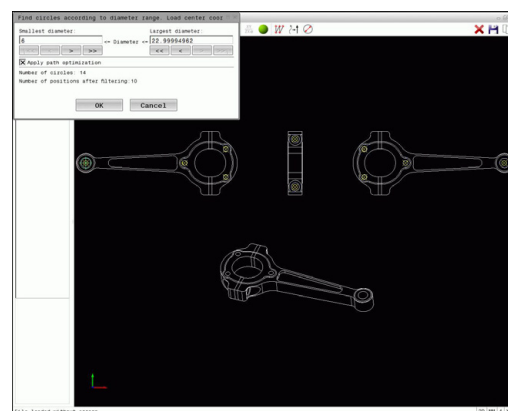
- Shranjevanje izbranih obdelovalnih položajev v točkovno datoteko: TNC prikaže pojavno okno, v katerega lahko vnesete ciljni imenik in poljubno ime za datoteko. Osnovna nastavitev: ime CAD-datoteke. Lahko pa izberete tudi vrsto datoteke:

- Potrjevanje vnosa: TNC konturni program shrani v izbrani imenik.

- Če želite izbrati dodatne obdelovalne položaje, pritisnete ikono, da prekličete izbiro vseh izbranih elementov, in naslednji položaj izberite tako, kot je opisano prej.

Programiranje: prevzem podatkov iz CAD-datotek

7.3 DXF-pretvornik (možnost št. 42)

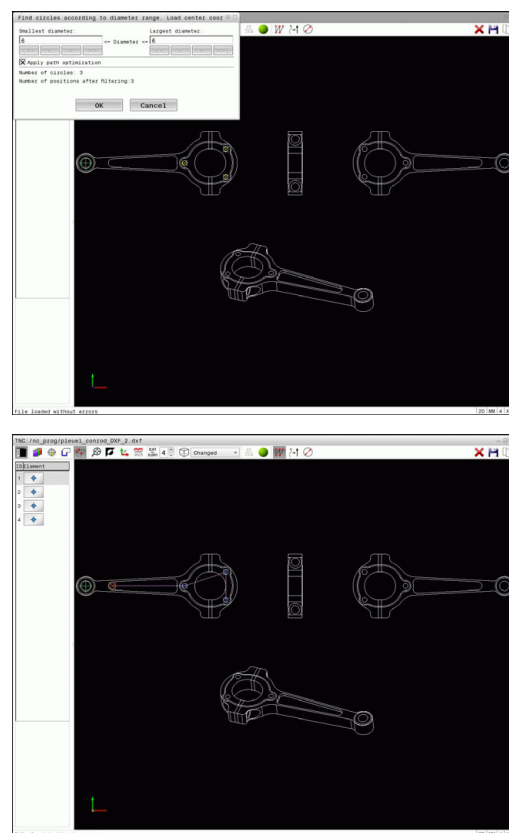
Nastavitve filtrov

Ko ste s hitro izbiro označili vrtalne položaje, odpre TNC pojavno okno, v katerem je levo prikazan najmanjši in desno največji najdeni premer vrtnice. Z gumbom pod prikazom premera lahko premer nastavite tako, da lahko prevzamete želeni premer izvrtine.

Na voljo so naslednji gumbi:

Ikona	Nastavitev filtra za najmanjši premer
	Prikaz najmanjšega najdenega premera (osnovna nastavitve)
	Prikaz naslednjega najmanjšega najdenega premera
	Prikaz naslednjega največjega najdenega premera
	Prikaz največjega najdenega premera. TNC nastavi filter za najmanjši premer na vrednost, ki je nastavljena za največji premer.
Ikona	Nastavitev filtra za največji premer
	Prikaz najmanjšega najdenega premera. TNC nastavi filter za največji premer na vrednost, ki je nastavljena za najmanjši premer.
	Prikaz naslednjega najmanjšega najdenega premera
	Prikaz naslednjega največjega najdenega premera
	Prikaz največjega najdenega premera (osnovna nastavitve)

Pot orodja lahko **prikažete z ikono za pot orodjaglej** "Osnovne nastavitve", Stran 265.

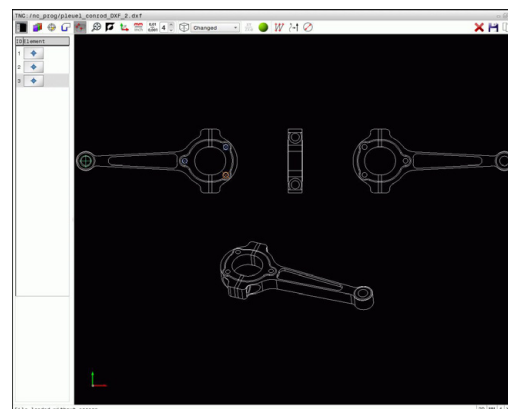

Informacije o elementih

TNC v oknu z informacijami o elementu prikaže koordinate obdelovalnega položaja, ki ste jih z miško nazadnje izbrali v oknu s pogledom seznama ali grafičnem oknu.

Prikazano grafiko lahko spreminjate tudi z miško. Na voljo so naslednje funkcije:

- ▶ 3D-vrtenje prikaza: kliknite in držite desno miškino tipko, miško pa premikajte.
- ▶ Premikanje prikazanega modela: pritisnite in pridržite srednjo miškino tipko ali kolesce ter premikajte miško.
- ▶ Povečava določenega območja: pritisnite in pridržite levo miškino tipko ter izberite območje. Ko levo miškino tipko spustite, TNC poveča prikaz.
- ▶ Hitro povečanje oz. pomanjšanje poljubnega območja: miškino kolesce zavrtite naprej oz. nazaj.
- ▶ Vrnitev v standardni pogled: pritisnite tipko Shift in hkrati dvokliknete z desno miškino tipko. Če zgolj dvokliknete z desno miškino tipko, se rotacijski kot ohrani.

8

**Programiranje:
podprogrami in
ponovitve delov
programov**

Programiranje: podprogrami in ponovitve delov programov

8.1 Označevanje subprogramov in ponavljanj delov programa

8.1 Označevanje subprogramov in ponavljanj delov programa

Programirane obdelovalne korake lahko znova izvedete s podprogrami in ponovitvami delov programov.

Oznaka

Podprogrami in ponovitve delov programov se začnejo v obdelovalnem programu z oznako **LBL**, ki je okrajšava za LABEL (angl. za oznako).

LABEL vsebuje število med 1 in 65535 ali ime, ki ga definirate. Vsako številko oz. ime OZNAKE lahko v programu dodelite samo enkrat s tipko **LABEL SET**. Število imen oznak, ki jih lahko vnesete, je omejeno samo z velikostjo internega pomnilnika.

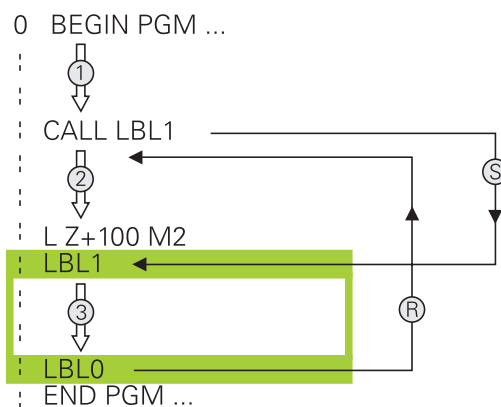
Iste številke oz. imena ne uporabite za več različnih oznak!

Oznaka 0 (**LBL 0**) označuje konec podprograma in jo lahko zato uporabite poljubno pogosto.

8.2 Podprogrami

Način delovanja

- 1 TNC izvaja obdelovalni program do priklica podprograma **CALL LBL**.
- 2 Od tega mesta dalje TNC izvaja priklicani podprogram do konca podprograma **LBL 0**.
- 3 Zatem TNC nadaljuje izvajanje obdelovalnega programa z blokom, ki sledi priklicu podprograma **CALL LBL**.

Napotki za programiranje

- Glavni program lahko vsebuje poljubno število podprogramov.
- Podprograme lahko v poljubnem zaporedju prikličete poljubno pogosto.
- Podprogram ne sme priklicati samega sebe.
- Podprograme programirajte za stavkom z M2 oz. M30.
- Če so podprogrami v obdelovalnem programu pred stavkom z M2 ali M30, se brez priklica izvedejo najmanj enkrat.

8.2 Podprogrami

Programiranje podprograma

LBL
SET

- ▶ Za označevanje začetka pritisnite tipko **LBL SET**.
- ▶ Vnesite številko podprograma. Če želite uporabiti ime **OZNAKE**, pritisnite gumb **IME OZNAKE**, da preklopite na vnos besedila.
- ▶ Vnos vsebine
- ▶ Za označevanje konca pritisnite tipko **LBL SET** in vnesite številko oznake **0**.

Priklic podprograma

LBL
CALL

- ▶ Za priklic podprograma pritisnite tipko **LBL CALL**.
- ▶ Vnesite številko podprograma, ki ga želite priklicati. Če želite uporabiti ime **OZNAKE**, pritisnite gumb **LBL-NAME** (ime oznake), da preklopite v vnos besedila.
- ▶ Če želite številko parametra niza vnesti kot ciljni naslov, pritisnite gumb **QS** in **TNC** preklopi na ime oznake, ki je navedeno v določenem parametru niza.
- ▶ Ponovitve **REP**: preskočite s tipko **NO ENT**. Ponovitve **REP** uporabite samo pri ponovitvah delov programov.

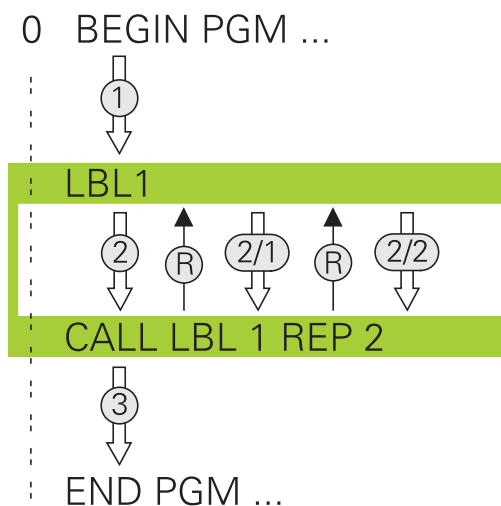

CALL LBL 0 ni dovoljeno, ker pomeni priklic konca podprograma.

8.3 Ponovitve dela programa

Oznaka

Ponovitve delov programov se začenjajo z oznako **LBL**. Ponovitev dela programa pa se konča s **CALL LBL n REPn**.

Način delovanja

- 1 TNC izvaja obdelovalni program do konca dela programa (**CALL LBL n REPn**).
- 2 Nato TNC ponovi del programa med priklicano oznako in priklicem oznake **CALL LBL n REPn** tolikokrat, kot ste navedli pod **REP**.
- 3 Zatim TNC dalje obdeluje obdelovalni program

Napotki za programiranje

- Del programa lahko zaporedoma ponovite največ 65.534-krat.
- TNC dele programa izvede enkrat več, kot je bilo programiranih ponovitev, saj se prva ponovitev prične po prvi obdelavi.

Programiranje ponovitve dela programa

- ▶ Za označevanje začetka pritisnite tipko **LBL SET** in vnesite številko oznake za del programa, ki se naj ponovi. Če želite uporabiti ime OZNAKE, pritisnite gumb **IME OZNAKE**, da preklopite na vnos besedila.
- ▶ Vnesite del programa.

Priklic ponovitve dela programa

- ▶ Za priklic dela programa pritisnite tipko **LBL CALL**.
- ▶ Vnesite številko dela programa, ki ga želite ponoviti. Če želite uporabiti ime OZNAKE, pritisnite gumb **LBL-NAME**, da preklopite na vnos besedila.
- ▶ Vnesite število ponovitev **REP** in potrdite s tipko **ENT**.

8.4 Poljubnega programa kot podprograma

8.4 Poljubnega programa kot podprograma

Pregled gumbov

Če pritisnete tipko **PGM CALL**, TNC prikaže naslednje gumbe:

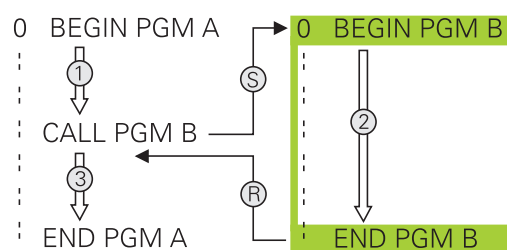
Gumb	Funkcija
PRIKLIC PROGRAMA	Priklic programa s PGM CALL
IZBERITE NIC. TOČKO TABELE	Izbira preglednice ničelnih točk s SEL TABLE
IZBERITE TOČKE TABELE	Izbira preglednice točk s SEL PATTERN
IZBIRA KONTURE	Izbira konturnega programa s SEL CONTOUR
IZBIRA PROGRAMA	Izbira programa s SEL PGM
PRIKLIC IZBRANEGA PROGRAMA	Priklic nazadnje izbrane datoteke s CALL SELECTED PGM

Način delovanja

- 1 TNC izvaja obdelovalni program, dokler z ukazom **CALL PGM** ne prikličete drugega programa.
- 2 Nato TNC izvede priklicani program do konca programa.
- 3 Nato TNC nadaljuje z izvajanjem priklicanega obdelovalnega programa s stavkom, ki sledi priklicu programa

Če želite programirati različne priklice programa v povezavi s parametri nizov, uporabite funkcijo **SEL PGM**.

Napotki za programiranje

- Za priklic poljubnega obdelovalnega programa TNC ne potrebuje oznak.
- Priklicani program ne sme vsebovati dodatne funkcije **M2** ali **M30**. Če ste v priklicanem obdelovalnem programu z oznakami definirali podprograme, morate M2 oz. M30 nadomestiti s funkcijo skoka **FN 9: IF +0 EQU +0 GOTO LBL 99**, da ta del programa brezpogojno preskočite.
- Priklicani obdelovalni program ne sme vsebovati priklica **CALL PGM** v priklicani program (neskončna zanka).

Programiranje: podprogrami in ponovitve delov programov

8.4 Poljubnega programa kot podprograma

Priklic poljubnega programa kot podprograma

Pozor, nevarnost kolizije!

Preračuni koordinat, ki jih definirate v priklicanem programu in ki jih ciljno ne ponastavite, ostanejo praviloma aktivni tudi za program, s katerim jih prikličete.

Če vnesete samo ime programa, mora biti priklicani program shranjen v istem imeniku kot program, ki ga uporabljate za priklic.

Če priklicani program ni v istem imeniku kot priklicani program, vnesite celotno ime poti, npr. **TNC: \ZW35\REZKANJE\PGM1.H.**

Če želite priklicati DIN/ISO-program, za imenom programa vnesite vrsto datoteke **.I.**

Poljubni program lahko prikličete tudi s ciklom **12 PGM CALL.**

Q-parametri pri priklicu programa s funkcijo **PGM CALL** praviloma delujejo globalno. Upoštevajte, da lahko spremembe Q-parametrov v priklicanem programu vplivajo na priklicani program.

Priklic programa s PGM CALL

S funkcijo **PGM CALL** lahko prikličete kateri koli program kot podprogram. Krmilni sistem priklicani program izvede na mestu, na katerem s tega priklicali v program.

PGM
CALL

- ▶ Če želite izbrati funkcije za priklic programa, pritisnite tipko **PGM CALL**.

PRIKLIC
PROGRAMA

- ▶ Pritisnite gumb **PRIKLIC PROGRAMA**: TNC odpre pogovorno okno za definiranje programa, ki ga želite priklicati. S tipkovnico na zaslonu vnesite ime poti. **ALI**

IZBIRA
DATOTEKE

- ▶ Pritisnite gumb **IZBIRA DATOTEKE**: TNC prikaže okno za izbiro, v katerem lahko izberete program, ki ga želite priklicati, in izbiro potrdite s tipko **END**.

Priklic s SEL PGM in CALL SELECTED PGM

S funkcijo **SEL PGM** izberite kateri koli program kot podprogram in ga prikličite na drugem mestu v programu. Krmilni sistem priklicani program izvede na mestu, na katerem ste ga priklicali v program s funkcijo **CALL SELECTED PGM**.

Funkcija **SEL PGM** je dovoljena tudi z parametri nizov, tako da lahko priklice programov dinamično krmilite.

Program izberite tako, da upoštevate naslednji postopek:

-
 - ▶ Če želite izbrati funkcije za priklic programa, pritisnite tipko **PGM CALL**.
-
 - ▶ Pritisnite gumb **IZBIRA PROGRAMA**: TNC odpre pogovorno okno za definiranje programa, ki ga želite priklicati.
-
 - ▶ Pritisnite gumb **IZBIRA DATOTEKE**: TNC prikaže okno za izbiro, v katerem lahko izberete program, ki ga želite priklicati, in izbiro potrdite s tipko **END**.

Izbrani program prikličite tako, da upoštevate naslednji postopek:

-
 - ▶ Če želite izbrati funkcije za priklic programa, pritisnite tipko **PGM CALL**.
-
 - ▶ Pritisnite gumb **PRIKLIC IZBRANEGA PROGRAMA**: TNC s **CALL SELECTED PGM** prikliče nazadnje izbrani program.

8.5 Programska razvejanost**8.5 Programska razvejanost****Vrste programske razvejanosti**

- Priklici podprogramov v podprogramih
- Ponovitve delov programov v ponovitvi dela programa
- Priklici podprogramov v ponovitvah delov programov
- Ponovitve delov programov v podprogramih

Stopnja programske razvejanosti

Stopnja programske razvejanosti določa, kako pogosto lahko deli programov ali podprogrami vsebujejo nadaljnje podprograme ali ponovitve delov programov.

- Največja dovoljena stopnja programske razvejanosti za podprograme: 19.
- Največja dovoljena stopnja programske razvejanosti za priklice glavnega programa: 19, pri čemer **CYCL CALL** deluje kot priklic glavnega programa.
- Ponovitve delov programov lahko poljubno pogosto programsko razvejate.

Podprogram v podprogramu

Primeri NC-stavkov

0 BEGIN PGM UPGMS MM	
...	
17 CALL LBL "UP1"	Priklic podprograma pri LBL UP1
...	
35 L Z+100 R0 FMAX M2	Zadnji programski stavek glavnega programa z M2
36 LBL "UP1"	Začetek podprograma UP1
...	
39 CALL LBL 2	Podprogram se prikliče pri LBL2
...	
45 LBL 0	Konec podprograma 1
46 LBL 2	Začetek podprograma 2
...	
62 LBL 0	Konec podprograma 2
63 END PGM UPGMS MM	

Izvajanje programa

- 1 Glavni program UPGMS se izvede do bloka 17
- 2 Podprogram UP1 se prikliče in izvaja do stavka 39.
- 3 Podprogram 2 se prikliče in izvaja do stavka 62. Konec podprograma 2 in vrnitev na podprogram, iz katerega je bil priklican.
- 4 Podprogram UP1 se izvede od stavka 40 do stavka 45. Konec podprograma UP1 in vrnitev v glavni program UPGMS.
- 5 Glavni program UPGMS se izvede od stavka 18 do stavka 35. Vrnitev na stavek 1 in konec programa.

8.5 Programska razvejanost

Ponavljjanje ponovitev delov programov

Primeri NC-stavkov

0 BEGIN PGM REPS MM	
...	
15 LBL 1	Začetek ponovitve dela programa 1
...	
20 LBL 2	Začetek ponovitve dela programa 2
...	
27 CALL LBL 2 REP 2	Priklic dela programa z dvema ponovitvama
...	
35 CALL LBL 1 REP 1	Del programa med tem stavkom in LBL 1
...	(stavek 15) se ponovi 1-krat
50 END PGM REPS MM	

Izvajanje programa

- 1 Glavni program REPS se izvede do bloka 27
- 2 Del programa se 2-krat ponovi med blokom 27 in blokom 20
- 3 Glavni program REPS se izvede od bloka 28 do bloka 35
- 4 Del programa med blokom 35 in blokom 15 se 1-krat ponovi (vsebuje ponovitev dela programa med blokom 20 in blokom 27)
- 5 Glavni program REPS se izvede od stavka 36 do stavka 50
Vrnitev na stavek 1 in konec programa.

Ponavljanje podprograma

Primeri NC-stavkov

0 BEGIN PGM UPGREP MM	
...	
10 LBL 1	Začetek ponovitve dela programa 1
11 CALL LBL 2	Priklic podprograma
12 CALL LBL 1 REP 2	Priklic dela programa z dvema ponovitvama
...	
19 L Z+100 R0 FMAX M2	Zadnji stavek glavnega programa z M2
20 LBL 2	Začetek podprograma
...	
28 LBL 0	Konec podprograma
29 END PGM UPGREP MM	

Izvajanje programa

- 1 Glavni program UPGREP se izvede do bloka 11
- 2 Subprogram 2 se prikliče in izvede
- 3 Del programa se 2-krat ponovi med stavkom 12 in stavkom 10:
Podprogram 2 se ponovi 2-krat.
- 4 Glavni program UPGREP se izvede od stavka 13 do stavka 19.
Vrnitev na stavek 1 in konec programa.

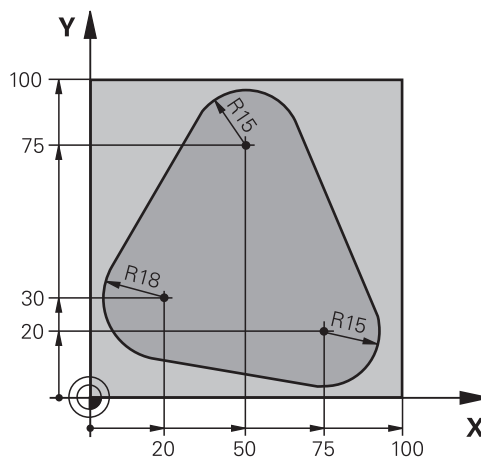
8.6 Primeri programiranja

8.6 Primeri programiranja

Primer: konturno rezkanje v več primikih

Potek programa:

- Orodje prepozicionirajte na zgornji rob obdelovanca.
- Primik vnesite inkrementalno
- Rezkanje kontur
- Ponovite primik in konturno rezkanje

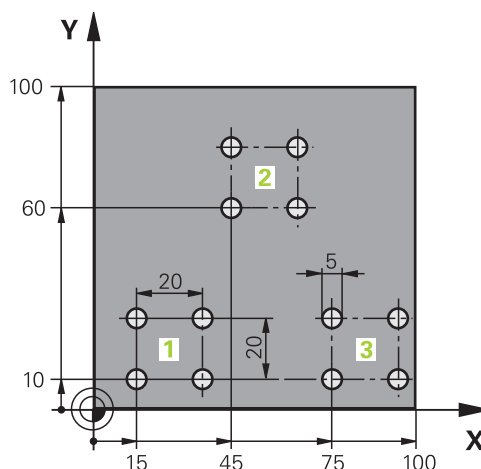

0 BEGIN PGM PGMWDH MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-40	
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S500	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 L X-20 Y+30 R0 FMAX	Predpozicioniranje obdelovalne ravnine
6 L Z+0 R0 FMAX M3	Predpozicioniranje na zgornji rob obdelovanca
7 LBL 1	Oznaka za ponovitev dela programa
8 L IZ-4 R0 FMAX	Inkrementalni globinski primik (na prostem)
9 APPR CT X+2 Y+30 CCA90 R+5 RL F250	Premik na konturo
10 FC DR- R18 CLSD+ CCX+20 CCY+30	Kontura
11 FLT	
12 FCT DR- R15 CCX+50 CCY+75	
13 FLT	
14 FCT DR- R15 CCX+75 CCY+20	
15 FLT	
16 FCT DR- R18 CLSD- CCX+20 CCY+30	
17 DEP CT CCA90 R+5 F1000	Odmik s konture
18 L X-20 Y+0 R0 FMAX	Odmik
19 CALL LBL 1 REP 4	Vrnitev na LBL 1; skupno štirikrat
20 L Z+250 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
21 END PGM PGMWDH MM	

Primer: skupine vrtanj

Potek programa:

- V glavnem programu opravite primik na skupine vrtanj.
- Preklic skupine vrtanj (podprogram 1) v glavnem programu
- Skupino vrtanj programirajte v podprogramu 1 samo enkrat.

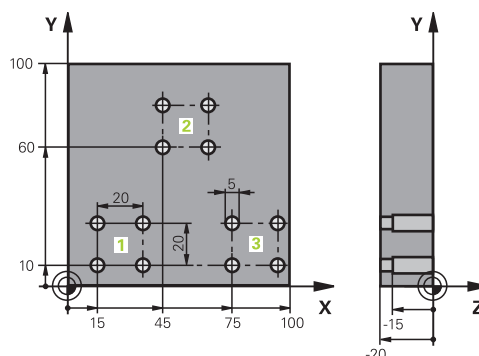
0 BEGIN PGM UP1 MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S5000	Priklic orodja
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 CYCL DEF 200 VRTANJE	Definicija cikla za vrtanje
Q200=2 ;VARNOSTNA RAZDALJA	
Q201=-10 ;GLOBINA	
Q206=250 ;POT.NAPR.GLOB.DOVAJ.	
Q202=5 ;DOVAJALNA GLOBINA	
Q210=0 ;AS ZADRZ.ZGORAJ	
Q203=+0 ;KOORD. POVRSINA	
Q204=10 ;2. VARNOST. RAZMAK	
Q211=0.25 ;CAS ZADRZEZ. SPODAJ	
Q395=0 ;REFERENCA GLOBINA	
6 L X+15 Y+10 R0 FMAX M3	Primik na začetno točko za skupino vrtanj 1
7 CALL LBL 1	Priklic podprograma za skupino vrtanj
8 L X+45 Y+60 R0 FMAX	Primik na začetno točko za skupino vrtanj 2
9 CALL LBL 1	Priklic podprograma za skupino vrtanj
10 L X+75 Y+10 R0 FMAX	Primik na začetno točko za skupino vrtanj 3
11 CALL LBL 1	Priklic podprograma za skupino vrtanj
12 L Z+250 R0 FMAX M2	Konec glavnega programa
13 LBL 1	Začetek podprograma 1: skupina vrtanj
14 CYCL CALL	Vrtina 1
15 L IX+20 R0 FMAX M99	Primik na vrtino 2, priklic cikla
16 L IY+20 R0 FMAX M99	Primik na vrtino 3, priklic cikla
17 L IX-20 R0 FMAX M99	Primik na vrtino 4, priklic cikla
18 LBL 0	Konec podprograma 1

19 END PGM UP1 MM

Primer: skupina vrtanj z več orodji

Potek programa:

- Obdelovalne cikle programirajte v glavnem programu.
- Celotni postopek vrtanja (podprogram 1) priključite v glavnem programu.
- V podprogramu 1 opravite primik na skupine vrtanj (podprogram 2)
- Skupino vrtanj programirajte v podprogramu 2 samo enkrat.

0 BEGIN PGM UP2 MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 1 Z S5000	Priklic orodja: centrini sveder
4 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
5 CYCL DEF 200 VRTANJE	Definicija cikla za centriranje
Q200=2 ;VARNOSTNA RAZDALJA	
Q201=-3 ;GLOBINA	
Q206=250 ;POT.NAPR.GLOB.DOVAJ..	
Q202=3 ;DOVAJALNA GLOBINA	
Q210=0 ;AS ZADRZ.ZGORAJ	
Q203=+0 ;KOORD. POVRSINA	
Q204=10 ;2. VARNOST. RAZMAK	
Q211=0.25 ;CAS ZADRZEZ. SPODAJ	
Q395=0 ;REFERENCA GLOBINA	
6 CALL LBL 1	Priklic podprograma 1 za celoten postopek vrtanja
7 L Z+250 R0 FMAX	
8 TOOL CALL 2 Z S4000	Priklic orodja: sveder
9 FN 0: Q201 = -25	Nova globina vrtanja
10 FN 0: Q202 = +5	Nov primik za vrtanje
11 CALL LBL 1	Priklic podprograma 1 za celoten postopek vrtanja
12 L Z+250 R0 FMAX	
13 TOOL CALL 3 Z S500	Priklic orodja: povrtalo

Programiranje: podprogrami in ponovitve delov programov

8.6 Primeri programiranja

14 CYCL DEF 201 DRGNJENJE	Definicija cikla za povrtavanje
Q200=2 ;VARNOSTNA RAZDALJA	
Q201=-15 ;GLOBINA	
Q206=250 ;POT.NAPR.GLOB.DOVAJ..	
Q211=0.5 ;CAS ZADRZEZV. SPODAJ	
Q208=400 ;POTISK NAPR. POVRAT.	
Q203=+0 ;KOORD. POVRSINA	
Q204=10 ;2. VARNOST. RAZMAK	
15 CALL LBL 1	Priklic podprograma 1 za celoten postopek vrtanja
16 L Z+250 R0 FMAX M2	Konec glavnega programa
17 LBL 1	Začetek podprograma 1: celoten postopek vrtanja
18 L X+15 Y+10 R0 FMAX M3	Primik na začetno točko za skupino vrtanj 1
19 CALL LBL 2	Priklic podprograma 2 za skupino vrtanj
20 L X+45 Y+60 R0 FMAX	Primik na začetno točko za skupino vrtanj 2
21 CALL LBL 2	Priklic podprograma 2 za skupino vrtanj
22 L X+75 Y+10 R0 FMAX	Primik na začetno točko za skupino vrtanj 3
23 CALL LBL 2	Priklic podprograma 2 za skupino vrtanj
24 LBL 0	Konec podprograma 1
25 LBL 2	Začetek podprograma 2: skupina vrtanj
26 CYCL CALL	Vrtina 1 z aktivnim obdelovalnim ciklom
27 L IX+20 R0 FMAX M99	Primik na vrtino 2, priklic cikla
28 L IY+20 R0 FMAX M99	Primik na vrtino 3, priklic cikla
29 L IX-20 R0 FMAX M99	Primik na vrtino 4, priklic cikla
30 LBL 0	Konec podprograma 2
31 END PGM UP2 MM	

9

**Programiranje:
Q-parametri**

9.1 Načelo in pregled funkcij

9.1 Načelo in pregled funkcij

S parametri lahko v enem samem NC-programu definirate celotne družine izdelkov tako, da namesto fiksnih številskih vrednosti programirate spremenljive parametre.

Uporabite parametre npr. za:

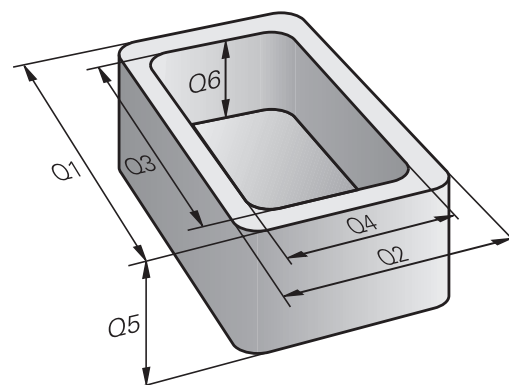
- Koordinatne vrednosti
- Pomiki
- Števila vrtljajev
- Podatke o ciklih

S parametri lahko tudi:

- programirate konture, ki jih določite z matematičnimi funkcijami
- korake obdelave naredite odvisne od logičnih pogojev
- dinamično oblikujete FK-programe

Parametri so vedno označeni s črkami in števkami. Črke vedno določajo vrsto parametra, številke pa razpon.

Podrobne informacije najdete v naslednji preglednici:

Vrsta parametra	Razpon parametra	Pomen
Q-parametri:		
		Parametri delujejo v vseh programih v TNC-pomnilniku
	0–30	Parametri za HEIDENHAIN-SL-cikle
	31–99	Parametri za uporabnika
	100–199	Parametri za posebne funkcije TNC-ja.
	200–1199	Parametri za HEIDENHAIN-cikle
	1200–1399	Parametri za cikle proizvajalca stroja ali drugega proizvajalca
	1400–1499	Parametri za cikle, aktivirane s priklicem, proizvajalca stroja ali drugega proizvajalca
	1500–1599	Parametri za cikle, aktivirane z definiranjem, proizvajalca stroja ali drugega proizvajalca
	1600–1699	Parametri za uporabnika
QL-parametri		
		Parametri delujejo le lokalno v posameznem programu
	0–499	Parametri za uporabnika
QR-parametri		
		Parametri delujejo trajno (remanentno) v vseh programih v TNC-pomnilniku, tudi v primeru izpada električne energije
	0–499	Parametri za uporabnika

Dodatno so na voljo **QS**-parametri (**S** pomeni niz), s katerimi lahko v TNC-ju obdelujete tudi besedila.

Vrsta parametra	Razpon parametra	Pomen
QS -parametri		Parametri delujejo v vseh programih v TNC-pomnilniku
	0–99	Parametri za uporabnika
	100–199	Parametri za sistemske informacije TNC, ki jih preberejo NC-programi uporabnika ali cikli
	200–1199	Parametri za HEIDENHAIN-cikle
	1200–1399	Parametri, ki so pri ciklih proizvajalca stroja ali drugega proizvajalca namenjeni povratnim informacijam za NC-program uporabnika
	1400–1599	Parametri za cikle proizvajalca stroja ali drugega proizvajalca
	1600–1699	Parametri za uporabnika

Za vaše aplikacije je najvarneje to, da v svojih NC-programih uporabljate izključno razpone parametrov, ki so priporočeni za uporabnike.

Ob tem upoštevajte, da podjetje HEIDENHAIN priporoča navedeno uporabo razponov parametrov, vendar je ne more zagotoviti.

Funkcije proizvajalca stroja oz. drugega proizvajalca se namreč lahko prekrivajo z NC-programom uporabnika! V ta namen upoštevajte priročnik za stroj oz. dokumentacijo drugega proizvajalca.

Programiranje: Q-parametri

9.1 Načelo in pregled funkcij

Napotki za programiranje

Q-parametre in številske vrednosti lahko v program vnesete mešano.

Q-parametrom lahko določite vrednosti med –999 999 999 in +999 999 999. Vnos je omejen na največ 16 znakov, od tega na 9 pred vejico. Notranje lahko TNC izračuna številske vrednosti do 10^{10} .

QS-parametrom lahko dodelite največ 255 znakov.

TNC nekaterim Q- in QS-parametrom samostojno dodeli vedno enake podatke, npr. Q-parametru **Q108** trenutni polmer orodja, glej "Privzeti Q-parametri", Stran 358.

TNC notranje shrani številske vrednosti v binarni obliki (standard IEEE 754). Z uporabo te standardizirane oblike nekaterih decimalnih števil ni mogoče 100-odstotno natančno binarno prikazati (zaokrožitvena napaka). Na to bodite še posebej pozorni, ko uporabljate izračunane vsebine Q-parametrov pri ukazu "pojdi na" ali pozicioniranju.

Priklic funkcije Q-parametra

Med vnosom obdelovalnega programa pritisnite tipko Q (v polju za vnos števil in izbiri osi s tipko +/-). TNC nato prikaže naslednje gumbe:

Gumb	Skupina funkcij	Stran
OSNOVNA FUNKCIJE	Osnovne matematične funkcije	305
KOTNA FUNKC.	Kotne funkcije	307
OBRAČUN KROGA	Funkcija za izračun kroga.	308
SKOKI	Pogojni stavki (če/potem), skoki	309
RAZLIČNE FUNKCIJE	Ostale funkcije	313
FORMULA	Neposredni vnos formule	343
FORMULA KONTURE	Funkcija za obdelavo kompleksnih kontur	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle

Kadar definirate ali dodelite Q-parameter, prikaže TNC gumba Q, QL in QR. S temi gumbi najprej izberete želeno vrsto parametra in nato vnesete številko parametra.

Če imate priključeno USB-tipkovnico, lahko s pritiskom tipke Q neposredno odprete pogovorno okno za vnos formule.

9.2 Družine izdelkov – Q-parametri namesto številskih vrednosti

9.2 Družine izdelkov – Q-parametri namesto številskih vrednosti

Uporaba

S funkcijo Q-parametrov **FN 0: DODELITEV** lahko Q-parametrom dodelite številске vrednosti. Nato v obdelovalnem programu namesto številске vrednosti vnesite Q-parameter.

Primeri NC-stavkov

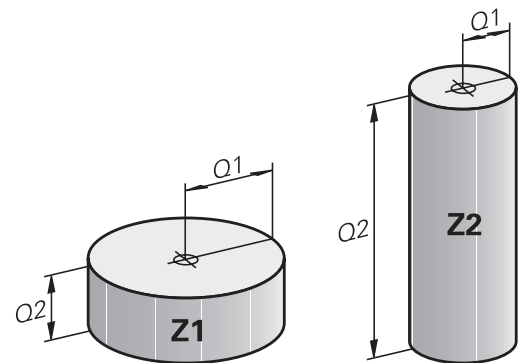
15 FN 0: Q10=25	Dodelitev
...	Q10 vsebuje vrednost 25
25 L X +Q10	ustreza L X +25

Za družine izdelkov sprogramirajte npr. karakteristične izmere obdelovanca kot Q-parametre.

Za obdelavo posameznih kosov dodelite nato vsakemu od teh parametrov ustrezno številsko vrednost.

Primer: Valj s Q-parametri

Polmer valja: $R = Q1$
 Višina valja: $H = Q2$
 Valj Z1: $Q1 = +30$
 $Q2 = +10$
 Valj Z2: $Q1 = +10$
 $Q2 = +50$

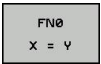
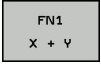
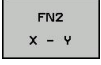
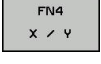
9.3 Opis kontur z matematičnimi funkcijami

Uporaba

S Q-parametri lahko v obdelovalnem programu sprogramirate osnovne matematične funkcije:

- Za izbiro funkcije Q-parametrov pritisnite tipko Q (v polju za vnos števil, desno). Orodna vrstica prikazuje funkcije Q-parametrov.
- Za izbiro osnovnih matematičnih funkcij pritisnite gumb **OSNOVNA FUNKCIJA**. TNC prikazuje naslednje gumb:

Pregled

Gumb	Funkcija
	FN 0: DODELITEV np r. FN 0: Q5 = +60 Neposredna dodelitev vrednosti
	FN 1: SEŠTEVANJE np r. FN 1: Q1 = -Q2 + -5 Tvorjenje in dodelitev vsote iz dveh vrednosti
	FN 2: ODŠTEVANJE np r. FN 2: Q1 = +10 - +5 Tvorjenje in dodelitev razlike iz dveh vrednosti
	FN 3: MNOŽENJE np r. FN 3: Q2 = +3 * +3 Tvorjenje in dodelitev zmnožka dveh vrednosti
	FN 4: DELJENJE npr. FN 4: Q4 = +8 DIV +Q2 Tvorjenje in dodelitev količnika iz dveh vrednosti Prepovedano: deljenje z 0!
	FN 5: KOREN npr. FN 5: Q20 = SQRT 4 Tvorjenje in dodelitev korena iz števila Prepovedano: koren iz negativne vrednosti!

Desno od znaka »=« lahko vnesete:

- dve števili
- dva Q-parametra
- eno število in en Q-parameter

Q-parametrom in številčnim vrednostim lahko v enačbah dodajate predznake.

Programiranje: Q-parametri

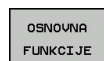
9.3 Opis kontur z matematičnimi funkcijami

Programiranje osnovnih matematičnih operacij

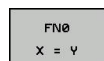
Primer 1

- ▶ Za izbiro funkcij Q-parametrov pritisnite tipko **Q**.

- ▶ Za izbiro osnovnih matematičnih funkcij pritisnite gumb **OSNOV. FUNKCIJA**.

- ▶ Za izbiro funkcije Q-parametra DODELITEV pritisnite gumb **FN0 X = Y**.

ŠT. PARAMETRA ZA REZULTAT?

- ▶ Vnesite **12** (št. Q-parametra) in potrdite s tipko **ENT**.

1. VREDNOST ALI PARAMETER?

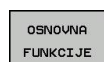

- ▶ Vnesite **10**: Q5 dodelite številsko vrednost 10 in potrdite s tipko **ENT**.

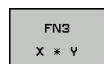
Primer 2

- ▶ Za izbiro funkcij Q-parametrov pritisnite tipko **Q**.

- ▶ Za izbiro osnovnih matematičnih funkcij pritisnite gumb **OSNOV. FUNKCIJA**.

- ▶ Za izbiro funkcije Q-parametra MNOŽENJE pritisnite gumb **FN3 X * Y**.

ŠT. PARAMETRA ZA REZULTAT?

- ▶ Vnesite **12** (št. Q-parametra) in potrdite s tipko **ENT**.

1. VREDNOST ALI PARAMETER?

- ▶ Vnesite **Q5** kot prvo vrednost in potrdite s tipko **ENT**.

2. VREDNOST ALI PARAMETER?

- ▶ Vnesite **7** kot drugo vrednost in potrdite s tipko **ENT**.

Programski nizi v TNC-ju

16 FN 0: Q5 = +10

17 FN 3: Q12 = +Q5 * +7

9.4 Kotne funkcije

Definicije

Sinus: $\sin \alpha = a / c$

Kosinus: $\cos \alpha = b / c$

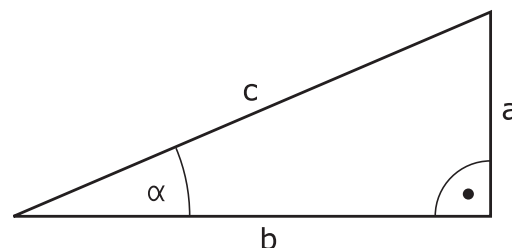
Tangens: $\tan \alpha = a / b = \sin \alpha / \cos \alpha$

Pri tem je:

- c stranica nasproti desnemu kotu
- a stranica nasproti kotu α
- b tretja stranica

Iz tangensa lahko TNC ugotovi kot:

$$\alpha = \arctan(a / b) = \arctan(\sin \alpha / \cos \alpha)$$

Primer:

$$a = 25 \text{ mm}$$

$$b = 50 \text{ mm}$$

$$\alpha = \arctan(a / b) = \arctan 0,5 = 26,57^\circ$$

Dodatno velja:

$$a^2 + b^2 = c^2 \text{ (z } a^2 = a \times a \text{)}$$

$$c = \sqrt{a^2 + b^2}$$

Programiranje kotnih funkcij

Kotne funkcije se pojavijo, če pritisnete gumb **KOTNA FUNKC..** TNC prikazuje gumbe iz spodnje preglednice.

Gumb	Funkcija
	FN 6: SINUS npr. FN 6: Q20 = SIN-Q5 Določitev in dodelitev sinusa kota v stopinjah (°).
	FN 7: KOSINUS npr. FN 7: Q21 = COS-Q5 Določitev in dodelitev kosinusa kota v stopinjah (°).
	FN 8: KOREN IZ KVADRATNE VSOTE npr. FN 8: Q10 = +5 LEN +4 Določitev in dodelitev dolžine iz dveh vrednosti.
	FN 13: KOT npr. FN 13: Q20 = +25 ANG-Q1 Določitev in dodelitev kota z arkus tangens iz dveh stranic ali sinusa in kosinusa kota (0 < kot < 360°).

9.5 Izračun kroga

9.5 Izračun kroga

Uporaba

S funkcijami za izračun kroga lahko TNC iz treh ali štirih točk kroga izračuna središče in polmer kroga. Izračun kroga iz štirih točk je natančnejši.

Uporaba: te funkcije lahko npr. uporabite, če želite s programirnimi tipalnimi funkcijami določiti položaj in velikost vrtnice ali delnega kroga.

Gumb	Funkcija
	FN 23: določanje PODATKOV KROGA iz treh točk kroga npr. FN 23: Q20 = CDATA Q30

Koordinatni pari treh točk kroga morajo biti shranjeni v parametru Q30 in v naslednjih petih parametrih, torej tukaj do Q35.

TNC nato shrani središče kroga glavne osi (X pri osi vretena Z) v parameter Q20, središče stranske osi (Y pri osi vretena Z) v parameter Q21 in polmer kroga v parameter Q22.

Gumb	Funkcija
	FN 24: določanje PODATKOV KROGA iz štirih točk kroga z. FN 24: Q20 = CDATA Q30

Koordinatni pari štirih točk kroga morajo biti shranjeni v parametru Q30 in v naslednjih sedmih parametrih, tukaj torej do Q37.

TNC nato shrani središče kroga glavne osi (X pri osi vretena Z) v parameter Q20, središče stranske osi (Y pri osi vretena Z) v parameter Q21 in polmer kroga v parameter Q22.

Upoštevajte, da **FN 23** in **FN 24** poleg parametra rezultata samodejno prepiseta tudi naslednja dva parametra.

9.6 Pogojni stavki (če/potem) s Q-parametri

Uporaba

Pri pogojnih stavkih (če/potem) primerja TNC en Q-parameter z drugim Q-parametrom ali številčno vrednostjo. Če je pogoj izpolnjen, TNC nadaljuje obdelovalni program na oznaki, ki je programirana za pogojem (oznaka glej "Označevanje subprogramov in ponavljanj delov programa", Stran 282). Če pogoj ni izpolnjen, TNC nadaljuje z naslednjim nizom.

Če želite kot podprogram priklicati drug program, za oznako programirajte priklic programa s **PGM CALL**.

Brezpogojni skoki

Brezpogojni skoki so skoki, katerih pogoj je vedno (=brezpogojno) izpolnjen, npr.

FN 9: IF+10 EQU+10 GOTO LBL1

Uporabljene okrajšave in pojmi

IF	(angl.):	Če
EQU	(angl. equal):	Je enako
NE	(angl. not equal):	Ni enako
GT	(angl. greater than):	Večje od
LT	(angl. less than):	Manjše od
GOTO	(angl. go to):	Pojdi na
NEDOLOČENO	(angl. undefined):	Nedoločeno
DOLOČENO	(angl. defined):	Določeno

Programiranje: Q-parametri

9.6 Pogojni stavki (če/potem) s Q-parametri

Programiranje pogojnih stavkov (če/potem)

Pogojni stavki (če/potem) se pojavijo, ko pritisnete gumb SKOKI. TNC prikazuje naslednje gumbe:

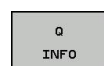
Gumb	Funkcija
FN9 IF X EQ Y GOTO	FN 9: ČE JE ENAKO, SKOK npr. FN 9: IF +Q1 EQU +Q3 GOTO LBL "UPCAN25" Če sta obe vrednosti ali oba parametra enaka, se izvede skok na vneseno oznako.
FN9 IF X EQ Y GOTO	FN 9: ČE NI DEFINIRANO, SKOK npr. FN 9: IF +Q1 IS UNDEFINED GOTO LBL "UPCAN25" Če navedeni parameter ni definiran, se izvede skok na vneseno oznako.
FN9 IF X EQ Y GOTO	FN 9: ČE JE DEFINIRANO, SKOK npr. FN 9: IF +Q1 IS DEFINED GOTO LBL "UPCAN25" Če je navedeni parameter definiran, se izvede skok na vneseno oznako.
FN10 IF X NE Y GOTO	FN 10: ČE NI ENAKO, SKOK npr. FN 10: IF +10 NE -Q5 GOTO LBL 10 Če obe vrednosti ali oba parametra nista enaka, se izvede skok na vneseno oznako.
FN11 IF X GT Y GOTO	FN 11: ČE JE VEČJE SKOK npr. B. FN 11: IF+Q1 GT+10 GOTO LBL 5 Če je prva vrednost ali prvi parameter večji od drugega, se izvede skok na vneseno oznako.
FN12 IF X LT Y GOTO	FN 12: ČE JE MANJŠE SKOK npr. FN 12: IF+Q5 LT+0 GOTO LBL "ANYNAME" Če je prva vrednost ali prvi parameter manjši od drugega, se izvede skok na vneseno oznako.

9.7 Preverjanje in spreminjanje Q-parametrov

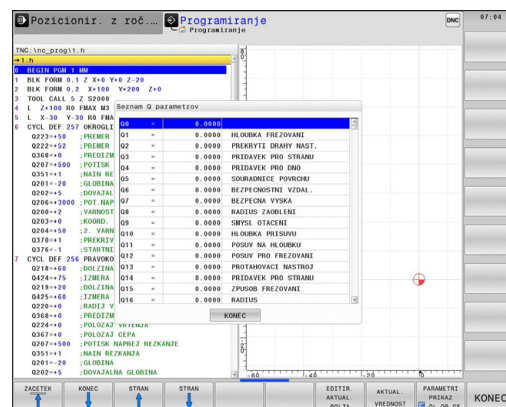
Postopek

Q-parametre lahko nadzorujete in spreminjate v vseh načinih delovanja.

- Po potrebi prekinite Programski tek (npr. pritisnite zunanjo tipko STOP in gumb **INTERNI STOP**) oz. zaustavite Programski test.

- Za priklic funkcije Q-parametra pritisnite gumb **Q INFO** ali tipko **Q**.
- TNC našteje vse parametre in njim pripadajoče vrednosti. S puščično tipko ali tipko **GOTO** izberite želeni parameter.
- Če želite spremeniti vrednost, pritisnite gumb **EDITIR. AKTUAL. POLJA**, vnesite novo vrednost in potrdite s tipko **ENT**.
- Če vrednosti ne želite spremeniti, pritisnite gumb **AKTUAL. VREDNOST** ali pa zaprite pogovorno okno s tipko **END**

Parametri, ki jih uporablja TNC pri ciklih ali interno, so opremljeni z opombami.

Če želite preveriti ali spremeniti lokalne, globalne ali parametre nizov, pritisnite gumb **PRIKAZ PARAMETROV Q QL QR QS**. TNC nato prikaže posamezno vrsto parametra. Prav tako pa veljajo tudi prej opisane funkcije.

9.7 Preverjanje in spreminjanje Q-parametrov

V vseh načinih delovanja (z izjemo načina **Programiranje**) lahko Q-parametre prikazete tudi na dodatnem prikazu stanja.

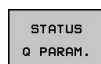
- Po potrebi prekinite Programski tek (npr. pritisnite zunanjo tipko **STOP** in gumb **INTERNI STOP**) oz. zaustavite Programski test.

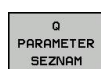
- Prikličite orodno vrstico za postavitve zaslona.

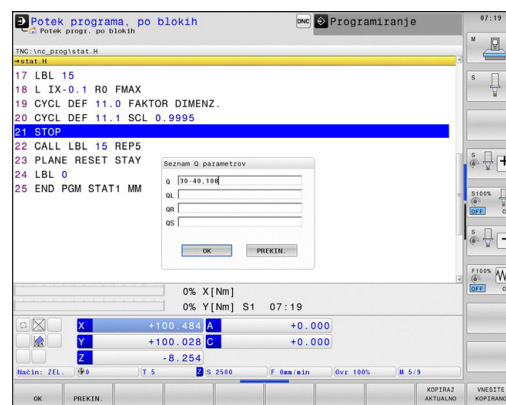
- Izbira zaslonskega prikaza z dodatnim prikazom stanja: TNC prikazuje na desnem delu zaslona obrazec stanja **Pregled**.

- Izberite gumb **STANJE Q-PARAM**.

- Izberite gumb **SEZNAM Q-PARAMETROV** in TNC odpre pojavno okno.
- Za vsako vrsto parametra (Q, QL, QR, QS) definirajte številke parametrov, ki jih želite nadzorovati. Posamezne Q-parametre ločite z vejico, zaporedne Q-parametre pa združite z vezajem, npr. 1,3,200-208. Razpon vnosa za posamezno vrsto parametra znaša 132 znakov.

Prikaz na zavihku **QPARA** vedno vsebuje osem decimalnih mest. Krmilni sistem rezultat $Q1 = \cos 89,999$ prikaže na primer kot 0,00001745. Krmilni sistem zelo velike oz. zelo majhne vrednosti prikaže eksponentno. Krmilni sistem rezultat $Q1 = \cos 89,999 * 0,001$ prikaže kot +1,74532925e-08, pri čemer e-08 predstavlja faktor 10^{-8} .

9.8 Dodatne funkcije

Pregled

Dodatne funkcije se pojavijo, ko pritisnete gumb **POSEB. FUNKCIJE**. TNC prikazuje naslednje gumb:

Gumb	Funkcija	Stran
FN14 NAPAKA=	FN 14: ERROR Izpis sporočila o napaki	314
FN16 F-TISK	FN 16: F-PRINT Izpis oblikovanih besedil ali vrednosti Q-parametrov	318
FN18 BRANJE SIST. POD.	FN 18: SYSREAD Branje sistemskih podatkov	322
FN19 PLC=	FN 19: PLC Prenos vrednosti v PLC	331
FN20 ČAKAJ FOR	FN 20: WAIT FOR Sinhroniziranje NC-ja in PLC-ja	331
FN29 PLC LIST=	FN 29: PLC Prenos največ osmih vrednosti v PLC	332
FN37 EXPORT	FN 37: EXPORT Izvoz lokalnih Q-parametrov ali QS-parametrov v program, ki ga uporabljate za priklic	332
FN26 ODPRI TABELO	FN 26: TABOPEN Odpiranje prosto definirane preglednice	432
FN27 PIŠI V TABELO	FN 27: TABWRITE Pisanje v prosto definirano preglednico	433
FN28 BERI IZ TABELA	FN 28: TABREAD Branje iz prosto definirane preglednice	434

9.8 Dodatne funkcije

FN 14: ERROR – Izpis sporočil o napakah

S funkcijo **FN 14: ERROR** lahko prikažete programsko krmiljena sporočila o napakah, ki jih je določil proizvajalec stroja oz.

HEIDENHAIN: ko TNC med Programskim tekom ali Programskim testom naleti na niz z **FN 14: ERROR**, se izvajanje prekine in TNC sporoči napako. V tem primeru morate program znova zagnati. Številke napak: oglejte si preglednico.

Območje števil napak	Standardno pogovorno okno
0 ... 999	Pogovorno okno, odvisno od stroja
1000 ... 1199	Sporočila o notranjih napakah (oglejte si preglednico)

Primer NC-stavka

TNC mora prikazati sporočilo, ki je shranjeno pod številko napake 1000.

180 FN 14: NAPAKA = 1000

Sporočilo o napaki, ki ga je določil HEIDENHAIN

Številka napake	Besedilo
1000	Vreteno?
1001	Manjka orodna os
1002	Premajhen polmer orodja
1003	Polmer orodja je prevelik
1004	Prekoračeno območje
1005	Napačen začetni položaj
1006	ROTACIJA ni dovoljena
1007	FAKTOR MERILA ni dovoljen
1008	ZRCALJENJE ni dovoljeno
1009	Zamik ni dovoljen
1010	Manjka pomik
1011	Napačna vrednost vnosa
1012	Napačen predznak
1013	Kot ni dovoljen
1014	Tipalna točka ni dosegljiva
1015	Preveč točk
1016	Protislovni vnos
1017	Nepopoln CIKEL
1018	Napačno definirana ravnina
1019	Programirana je napačna os
1020	Napačno število vrtljajev
1021	Popravek polmera ni definiran
1022	Zaobljenost ni definirana
1023	Prevelik polmer zaobljenja

Številka napake	Besedilo
1024	Nedefiniran zagon programa
1025	Prevelika programska razvejanost
1026	Manjka referenca kota
1027	Nedefiniran obdelovalni cikel
1028	Premajhna širina utora
1029	Premajhen žep
1030	Q202 ni definiran
1031	Q205 ni definiran
1032	Q218 mora biti večji od Q219
1033	CIKEL 210 ni dovoljen
1034	CIKEL 211 ni dovoljen
1035	Q220 je prevelik
1036	Q222 mora biti večji od Q223
1037	Q244 mora biti večji od 0
1038	Q245 ne sme biti enak Q246
1039	Območje kota mora biti 360°
1040	Q223 mora biti večji od Q222
1041	Q214: 0 ni dovoljeno
1042	Nedefinirana smer premikanja
1043	Nobena preglednica ničelnih točk ni aktivna
1044	Napaka položaja: sredina 1. osi
1045	Napaka položaja: sredina 2. osi
1046	Premajhna vrtina
1047	Prevelika vrtina
1048	Premajhen čep
1049	Prevelik čep
1050	Premajhen žep: dodelava 1. osi
1051	Premajhen žep: dodelava 2. osi
1052	Prevelik žep: izvržek 1. osi
1053	Prevelik žep: izvržek 2. osi
1054	Premajhen čep: izvržek 1. osi
1055	Premajhen čep: izvržek 2. osi
1056	Prevelik čep: dodelava 1. osi
1057	Prevelik čep: dodelava 2. osi
1058	TCHPROBE 425: napaka največje mere
1059	TCHPROBE 425: napaka najmanjše mere
1060	TCHPROBE 426: napaka največje mere
1061	TCHPROBE 426: napaka najmanjše mere
1062	TCHPROBE 430: prevelik premer

9.8 Dodatne funkcije

Številka napake	Besedilo
1063	TCHPROBE 430: premajhen premer
1064	Definirana ni nobena merilna os
1065	Prekoračena toleranca loma orodja
1066	Q247 ne sme biti enak 0
1067	Vnos Q247 mora biti večji od 5
1068	Preglednica ničelnih točk?
1069	Način rezkanja Q351 ne sme biti enak 0
1070	Zmanjšanje globine navoja
1071	Izvedba umerjanja
1072	Prekoračena toleranca
1073	Aktiven premik na niz
1074	ORIENTACIJA ni dovoljena
1075	3D-ROT ni dovoljena
1076	Aktivacija 3D-ROT
1077	Vnos negativne globine
1078	Q303 v merilnem ciklu ni definiran!
1079	Orodna os ni dovoljena
1080	Napačno izračunane vrednosti
1081	Protislovne merilne točke
1082	Napačno vnesena varna višina
1083	Protisloven način vboda
1084	Nedovoljen obdelovalni cikel
1085	Vrstica je zaščitena pred pisanjem
1086	Nadmera je večja od globine
1087	Nedefiniran kot konice
1088	Protislovni podatki
1089	Položaj utora 0 ni dovoljen
1090	Primik ne sme biti enak 0
1091	Preklop Q399 ni dovoljen
1092	Orodje ni definirano
1093	Številka orodja ni dovoljena
1094	Ime orodja ni dovoljeno
1095	Programska možnost ni aktivna
1096	Obnovitev kinematike ni mogoča
1097	Funkcija ni dovoljena
1098	Neskladne mere surovca
1099	Merilni položaj ni dovoljen
1100	Dostop do kinematike ni mogoč
1101	Merilni pol. ni v obm. premik.

Številka napake	Besedilo
1102	Kompenzacija prednastavitve ni mogoča
1103	Polmer orodja je prevelik
1104	Način vboda ni mogoč
1105	Kot vboda je napačno definiran
1106	Kot odprt. ni definiran
1107	Prevelika širina utora
1108	Merilni faktorji niso enaki
1109	Podatki o orodju so neskladni

9.8 Dodatne funkcije

FN16: F-PRINT – Izpis oblikovanih vrednosti Q-parametrov in besedila

S funkcijo **FN16: F-PRINT** v NC-programu na zaslon izpišete poljubna sporočila. Taka sporočila TNC prikaže v pojavnem oknu.

S funkcijo **FN16: F-PRINT** lahko izpišete oblikovane vrednosti Q-parametrov in besedila. Če vrednosti izpišete, TNC podatke shrani v datoteko, ki ste jo definirali v nizu **FN16**. Največja velikost izpisane datoteke znaša 20 kilobajtov.

Za prenos oblikovanega besedila in vrednosti Q-parametrov ustvarite z urejevalnikom besedil TNC-ja besedilno datoteko, v kateri določite oblike in Q-parametre za prenos.

Primer besedilne datoteke, ki določa obliko za prenos:

»MERILNI PROTOKOL TEŽIŠČA LOPATASTEGA KOLESA«;

“DATUM: %02d.%02d.%04d“, DAY, MONTH, YEAR4;

“ČAS: %02d:%02d:%02d“, HOUR, MIN, SEC;

“ŠTEVILO MERILNIH VREDNOSTI: = 1”;

“X1 = %9.3LF“, Q31;

“Y1 = %9.3LF“, Q32;

“Z1 = %9.3LF“, Q33;

Če želite ustvariti besedilno datoteko, uporabite naslednje funkcije za oblikovanje:

Posebni znaki	Funkcija
“.....“	Določitev oblike za prenos besedila in spremenljivk med prej naštetimi navednicami.
%9.3LF	Določitev oblike za Q-parametre: skupno 9 mest (vključno z decimalno piko), od tega 3 mesta za decimalno vejico, dolgo, spremenljivo (decimalno število).
%S	Oblika za besedilno spremenljivko.
%d	Oblika za celo število (integralno)
,	Ločilo med obliko za prenos in parametrom.
;	Znak za konec niza, konča vrstico.
\n	prelom vrstic

Za prenos različnih informacij s protokolno datoteko so na voljo naslednje funkcije:

Ključna beseda	Funkcija
CALL_PATH	Prikaže ime poti NC-programa, v katerem je funkcija FN16. Primer: »Merilni program: %S«,CALL_PATH;
M_CLOSE	Zapre datoteko, v katero zapisujete s FN16. Primer: M_CLOSE;
M_APPEND	Pripne protokol pri prikazu k obstoječemu protokolu. Primer: M_APPEND;
M_APPEND_MAX	Pripne protokol pri ponovnem prikazu k obstoječemu protokolu, dokler ni presežena največja velikost datoteke v kilobajtih. Primer: M_APPEND_MAX20;
M_TRUNCATE	Prepiše protokol pri ponovnem prikazu. Primer: M_TRUNCATE;
L_ENGLISH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v angleščini.
L_GERMAN	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v nemščini.
L_CZECH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v češčini.
L_FRENCH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v francoščini.
L_ITALIAN	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v italijanščini.
L_SPANISH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v španščini.
L_SWEDISH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v švedščini.
L_DANISH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v danščini.
L_FINNISH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v finščini.
L_DUTCH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v nizozemščini.
L_POLISH	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v poljščini.
L_PORTUGUE	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v portugalščini.
L_HUNGARIA	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v madžarščini.
L_SLOVENIAN	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže samo v slovenščini.
L_ALL	Besedilo v pogovornih oknih se prikaže neodvisno od jezika.

9.8 Dodatne funkcije

Ključna beseda	Funkcija
HOUR	Število ur v realnem času.
MIN	Število minut v realnem času.
SEC	Število sekund v realnem času.
DAY	Dan v realnem času.
MONTH	Mesec kot število v realnem času.
STR_MONTH	Mesec kot okrajšava niza v realnem času.
YEAR2	Dvomestna letnica v realnem času.
YEAR4	Štirimestna letnica v realnem času.

V obdelovalnem programu programirajte **FN 16: F-PRINT**, da aktivirate izpis.

96 FN 16: F-PRINT TNC:\MASKE\MASKE1.A/ TNC:\PROT1.TXT

TNC nato ustvari datoteko PROT1.TXT:

MERILNI PROTOKOL TEŽIŠČA LOPATASTEGA KOLESA

DATUM: 27.09.2014

ČAS: 8:56:34

ŠTEVILO MERILNIH VREDNOSTI: = 1

X1 = 149,360

Y1 = 25,509

Z1 = 37,000

Če v programu večkrat prenesete isto datoteko, TNC doda vsa besedila znotraj ciljne datoteke za že prenesena besedila.

Če funkcijo **FN16** večkrat uporabite v programu, TNC vsa besedila shrani v datoteko, ki ste jo določili pri prvi funkciji **FN16**. Datoteka pa se pošlje šele, ko TNC prebere stavek **END PGM**, ko pritisnete tipko NC-stop ali ko datoteko zaprete z **M_CLOSE**.

V nizu **FN16** oblikovano datoteko in datoteko protokola vedno programirajte s pripono vrste datoteke.

Če kot ime poti za datoteko protokola vnesete samo ime datoteke, potem TNC shrani datoteko protokola v imeniku, v katerem je NC-program s funkcijo **FN16**.

V uporabniških parametrih **fn16DefaultPath** in **fn16DefaultPathSim** (programski test) lahko za prikaz datotek s protokoli določite standardno pot.

Prikaz sporočil na zaslonu

Funkcijo **FN16: F-PRINT** lahko uporabite tudi za prikaz poljubnih sporočil NC-programa v pojavnem oknu na zaslonu TNC-ja. Tako so lahko na preprost način na poljubnem mestu v programu prikazani tudi daljši napotki, na katere se mora upravljavec odzvati. Prikažejo se lahko tudi vsebine Q-parametrov, če datoteka protokola vsebuje ustrezne ukaze.

Da bi se sporočilo pojavilo na TNC-zaslonu, morate kot ime datoteke protokola vnesti samo **SCREEN:**.

96 FN 16: F-PRINT TNC:\MASKE\MASKE1.A\SCREEN:

Če je sporočilo daljše od prikaza v pojavnem oknu, se lahko po pojavnem oknu premikate s puščičnimi tipkami.

Če želite pojavno okno zapreti, pritisnite tipko **CE**. Če želite, da se okno zapre programsko krmiljeno, programirajte naslednji NC-niz:

96 FN 16: F-PRINT TNC:\MASKE\MASKE1.A\SCLR:

Če v programu večkrat prenesete isto datoteko, TNC doda vsa besedila znotraj ciljne datoteke za že prenesena besedila.

Prenos sporočil na druge naprave

S funkcijo **FN 16** lahko datoteke protokola tudi zunanje shranite.

V funkcijo **FN 16** vnesite celotno ime ciljne poti:

96 FN 16: F-PRINT TNC:\MSK\MSK1.A / PC325:\LOG\PRO1.TXT

Če v programu večkrat prenesete isto datoteko, TNC doda vsa besedila znotraj ciljne datoteke za že prenesena besedila.

9.8 Dodatne funkcije

FN 18: SYSREAD – Branje sistemskih podatkov

S funkcijo **FN 18: SYSREAD** lahko sistemske podatke preberete in jih shranite v Q-parametre. Sistemski datum lahko izberete prek številke skupine (ID-št.), številke in po potrebi tudi prek indeksa.

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
Programske informacije, 10	3	-	Številka aktivnega obdelovalnega cikla
	103	Številka Q-parametra	Pomembno v NC-ciklih; za ugotavljanje, ali je bil Q-parameter, naveden pod IDX, natančno vnesen v ustrezen CYCL DEF.
Naslovi za skoke po sistemu, 13	1	-	Oznaka, kamor sistem skoči pri M2/M30, namesto da bi končal trenutni program. Vrednost = 0: M2/M30 deluje normalno.
	2	-	Oznaka, kamor sistem skoči pri FN14: ERROR z dejanjem NC-CANCEL, namesto da bi prekinil program z napako. Številko napake, programirano v ukazu FN14, lahko preberete pod ID992 NR14. Vrednost = 0: FN14 deluje normalno.
	3	-	Oznaka, kamor sistem skoči pri notranji napaki strežnika (SQL, PLC, CFG), namesto da bi prekinil program z napako. Vrednost = 0: napaka strežnika, normalno delovanje.
Stanje stroja, 20	1	-	Številka aktivnega orodja
	2	-	Številka pripravljenega orodja
	3	-	Aktivna orodna os 0 = X, 1 = Y, 2 = Z, 6 = U, 7 = V, 8 = W
	4	-	Programirano število vrtljajev vretena
	5	-	Stanje aktivnega vretena: -1 = nedefinirano, 0 = M3 aktivna, 1 = M4 aktivna, 2 = M5 po M3, 3 = M5 po M4
	7	-	Stopnja gonila
	8	-	Stanje hladila: 0 = izklop, 1 = vklop
	9	-	Aktiven pomik
	10	-	Indeks pripravljenega orodja
	11	-	Indeks aktivnega orodja
Podatki o kanalu, 25	1	-	Številka kanala

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
Parameter cikla, 30	1	-	Varnostna razdalja pri aktivnem obdelovalnem ciklu
	2	-	Globina vrtanja/rezkanja v aktivnem obdelovalnem ciklu
	3	-	Globina primika aktivnega obdelovalnega cikla
	4	-	Globinski pomik aktivnega obdelovalnega cikla
	5	-	Dolžina prve stranice pri ciklu za pravokotne žepe
	6	-	Dolžina druge stranice pri ciklu za pravokotne žepe
	7	-	Dolžina prve stranice pri ciklu za utore
	8	-	Dolžina druge stranice pri ciklu za utore
	9	-	Polmer pri ciklu za krožne žepe
	10	-	Pomik pri rezkanju pri aktivnem obdelovalnem ciklu
	11	-	Smer rotacije pri aktivnem obdelovalnem ciklu
	12	-	Čas zadrževanja pri aktivnem obdelovalnem ciklu
	13	-	Višina navoja pri ciklu 17, 18
	14	-	Predizmera finega rezkanja pri aktivnem obdelovalnem ciklu
	15	-	Kot izvrtanja pri aktivnem obdelovalnem ciklu
Načinovno stanje, 35	21	-	Kot tipanja
	22	-	Pot tipanja
	23	-	Tipalni pomik
	1	-	Dimenzioniranje: 0 = absolutno (G90) 1 = inkrementalno (G91)
Podatki o SQL-preglednicah, 40	1	-	Koda rezultata za zadnji SQL-ukaz
Podatki iz preglednice orodij, 50	1	Št. orodja	Dolžina orodja
	2	Št. orodja	Polmer orodja
	3	Št. orodja	Polmer orodja R2
	4	Št. orodja	Predizmera dolžine orodja DL
	5	Št. orodja	Predizmera polmera orodja DR
	6	Št. orodja	Predizmera polmera orodja DR2
	7	Št. orodja	Blokirano orodje (0 ali 1)
	8	Št. orodja	Številka nadomestnega orodja

9.8 Dodatne funkcije

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
	9	Št. orodja	Maksimalna življenjska doba TIME1
	10	Št. orodja	Maksimalna življenjska doba TIME2
	11	Št. orodja	Trenutna življenjska doba CUR. TIME
	12	Št. orodja	PLC-stanje
	13	Št. orodja	Maksimalna dolžina rezila LCUTS
	14	Št. orodja	Maksimalni kot vboda ANGLE
	15	Št. orodja	TT: število rezil CUT
	16	Št. orodja	TT: toleranca obrabe po dolžini LTOL
	17	Št. orodja	TT: toleranca obrabe po polmeru RTOL
	18	Št. orodja	TT: smer rotacije DIRECT (0 = pozitivno/-1 = negativno)
	19	Št. orodja	TT: zamik ravnine R-OFFS
	20	Št. orodja	TT: zamik dolžine L-OFFS
	21	Št. orodja	TT: toleranca loma po dolžini LBREAK
	22	Št. orodja	TT: toleranca loma po polmeru RBREAK
	23	Št. orodja	PLC-vrednost
	25	Št. orodja	Sredinski zamik tipala na pomožni osi CAL-OF ₂
	26	Št. orodja	Kot vretena pri umerjanju CAL-ANG
	27	Št. orodja	Vrsta orodja za preglednico mest
	28	Št. orodja	Maksimalno štev. vrt. NMAX
	32	Št. orodja	Kot konice TANGLE
	34	Št. orodja	Dviganje dovoljeno LIFTOFF (0=ne, 1=da)
	35	Št. orodja	Toleranca obrabe polmera R2TOL
	37	Št. orodja	Pripadajoča vrstica v preglednici tipalnega sistema
	38	Št. orodja	Časovni žig zadnje uporabe
Podatki iz preglednice mest, 51	1	Št. mesta	Številka orodja
	2	Št. mesta	Posebno orodje: 0 = ne, 1 = da
	3	Št. mesta	Stalno mesto: 0 = ne, 1 = da
	4	Št. mesta	Blokirano mesto: 0 = ne, 1 = da
	5	Št. mesta	PLC-stanje
Mesto orodja, 52	1	Št. orodja	Številka položaja P
	2	Št. orodja	Številka zalogovnika

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
Neposredno po TOOL CALL programirana vrednost, 60	1	-	Številka orodja T
	2	-	Aktivna orodna os 0 = X 6 = U 1 = Y 7 = V 2 = Z 8 = W
	3	-	Število vrtljajev vretena S
	4	-	Predizmera dolžine orodja DL
	5	-	Predizmera polmera orodja DR
	6	-	Samodejni TOOL CALL 0 = da, 1 = ne
	7	-	Predizmera polmera orodja DR2
	8	-	Indeks orodja
	9	-	Aktiven pomik
Neposredno po TOOL DEF programirana vrednost, 61	1	-	Številka orodja T.
	2	-	orodja
	3	-	Polmer
	4	-	Indeks
	5	-	Podatki o orodju, programirani v TOOL DEF 1 = da, 0 = ne
Popravek aktivnega orodja, 200	1	1 = brez predizmere 2 = s predizmero 3 = s predizmero in Predizmera iz TOOL CALL	Aktiven polmer
	2	1 = brez predizmere 2 = s predizmero 3 = s predizmero in Predizmera iz TOOL CALL	Aktivna dolžina
	3	1 = brez predizmere 2 = s predizmero 3 = s predizmero in Predizmera iz TOOL CALL	Polmer zaobljenosti R2

9

Programiranje: Q-parametri

9.8 Dodatne funkcije

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
Aktivne transformacije, 210	1	-	Osnovna rotacija v ročnem načinu
	2	-	Programirana rotacija s ciklom 10
	3	-	Aktivna zrcaljena os
			0: neaktivno zrcaljenje
			+1: zrcaljena X-os
			+2: zrcaljena Y-os
			+4: zrcaljena Z-os
			+64: zrcaljena U-os
			+128: zrcaljena V-os
			+256: zrcaljena W-os
			Kombinacije = vsota posameznih osi
	4	1	Aktivni faktor merila X-osi
	4	2	Aktivni faktor merila Y-osi
	4	3	Aktivni faktor merila Z-osi
	4	7	Aktivni faktor merila U-osi
	4	8	Aktivni faktor merila V-osi
	4	9	Aktivni faktor merila W-osi
	5	1	3D-ROT A-osi
	5	2	3D-ROT B-osi
	5	3	3D-ROT C-osi
	6	-	Aktivno/neaktivno vrtenje obdelovalne ravnine (-1/0) v načinu Programski tek
	7	-	Aktivno/neaktivno vrtenje obdelovalne ravnine (-1/0) v ročnem načinu
Aktivni zamik ničelne točke, 220	2	1	Os X
		2	Y-os
		3	Z-os
		4	A-os
		5	B-os
		6	Os C
		7	U-os
		8	V-os
		9	W-os

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
Območje premikanja, 230	2	1 do 9	Negativno programsko končno stikalo osi 1 do 9
	3	1 do 9	Pozitivno programsko končno stikalo osi 1 do 9
	5	-	Vklop ali izklop programskega končnega stikala: 0 = vklop, 1 = izklop
Želeni položaj v REF-sistemu, 240	1	1	Os X
		2	Y-os
		3	Z-os
		4	A-os
		5	B-os
		6	Os C
		7	U-os
		8	V-os
		9	W-os
Trenutni položaj v aktivnem koordinatnem sistemu, 270	1	1	Os X
		2	Y-os
		3	Z-os
		4	A-os
		5	B-os
		6	Os C
		7	U-os
		8	V-os
		9	W-os
Interpretacija koordinat pri struženju, 310	20	1 do 3 (X, Y, Z)	Koordinate se nanašajo na: 0 = premer, -1 = polmer

9

Programiranje: Q-parametri

9.8 Dodatne funkcije

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen	
Stikalni tipalni sistem TS, 350	50	1	Vrsta tipalnega sistema	
		2	Vrstica v preglednici tipalnega sistema	
	51	-	Aktivna dolžina	
	52	1	Aktivni polmer krogle	
		2	Polmer zaobljenosti	
	53	1	Sredinski zamik (glavne osi)	
		2	Sredinski zamik (pomožne osi)	
	54	-	Kot orientacije vretena v stopinjah (sredinski zamik)	
	55	1	Hitri tek	
		2	Pomik pri merjenju	
	56	1	Najdaljša pot meritve	
		2	Varnostna razdalja	
	57	1	Možna nastavitev orientacije vretena: 0 = ne, 1 = da	
		2	Kot orientacije vretena	
	Namizni tipalni sistem TT	70	1	Vrsta tipalnega sistema
			2	Vrstica v preglednici tipalnega sistema
71		1	Središče glavne osi (REF-sistem)	
		2	Središče pomožne osi (REF-sistem)	
		3	Središče orodne osi (REF-sistem)	
72		-	Polmer krožne plošče	
75		1	Hitri tek	
		2	Merilni pomik pri mirujočem vretenu	
		3	Merilni pomik pri vrtečem se vretenu	
76		1	Najdaljša pot meritve	
		2	Varnostna razdalja za merjenje dolžine	
		3	Varnostna razdalja za merjenje polmera	
77		-	Število vrtljajev vretena	
78		-	Smer tipanja	

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
Izhodiščna točka iz cikla tipalnega sistema 360	1	1 do 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Zadnja izhodiščna točka ročnega cikla tipalnega sistema oz. zadnja tipalna točka iz cikla 0 brez popravka dolžine tipala, temveč s popravkom polmera tipala (koordinatni sistem obdelovanja)
	2	1 do 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Zadnja izhodiščna točka ročnega cikla tipalnega sistema oz. zadnja tipalna točka iz cikla 0 brez popravka dolžine in polmera tipala (koordinatni sistem stroja)
	3	1 do 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Rezultat meritve ciklov tipalnega sistema 0 in 1 brez popravka polmera in dolžine tipala
	4	1 do 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Zadnja izhodiščna točka ročnega cikla tipalnega sistema oz. zadnja tipalna točka iz cikla 0 brez popravka dolžine in polmera tipala (koordinatni sistem obdelovanja)
	10	-	Orientacija vretena
Vrednost iz aktivne preglednice ničelnih točk v aktivnem koordinatnem sistemu, 500	niz	Stolpec	Branje vrednosti
Osnovna pretvorba, 507	niz	1 do 6 (X, Y, Z, SPA, SPB, SPC)	Branje osnovne pretvorbe posamezne prednastavitve
Zamik osi, 508	niz	1 do 9 (X_OFFS, Y_OFFS, Z_OFFS, A_OFFS, B_OFFS, C_OFFS, U_OFFS, V_OFFS, W_OFFS)	Branje zamika osi določene prednastavitve
Aktivna prednastavitev, 530	1	-	Branje številke aktivne prednastavitve
Branje podatkov trenutnega orodja, 950	1	-	Dolžina orodja L
	2	-	Polmer orodja R
	3	-	Polmer orodja R2
	4	-	Predizmera dolžine orodja DL
	5	-	Predizmera polmera orodja DR
	6	-	Predizmera polmera orodja DR2
	7	-	Orodje je zaklenjeno TL 0 = ni zaklenjeno, 1 = zaklenjeno
	8	-	Številka nadomestnega orodja RT
	9	-	Maksimalna življenjska doba TIME1
	10	-	Maksimalna življenjska doba TIME2
	11	-	Trenutna življenjska doba CUR. TIME

9 Programiranje: Q-parametri

9.8 Dodatne funkcije

Ime skupine, ID-št.	orodja	Indeks	Pomen
	12	-	PLC-stanje
	13	-	Maksimalna dolžina rezila LCUTS
	14	-	Maksimalni kot vboda ANGLE
	15	-	TT: število rezil CUT
	16	-	TT: toleranca obrabe po dolžini LTOL
	17	-	TT: toleranca obrabe po polmeru RTOL
	18	-	TT: smer rotacije DIRECT (0 = pozitivno/-1 = negativno)
	19	-	TT: zamik ravnine R-OFFS
	20	-	TT: zamik dolžine L-OFFS
	21	-	TT: toleranca loma po dolžini LBREAK
	22	-	TT: toleranca loma po polmeru RBREAK
	23	-	PLC-vrednost
	24	-	Vrsta orodja TYP 0 = rezkalo, 21 = tipalni sistem
	27	-	Pripadajoča vrstica v preglednici tipalnega sistema
	32	-	Kot konice
	34	-	Dvig
Cikli tipalnega sistema, 990	1	-	Delovanje pri primiku: 0 = standardno delovanje 1 = aktivni polmer, ničelna varnostna razdalja
	2	-	0 = izklop tipalnega nadzora 1 = vklop tipalnega nadzora
	4	-	0 = tipalna glava ni na položaju za tipanje 1 = tipalna glava je na položaju za tipanje
	8	-	Trenutni kot vretena
Stanje obdelave, 992	10	-	Aktiven premik na stavek 1 = da, 0 = ne
	11	-	Faza iskanja
	14	-	Številka zadnje FN14-napake
	16	-	Dejanska obdelava aktivna 1 = obdelava, 2 = simulacija
	31	-	Dovoljen popravek polmera v načinu MDI pri nizih premikanja, vzporednih z osjo 0 = ni dovoljen, 1 = dovoljen

Primer: dodelitev vrednosti aktivnega faktorja merila Z-osi na Q25

55 FN 18: SYSREAD Q25 = ID210 NR4 IDX3

FN 19: PLC – Prenos vrednosti v PLC

To funkcijo lahko uporabljate samo ob dogovoru s proizvajalcem stroja!

S funkcijo **FN 19: PLC** lahko na PLC prenesete do dve številski vrednosti ali Q-parametra.

FN 20: WAIT FOR – Sinhroniziranje NC-ja in PLC-ja

To funkcijo lahko uporabljate samo ob dogovoru s proizvajalcem stroja!

S funkcijo **FN 20: WAIT FOR** lahko med programskim tekom izvedete sinhronizacijo med NC-jem in PLC-jem. NC zaustavi izvajanje, dokler ni izpolnjen pogoj, ki ste ga programirali v stavku **FN 20: WAIT FOR-**.

Funkcijo **SYNC** uporabite, ko npr. s funkcijo **FN18: SYSREAD** berete sistemske podatke, ki zahtevajo sinhronizacijo z realnim časom. TNC nato zaustavi izračunavanje in izvede naslednji NC-niz šele, ko NC-program dejansko doseže ta niz.

Primer: Zaustavitev notranjega izračunavanja, branje trenutnega položaja na X-osi

```
32 FN 20: WAIT FOR SYNC
```

```
33 FN 18: SYSREAD Q1 = ID270 NR1 IDX1
```


9.8 Dodatne funkcije

FN 29: PLC – Prenos vrednosti v PLC

To funkcijo lahko uporabljate samo ob dogovoru s proizvajalcem stroja!

S funkcijo **FN 29: PLC** lahko v PLC prenesete do osem številskih vrednosti ali Q-parametrov.

FN 37: IZVOZ

To funkcijo lahko uporabljate samo ob dogovoru s proizvajalcem stroja!

Funkcijo **FN 37: EXPORT** uporabite, ko ustvarite lastne cikle, ki jih želite vključiti v TNC.

9.9 Dostop do preglednic z SQL-ukazi

Uvod

Dostop do preglednic v TNC-ju programirate s SQL-ukazi v sklopu **transakcije**. Transakcijo sestavlja več SQL-ukazov, ki zagotavljajo pravilno obdelavo vnosov v preglednici.

Preglednice konfigurira proizvajalec stroja. Pri tem določi tudi imena in oznake, ki so v obliki parametrov potrebni za SQL-ukaze.

Pojmi, uporabljeni v nadaljevanju:

- **Preglednica:** preglednica je sestavljena iz x stolpcev in y vrstic. Shranjena je kot datoteka v upravitelju datotek TNC-ja in naslovljena z imenom poti in datoteke (= ime preglednice). Namesto naslavljanja z imenom poti in datoteke je mogoče naslavljanje tudi s sinonimi.
- **Stolpci:** število in oznake stolpcev se določijo pri konfiguraciji preglednice. Oznaka stolpca se pri različnih SQL-ukazih uporabi za naslov.
- **Vrstice:** število vrstic je spremenljivo. Lahko dodajate nove vrstice. Vrstice niso oštevilčene ali kako podobno označene. Lahko pa jih izbirate na podlagi vsebine v stolpcih. Brisanje vrstic je mogoče samo v urejevalniku preglednic – ne z NC-programom.
- **Celica:** stolpec iz ene vrstice.
- **Vnos v preglednici:** vsebina celice.
- **Niz rezultatov:** med transakcijo se izbrane vrstice in stolpci upravljajo v nizu rezultatov. Niz rezultatov si je mogoče predstavljati kot vmesni pomnilnik, v katerem so začasno shranjene izbrani celice in stolpci. (Result-set = angleško za nabor rezultatov).
- **Sinonim:** ta pojem označuje ime preglednice, ki se uporabi namesto naslavljanja z imenom poti in datoteke. Sinonime določi proizvajalec stroja v konfiguracijskih podatkih.

9.9 Dostop do preglednic z SQL-ukazi

Transakcija

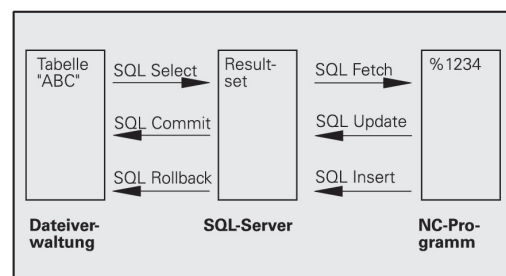
Transakcijo praviloma sestavljajo naslednji postopki:

- Naslavljanje preglednice (datoteke), izbiranje vrstic in njihov prenos v niz rezultatov.
- Branje vrstic iz niza rezultatov, spreminjanje in/ali dodajanje novih vrstic.
- Zaključek transakcije. Pri spreminjanju/dopolnjevanju se vrstice prenesejo iz niza rezultatov v preglednico (datoteko).

Potrebni pa so še drugi postopki, ki omogočajo nadaljnjo obdelavo vnosov v preglednici NC-programa in preprečujejo hkratno spreminjanje enakih vrstic v preglednici. Zato je **potek transakcije** takšen:

- 1 Za vsak stolpec, ki ga želite obdelati, določite Q-parameter. Q-parameter se dodeli stolpcu – se z njim poveže (**SQL BIND...**).
- 2 Naslavljanje preglednice (datoteke), izbiranje vrstic in njihov prenos v niz rezultatov. Poleg tega določite stolpce, ki naj se prenesejo v niz rezultatov (**SQL SELECT...**). Izbrane vrstice lahko zaklenete. Če to naredite, je sicer v drugih postopkih mogoče dostopati do teh vrstic in jih brati, ni pa mogoče spreminjati vnosov v preglednici. Izbrane vrstice zaklenite med vsakim izvajanjem sprememb (**SQL SELECT ... FOR UPDATE**).
- 3 Branje vrstic iz niza rezultatov, spreminjanje in/ali dodajanje novih vrstic. – Vrstico iz niza rezultatov prenesite v Q-parameter NC-programa (**SQL FETCH...**) – V Q-parametrih pripravite spremembe in jih prenesite v vrstico niza rezultatov (**SQL UPDATE...**) – V Q-parametrih pripravite novo vrstico preglednice in jo kot novo vrstico prenesite v niz rezultatov (**SQL INSERT...**)
- 4 Zaključek transakcije. – Vnosi v preglednici so bili spremenjeni/dopolnjeni: podatki se iz niza rezultatov prenesejo v preglednico (datoteko). Shranjeni so v datoteki. Morebitne zapore se razveljavijo, niz rezultatov se sprosti (**SQL COMMIT...**). – Vnosi v preglednici **niso** bili spremenjeni/dopolnjeni (dostop omogočen samo za branje): Morebitne zapore se razveljavijo, niz rezultatov se sprosti (**SQL ROLLBACK... BREZ INDEKSA**).

Mogoče je izvajati več transakcij hkrati.

Zagnano transakcijo nujno zaključite – tudi če uporabljate samo dostope za branje. Samo tako lahko zagotovite, da se spremembe/dopolnitve ne izgubijo, zapore ne razveljavijo in se niz rezultatov ne sprosti.

Niz rezultatov

Izbrane vrstice v nizu rezultatov so oštevilčene od 0 naprej. Tovrstno oštevilčenje se imenuje **indeks**. Pri dostopih za branje in pisanje se vnese indeks, ki ustreza točno določeni vrstici niza rezultatov.

Pogosto je lažje, če vrstice v nizu rezultatov shranite v določenem zaporedju. To lahko naredite z določitvijo stolpca v preglednici, ki vsebuje kriterij razporeditve. Poleg tega je mogoče izbrati naraščajoče ali padajoče zaporedje (**SQL SELECT ... ORDER BY ...**).

Izbrana vrstica, ki je bila prenesena v niz rezultatov, se naslovi z **IDENTIFIKATORJEM**. Vsi naslednji SQL-ukazi uporabijo identifikator kot referenco za to količino izbranih vrstic in stolpcev.

Ko transakcijo zaključite, se identifikator znova sprosti (**SQL COMMIT...** ali **SQL ROLLBACK...**). Nato ni več veljaven.

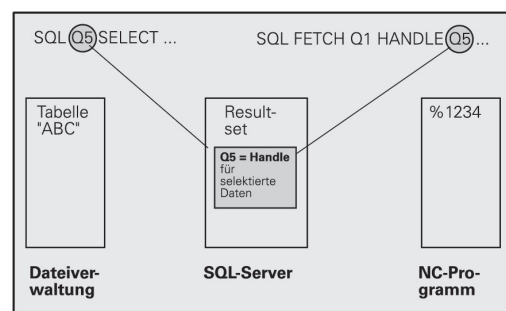
Mogoča je hkratna obdelava več nizov rezultatov. SQL-strežnik pri vsakem ukazu Select dodeli nov identifikator.

Povezovanje Q-parametrov s stolpci

NC-program nima neposrednega dostopa do vnosov v preglednici, ki je shranjena v nizu rezultatov. Podatke je treba prenesti v Q-parametre. Nasprotno se podatki najprej obdelajo v Q-parametrih, nato pa se prenesejo v niz rezultatov.

S **SQL BIND ...** določite, kateri stolpci preglednice naj se prenesejo v katere Q-parametre. Q-parametri se povežejo s stolpci (se jim dodelijo). Stolpci, ki niso povezani s Q-parametri, se pri branju/pisanju ne upoštevajo.

Če s **SQL INSERT...** ustvarite novo vrstico v preglednici, se v stolpce, ki niso povezani s Q-parametri, vnesejo privzete vrednosti.

Programiranje: Q-parametri

9.9 Dostop do preglednic z SQL-ukazi

Programiranje SQL-ukazov

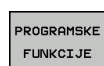

To funkcijo lahko programirate samo, če ste vnesli številko ključa 555343.

SQL-ukaze programirate v načinu **Programiranje**:

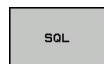
- Pritisnite tipko **SPEC FCT**

- Pritisnite gumb **PROGRAMSKE FUNKCIJE**

- Preklopite med orodnimi vrsticami.

- Za izbiro SQL-funkcije pritisnite gumb **SQL**.
- SQL-ukaz izberite z gumbom (oglejte si Pregled) ali pritisnite gumb **SQL EXECUTE** in programirajte SQL-ukaz.

Pregled gumbov

Gumb	Funkcija
	SQL BIND Povezava Q-parametrov s stolpci v preglednici (dodelitev)
	SQL SELECT Izbira vseh vrstic v preglednici
	SQL EXECUTE Programiranje ukaza Select
	SQL FETCH Branje vrstic preglednice iz niza rezultatov in njihov prenos v Q-parametre
	SQL ROLLBACK ■ INDEKS ni programiran: preklic dosedanjih sprememb/dopolnitev in zaključek transakcije. ■ INDEKS programiran: izbrana vrstica ostane v nizu rezultatov – vse ostale vrstice se odstranijo iz niza rezultatov. Transakcija ni zaključena.
	SQL COMMIT Prenos vrstic preglednice iz niza rezultatov v preglednico in zaključka transakcije
	SQL UPDATE Prenos podatkov iz Q-parametrov v obstoječo vrstico preglednice v nizu rezultatov
	SQL INSERT Prenos podatkov iz Q-parametrov v novo vrstico preglednice v nizu rezultatov

SQL BIND

SQL BIND poveže Q-parameter s stolpcem preglednice. SQL-ukazi Fetch, Update in Insert ocenijo to povezavo (dodelitev) med prenosom podatkov med nizom rezultatov in NC-programom.

SQL BIND brez imen preglednice in stolpca prekliče povezavo. Povezava se konča najpozneje ob koncu NC-programa oz. podprograma.

- Programirate lahko poljubno število povezav. Pri branju/pisanju se upoštevajo izključno stolpci, ki so bili navedeni v ukazu Select.
- **SQL BIND...** je treba programirati **pred** ukazom Fetch, Update ali Insert. Ukaz Select lahko programirate brez prejšnjih ukazov Bind.
- Če v ukazu Select vnesete stolpce, ki nimajo programirane povezave, se med branjem/pisanjem pojavi napaka (prekinitev programa).

SQL
BIND

- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter, ki se poveže s stolpcem preglednice (se mu dodeli).
- ▶ **Zbirka podatkov: ime stolpca:** vnesite ime preglednice in oznako stolpca ločeno s **PIKO**.
Ime preglednice: sinonim ali imeni poti in datoteke te preglednice. Sinonim se vnese neposredno, imeni poti in datoteke pa se navedeta med enojnimi narekovaji.
Oznaka stolpca: oznaka stolpca preglednice, določena v konfiguracijskih podatkih.

Povezava Q-parametrov s stolpci v preglednici

11 SQL BIND	Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"
12 SQL BIND	Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"
13 SQL BIND	Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"
14 SQL BIND	Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"

Preklic povezave

91 SQL BIND Q881
92 SQL BIND Q882
93 SQL BIND Q883
94 SQL BIND Q884

9.9 Dostop do preglednic z SQL-ukazi

SQL SELECT

SQL SELECT izbere vrstice preglednice in jih prenese v niz rezultatov. SQL-strežnik shrani podatke v nizu rezultatov po vrsticah. Vrstice se oštevilčijo od 0 navzgor. Te številke vrstic oz. **INDEKS** se uporabijo pri SQL-ukazih Fetch in Update.

V funkciji **SQL SELECT...WHERE...** navedite merila za izbor. Tako lahko omejite število vrstic za prenos. Če te možnosti ne uporabite, se prenesejo vse vrstice preglednice.

V funkciji **SQL SELECT...ORDER BY...** navedete merilo za razvrščanje. Sestavljata ga oznaka stolpca in ključna beseda za naraščajoče/padajoče razvrščanje. Če te možnosti ne uporabite, se vrstice shranijo po naključnem zaporedju.

S funkcijo **SQL SELECT...FOR UPDATE** zaklenete izbrane vrstice za druge aplikacije. Druge aplikacije lahko te vrstice še vedno berejo, ne morejo pa jih spreminjati. To možnost morate nujno uporabiti med spreminjanjem vnosov v preglednici.

Prazen niz rezultatov: če nobena vrstica ne ustreza merilu za izbor, SQL-strežnik prikaže veljaven identifikator, vnosov iz preglednice pa ne.

SQL
EXECUTE

- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter za identifikator. SQL-strežnik navede identifikator za skupino vrstic in stolpcev, izbranih s trenutnim ukazom Select.
V primeru napake (izbire ni bilo mogoče izvesti) SQL-strežnik prikaže 1. 0 pomeni, da je identifikator neveljaven.
- ▶ **Zbirka podatkov: SQL-ukazno besedilo:** z naslednjimi elementi:
 - **SELECT** (ključna beseda):
Oznaka SQL-ukaza, oznake stolpcev preglednice za prenos – če je stolpcev več, jih ločite z , (oglejte si primere). Vsi vneseni stolpci morajo biti povezani s Q-parametri.
 - **FROM** Ime preglednice:
Sinonim ali imeni poti in datoteke te preglednice. Sinonim se vnese neposredno, imeni poti in preglednice pa se navedeta med enojnimi narekovaji (oglejte si primere), oznaka SQL-ukaza, oznake stolpcev preglednice za prenos – če je stolpcev več, jih ločite z , (oglejte si primere). Vsi vneseni stolpci morajo biti povezani s Q-parametri.

izbira vseh vrstic v preglednici

```
11 SQL BIND
   Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"

12 SQL BIND
   Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"

13 SQL BIND
   Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"

14 SQL BIND
   Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"

...

20 SQL Q5
   "SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
    MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"
```

izbira vrstic v preglednici s funkcijo WHERE

```
...

20 SQL Q5
   "SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
    MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE
    WHERE MESS_NR<20"
```

izbira vrstic v preglednici s funkcijo WHERE in Q-parametri

```
...

20 SQL Q5
   "SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
    MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE
    WHERE MESS_NR==:'Q11'"
```

ime preglednice, sestavljeno iz imen poti in datoteke

```
...

20 SQL Q5
   "SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
    MESS_Z FROM 'V:\TABLE
    \TAB_EXAMPLE' WHERE
    MESS_NR<20"
```

- Izbirno: merila za izbor
WHERE: merilo za izbor sestavljajo oznaka stolpca, pogoj (oglejte si preglednico) in referenčna vrednost. Več meril za izbor povežite z logičnim IN oz. ALI. Referenčno vrednost programirajte neposredno ali v Q-parametru. Q-parameter je naveden med dvema enojnima narekovajema, pred levim narekovajem pa je : (oglejte si primer)
- Izbirno:
ORDER BY, oznaka stolpca **ASC** za naraščajočo razporeditev ali **ORDER BY**, oznaka stolpca **DESC** za padajočo razporeditev. Če ne izberete ne **ASC** ne **DESC**, se privzeto nastavi naraščajoča razporeditev. TNC shrani izbrane vrstice v vnesene stolpce.
- Izbirno:
FOR UPDATE (ključna beseda): Ostalim postopkom je onemogočen dostop za pisanje do izbranih vrstic.

Pogoj	programiranje
Je enako	= ==
Ni enako	!= <>
Manjše	<
Manjše ali enako	<=
Večje	>
Večje ali enako	>=
Povezovanje več pogojev:	
Logični IN	AND
Logični ALI	OR

9.9

Dostop do preglednic z SQL-ukazi

SQL FETCH

SQL FETCH prebere z **INDEKSOM** označeno vrstico iz niza rezultatov in shrani vnose iz preglednice v povezani (dodeljeni) Q-parameter. Niz rezultatov se poimenuje z **IDENTIFIKATORJEM**.

SQL FETCH upošteva vse stolpce, ki so bili vneseni pri ukazu Select.

- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter, v katerem SQL-strežnik prikaže rezultat:
0: ni prišlo do napake
1: prišlo je do napake (napačen identifikator ali prevelik indeks)
- ▶ **Zbirka podatkov: ID SQL-dostopa:** Q-parameter z **identifikatorjem** za prepoznavo niza rezultatov (oglejte si tudi **SQL SELECT**).
- ▶ **Zbirka podatkov: indeks za SQL-rezultat:** številka vrstice v nizu rezultatov. Vnosi v tej vrstici preglednice se preberejo in prenesejo v povezane Q-parametre. Če ne vnesete indeksa, se prebere prva vrstica (n=0). Številko vrstice lahko vnesete neposredno ali pa programirate Q-parameter, ki vsebuje indeks.

prenos številke vrstice v Q-parametru

11 SQL BIND	Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"
12 SQL BIND	Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"
13 SQL BIND	Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"
14 SQL BIND	Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"
...	
20 SQL Q5	"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"
...	
30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX	+Q2

neposredno programiranje številke vrstice

...
30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX5

SQL UPDATE

SQL UPDATE prenese v Q-parametrih pripravljene podatke v vrstico niza rezultatov, označeno z **INDEKSOM**. Obstoječa vrstica v nizu rezultata se popolnoma prepiše.

SQL UPDATE upošteva vse stolpce, ki so bili vneseni pri ukazu Select.

SQL
UPDATE

- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter, v katerem SQL-strežnik prikaže rezultat:
0: ni prišlo do napake
1: prišlo je do napake (napačen identifikator, prevelik indeks, območje vrednosti preseženo/ni doseženo ali napačna oblika podatkov)
- ▶ **Zbirka podatkov: ID SQL-dostopa:** Q-parameter z **identifikatorjem** za prepoznavo niza rezultatov (oglejte si tudi **SQL SELECT**).
- ▶ **Zbirka podatkov: indeks za SQL-rezultat:** številka vrstice v nizu rezultatov. V te vrstice se zapišejo vnosi iz preglednice, pripravljene v Q-parametrih. Če ne vnesete indeksa, se zapolni prva vrstica (n=0). Številko vrstice lahko vnesete neposredno ali pa programirate Q-parameter, ki vsebuje indeks.

neposredno programiranje številke vrstice

...

40 SQL UPDATEQ1 HANDLE Q5 INDEX5

SQL INSERT

SQL INSERT ustvari novo vrstico v nizu rezultatov in vanjo prenese podatke, pripravljene v Q-parametrih.

SQL INSERT upošteva vse stolpce, ki so bili vneseni pri ukazu Select – stolpci preglednice, ki pri ukazu Select niso bili upoštevani, se zapolnijo s privzetimi vrednostmi.

SQL
INSERT

- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter, v katerem SQL-strežnik prikaže rezultat:
0: ni prišlo do napake
1: prišlo je do napake (napačen identifikator, območje vrednosti preseženo/ni doseženo ali napačna oblika podatkov)
- ▶ **Zbirka podatkov: ID SQL-dostopa:** Q-parameter z **identifikatorjem** za prepoznavo niza rezultatov (oglejte si tudi **SQL SELECT**).

prenos številke vrstice v Q-parametru

11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"

12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"

13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"

14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"

...

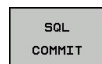
40 SQL INSERTQ1 HANDLE Q5

9.9 Dostop do preglednic z SQL-ukazi

SQL COMMIT

SQL COMMIT prenese vse vrstice iz niza rezultatov nazaj v preglednico. Z možnostjo **SELCT...FOR UPDATE** nastavljena zapora se ponastavi.

Pri ukazu **SQL SELECT** dodeljeni identifikator preneha veljati.

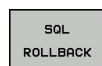
- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter, v katerem SQL-strežnik prikaže rezultat:
0: ni prišlo do napake
1: prišlo je do napake (napačen identifikator ali enaki vnosi v stolpcih, ki zahtevajo enolične vnose)
- ▶ **Zbirka podatkov: ID SQL-dostopa:** Q-parameter z **identifikatorjem** za prepoznavo niza rezultatov (oglejte si tudi **SQL SELECT**).

11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"
12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"
13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"
14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"
...
20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y, MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"
...
30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX +Q2
...
40 SQL UPDATEQ1 HANDLE Q5 INDEX +Q2
...
50 SQL COMMITQ1 HANDLE Q5

SQL ROLLBACK

Izvedba **SQL ROLLBACK** je odvisna od tega, ali je **INDEKS** programiran:

- **INDEKS** ni programiran: niz rezultatov se **ne** prepiše nazaj v preglednico (morebitne spremembe/dopolnitve se izgubijo). Transakcija se konča – pri ukazu **SQL SELECT** dodeljeni identifikator preneha veljati. Običajen postopek: končajte transakcijo z dostopi, ki omogočajo izključno branje.
- **INDEKS** je programiran: izbrana vrstica se ohrani – vse ostale vrstice se odstranijo iz niza rezultatov. Transakcija **ni** zaključena. Zapora, določena z ukazom **SELCT...FOR UPDATE**, se za izbrano vrstico ohrani, za vse ostale pa se ponastavi.

- ▶ **Št. parametra za rezultat:** Q-parameter, v katerem SQL-strežnik prikaže rezultat:
0: ni prišlo do napake
1: prišlo je do napake (napačen identifikator)
- ▶ **Zbirka podatkov: ID SQL-dostopa:** Q-parameter z **identifikatorjem** za prepoznavo niza rezultatov (oglejte si tudi **SQL SELECT**).
- ▶ **Zbirka podatkov: indeks za SQL-rezultat:** vrstica, ki naj ostane v nizu rezultatov. Številko vrstice lahko vnesete neposredno ali pa programirate Q-parameter, ki vsebuje indeks.

11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"
12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"
13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"
14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"
...
20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y, MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"
...
30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX +Q2
...
50 SQL ROLLBACKQ1 HANDLE Q5

9.10 Neposredni vnos formule

Vnos formule

Z gumbi lahko matematične formule, ki vsebujejo več matematičnih operacij, vnesete neposredno v obdelovalni program.

Funkcije matematičnih operacij se prikažejo, ko pritisnete gumb **FORMULA**. TNC prikazuje naslednje gumbe v več vrsticah:

Gumb	Logična funkcija
	Seštevanje npr. $Q10 = Q1 + Q5$
	Odštevanje npr. $Q25 = Q7 - Q108$
	Množenje npr. $Q12 = 5 * Q5$
	Deljenje npr. $Q25 = Q1 / Q2$
	Oklepaj npr. $Q12 = Q1 * (Q2 + Q3)$
	Zaklepaj npr. $Q12 = Q1 * (Q2 + Q3)$
	Kvadriranje vrednosti (angl. square) npr. $Q15 = SQ\ 5$
	Korenjenje (angl. square root) npr. $Q22 = SQRT\ 25$
	Sinus kota npr. $Q44 = SIN\ 45$
	Kosinus kota npr. $Q45 = COS\ 45$
	Tangens kota npr. $Q46 = TAN\ 45$
	Arkus sinus Obratna funkcija sinusa; določanje kota iz razmerja nasprotna kateta/hipotenuza npr. $Q10 = ASIN\ 0,75$
	Arkus kosinus Obratna funkcija kosinusa; določanje kota iz razmerja priležna kateta/hipotenuza. npr. $Q11 = ACOS\ Q40$
	Arkus tangens Obratna funkcija tangensa; določanje kota iz razmerja nasprotna kateta/priležna kateta. npr. $Q12 = ATAN\ Q50$
	Potenciranje vrednosti npr. B. $Q15 = 3^3$
	Konstanta PI (3,14159) npr. $Q15 = PI$

Programiranje: Q-parametri

9.10 Neposredni vnos formule

Gumb	Logična funkcija
	Naravni logaritem (LN) števila Osnovno število 2,7183 npr. $Q15 = LN\ Q11$
	Logaritem števila, osnovno število 10 npr. $Q33 = LOG\ Q22$
	Eksponentna funkcija, 2,7183 na n-potenco npr. $Q1 = EXP\ Q12$
	Negiranje vrednosti (množenje z -1) npr. $Q2 = NEG\ Q1$
	Zaokroževanje na decimalno vejico Celo število npr. $Q3 = INT\ Q42$
	Absolutna vrednost števila npr. $Q4 = ABS\ Q22$
	Zaokroževanje pred decimalno vejico Ulomki npr. $Q5 = FRAC\ Q23$
	Preverjanje predznaka števila npr. $Q12 = SGN\ Q50$ Če je povratna vrednost $Q12 = 1$, potem je $Q50 \geq 0$ Če je povratna vrednost $Q12 = -1$, potem je $Q50 < 0$.
	Izračun načinovne vrednosti (ostanek deljenja) npr. $Q12 = 400 \% 360$ Rezultat: $Q12 = 40$

Matematična pravila

Za programiranje matematičnih formul veljajo naslednja pravila:

Vrstni red matematičnih operacij

$$12 \text{ Q1} = 5 * 3 + 2 * 10 = 35$$

- 1 Računski korak $5 * 3 = 15$
- 2 Računski korak $2 * 10 = 20$
- 3 Računski korak $15 + 20 = 35$

ali

$$13 \text{ Q2} = \text{SQ } 10 - 3^3 = 73$$

- 1 Kvadriranje računskega koraka $10 = 100$
- 2 Potenciranje računskega koraka $3 \text{ s } 3 = 27$
- 3 Računski korak $100 - 27 = 73$

Distributivnostni zakon

Zakon o porazdelitvi pri računanju z oklepaji

$$a * (b + c) = a * b + a * c$$

Programiranje: Q-parametri

9.10 Neposredni vnos formule

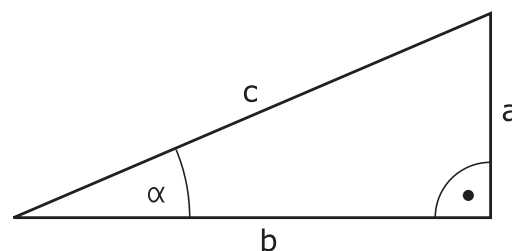
Primer vnosa

Izračun kota α z arctan iz nasprotne katete (Q12) in priležne katete (Q13); dodelitev rezultata Q25:

Q ▶ Izbira vnosa formule: pritisnite tipko Q in gumb FORMULA ali pa uporabite hitri zagon:

FORMULA

Q ▶ Pritisnite tipko Q na ASCII-tipkovnici.

ŠT. PARAMETRA ZA REZULTAT?

ENT ▶ Vnesite **25** (št. parametra) in pritisnite tipko **ENT**.

▶ Pomaknite se po orodni vrstici in izberite funkcijo za arkus tangens.

ATAN

▶ Pomaknite se po orodni vrstici in izberite uklepaj.

◁

Q ▶ Vnesite **12** (št. Q-parametra).

▶ Izberite deljenje.

/

Q ▶ Vnesite **13** (št. Q-parametra).

▶ Izberite zaklepaj in končajte vnos formule.

◁

END

Primer NC-stavka

37 Q25 = ATAN (Q12/Q13)

9.11 Parametri nizov

Funkcije obdelave nizov

Obdelavo nizov s QS-parametri lahko uporabite, da ustvarite spremenljive nize. Tovrstne nize lahko na primer izpišete s funkcijo **FN 16:F-PRINT**, da ustvarite spremenljive protokole.

Parametrskemu nizu lahko dodelite niz (črke, številke, posebni znaki, krmilni znaki in presledki) z dolžino do 255 znakov.

Dodeljene oz. vnesene vrednosti lahko obdelujete in preverjate s funkcijami, ki so opisane v nadaljevanju. Tako kot pri programiranju Q-parametrov imate skupno na voljo 2000 QS-parametrov (glej "Načelo in pregled funkcij", Stran 300).

V funkcijah Q-parametrov **FORMULA NIZA** in **FORMULA** so različne funkcije za izvedbo parametrov nizov.

Gumb	Funkcije FORMULE NIZA	Stran
	Dodelitev parametra niza	348
	Povezovanje parametrov nizov	348
	Pretvorba številske vrednosti v parameter niza	349
	Kopiranje delnega niza iz parametra niza	350
Gumb	Funkcije niza v funkciji FORMULA	Stran
	Pretvorba parametra niza v številsko vrednost	351
	Preverjanje parametra niza	352
	Ugotavljanje dolžine parametra niza	353
	Primerjanje abecednega zaporedja	354

Če uporabljate funkcijo **FORMULA NIZA**, je rezultat izvedene matematične operacije vedno niz. Če uporabljate funkcijo **FORMULA**, je rezultat izvedene računske operacije vedno številska vrednost.

9.11 Parametri nizov

Dodelitev parametra niza

Preden lahko uporabite spremenljivko niza, jo morate najprej dodeliti. Za to uporabite ukaz **DECLARE STRING**.

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Odpiranje menija funkcij

STRING
FUNKCIJE

- Izberite funkcije niza

DECLARE
STRING

- Izberite funkcijo **DECLARE STRING**.

Primer NC-stavka

```
37 DECLARE STRING QS10 = "OBDELOVANEC"
```

Povezovanje parametrov niza

S povezovalnim operatorjem (parameter niza | | parameter niza) lahko med seboj povežete več parametrov niza.

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Odpiranje menija funkcij

STRING
FUNKCIJE

- Izberite funkcije niza

STRING
FORMULA

- Izberite funkcijo **FORMULA NIZA**.
- Vnesite številko parametra niza, v katerem naj TNC shrani povezani niz, in potrdite s tipko **ENT**.
- Vnesite številko parametra niza, v katerem je shranjen **prvi** delni niz, in potrdite s tipko **ENT**: TNC prikaže povezovalni simbol | |.
- Potrdite s tipko **ENT**.
- Vnesite številko parametra niza, v katerem je shranjen **drugi** delni niz, in potrdite s tipko **ENT**.
- Postopek ponavljajte, dokler ne izberete vseh delnih nizov za povezavo, in končajte s tipko **END**.

Primer: za QS10 želite, da vsebuje celotno besedilo iz QS12, QS13 in QS14.

```
37 QS10 = QS12 || QS13 || QS14
```

Vsebine parametrov:

- QS12: Obdelovanec
- QS13: Stanje:
- QS14: Izvržek
- QS10: Stanje obdelovanja: izvržek

Pretvorba številske vrednosti v parameter niza

S funkcijo **TOCHAR** TNC pretvori številsko vrednost v parameter niza. Na ta način lahko številske vrednosti povežete s spremenljivkami niza.

SPEC
FCT

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- ▶ Odpiranje menija funkcij

STRING
FUNKCIJE

- ▶ Izberite funkcije niza

STRING
FORMULA

- ▶ Izberite funkcijo **FORMULA NIZA**.

TOCHAR

- ▶ Izberite funkcijo za pretvorbo številske vrednosti v parameter niza.
- ▶ Vnesite številko ali želeni Q-parameter, ki naj ga TNC pretvori, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Po želji lahko vnesete število mest za decimalno vejico, ki naj jih TNC hkrati pretvori, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

Primer: parameter Q50 želite pretvoriti v parameter niza QS11 ter uporabiti 3 decimalna mesta.

```
37 QS11 = TOCHAR ( DAT+Q50 DECIMALS3 )
```

9.11 Parametri nizov

Kopiranje delnega niza iz parametra niza

S funkcijo **SUBSTR** lahko iz parametra niza kopirate definirano območje.

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">SPEC
FCT</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">PROGRAMSKE
FUNKCIJE</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">STRING
FUNKCIJE</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">STRING
FORMULA</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;">SUBSTR</div> | <ul style="list-style-type: none"> ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.
 ▶ Odpiranje menija funkcij
 ▶ Izberite funkcije niza
 ▶ Izberite funkcijo FORMULA NIZA. ▶ Vnesite številko parametra, v katerem naj TNC shrani kopirano zaporedje znakov, in potrdite s tipko ENT.
 ▶ Izberite funkcijo za izrez delnega niza. ▶ Vnesite številko QS-parametra, iz katerega želite kopirati delni niz, in potrdite s tipko ENT. ▶ Vnesite številko mesta, od katerega naprej želite kopirati delni niz, in potrdite s tipko ENT. ▶ Vnesite število znakov, ki jih želite kopirati, in potrdite s tipko ENT. ▶ Oklepaj zaprite s tipko ENT in vnos končajte s tipko END. |
|--|---|

Upoštevajte, da se prvi znak besedilnega zaporedja začne na 0. mestu.

Primer: želite, da se iz parametra niza **QS10** od tretjega mesta (**BEG2**) preberejo štiri znake dolg delni nizi (**LEN4**).

```
37 QS13 = SUBSTR ( SRC_QS10 BEG2 LEN4 )
```

Pretvorba parametra niza v številsko vrednost

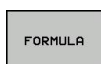
Funkcija **TONUMB** pretvori parameter niza v številsko vrednost. Vrednost za pretvorbo naj bo sestavljena samo iz številskih vrednosti.

QS-parameter za pretvorbo lahko vsebuje samo številsko vrednost, ker TNC v nasprotnem primeru sporoči napako.

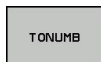
- ▶ Izberite funkcije Q-parametrov

- ▶ Izberite funkcijo **FORMULA**.
- ▶ Vnesite številko parametra, v katerem naj TNC shrani številsko vrednost, in potrdite s tipko **ENT**.

- ▶ Preklop med orodnimi vrsticami.

- ▶ Izberite funkcijo za pretvorbo parametra niza v številsko vrednost.
- ▶ Vnesite številko QS-parametra, ki naj ga TNC pretvori, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

Primer: če želite parameter niza **QS11** pretvoriti v številski parameter **Q82**.

```
37 Q82 = TONUMB ( SRC_QS11 )
```

9.11 Parametri nizov

Preverjanje parametra niza

S funkcijo **INSTR** lahko preverite, ali oz. kje je parameter niza v nekem drugem parametru niza.

- ▶ Izberite funkcije Q-parametrov

- ▶ Izberite funkcijo **FORMULA**.
- ▶ Vnesite številko Q-parametra za rezultat in potrdite s tipko **ENT**. TNC shrani v parameter položaj, na katerem se začne iskano besedilo

- ▶ Preklop med orodnimi vrsticami.

- ▶ Izberite funkcijo za preverjanje parametra niza.
- ▶ Vnesite številko QS-parametra, v katerem je shranjeno iskano besedilo, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Vnesite številko QS-parametra, ki naj ga TNC preišče, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Vnesite številko mesta, od katerega naprej naj TNC išče delni niz, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

Upoštevajte, da se prvi znak besedilnega zaporedja začne na 0. mestu.

Če TNC ne najde iskanega delnega niza, shrani celotno dolžino preiskanega niza (štetje se tukaj začne z 1) v parameter rezultatov.

Če se iskani delni niz pojavi večkrat, TNC sporoči prvo mesto, na katerem najde delni niz.

Primer: če želite v QS10 poiskati besedilo, ki je shranjeno v parametru QS13. Iskanja začnite od tretjega mesta.

```
37 Q50 = INSTR ( SRC_QS10 SEA_QS13 BEG2 )
```

Ugotavljanje dolžine parametra niza

Funkcija **STRLEN** prikaže dolžino besedila, ki je shranjeno v izbranem parametru niza.

-
 - ▶ Izberite funkcije Q-parametrov
-
 - ▶ Izberite funkcijo **FORMULA**.
 - ▶ Vnesite številko Q-parametra, v katerem naj TNC shrani ugotovljeno dolžino niza, in potrdite s tipko **ENT**.
-
 - ▶ Preklop med orodnimi vrsticami.
-
 - ▶ Izberite funkcijo za ugotavljanje dolžine besedila parametra niza.
 - ▶ Vnesite številko QS-parametra, pri katerem naj TNC ugotovi dolžino, in potrdite s tipko **ENT**.
 - ▶ Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

Primer: ugotoviti želite dolžino QS15.

```
37 Q52 = STRLEN ( SRC_QS15 )
```

9 Programiranje: Q-parametri

9.11 Parametri nizov

Primerjava abecednega zaporedja

S funkcijo **STRCOMP** lahko primerjate abecedno zaporedje parametrov niza.

- ▶ Izberite funkcije Q-parametrov

- ▶ Izberite funkcijo **FORMULA**.
- ▶ Vnesite številko Q-parametra, v katerem naj TNC shrani rezultat primerjave, in potrdite s tipko **ENT**.

- ▶ Preklop med orodnimi vrsticami.

- ▶ Izberite funkcijo za primerjavo parametrov nizov.
- ▶ Vnesite številko prvega QS-parametra, ki naj ga TNC primerja, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Vnesite številko drugega QS-parametra, ki naj ga TNC primerja, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

TNC vrne naslednje rezultate:

- **0**: primerjani QS-parametri so identični
- **-1**: prvi QS-parameter je abecedno **pred** drugim QS-parametrom
- **+1**: prvi QS-parameter je abecedno **za** drugim QS-parametrom

Primer: primerjati želite abecedno zaporedje med QS12 in QS14.

```
37 Q52 = STRCOMP ( SRC_QS12 SEA_QS14 )
```

Branje strojnih parametrov

S funkcijo **CFGREAD** lahko strojne parametre TNC-ja preberete kot številske vrednosti ali nize.

Če želite prebrati posamezni strojni parameter, morate v konfiguracijskem urejevalniku TNC-ja ugotoviti ime parametra, objekt parametra, ime skupine (če obstaja) in indeks.

Simbol	Vrsta	Pomen	Primer
	Ključ	Ime skupine strojnega parametra (če je na voljo)	CH_NC
	Enota	Objekt parametra (ime se začne s »Cfg ...«)	CfgGeoCycle
	Atributi:	Ime strojnega parametra	displaySpindleErr
	Indeks	Indeks seznama strojnega parametra (če je na voljo)	[0]

Če imate odprt konfiguracijski urejevalnik za uporabniške parametre, lahko spremenite prikaz obstoječih parametrov. Pri standardni nastavitvi so parametri prikazani s kratkimi razlagami. Če želite prikazati dejanska sistemska imena parametrov, pritisnite tipko za postavitev zaslona, nato pa gumb **PRIKAZ SISTEMSKIH IMEN**. Za povrnitev standardnega prikaza ponovite postopek.

Preden lahko s funkcijo **CFGREAD** poiščete strojni parameter, morate definirati QS-parameter z atributom, enoto in ključem.

V pogovornem oknu funkcije **CFGREAD** bodo prikazani naslednji parametri:

- **KEY_QS**: ime skupine (ključ) strojnega parametra
- **TAG_QS**: ime objekta (enota) strojnega parametra
- **ATR_QS**: ime (atribut) strojnega parametra
- **IDX**: indeks strojnega parametra

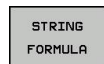
9.11 Parametri nizov

Branje niza strojnega parametra

Shranjevanje vsebine strojnega parametra v obliki niza v QS-parameter:

- Pritisnite tipko **Q**.

- Izberite funkcijo **FORMULA NIZA**.
- Vnesite številko parametra niza, v katerega bo TNC shranil strojni parameter, in potrdite s tipko **ENT**.
- Izberite funkcijo **CFGREAD**.
- Vnesite številke parametra niza za ključ, enoto in atribut in potrdite s tipko **ENT**.
- Po potrebi vnesite številko za indeks ali preskočite pogovorno okno z **NO ENT**.
- Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

Primer: branje oznake četrte osi v obliki niza

Nastavljanje parametrov v konfiguracijskem urejevalniku

DisplaySettings

CfgDisplayData

axisDisplayOrder

od [0] do [5]

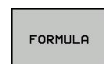
14 DECLARE STRINGQS11 = ""	Dodeljevanje parametra niza za ključ
15 DECLARE STRINGQS12 = "CFGDISPLAYDATA"	Dodeljevanje parametra niza za enoto
16 DECLARE STRINGQS13 = "AXISDISPLAYORDER"	Dodeljevanje parametra niza za ime parametra
17 QS1 = CFGREAD(KEY_QS11 TAG_QS12 ATR_QS13 IDX3)	Prebiranje strojnega parametra

Branje številske vrednosti strojnega parametra

Shranjevanje vrednosti strojnega parametra v obliki številske vrednosti v Q-parameter:

- ▶ Izberite funkcije Q-parametrov

- ▶ Izberite funkcijo FORMULA.
- ▶ Vnesite številko Q-parametra, v katerem naj TNC shrani strojni parameter, in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Izberite funkcijo CFGREAD.
- ▶ Vnesite številke parametra niza za ključ, enoto in atribut in potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Po potrebi vnesite številko za indeks ali preskočite pogovorno okno z NO ENT.
- ▶ Oklepaj zaprite s tipko **ENT** in vnos končajte s tipko **END**.

Primer: branje faktorja prekrivanja kot Q-parameter

Nastavljanje parametrov v konfiguracijskem urejevalniku

ChannelSettings

CH_NC

CfgGeoCycle

pocketOverlap

14 DECLARE STRINGQ\$11 = "CH_NC"	Dodeljevanje parametra niza za ključ
15 DECLARE STRINGQ\$12 = "CFGGEOCYCLE"	Dodeljevanje parametra niza za enoto
16 DECLARE STRINGQ\$13 = "POCKETOVERLAP"	Dodeljevanje parametra niza za ime parametra
17 Q50 = CFGREAD(KEY_Q\$11 TAG_Q\$12 ATR_Q\$13)	Prebiranje strojnega parametra

9.12 Privzeti Q-parametri

9.12 Privzeti Q-parametri

Q-parametrom Q100 do Q199 TNC določi vrednosti. Q-parametrom se dodelijo:

- Vrednosti iz PLC-ja
- Podatki o orodju in vretenu
- Podatki o stanju delovanja
- Merilni rezultati iz ciklov tipalnega sistema itd.

TNC shrani privzete Q-parametre Q108, Q114 in Q115–Q117 v merski enoti trenutnega programa.

Privzetih Q-parametrov (QS-parametrov) med **Q100** in **Q199** (**QS100** in **QS199**) ni dovoljeno uporabljati v NC-programih kot računskih parametrov, ker lahko pride do neželenih učinkov.

Vrednosti iz PLC-ja: Q100 do Q107

TNC uporablja parametre Q100 do Q107 za prevzem vrednosti iz PLC-ja v NC-program.

Polmer aktivnega orodja: Q108

Aktivna vrednost polmera orodja se dodeli parametru Q108. Q108 je sestavljen iz:

- Polmera orodja R (preglednica orodij ali niz **TOOL DEF**)
- Delta vrednosti DR iz preglednice orodij
- Delta vrednosti DR iz stavka **TOOL CALL**

Polmer orodja ostane shranjen v TNC-ju tudi po prekinitvi električnega napajanja.

Orodna os: Q109

Vrednost parametra Q109 je odvisna od trenutne orodne osi:

Orodna os	Vrednost parametra
Definirana ni nobena orodna os	Q109 = –1
X-os	Q109 = 0
Y-os	Q109 = 1
Z-os	Q109 = 2
U-os	Q109 = 6
V-os	Q109 = 7
W-os	Q109 = 8

Stanje vretena: Q110

Vrednost parametra Q110 je odvisna od nazadnje programirane M-funkcije za vreteno:

M-funkcija	Vrednost parametra
Definirano ni nobeno stanje vretena	Q110 = -1
M3: VKLOPLJENO vreteno, v smeri urinih kazalcev	Q110 = 0
M4: VKLOPLJENO vreteno, v nasprotni smeri urinih kazalcev	Q110 = 1
M5 za M3	Q110 = 2
M5 za M4	Q110 = 3

Dovod hladila: Q111

M-funkcija	Vrednost parametra
M8: VKLOP hladila	Q111 = 1
M9: IZKLOP hladila	Q111 = 0

Faktor prekrivanja: Q112

TNC dodeli Q112 faktorju prekrivanja pri rezkanju žepov.

V program vnesene mere: Q113

Vrednost parametra Q113 je pri povezavi s PGM CALL odvisna od vnesenih mer programa, ki kot prvi prikliče druge programe.

Vnesene mere glavnega programa	Vrednost parametra
Metrični sistem (mm)	Q113 = 0
Palčni sistem (palci)	Q113 = 1

Dolžina orodja: Q114

Trenutna vrednosti dolžine orodja se dodeli parametru Q114.

Dolžina orodja ostane shranjena v TNC-ju tudi po prekinitvi električnega napajanja.

9.12 Privzeti Q-parametri

Koordinate po tipanju med programskim tekom

Parametri Q115 do Q119 prejmejo po programiranem merjenju s 3D-tipalnim sistemom koordinate položaja vretena v času tipanja. Koordinate se navezujejo na referenčno točko, ki je aktivna v ročnem načinu.

Dolžina tipala in polmer tipalne glave se za te koordinate ne upoštevata.

Koordinatna os	Vrednost parametra
X-os	Q115
Y-os	Q116
Z-os	Q117
IV. Os Odklono od stroja	Q118
V. os Odklono od stroja	Q119

Odstopanje med dejansko in želeno vrednostjo pri samodejnem merjenju orodja s TT 130

Odstopanje med dejansko in želeno vrednostjo	Vrednost parametra
Dolžina orodja	Q115
Polmer orodja	Q116

Vrtenje obdelovalne ravnine s koti obdelovanca: koordinate, ki jih je izračunal TNC, za rotacijske osi

Koordinate	Vrednost parametra
A-os	Q120
B-os	Q121
C-os	Q122

Merilni rezultati ciklov tipalnega sistema (oglejte si tudi uporabniški priročnik za programiranje ciklov)

Izmerjene dejanske vrednosti	Vrednost parametra
Kot premic	Q150
Sredina na glavni osi	Q151
Sredina na pomožni osi	Q152
Premier	Q153
Dolžina žepa	Q154
Širina žepa	Q155
Dolžina v ciklu izbrane osi	Q156
Položaj sredinske osi	Q157
Kot A-osi	Q158
Kot B-osi	Q159
Koordinata v ciklu izbrane osi	Q160
Ugotovljeno odstopanje	Vrednost parametra
Sredina na glavni osi	Q161
Sredina na pomožni osi	Q162
premier	Q163
Dolžina žepa	Q164
Širina žepa	Q165
Izmerjena dolžina	Q166
Položaj sredinske osi	Q167
Ugotovljeni prostorski kot	Vrednost parametra
Rotacija okoli A-osi	Q170
Rotacija okoli B-osi	Q171
Rotacija okoli C-osi	Q172
Stanje obdelovanca	Vrednost parametra
Dobro	Q180
Dodelava	Q181
Izvržek	Q182

9 Programiranje: Q-parametri

9.12 Privzeti Q-parametri

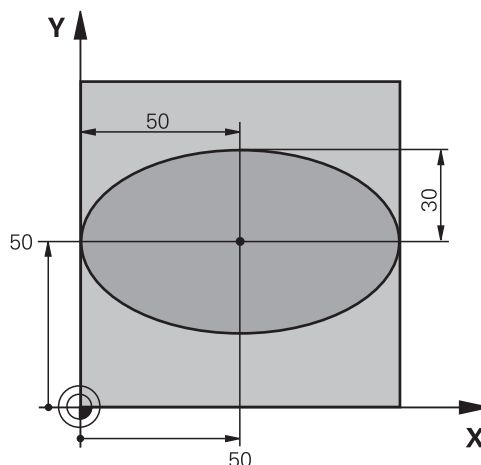
Izmera orodja z BLUM-laserjem	Vrednost parametra
Rezervirano	Q190
Rezervirano	Q191
Rezervirano	Q192
Rezervirano	Q193
Rezervirano za notranjo uporabo	Vrednost parametra
Označevalnik za cikle	Q195
Označevalnik za cikle	Q196
Označevalnik za cikle (obdelovalne slike)	Q197
Številka nazadnje aktivnega merilnega cikla	Q198
Stanje izmere orodja s TT	Vrednost parametra
Orodje znotraj tolerance	Q199 = 0,0
Orodje je obrabljeno (prekoračen LTOL/RTOL)	Q199 = 1,0
Orodje je zlomljeno (prekoračen LBREAK/RBREAK)	Q199 = 2,0

9.13 Primeri programiranja

Primer: elipsa

Potek programa

- Kontura elipse se približa s številnimi majhnimi premicami (definirano s Q7). Več kot je definiranih izračunskih korakov, gladkejša bo kontura.
- Smer rezkanja določite z začetnim in končnim kotom v ravnini:
Smer obdelave v smeri urnih kazalcev:
začetni kot > končni kot
Obdelava v nasprotni smeri urnih kazalcev:
začetni kot < končni kot
- Polmer orodja se ne upošteva.

0 BEGIN PGM ELLIPSE MM	
1 FN 0: Q1 = +50	Sredina X-osi
2 FN 0: Q2 = +50	Sredina Y-osi
3 FN 0: Q3 = +50	Polos X
4 FN 0: Q4 = +30	Polos Y
5 FN 0: Q5 = +0	Začetni kot v ravnini
6 FN 0: Q6 = +360	Končni kot v ravnini
7 FN 0: Q7 = +40	Število računskih korakov
8 FN 0: Q8 = +0	Rotacijski položaj elipse
9 FN 0: Q9 = +5	Globina rezkanja
10 FN 0: Q10 = +100	Globinski pomik
11 FN 0: Q11 = +350	Pomik pri rezkanju
12 FN 0: Q12 = +2	Varnostna razdalja za predpozicioniranje
13 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	Definicija surovca
14 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
15 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja
16 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
17 CALL LBL 10	Priklic obdelave
18 L Z+100 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
19 LBL 10	Podprogram 10: obdelava
20 CYCL DEF 7.0 NIČELNA TOČKA	Zamik ničelne točke v središče elipse
21 CYCL DEF 7.1 X+Q1	
22 CYCL DEF 7.2 Y+Q2	
23 CYCL DEF 10.0 ROTACIJA	Izračun rotacijskega položaja v ravnini
24 CYCL DEF 10.1 ROT+Q8	
25 Q35 = (Q6 -Q5) / Q7	Izračun kotnega koraka
26 Q36 = Q5	Kopiranje začetnega kota

Programiranje: Q-parametri

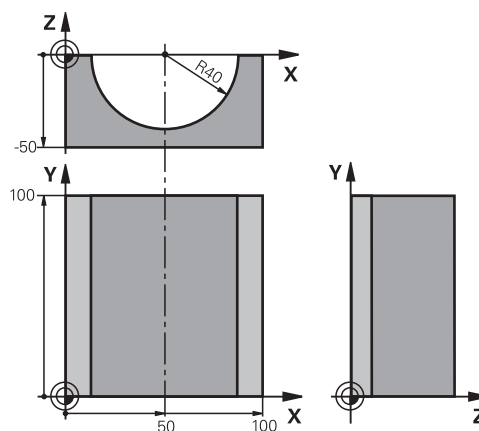
9.13 Primeri programiranja

27 Q37 = 0	Nastavitev števca rezanja
28 Q21 = Q3 *COS Q36	Izračun X-koordinate začetne točke
29 Q22 = Q4 *SIN Q36	Izračun Y-koordinate začetne točke
30 L X+Q21 Y+Q22 R0 FMAX M3	Primik na začetno točko v ravnini
31 L Z+Q12 R0 FMAX	Predpozicioniranje na varnostno razdaljo na osi vretena
32 L Z-Q9 R0 FQ10	Premik na obdelovalno globino
33 LBL 1	
34 Q36 = Q36 +Q35	Posodobitev kota
35 Q37 = Q37 +1	Posodobitev števca rezanja
36 Q21 = Q3 *COS Q36	Izračun trenutne X-koordinate
37 Q22 = Q4 *SIN Q36	Izračun trenutne Y-koordinate
38 L X+Q21 Y+Q22 R0 FQ11	Premik na naslednjo točko
39 FN 12: IF +Q37 LT +Q7 GOTO LBL 1	Poizvedba, ali še ni gotovo, in če drži, skok nazaj na LBL 1
40 CYCL DEF 10.0 ROTACIJA	Ponastavitev rotacije
41 CYCL DEF 10.1 ROT+0	
42 CYCL DEF 7.0 NIČELNA TOČKA	Ponastavitev zamika ničelne točke
43 CYCL DEF 7.1 X+0	
44 CYCL DEF 7.2 Y+0	
45 L Z+Q12 R0 FMAX	Premik na varnostno razdaljo
46 LBL 0	Konec podprograma
47 END PGM ELLIPSE MM	

Primer: vbočen valj s krožnim rezkalom

Potek programa

- Program deluje samo s krožnim rezkalom in dolžina orodja se nanaša na središče krogle.
- Kontura valja se približa s številnimi majhnimi premicami (definirano s Q13). Več kot je definiranih rezov, gladkejša bo kontura.
- Valj se reza z vzdolžnimi rezi (tukaj: vzporedno z Y-osjo).
- Smer rezkanja določite z začetnim in končnim kotom v prostoru:
Smer obdelave v smeri urinih kazalcev:
začetni kot > končni kot
Obdelava v nasprotni smeri urnih kazalcev:
začetni kot < končni kot
- Polmer orodja je popravljen samodejno

0 BEGIN PGM ZYLIN MM	
1 FN 0: Q1 = +50	Sredina X-osi
2 FN 0: Q2 = +0	Sredina Y-osi
3 FN 0: Q3 = +0	Sredina Z-osi
4 FN 0: Q4 = +90	Začetni kot prostora (ravnina Z/X)
5 FN 0: Q5 = +270	Končni kot prostora (ravnina Z/X)
6 FN 0: Q6 = +40	Polmer valja
7 FN 0: Q7 = +100	Dolžina valja
8 FN 0: Q8 = +0	Rotacijski položaj v ravnini X/Y
9 FN 0: Q10 = +5	Nadmera polmera valja
10 FN 0: Q11 = +250	Pomik pri globinskem primiku
11 FN 0: Q12 = +400	Pomik pri rezkanju
12 FN 0: Q13 = +90	Število rezov
13 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-50	Definicija surovca
14 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
15 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja
16 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
17 CALL LBL 10	Priklic obdelave
18 FN 0: Q10 = +0	Ponastavitev nadmere
19 CALL LBL 10	Priklic obdelave
20 L Z+100 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa

Programiranje: Q-parametri

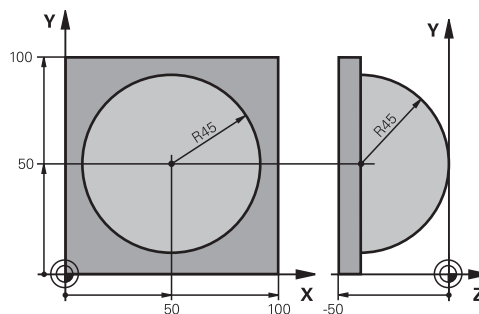
9.13 Primeri programiranja

21 LBL 10	Podprogram 10: obdelava
22 Q16 = Q6 -Q10 - Q108	Izračun nadmere in orodja glede na polmer valja
23 FN 0: Q20 = +1	Nastavitev števca rezanja
24 FN 0: Q24 = +Q4	Kopiranje začetnega kota prostora (ravnina Z/X)
25 Q25 = (Q5 -Q4) / Q13	Izračun kotnega koraka
26 CYCL DEF 7.0 NIČELNA TOČKA	Zamik ničelne točke v sredino valja (X-os)
27 CYCL DEF 7.1 X+Q1	
28 CYCL DEF 7.2 Y+Q2	
29 CYCL DEF 7.3 Z+Q3	
30 CYCL DEF 10.0 DREHUNG	Izračun rotacijskega položaja v ravnini
31 CYCL DEF 10.1 ROT+Q8	
32 L X+0 Y+0 R0 FMAX	Predpozicioniranje v ravnini v sredini valja
33 L Z+5 R0 F1000 M3	Predpozicioniranje na osi vretena
34 LBL 1	
35 CC Z+0 X+0	Določanje pola v ravnini Z/X
36 LP PR+Q16 PA+Q24 FQ11	Primik na začetni položaj na valju, poševni vbod v material
37 L Y+Q7 R0 FQ12	Vzdolžni rez v smeri Y+
38 FN 1: Q20 = +Q20 + +1	Posodobitev števca rezanja
39 FN 1: Q24 = +Q24 + +Q25	Posodobitev prostorskega kota
40 FN 11: IF +Q20 GT +Q13 GOTO LBL 99	Poizvedba, ali je že gotovo, in če drži, skok na konec
41 LP PR+Q16 PA+Q24 FQ11	Premik na približani "lok" za naslednji vzdolžni rez
42 L Y+0 R0 FQ12	Vzdolžni rez v smeri Y-
43 FN 1: Q20 = +Q20 + +1	Posodobitev števca rezanja
44 FN 1: Q24 = +Q24 + +Q25	Posodobitev prostorskega kota
45 FN 12: IF +Q20 LT +Q13 GOTO LBL 1	Poizvedba, ali še ni gotovo, in če drži, skok nazaj na LBL 1
46 LBL 99	
47 CYCL DEF 10.0 ROTACIJA	Ponastavitev rotacije
48 CYCL DEF 10.1 ROT+0	
49 CYCL DEF 7.0 NIČELNA TOČKA	Ponastavitev zamika ničelne točke
50 CYCL DEF 7.1 X+0	
51 CYCL DEF 7.2 Y+0	
52 CYCL DEF 7.3 Z+0	
53 LBL 0	Konec podprograma
54 END PGM ZYLIN	

Primer: izbočena krogla s čelnim rezkalom

Potek programa

- Program deluje samo s čelnim rezkalom.
- Kontura krogle se približa s številnimi majhnimi premicami (ravnina Z/X, definirano s Q14). Manjši kot je definirani kotni korak, gladkejša bo kontura.
- Število konturnih rezov določite s kotnim korakom v ravnini (s Q18).
- Krogla se reza s 3D-rezom od spodaj navzgor.
- Polmer orodja je popravljen samodejno

0 BEGIN PGM KUGEL MM	
1 FN 0: Q1 = +50	Sredina X-osi
2 FN 0: Q2 = +50	Sredina Y-osi
3 FN 0: Q4 = +90	Začetni kot prostora (ravnina Z/X)
4 FN 0: Q5 = +0	Končni kot prostora (ravnina Z/X)
5 FN 0: Q14 = +5	Korak kota v prostoru
6 FN 0: Q6 = +45	Polmer krogle
7 FN 0: Q8 = +0	Začetni kot rotacijskega položaja v ravnini X/Y
8 FN 0: Q9 = +360	Končni kot rotacijskega položaja v ravnini X/Y
9 FN 0: Q18 = +10	Kotni korak v ravnini X/Y za grobo rezkanje
10 FN 0: Q10 = +5	Nadmera polmera krogle za grobo rezkanje
11 FN 0: Q11 = +2	Varnostna razdalja za predpozicioniranje na osi vretena
12 FN 0: Q12 = +350	Pomik pri rezkanju
13 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-50	Definicija surovca
14 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
15 TOOL CALL 1 Z S4000	Priklic orodja
16 L Z+250 R0 FMAX	Odmik orodja
17 CALL LBL 10	Priklic obdelave
18 FN 0: Q10 = +0	Ponastavitev predizmere
19 FN 0: Q18 = +5	Kotni korak v ravnini X/Y za fino rezkanje
20 CALL LBL 10	Priklic obdelave
21 L Z+100 R0 FMAX M2	Odmik orodja, konec programa
22 LBL 10	Podprogram 10: obdelava
23 FN 1: Q23 = +Q11 + +Q6	Izračun Z-koordinate za predpozicioniranje
24 FN 0: Q24 = +Q4	Kopiranje začetnega kota prostora (ravnina Z/X)
25 FN 1: Q26 = +Q6 + +Q108	Popravek polmera krogle za predpozicioniranje
26 FN 0: Q28 = +Q8	Kopiranje rotacijskega položaja v ravnini
27 FN 1: Q16 = +Q6 + -Q10	Upoštevanje nadmere pri polmeru krogle
28 CYCL DEF 7.0 NIČELNA TOČKA	Zamik ničelne točke v središče krogle
29 CYCL DEF 7.1 X+Q1	
30 CYCL DEF 7.2 Y+Q2	
31 CYCL DEF 7.3 Z-Q16	

Programiranje: Q-parametri

9.13 Primeri programiranja

32 CYCL DEF 10.0 ROTACIJA	Izračun začetnega kota rotacijskega položaja v ravnini
33 CYCL DEF 10.1 ROT+Q8	
34 LBL 1	Predpozicioniranje na osi vretena
35 CC X+0 Y+0	Določanje pola v ravnini X/Y za predpozicioniranje
36 LP PR+Q26 PA+Q8 R0 FQ12	Predpozicioniranje v ravnini
37 CC Z+0 X+Q108	Določanje pola v ravnini Z/X za zamik polmera orodja
38 L Y+0 Z+0 FQ12	Premik na globino
39 LBL 2	
40 LP PR+Q6 PA+Q24 FQ12	Premik približanega "loka" navzgor
41 FN 2: Q24 = +Q24 - +Q14	Posodobitev prostorskega kota
42 FN 11: IF +Q24 GT +Q5 GOTO LBL 2	Poizvedba, ali je lok gotov, in če ne drži, potem nazaj na LBL 2
43 LP PR+Q6 PA+Q5	Premik na končni kot v prostoru.
44 L Z+Q23 R0 F1000	Odmik na osi vretena
45 L X+Q26 R0 FMAX	Predpozicioniranje za naslednji lok.
46 FN 1: Q28 = +Q28 + +Q18	Posodobitev rotacijskega položaja v ravnini
47 FN 0: Q24 = +Q4	Ponastavitev prostorskega kota
48 CYCL DEF 10.0 ROTACIJA	Aktiviranje novega rotacijskega položaja
49 CYCL DEF 10.0 ROT+Q28	
50 FN 12: IF +Q28 LT +Q9 GOTO LBL 1	
51 FN 9: IF +Q28 EQU +Q9 GOTO LBL 1	Poizvedba, ali še ni gotovo, in če drži, skok nazaj na LBL 1
52 CYCL DEF 10.0 ROTACIJA	Ponastavitev rotacije
53 CYCL DEF 10.1 ROT+0	
54 CYCL DEF 7.0 NIČELNA TOČKA	Ponastavitev zamika ničelne točke
55 CYCL DEF 7.1 X+0	
56 CYCL DEF 7.2 Y+0	
57 CYCL DEF 7.3 Z+0	
58 LBL 0	Konec podprograma
59 END PGM KUGEL MM	

10

**Programiranje:
dodatne funkcije**

Programiranje: dodatne funkcije

10.1 Vnos dodatnih funkcij M in STOPP

10.1 Vnos dodatnih funkcij M in STOPP

Osnove

Z dodatnimi funkcijami TNC-ja, imenovanimi tudi M-funkcije, upravljate:

- Programski tek, npr. prekinitev Programskega teka
- strojne funkcije, kot so vklop in izklop vrtenja vretena in hladila
- podajanje orodja

Proizvajalec stroja lahko na stroju omogoči tudi dodatne funkcije, ki niso opisane v tem priročniku. Upoštevajte priročnik za stroj!

Na koncu pozicionirnega niza ali v posebnem nizu lahko vnesete največ štiri dodatne funkcije M. TNC prikaže pogovorno okno:

Dodatna funkcija M?

Običajno v pogovorno okno vnesete samo številko dodatne funkcije. Pri nekaterih dodatnih funkcijah se pogovorno okno nadaljuje, kar omogoča vnos parametrov k tem funkcijam.

V načinih **Ročno** in **El. krmilnik** vnašate dodatne funkcije z gumbom **M**.

Upoštevajte, da so nekatere dodatne funkcije aktivne na začetku pozicionirnega stavka, druge pa na koncu, kar pa ni odvisno od zaporedja, v katerem so v posameznem NC-stavku.

Dodatne funkcije delujejo od stavka, v katerem so bile priklicane.

Nekatere dodatne funkcije veljajo samo v nizu, v katerem so programirane. V kolikor dodatna funkcija ni dejavna samo po nizih, jo je treba v naslednjem nizu spet preklicati s posebno M-funkcijo ali pa jo TNC na koncu programa prekliče samodejno.

Vnos dodatne funkcije v niz STOP

Programirani niz **STOP** prekine Programski tek oz. Programski test, npr. za preverjanje orodja. V nizu **STOP** lahko programirate dodatno funkcijo M:

STOP

- ▶ Za programiranje prekinitve Programskega teka pritisnite tipko **STOP**.
- ▶ Vnesite dodatno funkcijo **M**.

Primeri NC-stavkov

87 STOP M6

10.2 Dodatne funkcije za nadzor programskega teka, vreteno in hladilo

Pregled

Proizvajalec stroja lahko vpliva na delovanje dodatnih funkcij, navedenih v nadaljevanju. Upoštevajte priročnik za stroj!

M	Delovanje	Delovanje	na začetku stavka	na koncu stavka
M0	ZAUSTAVITEV programskega teka ZAUSTAVITEV vretena			■
M1	Izbirna ZAUSTAVITEV programskega teka ali ZAUSTAVITEV vretena ali ZAUSTAVITEV hladila (ne deluje v programskem testu, funkcijo določi proizvajalec stroja)			■
M2	ZAUSTAVITEV Programskega teka ZAUSTAVITEV vretena Izklop hladila Vrnitev na stavek 1 Izbris prikaza stanja (odvisno od strojnega parametra clearMode)			■
M3	VKLOP vretena v smeri urnih kazalcev	■		
M4	VKLOP vretena v nasprotni smeri urnih kazalcev	■		
M5	ZAUSTAVITEV vretena			■
M6	Zamenjava orodja ZAUSTAVITEV vretena ZAUSTAVITEV programskega teka			■
M8	VKLOP hladila	■		
M9	IZKLOP hladila			■
M13	VKLOP vretena v smeri urnih kazalcev VKLOP hladila	■		
M14	VKLOP vretena v nasprotni smeri urnih kazalcev VKLOP hladila	■		
M30	kot M2			■

Programiranje: dodatne funkcije

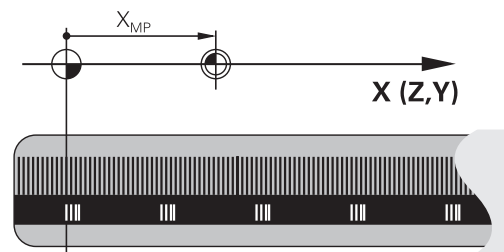
10.3 Dodatne funkcije za koordinatne vnose

10.3 Dodatne funkcije za koordinatne vnose

Programiranje koordinat, odvisnih od stroja: M91/M92

Ničelna točka merila

Referenčna točka na merilu določa položaj ničelne točke merila.

Ničelna točka stroja

Ničelna točka stroja je potrebna za:

- Določitev omejitve območja premikanja (končno stikalo programske opreme)
- primik na nespremenljive strojne položaje (npr. položaj za zamenjavo orodja)
- določitev izhodiščne točke obdelovanja

Proizvajalec stroja za vsako os v strojnem parametru navede razdaljo med ničelno točko stroja in ničelno točko merila.

Standardno delovanje

TNC izpelje koordinate iz ničelne točke obdelovanja, glej "Določitev izhodiščne točke brez 3D-tipalnega sistema", Stran 547.

Delo z M91 – ničelna točka stroja

Če naj se koordinate v pozicionirnih nizih navezujejo na ničelno točko stroja, v te nize vnesite M91.

Če v M91-stavku programirate inkrementalne koordinate, se te koordinate navezujejo na nazadnje programiran položaj M91. Če v aktivnem NC-programu ni programiran položaj M91, se koordinate nanašajo na trenutni položaj orodja.

TNC prikazuje vrednosti koordinat glede na ničelno točko stroja. Na prikazu stanja preklopite prikaz koordinat na REF, glej "Prikazi stanja", Stran 78.

Delo z M92 – referenčna točka stroja

Poleg ničelne točke stroja lahko proizvajalec stroja določi še en dodaten nespremenljiv strojni položaj (referenčno točko stroja).

Proizvajalec stroja določi za vsako os razdaljo med izhodiščno točko stroja in ničelno točko stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Če želite, da se koordinate v pozicionirnih nizih navezujejo na referenčno točko stroja, v te nize vnesite M92.

Tudi z M91 ali M92 TNC pravilno izvede popravek polmera. Dolžina orodja pa kljub temu ni upoštevana.

Delovanje

M91 in M92 delujeta samo v programskih nizih, v katerih je programirana funkcija M91 ali M92.

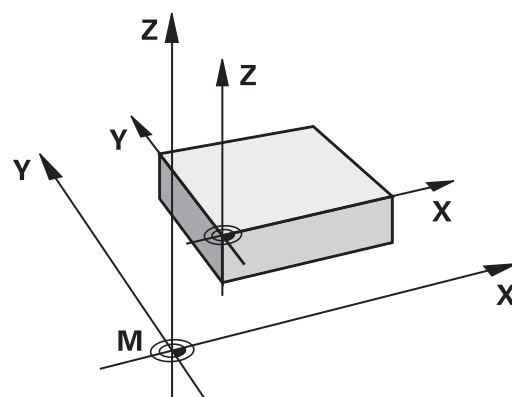
M91 in M92 delujeta na začetku stavka.

Izhodiščna točka obdelovanja

Če želite, da se koordinate vedno navezujejo na ničelno točko stroja, je mogoče blokirati določitev referenčnih točk za eno ali več osi.

Če je določanje referenčne točke blokirano za vse osi, TNC v načinu **Ročno** ne prikaže gumba **DOLOČANJE REFERENČNE TOČKE**.

Na sliki sta prikazana koordinatna sistema z ničelno točko stroja in obdelovanca.

M91/M92 v načinu Programski test

Če želite premike funkcije M91/M92 tudi grafično simulirati, morate aktivirati nadzor delovnega območja in prikazati surovec glede na določeno referenčno točko, glej "Prikaz surovca v delovnem prostoru", Stran 600.

Programiranje: dodatne funkcije

10.3 Dodatne funkcije za koordinatne vnose

Premik na položaje v nezavrtenih koordinatnih sistemih pri zavrteni obdelovalni ravnini: M130

Standardne lastnosti pri zavrteni obdelovalni ravnini

TNC povezuje koordinate v pozicionirnih nizih z zavrtenim koordinatnim sistemom.

Delo z M130

TNC povezuje koordinate v nizih premic pri aktivni zavrteni obdelovalni ravnini z nezavrtenim koordinatnim sistemom.

TNC nato pozicionira (zavrteno) orodje na programirano koordinato nezavrtenega sistema.

Pozor, nevarnost kolizije!

Naslednji pozicionirni stavki oz. obdelovalni cikli se vedno izvajajo v zavrtenem koordinatnem sistemu, kar pa lahko pri obdelovalnih ciklih z absolutnim predpozicioniranjem povzroči težave.

Funkcija M130 je dovoljena samo, če je aktivna funkcija Vrtenje obdelovalne ravnine.

Delovanje

Funkcija M130 je dejavna po nizih za nize premic brez popravka polmera orodja.

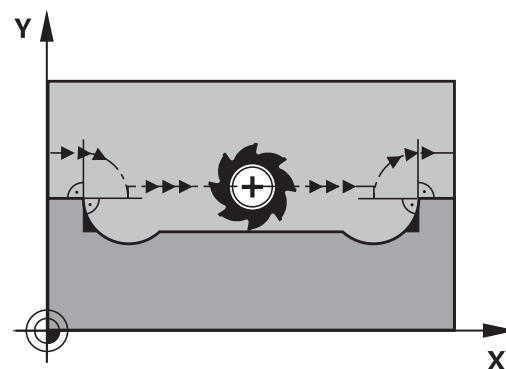
10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Obdelava majhnih konturnih stopenj: M97

Standardno delovanje

TNC doda na zunanjem robu prehodni krog. Pri zelo majhnih konturnih stopnjah bi orodje s tem poškodovalo konturo.

TNC na takih mestih prekine programski tek in prikaže sporočilo o napaki »Prevelik polmer orodja«.

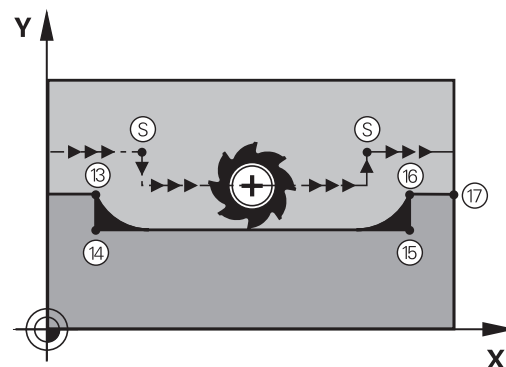
Delo z M97

TNC poišče presečišče poti za konturne elemente (kot pri notranjih robovih) in orodje premakne čez to točko.

Funkcijo M97 programirajte v stavku, v katerem je določena točka zunanjega roba.

Namesto **M97** uporabite bistveno zmogljivejšo funkcijo **M120 LA**, glej "Predizračun konture s popravkom polmera (NAČRTOVANJE): M120", Stran 380!

Delovanje

M97 deluje samo v programskem nizu, v katerem je programiran M97.

Obdelava roba konture z M97 je nepopolna. Po potrebi je treba rob konture dodatno obdelati z manjšim orodjem.

Primeri NC-stavkov

5 TOOL DEF L ... R+20	Večji polmer orodja
...	
13 L X... Y... R... F... M97	Primik na konturno točko 13
14 L IY-0.5 ... R... F...	Obdelava majhnih konturnih stopenj 13 in 14
15 L IX+100 ...	Primik na konturno točko 15
16 L IY+0.5 ... R... F... M97	Obdelava majhnih konturnih stopenj 15 in 16
17 L X... Y...	Primik na konturno točko 17

Programiranje: dodatne funkcije

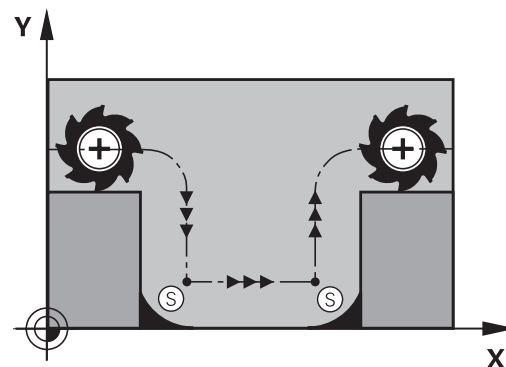
10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Popolna obdelava odprtih konturnih robov: M98

Standardno delovanje

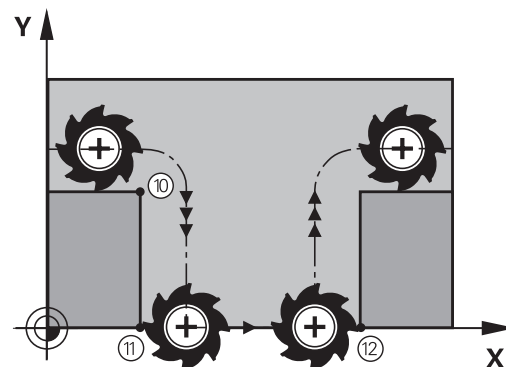
TNC na notranjih robovih ugotovi sečišče poti pri rezkanju in orodje s te točke premakne v novo smer.

Če je kontura na robovih odprta, lahko pride do nepopolne obdelave:

Delo z M98

Z dodatno funkcijo M98 premakne TNC orodje tako daleč, da lahko dejansko obdelava vsako konturno točko:

Delovanje

M98 deluje samo v programskih nizih, v katerih je programirana funkcija M98.

M98 deluje na koncu stavka.

Primeri NC-stavkov

Zaporedni primiki na konturne točke 10, 11 in 12:

```
10 L X... Y... RL F
```

```
11 L X... IY... M98
```

```
12 L IX+ ...
```

Faktor pomika pri spuščanju: M103

Standardno delovanje

TNC premakne orodje neodvisno od smeri premikanja z zadnjim programiranim pomikom.

Delo z M103

Če se orodje premika v negativni smeri orodne osi, TNC zmanjša pomik pri podajanju orodja. Pomik pri vbodu FZMAX se izračuna iz zadnjega programiranega pomika FPROG in faktorja F%:

$$FZMAX = FPROG \times F\%$$

Vnos M103

Če v pozicionirni niz vnesete M103, TNC nadaljuje pogovorno okno, v katerega je treba vnesti faktor F.

Delovanje

M103 deluje na začetku stavka.

Ukinitev M103 M103 brez faktorja ponovno programirajte

M103 deluje tudi pri aktivni zavrteni obdelovalni ravni. Zmanjšanje pomika nato deluje pri premikanju v negativni smeri **zavrtene** orodne osi.

Primeri NC-stavkov

Pomik pri vbodu znaša 20 % pomika v ravnini.

...	Dejanski pomik pri podajanju orodja (mm/min):
17 L X+20 Y+20 RL F500 M103 F20	500
18 L Y+50	500
19 L IZ-2.5	100
20 L IY+5 IZ-5	141
21 L IX+50	500
22 L Z+5	500

Programiranje: dodatne funkcije

10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Pomik v mm/vrtljaj vretena: M136

Standardno delovanje

TNC premika orodje s pomikom F v mm/min, ki je določen v programu.

Delo z M136

V programih, ki uporabljajo palce, funkcija M136 v kombinaciji z novo uvedenim nadomestnim pomikom FU ni dovoljena.

Pri aktivni funkciji M136 vreteno ne sme biti krmiljeno.

S funkcijo M136 TNC orodja ne premika v mm/min, temveč s pomikom F v mm/vrtljaj vretena, določenem v programu. Če spremenite število vrtljajev z vrtljivim gumbom, TNC samodejno prilagodi pomik.

Delovanje

M136 deluje na začetku stavka.

M136 prekličete, ko programirate funkcijo M137.

Hitrost pomika pri krožnih lokih: M109/M110/M111

Standardno delovanje

TNC povezuje programirano hitrost pomika s središčno potjo orodja.

Delo pri krožnih lokih z M109

TNC vzdržuje pri notranjih in zunanjih obdelavah enakomeren pomik krožnih lokov na rezilu orodja.

Pozor: nevarnost za orodje in obdelovanec!

Pri zelo majhnih zunanjih robovih, TNC po potrebi poveča pomik, zato lahko pride do poškodb orodja ali obdelovanca. Funkcije **M109** pri majhnih zunanjih robovih raje ne uporabljajte.

Delo pri krožnih lokih z M110

TNC vzdržuje enakomeren pomik pri krožnih lokih samo pri notranji obdelavi. Pri zunanji obdelavi krožnega loka se ne izvaja prilagajanje pomika.

Če M109 ali M110 definirate pred priklicem obdelovalnega cikla s številko nad 200, deluje prilagoditev premika tudi pri krožnih lokih v teh obdelovalnih ciklih. Na koncu ali po prekinitvi obdelovalnega cikla se znova vzpostavi začetno stanje.

Delovanje

M109 in M110 sta dejavna na začetku stavka. M109 in M110 ponastavite z M111.

Programiranje: dodatne funkcije

10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Predizračun konture s popravkom polmera (NAČRTOVANJE): M120

Standardno delovanje

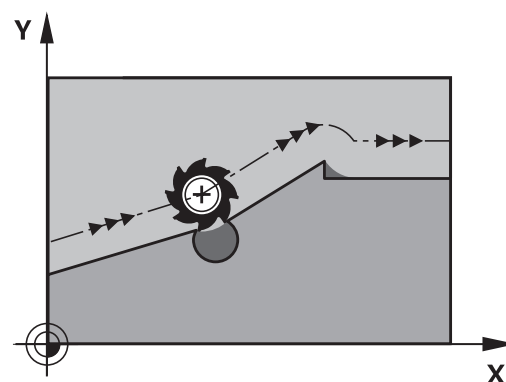
Če je premer orodja večji od konturne stopnje, ki jo je treba premakniti s popravljenim polmerom, TNC prekine Programski tek in prikaže sporočilo o napaki. M97 (glej "Obdelava majhnih konturnih stopenj: M97", Stran 375) prepreči prikaz sporočila o napaki, povzroči pa označevanje prostega rezanja in dodatno zamakne kot.

Pri spodrezavanju TNC v določenih primerih poškoduje konturo.

Delo z M120

TNC preveri konturo s popravljenim polmerom zaradi morebitnih spodrezavanj in prekrivanj ter izračuna pot orodja od trenutnega niza dalje. Mesta, na katerih bi orodje lahko poškodovalo konturo, ostanejo neobdelana (na sliki so temneje obarvana). M120 lahko uporabljate tudi za to, da digitaliziranim podatkom ali podatkom, ki so bili ustvarjeni z zunanjim programirnim sistemom, dodate popravek polmera. Tako se zmanjšajo odstopanja od teoretičnega polmera orodja.

Število stavkov (največ 99), ki jih TNC izračuna vnaprej, določite s funkcijo LA (angl. Look Ahead: načrtovanje) za funkcijo M120. Tem večje je izbrano število nizov, ki naj jih TNC izračuna vnaprej, toliko počasnejša je obdelava nizov.

Vnos

Če vnesete pozicionirni stavek M120, TNC nadaljuje pogovorno okno za ta stavek, v katerega je treba vnesti število stavkov LA, ki naj jih TNC izračuna vnaprej.

Delovanje

M120 mora biti v NC-stavku, ki vsebuje tudi popravek polmera **RL** ali **RR**. M120 deluje od tega stavka, dokler:

- ne prekličete popravka polmera z **R0**
 - ne programirate M120 LA0
 - ne programirate M120 brez LA
 - s **PGM CALL** ne prikličete drugega programa
 - s ciklom **19** ali funkcijo **PLANE** ne zavrtite obdelovalne ravnine
- M120 deluje na začetku stavka.

Omejitve

- Vnovični vbod v konturo po zunanji/notranji zaustavitvi se lahko izvede samo s funkcijo **PREMIK NA STAVEK N**. Pred zagonom delovanja niza je treba preklicati M120, saj TNC v nasprotnem primeru prikaže sporočilo o napaki.
- Če uporabljate funkciji poti **RND** in **CHF**, lahko stavki pred in za **RND** oz. **CHF** vsebujejo samo koordinate obdelovalne ravnine.
- Če izvedete tangencialen primik na konturo, je treba uporabiti funkcijo **APPR LCT**, stavek z **APPR LCT** pa lahko vsebuje samo koordinate obdelovalne ravnine.
- Če izvedete tangencialen odmik od konture, je treba uporabiti funkcijo **DEP LCT**, stavek z **DEP LCT** pa lahko vsebuje samo koordinate obdelovalne ravnine.
- Pred uporabo v nadaljevanju navedenih funkcij je treba preklicati M120 in popravek polmera:
 - Cikel **32** Toleranca
 - Cikel **19** Obdelovalna ravnina
 - Funkcija **PLANE**
 - M114
 - M128
 - **FUNCTION TCPM**

Programiranje: dodatne funkcije

10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Prekrivanje pozicioniranja s krmilnikom med programskim tekom: M118

Standardno delovanje

TNC premakne orodje v načinih Programskega teka, kot je določeno v obdelovalnem programu.

Delo z M118

Z M118 lahko med programskim tekom s krmilnikom opravljate ročne popravke. V ta namen programirajte M118 in vnesite vrednost osi (linearna os ali rotacijska os) v mm.

Funkcija Prekrivanje krmilnika z M118 je v povezavi s protikolizijskim nadzorom mogoča samo v zaustavljenem stanju. Za neomejeno uporabo M118 onemogočite DCM z gumbom v meniju ali pa aktivirajte kinematiko brez kolizantov (CMO).

Vnos

Če v pozicionirnem stavku vnesete M118, TNC nadaljuje pogovorno okno, v katerega je treba vnesti vrednosti osi. Uporabite oranžne tipke za osi ali ASCII-tipkovnico za vnos koordinat.

Delovanje

Pozicioniranje s krmilnikom prekličete tako, da M118 znova programirate brez vnosa koordinat.

M118 deluje na začetku stavka.

Primeri NC-stavkov

Med programskim tekom se mora biti mogoče s krmilnikom premikati od programirane vrednosti v obdelovalni ravnini X/Y za ± 1 mm in na rotacijski osi B za $\pm 5^\circ$:

```
L X+0 Y+38.5 RL F125 M118 X1 Y1 B5
```


M118 deluje v zavrtenem koordinatnem sistemu, kadar aktivirate vrtenje obdelovalne ravnine za ročni način. Če ni aktivirano vrtenje obdelovalne ravnine za ročni način, deluje izvorni koordinatni sistem. M118 deluje tudi v načinu pozicioniranja z ročnim vnosom!

Navidezna orodna os VT

Proizvajalec stroja mora TNC prilagoditi tej funkciji.
Upoštevajte priročnik za stroj!

Z navidezno orodno osjo se na strojih z vrtljivo glavo s krmilnikom lahko premikate tudi v smeri poševnega orodja. Če se želite s krmilnikom pomakniti v smeri navidezne orodne osi, na zaslonu krmilnika izberite Os VT, glej "Premikanje z elektronskimi krmilniki", Stran 522. S krmilnikom HR 5xx lahko navidezno os po potrebi izberete neposredno z oranžno tipko za os VI (upoštevajte priročnik za stroj).

Skupaj s funkcijo M118 lahko prekrivanje s krmilnikom izvedete tudi v trenutno aktivni usmeritvi orodja. V ta namen morate v funkciji M118 določiti vsaj os vretena z dovoljenim območjem premikanja (npr. M118 Z5) in izbrati os VT na krmilniku.

Programiranje: dodatne funkcije

10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Odmik s konture v smeri orodne osi: M140

Standardno delovanje

TNC orodja v načinih delovanja Potek progr. posam. blok in Potek progr. po blokih krmili, kot je določeno v obdelovalnem programu.

Delo z M140

Z M140 MB (vrnitev) lahko izvedete premik po poti, ki jo je mogoče vnesti, v smeri orodne osi, stran od konture.

Vnos

Če v pozicionirnem stavku vnesete M103, TNC nadaljuje pogovorno okno, v katerega je treba vnesti pot, ki naj jo orodje opravi stran od konture. Navedite želeno pot za odmik orodja s konture ali pritisnite gumb MB MAKŠ, da izvedete premik do roba območja premikanja.

Poleg tega je mogoče programirati pomik, s katerim se orodje premika po poti, ki ste jo vnesli. Če pomika ne vnesete, TNC izvede programirano pot v hitrem teku.

Delovanje

M140 deluje samo v programskem nizu, v katerem je programirana funkcija M140.

M140 deluje na začetku stavka.

Primeri NC-stavkov

Stavek 250: odmik orodja od konture za 50 mm.

Stavek 251: premik orodja na rob območja premikanja.

```
250 L X+0 Y+38.5 F125 M140 MB 50 F750
```

```
251 L X+0 Y+38.5 F125 M140 MB MAX
```


M140 deluje tudi, če je aktivna funkcija vrtenja obdelovalne ravnine. Pri strojih z vrtljivimi glavami TNC nato premika orodje v zavrtenem sistemu.

Z **M140 MB MAX** lahko izvedete odmik samo v pozitivni smeri.

Pred **M140** je praviloma treba definirati priklic orodja z orodno osjo, sicer smer premikanja ni definirana.

Pozor, nevarnost kolizije!

Če s funkcijo prekrivanja s krmilnikom **M118** spremenite položaj rotacijske osi in nato izvedete funkcijo **M140**, TNC pri vračanju prezre prekrivajoče se vrednosti.

S tem lahko pri strojih z rotacijsko osjo v glavi pride do neželenih premikov oz. kolizij.

Pozor, nevarnost kolizije!

Pri funkciji **M140 MB MAX** in sočasno potencialno delujočemu protikolizijskemu nadzoru (aktivirana možnost št. 40 in izbrana kinematika z definiranimi kolizijskimi objekti) se vračanje orodja po potrebi ne konča šele pri robu območja premikanja, temveč že pred predvideno kolizijo. Prepoznana kolizija v tem položaju ne javi sporočila o napaki, temveč TNC NC-program nadaljuje s tega položaja. Ob tem lahko pride do nepričakovanih premikov oz. kolizij z obdelovancem.

Funkcijo **M140** v povezavi s protikolizijskim nadzorom uporabljajte izključno s številskimi vrednostmi.

V načinu delovanja **Potek programa, posam. blok** preverite, ali dejanski razmik omogoča nadaljevanje NC-programa brez kolizij.

Če potrebujete funkcijo **M140 MB MAX**, morate izbrati kinematiko brez definiranih kolizijskih objektov.

Ob tem upoštevajte, da protikolizijskega nadzora pri kinematiki brez definiranih objektov **ni** mogoče izvajati!

Programiranje: dodatne funkcije

10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Preklic nadzora tipalnega sistema: M141

Standardno delovanje

Ko želite premakniti strojno os in je tipalna glava v položaju za delovanje, TNC prikaže sporočilo o napaki.

Delo z M141

TNC premakne strojne osi tudi, ko je tipalni sistem v položaju za delovanje. Ta funkcija je potrebna, ko pišete lasten merilni cikel v povezavi z merilnim ciklom 3, s čimer želite tipalni sistem po premiku na položaj za delovanje s pozicionirnim nizom spet odmakniti.

Pozor, nevarnost kolizije!

Če uporabite funkcijo M141, pazite, da se tipalni sistem odmaknete v pravilni smeri.

M141 deluje samo pri premikanju z nizi premic.

Delovanje

M141 deluje samo v programskem nizu, v katerem je programirana funkcija M141.

M141 deluje na začetku stavka.

Brisanje osnovne rotacije: M143**Standardno delovanje**

Osnovna rotacija ostane dejavna, dokler je ne ponastavite ali ji ne pripišete nove vrednosti.

Delo z M143

TNC izbriše programirano osnovno rotacijo v NC-programu.

Funkcija **M143** pri premiku na stavek ni dovoljena.

Delovanje

M143 deluje samo v programskem nizu, v katerem je programirana funkcija M143.

M143 deluje na začetku stavka.

Programiranje: dodatne funkcije

10.4 Dodatne funkcije za podajanje orodja

Samodejni dvig orodja s konture pri NC-zaustavitvi: M148

Standardno delovanje

TNC pri NC-zaustavitvi ustavi vse premike. Orodje se zaustavi na točki prekinitve.

Delo z M148

Funkcijo M148 mora omogočiti proizvajalec stroja. Proizvajalec stroja v strojnem parametru definira pot, ki jo TNC opravi pri **DVIGU**.

Če ste v stolpec **LIFTOFF** preglednice orodij za aktivno orodje vnesli parameter **Y**, TNC odmakne orodje od konture za največ 2 mm v smeri orodne osi glej "Vnos podatkov o orodju v preglednico", Stran 176.

LIFTOFF deluje v naslednjih primerih:

- Ko sami sprožite NC-zaustavitev.
- Ko programska oprema sproži NC-zaustavitev, če je npr. v pogonskem sistemu prišlo do napake.
- Pri prekinitvi električnega napajanja.

Pozor, nevarnost kolizije!

Pri vnovičnem premiku na konturo, še posebej pri ukrivljenih površinah, lahko pride do poškodb kontur. Orodje pred vnovičnim primikom najprej odmaknite!

V strojnem parametru **CfgLiftOff** definirajte vrednost, za katero naj se orodje dvigne. V strojnem parametru **CfgLiftOff** lahko funkcijo povsem onemogočite.

Delovanje

M148 deluje tako dolgo, dokler izvajanja ne prekinete z M149.

M148 deluje na začetku stavka, M149 pa na koncu stavka.

Zaokroževanje kotov: M197

Standardno delovanje

Če je popravek polmera aktiven, TNC na zunanjem robu doda prehodni krog. To lahko vodi v brušenje robov.

Delo z M197

S funkcijo M197 se kontura na robu tangencialno podaljša in nato doda manjši prehodni krog. Ko programirate funkcijo M197 in pritisnete tipko ENT, TNC odpre polje za vnos **DL**. V polju **DL** določite dolžino, za katero naj TNC podaljša konturne elemente. S funkcijo M197 se polmer vogala zmanjša, brušenje roba je manjše in izvede se rahlo premikanje.

Delovanje

Funkcija M197 učinkuje po stavkih in deluje le na zunanje robove.

Primeri NC-stavkov

```
L X... Y... RL M197 DL0.876
```


11

**Programiranje:
posebne funkcije**

11.1 Pregled posebnih funkcij

11.1 Pregled posebnih funkcij

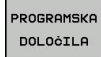
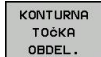
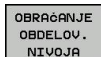
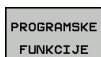
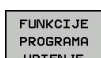
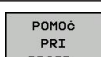
TNC ima za različne aplikacije na voljo naslednje zmožljive posebne funkcije:

Funkcija	Opis
Dinamičen protikolizijski nadzor DCM z vgrajenim upravljanjem vpenjal (možnost št. 40)	Stran 395
Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)	Stran 402
Zmanjševanje tresenja ACC (možnost št. 145)	Stran 413
Delo z besedilnimi datotekami	Stran 425
Delo s prosto definiranimi preglednicami	Stran 429

S tipko **SPEC FCT** in ustreznimi gumbi lahko dostopate do dodatnih posebnih funkcij TNC-ja. V naslednjih preglednicah si lahko ogledate razpoložljive funkcije.

Glavni meni Posebne funkcije (SPEC FCT)

 ► Izberite posebne funkcije.

Gumb	Funkcija	Opis
	Definiranje programskih prednastavitev	Stran 393
	Funkcije za konturne in točkovne obdelave	Stran 393
	Definiranje funkcije PLANE	Stran 441
	Definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom	Stran 394
	Definiranje funkcij struženja	Stran 491
	Pomoč pri programiranju	Stran 143

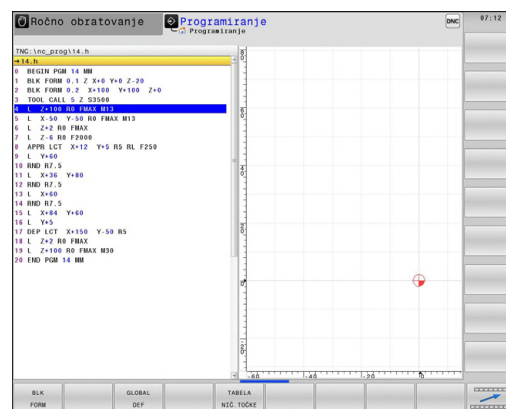
Po pritisku tipke **SPEC FCT** lahko s tipko **GOTO** odprete okno za izbiro **smartSelect**. TNC prikazuje strukturni pregled vseh funkcij, ki so na voljo. Po drevesni strukturi se lahko hitro pomikate s kazalcem ali miško in izbirate funkcije. V desnem oknu prikazuje TNC spletno pomoč za posamezne funkcije.

Meni Programske prednastavitve

PROGRAMSKA
DOLŽILA

- Izberite meni Programske prednastavitve.

Gumb	Funkcija	Opis
BLK FORM	Definiranje surovca	Stran 104
TABELA NIČ. TOČKE	Izbira preglednice ničelnih točk	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle
GLOBAL DEF	Definiranje globalnih parametrov ciklov	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle

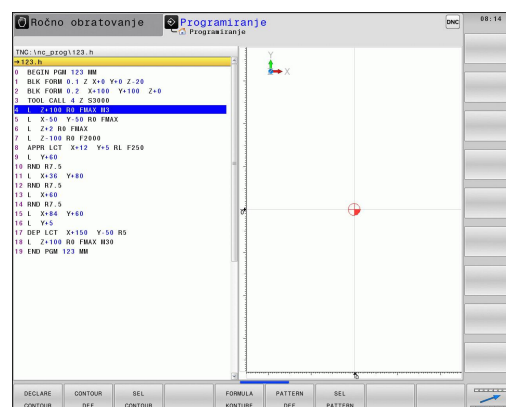

Meni Funkcije za konturne in točkovne obdelave

KONTURNA
TOČKA
OBDEL.

- Izberite meni Funkcije za konturno in točkovno obdelavo.

Gumb	Funkcija	Opis
DECLARE CONTOUR	Dodelitev opisa konture	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle
CONTOUR DEF	Definiranje enostavne konturne formule	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle
SEL CONTOUR	Izbira definicije konture	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle
FORMULA KONTURE	Definiranje zapletene konturne formule	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle
PATTERN DEF	Definiranje pogostega vzorca obdelave	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle
SEL PATTERN	Izbira datoteke s točkami z obdelovalnimi položaji	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle

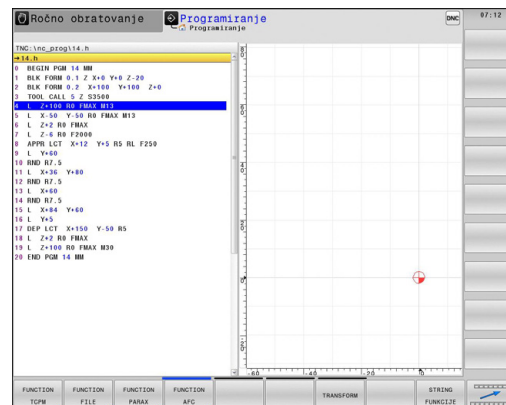

11.1 Pregled posebnih funkcij

Meni za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

- PROGRAMSKE FUNKCIJE ► Meni za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

Gumb	Funkcija	Opis
FUNCTION TCPM	Definiranje pozicioniranja rotacijskih osi	Stran 471
FUNCTION FILE	Definiranje funkcij datoteke	Stran 421
FUNCTION PARAX	Določanje pozicioniranja za vzporedne osi U, V, W	Stran 415
FUNCTION AFC	Definiranje prilagodljivega krmiljenja pomika AFC	Stran 402
TRANSFORM	Definiranje pretvorbe koordinat	Stran 422
STRING FUNKCIJE	Definiranje funkcij nizov	Stran 347
FUNCTION FEED	Definiranje časa zadrževanja	Stran 435
FUNCTION DCM	Definiranje dinamičnega protikolizijskega nadzora DCM	Stran 395
VNOS KOMENTARJA	Vnos komentarja	Stran 144

11.2 Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40)

Funkcija

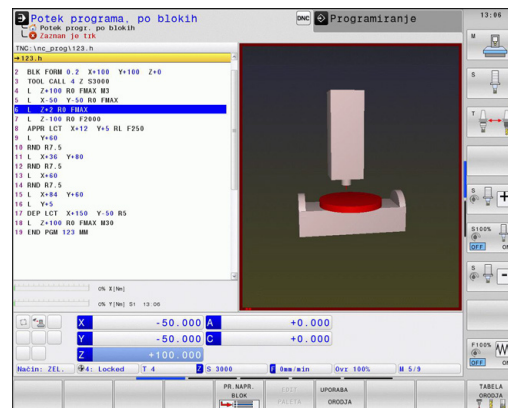

Dinamičen protikolizijski nadzor **DCM** (angl.: **D**ynamic **C**ollision **M**onitoring) za TNC in stroj prilagodi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Proizvajalec stroja lahko določi poljubne objekte, ki jih TNC nadzira pri vseh premikih stroja. Če se zmanjša najmanjši razmik med dvema protikolizijsko nadzorovanima objektoma, TNC javi napako in zaustavi premikanje.

TNC lahko določene kolizijske objekte grafično prikaže v vseh načinih delovanja stroja, glej "Grafični prikaz definiranih kolizijskih objektov", Stran 396.

TNC z vidika kolizije nadzoruje tudi aktivno orodje in ga ustrezno grafično prikaže. TNC ob tem izhaja iz valjastih orodij in upošteva izključno dolžine, polmere in ustrezne predizmere, vnesene v preglednico orodij. TNC v skladu z definicijami v preglednici orodij nadzoruje tudi stopenjska orodja.

Splošno veljavne omejitve:

- DCM pomaga zmanjšati nevarnost kolizije. Vendar TNC ne more upoštevati vseh položajev med delovanjem.
- TNC ne zazna kolizije strojnih komponent in obdelovanca ter kolizije orodja in obdelovanca.
- DCM lahko pred kolizijo zaščiti samo strojne komponente, ki jih je proizvajalec stroja pravilno določil glede na mere, usmerjenost in položaj v strojnem koordinatnem sistemu.
- TNC lahko nadzoruje le orodja, za katera ste v preglednici orodij definirali **pozitivne polmere orodja** in **pozitivne dolžine orodja**.
- TNC upošteva predizmeri orodja **DL** in **DR** iz preglednice orodij. Predizmere orodja v nizu **TOOL CALL** ne bodo upoštevane.
- Pri določenih orodjih, npr. pri glavah nožev, je lahko polmer, ki povzroči kolizijo, večji od vrednosti polmera, definirane v preglednici orodij.
- Po zagonu cikla tipalnega sistema TNC ne nadzira več dolžine in premera tipalne glave, da bi lahko tipali tudi kolizijske objekte.

Programiranje: posebne funkcije

11.2 Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40)

Grafični prikaz definiranih kolizijskih objektov

Grafični prikaz kolizijskih objektov aktivirate tako, da upoštevate naslednji postopek:

- Izberite poljubni način delovanja stroja.

- Pritisnite prekopno tipko za zaslon.

POZICIJA
+
KINEMATIKE

- Izberite želeno postavitev zaslona.

KINEMATIKA
+
PROGRAMA

KINEMAT.

Po potrebi lahko prikaz kolizijskih objektov prilagodite z gumbi.

Grafični prikaz kolizijskih objektov spremenite tako, da upoštevate naslednji postopek:

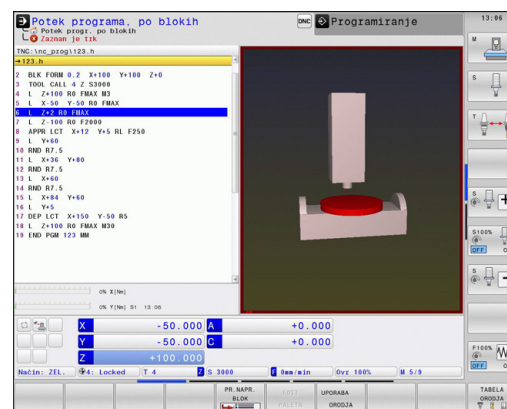
- Po potrebi preklopite med orodnimi vrsticami.

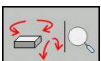
- Pritisnite gumb **KINEMAT.**

KINEMAT.

- Grafični prikaz kolizijskih objektov lahko spremenite z naslednjimi funkcijami.

Na voljo so naslednje funkcije:

Gumb	Funkcija
	Preklop med žičnim in prostorninskim prikazom
	Preklop med zasenčenim in prosojnim prikazom
	Prikaz/skrivanje koordinatnih sistemov, ki nastanejo s transformacijami v opisu kinematike
	Funkcije za vrtenje, povečevanje in premikanje.

Prikazane kolizijske objekte lahko spreminjate tudi z miško.

Na voljo so naslednje funkcije:

- ▶ 3D-vrtenje prikaza: kliknite in držite desno miškino tipko, miško pa premikajte. Če obenem pritisnete tipko Shift, lahko model zavrtite le vodoravno ali navpično.
- ▶ Premikanje prikazanega modela: pritisnite in pridržite srednjo miškino tipko ali kolesce ter premikajte miško. Če obenem pritisnete tipko Shift, lahko model premikate le vodoravno ali navpično.
- ▶ Povečava določenega območja: pritisnite in pridržite levo miškino tipko ter izberite območje. Ko levo miškino tipko spustite, TNC poveča prikaz.
- ▶ Hitro povečanje oz. pomanjšanje poljubnega območja: miškino kolesce zavrtite naprej oz. nazaj.
- ▶ Vrnitev v standardni pogled: pritisnite tipko Shift in hkrati dvokliknite z desno miškino tipko. Če zgolj dvokliknete z desno miškino tipko, se rotacijski kot ohrani.

Programiranje: posebne funkcije

11.2 Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40)

Protikolizijski nadzor v ročnih načinih

V načinih delovanja **Ročno obratovanje** in **El. ročno kolo** TNC zaustavi premikanje, če je najmanjši razmik med dvema protikolizijsko nadzorovanima objektoma manjši od 2 mm. V tem primeru TNC prikaže sporočilo o napaki, v katerem sta navedena oba kolizijska objekta.

TNC tik pred opozorilom o koliziji dinamično zmanjša pomik premikanj, s čimer zagotovi, da se osi pravočasno zaustavijo in ne pride do kolizije.

Če razdelitev zaslona izberete tako, da so na desni strani prikazani kolizijski objekti, TNC objekte s potencialno kolizijo dodatno označi rdeče.

Po prikazu opozorila o koliziji je strojno premikanje mogoče s smerno tipko osi ali krmilnikom samo, če premik poveča razdaljo med kolizijskimi objekti. Premiki, ki razdaljo zmanjšajo ali ohranijo, niso dovoljeni, dokler je protikolizijski nadzor aktiven. Za deaktiviranje protikolizijskega nadzora glej "Aktiviranje in deaktiviranje protikolizijskega nadzora", Stran 400.

Upošteвайте splošno veljavne omejitve, glej "Funkcija", Stran 395

Protikolizijski nadzor v načinih Programski tek

V načinih delovanja **Pozicioniranje z ročno navedbo**, **Potek progr. posam. blok** in **Potek programa, po blokih** TNC zaustavi programski tek, če bi se dva protikolizijsko nadzorovana objekta med tovrstnim tekom drug drugemu približala na manj kot 5 mm. V tem primeru TNC prikaže sporočilo o napaki, v katerem sta navedena oba kolizijska objekta.

Če razdelitev zaslona izberete tako, da so na desni strani prikazani kolizijski objekti, TNC objekte s potencialno kolizijo dodatno označi rdeče.

TNC premike nadzoruje po nizih. TNC Programski tek z opozorilom o koliziji prekine pri nizu, pri katerem bi prišlo do kolizije.

Pozor, nevarnost kolizije!

Pri funkciji **M140 MB MAX** in sočasno potencialno delujočemu protikolizijskemu nadzoru (aktivirana možnost št. 40 in izbrana kinematika z definiranimi kolizijskimi objekti) se vračanje orodja po potrebi ne konča šele pri robu območja premikanja, temveč že pred predvideno kolizijo. Prepoznana kolizija v tem položaju ne javi sporočila o napaki, temveč TNC NC-program nadaljuje s tega položaja. Ob tem lahko pride do nepričakovanih premikov oz. kolizij z obdelovancem.

Funkcijo **M140** v povezavi s protikolizijskim nadzorom uporabljajte izključno s številskimi vrednostmi.

V načinu delovanja **Potek programa, posam. blok** preverite, ali dejanski razmik omogoča nadaljevanje NC-programa brez kolizij.

Če potrebujete funkcijo **M140 MB MAX**, morate izbrati kinematiko brez definiranih kolizijskih objektov. Ob tem upoštevajte, da protikolizijskega nadzora pri kinematiki brez definiranih objektov **ni** mogoče izvajati!

Omejitve pri Programskem teku:

- Pri vrtanju navojev z izravnalno vpenjalno glavo kolizijski nadzor upošteva le osnovno postavitvev izravnalne vpenjalne glave.
- Funkcijo prekrivanja s krmilnikom **M118** lahko pri aktivnem protikolizijskem nadzoru izvedete le, če je Programski tek zaustavljen.
- TNC protikolizijskega nadzora ne more izvajati, če funkcije oz. cikli zahtevajo sklapljanje več osi, kot npr. pri izsredinskem struženju.
- TNC protikolizijskega nadzora ne more izvajati, če pri nadzoru zamika ni referencirana vsaj ena os.

Poleg tega upoštevajte splošno veljavne omejitve, glej "Funkcija", Stran 395

Programiranje: posebne funkcije

11.2 Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40)

Aktiviranje in deaktiviranje protikolizijskega nadzora

Včasih je treba protikolizijski nadzor začasno deaktivirati:

- če je treba zmanjšati razmik med dvema protikolizijsko nadzorovanima objektoma
- če je treba preprečiti zaustavitve Programskega teka

Pozor, nevarnost kolizije!

Če deaktivirate protikolizijski nadzor, TNC v primeru nevarnosti kolizije ne prikaže sporočila o napaki!

Poleg tega TNC pri neaktivnem protikolizijskem nadzoru ne prepreči premikov, ki lahko povzročijo kolizijo!

Trajno ročno aktiviranje in deaktiviranje protikolizijskega nadzora

- ▶ Izberite način **Ročno obratovanje** ali **El. ročno kolo**.

- ▶ Po potrebi preklopite med orodnimi vrsticami.

- ▶ Pritisnite gumb **KOLIZIJA**.

- ▶ Izberite načine, za katere želite izvesti prilagoditev:

- **Programski tek:** Pozicioniranje z ročno navedbo, Potek programa, posam. blok in Potek programa, po blokih
- **Ročno:** Ročno obratovanje in El. ročno kolo

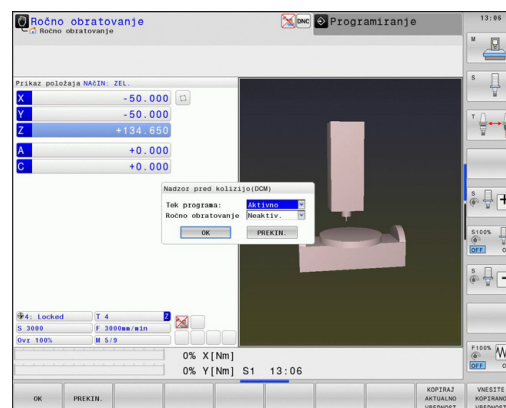
- ▶ Pritisnite tipko **POJDI**.

- ▶ Izberite stanje, ki bo veljalo za izbrane načine:
 - **Neaktivno:** deaktiviranje protikolizijskega nadzora
 - **Aktivno:** aktiviranje protikolizijskega nadzora

- ▶ Pritisnite gumb **OK**.

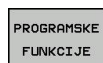
Dinamičen protikolizijski nadzor (možnost št. 40) 11.2

Začasno programsko krmiljeno aktiviranje in deaktiviranje protikolizijskega nadzora

- ▶ NC-program odprite v načinu **Programiranje**.
- ▶ Miškin kazalec premaknite na zeleno mesto, npr. pred ciklom 800, da omogočite izsredinsko struženje.

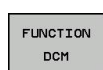
- ▶ Pritisnite tipko **SPEC FCT**

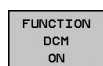
- ▶ Pritisnite gumb **PROGRAMSKE FUNKCIJE**.

- ▶ Preklopite med orodnimi vrsticami.

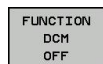

- ▶ Pritisnite gumb **FUNCTION DCM**.

- ▶ Z ustreznim gumbom izberite stanje:

- **FUNCTION DCM ON**: aktiviranje protikolizijskega nadzora
- **FUNCTION DCM OFF**: deaktiviranje protikolizijskega nadzora

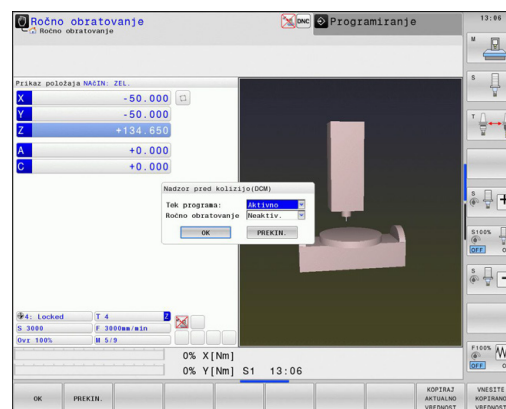
Nastavitve, ki jih določite s funkcijo **FUNCTION DCM** veljajo izključno v aktivnem NC-programu.

Po koncu programa ali izbor novega programa znova veljajo nastavitve, ki ste jih izbrali za **Programski tek** in **Ročno** z gumbom **KOLIZIJA**: glej "Trajno ročno aktiviranje in deaktiviranje protikolizijskega nadzora", Stran 400

Simboli

V prikazu stanja je stanje protikolizijskega nadzora prikazano s simboli:

Simbol	Funkcija
	Protikolizijski nadzor je aktiven
	Protikolizijski nadzor ni na voljo
	Protikolizijski nadzor ni aktiven

Programiranje: posebne funkcije

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

Uporaba

To funkcijo mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja.

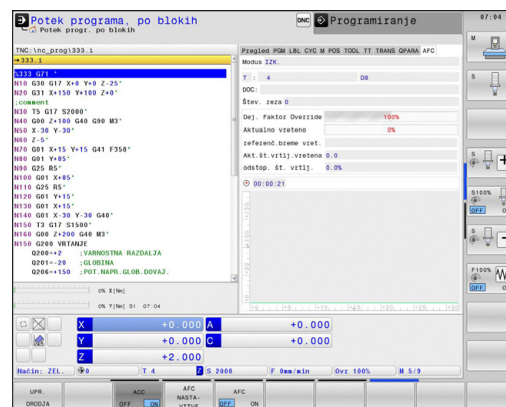
Upoštevajte priročnik za stroj!

Proizvajalec stroja lahko določi tudi, ali naj TNC kot začetno vrednost za krmiljenje pomika uporabi moč vretena ali drugo poljubno vrednost.

Za orodja pod 5 mm premera prilagodljivo krmiljenje pomika ni smiselno. Mejni premer je lahko tudi večji, če je nazivna moč vretena zelo visoka.

Pri obdelavah, pri katerih se morata pomik in število vrtljajev vretena ujemati (npr. pri vrtanju navojev), ne smete delati s prilagodljivim krmiljenjem pomika.

Pri prilagodljivem krmiljenju pomika TNC samodejno krmili pomik podajanja orodja pri izvajanju programa glede na trenutno moč vretena. Moč vretena, ki pripada vsakemu obdelovalnemu nizu, je treba ugotoviti v učnem rezu in jo TNC shrani v datoteki, ki pripada obdelovalnemu programu. Pri zagonu posameznega obdelovalnega niza, ki se v normalnem primeru izvede z vklopom vretena, TNC krmili pomik tako, da je ta znotraj definiranega območja.

Na ta način lahko preprečite negativne učinke na orodje, obdelovanec in stroj, ki lahko nastanejo pri spremenljivih rezalnih pogojih. Rezalni pogoji se spremenijo še posebej zaradi:

- Obraba orodja
- Spremenljive globine reza, ki se pogosteje pojavljajo pri vlitih kosih
- Spremembe trdote, ki nastanejo zaradi lastnosti materiala

Uporaba prilagodljivega krmiljenja pomika AFC nudi naslednje prednosti:

- Optimiranje obdelovalnega časa

S krmiljenjem pomika skuša TNC med celotnim časom obdelave ohraniti naučeno največjo moč vretena. Skupni čas obdelave se skrajša s povečanjem pomika na obdelovalnih območjih z manjšim iznosom materiala.

- Nadzor orodja

Če moč vretena prekorači naučeno vrednost, TNC zmanjša pomik za toliko, da se znova doseže referenčna moč vretena. Če se pri obdelavi prekorači največja moč vretena in je obenem najnižji definirani pomik premajhen, izvede TNC izklop. S tem preprečite posledične poškodbe po lomu rezkala ali njegovi obrabi.

- Varovanje strojne mehanike

S pravočasnim zmanjšanjem pomika oz. z ustreznimi izklopom se preprečijo poškodbe stroja zaradi preobremenitve.

Programiranje: posebne funkcije

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

Definiranje osnovnih nastavitev AFC-ja

V preglednici **AFC.TAB**, ki mora biti shranjena v korenskem imeniku **TNC:\table**, določite nastavitve krmiljenja, s katerimi naj TNC opravlja krmiljenje pomika.

Podatki v tej preglednici predstavljajo privzete vrednosti, ki se pri učnem rezu kopirajo v odvisno datoteko, ki pripada posameznemu obdelovalnemu programu, in služijo kot osnova za krmiljenje. V tej preglednici morajo biti definirani naslednji podatki:

Stolpec	Funkcija
NR	Zaporedna številka vrstice v preglednici (sicer nima nobene dodatne funkcije).
AFC	Ime krmilne nastavitve. To ime morate vnesti v stolpec AFC preglednice orodij. Določi pripadnost krmilnih parametrov za orodje.
FMIN	Pomik, pri katerem naj TNC opravi reakcijo ob preobremenitvi. Vrednost vnesite v odstotkih glede na programirani pomik. Razpon vnosa: 50 do 100 %.
FMAX	Največji pomik v materialu, do katerega lahko TNC samodejno povečuje. Vrednost vnesite v odstotkih glede na programirani pomik.
FIDL	Pomik, s katerim naj TNC izvaja premikanje, če orodje ne reže (pomik v zraku). Vrednost vnesite v odstotkih glede na programirani pomik.
FENT	Pomik, s katerim naj TNC izvaja premikanje, ko orodje vstopi v material ali izstopi iz njega. Vrednost vnesite v odstotkih glede na programirani pomik. Največja vrednost vnosa: 100 %.
OVLD	Reakcija, ki naj jo TNC izvede pri preobremenitvi: ■ M: izvedba makra, ki ga je določil proizvajalec stroja. ■ S: izvedba takojšnje NC-zaustavitve. ■ F: NC-zaustavitev, ko je orodje odmaknjeno. ■ E: samo prikaz sporočila o napaki na zaslonu. ■ -: brez reakcije ob preobremenitvi. TNC reagira ob preobremenitvi, če je pri aktivnem krmiljenju največja moč vretena prekoračena za več kot 1 sekundo in obenem ni dosežen najmanjši definirani pomik. Želeno funkcijo vnesite z ASCII-tipkovnico.

Stolpec	Funkcija
POUT	Moč vretena, pri kateri naj TNC zazna izstop obdelovanca. Vrednost vnesite v odstotkih glede na naučeno referenčno obremenitev. Priporočena vrednost: 8 %.
SENS	Občutljivost (agresivnost) krmiljenja. Vnesite vrednost med 50 in 200. 50 pomeni počasno, 200 pa zelo agresivno krmiljenje. Agresivno krmiljenje krmili hitro in z visokimi spremembami vrednosti, vendar se nagiba k prekoračevanju. Priporočena vrednost: 100.
PLC	Vrednost, ki naj jo TNC na začetku obdelovalnega niza prenese na PLC. Funkcijo določi proizvajalec stroja, upoštevajte priročnik za stroj.

V preglednici **AFC.TAB** lahko definirate poljubno število nastavitev krmilnega sistema (vrstice). Če v imeniku **TNC:\table** ni preglednice **AFC.TAB**, TNC za učni rez uporabi fiksno določene nastavitve krmilnega sistema. Vendar se praviloma priporoča delo s preglednico **AFC.TAB**.

Sledite naslednjemu postopku, da ustvarite datoteko **AFC.TAB** (potrebno samo, če datoteka še ne obstaja):

- ▶ Izberite način **Programiranje**.
- ▶ Izberite upravljanje datotek tako, da pritisnete tipko **PGM MGT**.
- ▶ Izberite imenik **TNC:**.
- ▶ Odprite novo datoteko **AFC.TAB** in potrdite s tipko **ENT**: TNC prikaže seznam oblik preglednice.
- ▶ Izberite obliko preglednice **AFC.TAB** in potrdite s tipko **ENT**: TNC shrani preglednico z nastavitvami krmiljenja **Standard**.

Programiranje: posebne funkcije

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

Izvedba učnega reza

TNC ponuja več funkcij, s katerimi lahko začnete in končate učni rez:

- **FUNCTION AFC CTRL:** funkcija AFC CTRL zažene običajno delovanje z mesta, na katerem bo ta niz obdelan (tudi, če učna faza še ni zaključena).
- **FUNCTION AFC CUT BEGIN TIME1 DIST2 LOAD3:** TNC zažene zaporedje rezov z aktivnim AFC. Do preklopa iz učnega reza v običajno delovanje pride takoj, ko je bilo v učni fazi mogoče določiti referenčno moč ali je bil izpolnjen en od podatkov TIME, DIST ali LOAD. S podatkom TIME določite največji čas trajanja učne faze v sekundah. DIST določa največjo pot za učni rez. Z LOAD lahko neposredno določite referenčno obremenitev.
- **FUNCTION AFC CUT END:** Funkcija AFC CUT END konča krmiljenje AFC.

Privzete vrednosti TIME, DIST in LOAD delujejo načinovno. Ponastavite jih lahko z vnosom 0.

Programiranje funkcije AFC

Postopek za programiranje funkcije AFC za zagon in zaključek učnega reza:

- ▶ V načinu delovanja **Programiranje** izberite tipko SPEC FCT.
- ▶ Izberite gumb **PROGRAMSKE FUNKCIJE**.
- ▶ Izberite gumb **FUNCTION AFC**
- ▶ Izbira funkcije

Pri učnem rezu TNC najprej kopira osnovne nastavitve, ki so za vsak obdelovalni niz definirane v preglednici AFC.TAB, v datoteko **<name>.H.AFC.DEP**. **<ime>** pri tem ustreza imenu NC-programa, za katerega ste izvedli učni rez. Dodatno TNC med učnim rezom ugotovi največjo moč vretena in to vrednost prav tako shrani v preglednico.

Vsaka vrstica datoteke **<name>.H.AFC.DEP** ustreza enemu obdelovalnemu nizu, ki ga zaženete z **FUNCTION AFC CUT BEGIN** in končate z **FUNCTION AFC CUT END**. Vse podatke v datoteki **<name>.H.AFC.DEP** lahko urejate, če želite izvesti še optimiranje. Če ste opravili optimiranje v primerjavi z vrednostmi, ki so navedene v preglednici AFC.TAB, TNC v stolpcu AFC zapiše * pred nastavitvijo krmiljenja. Poleg podatkov iz preglednice AFC.TAB, glej "Definiranje osnovnih nastavitev AFC-ja", Stran 404, TNC v datoteko **<name>.H.AFC.DEP** shrani še naslednje dodatne informacije:

Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45) 11.3

Stolpec	Funkcija
NR	Številka obdelovalnega niza.
TOOL	Številka ali ime orodja, s katerem je bil izveden obdelovalni niz (urejanje ni mogoče).
IDX	Indeks orodja, s katerem je bil izveden obdelovalni niz (urejanje ni mogoče).
N	Razlikovanje za priklic orodja: ■ 0: orodje je bilo priklicano s svojo številko orodja. ■ 1: orodje je bilo priklicano s svojim imenom orodja.
PREF	Referenčna obremenitev vretena. TNC ugotovi vrednost v odstotkih glede na nazivno moč vretena.
ST	Stanje obdelovalnega niza: ■ L: pri naslednji izvedbi se za ta obdelovalni niz izvede učni rez in TNC prepíše že vnesene vrednosti v tej vrstici. ■ C: učni rez je bil uspešno izveden. Pri naslednji obdelavi lahko uporabljate samodejno krmiljenje pomika.
AFC	Ime krmilne nastavitve.

Programiranje: posebne funkcije

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

Preden opravite učni rez, pazite na naslednje pogoje:

- Po potrebi krmilne nastavitve prilagodite v preglednici AFC.TAB.
- Želeno krmilno nastavitve za vsa orodja vnesite v stolpec AFC preglednice orodij TOOL.T.
- Izberite program, v katerem želite izvesti učenje.
- Z gumbom aktivirajte funkcijo AFC, glej "Aktiviranje/deaktiviranje AFC-ja", Stran 409

Funkcije za začetek in konec obdelovalnega niza so odvisne od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Za orodje lahko izvedete učenje poljubnega števila obdelovalnih korakov. Zato vam proizvajalec stroja da na voljo ali funkcijo ali vgradi to možnost v funkcije za vklop vretena. Upoštevajte priročnik za stroj!

Ko izvedete učni rez, prikaže TNC v pojavnem oknu do zdaj ugotovljeno referenčno moč vretena.

Referenčno moč lahko kadarkoli ponastavite tako, da pritisnete gumb **PONASTAVI IZBIRO**. TNC nato znova zažene učenje.

Če opravite učni rez, TNC notranje nastavi prednostno nastavitve vretena na 100%. Nato števila vrtljajev vretena ne morete več spremeniti.

Med učnim rezom lahko poljubno spreminjate pomik pri obdelovanju s prednostnim pomikom in s tem vpliv na ugotovljeno referenčno obremenitev.

V načinu učenja vam ni treba izvesti celotnega obdelovalnega niza. Če se rezni pogoji ne bodo več bistveno spreminjali, lahko takoj preklopite v način za krmiljenje. Za to pritisnete gumb **KONEC UČENJA** in stanje se nato spremeni iz L v C.

Učni rez lahko po potrebi poljubno pogosto ponovite. Stanje **ST** znova ročno nastavite na L. Ponavljanje učnega reza je lahko potrebno, če je programirani pomik programiran mnogo previsoko in ste morali med obdelovalnim korakom zavrteti vrtljivi gumb za preglasitev pomika močno nazaj.

TNC spremeni stanje iz učenja (L) v krmiljenje (C) samo, če je ugotovljena referenčna obremenitev večja od 2 %. Pri manjših vrednostih prilagodljivo krmiljenje pomika ni mogoče.

Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45) 11.3

Za izbiro in morebitno urejanje datoteke <name>.H.AFC.DEP upoštevajte naslednji postopek:

- ▶ Izberite način **Programski tek - Zaporedje nizov**.

- ▶ Preklopite med orodnimi vrsticami.

- ▶ Izberite preglednico z AFC-nastavitvami.
- ▶ Po potrebi izvedite optimiranje.

Upoštevajte, da datoteke <name>.H.AFC.DEP ni mogoče urejati, dokler se izvaja NC-program <name>.H.

TNC omogoči urejanje šele, ko je bila izvedena ena od naslednjih funkcij:

- M02
- M30
- END PGM

Datoteko <name>.H.AFC.DEP lahko spreminjate tudi v načinu **Programiranje**. Po potrebi lahko v tem načinu obdelovalni niz (celotno vrstico) tudi izbrišete.

Za urejanje datoteke <name>.H.AFC.DEP morate upravljanje datoteke nastaviti tako, da so prikazane vse vrste datotek (gumb **IZBIRA VRSTE**). Oglejte si tudi: "Datoteke", Stran 116

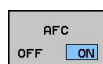
Aktiviranje/deaktiviranje AFC-ja

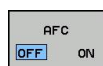
- ▶ Izberite način **Programski tek - Zaporedje nizov**.

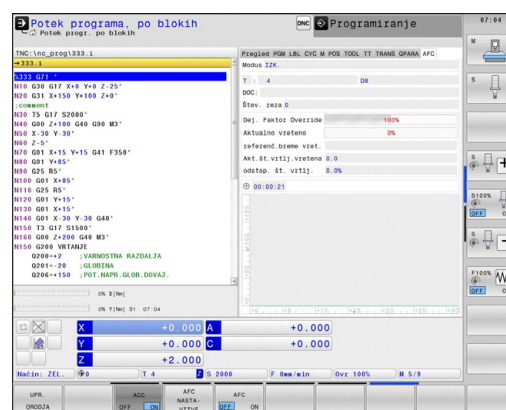
- ▶ Preklopite med orodnimi vrsticami.

- ▶ Za aktiviranje prilagodljivega krmiljenja pomika nastavite gumb na **VKLOP** in TNC v prikazu položaja prikaže simbol za AFC, glej "Prikazi stanja", Stran 78

- ▶ Za deaktiviranje prilagodljivega krmiljenja pomika nastavite gumb na **IZKLOP**.

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

Prilagodljivo krmiljenje pomika je aktivno, dokler ga z gumbom znova ne deaktivirate. Nastavitev gumba ostane v TNC-ju shranjena tudi po prekinitvi električnega napajanja.

Če je prilagodljivo krmiljenje pomika aktivno v načinu **Krmiljenje**, TNC notranje nastavi vreteno na 100 %. Nato števila vrtljajev vretena ne morete več spremeniti.

Če je prilagodljivo krmiljenje pomika aktivno v načinu **Krmiljenje**, TNC prevzame funkcijo vretena:

- Če povečate prednosti pomik, to ne vpliva na krmiljenje.
- Če prednostni pomik zmanjšate za več kot **10 %** glede na maksimalni položaj, TNC izklopi prilagodljivo krmiljenje pomika. V tem primeru TNC prikaže okno z ustrezno pomočjo.

V NC-nizih, v katerih je programiran **FMAX**, prilagodljivo krmiljenje pomika **ni aktivno**.

Premik na stavek je pri aktivnem krmiljenju pomika dovoljen in TNC upošteva številko reza vstopnega mesta.

TNC v dodatnem prikazu stanja prikazuje različne informacije, če je prilagodljivo krmiljenje pomika aktivno, glej "Dodatni prikazi stanja", Stran 79. Na prikazu položaja TNC dodatno prikazuje simbol .

Protokolna datoteka

Med učnim rezom TNC shrani za vsak obdelovani niz različne informacije v datoteko **<name>.H.AFC2.DEP**. **<ime>** pri tem ustreza imenu NC-programa, za katerega ste izvedli učni rez. Pri krmiljenju posodobi TNC podatke in izvede različne analize. V tej preglednici so shranjeni naslednji podatki:

Stolpec	Funkcija
NR	Številka obdelovalnega niza.
TOOL	Številka ali ime orodja, s katerim je bil izveden obdelovalni niz.
IDX	Indeks orodja, s katerim je bil izveden obdelovalni niz.
SNOM	Želeno število vrtljajev vretena [U/min].
SDIF	Največja razlika števila vrtljajev vretena v odstotkih od želenega števila vrtljajev.
LČAS	Obdelovalni čas za učni rez.
CČAS	Obdelovalni čas za krmilni rez.
ČAS RAZ	Časovna razlika med obdelovalnim časom pri učenju in krmiljenju v odstotkih.
PMAKS	Največja moč vretena, ki se pojavi med obdelavo. TNC prikaže vrednost v odstotkih glede na nazivno moč vretena.
PREF	Referenčna obremenitev vretena. TNC prikaže vrednost v odstotkih glede na nazivno moč vretena.
FMIN	Faktor najmanjšega pomika, ki se pojavi. TNC prikaže vrednost v odstotkih glede na programirani pomik.
OVLD	Dejanje, ki ga je TNC izvedel pri preobremenitvi: ■ M: izveden je bil makro, ki ga je definiral proizvajalec stroja. ■ S: izvedena je bila neposredna NC-zaustavitev. ■ F: NC-zaustavitev je bila izvedena, ko se je orodje odmaknilo. ■ E: na zaslonu se je prikazalo sporočilo o napaki. ■ -: dejanje ob preobremenitvi ni bilo izvedeno.
BLOK:	Številka stavka, na kateri se prične obdelovalni niz.

TNC ugotovi celotni čas obdelave za učne reze (**LČAS**), vse krmilne reze (**CČAS**) in celotno časovno razliko (**ČAS RAZ**) ter vnese te podatke za ključno besedo **TOTAL** v zadnjo vrstico protokolne datoteke. TNC lahko ugotovi časovno razliko (**ČAS RAZ**) samo, če v celoti izvedete učni rez. Sicer ostane stolpec prazen.

Programiranje: posebne funkcije

11.3 Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC (možnost št. 45)

Za izbiro datoteke <name>.H.AFC2.DEP upoštevajte naslednji postopek:

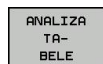
- ▶ Izberite način **Programski tek - Zaporedje stavkov**.

- ▶ Preklopite med orodnimi vrsticami.

- ▶ Izberite preglednico z AFC-nastavitvami.

- ▶ Prikažite protokolno datoteko.

NAdzor nad zlomom/obrabo orodja

To funkcijo mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja.

Upoštevajte priročnik za stroj!

S funkcijo nadzora zloma orodja/obrabe orodja je mogoče ugotoviti zlom orodja glede na rez pri aktivnem AFC-ju.

S funkcijami, ki jih je definiral proizvajalec stroja, lahko v odstotkih definirate vrednosti za zaznavanje zloma ali obrabe glede na nazivno moč.

Če je definirana mejna moč vretena prevelika ali premajhna, izvede TNC NC-zaustavitev.

Nadzorovanje obremenitve vretena

To funkcijo mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

S funkcijo nadzorovanja obremenitve vretena je mogoče na preprost način nadzorovati obremenitev vretena, da na primer zaznate preobremenitve glede na moč vretena.

Funkcija ni odvisna od AFC-ja, torej ni odvisna od reza in učnih rezov. S funkcijo, ki jo je definiral proizvajalec stroja, definirajte samo odstotkovno vrednost mejne vrednosti vretena glede na nazivno moč.

Če je definirana mejna moč vretena prevelika ali premajhna, izvede TNC NC-zaustavitev.

11.4 Aktivno zmanjševanje tresenja ACC (možnost št. 145)

Uporaba

To funkcijo mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja.

Upoštevajte priročnik za stroj!

Pri grobem obdelovanju (zmogljiva rezkala) prihaja do velikih rezkalnih sil. Glede na število vrtljajev orodja, kot tudi na resonance in količino ostružkov orodnega stroja (učinek rezkanja), lahko pride do tresenja. Ti tresljaji za stroj pomenijo veliko obremenitev. Na površini obdelovanca zaradi tresenja nastanejo neprijetne sledi. Tudi orodje se s tresenjem močno in neenakomerno obrabi, v skrajnem primeru pa lahko pride celo do zloma orodja.

Za zmanjšanje tresenja stroja nudi podjetje HEIDENHAIN z **ACC (Active Chatter Control)** učinkovito nadzorno funkcijo. Pri zmogljivem rezanju deluje uporaba te nadzorne funkcije še posebno pozitivno. Z ACC so učinki rezkanja znatno boljši. Glede na vrsto stroja se lahko učinek drobljenja ostružkov v istem času poveča za okoli 25 % ali več. Istočasno pa zmanjšate obremenitev stroja in povečate življenjsko dobo orodja.

Upoštevajte, da je bila funkcija ACC razvita posebej za zmogljivo rezanje in da jo je predvsem pri tem mogoče učinkovito uporabljati. Če želite izvedeti, ali ACC tudi pri običajnem grobem rezkanju omogoča te prednosti, morate to ugotoviti z ustreznimi poskusi. Če uporabljate funkcijo ACC, morate v preglednico orodij TOOL.T vnesti število rezil **CUT** za ustrezno orodje.

Programiranje: posebne funkcije

11.4 Aktivno zmanjševanje tresenja ACC (možnost št. 145)

Aktiviranje/deaktiviranje ACC-ja

Za aktiviranje ACC-ja morate za ustrezno orodje v preglednici orodij TOOL.T stolpec **ACC** najprej nastaviti na Y (tipka ENT = Y, tipka NO ENT = N).

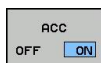
Aktiviranje/deaktiviranje ACC-ja za delovanje stroja:

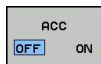
- ▶ Izberite način delovanja **Programski tek - zaporedje nizov**, **Programski tek - posamezni niz** ali **Pozicioniranje z ročnim vnosom**

- ▶ Preklopite med orodnimi vrsticami.

- ▶ Za aktiviranje ACC-ja nastavite gumb na **VKLOP** in TNC v prikazu položaja prikaže simbol za AFC, glej "Prikazi stanja", Stran 78

- ▶ Za deaktiviranje ACC-ja nastavite gumb na **IZKLOP**.

Če je funkcija ACC aktivna, TNC v prikazu položaja prikazuje simbol **ACC**.

11.5 Obdelava z vzporednimi osmi U, V in W

Pregled

Vaš stroj mora konfigurirati proizvajalec stroja, če želite uporabljati funkcije vzporednih osi.

Glede na konfiguracijo je lahko privzeto vklopljena funkcija PARAXCOMP.

Upoštevajte priročnik za stroj!

Poleg glavnih osi X, Y in Z obstajajo še vzporedne dodatne osi U, V in W. Glavne in vzporedne osi so nespremenljivo dodeljene ena drugi.

Glavna os	Vzporedna os	Krožna os
X	U	A
Y	V	B
Z	W	C

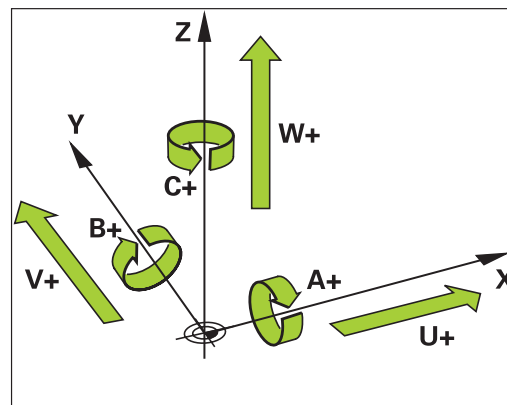
Na TNC-ju so za obdelovanje z vzporednimi osmi U, V in W na voljo naslednje funkcije:

Gumb	Funkcija	Pomen	Stran
	PARAXCOMP	Določite, kako naj se TNC obnaša pri pozicioniranju vzporednih osi.	417
	PARAXMODE	Določite, s katerimi osmi naj TNC izvede obdelavo.	418

Po zagonu TNC-ja se praviloma uporablja standardna konfiguracija.

Pred spremembo strojne kinematike morate dezaktivirati funkcije vzporednih osi.

Programiranje: posebne funkcije

11.5 Obdelava z vzporednimi osmi U, V in W

FUNKCIJA PARAXCOMP DISPLAY

S funkcijo **PARAXCOMP DISPLAY** vklopite funkcijo prikaza za premika vzporedne osi. TNC izračuna premikanje vzporedne osi na prikazu položaja pripadajoče glavne osi (prikaz vsote). Prikaz položaja glavne osi na ta način vedno prikazuje relativno razdaljo med orodjem in obdelovancem neodvisno od tega, ali premikate glavno ali pomožno OS.

Pri tem sledite naslednjemu postopku:

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">SPEC
FCT</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">PROGRAMSKE
FUNKCIJE</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">FUNCTION
PARAX</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">FUNCTION
PARAXCOMP</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;">FUNCTION
PARAXCOMP
DISPLAY</div>	▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami. ▶ Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom ▶ Izberite FUNKCIJO PARAX ▶ Izberite FUNKCIJO PARAXCOMP ▶ Izberite FUNKCIJO PARAXCOMP DISPLAY ▶ Določite vzporedno os in njeno premikanje, ki ga naj TNC izračuna na prikazu položaja pripadajoče glavne osi.

FUNKCIJA PARAXCOMP MOVE

Funkcijo **PARAXCOMP MOVE** lahko uporabljate le v povezavi s premočrtnimi stavki (L).

S funkcijo **PARAXCOMP MOVE** uravnava TNC premike vzporedne osi z izravnalnimi premiki v posamezni pripadajoči glavni osi.

Pri premiku vzporedne osi W v negativni smeri je bila hkrati na primer za enako vrednost premaknjena tudi glavna os Z v pozitivni smeri. Relativna razdalja med orodjem in obdelovancem ostane enaka. Pri uporabi portalnega stroja uvlecite pinolo, da prečko sinhrono premaknete navzdol.

Pri tem sledite naslednjemu postopku:

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">SPEC
FCT</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">PROGRAMSKE
FUNKCIJE</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">FUNCTION
PARAX</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin-bottom: 10px;">FUNCTION
PARAXCOMP</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;">FUNCTION
PARAXCOMP
MOVE</div>	▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami. ▶ Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom ▶ Izberite FUNKCIJO PARAX ▶ Izberite FUNKCIJO PARAXCOMP ▶ Izberite FUNKCIJO PARAXCOMP MOVE ▶ Določite vzporedno os.

NC-stavek

13 FUNKCIJA PARAXCOMP DISPLAY W

NC-stavek

13 FUNKCIJA PARAXCOMP MOVE W

Deaktiviranje funkcije FUNCTION PARAXCOMP

Po zagonu TNC-ja se praviloma uporablja standardna konfiguracija.

TNC funkcijo vzporedne osi **PARAXCOMP** ponastavi z naslednjimi funkcijami:

- Izbira programa
- **PARAXCOMP OFF**

Pred spremembo strojne kinematike morate deaktivirati funkcije vzporednih osi.

S funkcijo **PARAXCOMP OFF** izklopite funkcije vzporedne osi **PARAXCOMP DISPLAY** in **PARAXCOMP MOVE**. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

FUNCTION
PARAX

- Izberite **FUNKCIJO PARAX**

FUNCTION
PARAXCOMP

- Izberite **FUNKCIJO PARAXCOMP**

FUNCTION
PARAXCOMP
OFF

- Izberite **FUNKCIJO PARAXCOMP OFF**. Če želite funkcije vzporedne osi izklopiti samo za posamezne vzporedne osi, potem dodatno navedite tudi to os.

NC-nizi

13 FUNKCIJA PARAXCOMP OFF

13 FUNKCIJA PARAXCOMP OFF W

Programiranje: posebne funkcije

11.5 Obdelava z vzporednimi osmi U, V in W

FUNKCIJA PARAXMODE

Za aktivacijo funkcije **PARAXMODE** morate vedno določiti 3 osi.

Če kombinirate funkciji **PARAXMODE** in **PARAXCOMP**, TNC deaktivira funkcijo **PARAXCOMP** za os, ki je bila določena v obeh funkcijah. Po deaktivaciji **PARAXMODE** je funkcija **PARAXCOMP** znova aktivna.

S funkcijo **PARAXMODE** določite osi, s katerimi naj TNC izvede obdelavo. Vse premike in opise kontur programirate neodvisno od stroja z glavnimi osmi X, Y in Z.

V funkciji **PARAXMODE** definirajte 3 osi (npr. **FUNKCIJA PARAXMODE X Y W**), s katerimi izvede TNC programirane premike.

Pri tem sledite naslednjemu postopku:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

FUNCTION
PARAX

- Izberite **FUNKCIJO PARAX**

FUNCTION
PARAXMODE

- Izberite **FUNKCIJO PARAXMODE**

FUNCTION
PARAXMODE

- Izberite **FUNKCIJO PARAXMODE**
- Določite osi za obdelavo.

Hkratno premikanje glavne in vzporedne osi

Kadar je aktivna funkcija **PARAXMODE**, izvede TNC programirane premike z osmi, določenimi v funkciji. Če naj TNC hkrati izvede premike vzporedne in pripadajoče glavne osi, lahko to os dodatno vnesete z znakom »&«. Os z znakom & se pri tem nanaša na glavno os.

Sintaktični element »&« je dovoljen le v L-stavkih.

Dodatno pozicioniranje glavne osi z ukazom »&« je možno v REF-sistemu. Če ste prikaz položaja nastavili na »dejansko vrednost«, ta premik ne bo prikazan. Po potrebi preklopite prikaz položaja na »REF-vrednost«.

NC-stavek

13 FUNKCIJA PARAXMODE X Y W

NC-stavek

13 FUNKCIJA PARAXMODE X Y W

14 L Z+100 &Z+150 R0 FMAX

Deaktiviranje funkcije FUNCTION PARAXMODE

Po zagonu TNC-ja se praviloma uporablja standardna konfiguracija.

TNC funkcijo vzporedne osi **PARAXMODE OFF** ponastavi z naslednjimi funkcijami:

- Izbira programa
- Konec programa
- M2 oz. M30
- **PARAXMODE OFF**

Pred spremembo strojne kinematike morate deaktivirati funkcije vzporednih osi.

NC-stavek

13 FUNCTION PARAXMODE OFF

S funkcijo **PARAXCOMP OFF** izklopite funkcijo vzporedne osi. TNC uporablja glavne osi, ki jih je konfiguriral proizvajalec stroja. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

FUNCTION
PARAX

- Izberite **FUNKCIJO PARAX**

FUNCTION
PARAXMODE

- Izberite **FUNKCIJO PARAXMODE**

FUNCTION
PARAXMODE
OFF

- Izberite **FUNKCIJO PARAXMODE OFF**

Programiranje: posebne funkcije

11.5 Obdelava z vzporednimi osmi U, V in W

Primer vrtanja z osjo W

0 BEGIN PGM PAR MM	
1 BLK FORM 0.1 Z X+0 Y+0 Z-20	
2 BLK FORM 0.2 X+100 Y+100 Z+0	
3 TOOL CALL 5 Z S2222	Priklic orodja z osjo vretena Z
4 L Z+0 W+0 R0 FMAX M91	Ponastavitev glavne in pomožne osi
5 L Z+100 R0 FMAX M3	Pozicioniranje glavne osi
6 CYCL DEF 200 VRTANJE	
Q200=+2 ;VARNOSTNA RAZDALJA	
Q201=-20 ;GLOBINA	
Q206=+150 ;POT.NAPR.GLOB.DOVAJ.	
Q202=+5 ;DOVAJALNA GLOBINA	
Q210=+0 ;AS ZADRZ.ZGORAJ	
Q203=+0 ;KOORD. POVRSINA	
Q204=+50 ;2. VARNOST. RAZMAK	
Q211=+0 ;CAS ZADRZEVS. SPODAJ	
Q395=+0 ;REFERENCA GLOBINA	
7 FUNCTION PARAXCOMP DISPLAY Z W	Aktiviranje kompenzacije prikaza
8 FUNCTION PARAXMODE X Y W	Izbira pozitivne osi
9 L X+50 Y+50 R0 FMAX M99	Pomožna os W izvede primik
10 FUNCTION PARAXMODE OFF	Ponovna vzpostavitev privzete konfiguracije osi
11 L Z+0 W+0 R0 FMAX M91	Ponastavitev glavne in pomožne osi
12 L M30	
13 END PGM PAR MM	

11.6 Datotečne funkcije

Uporaba

S funkcijami **DATOTEKA S FUNKCIJAMI** lahko iz NC-programa kopirate, premikate in brišete operacije datotek.

Funkcij **DATOTEKA** ni dovoljeno uporabiti za programe ali datoteke, ki ste jih pred tem referencirali s funkcijo **CALL PGM** ali **CYCL DEF 12 PGM CALL**.

Definiranje operacij datoteke

SPEC
FCT

- Izberite posebne funkcije.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite programske funkcije.

FUNCTION
FILE

- Izberite operacije datotek in TNC prikaže razpoložljive funkcije.

Gumb	Funkcija	Pomen
FILE COPY	KOPIRAJ DATOTEKO	Za kopiranje datoteke vnesite pot datoteke, ki jo želite kopirati, in pot do ciljne datoteke.
FILE MOVE	PREMAKNI DATOTEKO	Za premik datoteke vnesite pot datoteke, ki jo želite premakniti, in pot do ciljne datoteke.
FILE DELETE	IZBRIŠI DATOTEKO	Brisanje datoteke: vnesite pot datoteke, ki jo želite izbrisati.

Programiranje: posebne funkcije

11.7 Definiranje pretvorb koordinat

11.7 Definiranje pretvorb koordinat

Pregled

Namesto cikla za pretvorbo koordinat 7 **ZAMIK NIČELNE TOČKE** lahko uporabite tudi funkcijo navadnega besedila **TRANS DATUM**. Tako kot v ciklu 7 lahko s funkcijo **TRANS DATUM** neposredno programirate vrednosti za zamik ali pa aktivirate vrstico iz poljubne preglednice ničelnih točk. Poleg tega je na voljo tudi funkcija **TRANS DATUM RESET**, s katero lahko na enostaven način ponastavite aktiven zamik ničelne točke.

TRANS DATUM AXIS

S funkcijo **TRANS DATUM AXIS** z vnosom vrednosti posameznih osi definirate zamik ničelne točke. V enem stavku lahko definirate do 9 koordinat z inkrementalnim vnosom. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.
- ▶ Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom
- ▶ Izberite pretvorbe.
- ▶ Izberite zamik ničelne točke **TRANS DATUM**.
- ▶ Izberite gumb za vnos vrednosti
▶ Vnesite zamik ničelne točke na želenih oseh in vnose vsakič potrdite s tipko **ENT**.

Vnesene absolutne vrednosti se nanašajo na ničelno točko obdelovanca, ki je določena s postavitvijo referenčne točke ali s prednastavitvijo iz preglednice prednastavitev.

Inkrementalne vrednosti se vedno nanašajo na zadnjo veljavno ničelno točko. Ta točka je lahko že zamaknjena.

NC-stavek

13 TRANS DATUMAXIS X+10 Y+25 Z+42

TRANS DATUM TABLE

S funkcijo **TRANS DATUM TABLE** definirajte zamik ničelne točke tako, da izberete številko ničelne točke v preglednici ničelnih točk. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.
- ▶ Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom
- ▶ Izberite pretvorbe.
- ▶ Izberite zamik ničelne točke **TRANS DATUM**.
- ▶ Kazalec postavite nazaj na funkcijo **TRANS AXIS**
-
 - ▶ Izberite zamik ničelne točke **TRANS DATUM TABLE**.
 - ▶ Po želji vnesite ime preglednice ničelnih točk, v kateri želite aktivirati številko ničelne točke, in vnos potrdite s tipko **ENT**. Če ne želite definirati preglednice ničelnih točk, pritisnite tipko **NO ENT**.
 - ▶ Vnesite številko vrstice, ki naj jo TNC aktivira, in vnos potrdite s tipko **ENT**.

Če v stavku **TRANS DATUM TABLE** niste definirali preglednice ničelnih točk, TNC uporabi preglednico ničelnih točk, ki je bila pred tem v NC-programu izbrana s funkcijo **SEL TABLE**, ali pa preglednico ničelnih točk s stanjem M, ki je bila izbrana v načinu **Programski tek - posamezni niz** ali **Programski tek - zaporedje nizov**.

NC-stavek

13 TRANS DATUMTABLE TABLINE25

TRANS DATUM RESET

S funkcijo **TRANS DATUM RESET** ponastavite zamik ničelne točke. Pri tem ni pomembno, kako ste pred tem definirali ničelno točko. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

NC-stavek**13 TRANS DATUM RESET**SPEC
FCT

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- ▶ Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

TRANSFORM

- ▶ Izberite pretvorbe.

TRANS
DATUM

- ▶ Izberite zamik ničelne točke **TRANS DATUM**.

PONASTAV.
PREMIKA
NIČ. TOČKE

- ▶ Gumb **PREMIK NIČELNE TOČKE** Izberite **PONASTAV. PREMIKA NIČ. TOČKE**

11.8 Ustvarjanje besedilnih datotek

Uporaba

Na TNC-ju lahko z urejevalnikom besedil ustvarjate in spreminjate besedila. Tipične uporabe:

- Zadrževanje empiričnih vrednosti
- Dokumentiranje delovnih potekov
- Ustvarjanje zbirk formul

Besedilne datoteke so datoteke vrste .A (ASCII). Če želite obdelovati druge datoteke, jih najprej pretvorite v vrsto .A.

Odpiranje in zapiranje besedilne datoteke

- ▶ Izberite način **Programiranje**.
- ▶ Za priklic upravljanja datotek pritisnite tipko **PGM MGT**.
- ▶ Za prikaz datotek s pripono A zaporedoma pritisnite gumba **IZBIRA VRSTE** in **PRIKAZ .A**.
- ▶ Izbira datoteke in odpiranje z gumbom **IZBIRA** ali tipko **ENT** ali pa odpiranje nove datoteke: vnesite novo ime in vnos potrdite s tipko **ENT**.

Če želite zapustiti urejevalnik besedil, prikličite upravljanje datotek in izberite datoteko druge vrste, kot npr. obdelovalni program.

Gumb	Premiki kazalca
	Kazalec eno besedo v desno
	Kazalec eno besedo v levo
	Kazalec na naslednjo stran zaslona
	Kazalec na prejšnjo stran zaslona
	Kazalec na začetek datoteke
	Kazalec na konec datoteke

Programiranje: posebne funkcije

11.8 Ustvarjanje besedilnih datotek

Urejanje besedil

Nad prvo vrstico urejevalnika besedil je polje z informacijami, v katerem so prikazani ime datoteke, mesto, na katerem je datoteka shranjena, in informacije o vrstici:

Datoteka: Ime besedilne datoteke

Vrstica: Trenutni položaj kazalca v vrstici

Stolpec: Trenutni položaj kazalca v stolpcu

Besedilo se vnese na mestu, na katerem je trenutno kazalec. S puščičnimi tipkami premaknete kazalec na vsako poljubno mesto v besedilni datoteki.

Vrstica, v kateri je kazalec, je barvno poudarjena. S tipko Return ali ENT lahko vrstice prelomite.

Brisanje in ponovni vnos znakov, besed in vrstic

Z urejevalnikom besedil lahko izbrišete cele besede ali znake in jih nato znova vnesete na drugem mestu.

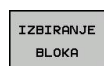
- ▶ Kazalec premaknete na besedo ali vrstico, ki jo želite izbrisati in znova vnesti na drugem mestu.
- ▶ Pritisnite gumb **BRISANJE BESEDE** ali **BRISANJE VRSTICE** in besedilo se odstrani in shrani v medpomnilnik.
- ▶ Kazalec premaknete na položaj, na katerem želite vnesti besedilo, in pritisnite gumb **VNOS VRSTICE/BESEDE**.

Gumb	Funkcija
	Brisanje in shranjevanje vrstice v medpomnilnik
	Brisanje in shranjevanje besede v medpomnilnik
	Brisanje in shranjevanje znakov v medpomnilnik
	Ponoven vnos vrstice ali besede po brisanju

Izvajanje besedilnih nizov

Besedilne nize poljubnih velikosti lahko kopirate, brišete in jih znova vnašate na druga mesta. V vsakem primeru najprej označite želeni besedilni niz:

- Za označevanje besedilnega niza premaknite kazalec na znak, na katerem želite začeti označevanje besedila.

- Pritisnite gumb **OZNAČI NIZ**.
- Kazalec premaknite na znak, na katerem želite končati označevanje besedila. Če kazalec premikate neposredno navzgor ali navzdol s puščičnimi tipkami, se vmesne vrstice z besedilom popolnoma označijo (označeno besedilo je barvno poudarjeno).

Ko označite želeni besedilni niz, lahko besedilo obdelujete z naslednjimi gumbi:

Gumb	Funkcija
	Brisanje in shranjevanje označenega niza v medpomnilnik
	Shranjevanje označenega niza v medpomnilnik brez brisanja (kopiranje)

Če želite niz, ki je shranjen v medpomnilniku, vstaviti na drugo mesto, sledite naslednjemu postopku:

- Kazalec premaknite na položaj, na katerem želite vnesti niz, ki je shranjen v medpomnilniku.

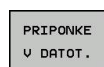

- Pritisnite gumb **VNOS NIZA** in besedilo se vstavi.

Dokler je besedilo shranjeno v medpomnilniku, ga lahko poljubno pogosto vnašate.

Prenos označenega niza v drugo datoteko

- Označite besedilni niz, kot je opisano.

- Pritisnite gumb **PRIPNI V DATOTEKO**. TNC prikaže pogovorno okno **ciljna datoteka =**
- Vnesite pot in ime ciljne datoteke. TNC pripne označeni besedilni niz v ciljno datoteko. Če ne obstaja nobena ciljna datoteka z vnesenim imenom, potem TNC zapiše označeno besedilo v novo datoteko.

Vnos druge datoteke na mestu kazalca

- Kazalec premaknite na mesto v besedilu, na katero želite vnesti drugo besedilno datoteko.

- Pritisnite gumb **VSTAVI DATOTEKO**. TNC prikaže pogovorno okno **Ime datoteke =**.
- Vnesite pot in ime datoteke, ki jo želite vstaviti.

Programiranje: posebne funkcije

11.8 Ustvarjanje besedilnih datotek

Iskanje delov besedila

Iskalna funkcija urejevalnika besedila najde besede ali zaporedja znakov v besedilu. Na TNC-ju sta na voljo dve možnosti.

Iskanje trenutnega besedila

Želite, da funkcija iskanja najde besedo, ki odgovarja besedi, na kateri je trenutno kazalec:

- ▶ Kazalec premaknite na želeno besedo.
- ▶ Za izbiro funkcije iskanja pritisnite gumb **IŠČI**.
- ▶ Pritisnite gumb **IŠČI TRENUTNO BESEDO**.
- ▶ Za izhod iz funkcije iskanja pritisnite gumb **KONEC**.

Iskanje poljubnega besedila

- ▶ Za izbiro funkcije iskanja pritisnite gumb **IŠČI**. TNC prikaže pogovorno okno **Išči besedilo**:
- ▶ Vnesite besedilo, ki ga želite poiskati.
- ▶ Za iskanje besedila pritisnite gumb **IŠČI**.
- ▶ Za izhod iz funkcije iskanja pritisnite gumb **KONEC**.

11.9 Prosto določljive preglednice

Osnove

V prosto določljive preglednice lahko iz NC-programa shranite in prenesete poljubne informacije. Za to so na voljo funkcije Q-parametrov **FN 26** do **FN 28**.

Obliko prosto določljivih preglednic, torej stolpce in njihove lastnosti, lahko spreminjate z urejevalnikom oblike. Na ta način lahko ustvarite preglednice, ki so natanko prilagojene njihovi uporabi.

Prav tako lahko tudi spreminjate prikaz med preglednico (standardna nastavitve) in obrazcem.

M	Y	Z	A	C	DOC
1	100.001	49.999	0		PAT 1
2	99.994	49.999	0		PAT 2
3	99.990	50.001	0		PAT 3
4	100.002	49.995	0		PAT 4
5	99.990	50.003			PAT 5
6					
7					
8					
9					
10					

Shranjevanje prosto določljivih preglednic

- ▶ Izberite upravljanje datotek tako, da pritisnete tipko **PGM MGT**.
- ▶ Vnesite poljubno ime datoteke s pripono **.TAB** in ga potrdite s tipko **ENT**: TNC prikaže pojavno okno s privzeto shranjenimi oblikami preglednic.
- ▶ S puščično tipko izberite predlogo preglednice, npr. **EXAMPLE.TAB** in potrdite s tipko **ENT**: TNC odpre novo preglednico v predhodno določeni obliki.
- ▶ Če želite preglednico prilagoditi svojim potrebam, morate spremeniti obliko preglednice, glej "Spreminjanje oblike preglednice", Stran 430

Proizvajalec stroja lahko ustvari svoje predloge preglednic in jih naloži v TNC. Ko ustvarite novo preglednico, TNC odpre pojavno okno s seznamom vseh obstoječih predlog preglednic.

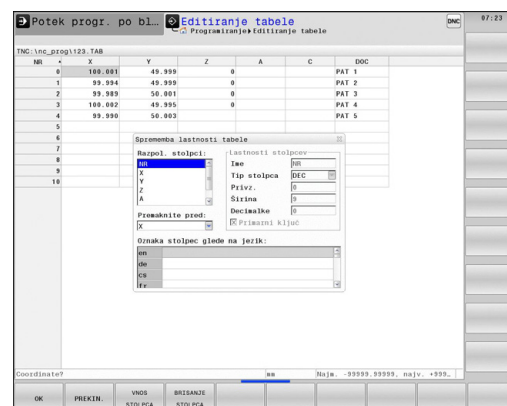

V TNC lahko shranite tudi svoje predloge preglednic. To naredite tako, da ustvarite novo preglednico, spremenite njeno obliko in jo shranite v imenik **TNC: \system\proto**. Ko želite ustvariti novo preglednico, bo vaša predloga prav tako prikazana v izbirnem oknu s predlogami preglednic.

Spreminjanje oblike preglednice

- Pritisnite gumb **UREJANJE OBLIKE** (preklop orodne vrstice): TNC odpre obrazec urejevalnika, v katerem je predstavljena zgradba preglednice. Pomen ukaza zgradbe (vnos v zgornji vrstici) si oglejte v naslednji preglednici.

Ukaz zgradbe	Pomen
Razpol. stolpci:	Seznam vseh stolpcev v preglednici
Premaknite pred:	Vnos, označen v polju Razpol. stolpci , se premakne pred ta stolpec.
Ime	Naziv stolpca: je prikazan v glavi.
Tip stolpca	TEXT: besedilo SIGN: predznak + ali - BIN: binarno število DEC: decimalno, pozitivno, celo število (kardinalno število) HEX: heksadecimalno število INT: celo število LENGTH: dolžina (se preračuna v programih, ki uporabljajo palce) FEED: pomik (mm/min ali 0,1 palca/min) IFEED: pomik (mm/min ali palci/min) FLOAT: število s plavajočo vejico BOOL: logična vrednost INDEX: indeks TSTAMP: natančno določena oblika za datum in čas
Privzeta vrednost	Privzeta vrednost polj v tem stolpcu
Širina	Širina stolpca (št. znakov)
Primarni ključ	Prvi stolpec v preglednici
Oznaka stolpec glede na jezik	Pogovorna okna glede na jezik

Po obrazcu se lahko pomikate s priključeno miško ali s TNC-tipkovnico. Navigacija s TNC-tipkovnico:

- S krmilnimi tipkami se premikajte med polji za vnos. V posameznih poljih za vnos se lahko premikate s puščičnimi tipkami. Menije lahko odpirate s tipko **GOTO**.

V preglednici, ki že vsebuje vrstice, ne morete spreminjati lastnosti preglednice, kot sta **ime** in **vrsta stolpca**. Te lastnosti lahko spreminjate šele, ko izbrišete vse vrstice. Pred spreminjanjem za vsak primer ustvarite varnostno kopijo preglednice.

V polju vrste stolpca **TSTAMP** lahko neveljavno vrednost ponastavite tako, da pritisnete tipko **CE** in nato še tipko **ENT**.

Izhod iz urejevalnika zgradbe

- Pritisnite gumb **V REDU**. TNC zapre obrazec urejevalnika in shrani spremembe. Če pritisnete gumb **PREKLIC**, se vse spremembe zavržejo.

Preklop med pogledom preglednice in obrazca

Vse preglednice s pripono **.TAB** si lahko ogledate v pogledu preglednice ali v pogledu obrazca.

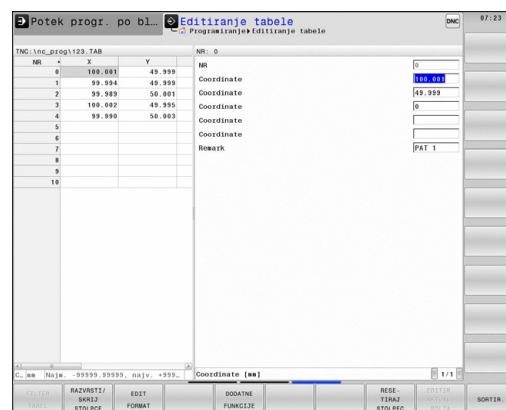

- Pritisnite tipko za nastavev postavitve zaslona. Izberite ustrezen gumb za pogled preglednice ali pogled obrazca (pogled obrazca: z besedilom pogovornih oken in brez).

V pogledu obrazca prikazuje TNC na levi polovici zaslona številke vrstic z vsebino prvega stolpca.

Na desni polovici zaslona lahko spremenite podatke.

- Pritisnite tipko **ENT** ali puščično tipko, da se premaknete v naslednje polje za vnos.
- Za izbiro druge vrstice pritisnite zeleno krmilno tipko (simbol mape). Kazalka se premakne v levo okno, vi pa s puščičnimi tipkami lahko izberete željeno vrstico. Z zeleno krmilno tipko se spet premaknete v okno za vnos.

Programiranje: posebne funkcije

11.9 Prosto določljive preglednice

FN 26: TABOPEN – Odpiranje prosto definirane preglednice

S funkcijo **FN 26: TABOPEN** odprite poljubno prosto definirano preglednico, ki jo lahko opišete s funkcijo **FN 27** oz. iz nje berete s funkcijo **FN 28**.

V NC-programu je lahko vedno odprta samo ena preglednica. Novi niz s funkcijo **FN 26: TABOPEN** samodejno zapre preglednico, ki ste jo nazadnje odprli.

Preglednica, ki jo želite odpreti, mora imeti pripono .TAB.

Primer: odpreti želite preglednico TAB1.TAB, ki je shranjena v imeniku TNC:DIR1.

```
56 FN 26: TABOPEN TNC:DIR1\TAB1.TAB
```

FN 27: TABWRITE – Opisovanje prosto definirane preglednice

S funkcijo **FN 27: TABWRITE** opišete preglednico, ki ste jo pred tem odprli s funkcijo **FN 26: TABOPEN**.

V nizu **TABWRITE** lahko definirate oz. opišete več imen stolpcev. Imena stolpcev morate zapisati med narekovaji in jih ločiti z vejico. Vrednost, ki naj jo TNC zapiše v posamezni stolpec, definirajte v Q-parametrih.

Upoštevajte, da funkcija **FN 27: TABWRITE** standardno zapisuje tudi v način delovanja za vrednosti Preizkus programa v trenutno odprti preglednici. S funkcijo **FN18 ID992 NR16** lahko poizveste, v katerem načinu delovanja se izvaja program. Če se funkcija **FN27** izvaja le v načinih **Programski tek - posamezni niz** in **Programski tek - zaporedje nizov**, s tipko preskočite določeni razdelek programa Stran 309.

Pišete lahko samo v številski polja preglednice.

Če želite pisati v več stolpcev stavka, morate vrednosti za zapis shraniti v zaporednih številkah Q-parametrov.

Primer

V vrstico 5 trenutno odprte preglednice pišite pod stolpce Polmer, Globina in D. Vrednosti za vpis v preglednico morajo biti shranjene v Q-parametrih Q5, Q6 in Q7.

53 Q5 = 3,75

54 Q6 = -5

55 Q7 = 7,5

56 FN 27: TABWRITE 5/"POLMER,GLOBINA,D" = Q5

Programiranje: posebne funkcije

11.9 Prosto določljive preglednice

FN 28: TABREAD – Branje prosto definirane preglednice

S funkcijo **FN 28: TABREAD** lahko berete preglednico, ki ste jo pred tem odprli s funkcijo **FN 26: TABOPEN**.

V nizu **TABREAD** lahko definirate oz. opišete več imen stolpcev. Imena stolpcev morate zapisati med narekovaji in jih ločiti z vejico. Številko Q-parametra, v katerega naj TNC zapiše prvo prebrano vrednost, definirajte v stavku **FN 28**.

Berete lahko samo številka polja preglednice.
Če berete več stolpcev v enem stavku, potem TNC shrani prebrane vrednosti v zaporednih številkah Q-parametrov.

Primer

V vrstici 6 trenutno odprte preglednice preberite vrednosti stolpcev Polmer, Globina in D. Shranite prvo vrednost v Q-parametrih Q10 (drugo vrednost v Q11, tretjo vrednost v Q12).

```
56 FN 28: TABREAD Q10 = 6/"POLMER,GLOBINA,D"
```

11.10 Čas zadrževanja FUNCTION FEED DWELL

Programiranje časa zadrževanja

Uporaba

Lastnosti te funkcije so odvisne od stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

S funkcijo **FUNCTION FEED DWELL** lahko programirate ponavljajoči se čas zadrževanja v sekundah, da npr. v ciklu struženja izvedete lom ostružkov. Funkcijo **FUNCTION FEED DWELL** programirajte neposredno pred obdelavo, ki jo želite izvesti z lomom ostružkov.

Definirani čas zadrževanja iz funkcije **FUNCTION FEED DWELL** ne deluje pri premikih v hitrem teku in tipalnih premikih.

Poškodba obdelovanca!
Funkcije **FUNCTION FEED DWELL** ne uporabljajte za izdelavo navojev.

Postopek

Pri tem sledite naslednjemu postopku:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

FUNCTION
FEED

- Izberite gumb **FUNCTION FEED**.

FEED
DWELL

- Izberite gumb **FEED DWELL**.
- Definirajte čas intervala zadrževanja D-TIME.
- Definirajte čas intervala drobljenja F-TIME.

NC-niz

13 FUNCTION FEED DWELL D-TIME0.5
F-TIME5

Programiranje: posebne funkcije

11.10 Čas zadrževanja FUNCTION FEED DWELL

Ponastavitev časa zadrževanja

Čas zadrževanja ponastavite takoj po izvedbi obdelave z lomom ostružkov.

NC-niz

18 FUNCTION FEED DWELL RESET

S funkcijo **FUNCTION FEED DWELL RESET** ponastavite ta ponavljajoči se čas zadrževanja.

Pri tem sledite naslednjemu postopku:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite meni funkcij za definiranje različnih funkcij z navadnim besedilom

FUNCTION
FEED

- Izberite gumb **FUNCTION FEED**.

RESET
FEED
DWELL

- Izberite gumb **RESET FEED DWELL**.

Čas zadrževanja lahko ponastavite tudi z vnosom D-TIME 0.

TNC funkcijo **FUNCTION FEED DWELL** samodejno ponastavi ob koncu programa.

12

**Programiranje:
Večosna obdelava**

Programiranje: Večosna obdelava

12.1 Funkcije za večosno obdelovanje

12.1 Funkcije za večosno obdelovanje

V tem poglavju so povzete TNC-funkcije, ki so povezane z večosnim obdelovanjem:

TNC-funkcija	Opis	Stran
PLANE	Definiranje obdelav v zavrteni obdelovalni ravnini	439
M116	Pomik rotacijskih osi	463
PLANE/M128	Rezkanje pod kotom	461
FUNCTION TCPM	Določanje delovanja TNC-ja pri pozicioniranju rotacijskih osi (nadaljnji razvoj M128)	471
M126	Optimirano premikanje rotacijskih osi	464
M94	Zmanjšanje prikazane vrednosti rotacijskih osi	465
M128	Določanje delovanja TNC-ja pri pozicioniranju rotacijskih osi	466
M138	Izbira vrtljivih osi	469
M144	Izračun kinematike stroja	470
LN-stavki	3D-popravek orodja	476

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Uvod

Funkcije za vrtenje obdelovalne ravnine mora omogočiti proizvajalec stroja!

Funkcijo **PLANE** lahko v celoti uporabljate samo pri strojih, ki so opremljeni z najmanj dvema rotacijskima osema (miza ali/in glava). Izjema: funkcijo **PLANE AXIAL** lahko uporabljate tudi, če je na vašem stroju na voljo ali je aktivna samo ena rotacijska os.

S funkcijo **PLANE** (angl. plane = ravnina) je na voljo zmožljiva funkcija, s katero lahko na različne načine definirate zavrtene obdelovalne ravnine.

Definicija parametra funkcije **PLANE** je razdeljena na dva dela:

- Geometrična definicija ravnine, ki je za vsako razpoložljivo funkcijo **PLANE** drugačna.
- Lastnosti pozicioniranja pri funkciji **PLANE**, ki jih je treba upoštevati neodvisno od definicije ravnine in so za vse funkcije **PLANE** enake, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo **PLANE**", Stran 455

Pozor, nevarnost kolizije!

Če v zavrtenu sistem uporabljate cikel **8 ZRCALJENJE**, upoštevajte naslednje:

Najprej programirajte vrtenje, nato pa definirajte cikel **8 ZRCALJENJE!**

Zrcaljenje rotacijske osi s ciklom **8** prezrcali le premike osi, ne pa tudi kotov, definiranih v funkcijah **PLANE**! S tem se spremeni pozicioniranje osi.

Programi, ki bili ustvarjeni v iTNC 530 ali starejših TNC-jih, niso združljivi.

Funkcija za prevzemanje dejanskega položaja pri aktivni zavrtenu obdelovalni ravnini ni mogoča.

Če funkcijo **PLANE** uporabljate pri aktivni funkciji **M120**, TNC samodejno prekliče popravek polmera in s tem tudi funkcijo **M120**.

Funkcije **PLANE** praviloma vedno ponastavite s funkcijo **PLANE RESET**. Če vnesete 0 v vse parametre funkcije **PLANE**, se funkcija ne bo povsem ponastavila.

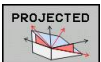
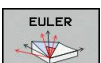
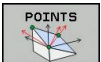
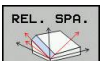
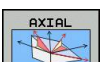
Če število vrtljivih osi omejite s funkcijo **M138**, lahko tako zmanjšate možnosti vrtenja na vašem stroju.

TNC podpira le vrtenje obdelovalne ravnine z osjo vretena Z.

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Pregled

Vse funkcije **PLANE**, ki so na voljo v TNC-ju, opisujejo želeno obdelovalno ravnino neodvisno od rotacijskih osi, ki so dejansko na voljo na tem stroju. Na voljo so naslednje možnosti:

Gumb	Funkcija	Potrebni parametri	Stran
	SPATIAL	Trije prostorski koti SPA , SPB , SPC	443
	PROJECTED	Dva projicirana kota PROPR in PROMIN ter en rotacijski kot ROT	445
	EULER	Trije Eulerjevi koti precesija (EULPR), nutacija (EULNU) in rotacija (EULROT)	446
	VECTOR	Normalni vektor za definicijo ravnine in bazni vektor za definicijo smeri obrnjene X-osi	448
	POINTS	Koordinate treh poljubnih točk ravnine za vrtenje	450
	RELATIV	Posamezni, inkrementalno delujoč prostorski kot	452
	AXIAL	Največ trije absolutni ali inkrementalni osni koti A , B , C	453
	RESET	Ponastavitev funkcije PLANE	442

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

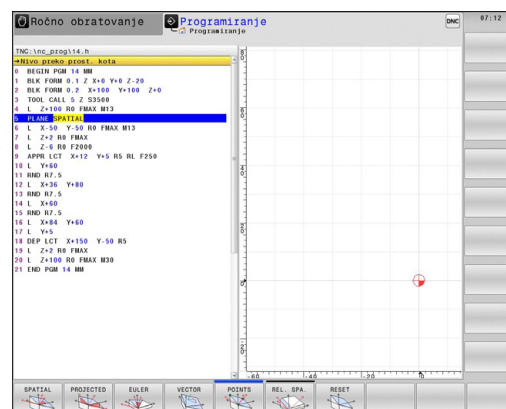
Definiranje funkcije PLANE

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

OBRABIANJE
OBDELOV.
NIVOJA

- Za izbiro funkcije **PLANE** pritisnite gumb **ZAVRTI OBDELOVALNO RAVNINO** in TNC prikaže v orodni vrstici razpoložljive možnosti definiranja.

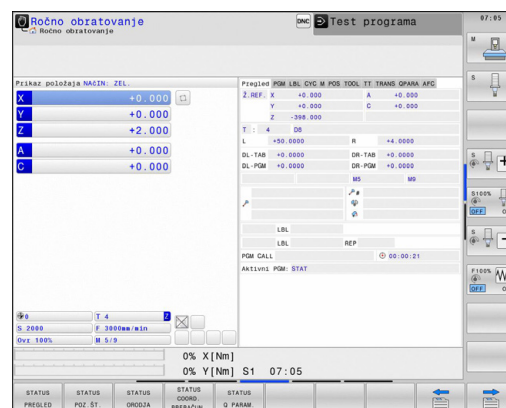
Izbira funkcije

- Želeno funkcijo izberite z gumbom. TNC nadaljuje dialog in povpraša po potrebnih parametrih

Pozicijski prikaz

Ko zaženete poljubno funkcijo **PLANE**, prikaže TNC na dodatnem prikazu stanja izračunan prostorski kot (oglejte si sliko). TNC praviloma računa interno – ne glede na uporabljen funkcijo **PLANE** – vedno nazaj na prostorski kot.

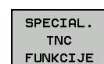
V načinu Preostala pot (**RESTW**) prikazuje TNC pri vrtenju (način **MOVE** ali **TURN**) na rotacijski osi pot do definiranega (oz. izračunanega) končnega položaja rotacijske osi.

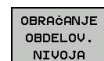
Ponastavitev funkcije PLANE

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

- Za izbiro posebnih funkcij TNC-ja pritisnite gumb **POSEBNE FUNKCIJE TNC**.

- Za izbiro funkcijo PLANE pritisnite gumb **VRTENJE OBDELOVALNE RAVNINE** in TNC prikaže orodno vrstico z razpoložljivimi možnostmi definiranja.

- Izberite funkcijo za ponastavitev, da interno ponastavite funkcijo **PLANE**, pri čemer to ne pomeni nobenih sprememb za trenutne položaje osi.

- Določite, ali naj TNC vrtljive osi samodejno premakne v osnovni položaj (**MOVE** ali **TURN**) ali ne (**STAY**), glej "Samodejno vrtenje: MOVE/TURN/STAY (vnos je obvezen)", Stran 455

- Za konec vnosa pritisnite tipko END.

NC-stavek

25 PLANE RESET MOVE ABST50 F1000

Funkcija **PLANE RESET** povsem ponastavi aktivno funkcijo **PLANE** ali aktivni cikel **19** (kot = 0, funkcija ni aktivna). Večkratna definicija ni potrebna.

Vrtenje v načinu **Ročno obratovanje** deaktivirajte v meniju 3D-ROT.

Definiranje obdelovalne ravnine s prostorskim kotom: PLANE SPATIAL

Uporaba

Prostorski koti definirajo obdelovalno ravnino z največ tremi rotacijami okoli koordinatnega sistema, pri čemer sta za to na voljo pogleda, ki vedno vodita do istega rezultata.

- **Rotacije okoli strojnega koordinatnega sistema:** Zaporedje rotacij se najprej izvede okoli strojne osi C, nato okoli strojne osi B in potem okoli strojne osi A.
- **Rotacije okoli zavrtenega koordinatnega sistema:** Zaporedje rotacij se najprej izvede okoli strojne osi C, nato okoli zavrtene osi B in potem okoli zavrtene osi A. Ta pogled je praviloma bolj razumljiv, saj se rotacije koordinatnega sistema lažje določijo, če rotacijska os miruje.

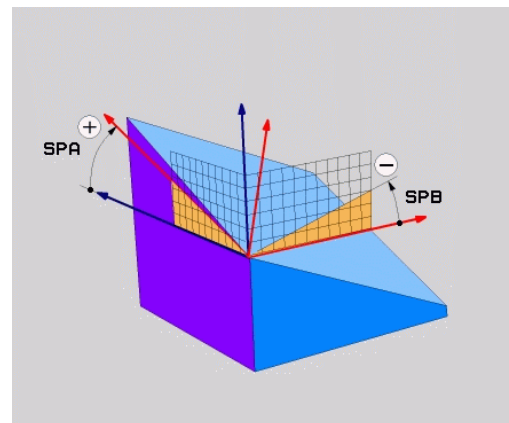
Pred programiranjem upoštevajte

Vedno morate definirati vse tri prostorske kote **SPA**, **SPB** in **SPC**, tudi če je eden od kotov enak 0.

Način delovanja je enak kot pri ciklu **19**, če so bili vnosi v ciklu **19** strojno postavljeni v prostorski kot.

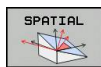
Funkcija **PLANE SPATIAL** ni dovoljena, če je aktiven cikel 8 **ZRCALJENJE**.

Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

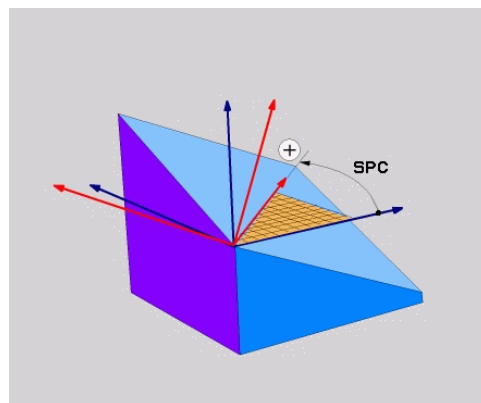
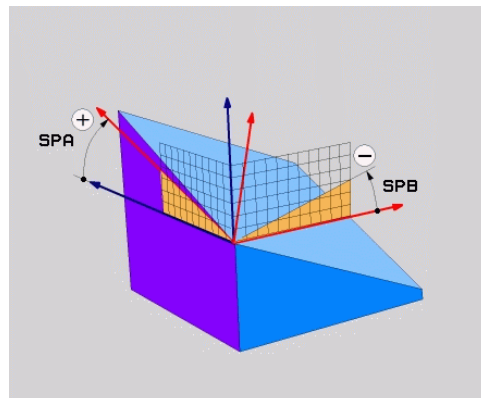
Parametri za vnos

- ▶ **Prostorski kot A?:** rotacijski kot **SPA** okoli X-osi stroja (oglejte si sliko desno zgoraj). Razpon vnosa med -359.9999° in $+359.9999^\circ$.
- ▶ **Prostorski kot B?:** rotacijski kot **SPB** okoli Y-osi stroja (oglejte si sliko desno zgoraj). Razpon vnosa med -359.9999° in $+359.9999^\circ$.
- ▶ **Prostorski kot C?:** rotacijski kot **SPC** okoli Z-osi stroja (oglejte si sliko desno na sredini). Razpon vnosa med -359.9999° in $+359.9999^\circ$.
- ▶ Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

Uporabljene okrajšave

Okrajšava	Pomen
SPATIAL	angl. spatial = prostorsko
SPA	spatial A: rotacija okoli X-osi
SPB	spatial B: rotacija okoli Y-osi
SPC	spatial C: rotacija okoli Z-osi

NC-stavek

5 PLANE SPATIAL SPA+27 SPB+0 SPC
+45

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Definiranje obdelovalne ravnine s projekcijskim kotom: PLANE PROJECTED

Uporaba

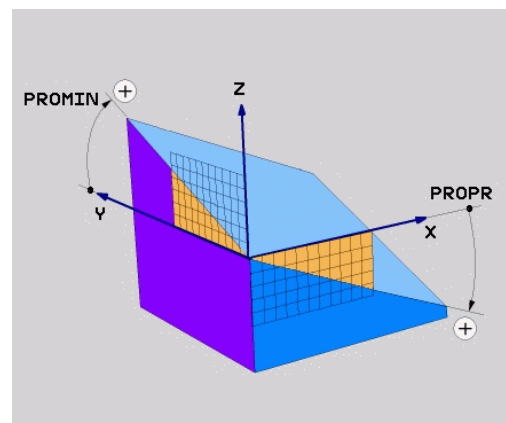
Projekcijski koti definirajo obdelovalno ravnino z vnosom dveh kotov, ki jih lahko ugotovite s projekcijo 1. koordinatne ravnine (Z/X pri orodni osi Z) in 2. koordinatne ravnine (Y/Z pri orodni osi Z) v obdelovalni ravnini za definiranje.

Pred programiranjem upoštevajte

Projekcijski kot lahko uporabljate samo, če se kotne definicije nanašajo na pravokoten kvader. Sicer nastanejo popačenja na obdelovancu.

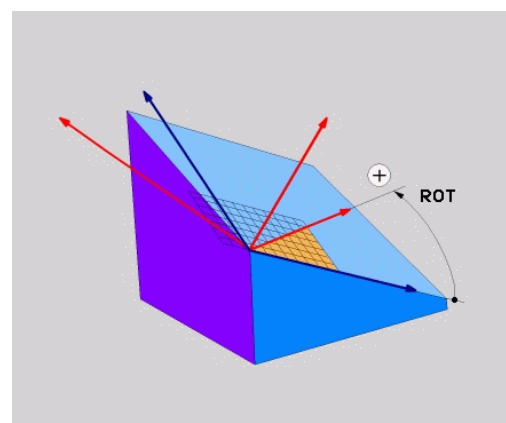
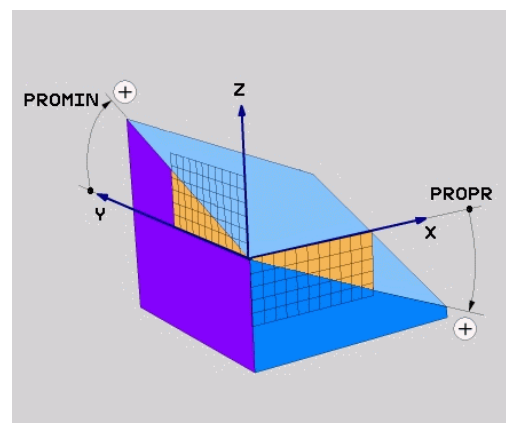
Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

Parametri za vnos

- ▶ **Projekcijski kot 1. koordinatne ravnine?:** projekcijski kot zavrtene obdelovalne ravnine v 1. koordinatni ravnini strojnega koordinatnega sistema (Z/X pri orodni osi Z, oglejte si sliko desno zgoraj). Razpon vnosa med -89.9999° in $+89.9999^\circ$. 0° -os je glavna os aktivne obdelovalne ravnine (X pri orodni osi Z, pozitivna smer, oglejte si sliko desno zgoraj).
- ▶ **Projekcijski kot 2. koordinatne ravnine?:** projekcijski kot v 2. koordinatni ravnini strojnega koordinatnega sistema (Y/Z pri orodni osi Z, oglejte si sliko desno zgoraj). Razpon vnosa med -89.9999° in $+89.9999^\circ$. 0° -os je pomožna os aktivne obdelovalne ravnine (Y pri orodni osi Z).
- ▶ **ROT-kot hitrosti ravnine?:** Vrtenje obrnjenega koordinatnega sistema okoli obrnjene orodne osi (smiselno ustreza rotaciji s ciklom 10 VRTENJE). Z rotacijskim kotom lahko na enostaven način določite smer glavne osi obdelovalne ravnine (X pri orodni osi Z, Z pri orodni osi Y, oglejte si sliko desno na sredini). Razpon vnosa med -360° in $+360^\circ$.
- ▶ Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

NC-stavek

5 PLANE PROJECTED PROPR+24 PROMIN+24 PROROT+30

Programiranje: Večosna obdelava

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Uporabljene okrajšave:

PROJECTED	angl. projected = projicirano
PROPR	principle plane: glavna ravnina
PROMIN	minor plane: pomožna ravnina
PROMIN	angl. rotation: rotacija

Definiranje obdelovalne ravnine z Eulerjevim kotom: PLANE EULER

Uporaba

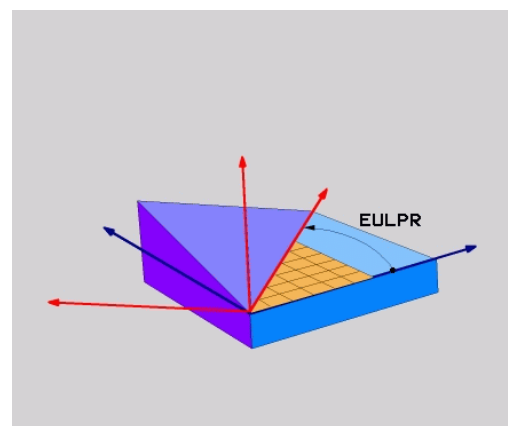
Eulerjevi koti definirajo obdelovalno ravnino z največ tremi rotacijami okoli posameznega zavrtenega koordinatnega sistema. Tri Eulerjeve kote je definirali švicarski matematik Euler. Preneseni na strojni koordinatni sistem pomenijo koti naslednje:

Precesijski kot: EULPR	Rotacija koordinatnega sistema okoli Z-osi.
Nutacijski kot: EULNU	Rotacija koordinatnega sistema okoli X-osi, obrnjene za precesijski kot.
Rotacijski kot: EULROT	Rotacija zavrtene obdelovalne ravnine okoli zavrtenega Z-osi.

Pred programiranjem upoštevajte

Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

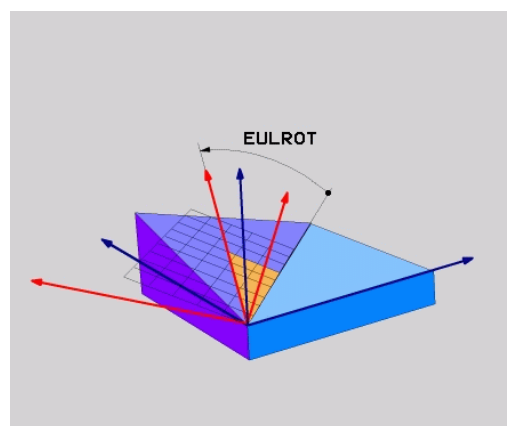
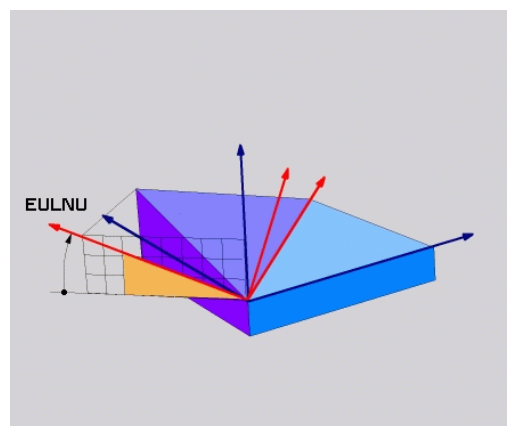
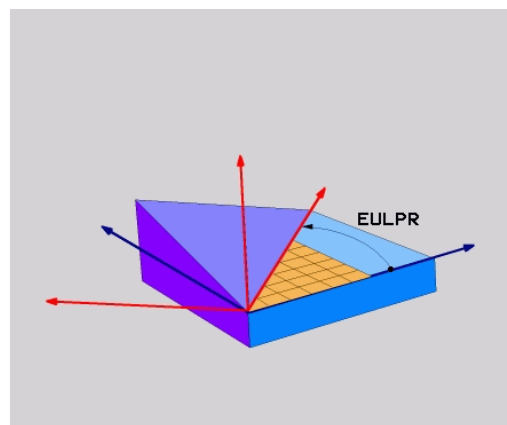

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Parametri za vnos

- ▶ **Rotacijski kot glavne koordinatne ravnine?:** rotacijski kot **EULPR** okoli Z-osi (oglejte si sliko desno zgoraj). Upoštevajte:
 - Razpon vnosa med -180.0000° in 180.0000° .
 - 0° -os je X-os.
- ▶ **Kot vrtenja orodne osi?:** kot vrtenja **EULNUT** koordinatnega sistema okoli X-osi, zavrtene za precesijski kot (oglejte si sliko desno na sredini). Upoštevajte:
 - Razpon vnosa med 0° in 180.0000° .
 - 0° -os je Z-os.
- ▶ **ROT-kot hitrosti ravnine?:** vrtenje **EULROT** zasukanega koordinatnega sistema okoli zasukane osi Z (smiselno ustreza rotaciji s ciklom 10 VR TENJE). Z rotacijskim kotom lahko na enostaven način določite smer X-osi v zavrteni obdelovalni ravnini (oglejte si sliko desno spodaj). Upoštevajte:
 - Razpon vnosa med 0° in 360.0000° .
 - 0° -os je X-os.
- ▶ Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

NC-stavek

5 PLANE EULER EULPR45 EULNU20 EULROT22

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Uporabljene okrajšave

Okrajšava	Pomen
EULER	Švicarski matematik, ki je definiral t.i. Eulerjeve kote.
EULPR	Precesijski kot: kot, ki opisuje rotacijo koordinatnega sistema okoli Z-osi.
EULNU	Nutacijski kot: kot, ki opisuje rotacijo koordinatnega sistema okoli X-osi, zavrtene za precesijski kot.
EULROT	Rotacijski kot: kot, ki opisuje rotacijo zavrtene obdelovalne ravnine okoli zavrtene Z-osi.

Definiranje obdelovalne ravnine z dvema vektorjema: PLANE VECTOR

Uporaba

Definicijo obdelovalne ravnine z **dvema vektorjema** lahko uporabite, če lahko sistem CAD izračuna bazni vektor in normalni vektor zavrtene obdelovalne ravnine. Normiran vnos ni potreben. TNC notranje izračuna normiranje, da lahko vnesete vrednosti med -9,999999 in +9,999999.

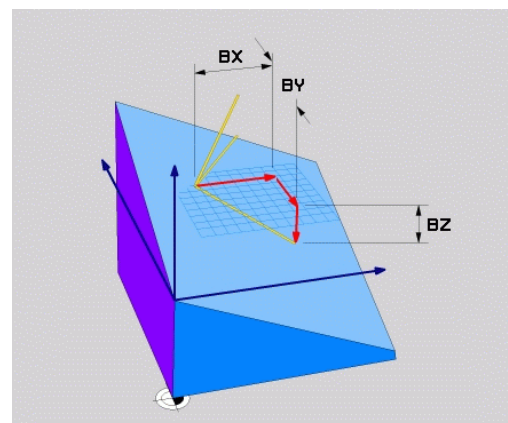
Bazni faktor, ki je potreben za definicijo obdelovalne ravnine, je definiran s komponentami **BX**, **BY** in **BZ** (oglejte si sliko desno zgoraj). Normalni vektor je definiran s komponentami **NX**, **NY** in **NZ**.

Pred programiranjem upoštevajte

Bazni vektor definira smer glavne osi v zavrti obdelovalni ravnini, normalni vektor pa mora biti navpično na zavrti obdelovalno ravnino in tako določati smer.

TNC interno izračuna posamezne normirane vektorje iz vnesenih vrednosti.

Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

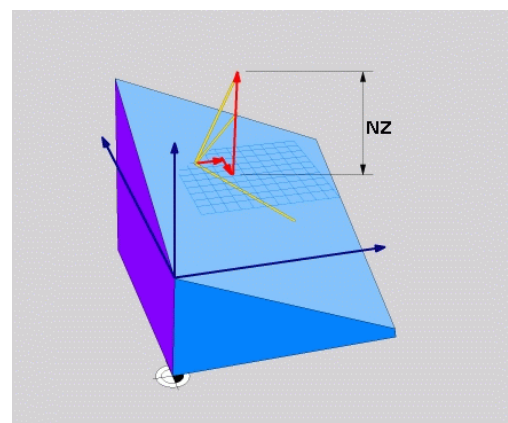
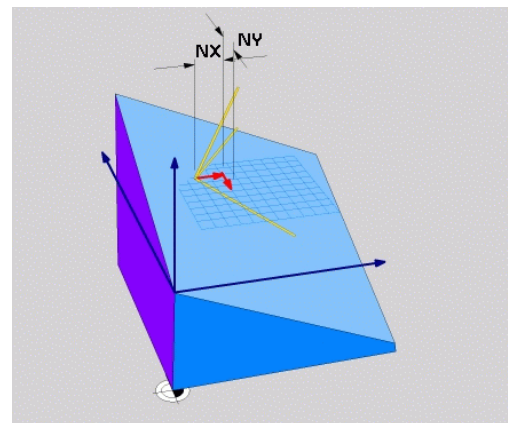
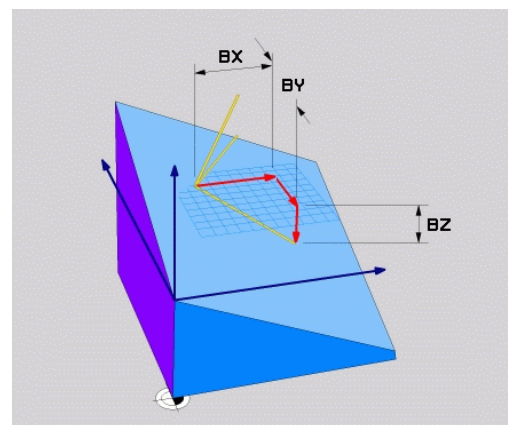

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Parametri za vnos

- ▶ **X-komponenta baznega vektorja?**: X-komponenta **BX** baznega vektorja B (oglejte si sliko desno zgoraj).
Razpon vnosa: od -9,9999999 do +9,9999999
- ▶ **Y-komponenta baznega vektorja?**: Y-komponenta **BY** baznega vektorja B (oglejte si sliko desno zgoraj).
Razpon vnosa: od -9,9999999 do +9,9999999
- ▶ **Z-komponenta baznega vektorja?**: Z-komponenta **BZ** baznega vektorja B (oglejte si sliko desno zgoraj).
Razpon vnosa: od -9,9999999 do +9,9999999
- ▶ **X-komponenta normalnega vektorja?**: X-komponenta **NX** normalnega vektorja N (oglejte si sliko desno na sredini).
Razpon vnosa: od -9,9999999 do +9,9999999
- ▶ **Y-komponenta normalnega vektorja?**: Y-komponenta **NY** normalnega vektorja N (oglejte si sliko desno na sredini).
Razpon vnosa: od -9,9999999 do +9,9999999
- ▶ **Z-komponenta normalnega vektorja?**: Z-komponenta **NZ** normalnega vektorja N (oglejte si sliko desno spodaj).
Razpon vnosa: od -9,9999999 do +9,9999999
- ▶ Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

NC-stavek

5 PLANE VECTOR BX0.8 BY-0.4 BZ-0.42 NX0.2 NY0.2 NZ0.92 ..

Uporabljene okrajšave

Okrajšava	Pomen
VECTOR	Angleško vector = vektor
BX, BY, BZ	Bazni vektor: X-, Y- in Z-komponente
NX, NY, NZ	Vektor normal: X-, Y- in Z-komponente

Definiranje obdelovalne ravnine s tremi točkami: PLANE POINTS

Uporaba

Obdelovalno ravnino je mogoče jasno definirati z vnosom **treh poljubnih točk od P1 do P3 te ravnine**. Ta možnost je na voljo v funkciji **PLANE POINTS**.

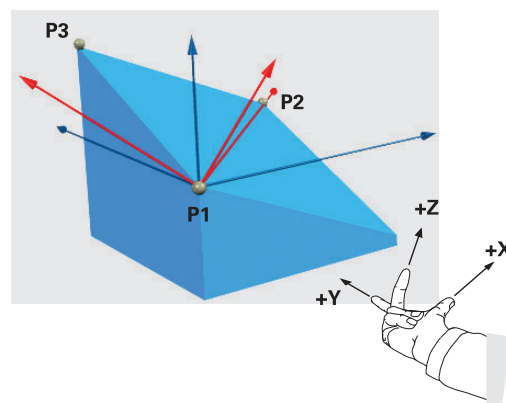
Pred programiranjem upoštevajte

Povezava od točke 1 do točke 2 določa smer zavrtenne glavne osi (X pri orodni osi Z).

Smer zavrtenne orodne osi določite s položajem 3. glede na povezovalno črto med točko 1 točko 2. S pomočjo pravila desne roke (palec = X-os, kazalec = Y-os, sredinec = Z-os, oglejte si sliko desno zgoraj) velja: palec (X-os) kaže od točke 1 proti točki 2, kazalec (Y-os) kaže vzporedno z zavrteno Y-osjo v smeri točke 3. V tem primeru kaže sredinec v smeri zavrtenne orodne osi.

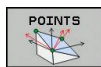
Te tri točke definirajo nagnjenost ravnine. TNC ne spremeni položaja aktivne ničelne točke.

Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

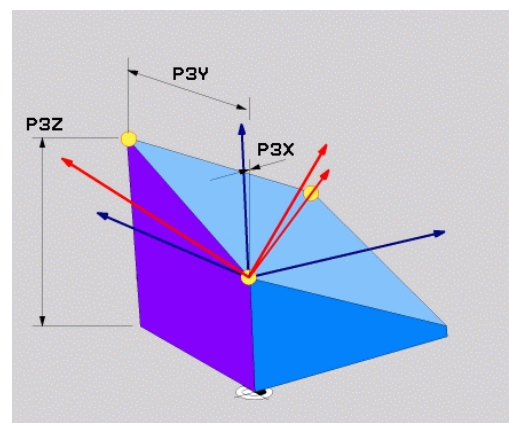
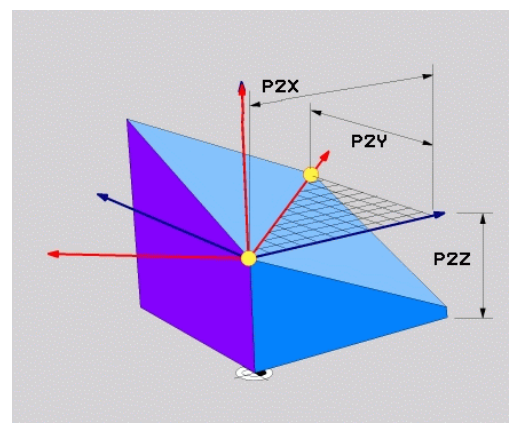
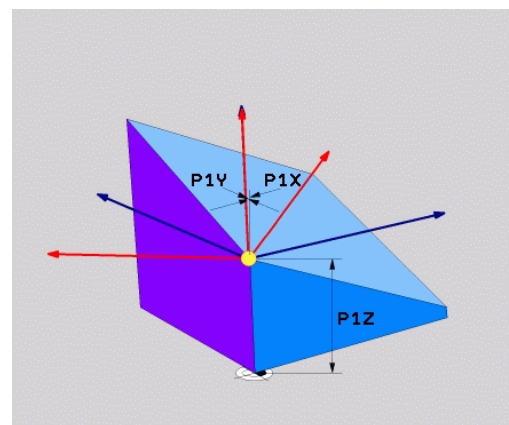

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Parametri za vnos

- ▶ **X-koordinata 1. točke ravnine?:** X-koordinata **P1X** 1. točke ravnine (oglejte si sliko desno zgoraj).
- ▶ **Y-koordinata 1. točke ravnine?:** Y-koordinata **P1Y** 1. točke ravnine (oglejte si sliko desno zgoraj).
- ▶ **Z-koordinata 1. točke ravnine?:** Z-koordinata **P1Z** 1. točke ravnine (oglejte si sliko desno zgoraj).
- ▶ **X-koordinata 2. točke ravnine?:** X-koordinata **P2X** 2. točke ravnine (oglejte si sliko desno na sredini).
- ▶ **Y koordinata 2. točke nivoja?:** Y-koordinata **P2Y** 2. točke ravnine (oglejte si sliko desno zgoraj)
- ▶ **Z-koordinata 2. točke ravnine?:** Z-koordinata **P2Z** 2. točke ravnine (oglejte si sliko desno na sredini).
- ▶ **X-koordinata 3. točke ravnine?:** X-koordinata **P3X** 3. točke ravnine (oglejte si sliko desno spodaj)
- ▶ **Y-koordinata 3. točke ravnine?:** Y-koordinata **P3Y** 3. točke ravnine (oglejte si sliko desno spodaj)
- ▶ **Z-koordinata 3. točke ravnine?:** Z-koordinata **P3Z** 3. točke ravnine (oglejte si sliko desno spodaj).
- ▶ Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

NC-stavek

5 PLANE POINTS P1X+0 P1Y+0 P1Z+20 P2X+30 P2Y+31 P2Z+20 P3X
+0 P3Y+41 P3Z+32.5

Uporabljene okrajšave

Okrajšava	Pomen
POINTS	angl. points = točke

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Definiranje obdelovalne ravnine s posameznim inkrementalnim prostorskim kotom:

PLANE RELATIVE

Uporaba

Inkrementalni prostorski kot uporabite, ko želite že aktivno zavrnjeno obdelovalno ravnino zavrteti za **dodatno rotacijo**. Primer: namestitev 45° posnetega roba na zavrnjeni obdelovalni ravnini.

Pred programiranjem upoštevajte

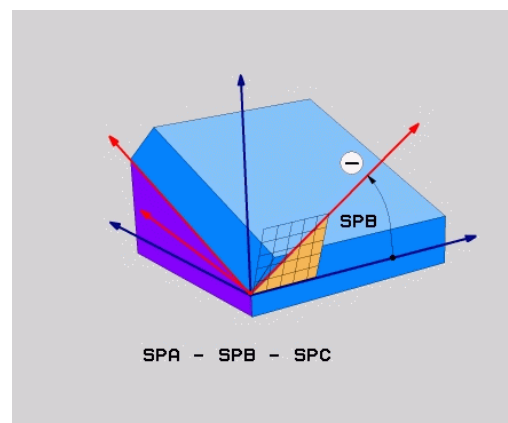
Definirani kot učinkuje vedno v povezavi z aktivno obdelovalno ravnino, povsem neodvisno od tega, s katero funkcijo ste ga aktivirali.

Zaporedoma lahko programirate poljubno število funkcij **PLANE RELATIVE**.

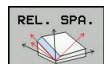
Če se želite vrniti na obdelovalno ravnino, ki je bil aktivna pred funkcijo **PLANE RELATIVE**, definirajte **PLANE RELATIVE** z enakim kotom, vendar z nasprotnim predznakom.

Če funkcijo **PLANE RELATIVE** uporabite v nezavrnjeni obdelovalni ravnini, potem nezavrnjeno ravnino preprosto zavrtite za prostorski kot, definiran v funkciji **PLANE**.

Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

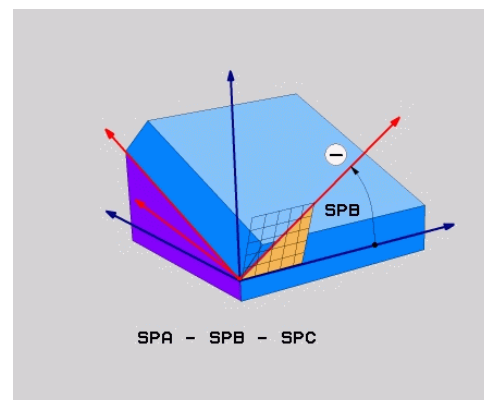
Parametri za vnos

- **Inkrementalni kot?:** prostorski kot, za katerega naj se zavrti aktivna obdelovalna ravnina (oglejte si sliko desno zgoraj). Os, okoli katere želite zavrteti ravnino, izberite z gumbom. Razpon vnosa: -359,9999° do +359,9999°.
- Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

Uporabljene okrajšave

Okrajšava	Pomen
RELATIV	angl. <i>relative</i> = glede na

NC-stavek

5 PLANE RELATIV SPB-45

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Definiranje obdelovalne površine z osnim kotom: PLANE AXIAL

Uporaba

Funkcija **PLANE AXIAL** definira tako položaj obdelovalne ravnine kot tudi želene koordinate rotacijskih osi. Še posebej pri strojih s pravokotnimi kinematikami in s kinematiki, pri katerih je aktivna samo ena rotacijska os, se ta funkcija zlahka uporabi.

Funkcijo **PLANE AXIAL** lahko uporabljate tudi, če je na vašem stroju aktivna samo ena rotacijska os. Če vaš stroj dovoljuje definicije prostorskega kota, lahko funkcijo **PLANE RELATIV** uporabite za funkcijo **PLANE AXIAL**. Upoštevajte priročnik za stroj!

Pred programiranjem upoštevajte

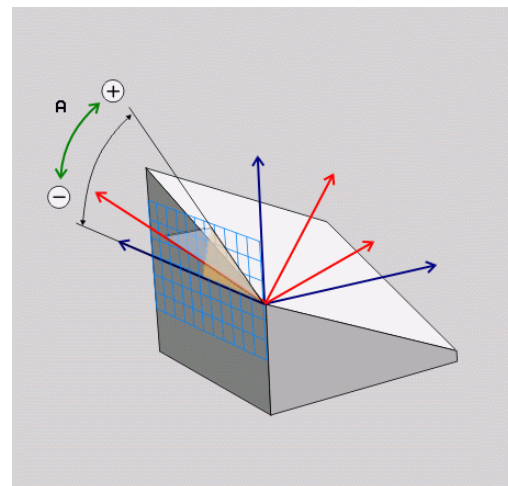
Vnesite samo osne kote, ki so dejansko na voljo na vašem stroju, sicer TNC sporoči napako.

Koordinate rotacijske osi, definirane s funkcijo **PLANE AXIAL**, delujejo načinovno. Večkratne definicije se torej dopolnjujejo, inkrementalni vnosi so dovoljeni.

Za ponastavitev funkcije **PLANE AXIAL** uporabite funkcijo **PLANE RESET**. Ponastavitev z vnosom števila 0 ne deaktivira funkcije **PLANE AXIAL**.

Funkcije **SEQ**, **TABLE ROT** in **COORD ROT** v povezavi s **PLANE AXIAL** nimajo nobene funkcije.

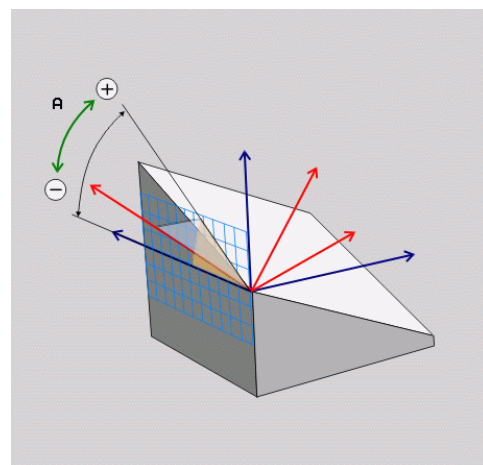
Opis parametrov za pozicioniranje: glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455.

Parametri za vnos

- ▶ **Osni kot A?:** osni kot, **na katerega** naj se zavrti A-os. Če je vnos inkrementalen, je to kot, **za katerega** naj se A-os dodatno zavrti s trenutnega položaja. Razpon vnosa: $-99999,9999^\circ$ do $+99999,9999^\circ$
- ▶ **Osni kot B?:** osni kot, **na katerega** naj se zavrti B-os. Če je vnos inkrementalen, je to kot, **za katerega** naj se B-os dodatno zavrti s trenutnega položaja. Razpon vnosa: $-99.999,9999^\circ$ do $+99.999,9999^\circ$
- ▶ **Osni kot C?:** osni kot, **na katerega** naj se zavrti C-os. Če je vnos inkrementalen, je to kot, **za katerega** naj se C-os dodatno zavrti s trenutnega položaja. Razpon vnosa: $-99.999,9999^\circ$ do $+99.999,9999^\circ$
- ▶ Nadaljujte z lastnostmi pozicioniranja, glej "Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE", Stran 455

NC-stavek

5 PLANE AXIAL B-45

Uporabljene okrajšave

Okrajšava	Pomen
AXIAL	angl. axial = v obliki osi

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Določitev pozicioniranja s funkcijo PLANE

Pregled

Neodvisno od tega, katero funkcijo PLANE uporabljate za definiranje zavrtene obdelovalne ravnine, so vam vedno na voljo naslednje funkcije za lastnosti pozicioniranja:

- Samodejno vrtenje
- Izbira alternativnih možnosti vrtenja (ne pri **PLANE AXIAL**).
- Izbira vrste pretvorbe (ne pri **PLANE AXIAL**).

Pozor, nevarnost kolizije!

Če v zavrtenu sistemu uporabljate cikel **8 ZRCALJENJE**, upoštevajte naslednje:

Najprej programirajte vrtenje, nato pa definirajte cikel **8 ZRCALJENJE**!

Zrcaljenje rotacijske osi s ciklom **8** prezrcali le premike osi, ne pa tudi kotov, definiranih v funkcijah **PLANE**! S tem se spremeni pozicioniranje osi.

Programi, ki bili ustvarjeni v iTNC 530 ali starejših TNC-jih, niso združljivi.

Samodejno vrtenje: MOVE/TURN/STAY (vnos je obvezen)

Ko ste vnesli vse parametre za definicijo ravnine, določite, kako naj se rotacijske osi zavrtijo glede na izračunane osne vrednosti:

- ▶ Funkcija **PLANE** naj rotacijske osi samodejno zavrti glede na izračunane osne vrednosti, pri čemer se relativni položaj med obdelovancem in orodjem ne spremeni. TNC izvede izravnalni premik na linearnih oseh.

- ▶ Funkcija **PLANE** naj rotacijske osi samodejno zavrti glede na izračunane osne vrednosti, pri tem pa naj se pozicionirajo samo rotacijske osi. TNC **ne** izvede izravnalnega premika na linearnih oseh.

- ▶ Rotacijske osi zavrtite v naslednjem posebnem pozicionirnem nizu.

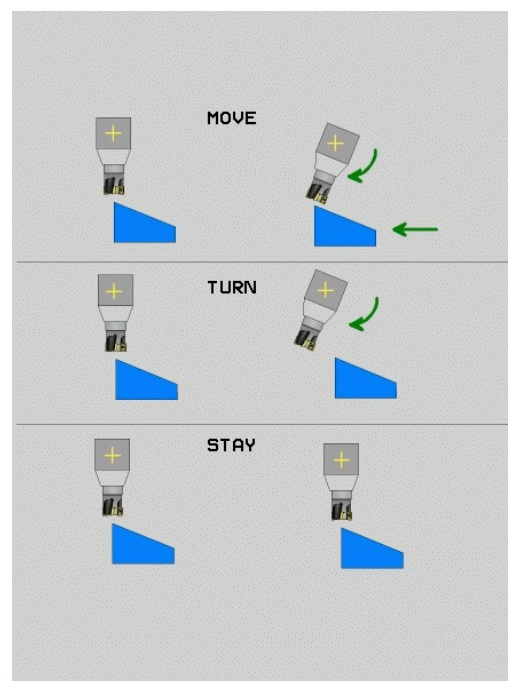
Če ste izbrali možnost **MOVE** (funkcija **PLANE** naj se samodejno zavrti z izravnalnim premikom), je treba definirati še dva v nadaljevanju opisana parametra **Razdalja med rotacijsko točko in konico orodja** in **Ppmik? F=**.

Če ste izbrali možnost **TURN** (funkcija **PLANE** naj se samodejno zavrti brez izravnalnega premika), je treba definirati še v nadaljevanju opisani parameter **Premik? F=**.

Namesto neposredno definirane pomika **F** s številsko vrednostjo lahko spuščanje izvedete tudi s **FMAX** (hitri tek) ali s **FAUTO** (premik iz stavka **TOOL CALLT**).

Če funkcijo **PLANE** uporabljate skupaj z možnostjo **STAY**, je treba rotacijske osi zavrteti v ločenem pozicionirnem nizu glede na funkcijo **PLANE**.

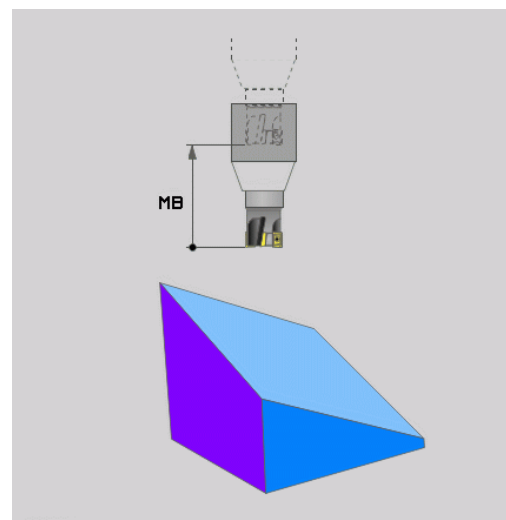
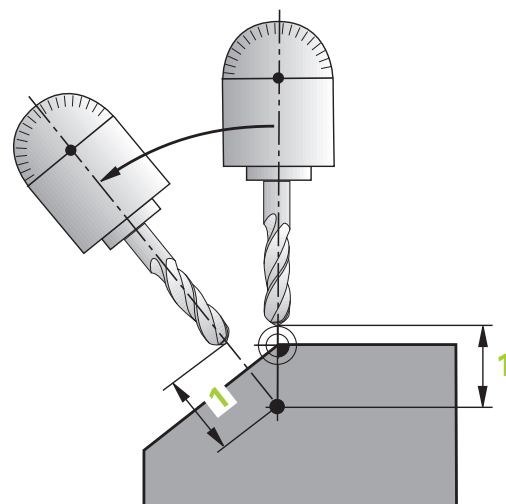
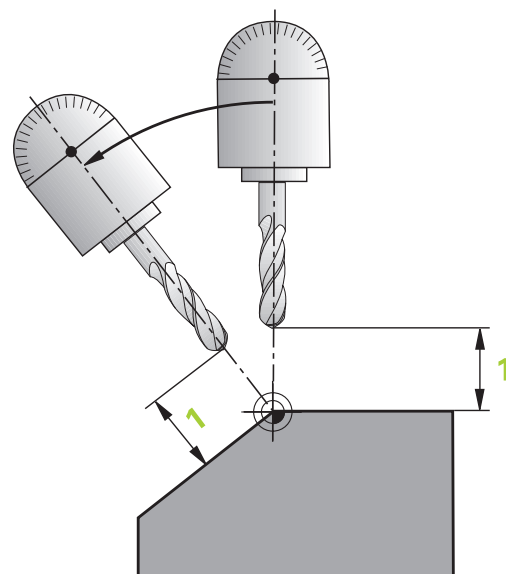
12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

- **Razdalja med rotacijsko točko in konico orodja** (inkrementalno): TNC vrtil orodje (mizo) okrog konice orodja. S parametrom **RAZDALJA** premaknete rotacijsko točko vrtilnega premika glede na trenutni položaj konice orodja.

Upoštevajte!

- Če je orodje pred vrtenjem na nastavljeni razdalji od obdelovanca, je orodje tudi po vrtenju skoraj v enakem položaju (oglejte si sliko desno na sredini, **1** = RAZDALJA).
- Če orodje pred vrtenjem ni na nastavljeni razdalji od obdelovanca, je orodje po vrtenju nekoliko zamaknjeno glede na prvotni položaj (oglejte si sliko desno spodaj, **1** = RAZDALJA).

- **Pomik? F=**: hitrost podajanja orodja, s katero naj se orodje zavrti.
- **Dolžina umika na orodni osi?**: pot umika **MB**, na katero opravi TNC primik **pred vrtenjem**, poteka inkrementalno s trenutnega položaja orodja v aktivni smeri orodja. **MB MAX** premakne orodje tik do končnega stikala programske opreme.

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

Vrtenje rotacijskih osi v ločenem stavku

Če želite rotacijske osi zavrteti v ločenem pozicionirnem stavku (izbrana je možnost **STAY**), sledite naslednjemu postopku:

Pozor, nevarnost kolizije!

Orodje predpozicionirajte tako, da pri vrtenju ne more priti do kolizije med orodjem in obdelovancem (vpenjalom).

Med funkcijo PLANE in pozicioniranjem ne programirajte zrcaljenja rotacijske osi. V nasprotnem primeru bo krmilni sistem pozicioniral na zrcaljene vrednosti, medtem ko funkcija PLANE vrednosti računa brez zrcaljenja.

- ▶ Izberite poljubno funkcijo **PLANE** in samodejno vrtenje definirajte s **STAY**. Pri obdelavi TNC izračuna vrednosti položaja rotacijskih osi na stroju in jih shrani v sistemskih parametrih Q120 (A-os), Q121 (B-os) in Q122 (C-os).
- ▶ Definirajte pozicionirni niz s kotnimi vrednostmi, ki jih je izračunal TNC.

Primeri NC-nizov: stroj z okroglo mizo C in vrtljivo mizo A želite zavrteti na prostorski kot B + 45°

...	
12 L Z+250 R0 FMAX	Pozicioniranje na varno višino
13 PLANE SPATIAL SPA+0 SPB+45 SPC+0 STAY	Definiranje in aktiviranje funkcije PLANE
14 L A+Q120 C+Q122 F2000	Pozicioniranje rotacijske osi z vrednostmi, ki jih je izračunal TNC
...	Definiranje obdelave v zavrteni ravnini

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Nabor alternativnih možnosti vrtenja: SEQ +/- (vnos ni obvezen)

Iz položaja obdelovalne ravnine, ki ste ga definirali, mora TNC izračunati temu primerni položaj rotacijskih osi na stroju. Praviloma sta na voljo vedno dve rešitvi.

S stikalom **SEQ** nastavite, katero rešitev naj TNC uporabi:

- **SEQ+** pozicionira glavno os tako, da zavzame pozitivni kot. Glavna os je 1. rotacijska os glede na orodje ali zadnja rotacijska os glede na mizo (odvisno od strojne konfiguracije, oglejte si tudi sliko desno zgoraj).
- **SEQ-** pozicionira glavno os tako, da zavzame negativni kot.

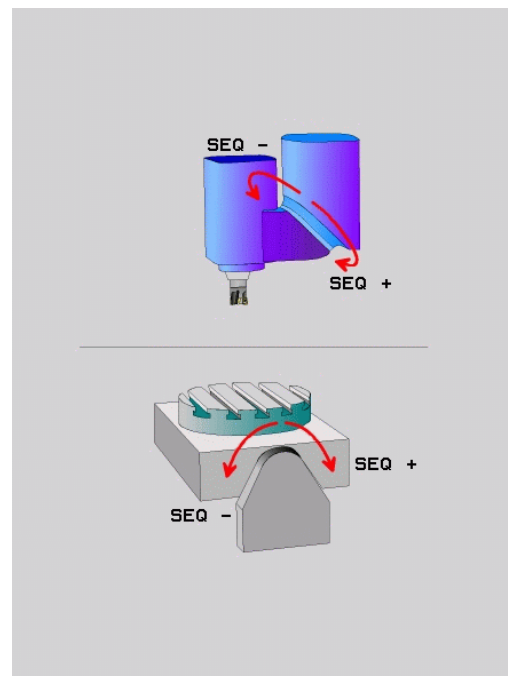
Če rešitev, ki ste jo izbrali s **SEQ** ni na voljo za območje premikanja stroja, TNC prikaže sporočilo o napaki **Kot ni dovoljen**.

Če uporabite funkcijo **PLANE AXIS**, stikalo **SEQ** nima funkcije.

Če **SEQ** ne definirate, TNC poišče rešitev na naslednji način:

- 1 TNC najprej preveri, ali obe možnosti za rešitev ležita v področju premika vrtljivih osi
- 2 Če ni tako, izbere TNC rešitev, ki se lahko doseže po najkrajši poti
- 3 Če je na področju premika možna samo ena rešitev, TNC izbere to rešitev
- 4 Če na območju premikanja ni nobene rešitve, TNC prikaže sporočilo o napaki **Kot ni dovoljen**.

Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 12.2

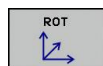
Primer za stroj z okroglo mizo C in rotacijsko mizo A.

Programirana funkcija: PLANE SPATIAL SPA+0 SPB+45 SPC+0

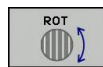
Končno stikalo	Začetni položaj	SEQ	Rezultat položaja osi
Ni parametrov.	A+0, C+0	ni progr.	A+45, C+90
Brez	A+0, C+0	+	A+45, C+90
Brez	A+0, C+0	–	A–45, C–90
Brez	A+0, C-105	ni progr.	A–45, C–90
Brez	A+0, C-105	+	A+45, C+90
Brez	A+0, C-105	–	A–45, C–90
$-90 < A < +10$	A+0, C+0	ni progr.	A–45, C–90
$-90 < A < +10$	A+0, C+0	+	Sporočilo o napaki
Brez	A+0, C–135	+	A+45, C+90

Izbira vrste pretvorbe (izbirni vnos)

Za vrtilne kote, ki koordinatni sistem zavrtijo zgolj okoli orodne osi, je na voljo funkcija, s katero lahko določite vrsto pretvorbe:

- **COORD ROT** določi, da funkcija PLANE zavrti samo koordinatni sistem iz definiranega vrtilnega kota. Kompenzacija se izračuna, pri čemer se rotacijska os ne premika.

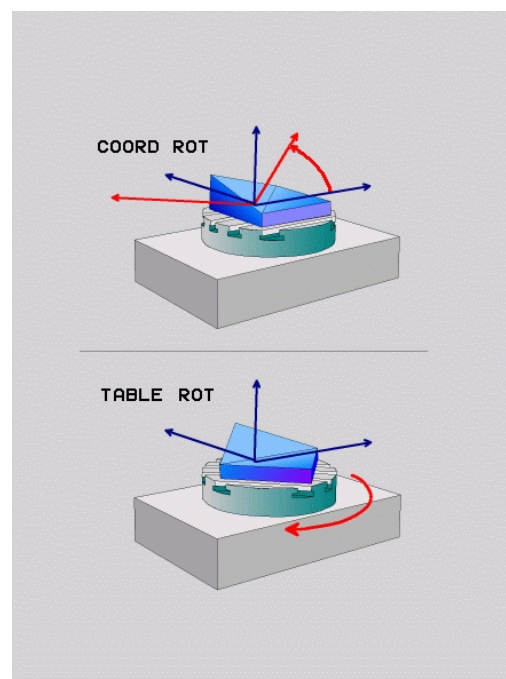
- **TABLE ROT** določi, da funkcija PLANE pozicionira rotacijske osi na definirani vrtilni kot. Kompenzacija se izvede z rotacijo obdelovanca.

Če uporabite funkcijo **PLANE AXIAL**, funkciji **COORD ROT** in **TABLE ROT** nimata nobene funkcije.

Funkcija **COORD ROT** je aktivna le, če vrtenje poteka izključno okoli orodne osi, npr. **SPC+45** pri orodni osi **Z**. Če je za izvedbo potrebna dodatna rotacijska os, se funkcija **TABLE ROT** samodejno aktivira.

Če funkcijo **TABLE ROT** uporabite v povezavi z osnovno rotacijo in vrtilnim kotom 0, TNC mizo zavrti za kot, definiran v osnovni rotaciji.

Programiranje: Večosna obdelava

12.2 Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Vrtenje obdelovalne ravnine brez rotacijskih osi

To funkcijo mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Proizvajalec stroja mora v opisu kinematike upoštevati natančen kot, npr. nameščene kotne glave.

Programirano obdelovalno ravnino lahko pravokotno na orodje poravnate tudi brez rotacijskih osi, da npr. obdelovalno ravnino prilagodite nameščeni kotni glavi.

S funkcijo **PLANE SPATIAL** in pozicioniranju **STAY** obdelovalno ravnino zavrtite pod kotom, ki ga navaja proizvajalec stroja.

Primer nameščene kotne glave s fiksno smerjo orodja Y

NC-sintaksa

```
TOOL CALL 5 Z S4500
```

```
PLANE SPATIAL SPA+0 SPB-90 SPC+0 STAY
```


Vrtilni kot se mora ustrezati kotu orodja. V nasprotnem primeru TNC javi sporočilo o napaki.

12.3 Rezanje pod kotom v zavrteni ravnini (možnost št. 9)

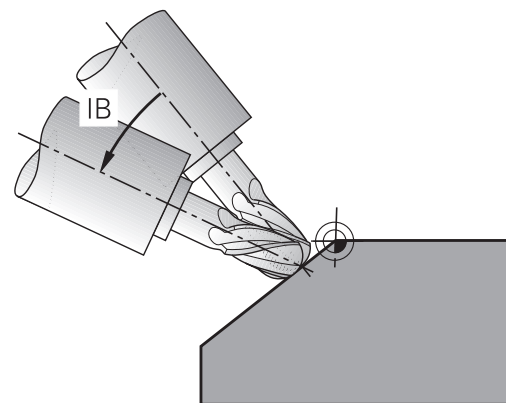
Funkcija

Skupaj z novima funkcijama **PLANE** in **M128** lahko v zavrteni obdelovalni ravnini **rezkate pod kotom**. Za to sta vam na voljo dve možnosti definicije:

- Rezanje pod kotom z inkrementalnim premikanjem rotacijske osi
- Rezanje pod kotom z normalnimi vektorji

Rezanje pod kotom v zavrteni ravnini deluje samo s krožnimi rezkarji. Pri 45°-vrtljivih glavah/vrtljivih mizah lahko kot za rezkanje pod kotom definirate tudi kot prostorski kot. V ta namen uporabite **FUNCTION TCPM**, glej "FUNCTION TCPM (možnost št. 9)", Stran 471.

Rezanje pod kotom z inkrementalnim premikanjem rotacijske osi

- ▶ Odmik orodja
- ▶ Definirajte poljubno funkcijo **PLANE** in upoštevajte pozicioniranje.
- ▶ Aktivirajte **M128**.
- ▶ S stavkom premic inkrementalno izvedite premik po ustrezni osi na želeni kot za rezkanje pod kotom.

Primeri NC-stavkov

...	
12 L Z+50 R0 FMAX	Pozicioniranje na varno višino
13 PLANE SPATIAL SPA+0 SPB-45 SPC+0 MOVE ABST50 F1000	Definiranje in aktiviranje funkcije PLANE
14 M128	Aktiviranje M128
15 L IB-17 F1000	Nastavitev kota za rezkanje pod kotom
...	Definiranje obdelave v zavrteni ravnini

Programiranje: Večosna obdelava

12.3 Rezkanje pod kotom v zavrti ravnini

Rezkanje pod kotom z normalnimi vektorji

V stavku **LN** lahko definirate samo en smerni vektor, s katerim je definiran kot za rezkanje pod kotom (normalni vektor **NX**, **NY**, **NZ** ali smerni vektor orodja **TX**, **TY**, **TZ**).

- ▶ Odmik orodja
- ▶ Definirajte poljubno funkcijo **PLANE** in upoštevajte pozicioniranje.
- ▶ Aktiviranje **M128**
- ▶ Izvedite program z **LN**-nizi, v katerih je smer orodja definirana z vektorjem.

Primeri **NC**-stavkov

...	
12 L Z+50 R0 FMAX	Pozicioniranje na varno višino
13 PLANE SPATIAL SPA+0 SPB+45 SPC+0 MOVE ABST50 F1000	Definiranje in aktiviranje funkcije PLANE
14 M128	Aktiviranje M128
15 LN X+31.737 Y+21,954 Z+33,165 NX+0,3 NY+0 NZ +0,9539 F1000 M3	Nastavitev kota za rezkanje pod kotom z normalnim vektorjem
...	Definiranje obdelave v zavrti ravnini

12.4 Dodatne funkcije za rotacijske osi

Pomik v mm/min pri rotacijskih oseh A, B, C: M116 (možnost št. 8)

Standardno delovanje

TNC interpretira programirani pomik pri rotacijskih oseh v stopinjah/min (tako v programih v mm kot v programih v palcih). Pomik pri podajanju orodja je torej odvisen od razdalje med središčem orodja in središčem rotacijskih osi.

Večja kot bo ta razdalja, večji bo pomik pri podajanju orodja.

Pomik v mm/min pri rotacijskih oseh z M116

Strojno geometrijo mora določiti proizvajalec stroja v kinematičnem opisu.

M116 deluje samo pri okroglih in vrtljivih mizah. Pri vrtljivih glavah funkcije M116 ni mogoče uporabiti. Če je vaš stroj opremljen s kombinacijo miza/glava, TNC prezre rotacijske osi vrtljive glave.

M116 deluje tudi pri aktivni zavrteni obdelovalni ravnini in skupaj z M128, če ste rotacijske osi izbrali s funkcijo **M138**, glej "Izbira rotacijskih osi: M138", Stran 469. **M116** deluje potem samo na rotacijske osi, ki ste jih izbrali s funkcijo **M138**.

TNC interpretira programirani pomik pri rotacijski osi v mm/min (oz. 1/10 palec/min). Pri tem TNC vsakič na začetku niza izračuna pomik za ta niz. Pomik pri rotacijski osi se med izvajanjem niza ne spreminja, tudi če se orodje premika v smeri središča rotacijskih osi.

Delovanje

M116 deluje v obdelovalni ravnini. Z M117 ponastavite M116; na koncu programa se M116 ne izvaja več.

M126 deluje na začetku niza.

Programiranje: Večosna obdelava

12.4 Dodatne funkcije za rotacijske osi

Optimizirano premikanje rotacijskih osi glede na pot: M126

Standardno delovanje

Delovanje TNC pri pozicioniranju rotacijskih osi je funkcija, ki je odvisna od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Standardno delovanje TNC-ja pri pozicioniranju rotacijskih osi, katerih prikaz je znižan na vrednosti pod 360° , je odvisno od strojnega parametra **shortestDistance** (300401). Tam je določeno, ali TNC opravi pomik na programirani položaj za razliko med želenim in dejanskim položajem ali pa praviloma vedno (tudi brez M126) po najkrajši poti. Primeri:

Dejanski položaj	Želen položaj	Pot premikanja
350°	10°	-340°
10°	340°	$+330^\circ$

Delo z M126

Z M126 premakne TNC rotacijsko os, katere prikazana vrednost je znižana pod 360° , po kratki poti. Primeri:

Dejanski položaj	Želen položaj	Pot premikanja
350°	10°	$+20^\circ$
10°	340°	-30°

Delovanje

M126 deluje na začetku niza.

M126 ponastavite z M127; ob koncu programa M126 prav tako ne deluje.

Znižanje prikazane vrednosti rotacijske osi na vrednost pod 360°: M94

Standardno delovanje

TNC premakne orodje s trenutne kotne vrednosti na programirano kotno vrednost.

Primer:

Trenutna kotna vrednost:	538°
Programirana kotna vrednost:	180°
Dejanska pot premikanja:	-358°

Delo z M94

TNC na začetku niza zniža trenutno kotno vrednost na vrednost pod 360° in nato izvede premik na programirano vrednost. Če je aktivnih več rotacijskih osi, M94 zniža prikazane vrednosti vseh rotacijskih osi. Izbirno lahko za funkcijo M94 vnesete rotacijsko os. TNC nato zmanjša samo prikaz te osi.

Primeri NC-stavkov

Znižanje prikazanih vrednosti vseh aktivnih rotacijskih osi:

```
L M94
```

Znižanje prikazanih vrednosti samo za C-os:

```
L M94 C
```

Znižanje prikazanih vrednosti vseh aktivnih rotacijskih osi in nato premik s C-osjo na programirano vrednost:

```
L C+180 FMAX M94
```

Delovanje

M94 deluje samo v programskem nizu, v katerem je programirana funkcija M94.

M94 deluje na začetku niza.

Ohranitev položaja konice orodja pri pozicioniranju vrtljivih osi (TCPM): M128 (možnost št. 9)

Standardno delovanje

TNC premakne orodje na položaje, ki so določeni v obdelovalnem programu. Če se v programu spremeni položaj vrtljive osi, se mora nastali zamik izračunati na linearnih oseh in izvesti v pozicionirnem nizu.

Delo z M128 (TCPM: Tool Center Point Management)

Strojno geometrijo mora določiti proizvajalec stroja v kinematičnem opisu.

Če se v programu spremeni položaj krmiljene vrtljive osi, se med postopkom vrtenja ohrani položaj konice orodja glede na obdelovanec.

Pozor, nevarnost za obdelovanec!

Vrtljive osi s Hirthovim ozobjem: položaj vrtljive osi lahko spremenite samo po tem, ko ste opravili odmik orodja. Sicer lahko pride pri odmiku iz ozobja do poškodb konture.

Za funkcijo **M128** lahko vnesete še dodaten pomik, s katerim TNC po linearnih oseh izvede izravnalne premike.

Če želite med Programskim tekom s krmilnikom spremeniti položaj vrtljive osi, uporabite funkcijo **M128** skupaj s funkcijo **M118**. Do prekrivanja pozicioniranja s krmilnikom pride pri aktivni funkciji **M128** glede nastavitv v meniju 3D-ROT načina **Ročno** v aktivnem koordinatnem sistemu ali v nespremenljivem koordinatnem sistemu stroja.

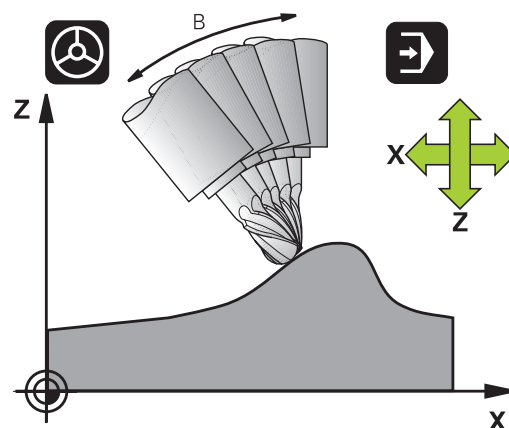

Pred pozicioniranjem z **M91** ali **M92** in pred **TOOL CALL**-stavkom: **PONASTAVITE M128**.

Da bi preprečili poškodbe konture, lahko z **M128** uporabljate samo krožno rezkalo.

Dolžina orodja se mora navezovati na središče krogle krožnega rezkarja.

Če je aktivna funkcija **M128**, prikazuje TNC na prikazu stanja simbol TCPM.

M128 pri vrtljivih mizah

Če pri aktivni funkciji **M128** programirate premik vrtljive mize, TNC temu ustrezno zavrti tudi koordinatni sistem. Če npr. C-os zavrtite za 90° (s pozicioniranjem ali zamikom ničelne točke) in nato programirate premik po X-osi, TNC izvede premik po strojni osi Y.

TNC pretvori tudi določeno referenčno točko, ki se premakne zaradi premika rotacijske mize.

M128 pri tridimenzionalnem popravku orodja

Če pri aktivni funkciji **M128** in aktivnem popravku polmera **RL/RR/** izvedete 3D-popravek orodja, TNC pri določenih strojnih geometrijah samodejno pozicionira rotacijske osi (Peripheral-Milling, glej "Tridimenzionalni popravek orodja (možnost št. 9)", Stran 476).

Delovanje

M128 deluje na začetku stavka, **M129** pa na koncu stavka.

Funkcija **M128** deluje tudi v ročnem načinu in ostane aktivna po zamenjavi načina. Pomik za izravnalni premik je aktiven, dokler ne programirate novega ali funkcije **M128** ne ponastavite z **M129**.

M128 ponastavite z **M129**. Če v načinu programskega teka izberete nov program, TNC prav tako ponastavi funkcijo **M128**.

Primeri NC-stavkov

Izvedba izravnalnih premikov s pomikom za 1000 mm/min:

```
L X+0 Y+38.5 IB-15 RL F125 M128 F1000
```


12.4 Dodatne funkcije za rotacijske osi**Rezkanje pod kotom z nekrmiljenimi rotacijskimi osmi**

Če ima stroj nekrmiljene rotacijske osi (t.i. številske osi), lahko skupaj z M128 izvajate tudi obdelave, nastavljene s temi osmi.

- 1 Rotacijske osi ročno premaknite v želeni položaj. Funkcija M128 pri tem ne sme biti aktivna.
- 2 Aktivirajte funkcijo M128: TNC prebere dejanske vrednosti vseh rotacijskih osi, iz vrednosti izračuna nov položaj središča orodja in posodobi prikaz položaja.
- 3 TNC z naslednjim pozicionirnim blokom izvede potreben izravnalni premik
- 4 Izvedba obdelave
- 5 Na koncu programa funkcijo M128 ponastavite na M129 in rotacijske osi premaknite nazaj v izhodiščni položaj.

Pri tem sledite naslednjemu postopku:

Dokler je aktivna funkcija M128, TNC nadzira dejanski položaj nekrmljenih rotacijskih osi. Če dejanski položaj odstopa od dejanskega položaja, ki ga določi proizvajalec stroja, TNC prikaže sporočilo o napaki in prekine programski tek.

Izbira rotacijskih osi: M138

Standardno delovanje

TNC upošteva pri funkcijah M128, TCPM in vrtenje obdelovalne ravnine rotacijske osi, ki jih je proizvajalec stroja določil v strojnih parametrih.

Delo z M138

TNC upošteva pri zgoraj navedenih funkcijah samo vrtljive osi, ki ste jih definirali s funkcijo M138.

Če število vrtljivih osi omejite s funkcijo **M138**, lahko tako zmanjšate možnosti vrtenja na vašem stroju.

Delovanje

M138 deluje na začetku stavka.

Funkcijo M138 ponastavite tako, da M138 znova programirate brez vnosa vrtljivih osi.

Primeri NC-stavkov

Za zgoraj navedene funkcije naj se upošteva samo vrtljiva os C:

```
L Z+100 R0 FMAX M138 C
```

Upoštevanje kinematike stroja v DEJANSKIH/ ŽELENIH položajih na koncu niza: M144 (možnost št. 9)

Standardno delovanje

TNC premakne orodje na položaje, ki so določeni v obdelovalnem programu. Če se v programu spremeni položaj vrtljive osi, se mora nastali zamik izračunati na linearnih oseh in izvesti v pozicionirnem nizu.

Delo z M144

TNC v prikazu položaja upošteva spremembo strojne kinematike, ki npr. nastane pri zamenjavi nastavnega vretena. Če se spremeni položaj krmiljene vrtljive osi, se med postopkom vrtenja spremeni tudi položaj konice orodja glede na obdelovanec. Nastali zamik se izračuna v prikazu položaja.

Pozicioniranja z M91/M92 so pri aktivni funkciji M144 dovoljena.

Prikaz položaja v načinih Programski tek – Zaporedje nizov in Programski tek – Posamezni niz se spremeni šele, ko vrtljive osi dosežejo svoj končni položaj.

Delovanje

M144 deluje na začetku stavka. M144 ne deluje v povezavi z M128 ali vrtenjem obdelovalne ravnine.

M144 prekličete, ko programirate M145.

Strojno geometrijo mora določiti proizvajalec stroja v kinematičnem opisu.

Proizvajalec stroja določi način delovanja samodejnih in ročnih načinov delovanja. Upoštevajte priročnik za stroj!

12.5 FUNCTION TCPM (možnost št. 9)

Funkcija

Strojno geometrijo mora določiti proizvajalec stroja v kinematičnem opisu.

Vrtljive osi s Hirthovim ozobjem:

Položaj vrtljive osi lahko spremenite samo po tem, ko se je orodje odmaknilo. Sicer lahko pride pri odmiku iz ozobja do poškodb konture.

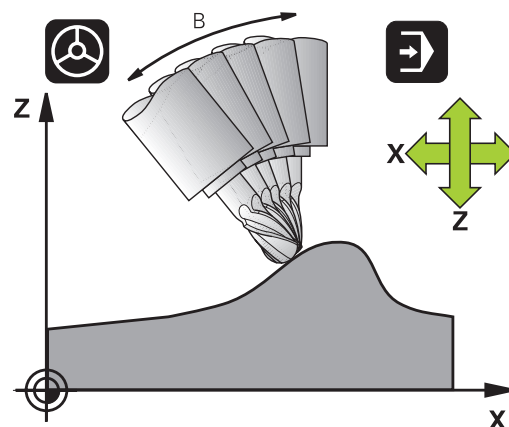

Pred pozicioniranjem z **M91** ali **M92** in pred stavkom **TOOL CALL** ponastavite **FUNCTION TCPM**.

Da bi preprečili poškodbe konture, lahko s funkcijo **FUNCTION TCPM** uporabljate samo krožno rezkalo.

Dolžina orodja se mora navezovati na središče krogle krožnega rezkarja.

Ko je aktivna funkcija **FUNCTION TCPM**, prikaže TNC na prikazu položaja simbol **TCPM**.

Funkcija **FUNCTION TCPM** je nadgradnja funkcije **M128**, s katero lahko določite delovanje TNC-ja pri pozicioniranju rotacijskih osi. V nasprotju z **M128** lahko pri funkcijah **FUNCTION TCPM** sami definirate način delovanja posameznih funkcij:

- Način delovanja programiranega pomika: **F TCP/F CONT**
- Interpretacija koordinat rotacijske osi, programiranih v NC-programu: **AXIS POS/AXIS SPAT**.
- Vrsta interpolacije med začetnim in ciljnim položajem: **PATHCTRL AXIS/PATHCTRL VECTOR**.

Definiranje funkcije FUNCTION TCPM

SPEC
FCT

- Izberite posebne funkcije.

PROGRAMSKE
FUNKCIJE

- Izberite pomoč pri programiranju.

FUNCTION
TCPM

- Izberite funkcijo **FUNCTION TCPM**.

12.5 FUNCTION TCPM

Način delovanja programiranega pomika

Za definiranje načina delovanja programiranega pomika sta v TNC-ju na voljo dve funkciji:

- F
TCP

▶ **F TCP** določa interpretacijo programiranega pomika kot dejansko relativno hitrost med konico orodja (tool center point) in obdelovancem.
- F
CONTOUR

▶ **F CONT** določa interpretacijo programiranega pomika kot pomika pri podajanju orodja posameznih osi, programiranih v NC-stavku.

Primeri NC-stavkov

...	
13 FUNCTION TCPM F TCP ...	Pomik se nanaša na konico orodja
14 FUNCTION TCPM F CONT ...	Interpretacija pomika kot pomik pri podajanju orodja
...	

Interpretacija programiranih koordinat rotacijske osi

Na strojih s 45°-vrtljivimi glavami ali 45°-vrtljivimi mizami doslej enostavna nastavitve kota za rezkanje pod kotom ali usmeritev orodja glede na trenutno aktivni koordinatni sistem (prostorski kot) ni bila mogoča. To funkcijo je bilo do zdaj mogoče izvesti samo z zunanjimi programi s normalnimi vektorji na ploskev (LN-nizi).

TNC zdaj omogoča tudi naslednje funkcije:

AXIS
POSITION

- ▶ **AXIS POS** določa, da TNC programirane koordinate rotacijskih osi interpretira kot želeni položaj posameznih osi.

AXIS
SPATIAL

- ▶ **AXIS SPAT** določa, da TNC programirane koordinate rotacijskih osi interpretira kot prostorski kot.

Funkcijo **AXIS POS** uporabite predvsem, če je vaš stroj opremljen s pravokotnimi rotacijskimi osmi. Pri 45°-vrtljivih glavah/vrtljivih mizah lahko funkcijo **AXIS POS** uporabite tudi, če ste prepričani, da programirane koordinate rotacijske osi pravilno določajo želeno usmerjenost delovne ravnine (lahko npr. preverite prek CAM-sistema).

AXIS SPAT: v pozicionirnem stavku vnesene koordinate rotacijskih osi so prostorski koti, ki se nanašajo na trenutno aktiven (po možnosti zavrten) koordinatni sistem (inkrementalni prostorski kot).

Po zagonu funkcije **FUNCTION TCPM** je treba v povezavi s funkcijo **AXIS SPAT** v prvem gibalnem stavku praviloma programirati vse tri prostorske kote v definiciji kota za rezkanje pod kotom. To je treba storiti tudi, če je eden ali več prostorskih kotov 0°. **AXIS SPAT**: v pozicionirnem stavku vnesene koordinate rotacijskih osi so prostorski koti, ki se nanašajo na trenutno aktiven (po možnosti zavrten) koordinatni sistem (inkrementalni prostorski kot).

Primeri NC-stavkov

...	
13 FUNCTION TCPM F TCP AXIS POS ...	Koordinate rotacijskih osi so osni koti
...	
18 FUNCTION TCPM F TCP AXIS SPAT ...	Koordinate rotacijskih osi so prostorski koti
20 L A+0 B+45 C+0 F MAX	Nastavitev usmeritve orodja na B+45 stopinj (prostorski kot). Definiranje prostorskega kota A in C z 0
...	

12.5 FUNCTION TCPM

Vrsta interpolacije med začetnim in končnim položajem

Za definicijo vrste interpolacije med začetnim in končnim položajem sta v TNC-ju na voljo dve funkciji:

- PATH
CONTROL
AXIS

 - ▶ **PATHCTRL AXIS** določa premočrtno premikanje konice orodja med začetnim in končnim položajem posameznega NC-niza (**čelno rezkanje**). Smer orodne osi na začetnem in končnem položaju ustreza posameznim programiranim vrednostim, dosega orodja pa ne opisuje nobena definirana pot med začetnim in končnim položajem. Površina, ki je rezultat rezkanja v dosegu orodja (**Peripheral Milling**), je odvisna od strojne geometrije.

PATH
CONTROL
VECTOR

 - ▶ **PATHCTRL VECTOR** določa, da se konica orodja premika premočrtno med začetnim in končnim položajem posameznega NC-niza in da se smer orodne osi med začetnim in končnim položajem interpolira tako, da pri obdelavi z dosegom orodja nastane ravnina (**Peripheral Milling**).

Pri PATHCTRL VECTOR upoštevajte:

Poljubno definirano usmeritev orodja je praviloma mogoče doseči z dvema različnima položajema vrtljivih osi. TNC uporabi rešitev, ki jo je glede na trenutni položaj mogoče izvesti po najkrajši poti.

Za čim bolj neprekinjeno večosno premikanje definirajte cikel 32 s **toleranco za rotacijske osi** (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, cikel 32 TOLERANCA). Toleranca rotacijskih osi naj bo enaka toleranci odstopanja pri podajanju orodja, ki jo prav tako definirate v ciklu 32. Višje kot je definirana toleranca za rotacijske osi, toliko večja so konturna odstopanja pri obodnem rezkanju.

Primeri NC-stavkov

...	
13 FUNCTION TCPM F TCP AXIS SPAT PATHCTRL AXIS	Konica orodja se premika premočrtno
14 FUNCTION TCPM F TCP AXIS POS PATHCTRL VECTOR	Konica orodja in smerni vektor orodja se premikata po ravnini
...	

Ponastavitev funkcije FUNCTION TCPM

RESET
TCPM

- **FUNCTION RESET TCPM** uporabite, če želite funkcijo namenoma ponastaviti znotraj določenega programa.

TNC samodejno ponastavi **FUNCTION TCPM**, ko v načinu programskega teka izberete nov program. **FUNCTION TCPM** lahko ponastavite samo, če funkcija **PLANE** ni aktivna. Po potrebi funkcijo **PLANE RESET** izvedite pred funkcijo **FUNCTION RESET TCPM**.

Primeri NC-stavkov

...	
25 FUNCTION RESETTCPM	Ponastavitev FUNCTION TCPM
...	

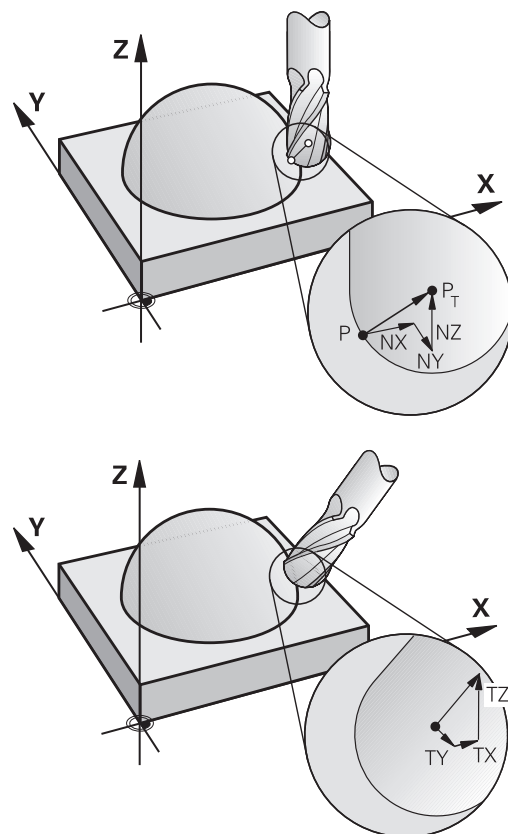
12.6 Tridimenzionalni popravek orodja (možnost št. 9)

Uvod

TNC lahko izvede tridimenzionalni popravek orodja (3D-popravek) za nize za premočrtno premikanje. Poleg koordinat X, Y in Z končne točke premice, morajo ti nizi vsebovati tudi komponente NX, NY in NZ normalnega vektorja na ploskev glej "Definiranje normiranega vektorja", Stran 477.

Če želite izvesti usmeritev orodja, morajo ti nizi dodatno vsebovati še normirani vektor s komponentami TX, TY in TZ, ki določa usmeritev orodja glej "Definiranje normiranega vektorja", Stran 477.

Končno točko premic, komponente normal ploskve in komponente za usmeritev orodja je treba izračunati s CAM-sistemom.

Možnosti uporabe

- Uporaba orodij z dimenzijami, ki ne ustrezajo dimenzijam, izračunanim s CAM-sistemom (3D-popravek brez definicije usmeritve orodja).
- Čelno rezkanje: popravek rezkalne geometrije v smeri normal ploskve (3D-popravek brez definicije usmeritve orodja in z njo). Do drobljenja pride predvsem na čelni strani orodja.
- Obodno rezkanje: popravek polmera rezkarja navpično na smer premikanja in navpično na smer orodja (tridimenzionalni popravek polmera z definicijo usmeritve orodja). Do drobljenja pride predvsem zaradi plašča orodja.

Definiranje normiranega vektorja

Normirani vektor je matematična vrednost, ki vsebuje vsoto 1 in poljubno smer. Pri LN-nizih je TNC za določanje usmeritve orodja potreboval do dva normirana vektorja, enega za smer normal ploskve in dodatnega (izbirno). Smer normal ploskve je določena s komponentami NX, NY in NZ. Ta je pri čelnem in krožnem rezkarju navpično obrnjena stran od površine obdelovanca k izhodiščni točki orodja PT, pri kotnem krožnem rezkarju s PT ali PT (oglejte si sliko). Usmeritev orodja je določena s komponentami TX, TY in TZ.

Koordinate za položaj X, Y, Z in za normale ploskve NX, NY, NZ, ali TX, TY, TZ morajo biti v NC-stavku v enakem zaporedju.

V LN-stavek vedno vnesite vse koordinate in vse površinske normale, tudi če se vrednosti v primerjavi s prejšnjim stavkom niso spremenile.

TX, TY in TZ morajo biti vedno definirane s številskimi vrednostmi. Q-parametri niso dovoljeni.

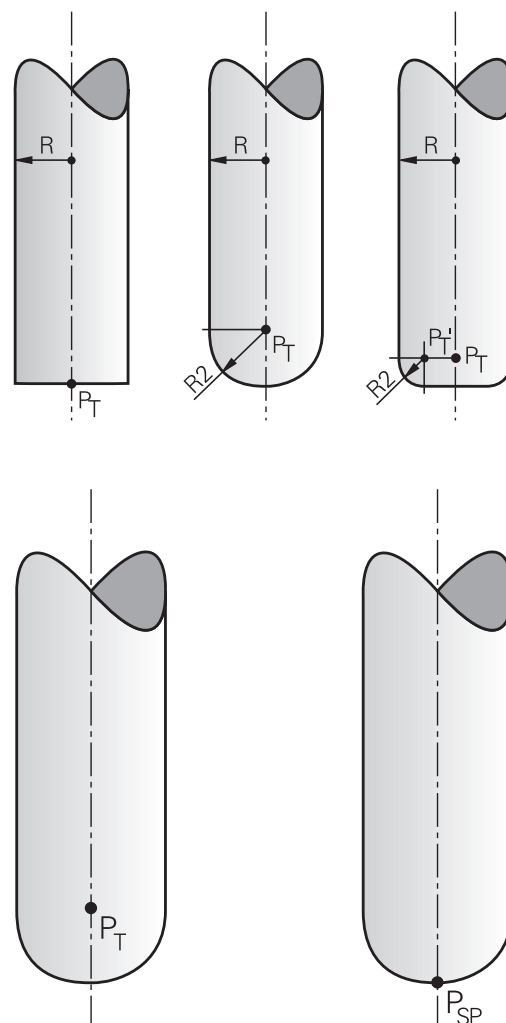
Normalne vektorje izračunajte čim natančneje in jih prikažite z ustrezno velikim številom mest za decimalno vejico, da preprečite napake pomikanja med obdelavo.

3D-popravek s normalami ploskve velja za koordinatne vnose na glavnih oseh X, Y, Z.

Če orodje zamenjate z večjim orodjem (pozitivne delta vrednosti), TNC sporoči napako. Sporočilo o napaki lahko prekličete z M-funkcijo **M107** (glej "Definiranje normiranega vektorja", Stran 477).

Če bi prevelike dimenzije orodja poškodovale konturo, TNC ne prikaže sporočila o napaki.

S strojnim parametrom **toolRefPoint** določite, ali je CAM-sistem popravil dolžino orodja s središčem krogle PT ali južnim polom krogle PSP (oglejte si sliko).

12.6 Tridimenzionalni popravek orodja

Dovoljene oblike orodja

Dovoljene oblike orodja (oglejte si sliko) določite v preglednici orodij s polmeroma orodja **R** in **R2**:

- Polmer orodja **R**: razdalja med središčem orodja in zunanjo stranjo orodja.
- Polmer orodja 2 **R2**: polmer zakrivljenosti od konice orodja do zunanje strani orodja.

Razmerje med **R** in **R2** določa obliko orodja:

- **R2** = 0: čelno rezkalo
- **R2** = **R**: krožno rezkalo
- $0 < \mathbf{R2} < \mathbf{R}$: kotno krožno rezkalo

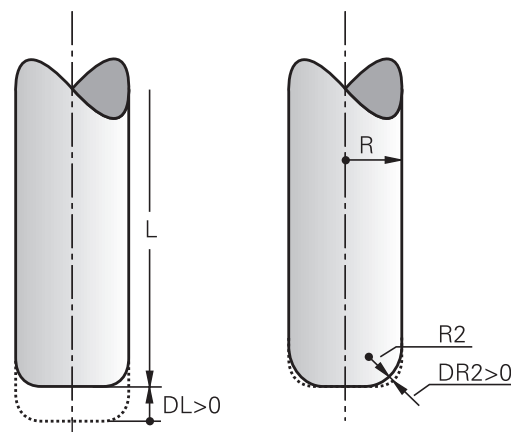
Od teh podatkov so odvisne tudi koordinate za izhodiščno točko orodja PT.

Uporaba drugih orodij: delta vrednosti

Če uporabljate orodja, ki imajo drugačne mere kot prvotno predvidena orodja, v preglednico orodij ali niz za priklic orodja **TOOL CALL** vnesite razliko dolžine in polmera kot delta vrednosti:

- Pozitivna delta vrednost **DL**, **DR**, **DR2**: mere orodja so večje od mer prvotnega orodja (predizmera).
- Negativna delta vrednost **DL**, **DR**, **DR2**: mere orodja so manjše od mer prvotnega orodja (podmera).

TNC nato popravi položaj orodja za vsoto vseh delta vrednosti iz preglednice orodij in priklica orodja.

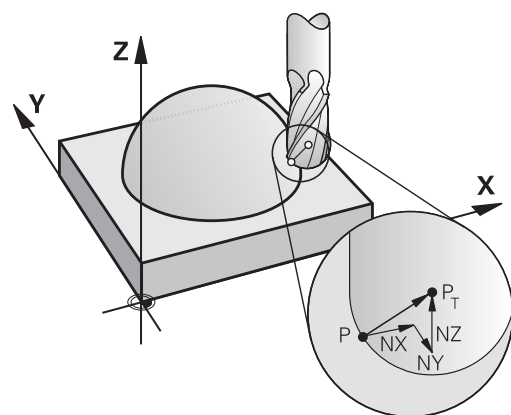
3D-popravek brez TCPM

TNC izvede pri triosnih obdelovanjih 3D-popravek, če je bil prikazan NC-program z normalami površine. Popravek polmera **RL/RR** in **TCPM** oz. **M128** morajo biti pri tem neaktivni. TNC premakne orodje v smeri normal ploskve za vsoto delta vrednosti (preglednica orodij in **TOOL CALL**).

Primer: oblika stavka z normalami ploskve

```
1 LN X+31.737 Y+21.954 Z+33.165 NX+0.2637581 NY+0.0078922
  NZ-0.8764339 F1000 M3
```

LN:	Premica s 3D-popravkom
X, Y, Z:	Popravljenе koordinate končne točke premice
NX, NY, NZ:	Komponente normal ploskve
F:	Pomik
M:	Dodatna funkcija

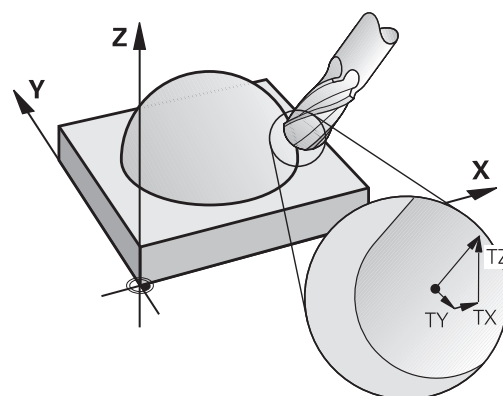

Čelno rezkanje: 3D-popravek s TCPM

Čelno rezkanje je način obdelovanja s čelno stranjo orodja. Pri petosnem obdelovanju se izvede 3D-popravek, če NC-program vsebuje normale površine in je aktiven **TCPM** oz. **M128**. Popravek polmera RL/RR pri tem ne sme biti aktiven. TNC premakne orodje v smeri normal ploskve za vsoto delta vrednosti (preglednica orodij in **TOOL CALL**).

Pri aktivnem **TCPM** (glej "Ohranitev položaja konice orodja pri pozicioniranju vrtljivih osi (TCPM): M128 (možnost št. 9)", Stran 466) postavi TNC orodje pravokotno na konturo obdelovanca, če v nizu **LN** ni določena usmeritev orodja.

Če je v nizu **LN** definirana usmeritev orodja **T** in je hkrati aktivna tudi funkcija **M128** (oz. **FUNCTION TCPM**), TNC samodejno pozicionira rotacijske osi stroja tako, da se orodje premakne na nastavljeno usmeritev. Če funkcija **M128** (oz. **FUNCTION TCPM**) ni aktivna, TNC prezre smerni vektor **T**, tudi če je ta določen v **LN**-nizu.

TNC ne more pri vseh strojih samodejno pozicionirati rotacijskih osi. Upoštevajte priročnik za stroj!

Pozor, nevarnost kolizije!

Pri strojih, na katerih rotacijske osi dovoljujejo samo omejeno območje premikanja, lahko pride pri samodejnem pozicioniranju do premikov, ki npr. zahtevajo vrtenje mize za 180°. Bodite pozorni na nevarnost kolizije glave z obdelovancem ali vpenjali.

Primer: Oblika niza z normalami ploskve brez usmeritve orodja

```
LN X+31,737 Y+21,954 Z+33,165 NX+0,2637581 NY
+0,0078922 NZ-0,8764339 F1000 M128
```

Primer: Oblika niza z normalami ploskve in usmeritvijo orodja

```
LN X+31,737 Y+21,954 Z+33,165 NX+0,2637581 NY+0,0078922
NZ-0,8764339 TX+0,0078922 TY-0,8764339 TZ+0,2590319
F1000 M128
```

LN:	Premica s 3D-popravkom
X, Y, Z:	Popravljene koordinate končne točke premice
NX, NY, NZ:	Komponente normale ploskve
TX, TY, TZ:	Komponente normiranega vektorja za usmeritev orodja
F:	Pomik
M:	Dodatna funkcija

Peripheral Milling: 3D-popravek polmera s TCPM in popravkom polmera (RL/RR)

TNC premakne orodje navpično v smeri premika in navpično v smeri orodja za vsoto delta vrednosti **DR** (preglednica orodij in **TOOL CALL**). Smer popravka določite s popravkom polmera **RL/RR** (oglejte si sliko, smer premika Y+). Da bi lahko TNC dosegel določeno usmeritev orodja, morate aktivirati funkcijo **M128**, glej "Ohranitev položaja konice orodja pri pozicioniranju vrtljivih osi (TCPM): M128 (možnost št. 9)", Stran 466. TNC nato samodejno pozicionira rotacijske osi stroja tako, da orodje doseže določeno usmeritev orodja z aktivnim popravkom.

Ta funkcija je mogoča samo na strojih, pri katerih je mogoče definirati prostorske kote za konfiguracijo rotacijskih osi. Upoštevajte priročnik za stroj.

TNC ne more pri vseh strojih samodejno pozicionirati rotacijskih osi.

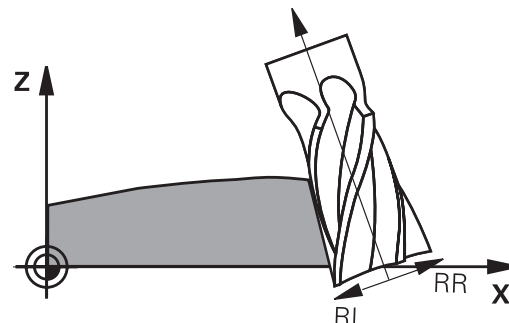
Upoštevajte priročnik za stroj!

Upoštevajte, da TNC izvede popravek za definirane **delta vrednosti**. Polmer orodja R, ki je definiran v preglednici orodij, ne vpliva na popravek.

Pozor, nevarnost kolizije!

Pri strojih, na katerih rotacijske osi dovoljujejo samo omejeno območje premikanja, lahko pride pri samodejnem pozicioniranju do premikov, ki npr. zahtevajo vrtenje mize za 180°. Bodite pozorni na nevarnost kolizije glave z obdelovancem ali vpenjali.

Usmeritev orodja lahko definirate na dva načina:

- v LN-stavku z vnosom komponent TX, TY in TZ
- v L-stavku z vnosom koordinat rotacijskih osi

Primer: oblika niza z usmeritvijo orodja

```
1 LN X+31,737 Y+21,954 Z+33,165 TX+0,0078922 TY-0,8764339
  TZ+0,2590319 RR F1000 M128
```

LN:	Premica s 3D-popravkom
X, Y, Z:	Popravljene koordinate končne točke premice
TX, TY, TZ:	Komponente normiranega vektorja za usmeritev orodja
RR:	Popravek polmera orodja
F:	Pomik
M:	Dodatna funkcija

Primer: oblika niza z rotacijskimi osmi

```
1 L X+31,737 Y+21,954 Z+33,165 B+12,357 C+5,896 RL F1000
  M128
```

L:	Premica
X, Y, Z:	Popravljene koordinate končne točke premice
B, C:	Koordinate rotacijskih osi za usmeritev orodja
RL:	Popravek polmera
F:	Premik
M:	Dodatna funkcija

13

**Programiranje:
upravljanje palet**

Programiranje: upravljanje palet

13.1 Upravljanje palet

13.1 Upravljanje palet

Uporaba

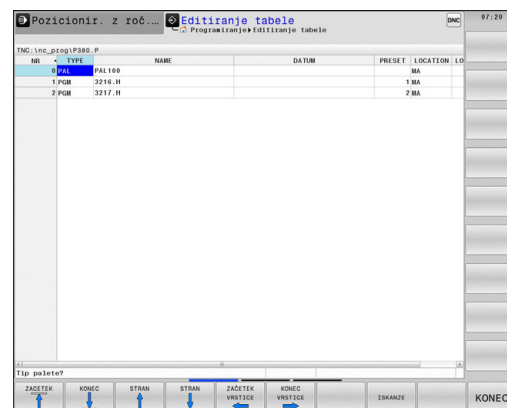

Funkcija upravljanja palet je odvisna od stroja. V nadaljevanju je opisan standardni obseg funkcije. Upoštevajte priročnik za stroj!

Preglednice palet (.P) se uporabljajo v obdelovalnih centrih, kjer uporabljajo tudi menjalnike palet: preglednica palet za različne palete priključuje ustrezne obdelovalne programe in aktivira prednastavitve, zamike ničelnih točk in preglednice ničelnih točk. Preglednice palet lahko uporabite tudi, da zaporedoma izvedete različne programe z različnimi referenčnimi točkami.

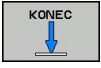
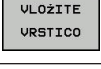
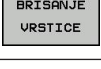
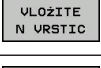
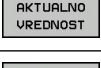
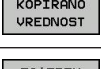
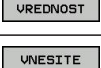
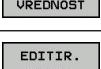
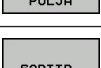
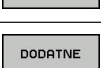

Ko ustvarjate preglednice palet ali jih upravljate, se mora ime datoteke vedno začeti s črko.

Preglednice palet vsebujejo naslednje podatke:

- **TYPE** (obavezen vnos): Oznaka Paleta ali NC-program (izberite s tipko ENT)
- **IME** (obavezni vnos): Ime palete ali programa. Imena palet določi proizvajalec stroja (upoštevajte priročnik za stroj). Imena programov morajo biti shranjena v istem imeniku kot preglednica palet, sicer morate vnesti celotno pot do programa.
- **PREDNASTAVITEV** (poljubni vnos): Številka prednastavitve iz preglednice prednastavitev. Tukaj definirano številko prednastavitve TNC interpretira kot referenčno točko obdelovanja.
- **DATUM** (poljubni vnos): Ime preglednice ničelnih točk. Preglednice ničelnih točk morajo biti shranjene v istem imeniku kot preglednica palet, sicer morate vnesti celo pot do preglednice ničelnih točk. Ničelne točke iz preglednice ničelnih točk aktivirate v NC-programu s ciklom 7 **ZAMIK NIČELNE TOČKE**.
- **LOCATION** (obavezni vnos): Vnos »**MA**« označuje, da je paleta oz. vpet obdelovanec na stroju pripravljen za obdelovanje. TNC obdela samo palete oz. vpete obdelovance, ki so označeni z »**MA**«. Pritisnite tipko ENT, da vnesete »**MA**«. S tipko NO ENT pa lahko vnos odstranite.
- **LOCK** (poljubni vnos): blokirajte obdelovanje paletne linije. Ko pritisnete tipko ENT, bo obdelovanje z vnosom "*" označeno kot blokirano. S tipko NO ENT pa lahko blokado znova prekličete. Obdelovanje lahko blokirate za posamezne programe, vpetja ali celotne palete. Obdelane ne bodo niti vrstice (npr. PGM) blokirane palete, ki niso blokirane.

Gumb	Funkcije urejanja
	Izbira začetka preglednice
	Izbira konca preglednice
	Izbira prejšnje strani preglednice
	Izbira naslednje strani preglednice
	Vnos vrstice na koncu preglednice
	Brisanje vrstice na koncu preglednice
	Vnos dovoljenega števila vrstic na koncu preglednice
	Kopiranje svetlega polja
	Vstavljanje kopiranega polja
	Izbira začetka vrstice
	Izbira konca vrstice
	Kopiranje trenutne vrednosti
	Dodajanje trenutne vrednosti
	Urejanje trenutnega polja
	Razvrščanje glede na vsebino stolpca
	Dodatne funkcije npr. Shranjevanje

13.1 Upravljanje palet

Izbira preglednice palet

- ▶ Za izbiro upravljanja datotek v načinu Shranjevanje/urejanje programa ali Programski tek pritisnite tipko **PGM MGT**.
- ▶ Prikaz datotek tipa .P: Pritisnite gumba **IZBIRA VRSTE** in **VSE**.
- ▶ S puščičnimi tipkami izberite preglednico palet ali vnesite ime za novo preglednico.
- ▶ Izbiro potrdite s tipko **ENT**.

Izhod iz preglednice palet

- ▶ Izberite upravljanje datotek tako, da pritisnite tipko **PGM MGT**.
- ▶ Izberite drugo vrsto datoteke: pritisnite gumb **IZBIRA VRSTE** in gumb zelene vrste datotek, npr. **PRIKAZ .H**
- ▶ Izberite želeno datoteko.

Izvajanje paletne datoteke

S strojnimi parametri je določeno, ali se preglednice palet izvajajo po nizih ali neprekinjeno.

Med pogledom preglednice in obrazcem lahko preklopite s tipko za postavitve zaslona.

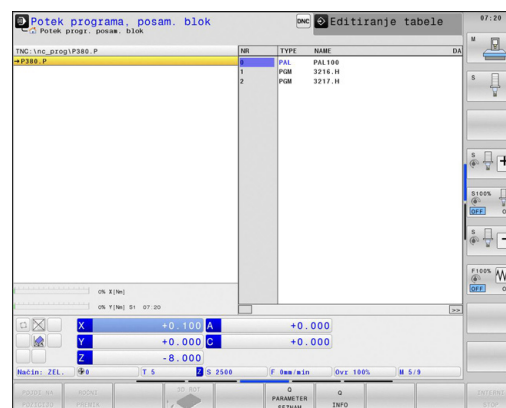
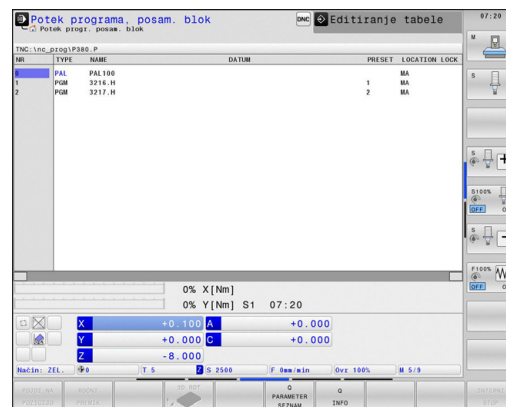
- ▶ Za izbiro upravljanja datotek v načinu Programski tek – Zaporedje nizov ali Programski tek – Posamezni niz pritisnite tipko **PGM MGT**.
- ▶ Za prikaz datotek s pripono .P pritisnite gumba **IZBIRA VRSTE** in **PRIKAZ .P**.
- ▶ Preglednico palet izberite s puščičnimi tipkami in izbiro potrdite s tipko **ENT**.
- ▶ Za izvajanje preglednice s paletami pritisnite tipko NC-Start.

Upravljanje palet 13.1

Postavitev zaslona pri obdelavi preglednice palet

Če želite hkrati videti vsebino programa in vsebino preglednice palet, izberite postavitev zaslona **PROGRAM + PALETA**. Med obdelovanjem je nato na levi strani zaslona na voljo program, na desni strani zaslona pa paleta. Da bi si pred obdelavo ogledali vsebino programa, sledite naslednjemu postopku:

- Izberite preglednico palet.
- S puščičnimi tipkami izberite program, ki ga želite nadzorovati.
- Pritisnite gumb **ODPRI PROGRAM** in TNC na zaslonu prikaže izbrani program. S puščičnimi tipkami se lahko nato pomikate po programu.
- Nazaj v preglednico palet: znova pritisnite gumb **ODPIRANJE PROGRAMA**.

14

**Programiranje:
Struženje**

14.1 Struženje z rezkalnimi stroji (možnost št. 50)

Uvod

S posebnimi vrstami rezkalnih strojev lahko rezkate in stružite. Na ta način je možno obdelovanec povsem strojno obdelati brez prevpenjanja, tudi ko je potrebno zahtevnejše rezkanje in struženje.

Struženje je postopek drobljenja, pri katerem se obdelovanec vrti in se s tem izvaja rezalno premikanje. Čvrsto vpeto orodje izvaja primike in pomike. Struženje je glede na smer obdelovanja in nalogo razdeljeno na različne postopke izdelave, npr. vzdolžno struženje, čelno struženje, struženje utorov ali struženje navojev.

TNC ponuja več ciklov za različne postopke izdelave: oglejte si uporabniški priročnik za cikle, poglavje "Struženje".

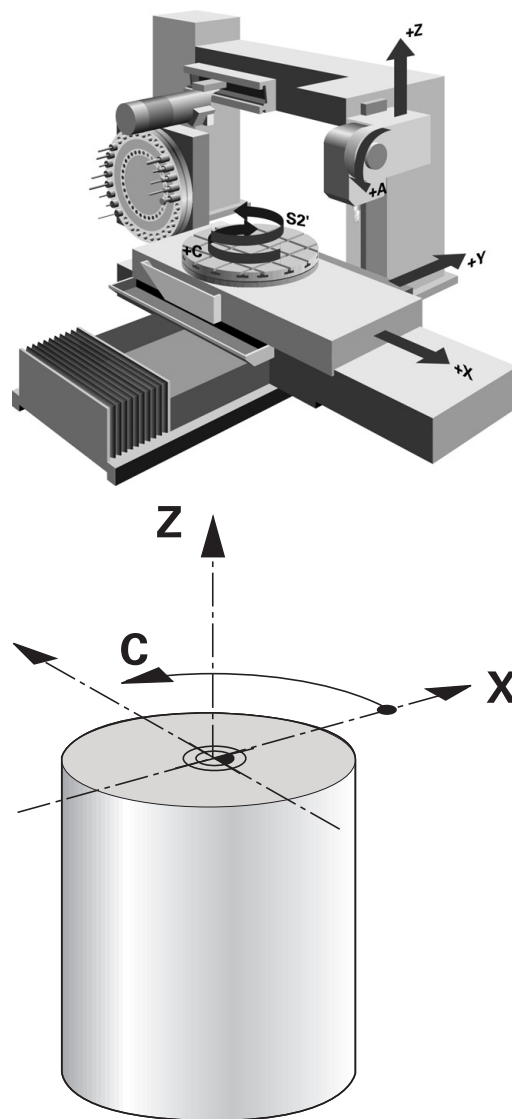
TNC omogoča znotraj NC-programa preprost preklap med rezkanjem in struženjem. Med struženjem ima vrtljiva miza funkcijo delovnega vretena in rezkalno vreteno z orodjem miruje. Na ta način je mogoče ustvariti rotacijsko simetrične konture. Referenčna točka (prednastavitev) mora biti pri tem v središču delovnega vretena.

Pri upravljanju stružnih orodij se upoštevajo drugačni geometrijski opisi kot pri rezkalnih in vrtalnih orodjih. Zato je na primer za izvedbo popravka polmera rezalnega roba potrebna definicija polmera rezalnega roba. TNC za to ponuja posebno upravljanje orodij za stružna orodja, glej "Podatki o orodju", Stran 501.

Za obdelovanje so na voljo različni cikli. Uporabljate jih lahko tudi z dodatno nastavljenimi vrtljivimi osmi: glej "Nastavljeno struženje", Stran 514

Razporeditev osi je pri struženju določena tako, da X-koordinate opisujejo premer obdelovanca, Z-koordinate pa vzdolžne položaje.

Programiranje je tako vedno izvedeno v XZ-koordinatni ravnini. Od posamezne strojne kinematike, ki jo določi proizvajalec stroja, je odvisno, katere strojne osi bodo uporabljene za dejanske premike. Zato so NC-programi s funkcijami struženja v glavnem zamenljivi in niso odvisni od vrste stroja.

14.2 Osnovne funkcije (možnost št. 50)

Preklop rezkanja/struženja

Preklop kinematike stroja je strojno pogojena funkcija.

Proizvajalec stroja mora stroj prilagoditi za struženje in preklop načina obdelovanja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Za preklop med rezkanjem in struženjem morate preklopiti na ustrezni način.

Za preklop med načinoma obdelovanja uporabite NC-funkciji **FUNCTION MODE TURN** in **FUNCTION MODE MILL**.

Ko je aktiven način struženja, TNC prikazuje na prikazu stanja simbol.

Simbol	Način obdelovanja
	Aktiven je način struženja: FUNCTION MODE TURN
brez simbola	Aktiven je način rezkanja: FUNCTION MODE MILL

Pri preklopu načina obdelovanja TNC izvede makro, ki pripravi strojne nastavitve za posamezni način obdelovanja. Z NC-funkcijama **FUNCTION MODE TURN** in **FUNCTION MODE MILL** aktivirate kinematiko stroja, ki jo je proizvajalec stroja definiral in shranil v makru.

Pri načinu struženja mora biti prednastavitev v središču delovnega vretena.

Rezilo orodja mora biti usmerjeno v središče delovnega vretena. Pri struženju pozicionirajte Y-koordinato v središče delovnega vretena.

Preverite usmeritev vretena orodja. Pri zunanjih obdelave mora biti rezilo orodja usmerjeno v središče delovnega vretena. Pri notranjih obdelavah pa mora biti orodje usmerjeno iz središča delovnega vretena.

Preverite, ali je smer vrtenja delovnega vretena pravilna za uporabljeno orodje.

Pri obdelavi težkih obdelovancev z visoko vrtilno frekvenco nastajajo velike fizične moči. Prepričajte se, da je obdelovanec varno vpet, da preprečite poškodbe stroja in nesreče!

V načinu struženja so na prikazu položaja X-osi prikazane vrednosti premera. TNC nato na prikazu položaja prikaže simbol za premer.

Pri struženju deluje potenciometer vretena za delovno vreteno (vrtljivo mizo).

Načina obdelovanja ne morete preklopiti, če je aktivno vrtenje obdelovalne ravnine ali funkcija TCPM.

V načinu struženja niso dovoljena nobena preračunavanja koordinat razen cikla za zamik ničelne točke.

Za definiranje funkcij struženja lahko uporabite tudi funkcijo smartSelect, glej "Pregled posebnih funkcij", Stran 392.

Vnos načina obdelovanja:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

FUNKCIJE
PROGRAMA
VRTENJE

- Izberite meni s **PROGRAMSKIMI FUNKCIJAMI ZA STRUŽENJE**.

OSNOVNE
FUNKCIJE

- Izberite **OSNOVNE FUNKCIJE**.

FUNCTION
MODE

- Izberite **NAČIN FUNKCIJ**.

TURN

- Izberite funkcijo za način struženja ali rezkanja.
- Izberite kinematiko, ki jo želite aktivirati ob preklopu (strojno pogojena funkcija). Če ne želite izbrati kinematike, to potrdite s tipko NO ENT.

NC-sintaksa

11 FUNCTION MODE TURN "AC_TABLE"; AKTIVIRANJE STRUŽENJA

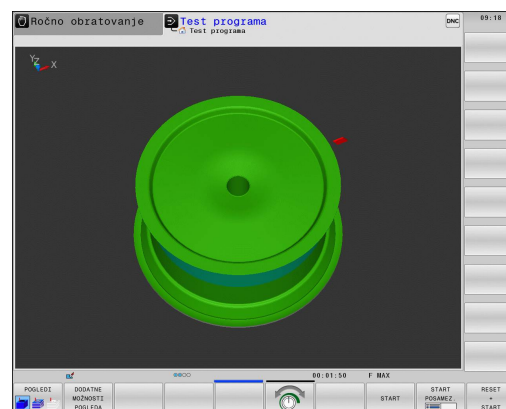
12 FUNCTION MODE MILL "B_HEAD"; AKTIVIRANJE REZKANJA

Grafični prikaz struženja

Struženje lahko simulirate samo v načinu **Programski test**. Pogoji za to je definicija surovca, primerna za struženje, in možnost št. 20.

Prikazani časi obdelave pri rezkanju/struženju v simulaciji ne ustrezajo dejanskim časom obdelave.

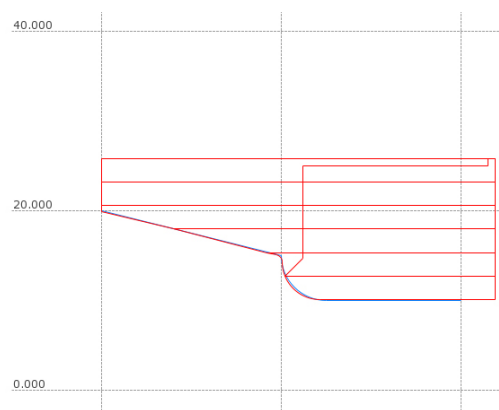

Grafični prikaz v načinu Programiranje

V načinu **Programiranje** lahko struženje grafično simulirate s črtno grafiko. Za prikaz postopkovnih premikov v načinu **Programiranje** z gumbom preklopite pogled, glej "Ustvarjanje programirne grafike za obstoječi program", Stran 155.

Standardna razporeditev osi je pri struženju določena tako, da X-koordinate opisujejo premer obdelovanca, Z-koordinate pa vzdolžne položaje.

Tudi če struženje izvajate v dvodimenzionalni ravnini (X- in Z-koordinati), morate pri definiciji pravokotnega surovca programirati Y-vrednosti.

NC-sintaksa

0 BEGIN PGM ABSATZ MM	
1 BLK FORM 0.1Y X+0 Y-1 Z-50	Definicija surovca
2 BLK FORM 0.2 X+87 Y+1 Z+2	
3 TOOL CALL 12	Priklic orodja
4 M140 MB MAX	Odmik orodja
5 FUNCTION MODE TURN	Aktiviranje načina struženja

Programiranje: Struženje

14.2 Osnovne funkcije (možnost št. 50)

Programiranje števila vrtljajev

Če delate z nespremenljivo rezalno hitrostjo, izbrana hitrostna stopnja omeji možen razpon vrtilne frekvence. Katere hitrostne stopnje so mogoče, je odvisno od vašega stroja.

Pri struženju lahko delate tako z nespremenljivo vrtilno frekvenco kot z nespremenljivo hitrostjo rezanja.

Če delate z nespremenljivo rezalno hitrostjo **VCONST:ON**, spremeni TNC vrtilno frekvenco glede na razdaljo rezila orodja od sredine delovnega vretena. Pri pozicioniranju v smeri središča vrtenja TNC zviša vrtilno frekvenco mize, pri premikih iz središča vrtenja pa jo zniža.

Pri obdelovanju z nespremenljivo vrtilno frekvenco **VCONST:OFF** vrtilna frekvenca ni odvisna od položaja orodja.

Za definicijo vrtilne frekvence uporabite funkcijo

FUNCTION TURNDATA SPIN. V sistemu TNC so za to na voljo naslednji elementi za vnos:

- **VCONST**: vklop/izklop nespremenljive rezalne hitrosti (zahtevano)
- **VC**: hitrost reza (izbirno)
- **S**: nazivno število vrtljajev, ko ni aktivna konstantna hitrost reza (izbirno)
- **S MAX**: najvišje število vrtljajev pri konstantni hitrosti reza (izbirno), ki ga ponastavite z **S MAX 0**
- **gearrange**: hitrostna stopnja za delovno vreteno (izbirno)

Definiranje vrtilne frekvence:

SPEC
FCT

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

FUNKCIJE
PROGRAMA
VRTENJE

- ▶ Izberite meni s **PROGRAMSKIMI FUNKCIJAMI ZA STRUŽENJE**.

FUNCTION
TURNDATA

- ▶ Izberite **FUNCTION TURNDATA**

TURNDATA
SPIN

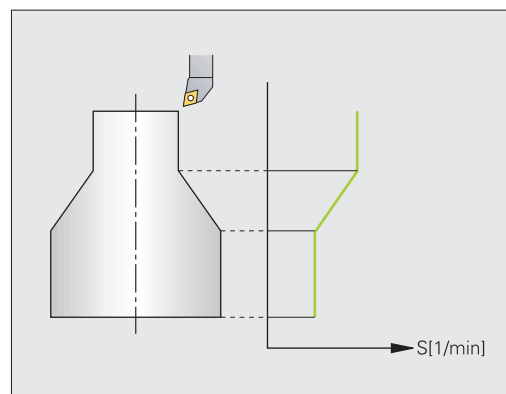
- ▶ Izberite **TURNDATA SPIN**.

VCONST:
ON

- ▶ Izberite funkcijo za vnos vrtilne frekvence **VCONST**:

Cikel 800 pri izsredinskem struženju določa največje število vrtljajev. Za ponastavitev programirajte funkcijo **FUNCTION TURNDATA SPIN SMAX0**.

NC-sintaksa

**3 FUNCTION TURNDATA SPIN VCONST:ON VC:100
GEARRANGE:2**

Definicija nespremenljive rezalne hitrosti pri hitrostni stopnji 2

3 FUNCTION TURNDATA SPIN VCONST:OFF S550

Definicija nespremenljive vrtilne frekvence

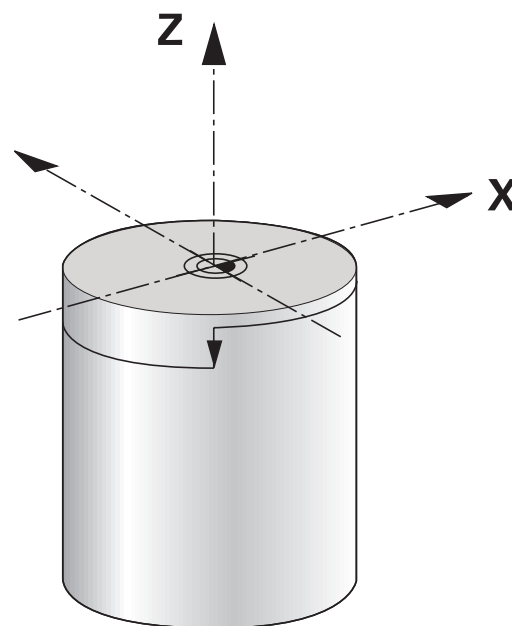
...

Hitrost pomikanja

Pri struženju so pomiki pogosto navedeni kot milimetri na vrtljaj. Tako TNC pri vsakem vrtljaju vretena premakne orodje za določeno vrednost. Na ta način je pomik pri podajanju orodja, ki iz tega izhaja, odvisen od vrtilne frekvence delovnega vretena. Pri visokih vrtilnih frekvencah TNC poveča pomik, pri nizkih vrtilnih frekvencah pa ga zmanjša. Zato lahko pri nespremenljivi rezalni globini uporabljate nespremenljivo drobilno moč in dosežete nespremenljivo rezalno debelino.

TNC privzeto interpretira programirani pomik v milimetrih na minuto (mm/min). Če želite pomik definirati v milimetrih na vrtljaj (mm/vrt), morate programirati **M136**. TNC nato interpretira vse naslednje vnose pomika v mm/vrt, dokler **M136** znova ne prekličete.

Funkcija **M136** deluje načinovno na začetku stavka in jo lahko znova prekličete z **M137**.

NC-sintaksa

10 L X+102 Z+2 R0 FMAX	Premik v hitrem teku
...	
15 L Z-10 F200	Premik s pomikom za 200 mm/min
...	
19 M136	Pomik v milimetrih na vrtljaj
20 L X+154 F0.2	Premik s pomikom za 0,2 mm/vrt
...	

14.3 Funkcije neuravnoteženosti (možnost št. 50)

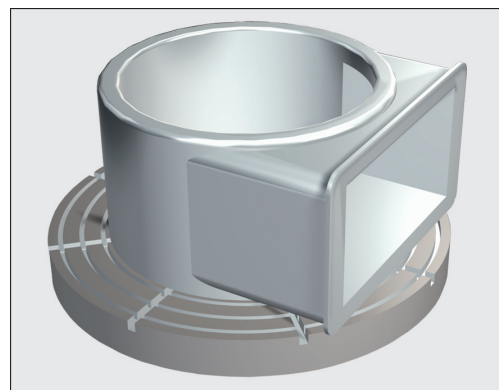
Neuravnoteženost pri struženju

Splošne informacije

Proizvajalec stroja mora stroj prilagoditi za nadzor in merjenje neuravnoteženosti. Funkcije neuravnoteženosti niso potrebne na vseh vrstah stroja. Možno je, da te funkcije na vašem stroju niso na voljo. Upoštevajte priročnik za stroj!

Tukaj opisane funkcije neuravnoteženosti so osnovne funkcije, ki jih mora na stroju nastaviti in prilagoditi proizvajalec stroja. Zato se lahko učinek in obseg funkcije razlikuje od opisa. Proizvajalec stroja lahko pripravi tudi druge funkcije neuravnoteženosti. Upoštevajte priročnik za stroj!

Pri struženju je orodje v fiksnem položaju, med tem ko se vrtljiva miza in vpet obdelovanec vrtita. Glede na velikost obdelovanca se tu od časa do časa vrtijo večje mase. Z vrtenjem orodja se ustvari navzven delujoča centrifugalna sila.

Nastala centrifugalna sila je bistveno odvisna od števila vrtljajev, mase in neuravnoteženosti obdelovanca. Do neuravnoteženosti pride, če se vrti telo, ki svoje mase nima rotacijsko simetrično razporejene. Če se masno telo vrti, ustvari navzven delujočo centrifugalno silo. Če je vrtljiva masa enakomerno razporejena, se centrifugalne sile izničijo.

Na neuravnoteženost odločilno vplivata izvedba obdelovanca (npr. nesimetrično ohišje črpalke) in vpenjalo. Teh postavk pogosto ni mogoče spreminjati, zato morate obstoječo neuravnoteženost izenačiti z vpenjanjem izravnalnih uteži. TNC vas pri tem podpira s ciklom **MERITEV NEURAVN..** Cikel javi neuravnoteženost in izračunava maso ter položaj potrebnih izravnalnih uteži.

Z vrtenjem obdelovanca nastanejo centrifugalne sile, ki lahko nastanejo odvisno od neuravnoteženosti in vibracij (resonančna nihanja). S tem negativno vplivate na postopek obdelave in skrajšate življenjsko dobo obdelovanca. Visoke centrifugalne sile lahko stroj poškodujejo ali potisnejo obdelovanec iz vpenjala.

Po vpenjanju novega obdelovanca preverite neuravnoteženost. Po potrebi izenačite neuravnoteženost z izravnalnimi utežmi.

Z iznosom materiala pri obdelavi se spremeni razporeditev mase na obdelovancu. To lahko vpliva na neuravnoteženost obdelovanca. Zato preverite neuravnoteženosti tudi med koraki obdelave.

Pri izbiri števila vrtljajev upoštevajte maso in neuravnoteženost obdelovanca. Pri težkih obdelovancih ali visoki neuravnoteženosti ne uporabljajte visokih števil vrtljajev.

Nadzor neuravnoteženosti s funkcijo nadzora neuravnoteženosti

Funkcija nadzora neuravnoteženosti spremlja neuravnoteženost obdelovanca pri struženju. Če je vrednost, ki jo je predpisal proizvajalec stroja, prekoračena za največjo neuravnoteženost, javi TNC sporočilo o napaki in pride v način zasilnega izklopa. Dodatno lahko v strojnem parametru **limitUnbalanceUsr** dovoljene meje neuravnoteženosti še naprej znižujete. Če to mejo prekoračite, javi TNC sporočilo o napaki. Vrtenje miza tako ni zaustavljeno. TNC samodejno vklopi funkcijo nadzora neuravnoteženosti pri preklopu na struženje. Nadzor neuravnoteženosti deluje, dokler ne preklopite nazaj v rezkanje.

14.3 Funkcije neuravnoteženosti (možnost št. 50)

Cikel za merjenje neuravnoteženosti

Za čim pazljivejšo in zanesljivo izvedbo struženja morate preveriti neuravnoteženost vpetih obdelovancev in izenačiti z izravnalno utežjo. TNC zato ponuja na razpolago cikel **MERITEV NEURAVN..**

Cikel **MERITEV NEURAVN..** ugotavlja neuravnoteženost in izračunava maso ter položaj potrebnih izravnalnih uteži.

Javljanje neuravnoteženosti:

- ▶

preklop orodnih vrstic v ročnem načinu delovanja
- ROČNI
CIKLI

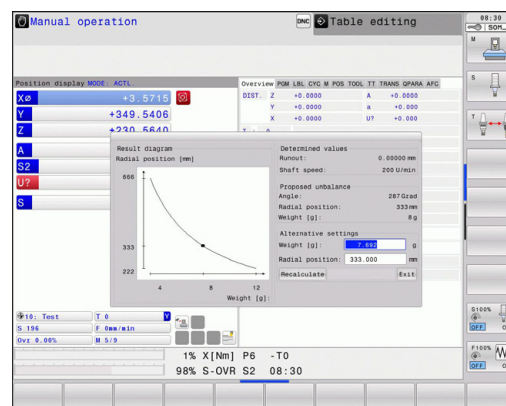
▶ Izberite gumb **ROČNI CIKLI**.
- VRTENJE

▶ Izberite gumb **VRTENJE**.
- UBALANSE
MALE

▶ Izberite gumb **MERITEV NEURAVN..**
- UBALANSE
MALE

▶ Vnesite število vrtljajev za določanje neuravnoteženosti
- UBALANSE
MALE

▶ Pritisnite gumb za zagon NC-programa: cikel zažene vrtenje mize z nizkim številom vrtljajev in ga postopoma zvišuje, dokler ne doseže predpisanega števila vrtljajev. TNC odpre okno, v katerem je prikazana izračunana masa in radialni položaj izravnalne uteži.

Če želite uporabiti drug radialni položaj ali drugo maso za izravnalno utež, lahko eno od obeh vrednosti prepisete in izvedete ponovni izračun druge vrednosti.

Po vpenjanju nove izravnalne uteži preverite neuravnoteženost s ponovnim merjenjem. Delno bo morda potrebno, da dve ali več izravnalnih uteži različno razporedite, da izenačite neuravnoteženost.

14.4 Orodja pri struženju (možnost št. 50)

Priklic orodja

Priklic stružnih orodij je enak kot pri rezkanju, tj. s funkcijo **TOOL CALL**. V nizu **TOOL CALL** definirajte samo številko orodja ali ime orodja.

Stružna orodja lahko prikličete in uporabite tako pri rezkanju kot pri struženju.

Izbira orodja v pojavnem oknu

Če za izbiro orodja odprete pojavno okno, TNC vsa razpoložljiva orodja v zalogovniku orodij obarva zeleno.

Krmilni sistem poleg številke in imena orodja prikaže tudi stolpec **ZL** in **XL** iz preglednice stružnih orodij.

NC-sintaksa

1 FUNCTION MODE TURN	Izbira struženja
2 TOOL CALL „TRN_ROUGH”	Priklic orodja
...	

Programiranje: Struženje

14.4 Orodja pri struženju (možnost št. 50)

Popravek orodja v programu

S funkcijo **FUNCTION TURNDATA CORR** definirate dodatne vrednosti popravka za aktivno orodje. V **FUNCTION TURNDATA CORR** lahko vnesete delta vrednosti za dolžine orodja v X-smeri **DXL** in Z-smeri **DZL**. Vrednosti popravka se prištejejo k vrednostim popravka iz preglednice stružnih orodij.

FUNCTION TURNDATA CORR vedno velja za aktivno orodje.

S ponovnim priklicem orodja z nizom **TOOL CALL** popravek znova deaktivirate. Ko program zapustite (npr. PGM MGT), TNC samodejno ponastavi vrednosti popravka.

Pri vnosu funkcije **FUNCTION TURNDATA CORR** z gumbi določite način delovanja popravka orodja:

- **FUNCTION TURNDATA CORR-TCS**: Popravek orodja deluje v koordinatnem sistemu orodja.
- **FUNCTION TURNDATA CORR-TCS**: Popravek orodja deluje v koordinatnem sistemu obdelovanca.

Popravek orodja **FUNCTION TURNDATA CORR-TCS** vedno deluje v koordinatnem sistemu orodja, tj. tudi med nastavljenim obdelovanjem.

Definiranje popravka orodja:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

FUNKCIJE
PROGRAMA
VR TENJE

- Izberite meni s **PROGRAMSKIMI FUNKCIJAMI ZA STRUŽENJE**.

FUNCTION
TURNDATA

- Izberite **FUNCTION TURNDATA**.

TURNDATA
CORR

- Izberite **TURNDATA CORR**.

NC-sintaksa

```
21 FUNCTION TURNDATA CORR-TCS:Z/X DZL:0.1 DXL:0.05
```

```
...
```

Podatki o orodju

V preglednici orodij **TOOLTURN.TRN** definirajte podatke o orodju, značilne za struženje.

Številka orodja v stolpcu **T** se nanaša na številko stružnega orodja v preglednici **TOOL.T**. Geometrijske vrednosti, kot sta npr. npr. **L** in **R** v preglednici **TOOL.T**, ne vplivajo na stružna orodja.

Stružna orodja morate v preglednici orodij **TOOL.T** dodatno označiti kot stružna orodja. Za določeno orodje v stolpcu **TYP** izberite vrsto orodja **TURN**. Če za orodje potrebujete več geometrijskih podatkov, lahko za orodje ustvarite dodatna izbrana orodja.

Številka orodja v **TOOLTURN.TRN** se mora ujemati s številko stružnega orodja v **TOOL.T**. Kadar dodate ali kopirate vrstico, lahko vnesete ustrezno številko.

TNC prikazuje pod oknom preglednice besedilo pogovornega okna, enoto in razpon vnosa za posamezno polje za vnos.

Preglednice orodij, ki jih želite arhivirati ali uporabiti le za programski test, poimenujte s poljubnim drugim imenom s pripono **.TRN**.

T	NAME	ZL	XL	YL	DZL	DXL
50		75	10	0	0	0
51		75	10	0	0	0
52		70	0	0	0	0
53		120	10	0	0	0

Programiranje: Struženje

14.4 Orodja pri struženju (možnost št. 50)

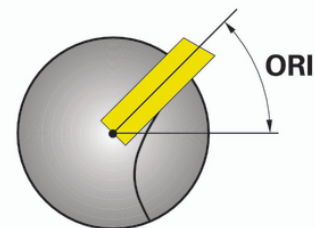
Podatki o orodju v preglednici stružnih orodij

Element za vnos	Uporaba	Vnos
T	Številka orodja se mora ujemati s številko stružnega orodja v TOOL.T	-
NAME	Ime orodja: TNC samodejno prevzame ime orodja, če v preglednici orodij izberete preglednico stružnih orodij.	32 znakov, samo velike tiskane črke, brez presledkov
ZL	Vrednost popravka za dolžino orodja 1 (Z-smer)	-99999,9999...+99999,9999
XL	Vrednost popravka za dolžino orodja 2 (X-smer)	-99999,9999...+99999,9999
YL	Vrednost popravka za dolžino orodja 3 (Y-smer)	-99999,9999...+99999,9999
DZL	Delta vrednost za dolžino orodja 1 (Z-smer), prišteje se k ZL	-99999,9999...+99999,9999
DXL	Delta vrednost za dolžino orodja 2 (X-smer), prišteje se k XL	-99999,9999...+99999,9999
DYL	Delta vrednost za dolžino orodja 3 (Y-smer), prišteje se k YL	-99999,9999...+99999,9999
RS	Polmer rezalnega roba: TNC upošteva polmer rezalnega roba pri ciklih struženja in izvede popravke polmera rezalnega roba, če ste programirali konture s popravkom polmera RL oz. RR	-99999,9999...+99999,9999
TO	Usmeritev orodja: smer rezila orodja	1...9
ORI	Usmeritveni kot vretena: kot rezkalnega vretena za usmeritev stružnega orodja v obdelovalni položaj	-360,0...+360,0
T-ANGLE	Nastavitveni kot za orodja za grobo in fino obdelovanje	0,0000...+179,9999
P-ANGLE	Kot konice za orodja za grobo in fino obdelovanje	0,0000...+179,9999
CUTLENGTH	Dolžina reza vbodnega orodja	0,0000...+99999,9999
CUTWIDTH	Širina orodja za struženje utorov	0,0000...+99999,9999
TYPE	Vrsta stružnega orodja: orodje za grobo obdelovanje ROUGH , orodje za fino obdelovanje FINISH , orodje za rezanje navojev THREAD , orodje za struženje utorov RECESS , dolbilo BUTTON , vbodni sveder RECTURN	ROUGH, FINISH, THREAD, RECESS, BUTTON, RECTURN

S kotom usmerjenosti vretena **ORI** določite kotni položaj rezkalnega vretena za stružno orodje. Ne glede na usmeritev orodja **TO** usmerite rezilo orodja v središče vrtljive mize ali v nasprotno smer.

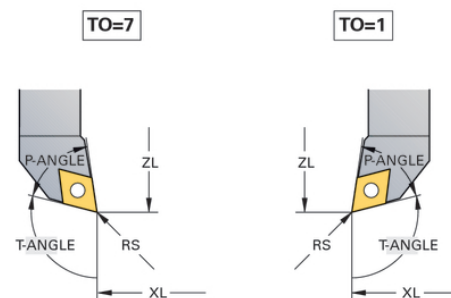
Orodje mora biti vpeto v pravilnem položaju in izmerjeno.
Po določitvi orodja preverite njegovo usmeritev.

Podatki za rezalni klin

Obvezni in izbirni podatki za rezalni klin

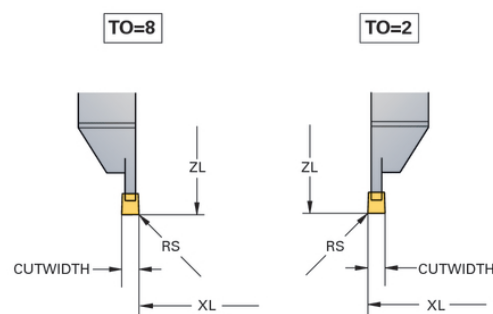
Element za vnos	Uporaba	Vnos
ZL	Dolžina orodja 1	Obvezno
XL	Dolžina orodja 2	Obvezno
XL	Dolžina orodja 3	Izbirno
DZL	Kompenzacija obrabe ZL	Izbirno
DXL	Kompenzacija obrabe XL	Izbirno
DYL	Kompenzacija obrabe YL	Izbirno
RS	Rezalni polmer	Obvezno
TO	Usmeritev orodja	Obvezno
ORI	Kot usmeritve	Obvezno
T-ANGLE	Nastavitveni kot	Obvezno
P-ANGLE	Ostri kot	Obvezno
TYPE	Vrsta orodja	Obvezno

Podatki za vbodno orodje

Obvezni in izbirni podatki za vbodno orodje

Element za vnos	Uporaba	Vnos
ZL	Dolžina orodja 1	Obvezno
XL	Dolžina orodja 2	Obvezno
YL	Dolžina orodja 3	Izbirno
DZL	Kompenzacija obrabe ZL	Izbirno
DXL	Kompenzacija obrabe XL	Izbirno
DYL	Kompenzacija obrabe YL	Izbirno
RS	Rezalni polmer	Obvezno
TO	Usmeritev orodja	Obvezno
ORI	Kot usmeritve	Obvezno
CUTWIDTH	Širina vbodnega orodja	Obvezno
TYPE	Vrsta orodja	Obvezno

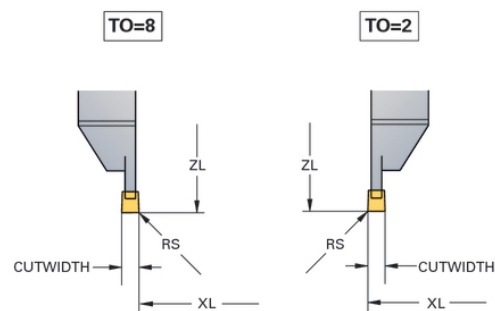
Programiranje: Struženje

14.4 Orodja pri struženju (možnost št. 50)

Podatki za vbodni sveder

Obvezni in izbirni podatki za vbodni sveder

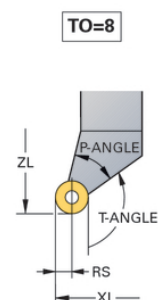
Element za vnos	Uporaba	Vnos
ZL	Dolžina orodja 1	Obvezno
XL	Dolžina orodja 2	Obvezno
YL	Dolžina orodja 3	Izbirno
DZL	Kompenzacija obrabe ZL	Izbirno
DXL	Kompenzacija obrabe XL	Izbirno
DYL	Kompenzacija obrabe YL	Izbirno
RS	Rezalni polmer	Obvezno
TO	Usmeritev orodja	Obvezno
ORI	Kot usmeritve	Obvezno
CUTLENGTH	Dolžina reza vbodnega orodja	Obvezno
CUTWIDTH	Širina vbodnega orodja	Obvezno
TYPE	Vrsta orodja	Obvezno

Podatki za dolbila

Obvezni in izbirni podatki za dolbila

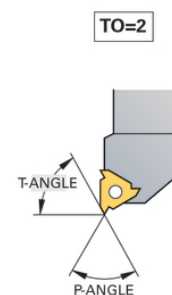
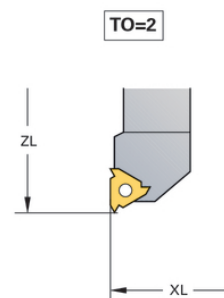
Element za vnos	Uporaba	Vnos
ZL	Dolžina orodja 1	Obvezno
XL	Dolžina orodja 2	Obvezno
YL	Dolžina orodja 3	Izbirno
DZL	Kompenzacija obrabe ZL	Izbirno
DXL	Kompenzacija obrabe XL	Izbirno
DYL	Kompenzacija obrabe YL	Izbirno
RS	Rezalni polmer	Obvezno
TO	Usmeritev orodja	Obvezno
ORI	Kot usmeritve	Obvezno
T-ANGLE	Nastavitveni kot	Obvezno
P-ANGLE	Ostri kot	Obvezno
TYPE	Vrsta orodja	Obvezno

Podatki za navojno orodje

Obvezni in izbirni podatki za navojno orodje

Element za vnos	Uporaba	Vnos
ZL	Dolžina orodja 1	Obvezno
XL	Dolžina orodja 2	Obvezno
YL	Dolžina orodja 3	Izbirno
DZL	Kompenzacija obrabe ZL	Izbirno
DXL	Kompenzacija obrabe XL	Izbirno
DYL	Kompenzacija obrabe YL	Izbirno
TO	Usmeritev orodja	Obvezno
ORI	Kot usmeritve	Obvezno
T-ANGLE	Nastavitveni kot	Obvezno
P-ANGLE	Ostri kot	Obvezno
TYPE	Vrsta orodja	Obvezno

Popravek polmera rezalnega roba SRK

Stružna orodja imajo na konici orodja polmer rezalnega roba (**RS**). Zaradi tega nastajajo pri obdelovanju stožcev, posnetih robov in polmerov na konturi popačenja, ker se programirani premiki praviloma nanašajo na teoretično konico rezila (glejte sliko desno zgoraj). SRK preprečuje odstopanja, ki pri tem nastajajo.

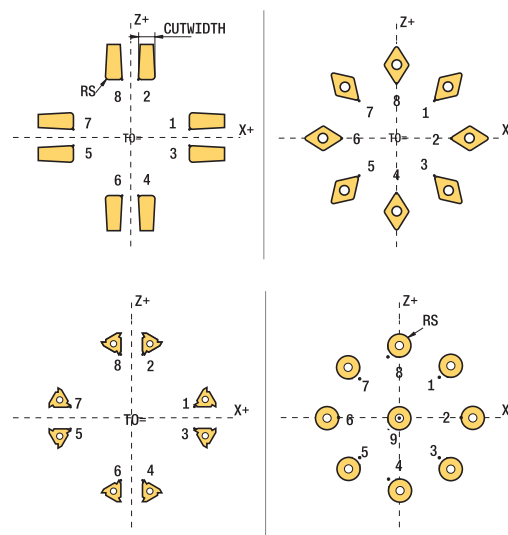
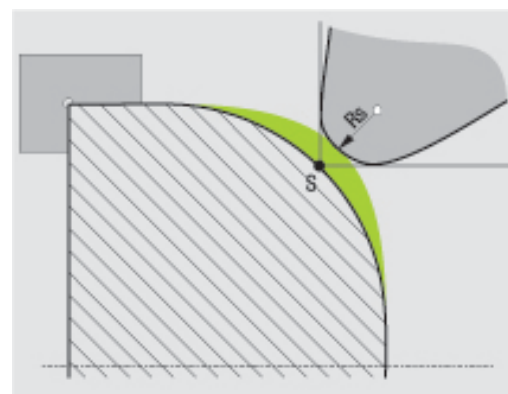
Pri ciklih struženja TNC samodejno izvede popravek polmera rezalnega roba. V posameznih nizih premikanja in znotraj programiranih kontur aktivirajte SRK s funkcijo **RL** oz. **RR**.

Pri ciklih struženja TNC preveri rezalno geometrijo glede na kot konice **P-ANGLE** in nastavitveni kot **T-ANGLE**. Med ciklom TNC obdela konturne elemente samo toliko, kot je to mogoče s posameznim orodjem. TNC prikaže opozorilo, če ostanek materiala obstane.

Pri nevtralnem položaju rezila (**TO=2;4;6;8**) smer popravka polmera ni jasna. V takšnih primerih je SRK možen samo znotraj ciklov.

TNC lahko popravek polmera rezalnega roba izvede tudi med nastavljenim obdelovanjem. Pri tem velja omejitev, da če nastavljeno obdelovanje aktivirate z **M128**, potem popravek polmera rezalnega roba ni možen brez cikla, tj. v nizih premikanja z **RL/RR**. Če nastavljeno obdelovanje aktivirate z **M144**, pa ta omejitev ne velja.

14.5 Programske funkcije za struženje (možnost št. 50)

Utori in spodrezi

Nekateri cikli obdelujejo konture, ki ste jih opisali v podprogramu. Te konture programirate s funkcijami poti ali z FK-funkcijami. Za opis kontur za struženje je na voljo še več posebnih konturnih elementov. Na ta način lahko spodreze in utore programirate kot popolne konturne elemente z enim samim NC-stavkom.

Utori in spodrezi se vedno nanašajo na predhodno definirani linearni konturni element.

Elemente utorov in spodrezov GRV in UDC lahko uporabite le v konturnih podprogramih, ki jih prikliče cikel struženja (glejte uporabniški priročnik, poglavja o ciklih, struženju).

Pri definiranju spodrezov in utorov so na voljo različne možnosti vnosa. Nekateri od teh vnosov so obvezni, drugi pa izbirni. Obvezni vnosi so na slikah za pomoč tudi označeni kot obvezni. Pri nekaterih elementih lahko izbirate med dvema različnima možnostma definiranja. TNC vam pri tem ponudi gumbe z ustreznimi možnostmi za izbiro.

Programiranje utorov in spodrezov:

SPEC
FCT

- Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.

FUNKCIJE
PROGRAMA
VRTENJE

- Izberite meni s **PROGRAMSKIMI FUNKCIJAMI ZA STRUŽENJE**.

VBOD/
PROST VBOD

- Izberite **VBOD/ PROST VBOD**

GRV

- Izberite **GRV** (utor) ali **UDC** (spodrez).

14.5 Programske funkcije za struženje (možnost št. 50)

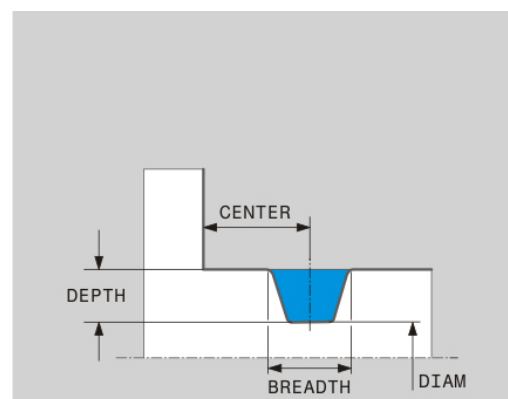
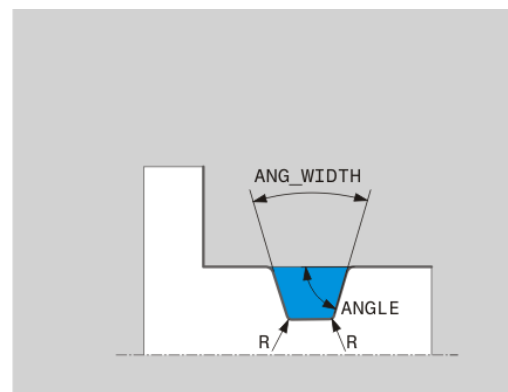
Programiranje utorov

Utori so poglobitve na okroglih elementih in največkrat služijo nameščanju varnostnih obročkov in tesnil ali pa se uporabljajo kot mazalni utori. Utoře lahko programirate na obodu ali na čelnih ploskvah struženca. Za to imate na voljo dva ločena konturna elementa:

- **GRV RADIAL**: utor na obodu struženca
- **GRV AXIAL**: utor na čelni ploskvi struženca

Elementi za vnos pri utorih GRV

Element za vnos	Uporaba	Vnos
CENTER	Središče utora	Obvezno
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Izbirno
DEPTH/DIAM	Globina utora (Upoštevajte predznak!) /premer dna utora	Obvezno
BREADTH	Širina utora	Obvezno
ANGLE/ANG_WIDTH	Bočni kot / izstopni kot na obeh bokih	Izbirno
RND/CHF	Zaobljeni/posneti rob kota konture v bližini začetne točke	Izbirno
FAR_RND/FAR_CHF	Zaobljeni/posneti rob kota konture stran od začetne točke	Izbirno

Predznak globine utora določa obdelovalni položaj (notranja/zunanja obdelava) utora.

Predznak globine utora za zunanje obdelave:

- Uporabite negativni predznak, če konturni element poteka v negativni smeri Z-koordinate.
- Uporabite pozitivni predznak, če konturni element poteka v pozitivni smeri Z-koordinate.

Predznak globine utora za notranje obdelave:

- Uporabite pozitivni predznak, če konturni element poteka v negativni smeri Z-koordinate.
- Uporabite negativni predznak, če konturni element poteka v pozitivni smeri Z-koordinate.

Radialen utor: globina = 5, širina = 10, položaj = Z-15

21 L X+40 Z+0

22 L Z-30

23 GRV RADIAL CENTER-15 DEPTH-5 BREADTH10 CHF1 FAR_CHF1

24 L X+60

Programiranje spodrezov

Spodrezi so najpogostejše potrebni za vezno pritrditev nasprotnih kosov. Poleg tega lahko spodrezi pomagajo zmanjšati zarezni učinek na vogalih. Spodrez se pogosto doda navojem in prilegam. Za definiranje različnih spodrezov so na voljo različni konturni elementi:

- **UDC TYPE_E**: spodrez za valjasto površino za nadaljnjo obdelavo v skladu z DIN 509
- **UDC TYPE_F**: spodrez za čelno in valjasto površino za nadaljnjo obdelavo po DIN 509
- **UDC TYPE_H**: spodrez za močnejše zaobljen prehod v skladu z DIN 509
- **UDC TYPE_K**: spodrez na čelni in valjasti površini
- **UDC TYPE_U**: spodrez na valjasti površini
- **UDC THREAD**: spodrez navoja v skladu z DIN 76

TNC interpretira spodreze vedno kot oblikovne elemente v vzdolžni smeri. V čelni smeri pa spodrezi niso možni.

14.5 Programske funkcije za struženje (možnost št. 50)

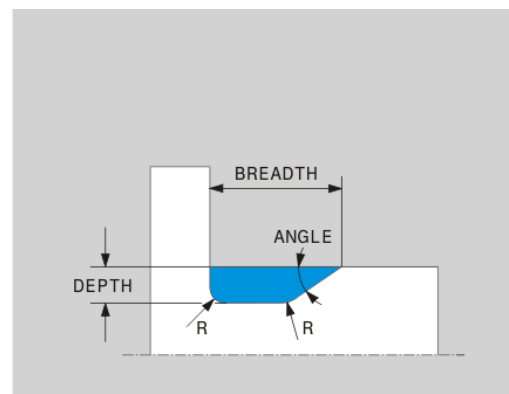
Spodrez DIN 509 UDC TYPE_E

Elementi za vnos v spodrezu DIN 509 UDC TYPE_E

Element za vnos	Uporaba	Vnos
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Izbirno
DEPTH	Globina spodreza	Izbirno
BREADTH	Širina spodreza	Izbirno
ANGLE	Kot spodreza	Izbirno

Spodrez: globina= 2, širina = 15

21 L X+40 Z+0
22 L Z-30
23 UDC TYPE_E R1 DEPTH2 BREADTH15
24 L X+60

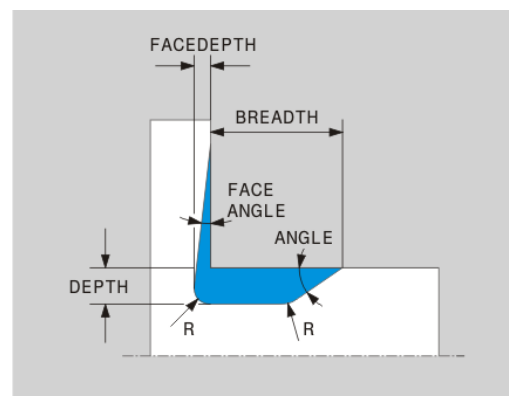
Spodrez DIN 509 UDC TYPE_F

Elementi za vnos v spodrezu DIN 509 UDC TYPE_F

Element za vnos	Uporaba	Vnos
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Izbirno
DEPTH	Globina spodreza	Izbirno
BREADTH	Širina spodreza	Izbirno
ANGLE	Kot spodreza	Izbirno
FACEDEPTH	Globina čelne površine	Izbirno
FACEANGLE	Kot konture čelne površine	Izbirno

Spodrez oblike F: globina = 2, širina = 15, globina čelne površine = 1

21 L X+40 Z+0
22 L Z-30
23 UDC TYPE_F R1 DEPTH2 BREADTH15 FACEDEPTH1
24 L X+60

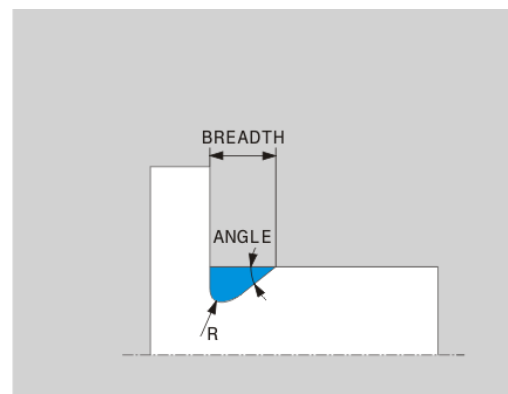

Spodrez DIN 509 UDC TYPE_H**Elementi za vnos v spodrezu DIN 509 UDC TYPE_H**

Element za vnos	Uporaba	Vnos
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Obvezno
BREADTH	Širina spodreza	Obvezno
ANGLE	Kot spodreza	Obvezno

Spodrez oblike H: globina = 2, širina = 15, kot = 10°

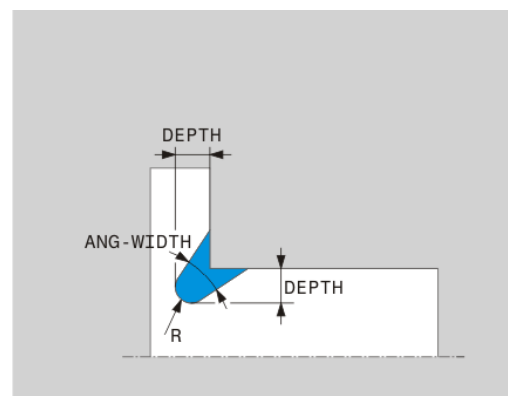
21 L X+40 Z+0
22 L Z-30
23 UDC TYPE_H R1 BREADTH10 ANGLE10
24 L X+60

Spodrez UDC TYPE_K**Elementi za vnos v spodrezu UDC TYPE_K**

Element za vnos	Uporaba	Vnos
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Obvezno
DEPTH	Globina spodreza (vzporedno z osjo)	Obvezno
ROT	Kot glede na vzdolžno os (privzeto: 45°)	Izbirno
ANG_WIDTH	Izstopni kot spodreza	Obvezno

Spodrez oblike K: globina = 2, širina = 15, izstopni kot = 30°

21 L X+40 Z+0
22 L Z-30
23 UDC TYPE_K R1 DEPTH3 ANG_WIDTH30
24 L X+60

Programiranje: Struženje

14.5 Programske funkcije za struženje (možnost št. 50)

Spodrez UDC TYPE_U

Elementi za vnos v spodrezu UDC TYPE_U

Element za vnos	Uporaba	Vnos
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Obvezno
DEPTH	Globina spodreza	Obvezno
BREADTH	Širina spodreza	Obvezno
RND/CHF	Zaobljen/posneti rob zunanjega vogala	Obvezno

Spodrez oblike U: globina = 3, širina = 8

```

21 L X+40 Z+0
22 L Z-30
23 UDC TYPE_U R1 DEPTH3 BREADTH8 RND1
24 L X+60

```

Spodrez UDC THREAD

Elementi za vnos v spodrezu DIN 76 UDC THREAD

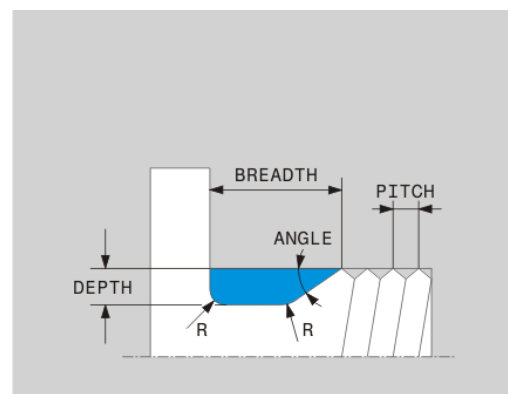
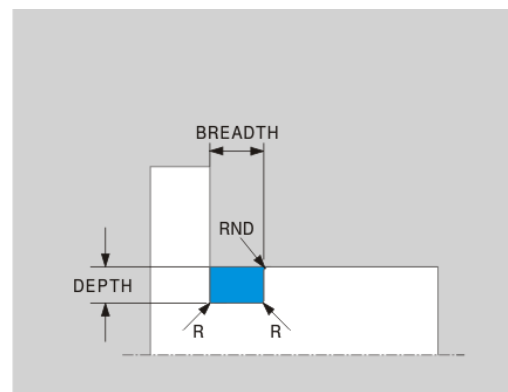
Element za vnos	Uporaba	Vnos
PITCH	Korak navoja	Izbirno
R	Kotni polmer obeh notranjih kotov	Izbirno
DEPTH	Globina spodreza	Izbirno
BREADTH	Širina spodreza	Izbirno
ANGLE	Kot spodreza	Izbirno

Spodrez navoja po DIN 76: korak navoja = 2

```

21 L X+40 Z+0
22 L Z-30
23 UDC THREAD PITCH2
24 L X+60

```


Sledenje surovca TURNDATA BLANK

S funkcijo **TURNDATA BLANK** lahko uporabljate sledenje surovca. Krmilni sistem prepozna opisano konturo in obdelava le še odvečni material.

S funkcijo **TURNDATA BLANK** prikličete opis konture, ki ga TNC uporabi kot surovec s sledenjem.

Funkcijo **TURNDATA BLANK** definirajte tako, da upoštevate naslednji postopek:

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.
- ▶ Izberite meni za **FUNKCIJE PROGRAMA VR TENJE**.
- ▶ Izberite **FUNCTION TURNDATA**
- ▶ Izberite **TURNDATA BLANK**.
▶ Izberite gumb izbranega priklica konture.

Za priklic opisa konture imate na voljo naslednje možnosti:

Gumb	Priklic
	Opis konture v zunanjem programu Priklic z imenom datoteke
	Opis konture v zunanjem programu Priklic s parametrom niza
	Opis konture v podprogramu Priklic s številko oznake
	Opis konture v podprogramu Priklic z imenom oznake
	Opis konture v podprogramu Priklic s parametrom niza

Izklop sledenja surovca

Sledenje surovca izklopite tako, da upoštevate naslednji postopek:

- ▶ Prikažite orodno vrstico s posebnimi funkcijami.
- ▶ Izberite meni za **FUNKCIJE PROGRAMA VR TENJE**.
- ▶ Izberite **FUNCTION TURNDATA**
- ▶ Izberite **TURNDATA BLANK**.
- ▶ Izberite **BLANK OFF**.

Nastavljeno struženje

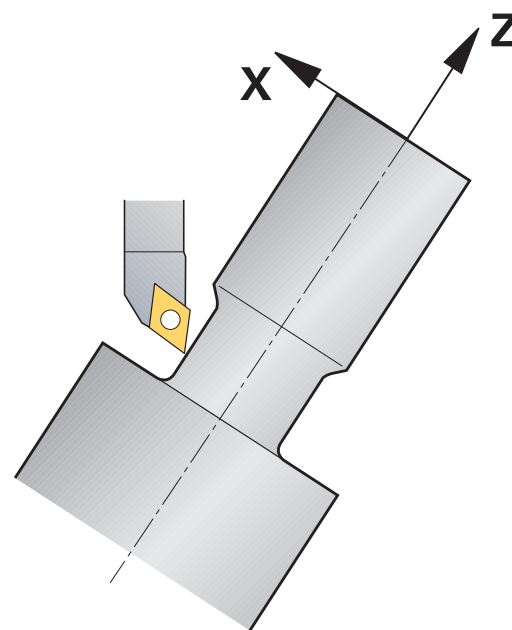
Za obdelovanje bo morda treba vrtljive osi premakniti v določen položaj. To bo npr. potrebno, kadar bo zaradi geometrije orodja konturne elemente mogoče obdelati samo v določenem položaju.

Z nastavitvijo vrtljive osi nastane zamik med obdelovancem in orodjem. Funkcija **M144** upošteva položaj nastavljene osi in izravna ta zamik. Funkcija **M144** hkrati izravna tudi Z-smer koordinatnega sistema obdelovanca v smeri sredinske osi obdelovanca. Če je nastavljena os vrtljiva miza, ki obdelovanec pozicionira poševno, izvede TNC postopkovne premike v zavrnem koordinatnem sistemu obdelovanca. Če je nastavljena os vrtljiva glava (orodje je poševno), se koordinatni sistem obdelovanca ne zavrti.

Po nastavitvi vrtljive osi morate po potrebi znova predpozicionirati orodje na koordinati Y in usmeriti položaj rezila s ciklom 800.

Namesto funkcije **M144** lahko uporabite tudi funkcijo **M128**. Učinek je sicer enak, vendar velja naslednja omejitev: TNC lahko popravek polmera rezalnega roba izvede tudi med nastavljenim obdelavo. Če nastavljeno obdelavo aktivirate s funkcijo **M128**, potem popravek polmera rezalnega roba ni možen brez cikla, tj. v nizih premikanja s funkcijo **RL/RR**. Če nastavljeno obdelovanje aktivirate z **M144**, pa ta omejitev ne velja.

Če cikle struženja izvajate z **M144**, se spremenijo koti orodja glede na konturo. TNC samodejno upošteva to spremembo in na ta način nadzira tudi obdelovanje v nastavljenem stanju.

Vbodne in navojne cikle lahko med nastavljenim obdelovanjem uporabljate samo s pravokotnim naklonskim kotom ($+90^\circ$, -90°).

Popravek orodja **FUNCTION TURNDATA CORR-TCS** vedno deluje v koordinatnem sistemu orodja, tj. tudi med nastavljenim obdelovanjem.

Programske funkcije za struženje (možnost št. 50) 14.5

...	
12 M144	Aktiviranje nastavljenega obdelovanja
13 L A-25 R0 FMAX	Pozicioniranje vrtljive osi
14 CYCL DEF 800 PRILAG.SIST.VRTENJA	Izravnavava koordinatnega sistema obdelovanca in orodja
Q497=+90 ;PRECESIJSKI KOT	
Q498=+0 ;OBRACANJE ORODJA	
Q530=+2 ;NAST. OBDELAVA	
Q531=-25 ;NAKLONSKI KOT	
Q532=750 ;POMIK	
Q533=+1 ;SMER POMIKA	
Q535=3 ;IZSREDINSKO VRTENJE	
Q536=0 ;IZSRED. BREZ ZAUST.	
15 L X+165 Y+0 R0 FMAX	Predpozicioniranje orodja
16 L Z+2 R0 FMAX	Orodje na začetni položaj
...	Obdelovanje z nastavljeno osjo

15

**Ročni način in
nastavitve**

Ročni način in nastavitve

15.1 Vklop, izklop

15.1 Vklop, izklop

Vklop

Vklop in primik na izhodiščne točke sta funkciji, ki sta odvisni od stroja.

Upoštevajte priročnik za stroj!

Vklopite napajalno napetost za TNC in stroj. Nato TNC prikaže naslednje pogovorno okno:

ZAGON SISTEMA

- ▶ TNC se zažene.

PREKINITEV TOKA

- ▶ TNC sporoči, da je prišlo do prekinitve toka – izbrišite sporočilo.

PREVOD PLC-PROGRAMA

- ▶ PLC-program TNC-ja se samodejno prevede.

MANJKAJOČA KRMILNA NAPETOST ZA RELEJE

- ▶ Vklopite krmilno napetost. TNC preveri delovanje zasilnega izklopa.

ROČNI NAČIN

PREHOD ČEZ REFERENČNE TOČKE

- ▶ Prehod čez izhodiščne točke opravite po naslednjem zaporedju: Za vsako os pritisnite zunanjo tipko START ali

- ▶ Prehod čez referenčne točke v poljubnem zaporedju: za vsako os pritisnite in držite zunanjo smerno tipko, dokler se prehod čez referenčno točko ne konča.

Če je stroj opremljen z absolutnimi merilniki, prehod čez referenčne točke odpade. TNC je v tem primeru pripravljen na delovanje takoj po vklopu krmilne napetosti.

TNC je zdaj pripravljen na delovanje in je v **ročnem načinu**.

Prehod čez referenčne točke je potreben samo v primeru, ko želite premikati osi stroja. Če želite programe samo urejati ali preizkusiti, potem takoj po vklopu krmilne napetosti izberite način **Programiranje** ali **Programski test**.

Prehode čez referenčne točke lahko nato opravite naknadno. Za to v **ročnem načinu** pritisnite gumb **REF. TOČKA. PREMIK NA**

Prehod čez referenčno točko pri zavrteni obdelovalni ravnini

Pozor, nevarnost kolizije!

Upoštevajte, da se morajo vrednosti kotov, ki so navedene v meniju, ujemati z dejanskimi koti vrtljive osi.

Pred prehodom čez izhodiščne točke deaktivirajte funkcijo »Vrtenje obdelovalne ravnine«. Pazite, da ne pride do trka. Po potrebi orodje pred tem odmaknite.

TNC samodejno aktivira zavrteno obdelovalno ravnino, če je bila ta funkcija aktivna, ko ste izklopili krmilni sistem. Nato TNC premakne osi po zavrtenem koordinatnem sistemu, ko pritisnete tipko za smer osi. Orodje pozicionirajte tako, da pri poznejšem prehodu čez referenčne točke ne more priti do trka. Za prehod čez referenčne točke morate deaktivirati funkcijo "Vrtenje obdelovalne ravnine", glej "Aktiviranje ročnega vrtenja", Stran 579.

Če uporabljate to funkcijo, morate pri neabsolutnih merilnikih potrditi položaj rotacijskih osi, ki jih TNC nato prikaže v pojavnem oknu. Prikazan položaj ustreza zadnjemu aktivnemu položaju rotacijskih osi pred izklopom.

Če je aktivna ena od prej aktivnih funkcij, tipka **NC-START** nima funkcije. TNC prikaže ustrezno sporočilo o napaki.

Ročni način in nastavitve

15.1 Vklop, izklop

Izklop

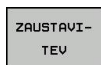
Izklop je odvisen od stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

Da bi ob izklopu preprečili izgubo podatkov, namensko zaustavite operacijski sistem TNC-ja:

- Izberite način **Ročno**.

- Izberite funkcijo za zaustavitev.

- Potrdite z gumbom **ZAUSTAVITEV**:
- Ko TNC v pojavnem oknu prikaže besedilo **Zdaj lahko izklopite**, smete prekiniti napajalno napetost za TNC.

Opozorilo: mogoča je izguba datotek!

Samovoljen izklop TNC-ja lahko povzroči izgubo podatkov!

Ko pritisnete gumb **PONOVNI ZAGON**, se krmilni sistem znova zažene. Izgubo podatkov lahko povzroči tudi izklop med ponovnim zagonom!

15.2 Premikanje strojnih osi

Napotek

Premikanje z zunanjimi smernimi tipkami je odvisno od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

premikanje osi z zunanjimi smernimi tipkami

- Izberite način **Ročno**.

- Pritisnite zunanjo smerno tipko in jo držite, dokler želite os premikati. ALI

- Za neprekinjeno premikanje osi držite pritisnjeno zunanjo smerno tipko ter na kratko pritisnite zunanjo tipko START.

- Za zaustavitev pritisnite zunanjo tipko STOP.

Na oba načina lahko hkrati premikate tudi več osi, pri čemer krmilni sistem prikaže pomik pri podajanju orodja. Pomik, s katerim premikate osi, spremenite z gumbom F, glej "Število vrtljajev vretena S, pomik F und dodatna funkcija M", Stran 532.

Če je v stroju aktivno naročilo premika, krmilni sistem prikaže simbol STIB (krmilni sistem v delovanju).

postopno pozicioniranje

Pri postopnem pozicioniranju TNC premakne strojno os za določen korak.

- Izberite način **Ročno** ali **EI. krmilnik**.

- Preklopite med orodnimi vrsticami.

- Za izbiro postopnega pozicioniranja nastavite gumb **KORAK** na VKLOP.

PRIMIK =

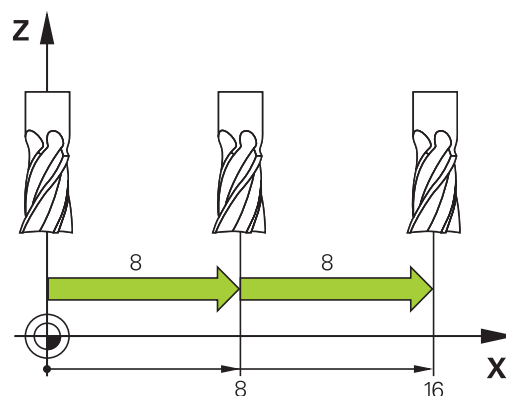
- Vnesite primik v mm in ga potrdite s tipko **ENT**.

- Pritisnite zunanjo smerno tipko in pozicioniranje opravite poljubno pogosto.

Najvišja vrednost, ki jo lahko vnesete za primik, znaša 10 mm.

15.2 Premikanje strojnih osi

Premikanje z elektronskimi krmilniki

TNC podpira premikanje z naslednjimi novimi elektronskimi krmilniki:

- HR 520: krmilnik s priključki, združljivimi s HR 420, z zaslonom, prenosom podatkov po kablu
- HR 550 FS: krmilnik z zaslonom, prenosom podatkov prek radia

Poleg tega TNC še vedno podpira kabelske krmilnike HR 410 (brez zaslona) in HR 420 (z zaslonom).

Pozor! Nevarnost za upravljavca in krmilnik.

Priključke krmilnika lahko odstrani samo osebe pooblaščenega servisa, čeprav je to mogoče opraviti brez orodja.

Stroj praviloma vklapljate le s priključenim krmilnikom.

Če želite stroj upravljati, ko krmilnik ni priključen, odklopite kabel s stroja in prosto vtičnico zavarujte s pokrovom.

Proizvajalec stroja lahko omogoči tudi dodatne funkcije za krmilnike HR 5xx. Upoštevajte priročnik za stroj!

Krmilnik HR 5xx je priporočen, če želite na navidezni osi uporabiti funkcijo prekrivanja s krmilnikom "Navidezna orodna os VT".

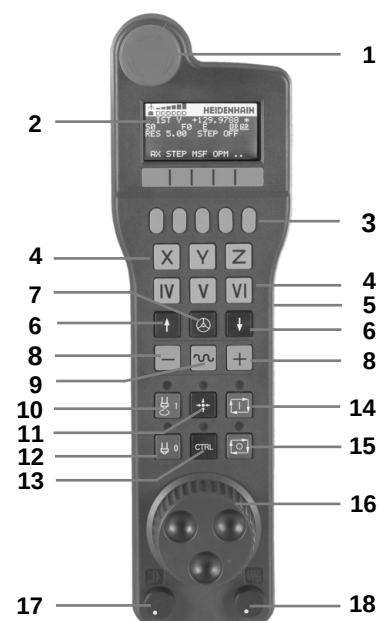
Prenosni krmilniki HR 5xx so opremljeni z zaslonom, na katerem TNC prikazuje različne informacije. Poleg tega lahko z gumbom krmilnika izvedete pomembne nastavitvene funkcije, npr. določanje izhodiščnih točk ali vnašanje in obdelovanje M-funkcij.

Ko krmilnik aktivirate s tipko za aktiviranje krmilnika, upravljanje z nadzorno ploščo ni več mogoče. TNC prikazuje to stanje na TNC-zaslonu v pojavnem oknu.

Premikanje strojnih osi 15.2

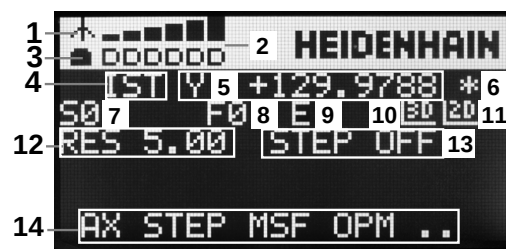
- 1 Tipka za ZASILNI IZKLOP
- 2 Zaslona krmilnika za prikaz stanja in izbiro funkcij, dodatne informacije o tem: ""
- 3 Gumbi
- 4 Tipke za izbiro osi; proizvajalec stroja jih lahko glede na konfiguracijo osi ustrezno zamenja
- 5 Potrditvena tipka
- 6 Puščične tipke za definiranje občutljivosti krmilnika
- 7 Tipka za aktiviranje krmilnika
- 8 Smerna tipka za smer, v katero TNC premakne izbrano os
- 9 Prekrivanje hitrega teka za smerno tipko
- 10 Vklon vretena (funkcija, odvisna od stroja, tipko lahko zamenja proizvajalec stroja)
- 11 Tipka »Ustvarjanje NC-stavka« (funkcija, odvisna od stroja, tipko lahko zamenja proizvajalec stroja)
- 12 Izklon vretena (funkcija, odvisna od stroja, tipko lahko zamenja proizvajalec stroja)
- 13 Tipka CTRL za posebne funkcije (funkcija, odvisna od stroja, tipko lahko zamenja proizvajalec stroja)
- 14 NC-start (funkcija, odvisna od stroja, tipko lahko zamenja proizvajalec stroja)
- 15 NC-stop (funkcija, odvisna od stroja, tipko lahko zamenja proizvajalec stroja)
- 16 Krmilnik
- 17 Vrtljivi gumb za število vrtljajev vretena
- 18 Potenciometer za pomik
- 19 Kabelski priključek, ga ni pri radijskem krmilniku HR 550 FS

15.2 Premikanje strojnih osi

Zaslon krmilnika

- 1 Samo pri radijskem krmilniku HR 550 FS: Prikaz, ali je krmilnik v priključni postaji ali pa je vklopljeno radijsko delovanje
- 2 Samo pri radijskem krmilniku HR 550 FS: Prikaz poljske jakosti, 6 črtic = največja poljska jakost
- 3 Samo pri radijskem krmilniku HR 550 FS: stanje napolnjenosti baterije, 6 črtic = največja napolnjenost. Med polnjenjem se črtica pomika od leve proti desni.
- 4 IST: način prikaza položaja
- 5 Y+129.9788: Položaj izbrane osi
- 6 *: STIB (krmiljenje v obratovanju); programski tek se je zagnal ali pa se os premika
- 7 S0: Aktualno število vrtljajev vretena
- 8 F0: trenutni pomik, s katerim se izbrana os trenutno premika
- 9 E: Čaka sporočilo o napaki
- 10 3D: funkcija za vrtenje obdelovalne ravnine je aktivna
- 11 2D: funkcija osnovne rotacije je aktivna
- 12 RES 5.0: ločljivost aktivnega krmilnika Pot v mm/vrtljaj ($^{\circ}$ /vrtljaj pri rotacijskih oseh), ki jo os opravi pri enem vrtljaju krmilnika
- 13 STEP ON oz. OFF: Postopno pozicioniranje aktivno oz. neaktivno. Pri aktivni funkciji TNC dodatno prikazuje aktivni korak premika
- 14 Orodna vrstica: izbira različnih funkcij; opis sledi v naslednjih razdelkih

Posebnosti radijskega krmilnika HR 550 FS

Radijska povezava zaradi številnih možnih motenj nima takšne razpoložljivosti kot žična povezava. Preden uporabite radijski krmilnik, preverite, ali so v okolici stroja med udeleženci radijske povezave kakšne motnje. Takšen preizkus obstoječih radijskih frekvenc oz. kanalov je priporočljiv za vse industrijske radijske sisteme.

Če krmilnika HR 550 ne uporabljate, ga vedno položite v zanj namenjen nosilec. Tako zagotovite, da je preko kontaktov na hrbtnem delu radijskega krmilnika, z reguliranjem polnjenja in neposrednim stikom kontaktov za krog izklopa v sili baterija krmilnika vedno pripravljena na uporabo.

Radijski krmilnik se v primeru napake (prekinitev radijske povezave, slaba kakovost sprejema, okvara komponente krmilnika) vedno odzove z izklopom v sili.

Upoštevajte navodila za konfiguracijo radijskega krmilnika HR 550 FS glej "Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS", Stran 648

Pozor! Nevarnost za upravljavca in stroj.

Iz varnostnih razlogov morate radijski krmilnik in njegov nosilec najkasneje po 120 urah obratovanja izklopiti, da bo TNC pri ponovnem vklopu lahko opravil preizkus delovanja.

Če v delavnici več strojev upravljate z radijskimi krmilniki, morate krmilnike in njihove nosilce ustrezno označiti, da bo jasno razpoznavno, kateri spadajo skupaj (npr. z barvnimi nalepkami ali številčnimi oznakami). Oznake na radijskem krmilniku in njegovem nosilcu morajo biti nameščene na vidnem mestu, da jih upravljaivec lahko prepozna.

Pred vsako uporabo preverite, ali je aktiven tisti radijski krmilnik, ki je ustrezen za vaš stroj.

15.2 Premikanje strojnih osi

Radijski krmilnik HR 550 FS je opremljen z baterijo. Baterija se polni, ko krmilnik položite v nosilec za krmilnik (glejte sliko).

Baterija krmilnika HR 550 FS omogoča do 8 ur delovanja, nato jo morate znova napolniti. Priporočljivo je, da krmilnik vedno odložite v nosilec, kadar ga ne potrebujete.

Ko je krmilnik nameščen v nosilcu, se interno preklopi v kabelsko delovanje. Tako lahko krmilnik uporabljate tudi, če se je popolnoma izpraznil. Njegove funkcije so popolnoma enake radijskemu delovanju.

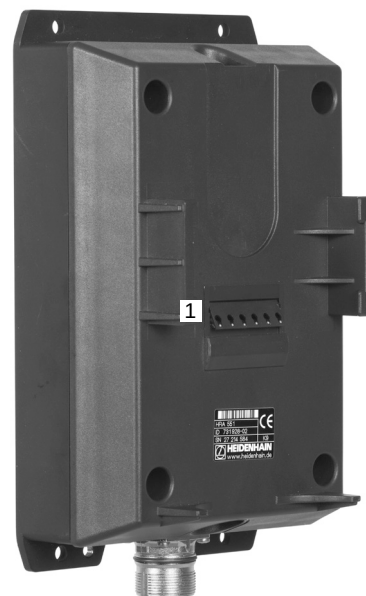
Ko je krmilnik popolnoma izpraznjen, potrebuje približno 3 ure, da se v nosilcu spet napolni. Redno čistite kontakte 1 nosilca in krmilnika, da zagotovite ustrezno delovanje.

Območje prenosa radijske poti je zelo veliko. Če pa se zgodi, da (npr. pri zelo velikih strojih) pridete do roba območja prenosa, vas bo krmilnik HR 550 FS pravočasno opozoril z očitnim alarmom z vibriranjem. V tem primeru morate zmanjšati razdaljo med nosilcem krmilnika, v kateri je integriran radijski sprejemnik.

Pozor: nevarnost za orodje in obdelovanec!

Če radijska pot ne omogoča delovanja brez prekinitvev, TNC samodejno sproži IZKLOP V SILI. To se lahko zgodi tudi med obdelovanjem. Poskušajte držati čim krajšo razdaljo med nosilcem krmilnika in krmilnik vedno odložite v nosilec, kadar ga ne uporabljate.

Ko TNC sproži IZKLOP V SILI, morate krmilnik ponovno aktivirati. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Izberite način delovanja Shranjevanje/urejanje programa.
 - ▶ Za izbiro MOD-funkcije pritisnite tipko MOD.
 - ▶ Pomaknite se po orodni vrstici naprej.
- FUNK-
KRMILNIK
NASTAVITEV

 - ▶ Izberite meni za konfiguracijo radijskega krmilnika: pritisnite gumb **NASTAVITEV RADIJSKEGA KRMILNIKA**.
 - ▶ Z gumbom **Zaženi krmilnik** znova aktivirajte krmilnik.
 - ▶ Shranite konfiguracijo in zaprite meni za konfiguracijo: pritisnite gumb **KONEC**.

V načinu obratovanja MOD je za zagon in konfiguracijo krmilnika na voljo ustrezna funkcija glej "Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS", Stran 648.

Izbira osi za premik

Glavne osi X, Y in Z ter tri dodatne osi, ki jih je definiral proizvajalec stroja, lahko aktivirate neposredno s tipkami za izbiro osi. Proizvajalec stroja lahko tudi navodezno os VT dodeli eni izmed prostih tipk za osi. Če virtualna os VT nima dodeljene tipke za izbiro osi, upoštevajte naslednji postopek:

- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F1 (**AX**): TNC prikazuje na zaslonu krmilnika vse aktivne osi. Utripa trenutno aktivna os.
- ▶ Želena os izberite z gumbom krmilnika F1 (->) ali F2 (<-) in jo potrdite z gumbom krmilnika F3 (**OK**).

Nastavitev občutljivosti krmilnika

Občutljivost krmilnika določa, za kakšno pot naj se os premakne na vrtljaj krmilnika. Določljive občutljivosti so točno nastavljene in jih je mogoče izbrati s puščičnimi tipkami krmilnika (samo če velikost koraka ni aktivna).

Nastavljive občutljivosti: 0.01/0.02/0.05/0.1/0.2/0.5/1/2/5/10/20 [mm/vrt oz. stopinje/vrt].

15.2 Premikanje strojnih osi

Premikanje osi

- ▶ Aktiviranje krmilnika: Pritisnite tipko krmilnika na HR 5xx: Zdaj lahko TNC upravljate samo s HR5xx; na zaslonu TNC se prikaže pojavno okno z napotki
- ▶ Po potrebi z gumbom OPM izberite želeni način delovanja.

- ▶ Po potrebi držite pritisnjeno potrditveno tipko.

- ▶ Na krmilniku izberite os, ki jo želite premakniti. Po potrebi z gumbi izberite dodatne osi.

- ▶ Aktivno os premaknite v smeri +. ALI

- ▶ Aktivno os premaknite v smeri -.

- ▶ Deaktiviranje krmilnika: Pritisnite tipko krmilnika na HR 5xx: Zdaj lahko TNC ponovno upravljate z nadzorno ploščo

Nastavitve vrtljivega gumba

Ko ste aktivirali krmilnik, so vrtljivi gumbi na nadzorni plošči stroja še vedno aktivni. Če želite uporabiti vrtljive gumbe na krmilniku, sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Pritisnite tipki **CTRL** in krmilnik na HR 5xx, TNC prikaže na zaslonu krmilnika meni z gumbi za izbiro vrtljivega gumba.
- ▶ Pritisnite gumb **HW**, da aktivirate vrtljivi gumb krmilnika.

Takoj ko aktivirate vrtljive gumbe krmilnika, morate pred izklopom krmilnika znova aktivirati vrtljive gumbe nadzorne plošče stroja. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Pritisnite tipki **CTRL** in krmilnik na HR 5xx, TNC prikaže na zaslonu krmilnika meni z gumbi za izbiro vrtljivega gumba.
- ▶ Pritisnite gumb **KBD**, da aktivirate vrtljive gumbe na nadzorni plošči stroja.

Postopno nastavljanje položaja

Pri postopnem pozicioniranju TNC premakne trenutno aktivirano os krmilnika za določeno velikost korak:

- ▶ Pritisnite gumb F2 (**KORAK**).
- ▶ Za aktiviranje postopnega pozicioniranja pritisnite gumb krmilnika 3 (**VKLOP**).
- ▶ S tipko F1 ali F2 izberite želeno velikost koraka. Ko držite pritisnjeno posamezno tipko, TNC poveča korak števca pri menjavi med desetnicami za faktor 10. Z dodatnim pritiskom tipke **CTRL** se korak števca poveča na 1. Najmanjša možna velikost koraka je 0,0001 mm, največja pa 10 mm.
- ▶ Izbrano velikost koraka sprejmite z gumbom 4 (**V REDU**).
- ▶ S tipko ročnega kolesa + oz. – premaknite aktivno os ročnega kolesa v zeleno smer.

Vnos dodatnih M-funkcij

- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F3 (**MSF**).
- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F1 (**M**).
- ▶ S pritiskom na tipko F1 ali F2 izberite želeno številko M-funkcije.
- ▶ Dodatno funkcijo M izvedite s tipko NC-start.

Vnos števila vrtljajev vretena S

- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F3 (**MSF**).
- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F2 (**S**).
- ▶ S pritiskom tipke F1 ali F2 izberite želeno število vrtljajev. Če držite pritisnjeno posamezno tipko, TNC poveča korak števca pri menjavi med desetnicami za faktor 10. Z dodatnim pritiskom tipke **CTRL** se korak števca poveča na 1000.
- ▶ S tipko NC-start aktivirajte novo število vrtljajev.

15.2 Premikanje strojnih osi

Vnos pomika F

- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F3 (**MSF**).
- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F3 (**F**).
- ▶ S pritiskom tipke F1 ali F2 izberite želeni pomik. Če držite pritisnjeno posamezno tipko, TNC poveča korak števca pri menjavi med deseticami za faktor 10. Z dodatnim pritiskom tipke **CTRL** se korak števca poveča na 1000.
- ▶ Novi pomik F sprejmite z gumbom krmilnika F3 (**V REDU**).

Določanje izhodiščne točke

- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F3 (**MSF**).
- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F4 (**PRS**).
- ▶ Po potrebi izberite os, na kateri želite določiti izhodiščno točko.
- ▶ Z gumbom krmilnika F3 (**V REDU**) postavite os na nič ali pa z gumboma krmilnika F1 in F2 nastavite želeno vrednost in jo nato sprejmite z gumbom krmilnika F3 (**V REDU**). Z dodatnim pritiskom tipke **CTRL** se korak števca poveča na 10.

Sprememba načina delovanja

Z gumbom krmilnika F4 (**OPM**) lahko s krmilnikom spremenite način delovanja, v kolikor trenutno stanje krmilnega sistema to dopušča.

- ▶ Pritisnite gumb krmilnika F4 (**OPM**).
- ▶ Z gumbom krmilnika izberite želeni način delovanja.
 - MAN: Ročni način
 - MDI: Pozicioniranje z ročnim vnosom
 - SGL: Programski tek – Posamezni stavek
 - RUN: Programski tek – Zaporedje stavkov

Vnos celotnega niza premikanja

Proizvajalec stroja lahko tipki krmilnika »Ustvarjanje NC-stavka« dodeli poljubno funkcijo. Upoštevajte priročnik za stroj!

- ▶ Izberite način **Pozicioniranje z ročnim vnosom**.
- ▶ Po potrebi s puščičnimi tipkami na TNC-tipkovnici izberite NC-niz, za katerim želite vnesti nov niz premikanja.
- ▶ Aktivirajte krmilnik.
- ▶ Pritisnite tipko krmilnika "Ustvarjanje NC-niza": TNC vstavi celoten niz premikanja, ki vsebuje vse osne položaje, ki ste jih izbrali z MOD-funkcijo.

Funkcije v načinih Programski tek

V načinih Programski tek lahko izvajate naslednje funkcije:

- NC-start (tipka krmilnika NC-start)
- NC-stop (tipka krmilnika NC-stop)
- Če ste pritisnili NC-stop: notranja zaustavitev (gumb krmilnika **MOP** in nato **Stop**)
- Če ste pritisnili NC-stop: ročni premik osi (gumb krmilnika **MOP** in nato **MAN**)
- Ponovni primik na konturo po ročnem premiku osi med prekinitvijo programa (gumb krmilnika **MOP** in nato **REPO**). Upravljanje je mogoče z gumbi krmilnika in gumbi na zaslonu, glej "Ponovni primik na konturo", Stran 615
- Vkllop/izklop funkcije Vrtenje obdelovalne ravnine (gumb krmilnika **MOP** in nato **3D**)

Ročni način in nastavitve

15.3 Število vrtljajev vretena S, pomik F und dodatna funkcija M

15.3 Število vrtljajev vretena S, pomik F und dodatna funkcija M

Uporaba

V načinih **Ročno** in **El. krmilnik** z gumbi vnesite število vrtljajev vretena S, pomik F in dodatno funkcijo M. Dodatne funkcije so opisane v poglavju Stran 370.

Proizvajalec stroja določi, katere dodatne funkcije M lahko uporabljate in kakšna je njihova funkcija.

Vnos vrednosti

Število vrtljajev vretena S, dodatna funkcija M

- ▶ Z gumbom S izberite vnos za število vrtljajev vretena.

ŠTEVILO VRTLJAJEV VRETENA S=

- ▶ Vnesite število vrtljajev vretena **1000** in ga potrdite z zunanjo tipko START.

Vrtenje vretena z vnesenim številom vrtljajev S zaženite z dodatno funkcijo M, ki jo vnesete na enak način.

Pomik F

Vnos pomika F potrdite s tipko **ENT**.

Za pomik F velja:

- Če vnesete $F = 0$, potem se sproži najmanjši pomik iz strojnega parametra **manualFeed**.
- Če vneseni pomik prekorači vrednost, definirano v strojnem parametru **maxFeed**, potem se sproži vrednost, vnesena v strojni parameter.
- F se ohrani tudi po izpadu toka.
- Krmilni sistem prikaže pomik pri podajanju orodja.

Število vrtljajev vretena S, pomik F und dodatna funkcija M 15.3

Sprememba števila vrtljajev vretena in pomika

Z vrtljivima gumboma za število vrtljajev vretena S in pomik F lahko nastavljeno vrednost spreminjate med 0 % in 150 %.

Vrtljivi gumb za število vrtljajev vretena deluje samo pri strojih z brezstopenjskim pogonom vretena.

Vklop omejitve pomikov

Omejitev pomikov je odvisna od stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

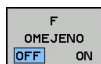
Če gumb F OMEJENO preklopite na VKLOP, TNC omeji največjo dovoljeno hitrost osi na varno omejeno hitrost, ki jo je določil proizvajalec stroja.

► Izberite način **Ročno**.

► Pomaknite se do zadnje orodne vrstice

► Vklopite in izklopite omejitev pomika

15.4 Izbirni varnostni koncept (funkcionalna varnost FS)

15.4 Izbirni varnostni koncept
(funkcionalna varnost FS)

Splošno

Proizvajalec stroja bo varnostni koncept podjetja HEIDENHAIN prilagodil vašemu stroju. Upoštevajte priročnik za stroj!

Vsak upravljavec orodnega stroja je izpostavljen nevarnostim. Zaščitne priprave lahko onemogočijo dostop do nevarnih mest, vendar mora biti upravljavcu stroja zagotovljeno tudi delo z onemogočenimi zaščitnimi pripravami (npr. pri odprtih varnostnih vratih). Da se te nevarnosti čimbolj zmanjšajo, smo v zadnjih letih sestavili različne smernice in predpise.

Varnostni koncept podjetja HEIDENHAIN, ki je vgrajen v krmilni sistem TNC, ustreza **stopnji delovanja d** v skladu z EN 13849-1 in SIL 2 po standardu IEC 61508, ponuja varnostne načine v skladu z EN 12417 in zagotavlja obširno zaščito oseb.

Osnova varnostnega koncepta HEIDENHAIN je dvokanalna struktura procesorja, ki je sestavljena iz glavnega računalnika MC (main computing unit) in enega ali več pogonskih modulov za reguliranje CC (control computing unit). V krmilnih sistemih je nameščenih veliko mehanizmov za nadzor. Sistemski podatki, ki so pomembni za varnost, so podvrženi vzajemni ciklični primerjavi podatkov. Napake, povezane z varnostjo, z določenimi reakcijami za ustavitve varno zaustavijo vse pogone.

TNC z varnostnimi vhodi in izhodi (z dvema kanaloma), ki v vseh načinih delovanja vplivajo na postopek, sproži določene varnostne funkcije in tako poskrbi za varno delovanje.

V tem poglavju najdete razlage funkcij, ki so dodatno na voljo pri TNC-ju s funkcionalno varnostjo.

Razlage pojmov

Varnostni načini delovanja

Oznaka	Kratek opis
SOM_1	Safe operating mode 1: samodejno delovanje, proizvodnja
SOM_2	Safe operating mode 2: nastavitveno delovanje
SOM_3	Safe operating mode 3: ročno upravljanje, samo za usposobljene upravljalce
SOM_4	Safe operating mode 4: razširjeno ročno upravljanje, opazovanje postopka

Varnostne funkcije

Oznaka	Kratek opis
SS0, SS1, SS1F, SS2	Safe stop: varna ustavitev pogonov na različne načine.
STO	Safe torque off: napajanje motorja je prekinjeno. Varuje pred nenačrtovanim delovanjem pogonov
SOS	Safe operating Stop: varna ustavitev delovanja. Varuje pred nenačrtovanim delovanjem pogonov
SLS	Safety-limited-speed: varno omejena hitrost. Preprečuje, da pogoni pri odprtih varnostnih vratih prekoračijo določene omejitve hitrosti

15.4 Izbirni varnostni koncept (funkcionalna varnost FS)

Preverjanje položaja osi

To funkcijo mora za TNC prilagoditi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Po vklopu TNC preveri, ali se položaj osi ujema s položajem, ki ga je imela takoj po izklopu. Če pride do odstopanja, označi TNC to os rdeče na prikazu položaja. Osi, ki so označene rdeče, ni mogoče premikati pri odprtih vratih.

V teh primerih morate ustrezne osi pomakniti na položaj za preverjanje. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Izberite **Ročni način**.
- ▶ Postopek premika opravite s tipko NC-Start, da premaknete osi v prikazano zaporedje.
- ▶ Ko je položaj za preverjanje dosežen, TNC vpraša, ali je ta položaj ustrezno nastavljen: z gumbom V REDU potrdite, da je TNC ustrezno nastavil položaj za preverjanje, ali izberite gumb KONEC in potrdite, da je TNC napačno nastavil položaj za preverjanje.
- ▶ Če ste potrdili položaj z gumbom V REDU, morate s potrditveno tipko na nadzorni plošči stroja ponovno potrditi ustreznost položaja za preverjanje.
- ▶ Ponovite zgoraj opisani postopek za vse osi, ki jih želite pomakniti na položaj za preverjanje.

Pozor, nevarnost kolizije!

Položaje za preverjanje nastavite tako, da ne pride do trka z obdelovancem ali vpenjali. Po potrebi osi ustrezno ročno predpozicionirajte.

Proizvajalec stroja določi, kje se nahaja položaj za preverjanje. Upoštevajte priročnik za stroj!

Vklop omejitve pomikov

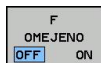
Če gumb F OMEJENO preklopite v VKLOP, TNC omejuje največjo dovoljeno hitrost osi na določeno in varno hitrost.

- Izberite **Ročni način**.

- Pomaknite se do zadnje orodne vrstice

- Vklopite in izklopite omejitev pomika

15.4 Izbirni varnostni koncept (funkcionalna varnost FS)

Dodatni prikazi stanja

Pri krmiljenju s funkcionalno varnostjo FS prikaz stanja prejme dodatne informacije glede na aktualno stanje varnostnih funkcij. TNC te informacije prikazuje v obliki stanj delovanja v prikazih stanja T, S in F.

Prikaz stanja	Kratek opis
STO	Napajanje vretena ali pogona pomika je prekinjeno
SLS	Safety-limited-speed: Varna nizka hitrost je aktivna
SOS	Safe operating Stop: varna zaustavitev delovanja je aktivna
STO	Safe torque off: napajanje motorja je prekinjeno

TNC aktivni varnostni način delovanja prikazuje z ikono v glavi desno od besedila načina delovanja:

Ikona	Varnostni način delovanja
	Način delovanja SOM_1 je aktiven
	Način delovanja SOM_2 je aktiven
	Način delovanja SOM_3 je aktiven
	Način delovanja SOM_4 je aktiven

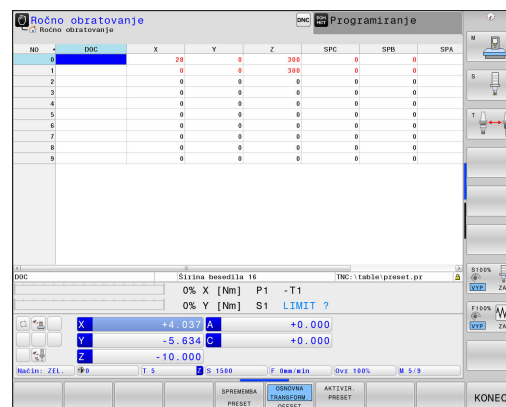
15.5 Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev

Napotek

Preglednico prednastavitev morate brezpogojno uporabiti, če:

- je stroj opremljen z rotacijskimi osmi (vrtljiva miza ali vrtljiva glava) in delate s funkcijo Vrtenje obdelovalne ravnine,
- je stroj opremljen s sistemom menjave glav,
- ste doslej delali na starejših TNC-krmilnih sistemih s preglednicami ničelnih točk, povezanimi z REF,
- želite obdelati več enakih obdelovancev, ki so vpeti v različnih poševnih položajih.

Preglednica prednastavitev ima lahko poljubno število vrstic (izhodiščne točke). Za optimizacijo velikosti datoteke in hitrost obdelave uporabite samo toliko vrstic, kolikor jih tudi potrebujete za upravljanje referenčnih točk.

Nove vrstice lahko iz varnostnih razlogov dodajate samo na koncu preglednice prednastavitev.

15.5 Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev

Shranjevanje izhodiščnih točk v preglednico prednastavitev

Preglednica prednastavitev se imenuje **PRESET.PR** in je shranjena v imeniku **TNC:\table**. **PRESET.PR** lahko v načinu **Ročno** in **El. krmilnik** urejate samo, če ste pritisnili gumb **SPREMEMBA PREDNASTAVITVE**. Preglednico prednastavitev **PRESET.PR** lahko v načinu **Programiranje** odprete, vendar je ne morete urejati.

Kopiranje preglednice prednastavitev v drug imenik (za varnostno kopiranje podatkov) je dovoljeno. Vrstice, zaščitene pred pisanjem, so praviloma zaščitene pred pisanjem tudi v kopiranih preglednicah, torej jih ne morete spreminjati.

V kopiranih preglednicah praviloma ne spreminjajte števila vrstic! To bi lahko povzročilo težave, ko boste hoteli preglednico znova aktivirati.

Če želite znova aktivirati preglednico prednastavitev, ki ste jo prenesli v drug imenik, jo prenesite nazaj v imenik **TNC:\table**.

Na voljo je več možnosti za shranjevanje izhodiščnih točk/osnovnih rotacij v preglednico prednastavitev:

- S tipalnimi cikli v načinu **Ročno** ali **El. krmilnik**.
- S tipalnimi cikli 400 do 402 in 410 do 419 v samodejnem načinu (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, poglavje 14 in 15).
- Ročni vnos (oglejte si naslednji opis)

Osnovne rotacije iz preglednice prednastavitev zavrtijo koordinatni sistem okoli prednastavitve, ki je v isti vrstici kot osnovna rotacija.

Pri določanju izhodiščne točke pazite, da se bo položaj vrtljivih osi ujemal z ustreznimi vrednostmi menija 3D ROT. Iz tega sledi:

- Pri neaktivni funkciji Vrtenje obdelovalne ravnine mora biti prikaz položaja rotacijskih osi enak 0° (po potrebi ponastavite rotacijske osi na nič).
- Pri aktivni funkciji Vrtenje obdelovalne ravnine se morajo prikazi položajev rotacijskih osi ujemati z vnesenimi koti v meniju 3D-ROT.

PLANE RESET **ne** ponastavi aktivne funkcije 3D-ROT.

Vrstica 0 v preglednici prednastavitev je praviloma zaščitena pred pisanjem. TNC shrani v vrstici 0 vedno referenčno točko, ki ste jo nazadnje ročno določili z osnimi tipkami ali gumbom. Če je ročno določena referenčna točka aktivna, prikazuje TNC v prikazu stanja besedilo **PR MAN(0)**.

Ročno shranjevanje izhodiščnih točk v preglednico prednastavitev

Za shranjevanje izhodiščnih točk v preglednico prednastavitev sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Izberite način **Ročno**.
- ▶ Orodje previdno premikajte, dokler se ne dotakne (opraska) obdelovanca, ali pa ustrezno pozicionirajte merilnik.
- ▶
- ▶
- ▶ Prikaz preglednice prednastavitev: TNC odpre preglednico prednastavitev in postavi kazalec na aktivno vrstico preglednice.
- ▶ Izbira funkcij za vnos prednastavitve: TNC prikaže v orodni vrstici razpoložljive možnosti za vnos. Opis možnosti za vnos: oglejte si naslednjo preglednico.
- ▶ V preglednici prednastavitev izberite vrstico, ki jo želite spremeniti (številka vrstice ustreza številki prednastavitve).
- ▶ Po potrebi v preglednici prednastavitev izberite stolpec (os), ki ga želite spremeniti.
- ▶ Z gumbom izberite eno od razpoložljivih možnosti za vnos (oglejte si naslednjo preglednico).

Gumb

Funkcija

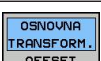
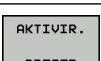
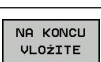
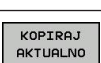
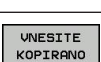
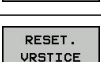
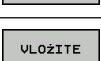
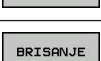
	Neposredna uporaba dejanskega položaja orodja (merilnika) kot nove referenčne točke: funkcija shrani referenčno točko samo na osi, na kateri se trenutno nahaja svetlo polje.
	Dodelitev poljubne vrednosti dejanskemu položaju orodja (merilnika): funkcija shrani referenčno točko samo na osi, na kateri se trenutno nahaja svetlo polje. V pojavno okno vnesite želeno vrednost.
	Inkrementalno premikanje referenčne točke, ki je že shranjena v preglednici: funkcija shrani referenčno točko samo na osi, na kateri se trenutno nahaja svetlo polje. V pojavno okno vnesite želeno vrednost popravka s pravilnim predznakom. Pri aktivnem prikazu v palcih: vrednost vnesite v palcih in TNC pretvori vneseno vrednost v mm.

15.5 Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev

Gumb	Funkcija
	Neposredno vnesite novo referenčno točko brez izračuna kinematike (značilno za os). To funkcijo uporabite samo, če je stroj opremljen z vrtljivo mizo in želite z neposrednim vnosom 0 referenčno točko postaviti v središče vrtljive mize. Funkcija shrani vrednost samo na osi, na kateri se trenutno nahaja svetlo polje. V pojavno okno vnesite želeno vrednost. Pri aktivnem prikazu v palcih: vrednost vnesite v palcih in TNC pretvori vneseno vrednost v mm.
	Izberite pogled OSNOVNA PRETVORBA/ZAMIK OSI. V privzetem pogledu OSNOVNA PRETVORBA bodo prikazani stolpci X, Y in Z. Glede na stroj bodo dodatno prikazani stolpci SPA, SPB in SPC. Tukaj shrani TNC osnovno rotacijo (pri Z-osi orodja uporabi TNC stolpec SPC). V pogledu ZAMIK so prikazane vrednosti zamika od prednastavitve.
	Zapis trenutno aktivne izhodiščne točke v izbirno vrstico preglednice: funkcija shrani izhodiščno točko na vseh oseh in nato samodejno aktivira posamezno vrstico preglednice. Pri aktivnem prikazu v palcih: vrednost vnesite v palcih in TNC pretvori vneseno vrednost v mm.

Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev 15.5

Urejanje preglednice prednastavitev

Gumb	Funkcije za urejanje v načinu preglednice
	Izbira začetka preglednice
	Izbira konca preglednice
	Izbira prejšnje strani preglednice
	Izbira naslednje strani preglednice
	Izbira funkcij za vnos prednastavitev
	Prikaz pogleda Osnovna pretvorba/Zamik osi
	Aktivacija izhodiščne točke trenutno izbrane vrstice preglednice prednastavitev
	Dodajanje števila vrstic za vnos na koncu preglednice (2. orodna vrstica)
	Kopiranje svetlega polja (2. orodna vrstica)
	Vnos kopiranega polja (2. orodna vrstica)
	Ponastavitev trenutno izbrane vrstice: TNC vnese v vse stolpce (2. orodna vrstica)
	Vnos posamezne vrstice na koncu preglednice (2. orodna vrstica)
	Izbris posamezne vrstice na koncu preglednice (2. orodna vrstica)

15.5 Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev

Zaščita referenčne točke pred prepisom

Vrstica 0 v preglednici prednastavitev je praviloma zaščitena pred pisanjem. TNC v celico 0 shrani referenčno točko, ki je bila nazadnje ročno določena.

Druge vrstice v preglednici prednastavitev lahko pred prepisom zaščitite v stolpcu **LOCKED** (ZAKLENJENO). Vrstice, zaščitene pred pisanjem, so v preglednici prednastavitev barvno poudarjene.

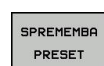
Opozorilo: mogoča je izguba datotek!

Če geslo pozabite, zaščitite pred pisanjem v vrstici, zaščiteni pred pisanjem, ne morete več ponastaviti.

Če vrstice pred pisanjem zaščitite z geslom, si geslo zabeležite.

Priporočamo, da uporabljate preprosto zaščito z gumbom **ZAKLEP/ ODKLEP**.

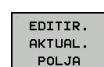
Če želite referenčno točko zaščititi pred prepisom, upoštevajte naslednji postopek:

- ▶ Pritisnite gumb **SPREMEMBA PRESET**.

- ▶ Izberite stolpec **LOCKED** (ZAKLENJENO).

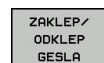
- ▶ Pritisnite gumb **EDITIR. AKTUAL. POLJA**.

Zaščita referenčne točke brez gesla:

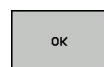
- ▶ Pritisnite gumb **ZAKLEP/ ODKLEP**: TNC v stolpec **LOCKED** (ZAKLENJENO) vnese črko **L**.

Zaščita referenčne točke z geslom:

- ▶ Pritisnite gumb **ZAKLEP/ ODKLEP GESLA**.

- ▶ Geslo vnesite v pojavno okno.

- ▶ Potrdite z gumbom **V REDU** ali tipko **ENT**: TNC v stolpec **LOCKED** (ZAKLENJENO) vnese znake **###**.

Preklic zaščite pred pisanjem

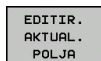
Če želite znova urejati vrstico, ki ste jo zaščitili pred pisanjem, upoštevajte naslednji postopek:

- Pritisnite gumb **SPREMEMBA PRESET**.

- Izberite stolpec **LOCKED (ZAKLENJENO)**.

- Pritisnite gumb **EDITIR. AKTUAL. POLJA**.

Referenčna točka, zaščiten brez gesla:

- Pritisnite gumb **ZAKLEP/ ODKLEP**: TNC prekliče zaščito pred pisanjem.

Referenčna točka, zaščiten z geslom:

- Pritisnite gumb **ZAKLEP/ ODKLEP GESLA**.

- Geslo vnesite v pojavno okno.

- Potrdite z gumbom **V REDU** ali tipko **ENT**: TNC prekliče zaščito pred pisanjem.

Ročni način in nastavitve

15.5 Upravljanje izhodiščnih točk s preglednico prednastavitev

Aktivirajte referenčno točko.

Aktiviranje izhodiščne točke iz preglednice prednastavitev v načinu Ročno.

Ko aktivirate izhodiščno točko iz preglednice prednastavitev, TNC ponastavi aktivni zamik ničelne točke, zrcaljenje, vrtenje in faktor merila.

Pri tem pa izračun koordinat, ki ste ga nastavili s ciklom 19, funkcijo Vrtenje obdelovalne ravnine ali funkcijo RAVNINA, ostane aktiven.

- Izberite način **Ročno**.

- Aktivirajte prikaz preglednice prednastavitev.

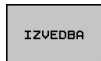
- Izberite številko izhodiščne točke, ki jo želite aktivirati. ALI

- s tipko GOTO izberite številko izhodiščne točke, ki jo želite aktivirati, in jo potrdite s tipko ENT.

- Aktivirajte izhodiščno točko.

- Potrdite aktivacijo izhodiščne točke. TNC postavi prikaz in osnovno rotacijo, če je določena.

- Zapustite preglednico prednastavitev.

Aktiviranje izhodiščne točke iz preglednice prednastavitev v NC-programu

Če želite med Programskim tekom aktivirati referenčne točke iz preglednice prednastavitev, uporabite cikel 247. V ciklu 247 definirajte le številke referenčne točke, ki jo želite aktivirati (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, cikel 247 DOLOČANJE REFERENČNE TOČKE).

15.6 Določitev izhodiščne točke brez 3D-tipalnega sistema

Napotek

Določanje izhodiščne točke s 3D-tipalnim sistemom: glej "Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom", Stran 568.

Pri določanju izhodiščne točke nastavite prikaz TNC-ja na koordinate znanega položaja obdelovanca.

Priprava

- ▶ Obdelovanec vpnite in naravnajte.
- ▶ Ničelno orodje zamenjajte z orodjem z znanim polmerom.
- ▶ Zagotovite, da TNC prikazuje dejanski položaj.

Določanje referenčne točke s čelnim rezkalom

Varnostni ukrep

V primeru, da se površina obdelovanca ne sme opraskati, na obdelovanec položite ploščo določene debeline d . Za izhodiščno točko nato vnesite vrednost, večjo za d .

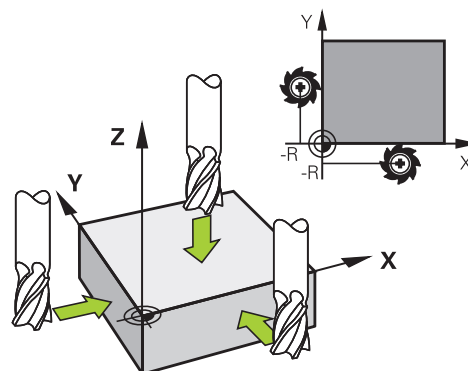
- ▶ Izberite način **Ročno**.

- ▶ Orodje previdno premikajte, dokler se ne dotakne obdelovanca (opraskanje).

- ▶ Izberite os.

DOLOČITEV REFERENČNE TOČKE Z=

- ▶ Ničelno orodje, os vretena: prikaz nastavite na znani položaj obdelovanca (npr. 0) ali vnesite debelino pločevine d . Na obdelovalni ravni upoštevajte premer orodja.

Izhodiščne točke za preostale osi določite na enak način.

Če na primični osi uporabite prednastavljeno orodje, nastavite prikaz primične osi na dolžino L orodja oz. na vsoto $Z = L + d$.

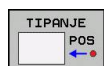
TNC samodejno shrani izhodiščno točko, ki ste jo določili z osnimi tipkami, v vrstico 0 preglednice prednastavitev.

15.6 Določitev izhodiščne točke brez 3D-tipalnega sistema

Uporaba tipalnih funkcij z mehanskimi tipali ali merilnimi urami

Če na stroju ni nameščen elektronski 3D-tipalni sistem, je mogoče vse ročne tipalne funkcije (izjema: funkcije za umerjanje) izvajati tudi z mehanskimi tipali ali preprostim vpraskanjem, glej Stran 549.

Namesto elektronskega signala, ki ga 3D-tipalni sistem samodejno proizvaja med izvajanjem tipalne funkcije, s tipko ročno aktivirate stikalni signal za prevzem **tipalnega položaja**. Pri tem sledite naslednjemu postopku:

- ▶ Z gumbom izberite poljubno tipalno funkcijo.
- ▶ Mehansko tipalo premaknite na prvi položaj, ki naj ga TNC prevzame.
- ▶ Prevzem položaja: pritisnite gumb za prevzem dejanskega položaja in TNC shrani trenutni položaj.
- ▶ Mehansko tipalo premaknite na naslednji položaj, ki naj ga TNC prevzame.
- ▶ Prevzem položaja: pritisnite gumb za prevzem dejanskega položaja in TNC shrani trenutni položaj.
- ▶ Po potrebi sistem premaknite na dodatne položaje in postopek za prevzem opravite, kot je opisano zgoraj.
- ▶ **Referenčna točka:** koordinate nove referenčne točke vnesite v okno menija in vnos potrdite z gumbom **DOLOČ. REF. TOČK** ali pa vrednosti zapišite v preglednico (glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555, ali glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556)
- ▶ Za konec izvajanja tipalne funkcije pritisnite tipko **END**.

15.7 Uporaba 3D-tipalnega sistema

Pregled

V ročnem načinu so na voljo naslednji cikli tipalnega sistema:

HEIDENHAIN jamči za delovanje tipalnih ciklov samo, če uporabljate tipalne sisteme HEIDENHAIN.

Proizvajalec mora TNC pripraviti za uporabo 3D-tipalnih sistemov. Upoštevajte priročnik za stroj!

Gumb	Funkcija	Stran
	Umerjanje 3D-tipalnega sistema	557
	Ugotavljanje 3D-osnovne rotacije s tipanjem ravnine	566
	Ugotavljanje osnovne rotacije s premico	565
	Določanje izhodiščne točke na izbirni osi	568
	Določanje kota kot izhodiščne točke	569
	Določanje središča kroga kot izhodiščne točke	570
	Določanje sredinske osi kot referenčne točke	572
	Upravljanje podatkov tipalnega sistema	Oglejte si uporabniški priročnik za cikle

15.7 Uporaba 3D-tipalnega sistema

Vse ročne tipalne cikle do cikla tipanja vogala in ravnine lahko uporabite tudi pri struženju. Pazite, da so pri struženju vse izmerjene vrednosti na koordinati X izračunane in prikazane za premer.

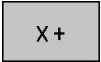
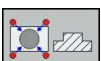
Če želite pri struženju uporabiti tipalni sistem, ga morate ločeno umeriti v načinu struženja. Osnovna postavitev delovnega vretena lahko v načinu rezkanja in struženja odstopa, zato morate tipalni sistem umeriti brez sredinskega zamika. Za ta namen lahko za tipalni sistem vnesete dodatne podatke o orodju; na primer za namensko orodje.

Več informacij o preglednici tipalnega sistema najdete v uporabniškem priročniku za programiranje ciklov.

Funkcije ciklov tipalnega sistema

V ročnih ciklih tipalnega sistema so navedeni gumbi, s katerimi lahko izberete smer ali postopek tipanja. Od posameznega cikla je odvisno, kateri gumbi so prikazani:

Gumb	Funkcija
	Izbira tipalne smeri
	Potrditev trenutnega dejanskega položaja
	Samodejno tipanje vrtine (notranjega kroga)
	Samodejno tipanje čepov (zunanjih krogov)
	Izbira smeri tipanja pri vrtanju, vzporedne z osjo, oz. samodejno tipanje čepov

Samodejni postopek tipanja vrtin in čepov

Če funkcijo uporabite za samodejno tipanje kroga, TNC samodejno pozicionira tipalni sistem na posamezne tipalne položaje. Pazite, da se premiki na položaje opravijo brez kolizije.

Če uporabljate postopek tipanja za samodejno tipanje vrtic ali čepov, TNC odpre obrazec, kjer morate izpolniti zahtevana polja.

Polja za vnos v obrazcih Meritev čepov in Meritev vrtine

Polje za vnos	Funkcija
Premier čepa? ali Premier vrtine?	Premier tipanega elementa (pri vrtinah ni obvezno)
Varnostna razdalja?	Razdalja do tipanega elementa na ravnini
Inkr. varna višina?	Pozicioniranje tipala v smeri osi vretena (s trenutnega položaja)
Začetni kot?	Kot za prvi postopek tipanja (0° = pozitivna smer glavne osi, tj. pri osi vretena Z na X+). Vsi nadaljnji koti tipanja so odvisni od števila tipalnih točk.
Število tipalnih točk?	Število tipalnih postopkov (3 - 8)
Izstopni kot?	Tipanje polnega kroga (360°) ali krožnega odseka (izstopni kot $< 360^\circ$)

15.7 Uporaba 3D-tipalnega sistema

Tipalni sistem pozicionirajte približno v središče vrtine (notranji krog), tj. v bližino prve tipalne točke na čepu (zunanji krog) in pritisnite gumb za prvo smer tipanja. Ko zaženete cikel tipalnega sistema z zunanjo tipko START, TNC samodejno izvede vsa predpozicioniranja in tipalne postopke.

TNC pozicionira tipalni sistem na posamezne tipalne točke in pri tem upošteva varnostno razdaljo. Če ste določili varno višino, TNC vnaprej pozicionira tipalni sistem v osi vretena na to višino.

Za premik položaja TNC uporablja pomik **FMAX**, ki je določen v preglednici tipalnega sistema. Dejanski postopek tipanja se izvede z določenim pomikom tipala **F**.

Pred začetkom samodejnega postopka tipanja morate tipalni sistem predpozicionirati v bližini prve tipalne točke. Tipalni sistem premaknite na približno varnostno razdaljo (vrednost iz preglednice tipalnega sistema + vrednost iz obrazca za vnos podatkov) v nasprotni smeri tipanja.

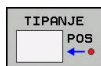
Pri notranjem krogu z velikim premerom lahko TNC predpozicionira tipalni sistem tudi na krožnico s pomikom pri pozicioniranju FMAX. V tem primeru vnesite v obrazec za vnos podatkov varnostno razdaljo za predpozicioniranje in premer vrtine. Tipalni sistem pozicionirajte v vrtino na približno varnostno razdaljo ob steni. Pri predpozicioniranju pazite na začetni kot za prvi postopek tipanja (pri 0° tipa TNC v pozitivni smeri glavne osi).

Izbira cikla tipalnega sistema

- Izberite način **Ročno** ali **El. krmilnik**.

- Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPALNA FUNKCIJA**. TNC prikazuje ostale gumbe: Glejte preglednico

- Za izbiro cikla tipalnega sistema npr. pritisnite gumb **TIPANJE POL.** in TNC na zaslonu prikaže ustrezni meni.

Če izberete ročno tipalno funkcijo, TNC odpre obrazec, v katerem so navedene vse potrebne informacije. Vsebina obrazca je odvisna od posamezne funkcije.

V nekatera polja lahko tudi vnesete vrednosti. S puščičnimi tipkami se lahko pomikate med zelenimi polji za vnos. Kazalko lahko postavite le v tista polja, ki jih lahko urejate. Polja, ki jih ne morete urejati, so obarvana sivo.

15.7 Uporaba 3D-tipalnega sistema

Beleženje izmerjenih vrednosti iz ciklov tipalnega sistema

Proizvajalec stroja mora TNC pripraviti na izvajanje te funkcije. Upoštevajte priročnik za stroj!

Po koncu izvajanja poljubnega cikla tipalnega sistema TNC prikaže gumb **ZAPIS DNEVNIKA V DATOTEKO**. Če gumb kliknete, TNC zabeleži trenutne vrednosti aktivnega cikla tipalnega sistema.

Če želite rezultate meritev shraniti, TNC pripravi besedilno datoteko TCHPRMAN.TXT. Če v strojnem parametru **fn16DefaultPath** niste navedli poti, shrani TNC datoteko TCHPRMAN.TXT in TCHPRMAN.html v glavni imenik **TNC:**.

Če pritisnete gumb **ZAPIS DNEVNIKA V DATOTEKO**, datoteka TCHPRMAN.TXT ne sme biti odprta v načinu **Programiranje**. V nasprotnem primeru TNC prijavi sporočilo o napaki.

TNC zapiše izmerjene vrednosti izključno v datoteko TCHPRMAN.TXT ali TCHPRMAN.html. Če zaporedoma izvedete več ciklov tipalnega sistema in želite shraniti izmerjene vrednosti, morate vsebino datoteke TCHPRMAN.TXT med posameznimi cikli tipalnega sistema shraniti tako, da jo kopirate ali preimenujete.

Obliko in vsebino datoteke TCHPRMAN.TXT določi proizvajalec stroja.

Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk

To funkcijo izberite, če želite izmerjene vrednosti shraniti v koordinatni sistem obdelovanca. Če želite izmerjene vrednosti shraniti v nespremenljivi koordinatni sistem stroja (koordinate REF), pritisnite gumb **VNOS V PREGLEDNICO PREDNASTAVITEV**, glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556.

Z gumbom **VNOS V PREGLEDNICO NIČELNIH TOČK** lahko TNC po dokončanem poljubnem ciklu tipalnega sistema izmerjene vrednosti vnese v preglednico ničelnih točk:

- ▶ Izvedite poljubno tipalno funkcijo.
- ▶ Želene koordinate izhodiščne točke vnesite v polja za vnos, ki so za to namenjena (odvisno od izvedenega cikla tipalnega sistema).
- ▶ Številko ničelne točke vnesite v polje za vnos **Številka v preglednici =**.
- ▶ Pritisnite gumb **VNOS V PREGLEDNICO NIČELNIH TOČK** in TNC ničelno točko shrani pod vneseno številko v izbrano preglednico ničelnih točk.

15.7 Uporaba 3D-tipalnega sistema

Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev

To funkcijo uporabite, če želite izmerjene vrednosti shraniti v nespremenljivi koordinatni sistem stroja (koordinate REF). Če želite izmerjene vrednosti shraniti v koordinatni sistem obdelovanca, uporabite gumb **VNOS V PREGLEDNICO NIČELNIH TOČK**, glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555.

Z gumbom **VNOS V PREGLEDNICO PREDNASTAVITEV** lahko TNC po opravljenem poljubnem ciklu tipalnega sistema zapiše izmerjene vrednosti v preglednico prednastavitev. Izmerjene vrednosti se nato shranijo glede na nespremenljivi koordinatni sistem stroja (koordinate REF). Ime preglednice prednastavitev je PRESET.PR in je shranjena v imeniku TNC:\table\.

- ▶ Izvedite poljubno tipalno funkcijo.
- ▶ Želene koordinate izhodiščne točke vnesite v polja za vnos, ki so za to namenjena (odvisno od izvedenega cikla tipalnega sistema).
- ▶ Številko prednastavitve vnesite v polje za vnos **Številka v preglednici**.
- ▶ Pritisnite gumb **VNOS V PREGLEDNICO PREDNASTAVITEV**: TNC shrani ničelno točko pod vneseno številko v preglednico prednastavitev.

15.8 umeritev 3D-tipalnega sistema

Uvod

Da bi lahko natančno določili dejansko stikalno točko 3D-tipalnega sistema, morate tipalni sistem umeriti, sicer TNC ne more ugotoviti natančnih merilnih rezultatov.

Tipalni sistem vedno umerite pri:

- prvem zagonu
- okvari tipalne glave
- menjavi tipalne glave
- spremembi pomika tipalnega sistema
- nepričakovanih težavah, na primer zaradi segrevanja stroja
- spremembi aktivne orodne osi

Če po postopku umeritve pritisnete gumb **V REDU**, potrdite vrednosti umerjanja za aktivni tipalni sistem. Posodobljeni podatki o orodju so takoj veljavni, zato orodja ni treba še enkrat zagnati.

Pri umerjanju TNC določi aktivno dolžino tipalne glave in aktivni polmer tipalne krogle. Za umerjanje 3D-tipalnega sistema vpnete nastavitveni obroč ali čep z znano višino in znanim polmerom na strojno mizo.

TNC omogoča uporabo umeritvenih ciklov za umerjanje dolžin in umerjanje polmera:

► Pritisnite gumb **TIPALNA FUNKCIJA**.

- Prikaz umeritvenih ciklov: **UM TS**.
- Izberite umeritveni cikel.

Umeritveni cikli v TNC-ju

Gumb	Funkcija	Stran
	Kalibriranje dolžine	558
	Določanje polmera in sredinskega zamika z umeritvenim obročem	Stran 560
	Določanje polmera in sredinskega zamika s čepom oz. umeritvenim trnom	Stran 561
	Določanje polmera in sredinskega zamika z umeritveno kroglo	Stran 562

Umerjanje aktivne dolžine

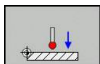

HEIDENHAIN jamči za delovanje tipalnih ciklov samo, če uporabljate tipalne sisteme HEIDENHAIN.

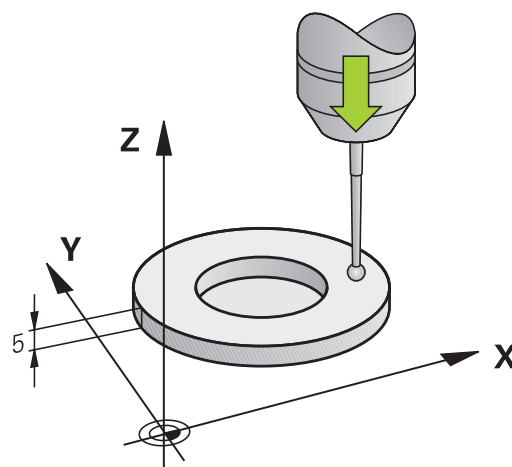

Aktivna dolžina tipalnega sistema se vedno nanaša na izhodiščno točko orodja. Proizvajalec stroja izhodiščno točko orodja praviloma postavi na konico vretena.

- ▶ Referenčno točko na osi vretena določite tako, da za strojno mizo velja vrednost $Z = 0$.

- ▶ Izberite umeritveno funkcijo za dolžino tipalnega sistema: pritisnite gumb **UM. D.** TNC prikaže trenutne podatke o umerjanju.
- ▶ Referenca za dolžino: v okno menija vnesite višino nastavitvenega obroča.
- ▶ Tipalni sistem premaknite tik nad površino nastavitvenega obroča.
- ▶ Po potrebi smer premikanja spremenite z gumbom ali puščičnimi tipkami.
- ▶ Tipanje površine: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Preverite rezultate.
- ▶ Pritisnite gumb **OK**, da potrdite vrednosti.
- ▶ Pritisnite gumb **PREKLIC**, da ustavite funkcijo za umerjanje. TNC postopek umerjanja zabeleži v datoteko TCHPRMAN.html.

Umerjanje aktivnega polmera in izravnavanje sredinskega zamika tipalnega sistema

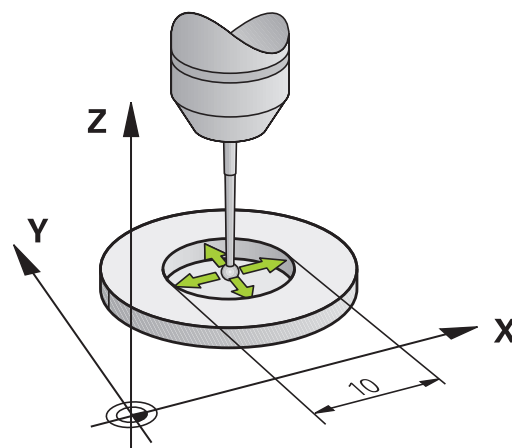

HEIDENHAIN jamči za delovanje tipalnih ciklov samo, če uporabljate tipalne sisteme HEIDENHAIN.

Sredinski zamik lahko določite le z ustreznim tipalnim sistemom.

Ko izvajate zunanje umerjanje, predpozicionirajte tipalni sistem na sredini nad umeritveno kroglo ali nad umeritvenim trnom. Pazite, da se premiki na položaje opravijo brez kolizije.

Pri umerjanju polmera tipalne glave TNC samodejno izvede postopek tipanja. Pri prvem prehodu določi TNC središče umeritvenega obroča oz. čepa (groba meritev) in pozicionira tipalni sistem v središče. Nato z dejanskim postopkom umerjanja (fina meritev) določi polmer tipalne glave. Če je s tipalnim sistemom mogoče opraviti obratno meritev, se v naslednjem prehodu določi še sredinski zamik.

Zmožnost in način usmerjanja tipalnega sistema sta lastnosti, ki ju podjetje HEIDENHAIN predhodno določi. Druge tipalne sisteme nastavijo proizvajalci posameznih strojev.

Os tipalnega sistema se običajno ne prilagaja popolnoma osi vretena. Funkcija za umerjanje lahko zamik med osjo tipalnega sistema in osjo vretena zazna z obratno meritvijo (rotacija za 180°) in ga računsko izravna.

Postopki umerjanja se razlikujejo glede na to, kako lahko usmerjate svoj tipalni sistem:

- Usmerjanje ni mogoče oz. usmerjanje mogoče le v eni smeri: TNC izvede grobo in fino meritev in določi aktiven polmer tipalne glave (stolpec R v preglednici tool.t)
- Omogočeno usmerjanje v dveh smereh (npr. kabelski tipalni sistemi podjetja HEIDENHAIN): TNC izvede grobo in fino meritev, tipalni sistem zasuje za 180° in izvede dodaten postopek tipanja. Z obratno meritvijo poleg polmera določi še sredinski zamik (CAL_OF v tchprobe.tp).
- Omogočeno poljubno usmerjanje (npr. infrardeči tipalni sistemi podjetja HEIDENHAIN): postopek tipanja: glejte "Omogočeno usmerjanje v dveh smereh"

15

Ročni način in nastavitve

15.8 umeritev 3D-tipalnega sistema

Umerjanje z umeritvenim obročem

Pri ročnem umerjanju uporabite umeritveni obroč po naslednjem postopku:

- ▶ V ročnem načinu tipalno glavo pozicionirajte v vrtino nastavitvenega obroča.

- ▶ Izberite funkcijo za umerjanje: pritisnite gumb **UM. P.** TNC prikaže trenutne podatke o umerjanju.
- ▶ Navedite premer nastavitvenega obroča
- ▶ Vnesite začetni kot.
- ▶ Vnesite število tipalnih točk.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START. 3D-tipalni sistem v postopku samodejnega tipanja tipa vse zahtevane točke in izračuna aktivni polmer tipalne glave. Če je mogoče obratno merjenje, TNC izračuna še sredinski zamik.
- ▶ Preverite rezultate.
- ▶ Pritisnite gumb **OK**, da potrdite vrednosti.
- ▶ Pritisnite gumb **KONEC**, da ustavite funkcijo za umerjanje. TNC postopek umerjanja zabeleži v datoteko TCHPRMAN.html.

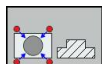

Proizvajalec stroja mora TNC pripraviti na možnost določanja sredinskega zamika tipalne glave. Upoštevajte priročnik za stroj!

Umerjanje s čepom ali umeritvenim trnom

Pri ročnem umerjanju uporabite čep oz. umeritveni trn po naslednjem postopku:

- ▶ V načinu **Ročno obratovanje** pozicionirajte tipalno kroglo na sredino nad umeritveni trn.

- ▶ Izberite funkcijo za umerjanje: pritisnite gumb **UM. P.**
- ▶ Navedba premera čepa
- ▶ Navedite varnostno razdaljo
- ▶ Vnesite začetni kot.
- ▶ Vnesite število tipalnih točk.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START. 3D-tipalni sistem v postopku samodejnega tipanja tipa vse zahtevane točke in izračuna aktivni polmer tipalne glave. Če je mogoče obratno merjenje, TNC izračuna še sredinski zamik.
- ▶ Preverite rezultate.
- ▶ Pritisnite gumb **OK**, da potrdite vrednosti.
- ▶ Pritisnite gumb **KONEC**, da ustavite funkcijo za umerjanje. TNC postopek umerjanja zabeleži v datoteko TCHPRMAN.html.

Proizvajalec stroja mora TNC pripraviti na možnost določanja sredinskega zamika tipalne glave.
Upoštevajte priročnik za stroj!

15

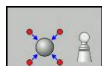
Ročni način in nastavitve

15.8 umeritev 3D-tipalnega sistema

Umerjanje z umeritveno kroglo

Pri ročnem umerjanju uporabite umeritveno kroglo po naslednjem postopku:

- ▶ V načinu **Ročno** pozicionirajte tipalno kroglo na sredino nad umeritveno kroglo.

- ▶ Izberite funkcijo za umerjanje: pritisnite gumb **UM. P.**
- ▶ Vnesite premer krogle.
- ▶ Navedite varnostno razdaljo
- ▶ Vnesite začetni kot.
- ▶ Vnesite število tipalnih točk.
- ▶ Po potrebi izberite merjenje dolžine.
- ▶ Po potrebi vnesite referenco za dolžino.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**. 3D-tipalni sistem v postopku samodejnega tipanja tipa vse zahtevane točke in izračuna aktivni polmer tipalne glave. Če je mogoče obratno merjenje, TNC izračuna še sredinski zamik.
- ▶ Preverite rezultate.
- ▶ Pritisnite gumb **OK**, da potrdite vrednosti.
- ▶ Pritisnite gumb **KONEC**, da ustavite funkcijo za umerjanje. TNC postopek umerjanja zabeleži v datoteko TCHPRMAN.html.

Proizvajalec stroja mora TNC pripraviti na možnost določanja sredinskega zamika tipalne glave.
Upoštevajte priročnik za stroj!

Prikaz vrednosti za umerjanje

TNC shrani aktivno dolžino in aktivni polmer tipalnega sistema v preglednico orodij. TNC shrani sredinski zamik tipalnega sistema v preglednico tipalnega sistema, in sicer v stolpca **CAL_OF1** (glavna os) in **CAL_OF2** (pomožna os). Če želite prikazati shranjene vrednosti, pritisnite gumb **PREGLEDNICA TIPALNEGA SISTEMA**.

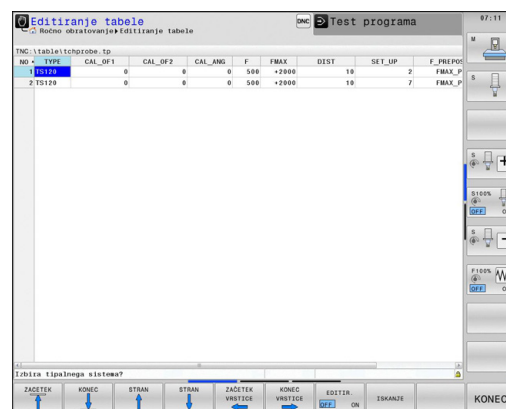
TNC pri umerjanju samodejno ustvari datoteko s protokolom TCHPRMAN.html, v kateri so shranjene vrednosti umerjanja.

Če uporabljate tipalni sistem, upoštevajte, da mora biti aktivna prava številka orodja, pri tem pa ni pomembno, ali želite cikel tipalnega sistema izvajati v samodejnem ali v **ročnem načinu**.

Več informacij o preglednici tipalnega sistema najdete v uporabniškem priročniku za programiranje ciklov.

15.9 Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom

15.9 Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom

Uvod

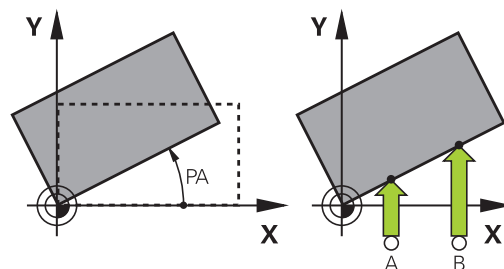
HEIDENHAIN jamči za delovanje tipalnih ciklov samo, če uporabljate tipalne sisteme HEIDENHAIN.

TNC poševni položaj obdelovanca odpravi z izračunavanjem osnovne rotacije.

TNC v ta namen nastavi rotacijski kot na kot, ki naj bi ga tvorila površina obdelovanca in referenčna os kota obdelovalne ravnine. Oglejte si sliko desno.

TNC izmerjeni kot interpretira kot rotacijo okrog smeri orodja v koordinatnem sistemu obdelovanca in vrednosti shrani v stolpce SPA, SPB in SPC v preglednici prednastavitev.

Za ugotavljanje osnovne rotacije s tipanjem določite dve točki na stranski površini obdelovanca. Vrstni red tipanja točk vpliva na izračunani kot. Ugotovljeni kot kaže od prve do druge tipalne točke. Osnovno rotacijo lahko določite tudi z vrtnami ali čepi.

Pri merjenju poševnega položaja obdelovanca smer tipanja vedno izberite navpično na referenčno os kota.

Za pravilno izračunavanje osnovne rotacije med programskim tekom je treba v prvem gibalnem stavku programirati obe koordinati obdelovalne ravnine.

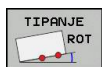
Osnovno rotacijo je mogoče uporabljati tudi v kombinaciji s funkcijo PLANE; v tem primeru je treba najprej aktivirati osnovno rotacijo in nato funkcijo PLANE.

Osnovno rotacijo lahko aktivirate tudi brez tipanja obdelovanca. V meni osnovne rotacije vneiste vrednost in pritisnite gumb **NASTAVITEV OSNOVNE ROTACIJE**.

Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom 15.9

sistemom

Določanje osnovne rotacije

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE ROT**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke.
- ▶ Z gumbom izberite smer ali postopek tipanja.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini druge tipalne točke.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**. TNC določi osnovno rotacijo in za pogovornim oknom prikaže **Rotacijski kot**.
- ▶ Za aktiviranje osnovne rotacije pritisnite gumb **NASTAVITEV OSNOVNE ROTACIJE**.
- ▶ Za konec izvajanja tipalne funkcije pritisnite gumb **KONEC**.

TNC postopek tipanja zabeleži v datoteko TCHPRMAN.html.

Shranjevanje osnovne rotacije v preglednico prednastavitev

- ▶ Po postopku tipanja vnesite v polje za vnos **Številka v preglednici**: številko prednastavitve, v katero naj TNC shrani aktivno osnovno rotacijo.
- ▶ Osnovno rotacijo shranite v preglednico prednastavitev tako, da pritisnete gumb **OSN. ROT. V PREGL. PREDNAST.**.

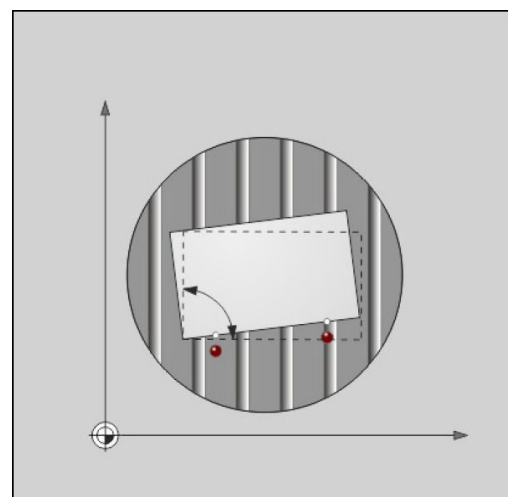
Izravnavo poševnega položaja obdelovanca z vrtenjem mize

- ▶ Za izravnavo poševnega položaja s pozicioniranjem vrtljive mize po postopku tipanja pritisnite gumb **IZRAVNAVA VRT. MIZE**.

Pred vrtenjem mize pozicionirajte osi tako, da pozneje ne bo prišlo do kolizije. Pred vrtenjem mize TNC prikaže dodatna opozorila.

- ▶ Če želite nastaviti izhodiščno točko na osi vrtljive mize, pritisnite gumb **NASTAVITEV VR TENJA MIZE**.
- ▶ Poševni položaj vrtljive mize lahko shranite tudi v poljubni vrstici tabele prednastavitev. Vnesite številko vrstice in pritisnite gumb **VRT. MIZE V PREGL. PREDN.**. TNC shrani kot v stolpcu odklikov vrtljive mize, npr. v stolpcu C_OFFS pri C-osi. Lahko se zgodi, da morate z gumbom **OSNOVNA-TRANSFORM./ODMIK** zamenjati pogled preglednice prednastavitev, da se prikaže želeni stolpec.

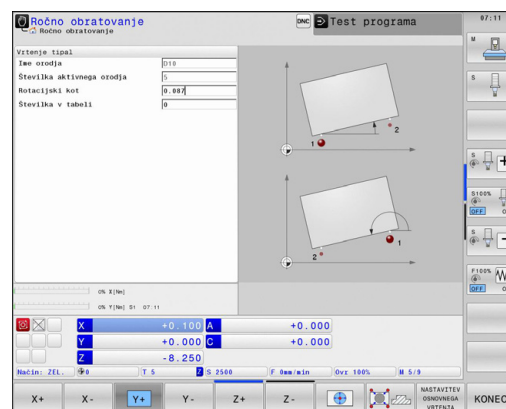
Ročni način in nastavitve

15.9 Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom

Prikaz osnovne rotacije

Če izberete funkcijo **TIPANJE ROT**, TNC prikaže aktivni kot osnovne rotacije v pogovornem oknu **Rotacijski kot**. Poleg tega je rotacijski kot prikazan tudi v dodatnem prikazu stanja (**PRIKAZ STANJA**).

Če TNC premika strojne osi glede na osnovno rotacijo, je na prikazu stanja prikazan simbol za osnovno rotacijo.

Preklic osnovne rotacije

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE ROT**.
- ▶ Vnesite rotacijski kot »0« in vnos potrdite z gumbom **NASTAVITEV OSNOVNE ROTACIJE**.
- ▶ Zaustavitev funkcije tipanja: pritisnite gumb na tipkovnici.

Ugotavljanje 3D-osnovne rotacije

S tipanjem 3 položajev lahko določite poševni položaj poljubno nagnjene površine. S funkcijo **Tipanje ravnine** ugotovite ta poševni položaj in ga v preglednico prednastavitev shranite kot 3D-osnovno rotacijo.

Pri izbiri tipalnih točk upoštevajte:

Zaporedje in položaj tipalnih točk določa, kako TNC izračuna usmerjenost ravnine.

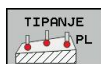
S prvima dvema točkama določite usmerjenost glavne osi. Drugo točko definirajte v pozitivni smeri zelene glavne osi. Položaj tretje točke določa smer pomožne osi in orodne osi. Tretjo točko definirajte v pozitivni smeri osi Y v zelenem koordinatnem sistemu obdelovanca.

- 1. točka: leži na glavni osi
- 2. točka: leži na glavni osi, v pozitivni smeri glede na prvo točko
- 3. točka: leži na pomožni osi, v pozitivni smeri glede na zeleni koordinatni sistem obdelovanca

Če izbirno vnesete referenčni kot, lahko definirate želeno usmerjenost ravnine, ki jo tipate.

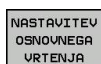
Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom 15.9

sistemom

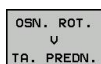
- ▶ Izberite tipalno funkcijo: pritisnite gumb **TIPANJE PL**: TNC prikaže trenutno 3D-osnovno rotacijo.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke.
- ▶ Z gumbom izberite smer ali postopek tipanja.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini druge tipalne točke.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini tretje tipalne točke.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START. TNC ugotovi 3D-osnovno rotacijo in prikaže vrednosti za SPA, SPB in SPC v skladu z aktivnim koordinatnim sistemom obdelovanca.
- ▶ Po potrebi vnesite referenčni kot.

Aktiviranje 3D-osnovne rotacije

- ▶ Pritisnite gumb **NASTAVITEV OSNOVNEGA VRTENJA**.

Shranjevanje 3D-osnovne rotacije v preglednico prednastavitev

- ▶ Pritisnite gumb **OSN. ROT. V TA. PREDN.**.

- ▶ Za konec izvajanja tipalne funkcije pritisnite gumb **KONEC**.

TNC 3D-osnovno rotacijo shrani v stolpce SPA, SPB in SPC v preglednici prednastavitev.

Usmerjanje 3D-osnovne rotacije

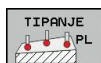
Če je stroj opremljen z dvema rotacijskima osema in je aktivirana 3D-osnovna rotacija, ki je bila tipana, lahko z gumbom **PORAVNAVA ROTAC. OSI** poravnate rotacijske osi glede na 3D-osnovno rotacijo. Ob tem je vrtenje obdelovalne ravnine aktivno za vse načine delovanja stroja.

Po poravnavi ravnine lahko glavno os poravnate s funkcijo **Tipanje rot.**

Prikaz 3D-osnovne rotacije

Če je v aktivni referenčni točki shranjena 3D-osnovna rotacija, TNC v prikazu stanja za 3D-osnovno rotacijo poudari simbol . TNC strojne osi pomika v skladu s 3D-osnovno rotacijo.

Preklic 3D-osnovne rotacije

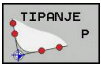
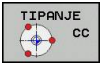
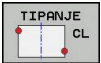

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE PL**.
- ▶ Pri vseh kotih vnesite 0.
- ▶ Pritisnite gumb **NASTAVITEV OSNOVNEGA VRTENJA**.
- ▶ Za konec izvajanja tipalne funkcije pritisnite gumb **KONEC**.

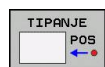
15.10 Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom

Pregled

Funkcije za določanje izhodiščne točke na usmerjenem obdelovancu izberete z naslednjimi gumbi:

Gumb	Funkcija	Stran
	Določanje izhodiščne točke na poljubni osi	568
	Določanje kota kot izhodiščne točke	569
	Določanje središča kroga kot izhodiščne točke	570
	Sredinska os kot referenčna točka Določanje sredinske osi kot referenčne točke	572

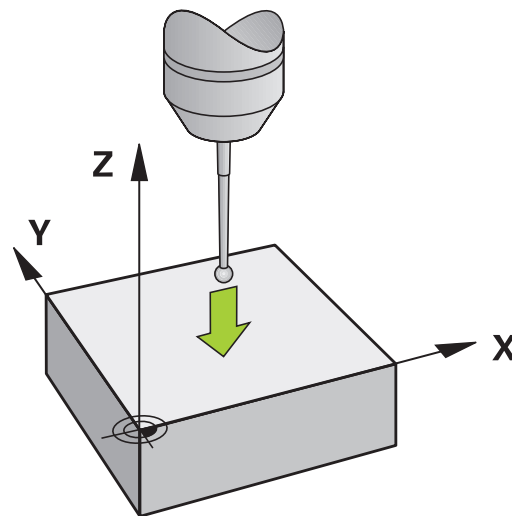
Nastavitev izhodiščne točke na poljubni osi

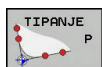
- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE POL**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini tipalne točke.
- ▶ Hkrati izberite smer tipanja in os, za katero želite določiti referenčno točko, npr. Z v smeri Z– tipanje: izberite z gumbom.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ **Izhodiščna točka**: vnesite želeno koordinato in vnos prevzemite z gumbom **DOLOČ. IZH. TOČKE**, glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555.
- ▶ Zaustavitev tipalne funkcije: pritisnite gumb **KONEC**.

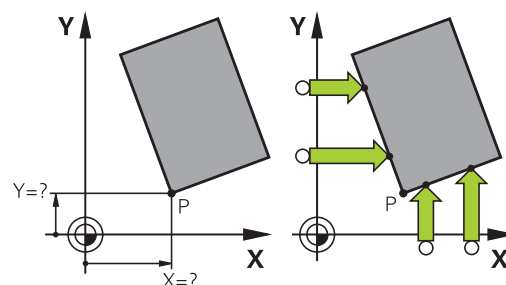
HEIDENHAIN jamči za delovanje tipalnih ciklov samo, če uporabljate tipalne sisteme HEIDENHAIN.

kot kot izhodiščna točka

- ▶ Izbira tipalne funkcije: pritisnite gumb **TIPANJE P**
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke na prvem robu obdelovanca.
- ▶ Z gumbom izberite smer tipanja.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini druge tipalne točke na istem robu.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke na drugem robu obdelovanca.
- ▶ Z gumbom izberite smer tipanja.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini druge tipalne točke na istem robu.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ **Izhodiščna točka**: obe koordinati izhodiščne točke vnesite v okno menija in vnos potrdite z gumbom **DOLOČ. IZH. TOČKE** ali glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556)
- ▶ Za konec izvajanja tipalne funkcije pritisnite gumb **KONEC**.

HEIDENHAIN jamči za delovanje tipalnih ciklov samo, če uporabljate tipalne sisteme HEIDENHAIN.

Presečišče dveh premic lahko določite tudi z vrtnami ali čepi in ga določite za izhodiščno točko. Vsako premico lahko s tipanjem določite le z dvema enakima funkcijama tipanja (npr. z dvema vrtnama).

Tipalni cikel »Kot kot izhodiščna točka« določi kot in presečišče dveh premic. Poleg določitve izhodiščne točke lahko s tem ciklom aktivirate tudi osnovno rotacijo. TNC ima na voljo dva gumba, s katerima lahko določite, katero premico boste uporabili za ta namen. Z gumbom **ROT 1** lahko aktivirate kot prve premice kot osnovno rotacijo, z gumbom **ROT 2** pa kot druge premice.

Ko v ciklu želite aktivirati osnovno rotacijo, morate to vedno izvesti pred določanjem izhodiščne točke. Po določitvi izhodiščne točke in zapisu v preglednico ničelnih točk ali prednastavitev gumba **ROT 1** in **ROT 2** nista več na voljo.

15.10 Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom

Središče kroga kot izhodiščna točka

Za izhodiščne točke si lahko izberete središča vrtn, krožnih žepov, polnih valjev, čepov, okroglih otokov itd.

Notranji krog:

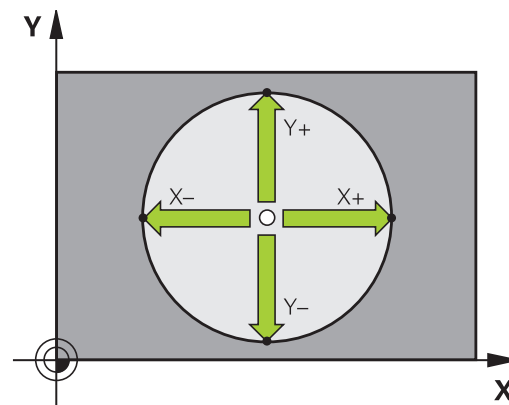
TNC otipa notranjo steno kroga v vseh štirih smereh koordinatnih osi.

Pri prekinjenih krogih (krožnih lokih) lahko izberete poljubno smer tipanja.

- Tipalno glavo pozicionirajte približno v središču kroga.

- Izбира tipalne funkcije: pritisnite gumb **TIPANJE CC**.
- Izberite smer tipanja ali gumb za samodejni postopek tipanja.
- Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**. Tipalni sistem odčita notranjo steno kroga v izbrani smeri. Če ne uporabite samodejnega postopka tipanja, morate ta postopek ponoviti. Po tretjem postopku tipanja lahko izračunate središče (priporočljivo je, da določite štiri tipalne točke).
- Zaključite postopek tipanja, preklopite v meni analize: pritisnite gumb **OCENA**.
- **Referenčna točka**: obe koordinati središča kroga vnesite v okno menija in vnos potrdite z gumbom **DOLOČ. REF. TOČK** ali pa vrednosti zapišite v preglednico (glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555, ali glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556)
- Zaustavitev funkcije tipanja: Pritisnite gumb **KONEC**.

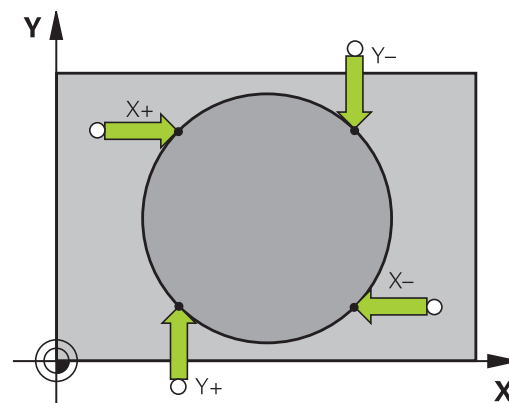
TNC lahko zunanje in notranje kroge izračuna že s tremi tipalnimi točkami, npr. pri krožnih odsekih. Natančnejše rezultate dobite, če določate kroge s štirimi tipalnimi točkami. Ko je mogoče, tipalni sistem vedno predpozicionirajte čim bolj v središče.

Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom 15.10

Zunanji krog:

- ▶ Tipalno glavo pozicionirajte v bližini prve tipalne točke izven kroga.
- ▶ Izberite smer tipanja ali gumb za samodejni postopek tipanja.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START. Če ne uporabite samodejnega postopka tipanja, morate ta postopek ponoviti. Po tretjem postopku tipanja lahko izračunate središče (priporočljivo je, da določite štiri tipalne točke).
- ▶ Zaključite postopek tipanja, preklopite v meni analize: pritisnite gumb **OCENA**.
- ▶ **Izhodiščna točka:** vnesite koordinate izhodiščne točke in vnos potrdite z gumbom **DOLOČ. IZH. TOČKE** ali pa vrednosti zapišite v preglednico (glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555, ali glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556).
- ▶ Zaustavitev tipalne funkcije: pritisnite gumb **KONEC**.

Po končanem tipanju TNC prikaže trenutne koordinate središča kroga in polmer kroga PR.

Določanje izhodiščne točke z več vrtinami/okroglimi čepi

V drugi orodni vrstici je na voljo gumb, s katerim lahko vrtine ali okrogle čepi uporabljate kot pomoč pri določanju izhodiščnih točk. Presečišče dveh ali več izmerjenih elementov lahko določite za izhodiščno točko.

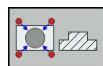
Izberite tipalno funkcijo za presečišče vrtin/okroglih čepov:

- ▶ Izbira tipalne funkcije: pritisnite gumb **TIPANJE CC**

- ▶ Če želite, da sistem samodejno otipa vrtino, to določite z gumbom.

- ▶ Če želite, da sistem samodejno otipa krožne čepi, to določite z gumbom.

Tipalni sistem predpozicionirajte približno na sredino vrtine v bližino prve tipalne točke na okroglem čepu. Ko pritisnete tipko NC-start, TNC samodejno izvede postopek tipanja točk kroga.

Tipalni sistem nato premaknite na naslednjo vrtino in ponovite postopek tipanja. Ponavljajte postopek, dokler ne izmerite vseh vrtin za določitev izhodiščne točke.

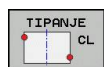
15.10 Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom

Določitev izhodiščne točke v presečišču več vrtin:

- ▶ Tipalni sistem predpozicionirajte približno v središče vrtine.
- ▶ Vrtina se odčita samodejno: določite z gumbom.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko START. Tipalni sistem samodejno odčita krog.
- ▶ Ponovite postopek na ostalih elementih.
- ▶ Zaključite postopek tipanja, preklopite v meni analize: pritisnite gumb **OCENA**.
- ▶ **Referenčna točka**: obe koordinati središča kroga vnesite v okno menija in vnos potrdite z gumbom **DOLOČ. REF. TOČK** ali pa vrednosti zapišite v preglednico (glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555, ali glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556)
- ▶ Zaustavitev funkcije tipanja: Pritisnite gumb **KONEC**.

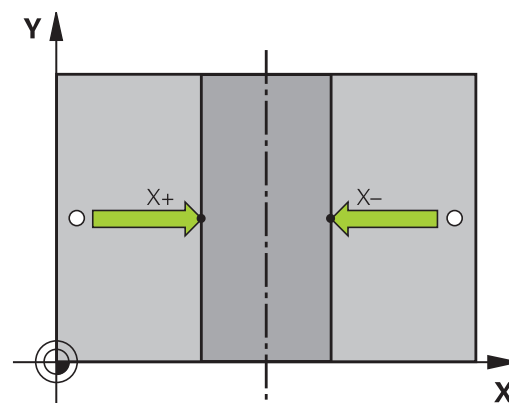
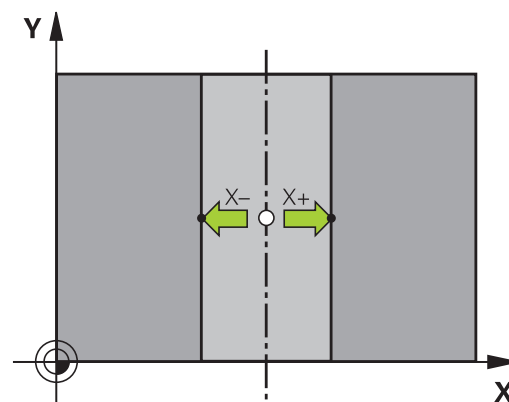
Srednja os kot izhodiščna točka

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE CL**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke.
- ▶ Smer tipanja izberite z gumbom.
- ▶ Tipanje: pritisnite tipko NC-start
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini druge tipalne točke.
- ▶ Tipanje: pritisnite tipko NC-start
- ▶ **Referenčna točka**: koordinato referenčne točke vnesite v okno menija, vnos potrdite z gumbom **DOLOČ. REF. TOČK**, ali pa vrednost shranite v preglednico (glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico ničelnih točk", Stran 555, ali glej "Zapisovanje izmerjenih vrednosti ciklov tipalnega sistema v preglednico prednastavitev", Stran 556).
- ▶ Za konec izvajanja tipalne funkcije pritisnite tipko **KONEC**.

Ko določite drugo tipalno točko, lahko v meniju za vrednotenje spremenite smer sredinske osi. Z gumbi izberite, ali naj se referenčna oz. ničelna točka nastavi na glavni, pomožni ali orodni osi. To je lahko koristno na primer, če želite ugotovljeni položaj shraniti v glavno in pomožno os.

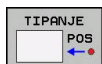

Merjenje obdelovancev s 3D-tipalnim sistemom

Tipalni sistem lahko v načinih **Ročno** in **El. krmilnik** uporabite tudi za enostavno merjenje obdelovanca. Za zapletene meritve so na voljo številni programirni tipalni cikli (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, poglavje 16, Samodejno preverjanje obdelovancev). S 3D-tipalnim sistemom določate:

- koordinate položajev in iz tega
- dimenzije in kote obdelovanca

Določanje koordinate položaja na usmerjenem obdelovancu

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE POL**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini tipalne točke.
- ▶ Hkrati izberite smer tipanja in os, na katero naj se nanaša koordinata: pritisnite ustrezni gumb.
- ▶ Za zagon postopka tipanja pritisnite zunanjo tipko **START**.

TNC prikaže koordinate tipalne točke kot izhodiščno točko.

Določanje koordinat kotne točke v obdelovalni ravnini

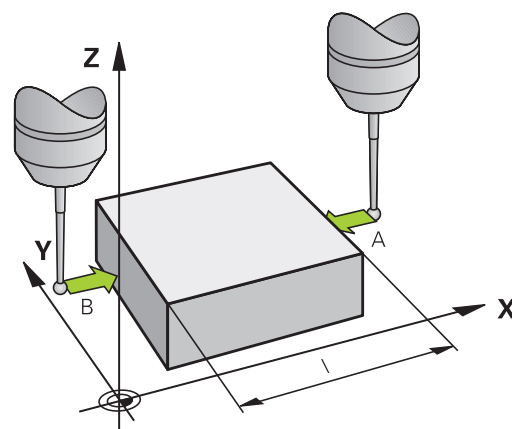
Določanje koordinat kotne točke: glej "kot kot izhodiščna točka", Stran 569. TNC prikazuje koordinate otipanega kota kot referenčno točko.

15.10 Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom

Določanje dimenzij obdelovanca

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE POL**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini prve tipalne točke A.
- ▶ Smer tipanja izberite z gumbom.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Zapišite si vrednost, ki je prikazana kot izhodiščna točka (samo, če prej določena izhodiščna točka ostane aktivna).
- ▶ Vnesite izhodiščno točko "0".
- ▶ Za izhod iz pogovornega okna pritisnite tipko **END**.
- ▶ Znova izberite tipalno funkcijo: pritisnite gumb **TIPANJE POL**.
- ▶ Tipalni sistem pozicionirajte v bližini druge tipalne točke B.
- ▶ Z gumbom izberite smer tipanja: ista os, vendar nasprotna smer kot pri prvem postopku tipanja.
- ▶ Tipanje: pritisnite zunanjo tipko **START**.

V prikazu izhodiščne točke je prikazana razdalja med dvema točkama na koordinatni osi.

Ponastavitev prikaza položaja na vrednosti pred meritvijo dolžine

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE POL**.
- ▶ Znova zaženite postopek tipanja prve tipalne točke.
- ▶ Izhodiščno točko nastavite na zapisano vrednost.
- ▶ Za izhod iz pogovornega okna pritisnite tipko **END**.

Merjenje kota

S 3D-tipalnim sistemom lahko določite kot v obdelovalni ravnini. Merite lahko

- kot med referenčno osjo kota in robom obdelovanca ali
- kot med dvema robovoma

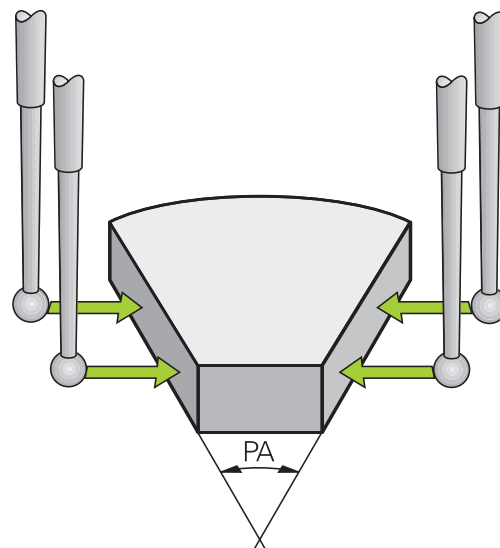
Izmerjeni kot je prikazan kot vrednost, ki znaša največ 90°.

Določanje referenčne točke s 3D-tipalnim sistemom 15.10

Določanje kota med referenčno osjo kota in robom obdelovanca

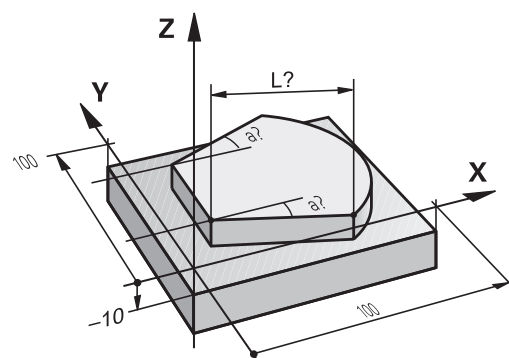

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE ROT**.
- ▶ Vrtljivi kot: Zapišite si prikazani vrtljivi kot, če želite pozneje znova vzpostaviti prej izvedeno osnovno rotacijo.
- ▶ Osnovno rotacijo izvedite s primerjalno stranjo glej "Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom", Stran 564
- ▶ Z gumbom **TIPANJE ROT** prikažite kot med referenčno osjo kota in robom obdelovanca kot rotacijski kot.
- ▶ Prekličite osnovno rotacijo ali vzpostavite predhodno osnovno rotacijo.
- ▶ Rotacijski kot nastavite na zapisano vrednost.

Določanje kota med dvema robova obdelovanca

- ▶ Za izbiro tipalne funkcije pritisnite gumb **TIPANJE ROT**.
- ▶ Rotacijski kot: če boste želeli pozneje znova vzpostaviti stanje, kot je bilo pred opravljeno osnovno rotacijo, si zapišite prikazni rotacijski kot.
- ▶ Osnovno rotacijo izvedite za prvo stran glej "Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom", Stran 564
- ▶ Tipanje druge strani izvedite tako kot pri osnovni rotaciji, rotacijskega kota ne nastavite na 0!
- ▶ Z gumbom **TIPANJE ROT** prikažite kot PA med robovi obdelovanca kot rotacijski kot.
- ▶ Prekličite osnovno rotacijo ali vzpostavite predhodno osnovno rotacijo: rotacijski kot nastavite na zapisano vrednost.

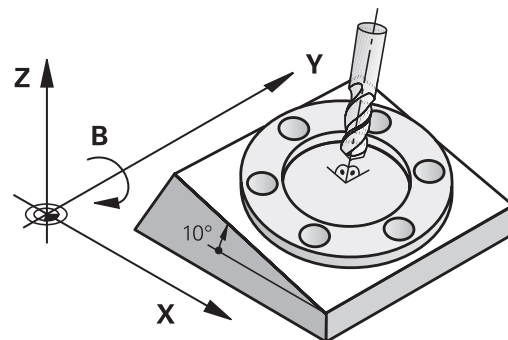
15.11 Vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

15.11 Vrtenje obdelovalne ravnine
(možnost št. 8)

Uporaba, način dela

Funkcije za vrtenje obdelovalne ravnine proizvajalec stroja prilagodi TNC-ju in stroju. Pri določenih vrtljivih glavah (vrtljivih mizah) proizvajalec stroja določi, ali naj TNC kote, programirane v ciklu, interpretira kot koordinate rotacijskih osi ali kot kotne komponente poševne ravnine. Upoštevajte priročnik za stroj!

TNC podpira vrtenje obdelovalnih ravnin na orodnih strojih z vrtljivimi glavami in vrtljivimi mizami. Tipične uporabe so npr. poševne vrtnice ali poševno ležeče konture. Obdelovalna ravnina se pri tem vedno zavrti okoli aktivne ničelne točke. Kot običajno, je obdelava programirana v glavni ravnini (npr. X/Y-ravnina), izvede pa se v ravnini, ki ste jo zavrteli h glavni ravnini.

Za vrtenje obdelovalne ravnine so na voljo tri funkcije:

- Ročno vrtenje z gumbom **3D-ROT** v načinih Ročno in EI. krmilnik, glej "Aktiviranje ročnega vrtenja", Stran 579
- Krmiljeno vrtenje, cikel **19 OBDELOVALNA RAVNINA** v obdelovalnem programu (oglejte si uporabniški priročnik za cikle, cikel 19 OBDELOVALNA RAVNINA).
- Krmiljeno vrtenje, funkcija **PLANE** v obdelovalnem programu glej "Funkcija PLANE: vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)", Stran 439

TNC-funkcije za "Vrtenje obdelovalne ravnine" so koordinatne pretvorbe. Pri tem je obdelovalna ravnina vedno navpična na orodno os.

Vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 15.11

Glede na vrtenje obdelovalne ravnine loči TNC praviloma dve vrsti stroja:

■ Stroj z vrtljivo mizo

- Obdelovanec postavite v želeni obdelovalni položaj tako, da npr. z nizom L ustrezno pozicionirate vrtljivo mizo.
- Položaj pretvorjene orodje osi se **ne** spremeni glede na koordinatni sistem stroja. Če mizo – torej obdelovanec – zavrtite za npr. 90° , se koordinatni sistem **ne** zavrti. Če v načinu Ročno pritisnete smerno tipko Z+, se orodje premakne v smeri Z+.
- TNC upošteva za izračun pretvorjenega koordinatnega sistema samo mehansko pogojene premike posamezne vrtljive mize, tako imenovane »translatorične« deleže.

■ Stroj z vrtljivo glavo

- Orodje postavite v želeni obdelovalni položaj tako, da npr. z nizom L ustrezno pozicionirate vrtljivo glavo.
- Položaj zavrtene (transformirane) orodne osi se spremeni glede na koordinatni sistem stroja. Če vrtljivo glavo stroja – torej orodje – npr. zavrtite na B-osi za $+90^\circ$, se zavrti tudi koordinatni sistem. Če v načinu Ročno pritisnete smerno tipko Z+, se orodje premakne v smeri X+ koordinatnega sistema stroja.
- TNC upošteva za izračun pretvorjenega koordinatnega sistema mehansko pogojene premike vrtljive glave ("translatorične" deleže) ter premike, ki nastanejo z vrtenjem orodja (3D-popravek dolžine orodja).

TNC podpira le vrtenje obdelovalne ravnine z osjo vretena Z.

15.11 Vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

Primik na referenčne točke pri zavrtenih oseh

TNC samodejno aktivira zavrteno obdelovalno ravnino, če je bila ta funkcija aktivna, ko ste izklopili krmilni sistem. Nato TNC premakne osi po zavrtenem koordinatnem sistemu, ko pritisnete tipko za smer osi. Orodje pozicionirajte tako, da pri poznejšem prehodu čez referenčne točke ne more priti do trka. Za prehod čez referenčne točke morate deaktivirati funkcijo "Vrtenje obdelovalne ravnine", glej "Aktiviranje ročnega vrtenja", Stran 579.

Pozor, nevarnost kolizije!

Upoštevajte, da je funkcija za »vrtenje obdelovalne ravnine« v ročnem načinu aktivna in da se vrednosti kotov, vnesene v meni, ujemajo z dejanskimi koti na vrtljivi osi.

Pred prehodom čez izhodiščne točke deaktivirajte funkcijo »Vrtenje obdelovalne ravnine«. Pazite, da ne pride do trka. Po potrebi orodje pred tem odmaknite.

Prikaz položaja v zavrtenem sistemu

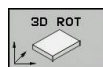
Položaji, ki so prikazani v polju stanja (**ŽELENO** in **DEJANSKO**), veljajo za zavrteni koordinatni sistem.

Omejitve pri vrtenju obdelovalne ravnine

- Funkcija »Prevzemi dejanski položaj« ni dovoljena, če je aktivirana funkcija Vrtenje obdelovalne ravnine.
- PLC-pozicioniranja (določena s strani proizvajalca stroja) niso dovoljena.

Vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8) 15.11

Aktiviranje ročnega vrtenja

- Za izbiro ročnega vrtenja pritisnite gumb **3D-ROT**.

- S puščično tipko pozicionirajte svetlo polje na menijski element **Ročno**.

- Za aktiviranje ročnega vrtenja pritisnite gumb **AKTIVNO**.

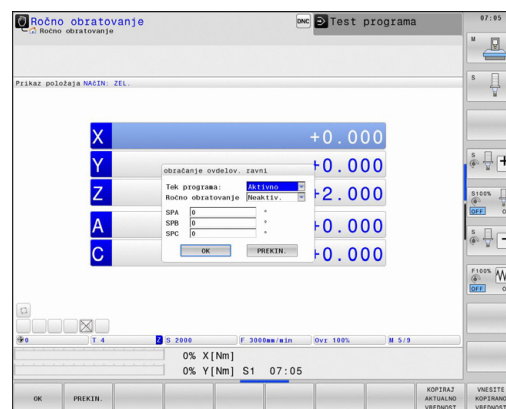

- S puščično tipko pozicionirajte svetlo polje na zeleno rotacijsko os.

- Vnesite vrtilni kot.

- Konec vnosa: pritisnite tipko **END**.

Če je funkcija obračanje obdelovalne ravnine aktivna in TNC premakne strojne osi ustrezno glede na zasukane osi, se na statusnem prikazu pokaže simbol

Če za način Programski tek aktivirate funkcijo Vrtenje obdelovalne ravnine, velja od prvega niza obdelovalnega programa vrtilni kot, vnesen v meni. Če v obdelovalnem programu uporabite cikel **19 OBDELOVALNA RAVNINA** ali funkcijo **PLANE**, veljajo tam definirane vrednosti kotov. V meni vnesene vrednosti kotov se prepišejo s priklicanimi vrednostmi.

Deaktiviranje ročnega vrtenja

Za deaktiviranje nastavite v meniju **Vrtenje obdelovalne ravnine** zelene načine delovanja na neaktivno.

Programirana funkcija **PLANE RESET** ponastavi le vrtenje v Programskem teku in ne v načinu Ročno.

Ročni način in nastavitve

15.11 Vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8)

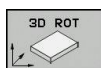
Nastavljanje trenutne smeri orodne osi kot aktivne smeri obdelovanja

To funkcijo mora omogočiti proizvajalec stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

S to funkcijo lahko v načinih Ročno in El. krmilnik premikate orodje z zunanjimi smernimi tipkami ali s krmilnikom v smeri, v katero trenutno kaže orodna os. To funkcijo uporabite, če

- želite med prekinitvijo programa orodje odmakniti v smeri orodne osi v 5-osnem programu
- želite s krmilnikom ali z zunanjimi smernimi tipkami pri ročnem delovanju izvesti obdelavo s primaknjenim orodjem

- Izbira ročnega vrtenja: pritisnite gumb 3D ROT.

- S puščično tipko pozicionirajte svetlo polje na menijski element **Ročno**.

- Nastavitev smeri aktivne orodne osi kot aktivne obdelovalne smeri: pritisnite gumb ORODNA OS.

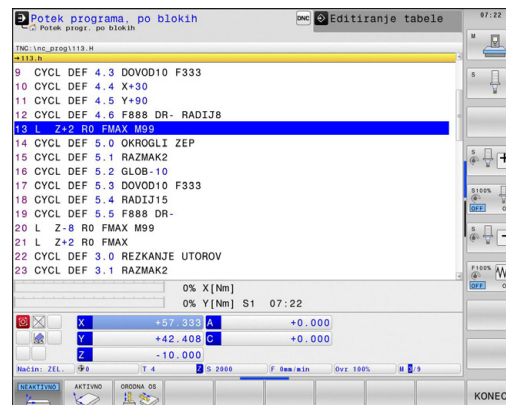
- Konec vnosa: pritisnite tipko END.

Za deaktiviranje nastavite v meniju Vrtenje obdelovalne ravnine menijski element **Ročno** na neaktivno.

Če je Funkcija **Premik v smeri orodne osi** aktivna, statusni prikaz prikazuje simbol .

Ta funkcija je na voljo tudi, ko prekinete programski tek in želite osi ročno premikati.

Določanje izhodiščne točke v zavrtenem sistemu

Ko ste pozicionirali rotacijske osi, določite referenčno točko tako kot v nezavrtenem sistemu. Delovanje TNC-ja pri določanju izhodiščne točke je pri tem odvisno od nastavitve strojnega parametra

CfgPresetSettings/chkTiltingAxes:

- **chkTiltingAxes: On** TNC pri aktivni obrnjeni obdelovalni ravnini preveri, ali se ob določitvi referenčne točke v oseh X, Y in Z trenutne koordinate rotacijskih osi ujemajo z določenimi rotacijskimi koti (meni 3D-ROT). Če funkcija za vrtenje obdelovalne ravnine ni aktivna, TNC preveri, ali so rotacijske osi nastavljene na 0° (dejanski položaji). Če se položaji ne ujemajo, TNC sporoči napako.
- **chkTiltingAxes: Off** TNC ne preveri, ali se trenutne koordinate rotacijskih osi (dejanski položaji) ujemajo z definiranimi vrtilnimi koti.

Pozor, nevarnost kolizije!

Izhodiščno točko praviloma vedno določite na vseh treh glavnih oseh.

16

**Pozicioniranje z
ročnim vnosom**

Pozicioniranje z ročnim vnosom

16.1 Programiranje in izvajanje preprostih obdelav

16.1 Programiranje in izvajanje preprostih obdelav

Za enostavne obdelave ali za predpozicioniranje orodja je primeren način **Pozicioniranje z ročnim vnosom**. Tukaj lahko vnesete kratek program v obliki navadnega besedila HEIDENHAIN ali po DIN/ISO in ga neposredno izvedete. Prikličete lahko tudi cikle TNC-ja. Program se shrani v datoteki \$MDI. Pri **pozicioniranju z ročnim vnosom** lahko aktivirate dodatni prikaz stanja.

Uporaba pozicioniranja z ročnim vnosom

Omejitev

V načinu delovanja **Pozicioniranje z ročnim vnosom** naslednje funkcije niso na voljo:

- Prosto programiranje kontur FK
- Ponovitve delov programov
- Tehnika podprograma
- Popravki poti RL in RR
- Programirna grafika
- Priklic programa **PGM CALL**
- Grafika programskega teka

- ▶ Izberite način **Pozicioniranje z ročnim vnosom**. Poljubno programirajte datoteko \$MDI.

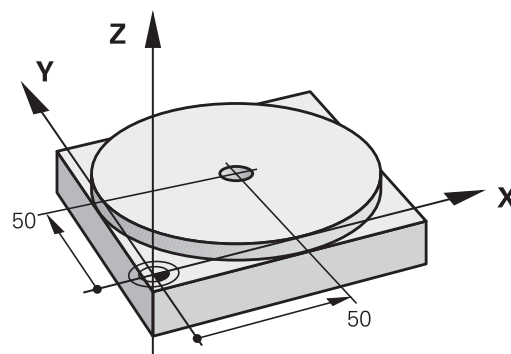
- ▶ Zaženite Programski tek: zunanja tipka START.

Programiranje in izvajanje preprostih obdelav 16.1

Primer 1

V obdelovanec želite izvrtati 20 mm globoko vrtino. Po vpetju obdelovanca, naravnavanju in določitvi referenčne točke lahko vrtino programirate in izvedete s samo nekaj programskimi vrsticami.

Orodje se predpozicionira nad obdelovancem v stavku za premočrtno premikanje in se nato pozicionira z varnostno razdaljo 5 mm nad izvrtino. Nato se izvede vrtanje s ciklom **200 BOHREN**.

0 BEGIN PGM \$MDI MM	
1 TOOL CALL 1 Z S2000	Priklic orodja: orodna os Z
	Število vrtljajev vretena 2000 vrt/min
2 L Z+200 R0 FMAX	Odmik orodja (FMAX = hitri tek)
3 L X+50 Y+50 R0 FMAX M3	Pozicioniranje orodja s FMAX nad vrtino, vklop vretena
	Pozicioniranje orodja nad vrtino s funkcijo FMAX
4 CYCL DEF 200 VRTANJE	Definiranje cikla VRTANJE
Q200=5 ;VARNOSTNA RAZDALJA	Varnostna razdalja orodja nad vrtino
Q201=-15 ;GLOBINA	Globina vrtine (predznak = delovna smer)
Q206=250 ;POT.NAPR.GLOB.DOVAJ.	Pomik pri vrtanju
Q202=5 ;DOVAJALNA GLOBINA	Globina posameznega primika pred odmikom
Q210=0 ;AS ZADRZ.ZGORAJ	Čas zadrževanja po vsakem odmiku v sekundah
Q203=-10 ;KOORD. POVRSINA	Koordinata površine obdelovanca
Q204=20 ;2. VARNOST. RAZMAK	Varnostna razdalja orodja nad vrtino
Q211=0.2 ;CAS ZADRZEV. SPODAJ	Čas zadrževanja na dnu vrtine v sekundah
Q395=0 ;REFERENCA GLOBINA	Globina, ki se nanaša na konico orodja ali valjasti del orodja
5 CYCL CALL	Priklic cikla VRTANJE
6 L Z+200 R0 FMAX M2	Odmik orodja
7 END PGM \$MDI MM	Konec programa

Funkcija premic: glej "Premica L", Stran 225

Cikel VRTANJE: oglejte si uporabniški priročnik za cikle, cikel 200 VRTANJE.

16.1 Programiranje in izvajanje preprostih obdelav

Primer 2: odpravljanje poševnega položaja obdelovanca pri strojih z vrtljivo mizo

- ▶ Izvedite osnovno rotacijo s 3D-tipalnim sistemom, "Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca s 3D-tipalnim sistemom"
- ▶ Zabeležite kot rotacije in prekinite osnovno rotacijo.

- ▶ Izberite način **Pozicioniranje z ročnim vnosom**.

- ▶ Izberite os rotacijske mize ter vnesite zabeleženi rotacijski kot in pomik npr. **L C+2.561 F50**

- ▶ Končajte vnos.

- ▶ Pritisnite zunanjo tipko START: poševni položaj se odpravi z rotacijo okrogle mize.

Varnostno kopiranje ali brisanje programov iz \$MDI

Datoteka \$MDI se običajno uporablja za kratke in začasno potrebne programe. Če pa želite program vseeno shraniti, sledite naslednjemu postopku:

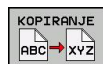
- ▶ Izberite način **Programiranje**.

- ▶ Za priklic upravljanja datotek pritisnite tipko **PGM MGT**.

- ▶ Označite datoteko **\$MDI**.

- ▶ Z gumbom **KOPIRAJ** izberite kopiranje datoteke.

CILJNA DATOTEKA =

- ▶ Vnesite ime, pod katerim želite shraniti trenutno vsebino datoteke \$MDI, npr. npr. **VRTANJE**.

- ▶ Izberite gumb **V REDU**.

- ▶ Zapustite upravljanje datotek z gumbom **KONEC**.

Dodatne informacije: glej "Kopiranje posamezne datoteke", Stran 123.

17

**Programski test in
Programski tek**

17.1 Grafike

17.1 Grafike

Uporaba

V načinih **Programski tek - Posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov** in v načinu **programskega testa** TNC grafično simulira obdelavo.

TNC omogoča naslednje poglede:

- Pogled od zgoraj
- Prikaz v treh ravninah
- 3D-prikaz

V načinu **programskega testa** je na voljo tudi 3D-črtna grafika.

TNC-grafika ustreza prikazu definiranega obdelovanca, ki se obdeluje z orodjem v obliki valja.

Ob aktivni preglednici orodij TNC poleg tega upošteva še vnose v stolpce LCUTS, T-ANGLE in R2.

Pri **nastavitvi grafike** za vrsto modela 3D pri struženju vidite tudi rezalne plošče stružnih orodij iz **toolturn.trn**.

TNC ne prikazuje grafike, če

- trenutni program ne vsebuje veljavne definicije surovca
- ni izbran noben program
- pri definiciji surovca s pomočjo podprograma še ni bil izveden stavek BLK-FORM

Programi s petosno ali zasukano obdelavo lahko zmanjšajo hitrost simulacije. Z menijem MOD **Nastavitve grafike** lahko zmanjšate **Kakovost modela** in s tem povečate hitrost simulacije.

Nastavitev hitrosti programskih testov

Zadnja nastavljena hitrost ostane aktivna do prekinitve električnega toka. Po vklopu krmiljenja je hitrost nastavljena na MAX.

Ko ste zagnali program, prikazuje TNC naslednje gumbе, s katerimi lahko nastavite hitrost simulacije:

Gumb	Funkcije
	Test programa s hitrostmi, s katerimi se izvaja (upoštevajo se programirani pomiki)
	Postopno zviševanje hitrosti simulacije
	Postopno zniževanje hitrosti simulacije
	Test programa z najvišjo možno hitrostjo (osnovna nastavitev)

Hitrost simulacije lahko nastavite tudi pred zagonom programa:

- Izberite funkcije za nastavitev hitrosti simulacije

- z gumbom izberite želeno funkcijo, npr. postopno zviševanje hitrosti simulacije.

17.1 Grafike

Pregled: Pogledi

V načinih **Programski tek - Posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov** in v načinu **programskega testa** TNC prikaže naslednje gumbe:

Gumb	Pogled
	Tloris
	Prikaz v treh ravninah
	3D-prikaz

Položaj gumbov je odvisen od izbranega načina delovanja.

Način delovanja **Programski test** poleg tega omogoča naslednje poglede:

Gumb	Ponovi
	Prostorninski prikaz
	Prostorninski prikaz in poti orodij
	Poti orodij

Omejitev med programskim tekom

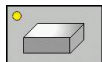

Rezultat simulacije je lahko napačen, če je računalnik TNC-ja obremenjen z zapletenimi obdelovalnimi nalogami.

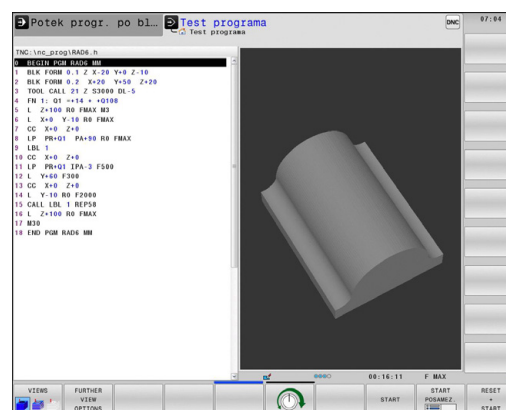
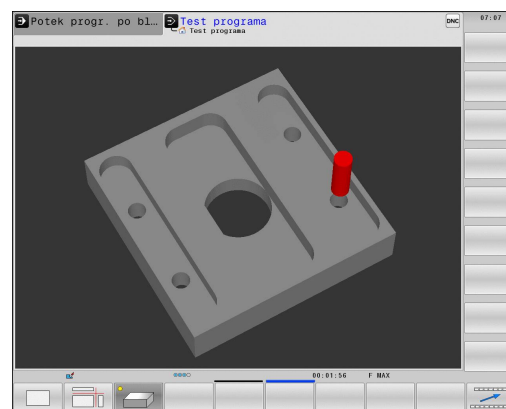
3D-prikaz

Izbira 3D prikaza:

Z visokoločljivostnim 3D-prikazom lahko podrobno prikažete površino obdelovanca za obdelavo. TNC s simuliranim svetlobnim virom ustvari realistične pogoje svetlobe in sence.

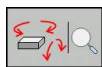

► pritisnite tipko 3D-prikaz.

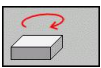
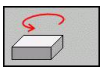
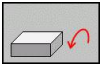
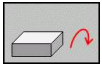

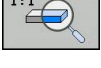
17.1 Grafike

Vrtenje in povečevanje/pomanjševanje in pomikanje 3D-prikaza

- Izberite funkcije za vrtenje in povečevanje/pomanjševanje in TNC prikaže naslednje gumbe:

Gumbi	Funkcija
 	Navpična rotacija prikaza v korakih po 5°
 	Vodoravno zrcaljenje prikaza v korakih po 5°
	postopno povečevanje prikaza.
	postopno pomanjševanje prikaza.
	Ponastavitev prikaza na prvotno velikost in kot
	► Pomaknite se po orodni vrstici naprej.

Gumbi	Funkcija
 	Pomikanje prikaza navzgor in navzdol
 	Pomikanje prikaza v levo in v desno
	Ponastavitev prikaza na prvotni položaj in kot

Prikazano grafiko lahko spreminjate tudi z miško. Na voljo so naslednje funkcije:

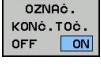
- 3D-vrtenje prikaza: kliknite in držite desno miškino tipko, miško pa premikajte. Če obenem pritisnete tipko Shift, lahko model vrtite le vodoravno ali navpično.
- Premikanje prikazanega modela: pritisnite in pridržite srednjo miškino tipko ali kolesce ter premikajte miško. Če obenem pritisnete tipko Shift, lahko model premikate le vodoravno ali navpično.
- Povečava določenega območja: pritisnite in pridržite levo miškino tipko ter izberite območje. Ko levo miškino tipko spustite, TNC poveča prikaz.
- Hitro povečanje oz. pomanjšanje poljubnega območja: miškino kolesce zavrtite naprej oz. nazaj.
- Vrnitev v standardni pogled: pritisnite tipko Shift in hkrati dvokliknite z desno miškino tipko. Če zgolj dvokliknete z desno miškino tipko, se rotacijski kot ohrani.

3D-prikaz v načinu programskega testa

Način delovanja **Programski test** poleg tega omogoča naslednje poglede:

Gumbi	Funkcija
	Prostorninski prikaz
	Prostorninski prikaz in poti orodij
	Poti orodij

Način delovanja **Programski test** poleg tega omogoča naslednje funkcije:

Gumbi	Funkcija
	Prikaz okvira surovca
	Poudarjanje robov obdelovanca
	Transparenten prikaz obdelovanca
	Prikaz končnih točk poti orodja
	Prikaz številke stavkov poti orodja
	Barven prikaz obdelovanca

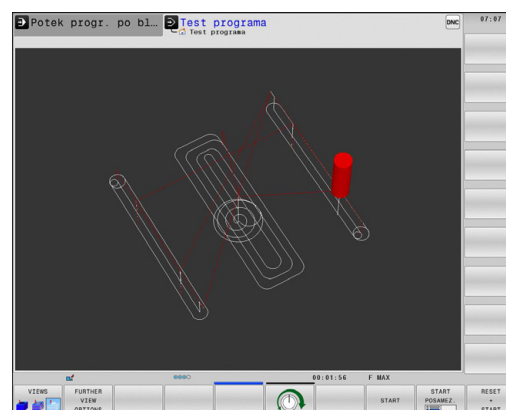
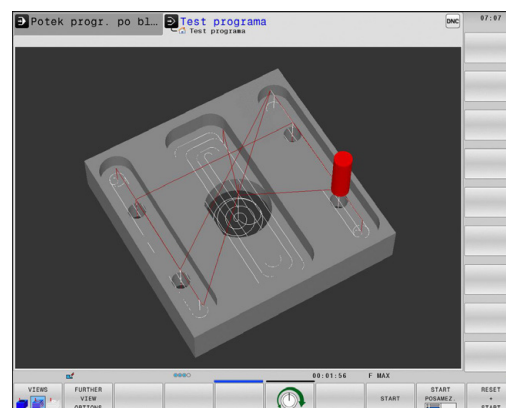
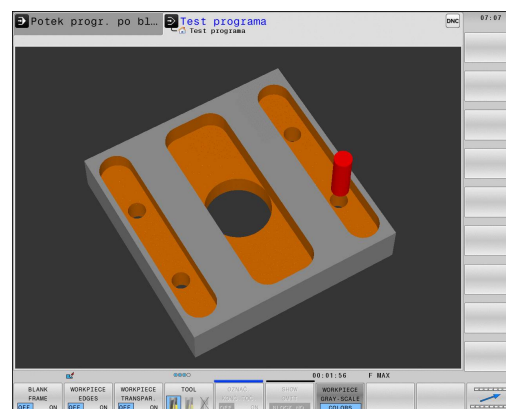
Upoštevajte, da je obseg funkcij odvisen od nastavljene kakovosti modela. Kakovosti modela izberete v funkciji MOD, **Nastavitve grafike**.

S prikazom poti orodja lahko programirane poti premikanja TNC-ja prikazete tridimenzionalno. Če želite podrobnosti hitro prepoznati, je na voljo zmogljiva funkcija povečave.

Programe, ustvarjene v drugem računalniku, lahko s prikazom poti orodja že pred obdelavo preverite za morebitne nepravilnosti in tako preprečite neželene poškodbe obdelovanca med obdelovanjem. Do takšnih poškodb pride na primer, če postprocesor sporoči napačne točke.

TNC premikanje v hitrem teku prikaže z rdečo barvo.

17.1 Grafike

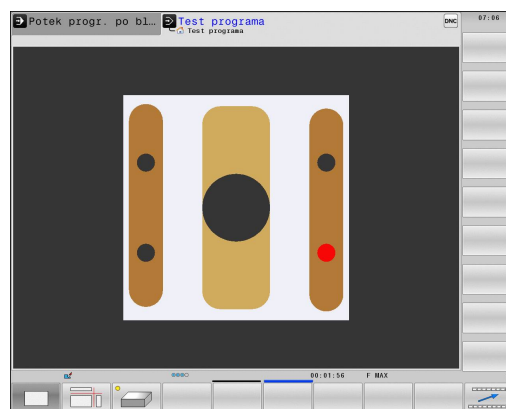
Tloris

Izbira tlorisa v načinu **Programski test**:

- ► pritisnite gumb **DODATNE MOŽNOSTI POGLEDA**.
- ► Pritisnite gumb Tloris.

Izbira tlorisa v načinih **Programski tek - Posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov**:

- ► Pritisnite gumb **GRAFIKA**.
- ► Pritisnite gumb Tloris.

Prikaz v treh ravninah

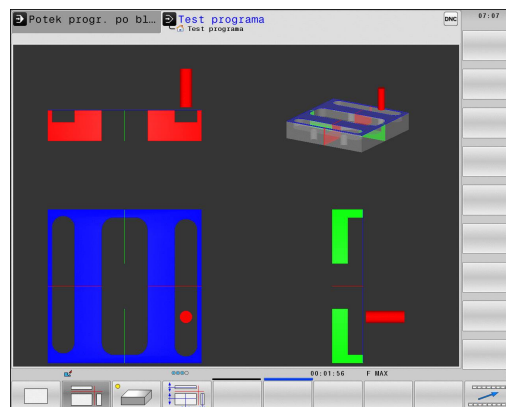
Prikaz prikazuje tri ravnine in 3D model, podoben tehnični risbi.

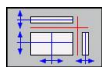
Izbira prikaza v 3 ravninah v načinu **Programski test**:

- ► pritisnite gumb **DODATNE MOŽNOSTI POGLEDA**.
- ► Pritisnite gumb Prikaz v 3 ravninah.

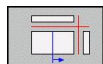
Izbira prikaza v 3 ravneh v načinih **Programski tek - Posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov**:

- ► pritisnite gumb **DODATNE MOŽNOSTI POGLEDA**.
- ► Pritisnite gumb Prikaz v 3 ravninah.

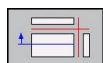

Pomik ravnin

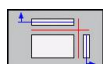
- Izberite funkcije za premikanje ravnine in TNC prikaže naslednje gumbe:

Gumbi**Funkcija**

Premikanje navpične ravnine v desno ali levo

Premikanje navpične ravnine naprej ali nazaj

Premikanje vodoravne ravnine navzgor ali navzdol

položaj ravnine je med premikanjem viden v 3D-modelu.

Osnovna nastavitev ravnine je izbrana tako, da leži v obdelovalni ravnini na sredini surovca in na orodni osi na zgornjem robu surovca.

Postavitev ravnin v osnovni položaj:

- izberite funkcijo za ponastavitev ravnin

17.1 Grafike

Ponovitev grafične simulacije

Obdelovalni program lahko poljubno pogosto grafično simulirate. Za to lahko grafiko znova ponastavite na surovec.

Gumb	Funkcija
	Prikaz neobdelanega surovca

Prikaz orodja

Ne glede na način delovanja si lahko med simulacijo ogledate orodje.

Gumb	Funkcija
	Programski tek - Zaporedje nizov/Programski tek - Posamezni niz
	Programski test

Ugotavljanje časa obdelovanja

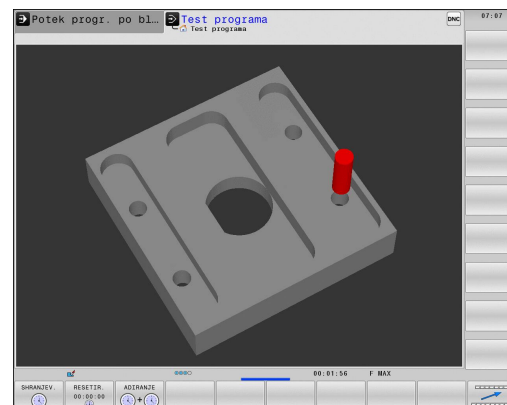
Čas obdelave v načinu Programski test

Krmilni sistem izračuna čas trajanja premikov orodja in ga v načinu Programski test prikaže kot čas obdelave. Ob tem upošteva primike in čase zadrževanja.

Čas, ki ga izračuna krmilni sistem, je samo pogojno primeren za izračun časa obdelave, ker ta ne upošteva časov, odvisnih od stroja (npr. za zamenjavo orodja).

Prikazani časi obdelave pri rezkanju/struženju v simulaciji ne ustrezajo dejanskim časom obdelave.

Čas obdelave v načinih delovanja stroja

Prikaz časa od začetka do konca programa. Pri prekinitvah se čas ustavi.

Izbira funkcije štoparice

- Pomikajte se po orodni vrstici, dokler se ne prikaže gumb za izbiro funkcij štoparice.

- Izberite funkcije štoparice.

- Z gumbom izberite željeno funkcijo, npr. shranjevanje prikazanega časa.

Gumb

Funkcije štoparice

Shranitev prikazanega časa

Prikaz vsote shranjenega in prikazanega časa

Izbris prikazanega časa

17.2 Prikaz surovca v delovnem prostoru

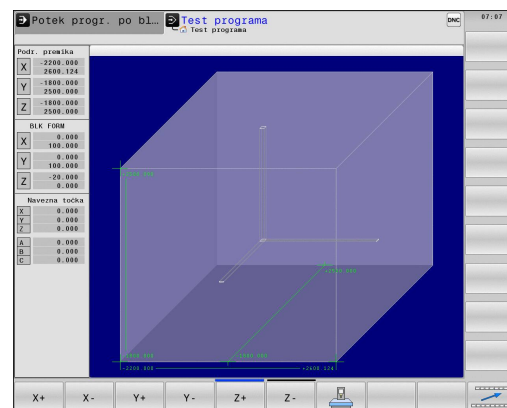
Uporaba

V načinu **programskega testa** lahko grafično preverite položaj surovca oz. izhodiščne točke v delovnem prostoru stroja in aktivirate nadzor delovnega prostora v načinu **programskega testa**: pritisnite gumb **SUR.DEL V DEL. PROST.**. Z gumbom **SW KONČ.** **STIK.NADZ.** druga orodna vrstica) lahko funkcijo aktivirate oz. deaktivirate.

Prozoren kvader predstavlja surovec, katerega izmere so v preglednici **BLK FORM**. Izmere prevzame TNC iz definicije surovca izbranega programa. Kvader surovca določa koordinatni sistem za vnos, katerega ničelna točka leži na območju premikanja kvadra.

Za programski test običajno ni pomembno, kje se nahaja surovec znotraj delovnega prostora. Vendar če aktivirate nadzor delovnega prostora, morate surovec "grafično" premakniti tako, da je znotraj delovnega prostora. V ta namen uporabite gumbe, ki so navedeni v preglednici.

Poleg tega lahko aktivirate trenutno izhodiščno točko za način **programskega testa** (oglejte si naslednjo preglednico).

Gumbi	Funkcija
X+ X-	Premik surovca v pozitivni/negativni X-smeri
Y+ Y-	Premik surovca v pozitivni/negativni Y-smeri
Z+ Z-	Premik surovca v pozitivni/negativni Z-smeri
	Prikaz surovca glede na določeno izhodiščno točko
SW konč. stik.nadz.	Vklop oz. izklop funkcije nadzora

Upoštevajte, da se tudi pri **BLK FORM VALJ** kvader prikaže kot surovec v delovnem prostoru.
Pri uporabi **BLK FORM VRTENJE** v delovnem prostoru ni prikazan surovec.

17.3 Funkcije za prikaz programa

Pregled

V načinih **Programski tek - Posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov** prikazuje TNC gumbe, s katerimi lahko obdelovalni program prikažete po straneh:

Gumb	Funkcije
	Pomik za en zaslon nazaj v programu
	Pomik za en zaslon naprej v programu
	Izbira začetka programa.
	Izbira konca programa.

17.4 Programski test

Uporaba

V načinu **Programski test** simulirajte potek programov in delov programov, da zmanjšate možnost programskih napak med programskim tekom. TNC nudi pomoč pri iskanju:

- geometričnih neskladnosti
- manjkajočih vnosov
- neizvedljivih skokov
- poškodb delovnega prostora

Dodatno lahko uporabljate še naslednje funkcije:

- Programski test po stavkih
- Prekinitev testa pri poljubnem nizu
- Preskoki nizov
- Funkcije za grafični prikaz
- Ugotavljanje časa obdelovanja
- Dodatni prikaz stanja

Pozor, nevarnost kolizije!

TNC pri grafični simulaciji ne more simulirati vseh dejansko opravljenih poti premikov stroja, npr.

- premike pri zamenjavi orodja, ki jih je proizvajalec stroja definiral v makru za zamenjavo orodja ali prek PLC-ja;
- pozicioniranja, ki jih je proizvajalec stroja definiral v makru M-funkcij;
- pozicioniranja, ki jih proizvajalec stroja izvaja prek PLC-ja;

HEIDENHAIN zato priporoča, da vsak program zaženete nadvse previdno, tudi če programski test ni sporočil napak in vidnih poškodb obdelovanca.

Pri surovcih v obliki kvadra TNC zažene programski test po priklicu orodja na naslednji položaj:

- na obdelovalni ravni v sredini določenega surovca **BLK FORM**
- na orodni osi, 1 mm nad točko **MAKS**, definirano v **BLK FORM**.

Pri rotacijsko simetričnih surovcih TNC zažene programski test po priklicu orodja na naslednji položaj:

- v obdelovalno ravnino na položaj $X = 0$, $Y = 0$;
- na orodno os, 1 mm nad definiranim surovcem

Za jasen potek obdelave po zamenjavi orodja praviloma izvedite premik na položaj, s katerega lahko TNC nastavi položaj za obdelavo brez nevarnosti kolizije.

Proizvajalec stroja lahko tudi za način delovanja **Programski test** določi makro za zamenjavo orodja, ki natančno simulira delovanje stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

17.4 Programski test

Izvedba programskega testa

Pri aktivnem osrednjem pomnilniku orodij morate za programski test aktivirati preglednico orodij (stanje S). Za to v načinu **programskega testa** z upravljanjem datotek izberite želeno preglednico orodij.

Za stručna orodja lahko izberete preglednico stručnih orodij z datotečno pripono .trn, ki je združljiva z izbrano preglednico orodij. To pomeni, da se morajo stručna orodja v obeh preglednicah ujemati.

Za programski test lahko izberete katero koli preglednico prednastavitev (stanje S).

V vrstici 0 začasno naložene preglednice prednastavitev po pritisku gumbov **RESET + START** je samodejno navedena trenutno aktivna referenčna točka iz preglednice **Preset.pr** (obdelava). Vrstica 0 je ob zagonu Programskega testa izbrana tako dolgo, dokler v NC-programu ne določite druge referenčne točke. Krmilni sistem vse referenčne točke iz vrstic > 0 prebere iz izbrane preglednice prednastavitev Programskega testa.

S funkcijo **SUROVEC V DEL. PROSTORU** aktivirajte nadzor delovnega prostora za programski test, glej "Prikaz surovca v delovnem prostoru", Stran 600.

- ▶ Izberite način **Programski test**.

- ▶ S tipko **PGM MGT** prikažite upravljanje datotek in izberite datoteko, ki jo želite preizkusiti.

TNC prikazuje naslednje gumb:

Gumb	Funkcije
	Ponastavitev surovca in testiranje celotnega programa
	Testiranje celotnega programa
	Testiranje vsakega posameznega programskega niza
	Zaustavitev programskega testa (gumb se prikaže samo, če ste programski test zagnali)

Programski test lahko kadarkoli – tudi znotraj obdelovalnih ciklov – prekinete in znova nadaljujete. Da bi programski test lahko nadaljevali, ne smete storiti naslednjega:

- s puščičnimi tipkami ali tipko **GOTO** izbrati drugega niza;
- spreminjati programa;
- izbrati novega programa.

17.5 Programski tek

Uporaba

V načinu **programskega teka** TNC izvaja programsko obdelovanje neprekinjeno, do konca programa ali do prekinitve.

V načinu **programskega teka** TNC izvede vsak niz posebej, ko pritisnete zunanjo tipko **START**. Pri ciklih točkovnih vzorcev in **CYCL CALL PAT** se krmilni sistem po vsaki točki zaustavi.

Naslednje TNC-funkcije lahko uporabite v načinih **Programski tek - Posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov**:

- Prekinitve Programskega teka
- Programski tek od določenega niza naprej
- Preskoki nizov
- Urejanje preglednice orodij (TOOL.T)
- Preverjanje in spreminjanje Q-parametrov
- Prekrivanje pozicioniranja krmilnika
- Funkcije za grafični prikaz
- Dodatni prikaz stanja

17.5 Programski tek

Izvedba obdelovalnega programa

Priprava

- 1 Obdelovalni kos vpnite na strojno mizo
- 2 Določanje izhodiščne točke
- 3 Izberite potrebne tabele in paletne datoteke (status M)
- 4 Izbira obdelovalnega programa (status M)

Pomik in število vrtljajev vretena lahko spreminjate z vrtljivimi gumbi.

Z gumbom **FMAX** lahko zmanjšate hitrost pomika, če želite zagnati NC-program. Zmanjšanje velja za vse hitre teke in pomike. Vnesena vrednost po vklopu/izklopu stroja ni več aktivna. Za ponastavitev določene maksimalne hitrosti pomika po vklopu morate znova vnesti ustrezno številsko vrednost. Lastnosti te funkcije so odvisne od stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

Programski tek – Zaporedje stavkov

- Obdelovalni program zaženite z zunanjo tipko **START**.

Programski tek – Posamezni stavek

- Vsak niz obdelovalnega programa zaženite posebej z zunanjo tipko **START**.

Prekinitev obdelave

Za prekinitev programskega teka je na voljo več možnosti:

- Programirane prekinitve
- Zunanja tipka **STOPP**
- Preklop v način delovanja **Programski tek - posamezni niz**

Če TNC med programskim tekom zazna napako, samodejno prekine obdelovanje.

Programirane prekinitve

Prekinitve lahko določite neposredno v obdelovalnem programu. TNC prekine Programski tek takoj, ko se obdelovalni program izvede do niza, ki vsebuje enega od naslednjih vnosov:

- **STOP** (z dodatno funkcijo in brez nje)
- Dodatna funkcija **M0**, **M2** ali **M30**
- Dodatna funkcija **M6** (določi jo proizvajalec stroja)

Prekinitev z zunanjo tipko **STOP**

- ▶ Pritisnite zunanjo tipko **STOP**: stavek, ki ga TNC obdeluje v trenutku, ko pritisnete tipko, se ne izvede v celoti; v vrstici stanja utripa simbol NC-zaustavitve (oglejte si preglednico).
- ▶ Če obdelave ne želite nadaljevati, TNC ponastavite z gumbom **NOTRANJA ZAUSTAVITEV**: simbol NC-zaustavitve v vrstici stanja ugasne. Program v tem primeru znova zaženite od začetka.

Simbol	Pomen
	Program je zaustavljen.

Prekinitev obdelave s preklopom v način Programski tek - Posamezni niz

Medtem ko se obdelovalni program izvaja v načinu **Programski tek - Zaporedje nizov**, izberite **Programski tek - Posamezni niz**. TNC prekine obdelavo, ko se izvede trenutni obdelovalni korak.

17.5 Programski tek

Premikanje strojnih osi med prekinitvijo

Strojne osi lahko med prekinitvijo premikate kot v ročnem načinu.

Pozor, nevarnost trka!

Če Programski tek prekinete pri zavrti obdelovalni ravni, lahko z gumbom **3D-ROT** preklapljate koordinatni sistem med zavrti/nezavrti in aktivno smerjo orodne osi.

TNC nato ustrezno oceni funkcijo tipk za smer osi, krmilnik in logiko za ponovni primik. Pri zagonu bodite pozorni na to, da bo aktiven pravi koordinatni sistem in da bodo v meni 3D-ROT po potrebi vnesene vrednosti kotov rotacijskih osi.

Primer uporabe: Zagon vretena po lomu orodja

- ▶ Prekinite obdelavo.
- ▶ Sprostitev zunanjih smernih tipk: pritisnite gumb **ROČNO PREMIKANJE**.
- ▶ Strojne osi premikajte z zunanjimi smernimi tipkami.

Pri nekaterih strojih morate po pritisku gumba **ROČNO PREMIKANJE** pritisniti zunanjo tipko **START**, da sprostite zunanje smerne tipke. Upoštevajte priročnik za stroj!

Nadaljevanje Programskega teka po prekinitvi

Če program prekinete z NOTRANJO ZAUSTAVITVIJO, ga morate zagnati s funkcijo **PREMIK NA STAVEK N** ali **GOTO »0«**.

Če programski tek prekinete med obdelovalnim ciklom, morate nato znova nadaljevati z začetkom cikla. Že opravljene obdelovalne korake mora TNC nato znova izvesti.

Če Programski tek prekinete med ponovitvijo dela programa ali med podprogramom, se morate s funkcijo **PREMIK NA NIZ N** znova pomakniti na mesto prekinitve.

TNC shrani pri prekinitvi Programskega teka:

- podatke o nazadnje priklicanem orodju;
- izračun aktivnih koordinat (npr. zamik ničelne točke, rotacijo, zrcaljenje)
- koordinate nazadnje definiranega središča kroga.

Upoštevajte, da ostanejo shranjeni podatki aktivni, dokler jih ne ponastavite (npr. s tem, da izberete nov program).

Shranjeni podatki se uporabljajo za ponovni primik na konturo po ročnem premiku strojnih osi med prekinitvijo (gumb **POMIK NA POLOŽAJ**).

Nadaljevanje programskega teka s tipko **START**

Po prekinitvi lahko programski tek nadaljujete z zunanjo tipko **START**, če ste program zaustavili na naslednji način:

- Pritisnite zunanjo tipko **STOP**.
- programirana prekinitev

Nadaljevanje programskega teka po napaki

Pri sporočilu o napaki, ki se lahko izbriše:

- ▶ Odpravite vzrok napake.
- ▶ Na zaslonu izbrišite sporočilo o napaki s pritiskom tipke **CE**.
- ▶ Znova zaženite programski tek ali pa ga nadaljujte na mestu, kjer je bil prekinjen.

Pri sporočilu o napaki, ki ga ni mogoče izbrisati

- ▶ Dve sekundi držite pritisnjeno tipko **END**, da se TNC znova zažene.
- ▶ Odpravite vzrok napake.
- ▶ Znova zaženite.

Pri večkratnem pojavljanju napake si sporočilo o napaki zapišite in obvestite servisno službo.

Odmik: po izpadu električnega toka

Način delovanja **Odmik** mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj.

Z načinom delovanja **Odmik** lahko po izpadu električnega toka orodje odmaknete.

Način delovanja **Odmik** je na voljo v naslednjih stanjih:

- Prekinitev toka
- Manjkajoča krmilna napetost za releje
- Prehod čez referenčne točke

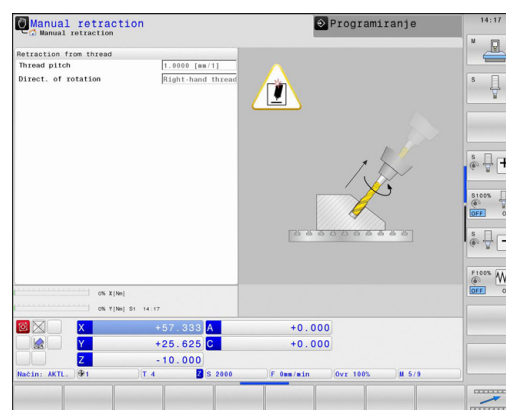
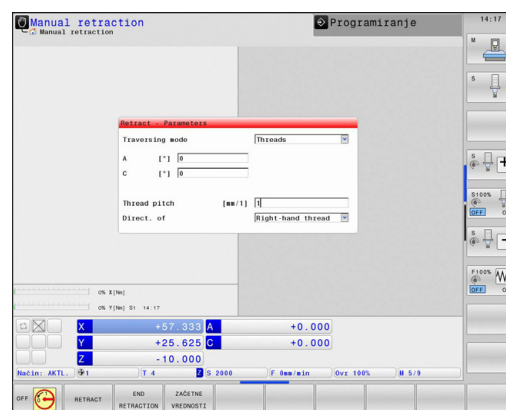
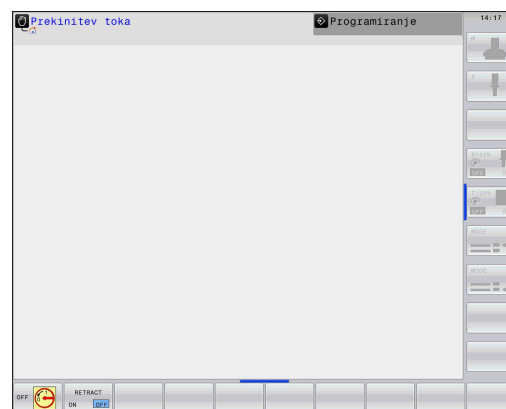
Način delovanja **Odmik** omogoča naslednje načine premikanja:

Način	Funkcija
Strojne osi	Premike vseh osi v izvornem koordinatnem sistemu
nagnjen sistem	Premike vseh osi v aktivnem koordinatnem sistemu Delujoči parameter: položaj vrtljivih osi
Orodna os	Premiki orodnih osi v aktivnem koordinatnem sistemu
Navoj	Premiki orodnih osi v aktivnem koordinatnem sistemu z izravnalnim premikom vretena Delujoči parameter: višina navoja in smer vrtenja

Način premikanja **zasukan sistem** je na voljo le, če je v TNC-ju aktivirano vrtenje obdelovalne ravnine (možnost št. 8).

TNC samodejno predizbere način premikanja in pripadajoče parametre. Če način premikanja oz. parametri niso bili pravilno predizbrani, jih lahko ročno spremenite.

Pozor, nevarnost trka!

Za nereferecirane osi TNC prevzame zadnjo shranjeno vrednost osi. Ta običajno ne ustreza natančno dejanskim položajem osi.

Posledica tega je med drugim lahko ta, da TNC pri premikanju v smeri orodja slednjega ne premika natančno vzdolž dejanske smeri orodja. Če je orodje še v stiku z obdelovancem, lahko to povzroči natege ali poškodbe obdelovanca in orodja. Do nategov in poškodb obdelovanca in orodja lahko pride tudi zaradi nenadzorovanega končanja ali zaviranja osi po izpadu električnega toka. Če je orodje še v stiku z obdelovancem, zato osi premikajte previdno. Prednostni pomik nastavite na najmanjšo možno vrednost. Če uporabljate krmilnik, izberite majhen faktor pomika.

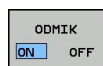
Pri nerefereciranih oseh ni na voljo nadzor nad območjem premikanja. Med premikanjem osi le-te opazujte. Ne približujte se mejam območja premikanja.

17.5 Programski tek

Primer

Med izvajanjem cikla rezanja navojev zasukani obdelovalni ravnini je prišlo do izpada električnega toka. Navojni sveder morate odmakniti:

- ▶ Vključitev napajanja TNC-ja in stroja: TNC zažene operacijski sistem. Ta postopek lahko traja nekaj minut. Nato prikaže TNC v zgornji vrstici zaslona pogovorno okno za prekinitev napajanja.

- ▶ Aktivirajte način **Odmik** tako, da pritisnete gumb **ODMIK**. TNC prikaže sporočilo **Izbran odmik**.

- ▶ Potrdite izpad električnega toka s pritiskom tipke **CE**. TNC prevede PLC-program.

- ▶ Vključite krmilno napetost: TNC preveri delovanje zasilnega izklopa. Če vsaj ena os ni referencirana, morate prikazane vrednosti položajev primerjati z dejanskimi vrednostmi osi in potrditi skladnost; po potrebi sledite navodilom v prikaznih oknih.

- ▶ Preverite predizbrani način premikanja: po potrebi izberite **NAVOJ**.
- ▶ Preverite predizbrano višino navoja: po potrebi vnesite višino navoja.
- ▶ Preverite predizbrano smer vrtenja: po potrebi izberite smer vrtenja navoja.
Desni navoj: vreteno se pri vstopu v obdelovanec vrti v smeri urnega kazalca in v nasprotni smeri ob izstopu.
Levi navoj: vreteno se pri vstopu v obdelovanec vrti v nasprotni smeri urnega kazalca in obratno ob izstopu.

- ▶ Aktivirajte odmik tako, da pritisnete gumb **ODMIK**.

- ▶ Odmik: odmaknite orodje z zunanjimi osnimi tipkami ali elektronskim krmilnikom
Osna tipka Z+: izvalček iz obdelovanca
Osna tipka Z-: uvlek v obdelovanec.

- ▶ Zapustitev odmika: vrnitev v prvotno ravnino gumba

- ▶ Končajte način **Odmik** tako, da pritisnete gumb **KONEC ODMIKA**. TNC preveri, ali se lahko način **Odmik** zaključi; po potrebi sledite navodilom v prikaznih oknih.

- ▶ Odgovorite na varnostno vprašanje: če orodje ni bilo pravilno odmaknjeno, pritisnite gumb **NE**. Če je bilo orodje pravilno odmaknjeno, pritisnite gumb **DA**. TNC zapre okno **Izbran odmik**.
- ▶ Inicializacija stroja: po potrebi zapeljite čez referenčne točke
- ▶ Vzpostavitev zelenega stanja stroja: po potrebi ponastavite zavrtene obdelovalne ravnine

Poljuben vstop v program (premik na stavek)

Funkcijo **PREMIK NA NIZ N** mora aktivirati in prilagoditi proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

S funkcijo **PREMIK NA STAVEK N** (premik na stavek) lahko obdelovalni program izvedete od poljubnega niza N naprej. TNC računsko upošteva obdelavo obdelovanca do tega niza. TNC jo lahko grafično predstavi.

Če ste program prekinili z **NOTRANJA ZAUSTAVITEV**, TNC za zagon programa samodejno ponudi stavek N, v katerem ste program prekinili.

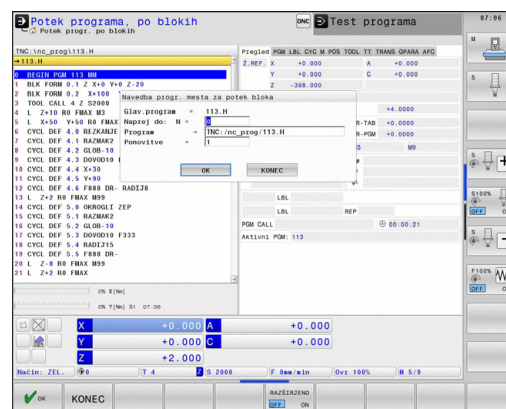

Premik na stavek se ne sme začeti v podprogramu. Vse zahtevane programe, preglednice in paletne datoteke morate izbrati v načinih **Programski tek - posamezni niz** in **Programski tek - Zaporedje nizov** (stanje M).

Če program do konca teka niza vsebuje programirano prekinitve, se tek niza prekine tam. Za nadaljevanje premika na stavek pritisnite zunanjo tipko **START**.

Po premiku na stavek premaknite orodje s funkcijo **PREMIK NA POLOŽAJ** na določen položaj.

Popravek dolžine orodja se aktivira šele s priklicem orodja in pozicionirnim nizom, ki sledi. To velja tudi, če ste spremenili samo dolžino orodja.

17.5 Programski tek

TNC pri premiku na niz preskoči vse cikle tipalnega sistema. Parametri rezultatov, ki jih opisujejo ti cikli, potem morda ne bodo vsebovali nobenih vrednosti.

Premika na niz ne smete uporabiti, če ste po zamenjavi orodja v obdelovalnem programu:

- zagnali program v FK-zaporedju
- aktivirali raztezni filter
- uporabljate paletno obdelovanje
- zagnali program v ciklu navoja (cikel 17, 206, 207 in 209) ali v naslednjem programskem nizu
- pred zagonom programa uporabljate cikle tipalnega sistema 0, 1 in 3

- Za izbiro prvega stavka trenutnega programa kot začetka premika vnesite **GOTO** »0«.

- Izбира premika na stavke: pritisnite gumb **PREMIK NA STAVEK**
- **Premik na N:** vnesite številko N-stavka, pri katerem želite, da se premik konča.
- **Program:** vnesite ime programa, v katerem je N-stavek.
- **Ponovitve:** vnesite število ponovitev, ki naj se upoštevajo pri premiku na stavek, če je N-stavek znotraj ponovitve dela programa ali v večkrat priklicanem podprogramu.
- Za zagon premika na stavek pritisnite zunanjo tipko **START**.
- Izvedite premik na konturo (oglej si naslednji razdelek).

Vstop s tipko GOTO

Pri vstopu s tipko **GOTO** s številko stavka, TNC izvede funkcije PLC, ki zagotavljajo varen vstop.

Če v podprogram vstopite s tipko GOTO za številko niza:

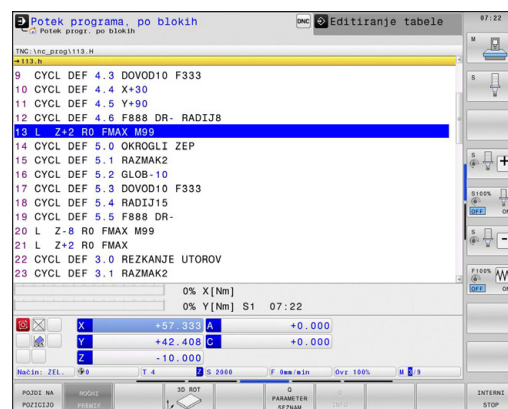
- TNC preskoči konec podprograma (**LBL 0**)
- TNC ponastavi funkcijo M126 (optimizirano premikanje rotacijskih osi glede na pot)

V takih primerih praviloma vstopite s funkcijo premika na niz!

Ponovni primik na konturo

S funkcijo **PREMIK NA POLOŽAJ** TNC premakne orodje na konturo obdelovanca v naslednjih primerih:

- Ponovni primik po premiku strojnih osi med prekinitvijo, ki je bila izvedena brez funkcije **NOTRANJA ZAUSTAVITEV**.
- Ponovni primik po premiku z **PREMIK NA NIZ N**, npr. po prekinitvi s funkcijo **NOTRANJA ZAUSTAVITEV**.
- Če se položaj osi po odpiranju krmilnega kroga med prekinitvijo programa spremeni (odvisno od stroja).
- ▶ Za ponovni primik na konturo pritisnite gumb **PREMIK NA POLOŽAJ**.
- ▶ Po potrebi ponastavite stanje stroja.
- ▶ Osi premikajte v zaporedju, ki ga predlaga TNC na zaslonu: pritisnite zunanjo tipko **START**.
- ▶ Osi premikajte v poljubnem zaporedju: pritisnite gumbe **POMIK X**, **POMIK Z** itd. ter jih vsakič aktivirajte z zunanjo tipko **START**.
- ▶ Za nadaljevanje obdelave pritisnite zunanjo tipko **START**.

17.6 Samodejni zagon programa

Uporaba

Proizvajalec stroja mora TNC vnaprej pripraviti za samodejni zagon programa. Upoštevajte priročnik za stroj!

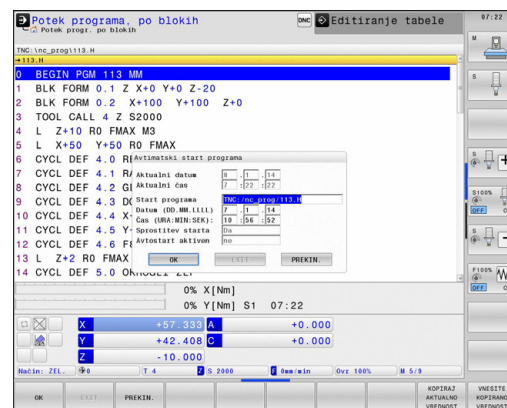
Pozor, nevarnost za upravljalca!

Na strojih, ki nimajo zaprtega delovnega prostora, je uporaba funkcije za samodejni zagon prepovedana.

Z gumbom **SAMODEJNI ZAGON** (oglejte si sliko desno zgoraj) lahko z vnesenim časom v načinu programskega teka zažene program, ki je aktiven v posameznem načinu delovanja:

- ▶ Prikličite okno za določitev časa zagona (oglejte si sliko na sredini desno).
- ▶ **Čas (h:min:s):** ura, ob kateri naj se program zažene.
- ▶ **Datum (DD.MM.LLLL):** datum, kdaj naj se program zažene.
- ▶ Za aktivacijo zagona: pritisnite gumb **V REDU**.

17.7 Preskoki stavkov

Uporaba

Nize, ki ste jih pri programiranju označili z znakom »/«, lahko med programskim testom ali programskim tekom preskočite:

- Brez izvedbe ali testa programskih stavkov z znakom »/«: gumb nastavite na **VKLOP**.

- Izvedba ali test programskih stavkov z znakom »/«: gumb nastavite na **IZKLOP**.

Ta funkcija ne deluje za nize **TOOL DEF**.
Nazadnje izbrana nastavev se ohrani tudi po prekinitvi toka.

Vstavite znak „/“

- V načinu **Programiranje** izberite stavek, pri katerem želite vnesti znak za izklop.

- Izberite gumb **VSTAVI**.

Izbrišite znak »/«.

- V načinu **Programiranje** izberite stavek, pri katerem želite izbrisati znak za izklop.

- Izberite gumb **ODSTRANI**.

17.8 Izbirna zaustavitev programskega teka

Uporaba

Lastnosti te funkcije so odvisne od stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

TNC po izbiri prekine programski tek pri nizih, v katerih je programirana funkcija M1. Če M1 uporabite v načinu Programski tek, TNC ne izklopi vretena in hladila.

- ▶ Brez prekinitve programskega teka ali programskega testa pri stavkih z M1: gumb nastavite na **IZKLOP**.

- ▶ Prekinitev programskega teka ali programskega testa pri stavkih z M1: gumb nastavite na **VKLOP**.

18

MOD-funkcije

MOD-funkcije

18.1 MOD-funkcija

18.1 MOD-funkcija

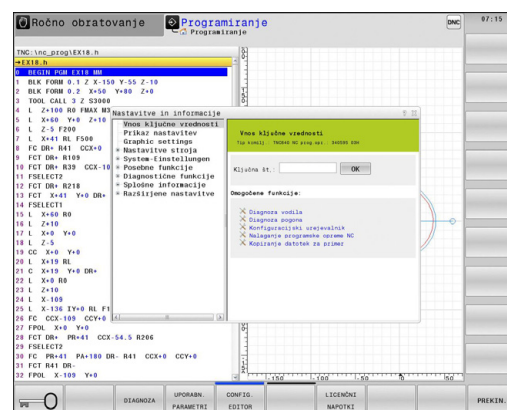
Z MOD-funkcijo lahko izberete dodatne prikaze in možnosti vnosa. Pri tem lahko vnesete tudi kode, da omogočite dostop do zaščitene območja.

Izbira MOD-funkcij

Odpiranje pojavnega okna z MOD-funkcijami:

MOD

- ▶ Za izbiro MOD-funkcij pritisnite tipko **MOD**. TNC odpre pojavno okno, v katerem so prikazane MOD-funkcije, ki so na voljo.

Spreminjanje nastavitev

V MOD-funkcijah je poleg upravljanja z miško možna tudi navigacija s tipkovnico:

- ▶ S tabulatorsko tipko preklopite z območja za vnos v desnem oknu na izbiro MOD-funkcij v levem oknu.
- ▶ Izberite MOD-funkcijo.
- ▶ S tabulatorsko tipko ali tipko ENT preklopite na polje za vnos.
- ▶ Vnesite vrednost glede na funkcijo in jo potrdite z gumbom **V** **REDU** ali pa izberite željeno možnost in jo potrdite z **Prevzemi**.

Če je na voljo več nastavitvenih možnosti, lahko s pritiskom tipke **GOTO** prikažete okno, v katerem so prikazane vse nastavitvene možnosti. S tipko **ENT** izberite nastavev. Če nastavitve ne želite spremeniti, zaprite okno s tipko **END**.

Izhod iz MOD-funkcije

- ▶ Za izhod iz MOD-funkcij pritisnite gumb **KONEC** ali tipko **END**.

Pregled MOD-funkcij

Neodvisno od izbranega načina delovanja so na voljo naslednje funkcije:

Vnos ključne vrednosti

- Št. ključa

Prikaz nastavitvev

- Prikazi položaja
- Merska enota (mm/palci) za prikaz položaja
- Programirni vnos za MDI
- Prikaz časa
- Prikaz vrstice z inf.

Nastavitve grafike

- Tip modela
- Kakovost modela

Nastavitve stroja

- Kinematika
- Meje premika
- Datoteka za uporabo orodja
- Zunanji dostop

Sistemske nastavitve

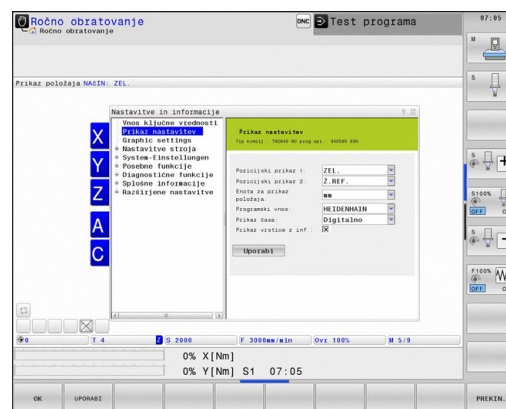
- Nastavitev systemskega časa
- Določanje omrežnih povezav
- Omrežje: konfiguracija IP

Diagnostične funkcije

- Diagnoza vodila
- Diagnoza pogona
- Inf. o sistemu HeROS

Splošne informacije

- Razl. prog. opreme
- Informac. o FCL
- Licenčne informacije
- Časi delovanja stroja

18.2 Nastavitve grafike

18.2 Nastavitve grafike

S funkcijo MOD **Nastavitve grafike** lahko nastavite vrsto in kakovost modela .

Izbira nastavitve grafike

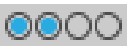
- ▶ V meniju MOD izberite skupino **Nastavitve grafike**.
- ▶ Izberite vrsto modela
- ▶ Izberite kakovost modela
- ▶ Pritisnite gumb **PREVZEMI**.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**.

Za nastavitve grafike TNC-ja so na voljo naslednji parametri simulacije:

Tip modela

Prikazan simbol	Izbira	Lastnosti	Uporaba
	3D	zelo natančne podrobnosti, časovno zamudno in velika poraba pomnilnika	obdelava z rezkanjem s spodrezi, obdelava z rezkanjem in struženjem
	2.5D	hitro	obdelava z rezkanjem brez spodrezov
	Brez modela	zelo hitro	črna grafika

Kakovost modela

Prikazan simbol	Izbira	Lastnosti
	zelo visoka	visoka hitrost podatkov, natančen prikaz geometrije orodja mogoč prikaz končnih točk stavka in številka stavka
	visoko	visoka hitrost podatkov, natančen prikaz geometrije orodja
	srednja	srednja hitrost podatkov, približek geometrije orodja
	nizka	nizka hitrost podatkov, slab približek geometrije orodja

18.3 Nastavitve stroja

Zunanji dostop

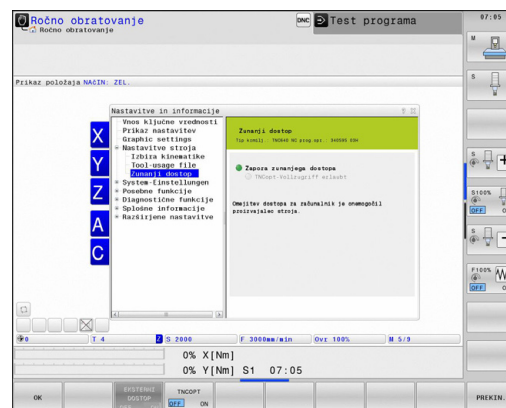

Proizvajalec stroja lahko konfigurira možnosti zunanjega dostopa. Upoštevajte priročnik za stroj!
Strojno pogojena funkcija: z gumbom **TNCOPT** lahko omogočite ali onemogočite dostop zunanji programski opremi za diagnosticiranje ali zagon.

Z MOD-funkcijo **Zunanji dostop** lahko omogočite ali preprečite dostop do TNC-ja. Ko je zunanji dostop onemogočen, povezava s TNC-jem ni mogoča, zato podatkov ne morete več prenašati prek omrežja ali serijske povezave, npr. s programsko opremo za prenos podatkov TNCremo.

Zapora zunanjega dostopa:

- ▶ V meniju MOD izberite skupino **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni **Zunanji dostop**.
- ▶ Gumb **EKSTERNI DOSTOP VKLOP/IZKLOP** nastavite na IZKLOP.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**.

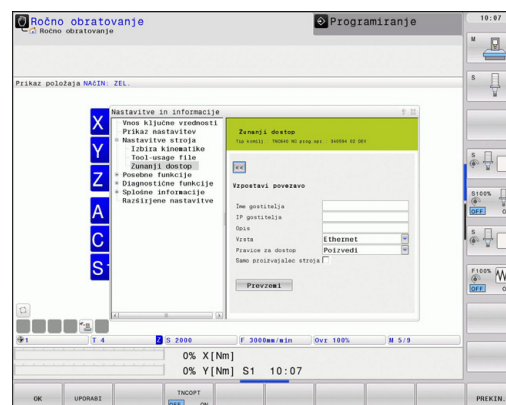
18.3 Nastavitve stroja

Omejitev dostopa za posamezen računalnik

Če je proizvajalec stroja za računalnik nastavlil nadzor dostopa (strojni parameter **CfgAccessCtrl**), lahko dostop do računalnika omogočite do 32 povezavam, ki ste jih sami odobrili. Izberite možnost **Dodaj novo**, da določite novo povezavo. TNC odpre okno za vnos, v katerega vnesete podatke o povezavi.

Nastavitve dostopa

Ime gostitelja	Ime gostitelja zunanjega računalnika
IP gostitelja	Mrežni naslov zunanjega računalnika
Opis	Dodatne informacije (besedilo bo prikazano v preglednici)
Vrsta:	
Ethernet	Mrežna povezava
Com 1	Serijski vmesnik 1
Com 2	Serijski vmesnik 2
Pravice za dostop:	
Vprašaj	V primeru zunanjega dostopa odpre TNC okno s povpraševanjem.
Zavrni	Dostop iz omrežja ni dovoljen
Dovoli	Dostop iz omrežja dovoljen brez povpraševanja
Samo proizvajalec stroja	Povezava mogoča le z vnosom kode (proizvajalca stroja)

Če določeni povezavi pri pravicah dostopa dodelite status **Vprašaj** in pozneje nekdo s tega naslova dostopa do vašega računalnika, TNC odpre pojavno okno. V pojavnem oknu morate dovoliti ali zavrniti zunanji dostop:

Zunanji dostop	Odobritev
Da	Dovoli enkrat
Vedno	Dovoli trajno
Nikoli	Zavrni trajno
Ne	Zavrni enkrat

V preglednici je aktivna povezava označena z zelenim simbolom.
Povezave brez pravice dostopa so v preglednici obarvane sivo.

Vnos meja premika

Funkcijo **Meje premika** mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

Z MOD-funkcijo **Meje premika** dejansko uporabno pot premika omejite z največjim območjem premikanja. Tako lahko za vsako os definirate zaščitna območja, da npr. indeksirno glavo zaščitite pred kolizijo.

Vnos meja premika:

- ▶ V meniju MOD izberite skupino **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni **Meje premika**.
- ▶ Vnesite vrednosti za želene osi kot REF-vrednost ali z gumbom **PREVZEM TRENUT. POLOŽAJA** prevzemite trenutni položaj.
- ▶ Pritisnite gumb **PREVZEMI**.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**.

Zaščitno območje se aktivira samodejno, ko za os določite omejitve. Nastavitve se ohranijo tudi po ponovnem zagonu krmilnega sistema.
Zaščitno območje lahko izklopite le tako, da izbrišete vse vrednosti ali pritisnete gumb **POČISTI VSE**.

Datoteka o uporabi orodja

Funkcijo preverjanja uporabnosti orodja mora aktivirati proizvajalec stroja. Upoštevajte priročnik za stroj!

S funkcijo MOD **Datoteka o uporabi orodja** izberite, ali naj TNC datoteko o uporabi orodja ustvari enkrat, vedno ali nikoli.

Ustvarjanje datoteke za uporabo orodja:

- ▶ V meniju MOD izberite skupino **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni **Datoteka o uporabi orodja**.
- ▶ Izberite želeno nastavitev za načina **Programski tek - Zaporedje nizov/posamezni niz** in **Programski test**.
- ▶ Pritisnite gumb **PREVZEMI**.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**.

Izbira kinematike

Funkcijo **Izbira kinematike** mora omogočiti in prilagoditi proizvajalec stroja.
Upoštevajte priročnik za stroj!

To funkcijo lahko uporabljate za testiranje programov, če se njihova kinematika ne ujema s kinematiko stroja. Če je proizvajalec stroja v stroj shranil različne kinematike in jih omogočil, lahko z MOD-funkcijo aktivirate eno od teh kinematik. Če izberete določeno kinematiko za programski test, se kinematika stroja pri tem ne spremeni.

Pozor, nevarnost kolizije!

Če za delovanje stroja izberete drugo kinematiko, izvede TNC vsa nadaljnja premikanja v skladu s spremenjeno kinematiko.

Pazite, da v programskem testu izberete ustrezno kinematiko za preverjanje obdelovanca.

18.4 Sistemske nastavitve

Nastavitev sistemskega časa

S funkcijo MOD **Nastavitev sistemskega časa** lahko časovni pas, datum in uro nastavite ročno ali s pomočjo strežniške sinhronizacije z NTP.

Ročna nastavitev sistemskega časa:

- ▶ V meniju MOD izberite skupino **Sistemske nastavitve**.
- ▶ Pritisnite gumb **NASTAVITEV DATUMA/URE**.
- ▶ V območju **Časovni pas** izberite svoj časovni pas.
- ▶ Pritisnite gumb **LOKALNO/NTP**, če želite izbrati vnos **Ročna nastavitev časa**.
- ▶ Po potrebi spremenite datum in uro.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**.

Nastavitev sistemskega časa v s pomočjo strežnika NTP:

- ▶ V meniju MOD izberite skupino **Sistemske nastavitve**.
- ▶ Pritisnite gumb **NASTAVITEV DATUMA/URE**.
- ▶ V območju **Časovni pas** izberite svoj časovni pas.
- ▶ Pritisnite gumb **LOKALNO/NTP**, če želite čas vnesti s pomočjo strežniške sinhronizacije z NTP.
- ▶ Vnesite ime gostitelja ali spletni naslov NTP strežnika.
- ▶ Pritisnite gumb **DODAJ**.
- ▶ Pritisnite gumb **V REDU**.

18.5 Izbira prikaza položaja

Uporaba

V načinu **Ročno** ter načinih **Programski tek - Zaporedje nizov** in **Programski tek - Posamezni niz** lahko vplivate na prikaz koordinat:

Slika desno prikazuje različne položaje orodja.

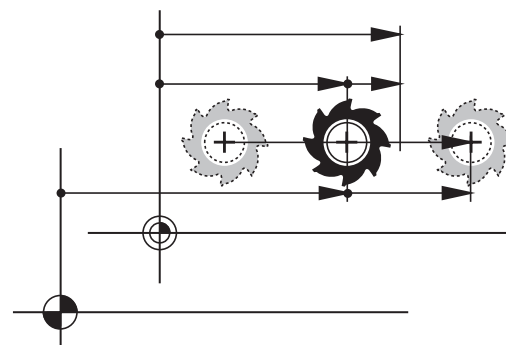
- Izhodiščni položaj
- Ciljni položaj orodja
- Ničelna točka obdelovanca
- Ničelna točka stroja

Za prikaz položaja TNC-ja lahko izberete naslednje koordinate:

Funkcija	Prikaz
Želeni položaj; trenutno določena vrednost s strani TNC-ja	ŽELENO
Dejanski položaj; trenutni položaj orodja	DEJANSKO
Referenčni položaj; dejanski položaj glede na ničelno točko stroja	D.REF.
Referenčni položaj; želeni položaj glede na ničelno točko stroja	REF.ŽEL.
Napaka vleke; razlika med želenim in dejanskim položajem	NAP VLEK
Preostala pot do programiranega položaja v vnosnem sistemu; razlika med dejanskim in ciljnim položajem.	ISTRW
Preostala pot do programiranega položaja glede na ničelno točko stroja; razlika med referenčnim in ciljnim položajem	REFRW
Poti premika, ki jih izvedete s funkcijo prekrivanja s krmilnikom (M118)	M118

Z MOD-funkcijo **Prikaz položaja 1** izberete prikaz položaja v prikazu stanja.

Z MOD-funkcijo **Prikaz položaja 2** izberete prikaz položaja v dodatnem prikazu stanja.

18.6 Merilni sistem merilne enote

Uporaba

S to MOD-funkcijo določite, ali naj TNC prikaže koordinate v mm ali palcih.

- Metrični merilni sistem: npr. $X = 15,789$ (mm) Prikaz s 3 mesti za decimalno vejico
- Palčni sistem: npr. $X = 0,6216$ (palci) Prikaz s 4 mesti za decimalno vejico

Če ste aktivirali palčni prikaz, prikazuje TNC tudi pomik v palcih/min. V palčnem programu morate pomik vnesti z za 10 večjim faktorjem.

18.7 Prikaz časov delovanja

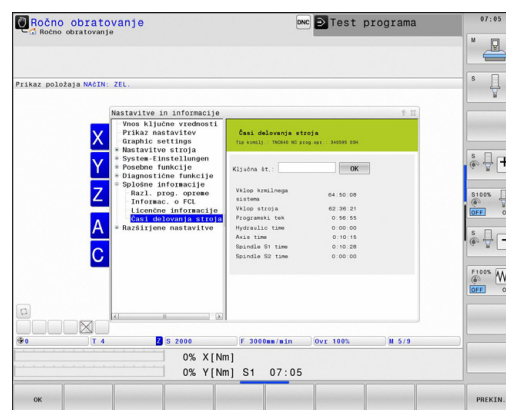
Uporaba

Z MOD-funkcijo **ČASI STROJA** lahko prikazete različne čase delovanja:

Časi delovanja	Pomen
Vklop krmilnega sistema	Čas delovanja krmilnega sistema od zagona dalje.
Vklop stroja	Čas delovanja stroja od zagona dalje.
Programski tek	Čas delovanja krmiljenega delovanja od zagona dalje.

Proizvajalec stroja lahko določi še prikaz dodatnih časov. Upoštevajte priročnik za stroj!

18.8 Številke programske opreme

Uporaba

Po izbiri MOD-funkcije »Različica programske opreme« so na TNC-zaslonu prikazane naslednje številke programske opreme:

- **Vrsta krmilnega sistema:** oznaka krmilnega sistema (upravlja HEIDENHAIN)
- **NC-SW:** številka NC-programске opreme (upravlja HEIDENHAIN)
- **NCK:** številka NC-programске opreme (upravlja HEIDENHAIN)
- **PLC-SW:** številka ali ime PLC-programске opreme (upravlja proizvajalec stroja)

V MOD-funkciji »Informacije o FCL« TNC prikazuje naslednje informacije:

- **Stanje razvoja (FCL = Feature Content Level):** stanje razvoja komponent, nameščenih na krmilni sistem, glej "Stanje razvoja (posodobitvene funkcije)", Stran 11

18.9 Vnos kode

Uporaba

TNC potrebuje kodo za naslednje funkcije:

Funkcija	Št. ključa
Izbira uporabniških parametrov	123
Konfiguriranje kartice za ethernet	NET123
Aktiviranje posebnih funkcij pri programiranju Q-parametrov	555343

18.10 Namestitev podatkovnega vmesnika

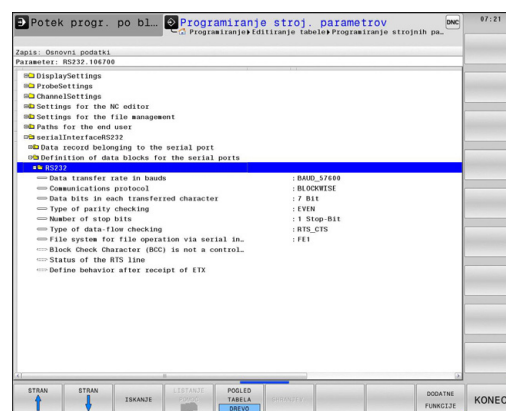
18.10 Namestitev podatkovnega vmesnika

Serijski vmesniki sistema TNC 640

TNC 640 samodejno uporabi protokol prenosa LSV2 za serijski prenos podatkov. Protokol LSV2 je točno določen in ga – razen nastavitve hitrosti prenosa podatkov (strojni parameter **baudRateLsv2**) – ni mogoče spremeniti. Določite lahko tudi drug način prenosa (vmesnik). V nadaljevanju opisane nastavitvene možnosti tako veljajo samo za posamezne na novo določene vmesnike.

Uporaba

Za namestitev podatkovnega vmesnika izberite upravljanje datotek (PGM MGT) in pritisnite tipko MOD. Znova pritisnite tipko MOD in vnesite kodo 123. TNC prikaže uporabniški parameter **GfgSerialInterface**, v katerem lahko izvajate naslednje nastavitve:

Namestitev vmesnika RS-232

Odprite mapo RS232. TNC prikaže naslednje nastavitvene možnosti:

Nastavitev hitrosti prenosa informacij (baudRate)

HITROST PRENOSA INFORMACIJ (hitrost prenosa podatkov) lahko izberete med 110 in 115.200 Bd.

Nastavitev protokola (protocol)

Protokol prenosa podatkov upravlja pretok podatkov pri serijskem prenosu (primerljivo z MP5030 pri iTNC 530).

Nastavitev BLOCKWISE predstavlja obliko prenosa podatkov, pri kateri se podatki prenašajo v sklopih. Ta nastavitev ni enaka sprejemanju podatkov v sklopih in hkratnemu izvajanju sklopov na starejših TNC-krmilnih sistemih. Krmilni sistem ne podpira sprejemanja podatkov v sklopih in hkratno izvajanje istih NC-programov!

Protokol prenosa podatkov	Izbira
Standardni prenos podatkov (prenos po vrsticah)	STANDARD
Paketni prenos podatkov	BLOCKWISE
Prenos brez protokola (prenos po znakih)	RAW_DATA

Nastavitev podatkovnih bitov (dataBits)

Z nastavitvijo dataBits določite, ali se bo znak prenesel s 7 ali z 8 podatkovnimi biti.

Preverjanje parnosti (parity)

S parnostnim bitom se ugotavljajo napake pri prenosu. Parnostni bit je lahko sestavljen na tri različne načine:

- Brez parnostnega bita (NONE): brez zaznavanja napak.
- Soda parnost (EVEN): tu nastane napaka, če prejemnik pri analizi ugotovi liho število nastavljenih bitov.
- Liha parnost (ODD): tu nastane napaka, če prejemnik pri analizi ugotovi sodo število nastavljenih bitov.

Nastavitev končnih bitov (stopBits)

Začetni bit in eden ali dva končna bita omogočata prejemniku pri serijskem prenosu podatkov sinhronizacijo z vsakim prenesenim znakom.

18.10 Namestitvev podatkovnega vmesnika

Nastavitev rokovanja (flowControl)

Z rokovanjem (Handshake) dve napravi nadzorujeta prenos podatkov. Ločimo programsko in strojno rokovanje.

- Brez nadzora pretoka podatkov (NONE): rokovanje ni aktivno
- Strojno rokovanje (RTS_CTS): aktivna zaustavitev prenosa z RTS
- Programsko rokovanje (XON_XOFF): aktivna zaustavitev prenosa z DC3 (XOFF)

Datotečni sistem za operacije datotek (fileSystem)

Z možnostjo **fileSystem** določite datotečni sistem za serijski vmesnik. Ta strojni parameter ni nujen, če ne potrebujete posebnega datotečnega sistema.

- EXT: minimalni datotečni sistem za tiskalnik ali programsko opremo za prenos, ki ni iz podjetja HEIDENHAIN. Ustreza načinoma delovanja EXT1 in EXT2 pri starejših krmilnih sistemih TNC.
- FE1: komunikacija s programsko opremo TNCserver ali zunanjo disketno enoto.

Block Check Character (bccAvoidCtrlChar)

S parametrom Block Check Character (kontrolni znak bloka) ni krmilni znak (izbirno) določite, ali je lahko kontrolna vsota enaka krmilnemu znaku.

- TRUE: Kontrolna vsota ne sme biti enaka krmilnemu znaku,
- FALSE: Kontrolna vsota je lahko enaka krmilnemu znaku.

Stanje vodila RTS (rtsLow)

S stanjem vodila RTS (izbirno) določite, ali je raven "low" v stanju mirovanja aktivna.

- TRUE: V stanju mirovanja je raven "low".
- FALSE: V stanju mirovanja raven ni "low".

Definiranje delovanja po prejemu ETX-a (noEotAfterEtx)

S parametrom Definiranje delovanja po prejemu ETX-a (izbirno) določite, ali bo po prejemu znaka ETX poslan znak EOT.

- TRUE: Znak EOT ne bo poslan.
- FALSE: Znak EOT bo poslan.

Nastavitve za prenos podatkov s programsko opremo TNCserver

V uporabniških parametrih (**serialInterfaceRS232/določitev podatkovnih stavkov za serijska vrata/RS232**) so mogoče naslednje nastavitve:

Parametri	Izbira
Hitrost prenosa podatkov v baudih	Mora ustrezati nastavitvi v programu TNCserver
Protokol prenosa podatkov	BLOCKWISE
Podatkovni biti v posameznih prenesenih znakih	7 bit
Način preverjanja parnosti	EVEN
Število končnih bitov	1 končni bit
Določitev načina rokovanja	RTS_CTS
Datotečni sistem za dejanje datotek	FE1

18.10 Namestitvev podatkovnega vmesnika

Izbira načina delovanja zunanje naprave (fileSystem)

V načinih delovanja FE2 in FEX ne morete uporabljati funkcij "uvoz vseh programov", "uvoz ponujenega programa" in "uvoz imenika".

Simbol	Zunanja naprava	Način delovanja
	Računalnik s programsko opremo za prenos HEIDENHAIN TNCremo	LSV2
	HEIDENHAIN disketne enote	FE1
	Tuže naprave, kot tiskalnik, čitalnik, luknjač, PC brez TNCremo	FEX

Programska oprema za prenos podatkov

Za prenos podatkov s TNC-ja in na TNC uporabite HEIDENHAINOVO programsko opremo za prenos podatkov TNCremo. S TNCremo lahko s serijskim vmesnikom ali vmesnikom za ethernet krmilite vse krmilne sisteme HEIDENHAIN.

Najnovejšo različico programa TNCremo lahko brezplačno prenesete iz podatkovne zbirke HEIDENHAIN (www.heidenhain.si, <Dokumenti in informacije>, <Programska oprema>, <Prenosi>, <Programska oprema PC>, <TNCremo>).

Sistemske pogoje za TNCremo:

- Osebni računalnik s procesorjem 486 ali boljšim
- Operacijski sistem Windows XP, Windows Vista, Windows 7, Windows 8
- 16 MB delovnega pomnilnika
- 5 MB prostora na trdem disku
- Prost serijski vmesnik ali povezava s TCP/IP-omrežjem

Namestitev v okolju Windows

- ▶ Zaženite namestitveni program SETUP.EXE z upraviteljem datotek (raziskovalec).
- ▶ Sledite navodilom za namestitvenega programa.

Zaženite TNCremo v okolju Windows

- ▶ Kliknite Start, Programi, HEIDENHAIN aplikacije, TNCremo

Ko TNCremo zaženete prvič, poskuša TNCremo samodejno vzpostaviti povezavo s TNC-jem.

18.10 Namestitev podatkovnega vmesnika

Prenos podatkov med TNC-jem in TNCremo

Preden program prenesete iz TNC-ja v osebni računalnik, se prepričajte, da ste program, ki ste ga trenutno izbrali na TNC-ju, shranili. TNC samodejno shrani spremembe, ko na TNC-ju preklopite način delovanja ali ko s tipko PGM MGT izberete upravljanje datotek.

Preverite, ali je TNC priključen na ustrezní serijski vmesnik računalnika oz. omrežje.

Ko ste zagnali TNCremo, so v zgornjem delu glavnega okna **1** prikazane vse datoteke, ki so shranjene v aktivnem imeniku. V meniju Datoteka, Sprememba imenika lahko izberete poljubni pogon ali drug imenik v računalniku.

Če želite prenos podatkov upravljati iz osebnega računalnika, vzpostavite povezavo na osebnem računalniku na naslednji način:

- ▶ Izberite Datoteka, Vzpostavi povezavo. TNCremo prejme strukturo datotek in imenikov s TNC-ja in jo prikazuje v spodnjem delu glavnega okna **2**.
- ▶ Za prenos datoteke iz TNC-ja v osebni računalnik kliknite datoteko v oknu TNC-ja in jo povlecite v okno osebnega računalnika **1**.
- ▶ Za prenos datoteke iz osebnega računalnika v TNC kliknite datoteko v oknu osebnega računalnika in jo povlecite v okno TNC-ja **2**.

Če želite prenos podatkov upravljati iz TNC-ja, vzpostavite povezavo na osebnem računalniku na naslednji način:

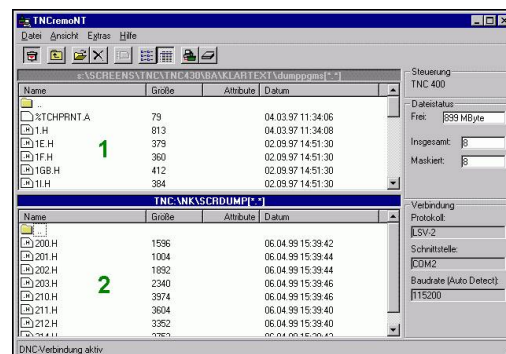
- ▶ Izberite Dodatki, TNCserver. TNCremo zažene delovanje strežnika in lahko s TNC-ja sprejema podatke oz. mu jih pošilja.
- ▶ S tipko **PGM MGT**glej "Prenos podatkov na zunanji disk ali z njega", Stran 138 na TNC-ju izberite funkcije za upravljanje datotek in prenesite želene datoteke.

Izhod iz TNCremo

V meniju izberite Datoteka, Izhod

Oglejte si tudi kontekstno pomoč za TNCremo, v kateri so pojasnjene vse funkcije. Pomoč prikličite s tipko F1.

18.11 Ethernetni vmesnik

Uvod

TNC je serijsko opremljen z Ethernet-kartico za vzpostavitev omrežne povezave krmilnega sistema (odjemalec). TNC prenaša podatke prek Ethernet-kartice

- s **smb**-protokolom (**s**erver **m**essage **b**lock) za OS Windows ali
- z družino protokolov **TCP/IP** (Transmission Control Protocol/ Internet Protocol) in s pomočjo NFS (Network File System).

Možnosti priključitve

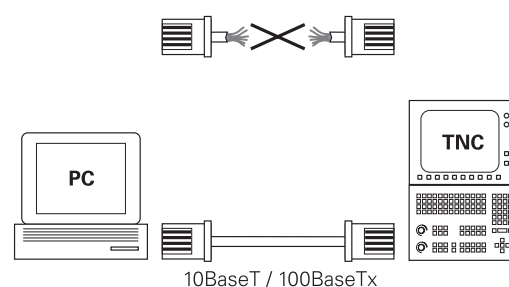
Ethernet-kartico TNC-ja lahko prek RJ45-priključka (X26, 100BaseTX oz. 10BaseT) priključite na omrežje ali pa jo povežete neposredno z osebnim računalnikom. Priključek je galvansko ločen od krmilne elektronike.

Pri priključku 100BaseTX oz. 10BaseT uporabite kabel Twisted Pair, da priključite TNC na omrežje.

Največja dolžina kabla med TNC-jem in vozliščem je odvisna od kakovostnega razreda kabla, izolacije in vrste omrežja (100BaseTX ali 10BaseT).

TNC lahko preprosto neposredno povežete z osebnim računalnikom, ki je opremljen z Ethernet-kartico. TNC (priključek X26) in osebni računalnik povežite s križnim Ethernet-kablom (trgovska oznaka: povezovalni križni kabel ali križni STP-kabel).

Konfiguracija TNC-ja

TNC naj konfigurira strokovnjak za omrežja.

- ▶ V načinu za **programiranje** pritisnite tipko MOD in vnesite kodo NET123.
- ▶ V upravljanju datotek pritisnite gumb **NET**

18.11 Ethernetni vmesnik

Splošne nastavitve omrežja

- Pritisnite gumb **KONFIGURACIJA OMREŽJA**, da vnesete splošne omrežne nastavitve. Aktivni je zavihek **Imena računalnikov**:

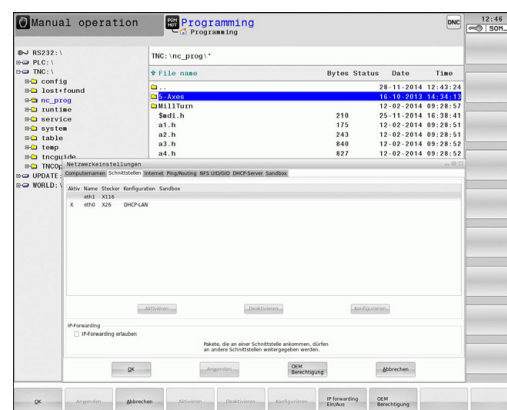
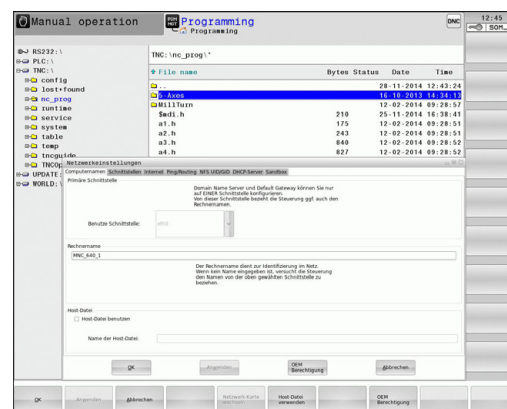
Nastavitev	Pomen
Primarni vmesnik	Ime Ethernet-vmesnika, ki ga želite vključiti v omrežje svojega podjetja. Aktivni je samo, če je v strojni opremi krmilnega sistema na voljo drug izbirni Ethernet-vmesnik.
Ime računalnika	Ime, pod katerim je TNC prikazan v omrežju vašega podjetja.
Datoteka gostitelja	Potrebno samo za posebne aplikacije: ime datoteke, v kateri je definirana dodelitev med IP-naslovom in imenom računalnika.

- Izberite zavihek **Vmesniki** za vnos nastavitv vmesnika:

Nastavitev	Pomen
Seznam vmesnikov	Seznam aktivnih Ethernet-vmesnikov. Izberite enega od navedenih vmesnikov (z miško ali puščičnimi tipkami). ■ Gumb za aktiviranje: Aktivirajte izbrani vmesnik (X v stolpcu Aktivno). ■ Gumb za deaktiviranje: Deaktivirajte izbrani vmesnik (- v stolpcu Aktivno). ■ Gumb za konfiguriranje: Odprite meni za konfiguracijo.

Dovoli posredovanje IP-ja

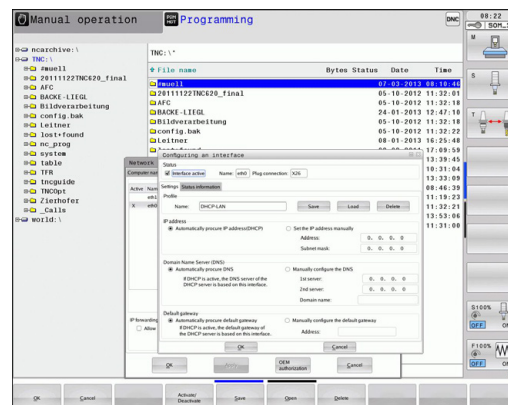
Ta funkcija mora biti standardno deaktivirana. Funkcijo aktivirajte samo, ko je treba zaradi diagnosticiranja od zunaj dostopati prek TNC-ja do drugega izbirnega Ethernet-vmesnika TNC-ja. Aktivirajte samo ob dogovoru s službo za pomoč uporabnikom.

- Izberite gumb **Konfiguriraj**, da odprete menije za konfiguracijo:

Nastavitev	Pomen
Stanje	■ Aktiven vmesnik: Stanje povezave izbranega Ethernet-vmesnika. ■ Ime: Ime vmesnika, ki ga pravkar konfigurirate. ■ Vtična povezava: številka vtične povezave tega vmesnika na logični enoti krmilnega sistema.
Profil	Tukaj lahko ustvarite oz. izberete profil, v katerem so shranjene vse nastavitve, prikazane v tem oknu. HEIDENHAIN ima dva standardna profila: ■ DHCP-LAN: Nastavitve za standardni Ethernet-vmesnik TNC-ja, ki bi naj delovale v standardnem omrežju podjetja. ■ MachineNet: Nastavitve za drug izbirni Ethernet-vmesnik za konfiguracijo omrežja stroja. Z ustreznimi gumbi lahko profile shranjujete, nalagate in brišete.
IP-naslov	■ Možnost Samodejno pridobi IP-naslov: TNC naj pridobi IP-naslov iz DHCP-strežnika. ■ Možnost Ročna nastavitve IP-naslava: ročno definiranje IP-naslava in maske podomrežja. Vnos: štiri številke vrednosti, ločene s piko, npr. npr. 160.1.180.20 in 255.255.0.0
Strežnik domenskih imen (DNS)	■ Možnost Samodejno pridobi DNS: TNC naj samodejno pridobi IP-naslov strežnika domenskih imen. ■ Možnost Ročna konfiguracija DNS-ja: ročni vnos IP-naslovov strežnika in domenskih imen.
Privzeti prehod	■ Možnost Samodejno pridobi privzeti prehod: TNC naj samodejno pridobi privzeti prehod. ■ Možnost Ročna konfiguracija privzetega prehoda: ročni vnos IP-naslovov privzetih prehodov.

- Spremembe sprejmite z gumbom **V REDU** ali prekličite z gumbom **Prekliči**.

- Izberite jeziček **Internet**.

Nastavitev	Pomen
Proxy	■ Neposredna povezava z internetom/ NAT: krmilni sistem posreduje spletne zahteve naprej na privzeti prehod, ki se morajo tam posredovati naprej prek prevajanja omrežnega naslova (npr. pri neposredni priključitvi na modem). ■ Uporabi proxy: Določite Naslov in Vrata internetnega usmerjevalnika v omrežju, obrnite se na skrbnika omrežja.

Vzdrževanje na daljavo	Proizvajalec stroja konfigurira strežnik za vzdrževanje na daljavo. Spremembe izvedite samo v dogovoru s proizvajalcem stroja.
------------------------	--

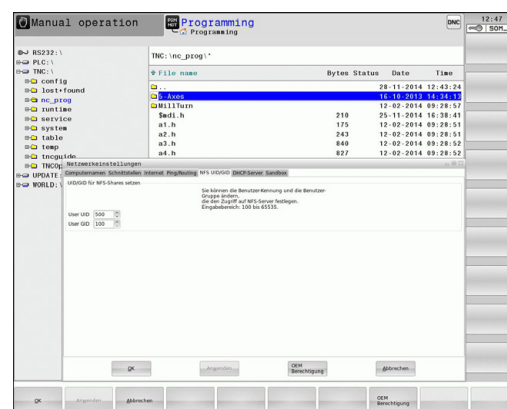
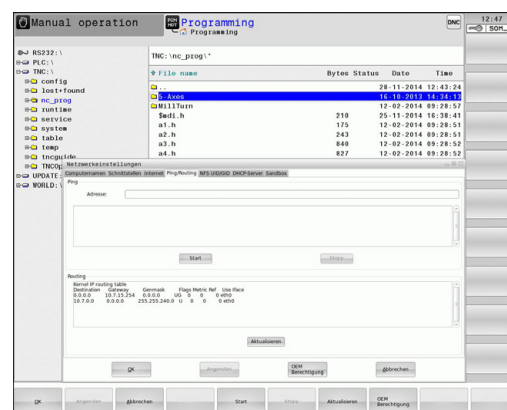
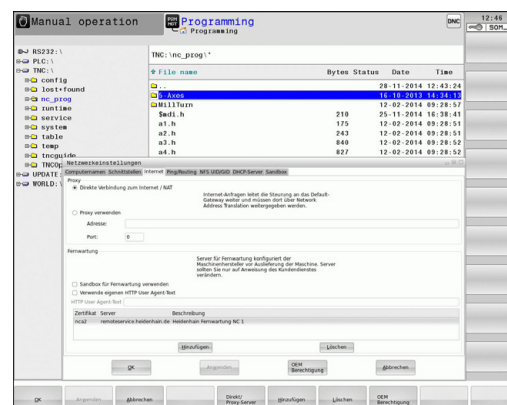
- Izberite zavihek **Ping/usmerjanje** za vnos nastavitve Ping in Usmerjanje:

Nastavitev	Pomen
Preverjanje dosegljivosti računalnika	V polje za vnos Naslov: vnesite IP-številko, za katero želite preveriti omrežno povezavo. Vnos: štiri številke vrednosti, med seboj ločene s pikami, npr. 160.1.180.20. Izbrino lahko vnesete tudi ime računalnika, za katerega želite preveriti povezavo. ■ Gumb Zagon: zagon preverjanja, TNC prikaže informacije o stanju v polju za ping. ■ Gumb Zaustavitev: konec preverjanja.

Usmerjanje	Za strokovnjake za omrežja: informacije o stanju operacijskega sistema za trenutno usmerjanje. ■ Gumb Posodobi: posodobitev usmerjanja.
------------	---

- Izberite zavihek **NFS UID/GID** za vnos uporabniških in skupinskih oznak:

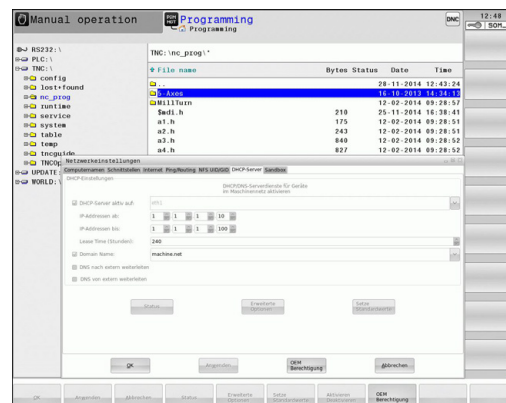
Nastavitev	Pomen
Nastavitev UID/GID za omrežna sredstva NFS	■ Uporabniški ID: Definicija, s katerim uporabniškim ID-jem končni uporabnik v omrežju dostopa do datotek. Za vrednost se obrnite na strokovnjaka za omrežja. ■ Skupinski ID: Definicija, s katerim skupinskim ID-jem dostopate v omrežju do datotek. Za vrednost se obrnite na strokovnjaka za omrežja.

- **DHCP-strežnik:** nastavev za samodejno omrežno konfiguracijo

Nastavev Pomen

- DHCP-strežnik**
- **Od IP-naslova:** določite, od katerega IP-naslova naprej naj TNC pridobi nabor dinamičnih IP-naslovov. TNC prevzame osenčene vrednosti iz statičnega IP-naslova definiranega ethernetnega vmesnika, ki jih ni mogoče spreminjati.
 - **Do IP-naslova:** definicija, do katerega IP-naslova naj TNC pridobi nabor dinamičnih IP-naslovov.
 - **Lease Time (ure):** časovno obdobje, v katerem naj dinamični IP-naslov ostane rezerviran za odjemalca. Če se v tem času odjemalec javi, mu TNC spet dodeli isti dinamični IP-naslov.
 - **Ime domene:** tu lahko po potrebi definirate ime za omrežje stroja. Zahtevano, ko so npr. imena v omrežju stroja in v zunanjem omrežju enaka.
 - **Posreduje DNS navzven:** ko je **IP Forwarding** aktiven (zavihek Vmesniki), lahko pri aktivni možnosti določite, da se prepoznavanje imen za naprave na omrežju stroja lahko izvaja tudi iz zunanjega omrežja.
 - **Posreduje DNS od zunaj:** ko je **IP Forwarding** aktiven (zavihek Vmesniki), lahko pri aktivni možnosti določite, da TNC DNS-zahteve naprav znotraj omrežja stroja posreduje tudi imenskemu strežniku zunanjega omrežja, če DNS-strežnik glavnega računalnika (MC) ne more odgovoriti na zahtevo.
 - Gumb **Stanje:** Priklic pregleda naprav, ki imajo v omrežju stroja dinamični IP-naslov. Dodatno lahko izvedete nastavitve za te naprave.
 - Gumb **Razširjene možnosti:** Razširjene možnosti nastavitve za DNS-/DHCP-strežnik.
 - Gumb **Nastavi standardne vrednosti:** delovne nastavitve.
- **Preizkusno okolje:** spremembe izvedite samo v dogovoru s proizvajalcem stroja.

Omrežne nastavitve za napravo

- Pritisnite gumb **DEF. OMREŽ. POVEZAVE**, da vnesete omrežne nastavitve za napravo. Določite lahko poljubno število omrežnih nastavitev, vendar jih lahko hkrati upravljati samo 7.

Nastavitev

Pomen

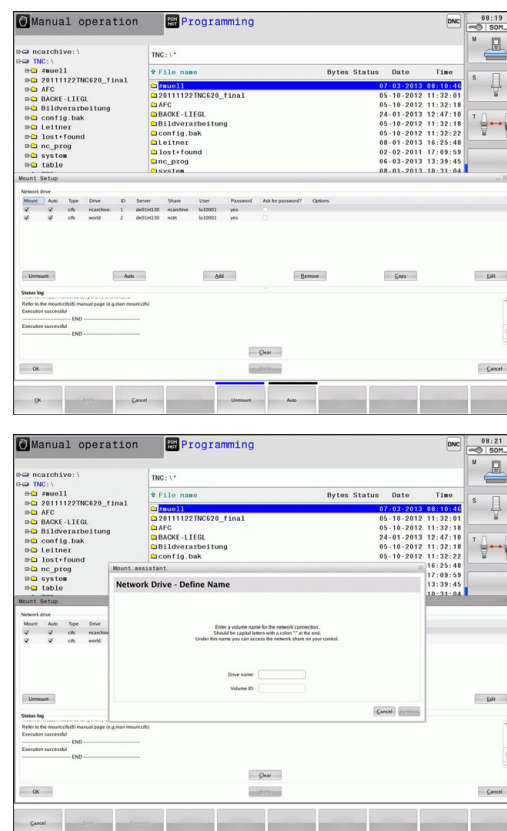
Omrežni pogon

Seznam vseh povezanih omrežnih pogonov. V stolpcih prikazuje TNC stanje omrežnih povezav:

- **Priklop:** Omrežni pogon je priključen/ni priključen.
- **Samod.:** omrežni pogon povežete samodejno/ročno.
- **Vrsta:** Vrsta omrežne povezave. Možna sta cifs in nfs.
- **Pogon:** Oznaka pogona na TNC-ju.
- **ID:** Notranji ID je označen, če ste določili več povezav prek točke priklopa.
- **Strežnik:** ime strežnika.
- **Ime sredstva:** Ime imenika v strežniku, do katerega dostopa TNC.
- **Uporabnik:** ime uporabnika v omrežju.
- **Geslo:** Omrežni pogon je ali ni zaščiten z geslom.
- **Zahtevaj vnos gesla?:** Pri povezavi se naj se geslo zahteva ali ne.
- **Možnosti:** prikaz dodatnih možnosti povezave.

Omrežne pogone upravljate z gumbi.

Omrežne pogone lahko dodate z gumbom **Dodaj**: TNC zažene pomočnika za vzpostavitev povezave, s katerim lahko v posameznih pogovornih oknih vnesete vse potrebne podatke.

Dnevnik stanja

Prikaz informacij o stanju in sporočil o napaki.

Z gumbom za izbris lahko izbrišete vsebino okna za stanje.

18.12 Požarni zid

Uporaba

Za primarni omrežni vmesnik lahko nastavite požarni zid. Tega lahko konfigurirate tako, da se vhodni omrežni promet glede na pošiljatelja in storitev blokira in/ali prikaže sporočilo. Požarnega zidu pa ne morete zagnati za drugi omrežni vmesnik krmilnega sistema, če je ta aktiven kot strežnik DHCP.

Po aktiviranju požarnega zidu je ta prikazan s simbolom desno spodaj v opravilni vrstici. Ta simbol se spreminja glede na stopnjo zaščite, ki jo nastavite v požarnem zidu, in vas obvešča o stopnji varnostnih nastavitvev:

Simbol	Pomen
	Zaščita s požarnim zidom še ni zagotovljena, čeprav je bil ta aktiviran skladno s konfiguracijo. To se zgodi, če npr. v konfiguraciji uporabite imena računalnika, vendar ta niso preslikana v IP-naslove.
	Požarni zid je aktiviran s srednjo stopnjo zaščite.
	Požarni zid je aktiviran z visoko stopnjo zaščite. (Vse storitve, razen SSH, so blokirane)

Strokovnjak za omrežja naj preveri standardne nastavitve in jih po potrebi spremeni.
Nastavitve v dodatnem zavihku **Nastavitve SSH** so priprava na prihodnje razširitve in trenutno še ne delujejo.

Konfiguracija požarnega zidu

Nastavitve za požarni zid izvedete na naslednji način:

- ▶ Z miško odprite opravilno vrstico na spodnjem robu zaslona (glej "Upravitelj oken", Stran 86)
- ▶ Pritisnite zelen gumb HEIDENHAIN, da se odpre meni JH.
- ▶ Izberite menijsko točko **Nastavitve**
- ▶ Izberite menijsko točko **Požarni zid**

HEIDENHAIN priporoča, da požarni zid aktivirate s predpripravljenimi standardnimi nastavitvami:

- ▶ Nastavite možnost **Aktivno** za vklop požarnega zidu.
- ▶ Pritisnite gumb **Set standard values** (Nastavi standardne vrednosti), da aktivirate standardne nastavitve, ki jih priporoča podjetje HEIDENHAIN.
- ▶ Zaprite pogovorno okno z ukazom **V REDU**.

18.12 Požarni zid

Nastavitve požarnega zidu

Možnost	Pomen
Aktivno	Vklop oz. izklop požarnega zidu
Vmesnik:	Izbira vmesnika eth0 v splošnem ustreza X26 glavnega računalnika MC, eth1 ustreza X116. To lahko preverite v omrežnih nastavitvah na zavihku Vmesniki. Pri enotah glavnega računalnika z dvema vmesnikoma za ethernet je za drugega (ne primarni) v standardno aktiven strežnik DHCP-za strojna omrežja. S to nastavitvijo požarnega zidu za eth1 ne morete aktivirati, saj se požarni zid in strežnik DHCP medsebojno izključujeta.
Prijavi druge zadržane pakete:	Požarni zid je aktiviran z visoko stopnjo zaščite. (Vse storitve, razen SSH, so blokirane)
Zadrži ponovljen odgovor ICMP:	Če je nastavljena ta možnost, krmilnik ne odgovori na zahtevo PING.
Servis	V tem stolpcu je navedena kratka oznaka storitve, ki jo konfigurirate v tem pogovornem oknu. Pri tem za konfiguracijo ni pomembno, ali se storitve samodejno zaženejo. ■ LSV2 vsebuje poleg funkcije za TNCRemoNT ali Teleservice tudi DNC-vmesnik Heidenhain (vrata 19000 do 19010) ■ SMB se nanaša samo na vhodne SMB-povezave, če se na NC-ju ustvari odobritev sistema Windows. Izhodnih SMB-povezav (če se odobritev sistema Windows poveže na NC) ni mogoče preprečiti. ■ SSH označuje protokol SecureShell (vrata 22). S tem protokolom SSH se lahko LSV2 od HeROS 504 naprej varno tunelno izvede. ■ Protokol VNC pomeni dostop do vsebine zaslona. Če je ta storitev blokirana, do vsebine zaslona (NPR. zaslonskih fotografij) ne morete dostopati niti s programi Heidenhain Teleservice. Če je ta storitev blokirana, se v pogovornem oknu za konfiguracijo protokola VNC HeROS-a prikaže opozorilo, da je VNC v požarnem zidu blokirano.

Možnost	Pomen
Metoda	Pod možnostjo Metoda lahko konfigurirate, ali naj storitev ne bo dosegljiva za nikogar (Prepovej vsem), ali naj bo dostopna za vse (Dovoli vsem) ali samo za posameznike (Dovoli nekaterim). Če je izbrana možnost Dovoli nekaterim , je treba navesti tudi računalnik, ki naj se mu odobri dostop do ustrezne storitve. Če pri možnosti Računalnik ni vnesenega računalnika, se pri shranjevanju konfiguracijskih nastavitev samodejno aktivira nastavitvev Prepovej vsem .
Dnevnik	Če je Dnevnik aktiviran, se prikaže "rdeče" sporočilo, kadar je omrežni paket za to storitev blokiran. "Modro" sporočilo se prikaže, če je bil za to storitev sprejet omrežni paket.
Računalnik	Če je pri možnosti Metoda konfigurirana nastavitvev Dovoli nekaterim , lahko tukaj vnesete računalnik. Računalnike lahko, ločene z vejico, navedete z IP-naslovom ali z imenom gostitelja. Če uporabite ime gostitelja, se pri zaključevanju ali shranjevanje pogovornega okna preveri, ali se lahko to ime gostitelja pretvori v IP-naslov. Če to ni mogoče, prejme uporabnik sporočilo o napaki in pogovornega okna ni mogoče zaključiti. Če vnesete veljavno ime gostitelja, se ob vsakem zagonu krmilnika to ime pretvori v IP-naslov. Če z imenom navedeni računalnik spremeni svoj IP-naslov, bo morda potreben ponovni zagon krmilnika ali pa formalna sprememba konfiguracije požarnega zidu, da krmilnik v požarnem zidu za ime gostitelja uporabi novi IP-naslov.
Napredne možnosti	Te nastavitve so namenjene samo strokovnjakom za omrežja.
Nastavitve standardnih vrednosti	Ponastavi nastavitve nazaj na standardne vrednosti, ki jih priporoča HEIDENHAIN

18.13 Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS

18.13 Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS

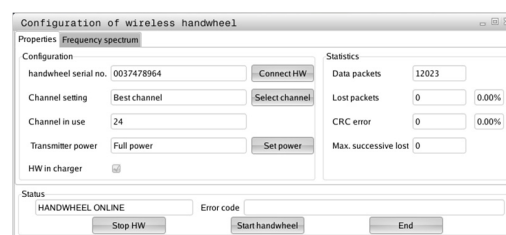
Uporaba

Radijski krmilnik HR 550 FS lahko konfigurirate z gumbom **NASTAVITEV RADIJSKEGA KRMILNIKA**. Na voljo so naslednje funkcije:

- Dodelitev krmilnika določenemu nosilcu
- Nastavitev radijskega kanala
- Analiza frekvenčnega razpona za določanje najboljšega radijskega kanala
- Nastavitev moči oddajanja
- Statistične informacije za kakovost prenosa

Dodelitev krmilnika določenemu nosilcu

- ▶ Prepričajte se, da je nosilec krmilnika povezan s strojno opremo krmilnega sistema
- ▶ Namestite radijski krmilnik, ki ga želite dodeliti nosilcu, v nosilec.
- ▶ Za izbiro MOD-funkcije pritisnite tipko **MOD**.
- ▶ Izberite meni **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni za konfiguracijo za radijski krmilnik: pritisnite gumb **NASTAVITEV RADIJSKEGA KRMILNIKA**.
- ▶ Kliknite gumb **Poveži krmilnik**: TNC shrani serijsko številko vstavljenega radijskega krmilnika in jo prikaže v konfiguracijskem oknu, ki je levo ob gumbu **Poveži krmilnik**.
- ▶ Shranite konfiguracijo in zapustite meni za konfiguracijo: pritisnite gumb **KONEC**.

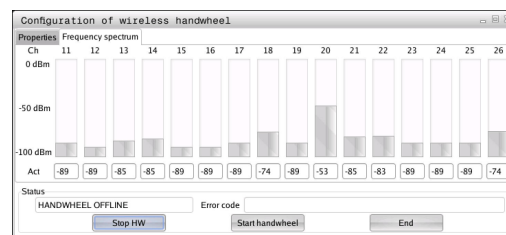

Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS 18.13

Nastavitev radijskega kanala

Pri samodejnem zagonu radijskega krmilnika poskuša TNC izbrati radijski kanal z najboljšim radijskim signalom. Če želite sami nastaviti radijski kanal, sledite spodnjim navodilom:

- ▶ Za izbiro MOD-funkcije pritisnite tipko **MOD**.
- ▶ Izberite meni **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni za konfiguracijo za radijski krmilnik: pritisnite gumb **NASTAVITEV RADIJSKEGA KRMILNIKA**.
- ▶ Kliknite zavihek **Frekvenčni razpon**, da ga izberete.
- ▶ Kliknite gumb **Zaustavi krmilnik**: TNC zaustavi povezavo z radijskim krmilnikom in poišče trenutni frekvenčni razpon za vseh 16 razpoložljivih kanalov.
- ▶ Zapomnite si številko kanala z najmanj radijskega prometa (najmanjša črtica).
- ▶ Z gumbom **Zaženi krmilnik** znova aktivirajte krmilnik.
- ▶ Kliknite zavihek **Lastnosti**, da ga izberete.
- ▶ Kliknite gumb **Izberi kanal**: TNC prikaže številke vseh razpoložljivih kanalov. Z miško izberite številko kanala, za katerega je TNC ugotovil, da je na njem najmanj radijskega prometa.
- ▶ Shranite konfiguracijo in zapustite meni za konfiguracijo: pritisnite gumb **KONEC**.

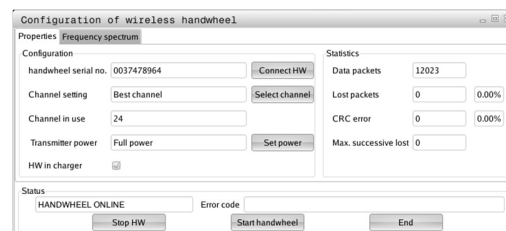

Nastavite moči oddajanja

Upoštevajte, da se z zmanjševanjem moči oddajanja zmanjšuje tudi doseg radijskega krmilnika.

- ▶ Za izbiro MOD-funkcije pritisnite tipko **MOD**.
- ▶ Izberite meni **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni za konfiguracijo za radijski krmilnik: pritisnite gumb **NASTAVITEV RADIJSKEGA KRMILNIKA**.
- ▶ Kliknite gumb **Nastavi moč**: TNC prikaže tri razpoložljive nastavitve moči. Z miško izberite zeleno nastavitvev.
- ▶ Shranite konfiguracijo in zapustite meni za konfiguracijo: pritisnite gumb **KONEC**.

18.13 Konfiguracija radijskega krmilnika HR 550 FS

Statistika

Statistične podatke lahko prikazete na naslednji način:

- ▶ Za izbiro MOD-funkcije pritisnite tipko **MOD**.
- ▶ Izberite meni **Nastavitve stroja**.
- ▶ Izberite meni za konfiguracijo za radijski krmilnik: pritisnite gumb **NASTAVITEV RADIJSKEGA KRMILNIKA**: TNC prikaže meni za konfiguracijo s statističnimi podatki.

Pod **Statistiko** prikazuje TNC informacije o kakovosti prenosa.

Radijski krmilnik se na slabšo kakovost sprejema, ki ne more več zagotavljati dobrega, varnega položaja osi, odzove z zasilnim izklopom.

Na slabšo kakovost sprejema opozarja prikazana vrednost **Izgub. najv. zap.**. Če TNC med normalnim delovanjem radijskega krmilnika večkrat prikaže znotraj želenega polmera za uporabo vrednosti, večje od 2, obstaja večja nevarnost, da se bo povezava prekinila. To lahko preprečite tako, da povečate moč oddajanja in kanal preklpite na manj obremenjenega.

V takih primerih poskusite izboljšati kakovost prenosa tako, da izberete drug kanal (glej "Nastavitev radijskega kanala", Stran 649) ali povečate moč oddajanja (glej "Nastavite moči oddajanja", Stran 649).

18.14 Nalaganje konfiguracije stroja

Uporaba

Pozor, izguba podatkov!

TNC pri izvajanju varnostne kopije prepiše konfiguracijo stroja. Prepisani strojni podatki se tako izgubijo. Tega postopka več ni mogoče razveljaviti!

Proizvajalec stroja vam lahko zagotovi varnostno kopijo konfiguracije stroja. Po vnosu ključne besede **OBNOVI** lahko varnostno kopijo naložite v stroj ali mesto programiranja. Za nalaganje varnostne kopije naredite naslednje:

- ▶ V pogovorno okno MOD vnesite ključno besedo **OBNOVI**
- ▶ V upravitelju datotek TNC-ja izberite varnostno kopijo datoteke (npr. BKUP-2013-12-12_.zip) in TNC odpre pojavno okno za varnostno kopijo.
- ▶ Aktivirajte izklop v sili
- ▶ Izberite gumb **V REDU**, da zaženete postopek varnostnega kopiranja.

19

**Razpredelnice in
preglednice**

Razpredelnice in preglednice

19.1 Uporabniški parametri za stroj

19.1 Uporabniški parametri za stroj

Uporaba

Vnos vrednosti parametrov poteka prek t.i. **konfiguracijskega urejevalnika**.

Za uporabniško nastavljanje strojnih funkcij lahko proizvajalec stroja določi, kateri strojni parametri bodo na voljo kot uporabniški parametri. Poleg tega lahko proizvajalec stroja v TNC vključi dodatne strojne parametre, ki niso opisani v nadaljevanju. Upoštevajte priročnik za stroj!

V konfiguracijskem urejevalniku so strojni parametri v drevesni strukturi združeni v objekte parametrov. Iz imena (npr. **Nastavitve za prikaze na zaslonu**) posameznih objektov parametra je mogoče razbrati funkcije parametra. Objekt parametra (enota), je v drevesni strukturi označen s črko "E" v simbolu mape. Nekateri strojni parametri imajo za jasno prepoznavanje kodo, ki parameter dodeljuje določeni skupini (npr. X za X-os). Posamezna mapa skupine ima kodo in je v simbolu mape označena s črko "K".

Če imate odprt konfiguracijski urejevalnik za uporabniške parametre, lahko spremenite prikaz obstoječih parametrov. Pri standardni nastavitvi so parametri prikazani s kratkimi razlagami. Če želite prikazati dejanska sistemska imena parametrov, pritisnite tipko za postavitve zaslona, nato pa gumb **PRIKAZ SISTEMSKIH IMEN**. Za povrnitev standardnega prikaza ponovite postopek.

Ikone parametrov in objektov, ki še niso aktivni, so sive. Aktivirate jih lahko z gumbom **DODAT. FUNKCIJE** in **VSTAVI**.

TNC stalno dopolnjuje seznam sprememb, na katerem je shranjenih do 20 sprememb konfiguracijskih podatkov. Če želite razveljaviti spremembe, izberite želeno vrstico in pritisnite gumb **DODAT. FUNKCIJE** in **PREKLIČI SPREMEMBE**.

Priklic konfiguracijskega urejevalnika in sprememba parametrov

- ▶ Izberite način **Programiranje**.
- ▶ Pritisnite tipko **MOD**.
- ▶ Vnesite kodo **123**.
- ▶ Spreminjanje parametrov
- ▶ Z gumbom **KONEC** zapustite konfiguracijski urejevalnik.
- ▶ Spremembe potrdite z gumbom **SHRANI**.

Na začetku vsake vrstice drevesa parametra prikaže TNC ikono, ki navaja dodatne informacije o vrstici. Ikone pomenijo naslednje:

- Veja obstaja, vendar je zaprta.
- Veja je odprta.
- Prazen objekt, odpiranje ni mogoče.
- Inicializiran strojni parameter
- Neinicializiran (izbirni) strojni parameter
- Mogoče branje, ne pa tudi urejanje.
- Ni mogoče ne branje ne urejanje.

Na seznamu simbolov mape je prikazana vrsta konfiguracijskega objekta:

- Koda (ime skupine)
- Seznam
- Entiteta (objekt parametra)

Prikaz pomoči

S tipko **HELP** lahko za vsak objekt parametra oz. atribut prikažete pomoč.

Če je pomoč opisana na več straneh (zgoraj desno je v tem primeru navedeno npr. 1/2), se na naslednjo stran pomaknete z gumbom **LISTANJE PO POMOČI**.

S ponovnim pritiskom tipke **HELP** pomoč izklopite.

Poleg pomoči so prikazane tudi druge informacije, npr. merska enota, začetna vrednost, izbira itd. Če izbrani strojni parameter ustreza parametru predhodnega krmiljenja, se prikaže tudi ustrezna MP-številka.

Razpredelnice in preglednice

19.1 Uporabniški parametri za stroj

Seznam parametrov

Nastavitve parametrov

DisplaySettings

Nastavitve za prikaze na zaslonu

Zaporedje prikazanih osi

Od [0] do [7]

Odvisno od razpoložljivih osi

Način prikaza položaja v oknu za položaj

DEJ.

ŽEL.

REF. DEJ.

REF. ŽEL.

NAP. VLEK.

ISTRW

PREOST. POT

M 118

Način prikaza položaja v prikazu stanja

ŽEL.

DEJ.

REF. DEJ.

REF. ŽEL.

NAP. VLEK.

ISTRW

PREOST. POT

M 118

Določitev decimalnih ločil za prikaz položaja

.

Prikaz pomika v ročnem načinu

at axis key: prikaz pomika samo ob pritisku tipke za smer osi

always minimum: prikaz pomika vedno

Prikaz položaja vretena v prikazu položaja

during closed loop: prikaz položaja vretena samo, ko je položaj vretena krmiljen

during closed loop and M5: prikaz položaja vretena samo, ko je položaj vretena krmiljen in pri M5

Prikaz ali skrivanje gumba za preglednico prednastavitev

True: gumb Preglednica prednastavitev ni prikazan

False: gumb Preglednica prednastavitev je prikazan

Nastavitve parametrov

DisplaySettings

Prikazni korak za posamezne osi

Seznam vseh razpoložljivih osi

Prikazni korak za prikaz položaja v mm oz. stopinjah

0,1

0,05

0,01

0,005

0,001

0,0005

0,0001

0,00005 (možnost št. 23)

0,00001 (možnost št. 23)

Prikazni korak za prikaz položaja v palcih

0,005

0,001

0,0005

0,0001

0,00005 (možnost št. 23)

0,00001 (možnost št. 23)

DisplaySettings

Določitev merske enote, veljavne za prikaz

metric: uporaba metričnega sistema

inch: uporaba palčnega sistema

DisplaySettings

Oblika NC-programov in prikaza ciklov

Vnos programa z navadnim besedilom HEIDENHAIN ali DIN/ISO

HEIDENHAIN: vnos programa v načinu Pozicioniranje z ročnim vnosom v oknu z navadnim besedilom

ISO: vnos programa v načinu Pozicioniranje z ročnim vnosom v DIN/ISO

19.1 Uporabniški parametri za stroj

Nastavitve parametrov

DisplaySettings

Nastavitev jezika pogovornih oken NC-ja in PLC-ja

Jezik pogovornih oken NC-ja

ANGLEŠČINA

NEMŠČINA

ČEŠČINA

FRANCOŠČINA

ITALIJANŠČINA

ŠPANŠČINA

PORTUGALŠČINA

ŠVEDŠČINA

DANŠČINA

FINŠČINA

NIZOZEMŠČINA

POLJŠČINA

MADŽARŠČINA

RUŠČINA

KITAJŠČINA

TRAD._KITAJŠČINA

SLOVENŠČINA

KOREJŠČINA

NORVEŠČINA

ROMUNŠČINA

SLOVAŠČINA

TURŠČINA

Jezik pogovornih oken PLC-ja

Oglejte si jezik pogovornih oken NC-ja

Jezik sporočil o napakah PLC-ja

Oglejte si jezik pogovornih oken NC-ja

Jezik pomoči

Oglejte si jezik pogovornih oken NC-ja

Nastavitve parametrov

DisplaySettings

Delovanje pri zagonu krmilnega sistema

Potrditev sporočila "Prekinitev toka"

TRUE: zagon krmilnega sistema se nadaljuje šele po potrditvi sporočila

FALSE: sporočilo "Prekinitev toka" se ne prikaže

DisplaySettings

Način prikaza časa

Izbira načina prikaza časa

Analogno

Digitalno

Logotip

Analogno in logotip

Digitalno in logotip

Analogno na logotipu

Digitalno na logotipu

DisplaySettings

Vklop/izklop vrstice s povezavami

Nastavitev prikaza za vrstico s povezavami

OFF: izklop vrstice z informacijami v vrstici načinov delovanja

ON: Vklop vrstice z informacijami v vrstici načinov delovanja

DisplaySettings

Nastavitve za 3D-simulacijsko grafiko

Vrsta modela 3D-simulacijske grafike

3D (intenzivno): prikaz modela za kompleksne obdelave s spodrezi

2,5D: prikaz modela za 3-osne obdelave

No Model: prikaz modela je deaktiviran

Kakovost modela 3D-simulacijske grafike

very high: visoka ločljivost; omogočen prikaz končnih točk niza

high: visoka ločljivost

medium: srednja ločljivost

low: nizka ločljivost

DisplaySettings

Nastavitve za prikaz položaja

Prikaz položaja pri TOOL CALL DL

As Tool Length: programirana predizmera je za prikaz položaja glede na obdelovanca upoštevana kot sprememba dolžine orodja

As Workpiece Oversize: programirana predizmera je za prikaz položaja glede na obdelovanca upoštevana kot predizmera obdelovanca

19.1 Uporabniški parametri za stroj

Nastavitve parametrov

ProbeSettings

Konfiguracija izmere orodja

TT140_1

M-funkcija za usmerjanje vretena

-1: usmerjanje vretena neposredno z NC-jem

0: funkcija neaktivna

Od 1 do 999: številka M-funkcije za usmerjanje vretena

Postopek tipanja

MultiDirections: tipanje iz več smeri

SingleDirection: tipanje iz ene smeri

Smer tipanja za izmero polmera orodja

X_pozitivno, Y_pozitivno, X_negativno, Y_negativno, Z_pozitivno, Z_negativno
(odvisno od orodne osi)

Razdalja med spodnjim robom orodja in zgornjim robom tipala

Od 0,001 do 99,9999 [mm]: zamik od tipala do orodja

Hitri tek v tipalnem ciklu

Od 10 do 300 000 [mm/min]: hitri tek v tipalnem ciklu

Pomik tipalnega sistema pri izmeri orodja

Od 1 do 3 000 [mm/min]: Pomik tipalnega sistema pri izmeri orodja

izračun pomika tipalnega sistema

ConstantTolerance: izračun pomika tipalnega sistema z nespremenljivo toleranco

VariableTolerance: izračun pomika tipalnega sistema s spremenljivo toleranco

ConstantFeed: nespremenljiv pomik tipalnega sistema

Vrsta določanja števila vrtljajev

Automatic: samodejno določanje števila vrtljajev

MinSpindleSpeed: uporaba najmanjšega števila vrtljajev

Največja dovoljena rotacijska hitrost na rezilu orodja

Od 1 do 129 [m/min]: dovoljena rotacijska hitrost pri dosegu rezkarja

Največje dovoljeno število vrtljajev pri merjenju orodja

Od 0 do 1 000 [1/min]: največje dovoljeno število vrtljajev

Največja dovoljena napaka pri merjenju orodja

Od 0,001 do 0,999 [mm]: prva največja dovoljena napaka pri merjenju

Največja dovoljena napaka pri merjenju orodja

Od 0,001 do 0,999 [mm]: druga največja dovoljena napaka pri merjenju

NC-zaustavitev med preverjanjem orodja

True: če je toleranca loma prekoračena, se NC-program zaustavi

False: NC-program se ne zaustavi

Nastavitve parametrov

NC-zaustavitev med merjenjem orodja

True: če je toleranca loma prekoračena, se NC-program zaustavi

False: NC-program se ne zaustavi

Spreminjanje preglednice orodij pri preverjanju in merjenju orodja

AdaptOnMeasure: preglednica se spremeni po merjenju orodja

AdaptOnBoth: preglednica se spremeni po preverjanju in merjenju orodja

AdaptNever: preglednica se po preverjanju in merjenju orodja ne spremeni

Konfiguracija okroglega tipala

TT140_1

Koordinate središčne točke tipala

[0]: X-koordinata središčne točke tipala glede na ničelno točko stroja

[1]: Y-koordinata središčne točke tipala glede na ničelno točko stroja

[2]: Z-koordinata središčne točke tipala glede na ničelno točko stroja

Varnostna razdalja nad tipalom za predpozicioniranje

Od 0,001 do 99 999,9999 [mm]: varnostna razdalja v smeri orodne osi

Varnostno območje okrog tipala za predpozicioniranje

Od 0,001 do 99 999,9999 [mm]: varnostno območje v ravnini pravokotno na orodno os

19.1 Uporabniški parametri za stroj

Nastavitve parametrov

ChannelSettings

CH_NC

Aktivna kinematika

Kinematika, ki jo je treba aktivirati

Seznam strojnih kinematik

Kinematika, ki jo je treba aktivirati ob zagonu krm. sistema

Seznam strojnih kinematik

Določanje delovanja NC-programa

Ponastavitev časa obdelave ob zagonu programa

True: čas obdelave se ponastavi**False: čas obdelave se ponastavi**

Signal PLC za številko trenutnega obdelovalnega cikla

Odvisno od proizvajalca stroja

Geometrijske tolerance

Dopustno odstopanje polmera kroga

Od 0,0001 do 0,016 [mm]: dopustno odstopanje polmera kroga na končni točki kroga v primerjavi z začetno točko kroga

Konfiguracija obdelovalnih ciklov

Faktor prekrivanja pri rezkanju žepov

Od 0,001 do 1,414: Faktor prekrivanja za cikel 4 REZKANJE ŽEPOV in cikel 5 KROŽNI ŽEP

Pomikanje po obdelavi konturnega žepa

PosBeforeMachining: enak položaj kot pred obdelavo cikla**ToolAxClearanceHeight: pozicioniranje orodne osi na varno višino**

Prikaz sporočila o napaki "Vreteno ?", če funkcija M3/M4 ni aktivna

on: prikaže sporočilo o napaki**off: ne prikaže sporočilo o napaki**

Prikaz sporočila o napaki "Globina mora biti negativna"

on: prikaže sporočilo o napaki**off: ne prikaže sporočilo o napaki**

Primik k steni utora v plašču valja

LineNormal: primik s premočrtnim premikanjem**CircleTangential: primik s krožnim premikanjem**

M-funkcija za usmerjanje vretena v obdelovalnih ciklih

-1: usmerjanje vretena neposredno z NC-jem**0: funkcija neaktivna****Od 1 do 999: številka M-funkcije za usmerjanje vretena**

Brez prikaza sporočila o napaki "Takšno spuščanje v izvrtino ni mogoče"

on: sporočilo o napaki ni prikazano

Nastavitve parametrov

off: sporočilo o napaki je prikazano

Geometrijski filter za filtriranje linearnih elementov

Vrsta razteznega filtra

- **Off:** filter ni aktiven
- **ShortCut:** izpustitev posameznih točk na poligonu
- **Average:** geometrijski filter zgladi robove

Največja razdalja med filtrirano in nefiltrirano konturo

Od 0 do 10 [mm]: točke, odstranjene s filtriranjem, so v razponu tolerance za nastalo pot

Največja dolžina poti, nastale s filtriranjem

Od 0 do 1000 [mm]: dolžina, po kateri deluje geometrijsko filtriranje

Razpredelnice in preglednice

19.1 Uporabniški parametri za stroj

Nastavitve parametrov

Nastavitve NC-urejevalnika

Ustvarjanje varnostnih kopij datotek

TRUE: ustvarjanje varnostnih kopij datotek po urejanju NC-programov

FALSE: brez ustvarjanja varnostnih kopij datotek po urejanju NC-programov

Delovanje kazalca po brisanju vrstic

TRUE: kazalec se po brisanju postavi na prejšnjo vrstico (iTNC-delovanje)

FALSE: kazalec se po brisanju postavi na naslednjo vrstico

Delovanje kazalca pri prvi oz. zadnji vrstici

TRUE: premikanje kazalca v vseh smereh na začetku/koncu programa je dovoljeno

FALSE: premikanje kazalca v vseh smereh na začetku/koncu programa ni dovoljeno

Prelom vrstic pri večvrstičnih stavkih

ALL: celoten prikaz vrstic

ACT: celoten prikaz samo vrstic aktivnega niza

NO: celoten prikaz vrstic samo med urejanjem stavka

Aktiviranje pomožnih slik pri vnosu cikla

TRUE: prikaz pomožnih slik med vnosom

FALSE: prikaz pomožnih slik samo, kadar je gumb POMOČ PRI CIKLIH nastavljen na VKLOP. Gumb VKLOP/IZKLOP POMOČI PRI CIKLIH se prikaže v načinu programiranja, ko pritisnete tipko za "Razdelitev zaslona"

Delovanje orodne vrstice po vnosu cikla

TRUE: orodna vrstica cikla po določitvi cikla ostane prikazana

FALSE: orodna vrstica cikla se po določitvi cikla skrije

Potrditveno sporočilo ob brisanju niza

TRUE: pri brisanju NC-niza se prikaže potrditveno sporočilo

FALSE: pri brisanju NC-niza se potrditveno sporočilo ne prikaže

Št. vrstice, do katere se izvede test NC-programa

Od 100 do 100000: dolžina programa, pri kateri naj se preveri geometrija

DIN/ISO-programiranje: velikost koraka števil nizov

Od 0 do 250: razpon koraka števil nizov, s katerim se v programu ustvarjajo DIN/ISO-nizi

Določanje programirljivih osi

TRUE: uporaba določene konfiguracije osi

FALSE: uporaba privzete konfiguracije osi XYZABCUVW

Delovanje pri pozicionirnih nizih, vzporednih z osjo

TRUE: pozicionirni nizi, vzporedni z osjo, so dovoljeni

FALSE: pozicionirni nizi, vzporedni z osjo, niso dovoljeni

Številka vrstice, do katere bodo poiskani enaki elementi sintakse

Od 500 do 400000: iskanje izbranih elementov s pušičnima tipkama navzgor/navzdol

Nastavitve parametrov

Nastavitve za upravljanje datotek

Prikaz odvisnih datotek

MANUAL: odvisne datoteke so prikazane

AUTOMATIC: odvisne datoteke niso prikazane

Navedbe poti za končnega uporabnika

Seznam pogonov in/ali imenikov

Tu navedene pogone in imenike prikaže TNC v upravitelju datotek

Pot za izpis FN 16 za obdelavo

Pot za izpis FN 16, kadar pot ni definirana v programu

Pot za izpis FN 16 za programiranje in programski test

Pot za izpis FN 16, kadar pot ni definirana v programu

Serial Interface RS232: glej "Namestitve podatkovnega vmesnika", Stran 632

Razpredelnice in preglednice

19.2 Dodelitev vtikačev in priključni kabli za podatkovne vmesnike

19.2 Dodelitev vtikačev in priključni kabli za podatkovne vmesnike

Vmesnik naprav V.24/RS-232-C HEIDENHAIN

Vmesnik je v skladu z EN 50 178 **Varnostna nizka napetost.**

Pri uporabi 25-polnega adapterja:

TNC		VB 365725-xx		Adapter 310085-01		VB 274545-xx			
Vtič	Dodelitev	Vtičnica	Barva	Vtičnica	Vtič	Vtičnica	Vtič	Barva	Vtičnica
1	nedodeljeno	1		1	1	1	1	belo/rjavo	1
2	RXD	2	rumeno	3	3	3	3	rumeno	2
3	TXD	3	zeleno	2	2	2	2	zeleno	3
4	DTR	4	rjavo	20	20	20	20	rjavo	8
5	signal GND	5	rdeče	7	7	7	7	rdeče	7
6	DSR	6	modro	6	6	6	6		6
7	RTS	7	sivo	4	4	4	4	sivo	5
8	CTR	8	roza	5	5	5	5	roza	4
9	nedodeljeno	9					8	vijoličasto	20
geh.	zunanja zaščita	geh.	zunanja zaščita	geh.	geh.	geh.	geh.	zunanja zaščita	geh.

Dodelitev vtikačev in priključni kabli za podatkovne vmesnike 19.2

Pri uporabi 9-polnega adapterja:

TNC		VB 355484-xx		Adapter 363987-02		VB 366964-xx			
Vtič	Dodelitev	Vtičnica	Barva	Vtič	Vtičnica	Vtič	Vtičnica	Barva	Vtičnica
1	nedodeljeno	1	rdeče	1	1	1	1	rdeče	1
2	RXD	2	rumeno	2	2	2	2	rumeno	3
3	TXD	3	belo	3	3	3	3	belo	2
4	DTR	4	rjavo	4	4	4	4	rjavo	6
5	signal GND	5	črno	5	5	5	5	črno	5
6	DSR	6	vijoličasto	6	6	6	6	vijoličasto	4
7	RTS	7	sivo	7	7	7	7	sivo	8
8	CTR	8	belo/zeleno	8	8	8	8	belo/ zeleno	7
9	nedodeljeno	9	zeleno	9	9	9	9	zeleno	9
geh.	zunanja zaščita	geh.	zunanja zaščita	geh.	geh.	geh.	geh.	zunanja zaščita	geh.

Razpredelnice in preglednice

19.2 Dodelitev vtikačev in priključni kabli za podatkovne vmesnike

Zunanje naprave

Dodeljenost vtikačev na zunanjih napravah se lahko bistveno razlikuje od dodeljenosti vtikačev na napravi HEIDENHAIN.

Odvisna je od naprave in vrste prenosa. Dodeljenost vtikačev adapterja si oglejte v naslednji preglednici.

Adapter 363987-02		VB 366964-xx		
Vtičnica	Vtič	Vtičnica	Barva	Vtičnica
1	1	1	rdeče	1
2	2	2	rumeno	3
3	3	3	belo	2
4	4	4	rjavo	6
5	5	5	črno	5
6	6	6	vijoličasto	4
7	7	7	sivo	8
8	8	8	belo/ zeleno	7
9	9	9	zeleno	9
geh.	geh.	geh.	zunanja zaščita	geh.

RJ45-vtičnica Ethernet-vmesnika

Maksimalna dolžina kabla:

- Nezaščiten: 100 m
- Zaščiten: 400 m

Pin	Signal	Opis
1	TX+	pošiljanje podatkov
2	TX–	pošiljanje podatkov
3	REC+	sprejemanje podatkov
4	prosto	
5	prosto	
6	REC–	sprejemanje podatkov
7	prosto	
8	prosto	

19.3 Tehnične informacije

Razlaga simbolov

- standard
- osna možnost
- 1 Advanced Function Set 1
- 2 Advanced Function Set 2

Uporabniške funkcije

Kratek opis	■ Osnovna izvedba: 3 osi in krmiljeno vreteno ■ Četrta NC-os in pomožna os ali □ 8 dodatnih osi ali 7 dodatnih osi in 2. vreteno ■ Digitalno krmiljenje toka in števila vrtljajev
Kratek opis	■ Osnovna izvedba: 3 osi in krmiljeno vreteno □ 1. dodatna os za 4 osi in krmiljeno vreteno □ 2. dodatna os za 5 osi in krmiljeno vreteno
Programski vnos	V pogovornem oknu z navadnim besedilom HEIDENHAIN in DIN/ISO
Podatki o položajih	■ Želeni položaji za premice in kroge v pravokotnih koordinatah ali polarnih koordinatah ■ Absolutne ali inkrementalne mere ■ Prikaz in vnos v mm ali palcih
Popravki orodja	■ Polmer orodja v obdelovalni ravnini in dolžina orodja ■ Predizračun konture s popravljenim polmerom do 99 nizov (M120) 2 Tridimenzionalni popravek polmera orodja za naknadno spreminjanje podatkov o orodju, ne da bi morali program znova izračunati
Preglednice orodij	Več preglednic orodij s poljubnim številom orodij
Nespremenljiva hitrost podajanja orodja	■ Glede na središče poti orodja ■ Glede na rezilo orodja
Vzporedno delovanje	Ustvarjanje programa z grafično podporo, medtem ko se obdeluje drug program
3D-obdelava (Advanced Function Set 2)	2 Posebej stabilno krmiljenje premikov 2 3D-popravek orodja z normalnim vektorjem na ploskev 2 Spreminjanje položaja vrtljive glave z elektronskim krmilnikom med programskim tekom; položaj konice orodja se ohrani (TCPM = Tool Center Point Management) 2 Držanje orodja navpično na konturo 2 Popravek polmera orodja navpično na smer premikanja in smer orodja
Obdelava z rotacijsko mizo (Advanced Function Set 1)	1 Programiranje kontur na odvoju valja 1 Pomik v mm/min

Uporabniške funkcije

Konturni elementi	■ Premica ■ Posneti rob ■ Krožnica ■ Središče kroga ■ Polmer kroga ■ Tangencialno nadaljevanje krožnice ■ Zaobljenje robov
Primik na konturo in odmik s konture	■ Preko premice: tangencialno ali pravokotno ■ Preko kroga
Prosto programiranje kontur FK	■ Prosto programiranje kontur FK v pogovornih oknih z navadnim besedilom HEIDENHAIN z grafično podporo za obdelovance, ki niso dimenzionirani v skladu z NC
Programski skoki	■ Podprogrami ■ Ponovitev dela programa ■ Poljubni program kot podprogram
Obdelovalni cikli	■ Vrtalni cikli za vrtanje, vrtanje navojev brez izravnalne vpenjalne glave ■ Grobo rezkanje pravokotnih in krožnih žepov ■ Vrtalni cikli za globinsko vrtanje, povrtavanje, izstruževanje in grezenje ■ Cikli za rezkanje notranjih in zunanjih navojev ■ Fino rezkanje pravokotnih in krožnih žepov ■ Cikli za vrstno rezkanje ravnih in poševnokotnih površin ■ Cikli za rezkanje ravnih in krožnih utorov ■ Točkovni vzorec na krogu in črtah ■ Konturni žep, konturno vzporedno ■ Konturni segment ■ Cikli za struženje ■ Dodatno so lahko integrirani obdelovalni cikli, ki jih posebej ustvaril proizvajalec stroja
Preračunavanje koordinat	■ Premikanje, rotiranje, zrcaljenje ■ Faktor merila (osno specifičen) 1 Vrtenje obdelovalne ravnine (Advanced Function Set 1)
Q-parametri Programiranje s spremenljivkami	■ Matematične funkcije $=$, $+$, $-$, $*$, $/$, $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, korenjenje ■ Relacijski operatorji ($=$, $\neq$, $<$, $>$) ■ Računanje z oklepaji ■ $\tan \alpha$, $\arcsin$, $\arccos$, $\arctan$, a^n, e^n, $\ln$, $\log$, absolutna vrednost števila, konstanta π, negiranje, zaokroževanje decimalnih števil za ali pred decimalno vejico ■ Funkcije za izračun kroga ■ Parametri nizov
Pomoč pri programiranju	■ Kalkulator ■ Popoln seznam vseh sporočil o napakah

Uporabniške funkcije

	■ Kontekstna pomoč pri sporočanju napak ■ Grafična podpora pri programiranju ciklov ■ Nizi opomb v NC-programu
Učenje	■ Dejanski položaji se neposredno prevzamejo v NC-program
Testna grafika Vrste prikaza	■ Grafična simulacija poteka obdelave, tudi če se izvaja drug program ■ Pogled od zgoraj/prikaz v treh ravninah/3D-prikaz/3D-črtna grafika ■ Povečanje izseka
Programirna grafika	■ V načinu Programiranje se hkrati narišejo tudi vneseni NC-stavki (2D-črtna grafika), tudi če je v teku drug obdelovalni program.
Obdelovalna grafika Vrste prikaza	■ Grafični prikaz programa, ki se izvaja, v pogledu od zgoraj/kot prikaz v treh ravninah/kot 3D-prikaz
Čas obdelave	■ Izračun časa obdelave v načinu »Programski test« ■ Prikaz trenutnega časa obdelave v načinih Programski tek
Ponoven primik na konturo	■ Premik na poljubni stavek v programu in premik na izračunani želeni položaj za nadaljevanje obdelave ■ Prekinitev programa, odmik s konture in ponovni pomik nanjo
Preglednice ničelnih točk	■ Več preglednic ničelnih točk za shranjevanje ničelnih točk, ki se nanašajo na obdelovanec
Cikli tipalnega sistema	■ Umerjanje tipalnega sistema ■ Ročno in samodejno odpravljanje poševnega položaja obdelovanca ■ Ročno in samodejno določanje izhodiščne točke ■ Samodejno merjenje obdelovancev ■ Cikli za samodejno merjenje orodja ■ Cikli za samodejno kinematsko merjenje

Tehnični podatki

Komponente	■ Nadzorna plošča ■ Barvni ploščati TFT-zaslon z gumbi
Programski pomnilnik	■ Najmanj 21 GB
Natančnost vnosa in korak prikaza	■ do 0,1 µm pri linearnih oseh ■ do 0,01 µm pri lineranih oseh (z možnostjo št. 23) ■ do 0,000 1° pri kotnih oseh ■ do 0,000 01° pri kotnih oseh (z možnostjo št. 23)
Razpon vnosa	■ Največ 999 999 999 mm oz. 999 999 999°
Interpolacija	■ Premica na štirih oseh ■ Krog na dveh oseh ■ Vijačnica: prekrivanje krožnice in premice
Čas obdelave niza 3D-premica brez popravka polmera	■ 0,5 ms
Krmiljenje osi	■ Natančnost krmiljenja položaja: signalni čas naprave za merjenje položaja/1024 ■ Čas cikla krmilnika položaja: 3 ms ■ Čas cikla krmilnika števila vrtljajev: 200 µs
Pot premika	■ Največ 100 m (3937 palcev)
Število vrtljajev vretena	■ Največ 100.000 vrt/min (analogna zelena vrednost števila vrtljajev)
Kompenzacija napak	■ Linearne in nelinearne osne napake, zračnost, konice obračanja pri krožnih premikih, toplotno raztezanje ■ Statično trenje
Podatkovni vmesniki	■ V.24/RS-232-C, največ 115 kBd ■ Razširjeni podatkovni vmesnik s protokolom LSV-2 za zunanje upravljanje TNC-ja prek podatkovnega vmesnika s HEIDENHAIN programsko opremo TNCremo ■ Ethernetni vmesnik 1000 Base-T ■ 5 vrat USB (1 vrata USB 2.0 spredaj; 4 vrat USB 3.0 zadaj)
Temperatura okolice	■ Delovanje: od 5°C do +40°C ■ Skladiščenje: od -20°C do +60°C

Oprema

Elektronski krmilniki	■ prenosni krmilnik HR 410 ali ■ prenosni radijski krmilnik HR 550 FS z zaslonom ali ■ HR 520 prenosni krmilnik z zaslonom ali ■ HR 420 prenosni krmilnik z zaslonom ali ■ vgradni krmilnik HR 130 ali ■ do trije vgradni krmilniki HR 150 z adapterjem za krmilnike HRA 110
Tipalni sistemi	■ TS 260: stikalni 3D-tipalni sistem s kabljskim priključkom ■ TS 440: stikalni 3D-tipalni sistem z IR-prenosom ■ TS 444: stikalni 3D tipalni sistem infrardečim prenosom, brez baterij ■ TS 640: stikalni 3D-tipalni sistem z IR-prenosom ■ TS 740: visoko natančen stikalni 3D-tipalni sistem z IR-prenosom ■ TT 160: stikalni 3D-tipalni sistem za merjenje orodja ■ TT 449: stikalni 3D-tipalni sistem za merjenje orodja z IR-prenosom

Advanced Function Set 1 (Option #8)

Sklop naprednih funkcij 1	Obdelovanje z vrtljivo mizo: ■ Konture na odvoju valja ■ Pomik v mm/min Preračunavanje koordinat: Vrtenje obdelovalne ravnine Interpolacija: Krog na 3 oseh pri zavrti obdelovalni ravnini (prostorski krog)
----------------------------------	---

Advanced Function Set 2 (Option #9)

Sklop naprednih funkcij 2	3D-obdelava: ■ Posebej stabilno krmiljenje premikov ■ 3D-popravek orodja z normalnim vektorjem na ploskev ■ Spreminjanje položaja vrtljive glave z elektronskim krmilnikom med programskim tekom; položaj konice orodja se ohrani (TCPM = Tool Center Point Management) ■ Držanje orodja navpično na konturo ■ Popravek polmera orodja navpično na smer premikanja in smer orodja Interpolacija: Premica na 5 oseh (zahtevano dovoljenje za izvoz)
----------------------------------	---

Display Step (Option #23)

Korak prikaza	Natančnost vnosa: ■ Linearne osi do 0,01 μm ■ Kotne osi do 0,00001°
----------------------	---

Dynamic Collision Monitoring – DCM (Option #40)

Dinamičen protikolizijski nadzor	■ Proizvajalec stroja določi objekte za nadzor ■ Opozorilo v ročnem načinu ■ Prekinitev programa v samodejnem načinu ■ Nadzor tudi pri 5-osnih premikih

DXF Converter (Option #42)

DXF-pretvornik	■ Podprt format DXF: AC1009 (AutoCAD R12) ■ Prezem kontur in točkovnih vzorcev ■ Preprosta določitev referenčnih točk ■ Grafično izbiranje konturnih odrezov iz programov s pogovornimi okni z navadnim besedilom

Adaptive Feed Control – AFC (Option #45)

Prilagodljivo krmiljenje pomika	■ Ugotavljanje dejanske moči vretena z učnim rezom ■ Definicija mej, v katerih se izvede samodejno krmiljenje pomika ■ Povsem samodejno krmiljenje pomika pri obdelavi

KinematicsOpt (Option #48)

Optimiranje kinematike stroja	■ Shranjevanje/obnovitev aktivne kinematike ■ Pregled aktivne kinematike ■ Optimiranje aktivne kinematike

Mill-Turning (Option #50)

Rezkanje/struženje	Funkcije: ■ Preklop rezkanja/struženja ■ Konstantna hitrost rezanja ■ Kompenzacija rezalnega polmera ■ Vrt. cikli

Extended Tool Management (Option #93)

Napredno upravljanje orodij	Na osnovi programskega jezika Python

Spindle Synchronism (Option #131)

Sinhrono delovanje vreten	Sinhrono delovanje rezkalnega in delovnega vretena

Remote Desktop Manager (Option #133)

Oddaljeno upravljanje zunanjih računalniških enot	■ OS Windows za ločeno enoto računalnika ■ Povezan z zaslonom TNC

Synchronizing Functions (Option #135)

Funkcije sinhronizacije	Funkcija sklapljanja v realnem času (Real Time Coupling – RTC)
Sklapljanje osi |
|--------------------------------|--|

Cross Talk Compensation – CTC (Option #141)

Kompenzacija sklopov osi	■ Določanje dinamično pogojenih odstopanj položajev zaradi pospeškov osi ■ Kompenzacija TCP (Tool Center Point)

Position Adaptive Control – PAC (Option #142)

Prilagodljiva regulacija položaja

- Prilagajanje regulirnih parametrov v odvisnosti od položaja osi v delovnem prostoru
- Prilagajanje regulirnih parametrov v odvisnosti od hitrosti ali pospeška osi

Load Adaptive Control – LAC (Option #143)

Prilagodljiva regulacija obremenitve

- Samodejna določitev teže obdelovanca in tornih sil
- Prilagajanje regulirnih parametrov v odvisnosti od trenutne teže obdelovanca

Active Chatter Control – ACC (Option #145)

Aktivna regulacija tresenja

Popolnoma samodejna funkcija za zmanjševanje hrupa med obdelavo

Oblike vnosa in enote TNC-funkcij

Položaji, koordinate, polmeri krogov, dolžine posnetih robov	-99.999,9999 do +99.999,9999 (5,4: števila pred decimalno vejico, števila za decimalno vejico) [mm]
Številke orodij	0 do 32.767,9 (5,1)
Imena orodij	32 znakov, pri TOOL CALL je zapisano med "". Dovoljeni posebni znaki: #, \$, %, &, -
Delta vrednosti za popravke orodij	-99,9999 do +99,9999 (2,4) [mm]
Število vrtljajev vretena	0 do 99.999,999 (5,3) [vrt/min]
Pomiki	0 do 99.999,999 (5,3) [mm/min] ali [mm/zob] ali [mm/vrt]
Čas zadrževanja pri ciklu 9	0 do 3.600,000 (4,3) [s]
Vzpon navoja pri različnih ciklih	-9,9999 do +9,9999 (2,4) [mm]
Kot za usmeritev vretena	0 do 360,0000 (3,4) [°]
Kot za polarne koordinate, rotacijo, vrtenje ravnine	-360,0000 do 360,0000 (3,4) [°]
Kot polarnih koordinat za interpolacijo vijačnic (CP)	-5 400,0000 do 5 400,0000 (4,4) [°]
Številke ničelnih točk pri ciklu 7	0 do 2999 (4,0)
Faktor merila pri ciklih 11 in 26	0,000001 do 99,999999 (2,6)
Dodatne funkcije M	0 do 999 (4,0)
Številke Q-parametrov	0 do 1999 (4,0)
Vrednosti Q-parametrov	od -99 999,9999 do +99 999,9999 (9,6)
Normalni vektorji N in T pri 3D-popravku	od -9,99999999 do +9,99999999 (1,8)
Oznake za programske preskoke	od 0 do 999 (5,0)
Oznake (LBL) za programske skoke	Poljubni besedilni niz med narekovaji zgoraj ("")
Število ponovitev dela programa REP	1 do 65.534 (5,0)
Številka napake pri funkciji Q-parametra FN14	od 0 do 1 199 (4,0)

19.4 Preglednice

19.4 Preglednice

Obdelovalni cikli

Številka cikla	Opis cikla	DEF-aktivno	CALL-aktivno
7	Zamik ničelne točke	■	
8	Zrcaljenje	■	
9	Čas zadrževanja	■	
10	Rotacija	■	
11	Fakt. mer.	■	
12	Priklic programa	■	
13	Usmerjenost vretena	■	
14	Definicija konture	■	
19	Vrtanje obdelovalne ravnine	■	
20	Konturni podatki SL II	■	
21	Predvrtanje SL II		■
22	Vrtanje SL II		■
23	Globinsko fino rezkanje SL II		■
24	Stransko fino rezkanje SL II		■
25	Konturni segment		■
26	Faktor merila glede na os	■	
27	Plašč valja		■
28	Rezkanje utorov v plašč valja		■
29	Stojina na plašču valja		■
39	Kontura plašča valja		■
32	Toleranca	■	
200	Vrtanje		■
201	Povrtavanje		■
202	Izstruževanje		■
203	Univerzalno vrtanje		■
204	Vzratno grezenje		■
205	Univerzalno globinsko vrtanje		■
206	Vrtanje navojev z izravnalno vpenjalno glavo, novo		■
207	Vrtanje navojev brez izravnalne vpenjalne glave, novo		■
208	Vrtalno rezkanje		■
209	Vrtanje navojev z drobljenjem ostružkov		■
220	Točkovni vzorec na krogu	■	
221	Točkovni vzorec na premicah	■	
225	Graviranje		■
230	Vrstno rezkanje		■

Preglednice 19.4

Številka cikla	Opis cikla	DEF-aktivno	CALL-aktivno
231	Premonosna ploskev		■
232	Plansko rezkanje		■
233	Plansko rezkanje (izbirna smer obdelave, upoštevajte stranske površine)		■
240	Centriranje		■
241	Enoutorno globinsko vrtanje		■
247	Določanje izhodiščne točke	■	
251	Celotna obdelava pravokotnega žepa		■
252	Celotna obdelava okroglega žepa		■
253	Rezkanje utorov		■
254	Okrogli utor		■
256	Celotna obdelava pravokotnih čepov		■
257	Celotna obdelava okroglih čepov		■
262	Rezkanje navojev		■
263	Rezkanje ugreznih navojev		■
264	Vrtalno rezkanje navojev		■
265	Vijačno rezkanje vrtalnih navojev		■
267	Rezkanje zunanjih navojev		■
275	Trohoidni konturni utor		■

Dodatne funkcije

M	Delovanje	Delovanje na začetku stavka	na koncu stavka	Stran
M0	ZAUSTAVITEV programskega teka/ZAUSTAVITEV vretena/IZKLOP hladila		■	371
M1	Izbirna ZAUSTAVITEV programskega teka/ZAUSTAVITEV vretena/IZKLOP hladila		■	618
M2	ZAUSTAVITEV Programskega teka/ZAUSTAVITEV vretena/IZKLOP hladila/po potrebi izbris prikaza stanja (odvisno od strojnega parametra)/vrnitev na niz 1		■	371
M3	VKLOP vretena v smeri urnih kazalcev	■		371
M4	VKLOP vretena v nasprotni smeri urnih kazalcev	■		
M5	ZAUSTAVITEV vretena		■	
M6	Zamenjava orodja/ZAUSTAVITEV Programskega teka (odvisno od strojnih parametrov)/ZAUSTAVITEV vretena		■	371
M8	VKLOP hladila	■		371
M9	IZKLOP hladila		■	
M13	VKLOP vretena v smeri urnih kazalcev /VKLOP hladila	■		371
M14	VKLOP vretena v nasprotni smeri urnih kazalcev	■		
M30	Enaka funkcija kot M2		■	371

Razpredelnice in preglednice

19.4 Preglednice

M	Delovanje	Delovanje	na začetku stavka	na koncu stavka	Stran
M89	Prosta dodatna funkcija ali priklic cikla, načinovno delovanje (odvisno od strojnega parametra)		■	■	Priročnik za cikle
M91	V pozicionirnem stavku: koordinate se nanašajo na ničelno točko stroja		■		372
M92	V pozicionirnem nizu: koordinate se nanašajo na položaj, ki ga določi proizvajalec stroja, npr. položaj za zamenjavo orodja		■		372
M94	Prikaz zmanjšanja kota rotacijske osi pod 360°		■		465
M97	Obdelava majhnih konturnih stopenj			■	375
M98	Popolna obdelava odprtih kontur			■	376
M99	Priklic ciklov po nizih			■	Priročnik za cikle
M101	Samodejna zamenjava orodja z nadomestnim orodjem ob koncu življenjske dobe			■	190
M102	Ponastavitev M101			■	
M107	Preklic sporočila o napaki pri nadomestnih orodjih s predizmero			■	190
M108	Ponastavitev M107			■	
M109	Konstantna hitrost podajanja orodja na rezilu orodja (povečevanje in zmanjševanje premika		■		379
M110	Konstantna hitrost podajanja orodja na rezilu orodja (samo zmanjševanje premika		■		
M111	Ponastavitev M109/M110)			■	
M116	Pomik pri rotacijskih oseh v mm/min		■		463
M117	Ponastavitev M116			■	
M118	Prekrivanje pozicioniranja s krmilnikom med programskim tekom		■		382
M120	Predizračun konture s popravkom polmera (NAČRTOVANJE)		■		380
M126	Optimizirano premikanje rotacijskih osi glede na pot		■		464
M127	Ponastavitev M126			■	
M128	Ohranitev položaja konice orodja pri pozicioniranju vrtljivih osi (TCPM)		■		466
M129	Ponastavitev M128			■	
M130	V pozicionirnem stavku: točke se nanašajo na nezavrten koordinatni sistem		■		374
M138	Izbira vrtljivih osi		■		469
M140	Odmik s konture v smeri orodnih osi		■		384
M143	Izbris osnovne rotacije		■		387
M144	Upoštevanje kinematike stroja pri DEJANSKIH/ŽELENIH položajih na koncu stavka		■		470
M145	Ponastavitev M144			■	
M141	Preklic nadzora tipalnega sistema		■		386
M148	Samodejni dvig orodja s konture pri NC-zaustavitvi		■		388
M149	Ponastavitev M148			■	

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Primerjava: tehnični podatki

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Osi	Največ 18	Največ 18
Natančnost vnosa in korak prikaza:		
■ Linearne osi	■ 0,1µm, 0,01 µm z možnostjo št. 23	■ 0,1 µm
■ Rotacijske osi	■ 0,001°, 0,00001°z možnostjo št. 23	■ 0,0001°
Krmilni sistemi za visokofrekvenčna vretena in navorne/linearne motorje	Z možnostjo št. 49	Z možnostjo št. 49
Prikaz	19-palčni barvni ploščati TFT-zaslon ali	19-palčni barvni ploščati TFT-zaslon ali 15,1-palčni barvni ploščati TFT-zaslon
Pomnilniški medij za NC- in PLC-programe ter sistemske datoteke	Trdi disk ali disk SSDR	Trdi disk ali disk SSDR
Programski pomnilnik za NC-programe	>21 GB	>21 GB
Čas obdelave stavka	0,5 ms	0,5 ms
Operacijski sistem HeROS	Da	Da
Interpolacija:		
■ Premica	■ 5 osi	■ 5 osi
■ Krog	■ 3 osi	■ 3 osi
■ Vijačnica	■ Da	■ Da
■ Polinomski zlepek	■ Ne	■ Da, z možnostjo št. 9
Strojna oprema	nameščeno v stikalni omarici	Nameščeno v stikalno omarico

Primerjava: podatkovni vmesniki

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Gigabit-Ethernet 1000BaseT	X	X
Serijski vmesnik RS-232-C	X	X
Serijski vmesnik RS-422	-	X
USB-vmesnik	X	X

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Primerjava: dodatna oprema

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Elektronski krmilniki		
■ HR 410	■ X	■ X
■ HR 420	■ X	■ X
■ HR 520/530/550	■ X	■ X
■ HR 130	■ X	■ X
■ HR 150 prek HRA 110	■ X	■ X
Tipalni sistemi		
■ TS 220	■ X	■ X
■ TS 440	■ X	■ X
■ TS 444	■ X	■ X
■ TS 449/TT 449	■ X	■ X
■ TS 640	■ X	■ X
■ TS 740	■ X	■ X
■ TT 130/TT 140	■ X	■ X
Industrijski računalnik IPC 61xx	–	X

Primerjava: računalniška programska oprema

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Programska oprema programirnega mesta	Na voljo	Na voljo
TNCremoNT za prenos podatkov s TNCbackup za varnostno kopiranje podatkov	Na voljo	Na voljo
TNCremoPlus : programska oprema za prenos podatkov s funkcijo Live Screen	Na voljo	Na voljo
RemoTools SDK 1.2 : knjižnica funkcij za razvoj lastnih aplikacij za komunikacijo s krmilnimi sistemi HEIDENHAIN	Na voljo omejeno	Na voljo
virtualTNC : krmilna komponenta za navidezne stroje	Ni na voljo	Na voljo
ConfigDesign : programska oprema za konfiguracijo krmilnega sistema	Na voljo	Ni na voljo
TeleService : programska oprema za diagnozo na daljavo in vzdrževanje	Na voljo	Na voljo

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Primerjava: strojne funkcije

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Preklop območja premikanja	Funkcija je na voljo	Funkcija je na voljo
Osrednji pogon (1 motor za več strojnih osi)	Funkcija je na voljo	Funkcija je na voljo
Način C-osi (motor vretena poganja krožno os)	Funkcija je na voljo	Funkcija je na voljo
Samodejna zamenjava rezkalne glave	Funkcija je na voljo	Funkcija je na voljo
Podpora za kotne glave	Funkcija ni na voljo	Funkcija je na voljo
Prepoznavanje orodja Balluff	Funkcija je na voljo (s Pythonom)	Funkcija je na voljo
Upravljanje več zalogovnikov orodij	Funkcija je na voljo	Funkcija je na voljo
Napredno upravljanje orodij prek Pythona	Funkcija na voljo	Funkcija je na voljo

Primerjava: Uporabniške funkcije

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Programski vnos		
■ V pogovornih oknih z navadnim besedilom HEIDENHAIN	■ X	■ X
■ V DIN/ISO	■ X	■ X
■ S smarT.NC	■ –	■ X
■ Z ASCII-urejevalnikom	■ X, neposredno urejanje	■ X, urejanje po pretvorbi
Položajski podatki		
■ Želeni položaj za premice in krog pri pravokotnih koordinatah	■ X	■ X
■ Želeni položaj za premice in krog pri polarnih koordinatah	■ X	■ X
■ Absolutne ali inkrementalne mere	■ X	■ X
■ Prikaz in vnos v mm ali palcih	■ X	■ X
■ Določanje zadnjega položaja orodja kot pola (prazen CC-stavek)	■ X (sporočilo o napaki, če prevzem pola ni jasen)	■ X
■ Normalni vektorji površine (LN)	■ X	■ X
■ Stavki polinomskih zlepkov (SPL)	■ –	■ X, z možnostjo št. 9

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Popravek orodja		
■ V obdelovalni ravnini in dolžina orodja	■ X	■ X
■ Predizračun konture s popravljenim polmerom do 99 stavkov	■ X	■ X
■ Tridimenzionalni popravek polmera orodja	■ X, z možnostjo št. 9	■ X, z možnostjo št. 9
Tabela orodij		
■ Centralno shranjevanje podatkov o orodjih	■ X	■ X
■ Več preglednic orodij s poljubnim številom orodij	■ X	■ X
■ Prilagodljivo upravljanje vrst orodij	■ X	■ –
■ Filtriranje prikaza izberljivih orodij	■ X	■ –
■ Funkcije razvrščanja	■ X	■ –
■ Poimenovanja stolpcev	■ Delno s/z _	■ Delno s/z -
■ Funkcija kopiranja: namensko prepisovanje podatkov o orodjih	■ X	■ X
■ Pogled obrazca	■ Preklop postavitve zaslona s tipko	■ Preklop z gumbom
■ Izmenjava preglednice orodij med sistemoma TNC 640 in iTNC 530	■ X	■ Ni mogoče
Preglednica tipalnih sistemov za upravljanje različnih 3D-tipalnih sistemov	X	–
Ustvarjanje datoteke za uporabo orodja, preverjanje razpoložljivosti	X	X
Računanje podatkov za rezanje: samodejni izračun števila vrtljajev vretena in premika	Enostavno računalno rezalnih podatkov	glede na shranjene tehnološke preglednice
Definiranje poljubnih preglednic	■ Prosto določljive preglednice (.TAB-datoteke) ■ Branje in zapisovanje s FN-funkcijami ■ Določljivo s konfiguracijskimi podatki ■ Imena preglednic se morajo začeti s črko ■ Branje in zapisovanje s SQL-funkcijami	■ Prosto določljive preglednice (.TAB-datoteke) ■ Branje in zapisovanje s FN-funkcijami

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Konstantna hitrost podajanja orodja glede na središče podajanja orodja ali rezilo orodja	X	X
Vzporedno delovanje: ustvarjanje programa med izvajanjem drugega programa	X	X
Programiranje osi števca	X	X
Vrtenje obdelovalne ravnine (cikel 19, funkcija PLANE)	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
Obdelovanje z vrtljivo mizo:		
■ Programiranje kontur na odvoju valja		
■ Plašč valja (cikel 27)	■ X, možnost št. 8	■ X, možnost št. 8
■ Utor na plašču valja (cikel 28)	■ X, možnost št. 8	■ X, možnost št. 8
■ Stojina na plašču valja (cikel 29)	■ X, možnost št. 8	■ X, možnost št. 8
■ Zunanja kontura plašča valja (cikel 39)	■ X, možnost št. 8	■ X, možnost št. 8
■ Pomik v mm/min ali vrt/min	■ X, možnost št. 8	■ X, možnost št. 8
Premikanje v smeri orodne osi		
■ Ročni način (meni 3D ROT)	■ X	■ X, funkcija FCL2
■ Med prekinitvijo programa	■ X	■ X
■ Prekrivanje s krmilnikom	■ X	■ X, možnost št. 44
Primik na konturo in odmik s konture s premico ali krogom	X	X
Vnos pomika:		
■ F (mm/min), hitri tek FMAX	■ X	■ X
■ FU (pomik na vrtljaj mm/vrt)	■ X	■ X
■ FZ (pomik na zob)	■ X	■ X
■ FT (čas v sekundah za pot)	■ –	■ X
■ FMAXT (pri aktivnem potenciometru za hitri tek: čas v sekundah za pot)	■ –	■ X
Prosto programiranje kontur FK		
■ Programiranje obdelovancev, ki niso dimenzionirani v skladu z NC	■ X	■ X
■ Pretvarjanje FK-programa v pogovornem oknu z navadnim besedilom	■ –	■ X
Programski skoki:		
■ Največje dovoljeno število števil oznak	■ 9999	■ 1000
■ Podprogrami	■ X	■ X
■ Stopnja programske razvejanosti pri podprogramih	■ 20	■ 6
■ Ponovitve delov programov	■ X	■ X
■ Poljubni program kot podprogram	■ X	■ X

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Programiranje Q-parametrov:		
■ Standardne matematične funkcije	■ X	■ X
■ Vnos formule	■ X	■ X
■ Obdelovanje nizov	■ X	■ X
■ Lokalni Q-parametri QL	■ X	■ X
■ Remanentni Q-parametri QR	■ X	■ X
■ Spreminjanje parametrov pri prekinitvi programa	■ X	■ X
■ FN15: TISK	■ –	■ X
■ FN25: PREDNAST.	■ –	■ X
■ FN26: TABOPEN	■ X	■ X
■ FN27: TABWRITE	■ X	■ X
■ FN28: TABREAD	■ X	■ X
■ FN29: PLC LIST	■ X	■ –
■ FN31: RANGE SELECT	■ –	■ X
■ FN32: PLC PRESET	■ –	■ X
■ FN37: EXPORT	■ X	■ –
■ FN38: SEND	■ X	■ X
■ Notranje shranjevanje z datoteko FN16	■ X	■ X
■ FN16 -oblikovanja: poravnava levo, poravnava desno, dolžine nizov	■ X	■ X
■ Zapisovanje v dnevnik s FN16	■ X	■ –
■ Prikaz parametrskih vsebin na dodatnem prikazu stanja	■ X	■ –
■ Prikaz parametrskih vsebin pri programiranju (Q-INFO)	■ X	■ X
■ SQL -funkcije za branje in zapisovanje preglednic	■ X	■ –

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Grafična podpora		
■ 2D-programirna grafika	■ X	■ X
■ Funkcija REDRAW	■ –	■ X
■ Prikaz mrežnih črt kot ozadja	■ X	■ –
■ 3D-črtna grafika	■ X	■ X
■ Testna grafika (tloris, prikaz v 3 ravninah, 3D-prikaz)	■ X	■ X
■ Visokoločljivostni prikaz	■ X	■ X
■ Prikaz orodja	■ X	■ X
■ Nastavitev hitrosti simulacije	■ X	■ X
■ Koordinate pri rezni črti 3 ravnin	■ –	■ X
■ Razširjene funkcije povečevanja (upravljanje z miško)	■ X	■ X
■ Prikaz okvirja za surovce	■ X	■ X
■ Prikaz vrednosti globine na tlorisu pri primiku miške	■ –	■ X
■ Namenska zaustavitev programskega testa (STOPP AT N)	■ –	■ X
■ Upoštevanje makra za zamenjavo orodja	■ –	■ X
■ Obdelovalna grafika (tloris, prikaz v 3 ravninah, 3D-prikaz)	■ X	■ X
■ Visokoločljivostni prikaz	■ X	■ X

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Preglednice ničelnih točk: shranjevanje ničelnih točk za obdelovance	X	X
Preglednica prednastavitev: upravljanje izhodiščnih točk	X	X
Upravljanje palet		
■ Podpora paletnih datotek	■ X	■ X
■ Orodno usmerjena obdelava	■ –	■ X
■ Preglednica prednastavitev palet: upravljanje izhodiščnih točk za palete	■ –	■ X
Vnovični pomik na konturo		
■ S premikom na stavek	■ X	■ X
■ Po prekinitvi programa	■ X	■ X
Funkcija samodejnega zagona	X	X
Učenje: prevzem dejanskih položajev v NC-program	X	X
Razširjeno upravljanje datotek		
■ Ustvarjanje več imenikov in podimenikov	■ X	■ X
■ Funkcije razvrščanja	■ X	■ X
■ Upravljanje z miško	■ X	■ X
■ Izbira ciljnega imenika z gumbom	■ X	■ X
Pomoč pri programiranju:		
■ Slike za pomoč pri programiranju ciklov	■ X	■ X
■ Animirane slike za pomoč pri izbiri funkcije PLANE/PATTERN DEF	■ –	■ X
■ Slike za pomoč pri PLANE/PATTERN DEF	■ X	■ X
■ Kontekstna pomoč pri sporočanju napak	■ X	■ X
■ TNCguide , sistem pomoči v brskalniku	■ X	■ X
■ Kontekstni priklic sistema pomoči	■ X	■ X
■ Kalkulator	■ X (znanstveno)	■ X (standard)
■ Nizi z opombami v NC-programu	■ X	■ X
■ Členitveni stavki v NC-programu	■ X	■ X
■ Pogled razčlenitve v programskem testu	■ –	■ X
Dinamični protikolizijski nadzor DCM:		
■ Protikolizijski nadzor v samodejnem načinu delovanja	■ X, možnost št. 40	■ X, možnost št. 40
■ Protikolizijski nadzor v ročnem načinu delovanja	■ X, možnost št. 40	■ X, možnost št. 40
■ Grafični prikaz definiranih kolizantov	■ X, možnost št. 40	■ X, možnost št. 40
■ Protikolizijsko preverjanje v programskem testu	■ –	■ X, možnost št. 40
■ Nadzor nad vpenjalom	■ –	■ X, možnost št. 40
■ Upravljanje nosilca orodja	■ –	■ X, možnost št. 40

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
CAM-podpora:		
■ Prezem kontur iz DXF-podatkov	■ X, možnost št. 42	■ X, možnost št. 42
■ Prezem obdelovalnih položajev iz DXF-podatkov	■ X, možnost št. 42	■ X, možnost št. 42
■ Nepovezan filter za CAM-datoteke	■ –	■ X
■ Raztegljiv filter	■ X	■ –
MOD-funkcije:		
■ Uporabniški parametri	■ Konfiguracijski podatki	■ Številska struktura
■ OEM-datoteke s pomočjo s servisnimi funkcijami	■ –	■ X
■ Preverjanje diska	■ –	■ X
■ Nalaganje servisnih paketov	■ –	■ X
■ Nastavitev sistemske ure	■ X	■ X
■ Določanje osi za prevzem dejanskega položaja	■ –	■ X
■ Določanje mej območja premikanja	■ X	■ X
■ Zapora zunanjega dostopa	■ X	■ X
■ Preklop kinematike	■ X	■ X
Priklic obdelovalnih ciklov:		
■ Z M99 ali M89	■ X	■ X
■ S CYCL CALL	■ X	■ X
■ S CYCL CALL PAT	■ X	■ X
■ S CYC CALL POS	■ X	■ X
Posebne funkcije:		
■ Ustvarjanje programa za vzvratno premikanje	■ –	■ X
■ Zamik ničelne točke prek TRANS DATUM	■ X	■ X
■ Prilagodljivo krmiljenje pomika AFC	■ X, možnost št. 45	■ X, možnost št. 45
■ Globalno definiranje parametrov ciklov: GLOBAL DEF	■ X	■ X
■ Definicija vzorca prek PATTERN DEF	■ X	■ X
■ Definiranje in izvajanje preglednic točk	■ X	■ X
■ Enostavna konturna formula CONTOUR DEF	■ X	■ X
Funkcije izdelave velikih šablon:		
■ Globalne programske nastavitve GS	■ –	■ X, možnost št. 44
■ Razširjen M128: FUNCTION TCCPM	■ X	■ X
Prikazi stanja:		
■ Položaji, število vrtljajev vretena, pomik	■ X	■ X
■ Večji prikaz položaja, ročni način delovanja	■ X	■ X
■ Dodatni prikaz stanja, prikaz obrazca	■ X	■ X
■ Prikaz poti krmilnika pri obdelavi s prekrivanjem s krmilnikom	■ X	■ X
■ Prikaz preostale poti v zavrnem sistemu	■ –	■ X

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
■ Dinamični prikaz vsebin Q-parametrov, definirni številski krogi	■ X	■ –
■ Dodatni prikaz stanja, značilen za OEM, prek Pythona	■ X	■ X
■ Grafični prikaz preostalega časa poteka	■ –	■ X
Individualne nastavitve barv uporabniškega vmesnika	–	X

Primerjava: cikli

Cikel	TNC 640	iTNC 530
1. Globinsko vrtanje	X	X
2. Vrtanje navojev	X	X
3. Rezkanje utorov	X	X
4. Rezkanje žepov	X	X
5. Krožni žep	X	X
6. Grezenje (SL I, priporočeno: SL II, cikel 22)	–	X
7. Premik ničelne točke	X	X
8. Zrcaljenje	X	X
9. Čas zadrževanja	X	X
10. Rotacija	X	X
11. Faktor merila	X	X
12. Priklic programa	X	X
13. Usmerjenost vretena	X	X
14. Definicija konture	X	X
15. Predvrtanje (SL I, priporočeno: SL II, cikel 21)	–	X
16. Rezkanje kontur (SL I, priporočeno: SL II, cikel 24)	–	X
17. Vrtanje navojev GS	X	X
18. Izrezovanje navojev	X	X
19. Obdelovalna ravnina	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
20. Konturni podatki	X	X
21. Predvrtanje	X	X
22. Grezenje	X	X
23. Globinsko fino rezkanje	X	X
24. Stransko fino rezkanje	X	X
25. Konturni segment	X	X
26. Faktor merila, glede na os	X	X
27. Plašč valja	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
28. Plašč valja	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
29. Stojina plašča valja	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
30. Obdelava 3D-podatkov	–	X

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Cikel	TNC 640	iTNC 530
32. Toleranca s HSC-načinom in TA	X	X
39. Zunanja kontura plašča valja	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
200. Vrtanje	X	X
201. Povrtavanje	X	X
202. Izstruženje	X	X
203. Univerzalno vrtanje	X	X
204. Vzvratno grezenje	X	X
205. Univerzalno globinsko vrtanje	X	X
206. vrtanje navojev z izravnalno vpenjalno glavo	X	X
207. vrtanje navojev brez izravnalne vpenjalne glave	X	X
208. Vrtalno rezkanje	X	X
209. Vrtanje navojev z lomom ostružkov	X	X
210. Nihajoč utor	X	X
211. Okrogel utor	X	X
212. Fino rezkanje pravokotnega žepa	X	X
213. Fino rezkanje pravokotnega čepa	X	X
214. Fino rezkanje krožnega žepa	X	X
215. Fino rezkanje krožnega čepa	X	X
220. Točkovni vzorec na krogu	X	X
221. Točkovni vzorec na črtah	X	X
225. Graviranje	X	X
230. Vrstno rezkanje	X	X
231. Premonosna ploskev	X	X
232. Površinsko rezkanje	X	X
233. novo plansko rezkanje	X	–
239. določitev obremenitve	X, možnost št. 143	–
240. Centriranje	X	X
241. Enoutorno globinsko vrtanje	X	X
247. Določitev izhodiščne točke	X	X
251. Celotni pravokotni žep	X	X
252. Celotni krožni žep	X	X
253. Celotni utor	X	X
254. Celotni okrogli utor	X	X
256. Celotni pravokotni čep	X	X
257. Celotni krožni čep	X	X
262. Rezkanje navojev	X	X
263. Grezilno rezkanje navojev	X	X
264. Vrtalno rezkanje navojev	X	X
265. Vrtalno rezkanje navojev po vijačnici	X	X

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Cikel	TNC 640	iTNC 530
267. Rezkanje zunanjih navojev	X	X
270. Podatki o konturnem segmentu za nastavitve upravljanja cikla 25	X	X
275. Trohoidno rezkanje	X	X
276. Konturni segment 3D	–	X
290, interpolacijsko vrtenje	–	X, možnost št. 96
291, interpolacijsko vrtenje za sklapljanje	X, možnost št. 96	–
292, interpolacijsko vrtenje za konturo	X, možnost št. 96	–
800. Prilagoditev sistema struženja	X	–
801. Ponastavitev sistema struženja	X	–
810. Vz dolžno struženje konture	X	–
811. Vz dolžno struženje segmenta	X	–
812. Razširjeno vz dolžno struženje segmenta	X	–
813. Vz dolžno potopno struženje	X	–
814. Razširjeno vz dolžno potopno struženje	X	–
815. Struženje vzporedno s konturo	X	–
820. Čelno struženje konture	X	–
821. Čelno struženje segmenta	X	–
822. Razširjeno čelno struženje segmenta	X	–
823. Čelno potopno struženje	X	–
824. Razširjeno čelno potopno struženje	X	–
830. Navoj, vzporeden s konturo	X	–
831. Vz dolžni navoj	X	–
832. Razširjen navoj	X	–
840. Radialno vbodno rezkanje kontur	X	–
841. Preprosto radialno vbodno rezkanje	X	–
842. Razširjeno radialno vbodno rezkanje	X	–
850. Aksialno vbodno rezkanje kontur	X	–
851. Preprosto aksialno vbodno rezkanje	X	–
852. Razširjeno aksialno vbodno rezkanje	X	–
860. Radialno struženje konture	X	–
861. Radialno struženje	X	–
862. Razširjeno radialno struženje	X	–
870. Aksialno struženje konture	X	–
871. Aksialno struženje	X	–
872. Razširjeno aksialno struženje	X	–
880, valjčno rezkanje zobnikov	X, možnost št. 131	–
892, preverjanje neuravnoteženosti	X	–

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Primerjava: Dodatne funkcije

M	Delovanje	TNC 640	iTNC 530
M00	ZAUSTAVITEV programskega teka /ZAUSTAVITEV vretena/ IZKLOP hladila	X	X
M01	ZAUSTAVITEV programskega teka po izbiri	X	X
M02	ZAUSTAVITEV Programskega teka/ZAUSTAVITEV vretena/ IZKLOP hladila/po potrebi izbris prikaza stanja (odvisno od strojnega parametra)/vrnitev na niz 1	X	X
M03	VKLOP vretena v smeri urnih kazalcev	X	X
M04	VKLOP vretena v nasprotni smeri urnih kazalcev		
M05	ZAUSTAVITEV vretena		
M06	Zamenjava orodja/ZAUSTAVITEV programskega teka (funkcija glede na stroj)/ZAUSTAVITEV vretena	X	X
M08	VKLOP hladila	X	X
M09	IZKLOP hladila		
M13	VKLOP vretena v smeri urnih kazalcev /VKLOP hladila	X	X
M14	VKLOP vretena v nasprotni smeri urnih kazalcev		
M30	Enaka funkcija kot M02	X	X
M89	Prosta dodatna funkcija ali Priklic cikla, načinovno delovanje (funkcija odvisna od stroja)	X	X
M90	Konstantna hitrost podajanja orodja v kotih (ni na voljo pri TNC 640)	–	X
M91	V pozicionirnem stavku: koordinate se nanašajo na ničelno točko stroja	X	X
M92	V pozicionirnem nizu: koordinate se nanašajo na položaj, ki ga določi proizvajalec stroja, npr. položaj za zamenjavo orodja	X	X
M94	Prikaz zmanjšanja kota rotacijske osi pod 360°	X	X
M97	Obdelava majhnih konturnih stopenj	X	X
M98	Popolna obdelava odprtih kontur	X	X
M99	Priklic ciklov po nizih	X	X
M101	Samodejna zamenjava orodja z nadomestnim orodjem ob koncu življenjske dobe	X	X
M102	Ponastavitev M101		
M103	Zmanjšanje pomika pri vbodu na faktor F (vrednost v odstotkih)	X	X
M104	Ponovno aktiviranje nazadnje določene izhodiščne točke	– (priporočljivo: cikel 247)	X
M105	Obdelava z drugim k_v -faktorjem	–	X
M106	Obdelava s prvim k_v -faktorjem		
M107	Preklic sporočila o napaki pri nadomestnih orodjih s predizmero;	X	X
M108	Ponastavitev M107		
M109	Konstantna hitrost podajanja orodja na rezilu orodja (povečevanje in zmanjševanje premika)	X	X
M110	Konstantna hitrost podajanja orodja na rezilu orodja (samo zmanjševanje premika)		
M111	Ponastavitev M109/M110)		

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

M	Delovanje	TNC 640	iTNC 530
M112	Vnos konturnih prehodov med poljubne konturne prehode	– (priporočeno: cikel 32)	X
M113	Ponastavitev M112		
M114	Samodejni popravek strojne geometrije pri delu z vrtljivimi osmi	– (priporočeno: M128, TCPM)	X, možnost št. 8
M115	Ponastavitev M114		
M116	Premik pri vrtljivih mizah v mm/min	X, možnost št. 8	X, možnost št. 8
M117	Ponastavitev M11		
M118	Prekrivanje pozicioniranja s krmilnikom med programskim tekom	X	X
M120	Predizračun konture s popravkom polmera (NAČRTOVANJE)	X	X
M124	Konturni filter	– (mogoče z uporabniškim parametrom)	X
M126	Optimizirano premikanje rotacijskih osi glede na pot	X	X
M127	Ponastavitev M126		
M128	Ohranitev položaja konice orodja pri pozicioniranju vrtljivih osi (TCPM)	X, možnost št. 9	X, možnost št. 9
M129	Ponastavitev M128		
M130	V pozicionirnem stavku: točke se nanašajo na nezavrten koordinatni sistem	X	X
M134	Natančna zaustavitev na netangencialnih prehodih pri pozicioniranjih z rotacijskimi osmi	–	X
M135	Ponastavitev M134		
M136	Premik F v milimetrih na vrtljaj vretena	X	X
M137	Ponastavitev M136		
M138	Izbira vrtljivih osi	X	X
M140	Odmik s konture v smeri orodnih osi	X	X
M141	Preklic nadzora tipalnega sistema	X	X
M142	Izbris načinovnih programskih informacij	–	X
M143	Izbris osnovne rotacije	X	X
M144	Upoštevanje kinematike stroja v DEJANSKIH/ŽELENIH položajih na koncu stavka	X, možnost št. 9	X, možnost št. 9
M145	Ponastavitev M144		
M148	Samodejni dvig orodja s konture pri NC-zaustavitvi	X	X
M149	Ponastavitev M148		
M150	Preklic sporočila končnega stikala	– (mogoče s funkcijo FN 17)	X
M197	Zaokroževanje kotov	X	–
M200 -M204	Funkcije laserskega rezanja	–	X

Primerjava: cikli tipalnega sistema v načinih Ročno in El. krmilnik

Cikel	TNC 640	iTNC 530
Preglednica tipalnih sistemov za upravljanje 3D-tipalnih sistemov	X	–
Umerjanje aktivne dolžine	X	X
Umerjanje aktivnega polmera	X	X
Ugotavljanje osnovne rotacije s premico	X	X
Določanje izhodiščne točke na izbirni osi	X	X
Določanje kota kot izhodiščne točke	X	X
Določanje središča kroga kot izhodiščne točke	X	X
Določanje sredinske osi kot izhodiščne točke	X	X
Ugotavljanje osnovne rotacije z dvema vrtinama/okroglimi čepoma	X	X
Določanje izhodiščne točke s štirimi vrtinami/okroglimi čepi	X	X
Določitev središča kroga s tremi vrtinami/okroglimi čepi	X	X
Podpora mehanskih tipalnih sistemov z ročnim prevzemom trenutnega položaja	Z gumbom	S tipko
Zapisovanje merilnih vrednosti v preglednico prednastavitev	X	X
Zapisovanje merilnih vrednosti v preglednico ničelnih točk	X	X

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Primerjava: cikli tipalnega sistema za samodejni nadzor obdelovancev

Cikel	TNC 640	iTNC 530
0. Referenčna ravnina	X	X
1. Polarna izhodiščna točka	X	X
2. TS-umerjanje	–	X
3. Merjenje	X	X
4. 3D-merjenje	X	X
9. TS-umerjanje dolžine	–	X
30. TT-umerjanje	X	X
31. Merjenje dolžine orodja	X	X
32. Merjenje polmera orodja	X	X
33. Merjenja dolžine in polmera orodja	X	X
400. Osnovna rotacija	X	X
401. Osnovna rotacija z dvema vrtinama	X	X
402. Osnovna rotacija z dvema čepoma	X	X
403. Kompenziranje osnovne rotacije z rotacijsko osjo	X	X
404. Nastavitev osnovne rotacije	X	X
405. Izravnavo poševnega položaja obdelovanca s C-osjo	X	X
408. Izhodiščna točka na sredini utora	X	X
409. Izhodiščna točka na sredini stojine	X	X
410. Izhodiščna točka v notranjosti pravokotnika	X	X
411. Izhodiščna točka na zunanosti pravokotnika	X	X
412. Izhodiščna točka v notranjosti kroga	X	X
413. Izhodiščna točka na zunanosti kroga	X	X
414. Izhodiščna točka na zunanosti kota	X	X
415. Izhodiščna točka v notranjosti kota	X	X
416. Izhodiščna točka na sredini krožne luknje	X	X
417. Izhodiščna točka na osi tipalnega sistema	X	X
418. Izhodiščna točka na sredini 4-ih vrtin	X	X
419. Izhodiščna točka na posamezni osi	X	X
420. Merjenje kota	X	X
421. Merjenje vrtine	X	X
422. Merjenje zunanosti kroga	X	X
423. Merjenje notranjosti kroga	X	X
424. Merjenje zunanosti kroga	X	X
425. Merjenje notranje širine	X	X
426. Merjenje zunanosti stojine	X	X
427. Izstruženje	X	X
430. Merjenje krožne luknje	X	X

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Cikel	TNC 640	iTNC 530
431. Merjenje ravnine	X	X
440. Merjenje zamika osi	–	X
441. Hitro tipanje (pri modelu TNC 640 delno mogoče prek preglednice tipalnega sistema)	–	X
450. Shranjevanje kinematike	X, možnost št. 48	X, možnost št. 48
451. Merjenje kinematike	X, možnost št. 48	X, možnost št. 48
452. Kompenzacija prednastavitev	X, možnost št. 48	X, možnost št. 48
460. Umerjanje tipalnega sistema na krogli	X	X
461. Umerjanje dolžine tipalnega sistema	X	X
462. Umerjanje v obroču	X	X
463. Umerjanje na čepih	X	X
480. Umerjanje namiznega tipalnega sistema	X	X
481. Merjenje/preverjanje dolžine orodja	X	X
482. Merjenje/preverjanje polmera orodja	X	X
483. Merjenje/preverjanje dolžine in polmera orodja	X	X
484. Umerjanje infrardečega namiznega tipalnega sistema	X	X

Primerjava: razlike pri programiranju

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Zamenjava načina delovanja med urejanjem stavka	Dovoljeno	Dovoljeno
Ravnanje z datotekami:		
■ Funkcija Shrani datoteko	■ Na voljo	■ Na voljo
■ Funkcija Shrani datoteko kot	■ Na voljo	■ Na voljo
■ Zavni spremembe	■ Na voljo	■ Na voljo
Upravljanje datotek:		
■ Upravljanje z miško	■ Na voljo	■ Na voljo
■ Funkcije razvrščanja	■ Na voljo	■ Na voljo
■ Vnos imena	■ Odpre pojavno okno Izbira datoteke	■ Sinhronizacija kazalca
■ Podpora bližnjic	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Upravljanje priljubljenih	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Konfiguriranje pogleda stolpcev	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Razporeditev gumbov	■ Nekoliko različno	■ Nekoliko različno
Funkcija skrivanja stavka	Na voljo	Na voljo
Izbira orodja iz preglednice	Izbira s pomočjo menija za razdelitev zaslona	Izbira v pojavnem oknu

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Programiranje posebnih funkcij s tipko SPEC FCT	Orodna vrstica se ob pritisku tipke odpre v obliki podmenija. Za izhod iz podmenija znova pritisnite tipko SPEC FCT in TNC znova prikaže nazadnje aktivno vrstico.	Orodna vrstica se ob pritisku tipke priprne kot zadnja vrstica. Za izhod iz menija znova pritisnite tipko SPEC FCT in TNC znova prikaže nazadnje aktivno vrstico.
Programiranje primikov in odmikov s tipko APPR DEP	Orodna vrstica se ob pritisku tipke odpre v obliki podmenija. Za izhod iz podmenija znova pritisnite tipko APPR DEP in TNC znova prikaže nazadnje aktivno vrstico.	Orodna vrstica se ob pritisku tipke priprne kot zadnja vrstica. Za izhod iz menija znova pritisnite tipko APPR DEP in TNC znova prikaže nazadnje aktivno vrstico.
Pritisk gumba END pri aktivnem meniju CYCLE DEF in TOUCH PROBE	Končanje urejanja in priklic upravljanja datotek	Izhod iz trenutnega menija
Priklic upravljanja datotek pri aktivnem meniju CYCLE DEF in TOUCH PROBE	Konča urejanje in prikliče upravljanje datotek. Trenutna orodna vrstica ostane izbrana, ko končate upravljanje datotek.	Sporočilo o napaki Tipka brez funkcije
Priklic upravljanja datotek pri aktivnih menijih CYCLCALL , SPECFCT , PGMCALL in APPR/DEP	Konča urejanje in prikliče upravljanje datotek. Trenutna orodna vrstica ostane izbrana, ko končate upravljanje datotek.	Konča urejanje in prikliče upravljanje datotek. Osnovna orodna vrstica je izbrana, ko končate upravljanje datotek.

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Preglednica ničelnih točk:		
■ Funkcija razvrščanja glede na vrednosti na osi	■ Na voljo	■ Ni na voljo
■ Ponastavitev razpredelnice	■ Na voljo	■ Ni na voljo
■ Skrivanje neobstoječih osi	■ Na voljo	■ Na voljo
■ Preklop pogleda seznama/obrazca	■ Preklop s tipko za razdelitev zaslona	■ Preklop s pomočjo preklopnega gumba
■ Vnos posamezne vrstice	■ Povsod dovoljeno, novo številčenje je mogoče po poizvedbi. Doda se prazna vrstica, vrednost 0 je treba vnesti ročno.	■ Dovoljeno samo na koncu preglednice. V vse stolpce se vstavi vrstica z vrednostjo 0.
■ Prezem dejanskih vrednosti položaja na posamezni osi v preglednico ničelnih točk s pomočjo tipke	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Prezem dejanskih vrednosti položaja na vseh aktivnih oseh v preglednico ničelnih točk s pomočjo tipke	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Prezem zadnjih položajev, izmerjenih s TS, s pomočjo tipke	■ Ni na voljo	■ Na voljo
Prosto programiranje kontur FK:		
■ Programiranje vzporednih osi	■ Nevtrarno z X-/Y-koordinatami, preklop s FUNCTION PARAXMODE	■ Glede na stroj z obstoječimi vzporednimi osmi
■ Samodejno popravljanje relativnih referenc	■ Relativne reference v konturnih podprogramih se ne popravijo samodejno	■ Vse relativne reference se samodejno popravijo

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Ravnanje v primeru sporočil o napakah:		
■ Pomoč pri sporočilih o napakah	■ Priklic s tipko ERR	■ Priklic s tipko HELP
■ Zamenjava načina delovanja pri aktivnem meniju pomoči	■ Meni pomoči se zapre pri zamenjavi načina delovanja	■ Zamenjava načina delovanja ni dovoljena (tipka brez funkcije)
■ Izbira načina delovanja v ozadju pri aktivnem meniju pomoči	■ Meni pomoči se zapre pri preklopu s F12	■ Meni pomoči ostane pri preklopu s F12 odprt
■ Enaka sporočila o napakah	■ Zbiranje na seznamu	■ Samo enkratni prikaz
■ Potrjevanje sporočil o napakah	■ Potrditi je treba vsa sporočila o napakah (tudi podvojena), na voljo je funkcija Izbriši vse	■ Samo enkratna potrditev sporočila o napaki
■ Dostop do funkcij beleženja	■ Na voljo so dnevnik in zmogljive funkcije filtriranja (napaka, pritiski tipk)	■ Na voljo je celoten dnevnik brez funkcij filtriranja
■ Shranjevanje servisnih datotek	■ Na voljo. Pri zrušitvi sistema se servisna datoteka ne bo ustvarila	■ Na voljo. Pri zrušitvi sistema bo samodejno ustvarjena servisna datoteka

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Funkcija iskanja:		
■ Seznam nazadnje iskanih besed	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Prikaz elementov aktivnega stavka	■ Ni na voljo	■ Na voljo
■ Prikaz seznama vseh razpoložljivih NC-stavkov	■ Ni na voljo	■ Na voljo
Zagon funkcije iskanja ob izbiri s pomočjo puščičnih tipk gor/dol	Deluje do največ 100000 nizov, nastavljuje s konfiguracijskim datumom	Brez omejitve dolžine programa
Programirna grafika:		
■ Prikaz mreže s skalo	■ Na voljo	■ Ni na voljo
■ Urejanje konturnih podprogramov v SLII-ciklih z AUTO DRAW ON	■ Pri sporočilih o napakah je kazalec v glavnem programu na stavku CYL CALL	■ Pri sporočilu o napakah je kazalec v konturnem podprogramu na stavku, ki je povzročil napako
■ Premikanje okna za povečevanje	■ Funkcija ponovitve ni na voljo	■ Funkcija ponovitve je na voljo
Programiranje pomožnih osi:		
■ Sintaksa FUNCTION PARAXCOMP : definiranje lastnosti prikaza in postopkov	■ Na voljo	■ Ni na voljo
■ Sintaksa FUNCTION PARAXMODE : definiranje dodelitve vzporednih osi za premikanje	■ Na voljo	■ Ni na voljo
Programiranje ciklov proizvajalca		
■ Dostop do podatkov preglednice	■ Z SQL -ukazi in s funkcijami FN17/FN18 ali TABREAD/TABWRITE	■ S funkcijami FN17/FN18 ali TABREAD/TABWRITE
■ Dostop do strojnih parametrov	■ S pomočjo CFGREAD -funkcije	■ S pomočjo funkcij FN18
■ Ustvarjanje interaktivnih ciklov s CYCLE QUERY , npr. cikli tipalnega sistema v ročnem načinu	■ Na voljo	■ Ni na voljo

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Primerjava: razlike pri programskem testu, funkcije

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Test do N-stavka	Funkcija ni na voljo	Funkcija je na voljo
Vstop s tipko GOTO	Funkcija je omogočena le, če še niste pritisnili gumba START POSAMEZ .	Funkcija je omogočena tudi po pritisku gumba START POSAMEZ .
Izračun časa obdelave	Pri vsaki ponovitvi simulacije z gumbom START se čas obdelave seštevava	Pri vsaki ponovitvi simulacije z gumbom START se začne izračun časa pri vrednosti 0
Posam.blok	Pri ciklih točkovnih vzorcev in CYCL CALL PAT se krmilni sistem pri vsaki točki zaustavi.	Cikle točkovnih vzorcev in CYCL CALL PAT krmilni sistem obravnava kot en niz.

Primerjava: razlike pri programskem testu, upravljanje

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Razporeditev orodnih vrstic in gumbov v vrsticah	Razporeditev orodnih vrstic in gumbov se razlikuje glede na aktivno postavitev zaslona.	
Funkcija povečave	Vsako ravnino je mogoče izbrati s posameznimi gumbi	Ravnino je mogoče izbrati s tremi preklopnimi gumbi
Dodatne strojne M-funkcije	Vodijo do sporočil o napaki, če niso vgrajene v PLC	Se pri programskem testu prezrejo
Prikaz/urejanje preglednice orodij	Funkcija je na voljo prek gumba	Funkcija ni na voljo
3D-pogled: transparenten prikaz obdelovanca	Na voljo	Funkcija ni na voljo
3D-pogled: transparenten prikaz orodja	Na voljo	Funkcija ni na voljo
3D-pogled: prikaz poti orodja	Na voljo	Funkcija ni na voljo
Nastavljiva kakovost modela	Na voljo	Funkcija ni na voljo

Primerjava: razlike ročnega načina, funkcije

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Funkcija velikosti koraka	Velikost koraka je mogoče ločeno definirati za linearne in rotacijske osi.	Velikost koraka velja hkrati za linearne in rotacijske osi.
Preglednica prednastavitev	Osnovna pretvorba (vzporedni premik in rotacija) s sistema stojne mize na sistem obdelovanca prek stolpcev X, Y in Z ter prostorski koti SPA, SPB in SPC. Dodatno je mogoče prek stolpcev od X_OFFSET do W_OFFSET definirati zamike vsake posamezne osi. Njihovo funkcijo je mogoče konfigurirati.	Osnovna pretvorba (vzporedni premik) s sistema stojne mize na sistem obdelovanca prek stolpcev X, Y in Z ter osnovna rotacija ROT v obdelovalni ravnini (rotacija). Dodatno je mogoče prek stolpcev od A do W definirati izhodiščne točke na rotacijskih in vzporednih oseh.
Lastnosti nastavljanja prednastavitev	Nastavitev prednastavitve za posamezno rotacijsko os predstavlja zamik osi. Ta zamik deluje tudi pri kinematskih izračunih in vrtenju obdelovalne ravnine. S strojnim parametrom CfgAxisPropKin-presetToAlignAxis je določeno, ali naj se po nastavitvi vrednosti nič izračuna zamik osi ali ne. Neodvisno od tega zamik osi vedno vpliva na naslednji način: ■ Zamik osi vedno vpliva na prikaz želenega položaja zadevne osi (zamik osi se odšteje od trenutne vrednosti osi). ■ Če je posamezna koordinata rotacijske osi programirana v L-nizu, se zamik osi prišteje k programirani koordinati.	Zamiki rotacijskih osi, definirani s strojnimi parametri, ne vplivajo na položaje osi, ki so bili definirani s funkcijo vrtenja ravnine. Z MP7500 Bit 3 določite, ali se upošteva trenutni položaj rotacijske osi glede na ničelno točko stroja oziroma ali se izhaja iz 0°-položaja prve rotacijske osi (praviloma C-os).
Ravnanje s preglednico prednastavitev:		
■ Preglednica prednastavitev, odvisna od območja premikanja	■ Ni na voljo	■ Na voljo
Definiranje omejitve pomikov	Definiranje omejitve pomikov posebej za linearne in posebej za rotacijske osi	Definiranje omejitve pomikov za linearne in rotacijske osi skupaj

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Primerjava: razlike ročnega načina, upravljanje

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Prevzem vrednosti položajev z mehanskih tipal	Prevzem dejanske vrednosti z gumbom	Prevzem dejanske vrednosti s tipko
Izhod iz menija s funkcijami tipanja	Možno samo z gumbom KONEC	Možno z gumbom KONEC in tipko END

Primerjava: razlike izvajanja, upravljanje

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Razporeditev orodnih vrstic in gumbov v vrsticah	Razporeditev orodnih vrstic in gumbov se razlikuje glede na aktivno postavitev zaslona.	
Sprememba načina po prekinitvi obdelovanja s preklpom na način posameznega stavka in pri sistemu z NOTRANJO ZAUSTAVITVIJO	Pri preklopu nazaj na način izvajanja: sporočilo o napaki Trenutni stavek ni izbran . Mesto prekinitve je treba izbrati s pomikom na stavek.	Sprememba načina je dovoljena, modalne informacije bodo shranjene, obdelovanje je mogoče nadaljevati z NC-zagonom.
Vstop v FK-zaporedja z GOTO po izvedbi do mesta spremembe načina	Sporočilo o napaki FK-programiranje: nedefiniran izhodiščni položaj	Vstop je dovoljen
Vstop s tipko GOTO v načinu Potek progr. posam. blok	Funkcija je omogočena le, če se NC-program še ni zagnal ali če pritisnete gumb INTERNI STOP	Funkcija je omogočena tudi po zagonu NC-programa
Pomik na stavek:		
■ Lastnosti po obnovitvi stanja stroja ■ Konec pozicioniranja pri ponovnem vstopu ■ Preklop postavitve zaslona pri ponovnem vstopu	■ Meni za ponovni primik je treba izbrati z gumbom PREMIK NA POLOŽAJ. ■ Ko se doseže položaj, je treba način pozicioniranja končati z gumbom PREMIK NA POLOŽAJ. ■ Možno samo, če je že bil izveden premik na položaj za ponovni vstop.	■ Meni za ponovni primik bo samodejno izbran. ■ Ko je dosežen položaj, se način pozicioniranja samodejno konča. ■ Možno pri vseh stanjih delovanja.
Sporočila o napakah	Sporočila o napakah so prikazana tudi po odpravi napak in jih je treba ločeno potrditi.	Sporočila o napakah bodo po odpravi napak delno samodejno potrjena.
Točkovni vzorec v posameznem nizu	Pri cikličnih točkovnih vzorcih in CYCL CALL PAT se krmilni sistem po vsaki točki zaustavi.	Cikle točkovnih vzorcev in CYCL CALL PAT krmilni sistem obravnava kot en niz.

Primerjava: razlike izvajanja, postopki

Pozor, preverite postopke!

NC-programi, ki so bili ustvarjeni na starejših TNC-krmilnih sistemih, lahko na TNC 640 vodijo do drugačnih postopkov ali sporočil o napakah!

Programe vedno zaženite s potrebno skrbnostjo in previdnostjo!

V nadaljevanju je seznam znanih razlik. Seznam morda ni popoln!

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Postopek prekrivanja s krmilnikom z M118	Deluje v aktivnem koordinatnem sistemu, tj. v obrnjenem ali zavrtenem, ali strojnem koordinatnem sistemu glede na nastavitve v meniju 3D ROT ročnega načina.	Deluje v strojnem koordinatnem sistemu.
Primik/odmik z APPR/DEP, R0 je aktiven, elementna ravnina ni enaka obdelovani ravnini	Po možnosti se stavki izvedejo v definirani elementni ravnini , sporočila o napakah pri APPRLN, DEPLN, APPRCT, DEPCT .	Po možnosti se stavki izvedejo v definirani obdelovalni ravnini , sporočila o napakah pri APPRLN, APPRLT, APPRCT, APPRLCT .
Skaliranje pri primikih/odmikih (APPR/DEP/RND)	Faktor merila glede na os je dovoljen, polmer ne bo skaliran.	Sporočilo o napaki
Primik/odmik z APPR/DEP	Sporočilo o napaki, kadar je pri APPR/DEP LN ali APPR/DEP CT programirano R0 .	Prevzem polmera orodja z vrednostjo 0 in smerjo popravka RR .
Primik/odmik z APPR/DEP , kadar so definirani konturni elementi z dolžino 0	Konturni elementi z dolžino 0 bodo prezrti. Primiki in odmiki bodo izračunani za prvi oz. zadnji veljavni konturni element.	Prikazano bo sporočilo o napaki, kadar je za APPR -stavkom programiran konturni element z dolžino 0 (glede na prvo konturno točko, programirano v APPR -stavku). Če je pred DEP -stavkom konturni element z dolžino 0, iTNC ne sporoči napake, temveč izračuna odmik z zadnjim veljavnim konturnim elementom.

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Delovanje Q-parametrov	Parametri od Q60 do Q99 (oz. od QS60 do QS99) praviloma vedno delujejo lokalno.	Parametri od Q60 do Q99 (oz. od QS60 do QS99) delujejo glede na MP7251 v pretvorjenih programih ciklov (.cyc) lokalno ali globalno. Prepleteni priklici lahko povzročijo težave.
Samodejni preklic popravka polmera orodja	■ Stavek z R0 ■ DEP-stavek ■ END PGM	■ Stavek z R0 ■ DEP-stavek ■ PGM CALL ■ Programiranje cikla 10 ROTACIJA ■ Izbira programa
NC-stavki z M91	Brez izračuna popravka polmera orodja	Upoštevanje izračuna popravka polmera orodja
Popravek oblike orodja	Popravek oblike orodja ni podprt, ker ta način programiranja velja za programiranje vrednosti osi in se praviloma predvideva, da osi ne tvorijo pravokotnega koordinatnega sistema.	Popravek oblike orodja je podprt.
Premik na stavek v preglednici točk	Orodje bo pozicionirano nad naslednjim položajem za obdelavo.	Orodje bo pozicionirano nad zadnjim obdelanim položajem.
Prazen CC -stavek (prevzem pola z zadnjega položaja orodja) v NC-programu	Prazen pozicionirni stavek v obdelovalni ravnini mora vsebovati obe koordinati obdelovalne ravnine.	Prazen pozicionirni stavek v obdelovalni ravnini ne rabi vsebovati obeh koordinat obdelovalne ravnine. To lahko predstavlja težavo pri RND - ali CHF -stavkih.
RND -stavek, skaliran glede na os	RND -stavek bo skaliran in rezultat ni elipsa.	Prikazano bo sporočilo o napaki.
Odziv, kadar je pred ali za RND - ali CHF -stavkom definiran konturni element z dolžino 0	Prikazano bo sporočilo o napaki.	Prikazano bo sporočilo o napaki, kadar je pred RND- ali CHF-stavkom konturni element z dolžino 0. Konturni element z dolžino 0 bo prezrt, kadar je ta za RND- ali CHF-stavkom.

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Programiranje kroga s polarnimi koordinatami	Inkrementalni rotacijski kot IPA in rotacijska smer DR morata imeti enak predznak. Sicer se prikaže sporočilo o napaki.	Predznak rotacijske smeri se bo spremenil, če sta za DR in IPA definirana različna predznaka.
Popravek polmera orodja na krožni lok oz. vijačnico z izstopnim kotom = 0	Ustvarjen bo prehod med sosednjima elementoma loka/ vijačnice. Dodatno se bo tik pred tem prehodom izvedel premik orodne osi. Če je element prvi oz. zadnji element, ki ga je treba popraviti, bo njegov naslednji oz. predhodni element obravnavan kot prvi oz. zadnji element, ki ga je treba popraviti.	Za določanje podajanja orodja bo uporabljena ekvidistanta loka/ vijačnice.
Izračun dolžine orodja na prikazu položaja	Na prikazu položaja se izračunata vrednosti L in DL iz preglednice orodij ter vrednost DL iz TOOL CALL .	Na prikazu položaja se izračunata vrednosti L in DL iz preglednice orodij.
Premikanje po krogu	Prikazano bo sporočilo o napaki.	Brez omejitev
SLII-cikli od 20 do 24:		
■ Število konturnih elementov, ki jih je mogoče definirati	■ Največ 16.384 stavkov na do 12 delnih konturah	■ Največ 8192 konturnih elementov na do 12 delnih konturah, brez omejitve delne konture
■ Določanje obdelovalne ravnine	■ Orodna os v TOOL CALL-stavku določa obdelovalno ravnino.	■ Osi prvega gibalnega stavka na prvi delni konturi določajo obdelovalno ravnino.
■ Položaj ob koncu SL-cikla	■ Nastavljivo s parametrom posAfterContPocket, ali naj se končni položaj doseže z zadnjega programiranega položaja ali samo na varni višini	■ Nastavljivo z MP7420, ali naj se končni položaj doseže z zadnjega programiranega položaja ali samo na varni višini

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
SLII-cikli od 20 do 24:		
■ Lastnosti pri otokih, ki niso vključeni v žepe ■ Postopki pri SL-ciklih z zapletenejšimi konturnimi formulami ■ Aktivni popravek polmera pri CYCL CALL ■ Stavki premikov, vzporednih z osjo, v konturnem podprogramu ■ Dodatne funkcije M v konturnem podprogramu ■ M110 (zmanjšanje pomika v notranjih kotih)	■ Ni mogoče definirati z zapletenejšimi konturnimi formulami. ■ Izvesti je mogoče več postopkov. ■ Prikazano bo sporočilo o napaki. ■ Prikazano bo sporočilo o napaki. ■ Prikazano bo sporočilo o napaki. ■ Funkcija ne deluje v SL-ciklih.	■ Omejeno jih je mogoče definirati z zapletenejšimi konturnimi formulami. ■ Več postopkov je mogoče izvesti samo omejeno. ■ Popravek polmera bo preklican, program bo izveden. ■ Program bo izveden. ■ M-funkcije bodo prezrte. ■ Funkcija deluje tudi v SL-ciklih.
Obdelovanje plašča valja, splošno:		
■ Opis kontur ■ Definicija zamika na plašču valja ■ Definicija zamika nad osnovno rotacijo ■ Programiranje kroga s C/CC ■ APPR-/DEP-stavki pri definiciji konture	■ Nevtralno z X-/Y-koordinatami ■ Nevtralno z zamikom ničelne točke na X/Y ■ Funkcija je na voljo ■ Funkcija je na voljo ■ Funkcija ni na voljo	■ Glede na stroj s fizično prisotnimi rotacijskimi osmi ■ Glede na stroj z zamikom ničelne točke na rotacijski osi ■ Funkcija ni na voljo ■ Funkcija ni na voljo ■ Funkcija je na voljo
Obdelovanje plašča valja s ciklom 28:		
■ Popolno grezenje utora ■ Določljiva toleranca	■ Funkcija je na voljo ■ Funkcija je na voljo	■ Funkcija ni na voljo ■ Funkcija je na voljo
Obdelovanje plašča valja s ciklom 29	Vbod neposredno na konturi stojine	Krožni primik na konturo stojine
Cikli za žepe, čepe in utore 25x:		
■ Spuščanje	Na mejnih območjih (geometrijska razmerja orodje/kontura) se prikažejo sporočila o napaki, kadar vbodi vodijo do nesmiselnih/kritičnih lastnosti	Na mejnih območjih (geometrijska razmerja orodje/kontura) so vbodi po potrebi navpični

Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530 19.5

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
PLANE-funkcija:		
■ TABLE ROT/COORD ROT ni določeno ■ Stroj je konfiguriran na osni kot ■ Programiranje inkrementalnega prostorskega kota za PLANE AXIAL ■ Programiranje inkrementalnega osnega kota za PLANE SPATIAL, kadar je stroj konfiguriran na prostorski kot ■ Programiranje funkcij PLANE, kadar je aktiven cikel 8 ZRCALJENJE	■ Uporabljena bo konfigurirana nastavitev ■ Uporabiti je mogoče vse PLANE-funkcije ■ Prikazano bo sporočilo o napaki. ■ Prikazano bo sporočilo o napaki. ■ Prikazano bo sporočilo o napaki. ■ Omogočena funkcija PLANE AXIAL	■ Uporabljeno bo COORD ROT ■ Izvedeno bo samo PLANE AXIAL ■ Inkrementalni prostorski kot bo predstavljal absolutno vrednost ■ Inkrementalni osni kot bo predstavljal absolutno vrednost ■ Funkcija je na voljo pri vseh funkcijah PLANE
Posebne funkcije za programiranje ciklov:		
■ FN17 ■ FN18	■ Funkcija je na voljo, razlike so v podrobnostih ■ Funkcija je na voljo, razlike so v podrobnostih	■ Funkcija je na voljo, razlike so v podrobnostih ■ Funkcija je na voljo, razlike so v podrobnostih
Izračun dolžine orodja na prikazu položaja	V prikazu položaja se upoštevata dolžini orodij L in DL iz preglednice orodij, iz TOOL CALL glede na strojni parameter progToolCallIDL	V prikazu položaja se upoštevata dolžini orodja L in DL iz preglednice orodij.

Primerjava: razlike pri MDI-delovanju

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Izvajanje povezanih zaporedij	Funkcija je delno na voljo	Funkcija je na voljo
Shranjevanje funkcij, odvisnih od načina	Funkcija je delno na voljo	Funkcija je na voljo

Razpredelnice in preglednice

19.5 Primerjava funkcij modelov TNC 640 in iTNC 530

Primerjava: razlike pri programirnem mestu

Funkcija	TNC 640	iTNC 530
Predstavitvena različica	Programov z več kot 100 NC-stavki ni mogoče izbrati, prikaže se sporočilo o napaki.	Programe je mogoče izbrati, prikazanih bo največ 100 NC-stavkov, ostali nizi ne bodo prikazani.
Predstavitvena različica	Če je pri razvejanosti s PGM CALL ustvarjenih več kot 100 NC-stavkov, testna grafika ne prikazuje slike. Sporočilo o napaki ne bo prikazano.	Razvejanih programov ni mogoče simulirati.
Kopiranje NC-programov	V raziskovalcu je mogoče kopiranje iz imenika TNC:\ in v njega.	Kopiranje mora potekati prek TNCremo ali upravljanja datotek programirnega mesta.
Preklop med vodoravnimi orodnimi vrsticami	S klikom na vrstico se pomaknete za eno vrstico v desno oz. levo.	S klikom poljubne vrstice aktivirate to vrstico.

Indeks

3			
3D-osnovna rotacija.....	566	za vreteno in hladilo.....	371
3D-popravek.....	476	Dodatne osi.....	99, 99
čelno rezkanje.....	479	Dodelitev vtikačev podatkovnih	
delta vrednosti.....	478	vmesnikov.....	666
nominirani vektor.....	477	Določanje izhodiščne točke	
oblike orodja.....	478	brez 3D-tipalnega sistema.....	547
Peripheral Milling.....	480	določitev izhodiščne točke.....	547
usmeritev orodja.....	478	Dolžina orodja.....	174
3D-prikaz.....	593	Dostop do preglednic.....	333
3D-tipalni sistemi		Družine izdelkov.....	304
umeritev.....	557	DXF-pretvornik.....	262
stikalni.....	557	določanje referenčne točke....	268
		izbira konture.....	270
		izbira vrtalnih položajev	
		ikona.....	277
		označevanje z miško.....	276
A		E	
ACC.....	413	Ethernetni vmesnik.....	639
AFC.....	402	konfiguracija.....	639
Arhiv ZIP.....	135	možnosti priključitve.....	639
ASCII-datoteke.....	425	Uvod.....	639
B		vzpostavitev in prekinitve	
Besedilna datoteka.....	425	povezave med omrežnimi	
funkcije brisanja.....	426	pogoni.....	139
iskanje delov besedila.....	428	F	
odpiranje in zapiranje.....	425	Faktor pomika pri spuščanju	
Besedilne spremenljivke.....	347	M103.....	377
Block Check Character.....	634	FCL.....	631
C		FCL-funkcija.....	11
CAD-Viewer.....	261	Fehlermeldungen.....	158
CAM-programiranje.....	476	Filter za vrtalne položaje pri	
Č		prenosu DXF-podatkov.....	278
Časi delovanja.....	630	FK-programiranje.....	243, 243
Čas zadrževanja.....	435, 436	grafika.....	245
D		krožnice.....	248
Datotečne funkcije.....	421	možnosti vnosa.....	249
Datoteka		končne točke.....	249
ustvarjanje.....	123	podatki o krogu.....	250
Datoteka o uporabi orodja.....	626	pomožne točke.....	252
Datoteka uporabe orodja.....	192	relativne reference.....	253
DCM.....	395	smer in dolžina konturnih	
Definiranje lokalnih Q-parametrov...		elementov.....	249
303		zaprte konture.....	251
Definiranje remanentnih Q-		odpiranje pogovornih oken....	246
parametrov.....	303	osnove.....	243
Definiranje surovca.....	106	premise.....	247
Delovanje po prejemu ETX-a....	635	FN14: ERROR: Izpis sporočil o	
Dinamičen protikolizijski nadzor....		napakah.....	314, 314
395		FN16: F-PRINT: Izpis oblikovanih	
Dodatne funkcije.....	370	besedil.....	318, 318
vnos.....	370	FN18: SYSREAD: branje	
za koordinatne vnose.....	372	sistemskih podatkov.....	322, 322
za nadzor programskega teka	371	FN19: PLC: Prenos vrednosti v	
za podajanje orodja.....	375	PLC.....	331, 331
za rotacijske osi.....	463	FN20: WAIT FOR: Sinhroniziranje	
		NC-ja in PLC-ja.....	331
		FN23: PODATKI KROGA	
		izračun kroga iz treh točk.....	308
		FN24: PODATKI KROGA	
		izračun kroga iz štirih točk.....	308
		FN26: TABOPEN: Odpiranje prosto	
		definirane preglednice.....	432
		FN27: TABWRITE: Opisovanje	
		prosto definirane preglednice....	
		433,	433
		FN28: TABREAD: branje prosto	
		definirane preglednice.....	434, 434
		FN29: PLC: Prenos vrednosti v	
		PLC.....	332
		FN37: IZVOZ.....	332
		FS, funkcionalna varnost.....	534
		Funkcija iskanja.....	114
		Funkcija PLANE.....	439, 440
		definicija Eulerjevega kota.....	446
		definicija osnega kota.....	453
		definicija projekcijskega kota..	445
		definicija prostorskega kota....	443
		definicija točk.....	450
		definicija vektorja.....	448
		inkrementalna definicija.....	452
		izbira možnih rešitev.....	458
		ponastavitev.....	442
		pozicioniranje.....	455
		rezkanje pod kotom.....	461
		samodejno vrtenje.....	455
		Funkcije neuravnoteženosti.....	496
		Funkcije poti.....	208
		osnove.....	208
		krogi in krožne poti.....	211
		predpozicioniranje.....	212
		Funkcionalna varnost FS.....	534
		G	
		Glavne osi.....	99, 99
		Grafična simulacija.....	598
		prikaz orodja.....	598
		Grafike.....	590
		pogledi.....	592
		pri programiranju.....	154
		povečanje izseka.....	157
		H	
		Hitri tek.....	172
		Hitrost prenosa podatkov....	
		632, 633, 633, 633, 633, 634, 634	
		I	
		Imenik.....	119, 123
		brisanje.....	127
		kopiranje.....	126
		ustvarjanje.....	123
		Ime orodja.....	174
		Interpolacija vijačnice.....	239
		iTNC 530.....	72
		Izbira izhodiščne točke.....	102

Izbira kinematike.....	627
Izbira konture iz DXF-datoteke.....	270
Izbira merske enote.....	106
Izbira položajev iz DXF-datoteke.....	274
Izbira struženja.....	491
Izbrana orodja.....	182
Izhodiščni sistem.....	99, 99
Izklop.....	520
Izračun kroga.....	308

K

Kalkulator.....	148
Kode.....	631
Kontekstualna pomoč.....	163
Kopiranje delov programa.....	113, 113
Kotne funkcije.....	307
Krmiljenje pomika, samodejno.....	402
Krmilnik.....	522
Krožnica... ..	229, 230, 232, 238, 238

M

M91, M92.....	372
Meje premika.....	625
Merjenje obdelovancev.....	573
Merjenje orodja.....	179
M-funkcije	
oglejte si Dodatne funkcije.....	370
MOD-funkcija.....	620
izbira.....	620
izhod.....	620
pregled.....	621

N

Načini delovanja.....	75
Načrtovanje.....	380
Nadzor	
kolizija.....	395
Nadzor delovnega prostora.....	600, 604
Nadzor nad zlomom orodja.....	412
Nadzorna plošča.....	74
Nadzorovanje obremenitve vretena.....	412
Nadzor tipalnega sistema.....	386
Nalaganje konfiguracije stroja.....	651
Nastavitev hitrosti prenosa informacij....	632, 633, 633, 633, 633, 634, 634, 634, 634, 635
Nastavitve grafike.....	622
Nastavitve stroja.....	623
Nastavljeno struženje.....	514
Navidezna orodna os.....	383
Normalni vektor na ploskev....	448, 462, 476, 477

O

Obdelovanje DXF-podatkov	
filter za vrtnalno položaje.....	278

izbira obdelovalnih položajev.....	274
izbira vrtnalnih položajev	
posamezna izbira.....	275
nastavitev ravnine.....	267
osnovne nastavitve.....	265
Odmik.....	610
po izpadu električnega toka....	610
Odmik s konture.....	214, 384
Odpiranje besedilnih datotek....	136
Odpiranje BMP-datotek.....	137
Odpiranje Excelovih datotek....	133
Odpiranje GIF-datotek.....	137
Odpiranje INI-datotek.....	136
Odpiranje JPG-datotek.....	137
Odpiranje PNG-datotek.....	137
Odpiranje slikovnih datotek....	137
Odpiranje TXT-datotek.....	136
Odpiranje video datotek.....	136
Odpravljanje poševnega položaja obdelovanca	
z meritvijo dveh točk na premici.....	564
Odprti konturni robovi M98.....	376
Omrežne nastavitve.....	639
Oprema.....	94
Osnove.....	98
Osnovna rotacija.....	565
zaznavanje v ročnem načinu..	565
O tem priročniku.....	6

P

Parametri nizov.....	347
Paraxcomp.....	415
Paraxmode.....	415
PDF-pregledovalnik.....	131
Podatki o orodju.....	174
delta vrednost.....	175
priklic.....	188
vnos.....	182
vnos v preglednico.....	176
vnos v program.....	175
Podatkovni vmesnik.....	632
Dodelitev vtikačev.....	666
namestitve.....	632
Podprogram.....	283
Pogled obrazca.....	431
Pogovorno okno.....	108
Pogovorno okno z navadnim besedilom.....	108
Polarne koordinate.....	100
osnove.....	100
programiranje.....	236
Polmer orodja.....	174
Polni krog.....	229
Položaji obdelovanca.....	101
Pomik.....	532
možnosti vnosa.....	109
pri rotacijskih oseh, M116.....	463

sprememba.....	533
Pomik v mm/vrtljaj vretena	
M136.....	378
Pomoč pri sporočilih o napaki..	158
Ponovitev dela programa.....	285
Ponovni primik na konturo.....	615
Popravek orodja.....	202
dolžina.....	202
polmer.....	203
tridimenzionalno.....	476
popravek polmera.....	203
Popravek polmera	
vnos.....	204
zunanji robovi, notranji robovi.	205
Poravnava orodne osi.....	460
Posebne funkcije.....	392
Posneti rob.....	226
Postavitev zaslona.....	73
Pot.....	119
Poti gibanja.....	224
polarne koordinate.....	236
krožnica okoli pola CC....	238
krožnica s tangencialnim nadaljevanjem.....	238
pregled.....	236
premica.....	237
pravokorne koordinate	
krožnica z določenim polmerom.....	230
pravokotne koordinate.....	224
krožnica okoli središča kroga CC.....	229
krožnica s tangencialnim nadaljevanjem.....	232
pregled.....	224
premica.....	225
Povezava omrežja.....	139
Pozicioniranje.....	584
pri zavrtni obdelovalni površini.....	470
pri zavrtni obdelovalni ravnini.....	374
z ročnim vnosom.....	584
Požarni zid.....	
Prebiranje strojnih parametrov.	355
Preglednica mest.....	185
Preglednica ničelnih točk.....	555
potrditev rezultatov tipanja....	555
Preglednica orodij.....	176
funkcije urejanja.....	182, 197, 198
možnosti vnosa.....	176
urejanje, izhod.....	180
Preglednica palet.....	484
izbira in izhod.....	486
izvajanje.....	486
prevzem koordinat.....	484, 484
uporaba.....	484
Preglednica prednastavitev....	539,

brisanje datotek.....	127
datoteka	
ustvarjanje.....	123
imeniki.....	119
kopiranje.....	126
ustvarjanje.....	123
izbira datotek.....	122
kopiranje datoteke.....	123
kopiranje preglednic.....	125
označevanje datotek.....	128
pregled funkcij.....	120
preimenovanje datoteke. 129, 129	
prepisovanje datotek.....	124
priklic.....	121
vrsta datoteke.....	116
vrste zunanjih datotek.....	118
zaščita datoteke.....	130
zunANJI prenos podatkov.....	138
Upravljanje izhodiščnih točk.....	539
Upravljanje orodij.....	194
Upravljanje programov:oglejte si	
upravljanje datotek.....	116
Utori in spodrezi.....	507

V

Varnostno kopiranje podatkov..	118
Večosna obdelava.....	471
Vijačnica.....	239
Vklop.....	518
Vnos opomb.....	144, 146
Vnos števila vrtljajev vretena....	188
Vrtenje brez rotacijskih osi.....	460
Vrtenje obdelovalne ravnine....	439,
440,	576
ročno.....	576
Vrtljive osi.....	466
Vzporedne osi.....	415

Z

Zamenjava besedila.....	115
Zamenjava orodja.....	190
Zamik ničelne točke.....	422
o tabeli ničelnih točk.....	423
ponastavitev.....	424
vnos koordinat.....	422
Zaobljanje vogalov.....	227
Zaokroževanje kotov M197.....	389
Zapisovanje vrednosti tipanja v	
preglednico ničelnih točk.....	555
Zapisovanje vrednosti tipanja v	
preglednico prednastavitev.....	556
Zaslon.....	73
Zaščitno območje.....	625
Zgradba programov.....	147
Zmanjševanje tresenja.....	413
Zunanji dostop.....	623
Zunanji prenos podatkov	
iTNC 530.....	138

HEIDENHAIN

DR. JOHANNES HEIDENHAIN GmbH

Dr.-Johannes-Heidenhain-Straße 5

83301 Traunreut, Germany

☎ +49 8669 31-0

FAX +49 8669 32-5061

E-mail: info@heidenhain.de

Technical support FAX +49 8669 32-1000

Measuring systems ☎ +49 8669 31-3104

E-mail: service.ms-support@heidenhain.de

TNC support ☎ +49 8669 31-3101

E-mail: service.nc-support@heidenhain.de

NC programming ☎ +49 8669 31-3103

E-mail: service.nc-pgm@heidenhain.de

PLC programming ☎ +49 8669 31-3102

E-mail: service.plc@heidenhain.de

Lathe controls ☎ +49 8669 31-3105

E-mail: service.lathe-support@heidenhain.de

www.heidenhain.de

Tipalni sistemi družbe HEIDENHAIN

vam pomagajo zmanjšati dodatni čas in izboljšati natančnost izdelanih obdelovancev.

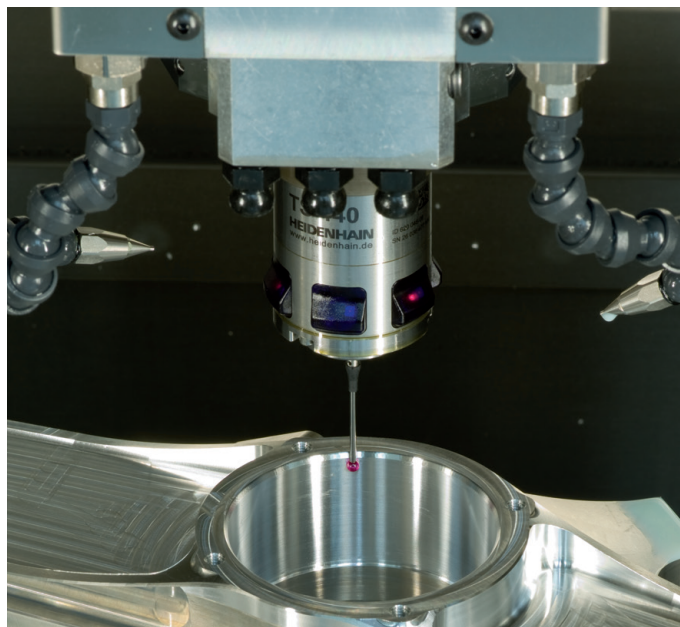
Tipalni sistemi obdelovanja

TS 220 prenos signala prek kabla

TS 440, TS 444 prenos z infrardečo povezavo

TS 640, TS 740 prenos z infrardečo povezavo

- naravnavanje obdelovalnih kosov
- določite izhodiščne točke
- Merjenje obdelovancev

Tipalni sistemi orodij

TT 140 prenos signala prek kabla

TT 449 prenos z infrardečo povezavo

TL laserski sistemi brez dotika

- merjenje orodij
- merjenje obrabe
- ugotavljanje loma orodja

